

Lahmacun fiyatına dergi, “afiyet olsun!”

AYIN TAVSİYESİ

CHIP OYUN ÖZEL

Sadece en iyi oyunların inceleme ve ön incelemeleri ile değil, oyun gerçeğini ortaya koyan çok farklı araştırmalarla ve dosya konularına “CHIP – Oyun Özel” sayımızda yer verdik. Bilgisayar

oyunlarının tarihinden konsollara, oyun kahramanlarından korsan oyun gerçeğine ve oyunların geleceğinden donanım seçimine kadar birçok farklı dosya sizleri bekliyor. DVD içerisinde, güncel oyun demoları, en iyi yama ve modlar, oyun videoları, küçük Flash oyunları, eski klasiklerin tam sürümleri ve oyun hazırlama programları yer alıyor.

Bilgi için:

www.chip.com.tr/ozel/dvd_oyun_

CHIP'in Haziran 2005 sayısı 46.726 adet satılmıştır. Bu rakama yaklaşık 5.500 abone dahildir. Kaynak: DPP A.Ş.
CHIP'in okur katsayısı 2.40'tır.

Ufuk Yamankılıçoğlu,
Genel Yayın Yönetmeni

Haftalık haber dergilerinin fiyatlarını 1 YTL gibi komik sayılabilecek bir rakama düşürmelerinden sonra, basın dünyasında ateşli tartışmalar yaşanıyor. Tirajlarını 5-10 binden 70 binin üzerine çıkaran dergiler zaffer sarhoşluğu yaşarken, maliyetinin çok altında, zararına yapılan satışların uzun vadede yayın şirketlerine kâr mı, yoksa zarar olarak mı döneceği tartışılıyor. Reklam verenler, haftalık haber dergilerinin yeni tirajından pek etkilenmemiş görünüyorlar ve yüksek satış rakamlarına rağmen, reklam vermeye pek yanaşmıyorlar. Dergicilik söz konusu olduğunda, okur bakımından uzun vadede geçerli olan, ancak maalesef yayıncıların unuttuğu, tek bir şey var: İyi ve güvenilir bir içerik.

Her gün 1 liraya yenilen sıradan bir pizzanın, çok kısa bir sürede cazibesini kaybedeceği ve zamanla “karın doyurmaktan” başka bir işe yaramayan lezzetsiz bir yemeğe (lahmacuna) dönüşeceği gibi, haftalık haber dergileri ve diğer sektörlerdeki tüm dergiler için de durum aynı. Okurlarına tatmadıkları ve bilmedikleri farklı lezzetleri sunmayan, içeriğini geliştirmeyen dergilerin uzun vadede kalıcı olmasına ve beklentileri karşılamasına imkân yok.

CHIP, okurlarının beklentilerini en iyi şekilde değerlendirerek, her sayısında farklı “lezzetler” sunmaya devam ediyor ve 9,5 yıldır istikrarlı bir şekilde kaliteli içeriğini ve yüksek okur sayısını koruyor. Bu sayımızda okurlarımız için yine oldukça zengin bir dergi ve CD içeriği hazırladık. eCHIP'teki toplam 1.500 dolar değerindeki tam sürüm yazılımların dışında, Broderbund ClickArt Fonts 3 Deluxe özel CD'si, FotoPort'tan herkese 20 adet ücretsiz dijital fotoğraf baskısı, WinMessage ile 20 ücretsiz SMS (ayrıntılar ₺40'da) ve 24 sayfalık Digital Life özel ekimiz tüm okurlarımıza hediye ediyoruz. Ana yemek olarak da CHIP editörleri sizler için benzersiz, 274 sayfalık doyurucu bir münü hazırladı: Kapak konumuzda (₺44) güncel dizüstü PC'ler için karşılaştırmalı testle eksiksiz bir satın alma rehberi, Intel ve AMD'den toplam 50 işlemcinin katıldığı dev hacimli işlemci ve 42 inçlik dev ekran plazma TV testimiz, ucuza telefon görüşmeleri sağlayan arama kartları (ayrıca Eylül ayında CHIP'e abone olanlara 20 kontörlük Arakart hediye ediyoruz) ve Windows Vista ön incelememiz, anonim sörf, daha fazla iPod ve daha verimli USB bellekler için ipuçlarımız var. Bu sayımızı daha doyurucu ve lezzetli bulmanızı umuyoruz: “Afiyet olsun!”

Ufuk Yamankılıçoğlu

uyaman@chip.com.tr

Pahalı Türkiye

Türkiye'deki internet, ADSL ve telefon ücretleri başka ülkelerle kıyaslandığında oldukça pahalı. Mesela Amerika'da hiçbir kota sınırlaması veya bağlantı ücreti ve başka sabit ücretler olmadan ayda 10 dolardan itibaren 24 saat sörf mümkün.

Metin Özdemir

BIOS sorunu

Derginizi her ay almaya çalışıyorum. Ayrıca HİB derginize de aboneyim. Award BIOS ve P4 2.0 işlemcili bilgisayarım var. Son sayıda PC Tuning'de anlattıklarınız benim de en önemli sorunum. Yazdıklarınızı uygulamaya çalıştım fakat verdiğiniz BIOS başlıklarından hiçbirini benim bilgisayarımda yok. Örneğin "Advanced Feature Setup" diye bir başlık yok. Bütün BIOS'u inceledim, verdiğiniz değerler de yok; örneğin 200 MHz'den 266 MHz'e yükseltme. Bu konuda yardım ederseniz sevinirim. Şimdiden teşekkürler, iyi çalışmalar.

Hasan Zorer

CHIP: Anakart modeline bağlı olarak bu menünün adı farklılık gösterebilir. İşlemci veya overclock için ayrılmış özel bir menüde de bu seçenek olabilir. Nadir de olsa bazı anakartların BIOS'larında bu tip overclock seçenekleri bulunmayabiliyor.

Program çöplüğü

Selamlar, her ay üç tane CD vermeniz şart mı acaba? Zaten CD’de programların kısa açıklamaları yer almiyor eskisi gibi, freeware mi, demo mu olduğu bile belirtilmiyor artık! Kimin bu kadar çok popup engelleyiciye, anti virüse ya da başka programa ihtiyacı olur ki? CHIP’in görevi bize sadece en iyi olanı sunmak değil mi? Bu kadar programı tek tek deneyip iyisini bulmamızı mı bekliyorsunuz?

Murat Ak

CHiP: Bir kategorinin en iyi programını seçmek genelde mümkün değil. Bir programın sunduğu bir özelliği, başka bir program sunmayabilir. Bu bağlamda türünün en iyi programlarına yer vererek seçimi okurlarımıza bırakmayı daha uygun buluyoruz (genelde tek

bir programla yetinmemek daha iyi sonuçlar verecektir).

Bir öneri

Merhabalar. Derginizi 2 yılı aşkın bir süredir her ay alıyorum. Üniversite öğrencisi olma-
ma rağmen yabancı dillere ilgimden dolayı
profesyonel olarak tercümanlık da yapıyo-
rum. Derginizin küçük bir kısmını TRADOS
programının tanıtımına ayırabilir ve (müm-
künse) deneme sürümünü CD'lerinizin birin-
de verebilirseniz çok sevinirim. Saygılarımla,

Timur Mustafayev

CHIP: eCHIP CD'leri ile ilgili istek ve şikayetlerinizi sinan@chip.com.tr ve dergi@chip.com.tr adreslerine iletebilirsiniz. Trados programıyla ilgili önümüzdeki sayılarda bir inceleme yazısı yayımlayabiliriz.

Merhaba, uzun zamandır CHIP almıyorum. Yakın zamanda MP3 oynatıcı testi yapıldı mı? Yapılmadıysa ne zaman yapmayı düşünüyorsunuz? İyi günler.

Çağatay K.

CHIP: Yakın zamanda MP3 çalar testi yaptık, 6 ay içinde yapmayı planlıyoruz.

Dergi PDF olacak mı?

Özellikle sizi başarılarınızdan ötürü kutlamak istiyorum. Her ne kadar 100. sayıdan sonra dergideki sayfa sayısı giderek azalsa da, özellikle bu ay verdiğiniz programlar oldukça güzel. Ben görme engelli bir okurum. Bilgisayarı Jaws for Windows ekran okuyucu programıyla kullanıyor, dergilerinizi bir tarayıcı yardımıyla sanal ortama geçi-
rerek okuyabiliyorum. Ancak bu hem çok va-

kit alıyor, hem de benim için önemli olan birçok yazıyı doğru olarak okuyamıyorum. Sizden Chip CD'lerinin içinde o ayki dergiyi de PDF dosyası olarak vermenizi rica ediyorum. İsteğimi dikkate alacağınızı umuyor, çalışmalarınızda başarılar diliyorum.

Ali Alpaslan

CHIP: Daha önce de söylediğimiz gibi, güncel sayıları o ayki CD’de vermemiz mümkün değil. Bunun nedeni bu tip PDF dosyalarının internet ortamında kolayca dağıtılabilmesi ve dergi satışlarını olumsuz yönde etkilemesi. Ancak daha eski yıllara ait sayıları PDF olarak önümüzdeki aylarda vermeyi düşünüyoruz.

Fiyat düzeltmesi

Hi-tech bölümünde tanıttığınız x-ufo adlı cihaz aslında 119 \$ ama siz 10 \$ yazmışsınız. İnternete bir heyecanla baktım, ama düzeltirseniz sevinirim.

Emre Demirel

Kurs önerisi

Merhaba. Ben 5 yıldır derginizi takip eden ve yaklaşık olarak 3 yıldır web tasarımı ile uğraşan bir bilgisayar hastasıyım. Bu ayki derginin başında yayınladığınız okur yorumlarında yeni kurslara başlayacağınızı yazmışsınız ve e-posta atmamızı istemişsiniz. Benim de bu konuda bir fikrim var. Bu fikir bir web tasarımı kursu başlatmanız. Bu derginin içeriğinde de programları, web programlama dillerini tanıtabilir ve bu işte profesyonel çalışanlar için Adobe ve Macromedia programlarının eğitimini verebilirsiniz.

Yaşar Önal

 CHIP'E ULAŞIN

Okur mektupları

CHIP Yazı İşleri
Vefa Bayırı Sokak Gayrettepe
İş Merkezi B Blok No: 6 34349
Gayrettepe / İstanbul
yorum@chip.com.tr

Teknik sorular

yardim@chip.com.tr

Dergi ve CD ile ilgili sorular

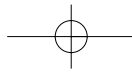
dergi@chip.com.tr

**Abonelik, eski sayı siparişi
ve özel sayılar**

Tel: (212) 217 93 71
Faks: (212) 217 94 23
abone@vogel.com.tr
<http://abone.vogel.com.tr>

Diğer gerekli tüm adres bilgilerini Künye’de bulabilirsiniz: 273.

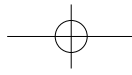
80'lerin fenomeni Uykudan Önce ve Adile Teyze yeniden...

Adile Teyze ve Kuzucuklar

Türk televizyonculuğunda bir ilk olan 3 B animasyon tekniğiyle rahmetli Adile Naşit 3B sanal oyuncu devri başladı mı?

■ Birkaç sene öncesine kadar sinema dünyası ve teknoloji insanları, dijital yıldızların gerçek oyuncuların yerini ne zaman alabileceğini tartışıyordu. Bu tartışmaların arasında çekilen Japon yapımı Final Fantasy, fotoğraf gerçekliğinde dijital aktörlerin oynadığı bir animasyon filmiydi ve büyük yankı uyandırmıştı. Bu film ile dijital aktörlerin çağının başladığı, film üretmek için canlı, kanlı, gerçek oyunculara artık gerek kalmayacağı; dijital aktörler sayesinde yönetmenlerin gerçek oyuncuların asla oynayamayacakları sahneleri yaratabilme şansına kavuşacakları iddia edildi. Üstelik animasyon o kadar başarılıydı ki, dijital oyuncuların vücutlarındaki her bir saç tanesi, tüy parçası rüzgarla dalgalanıyor, dijital aktörler nefes aldıkça derilerindeki gözenekler açılıp kapanı-

yordu. Final Fantasy gişede beklenmeyen bir hayal kırıklığına neden olarak unutuldu gitti, ancak dijital oyuncu tartışması bitmedi. Başrolünü Al Pacino'nun oynadığı ve Hollywood'da bir yönetmenin gerçek oyuncuların kaprislerinden bıkip kendine dijital bir star yaratmasını konu alan S1m0ne (Simone) çekildiği dönem için bilimkurgu olarak kabul edilebilirdi, ama kimse Simone'da anlatılanların gerçekleşmesi zor bir hayal olduğunu söyleyemiyordu. Zira bugün pek çok televizyon şovu, dizi film veya sinema filmleri dijital aktörler kullanılarak çekiliyor. Bunlardan biri de, 1980'li yılların sevilen çocuk programı "Uykudan Önce"nin masalcı teyzesi rahmetli Adile Naşit'in dijital kopyasının rol aldığı "Adile Teyze ve Kuzucuklar".

Dişlerinizi fırçalamayı unutmayın

80'li yılların tek kanallı döneminde, bütün bir ül-ke gece 24'te, "televizyonunuzu kapatmayı unutmayın" mesajıyla uykuya gönderilmeden birkaç saat önce, Adile Naşit o unutulmaz "kuzucuklarımız" hitabı, dişlerinizi fırçalamayı unutmayın uyarısı ve tatlı gülümsemesiyle, "Uykudan Önce" programında anlattığı masallarla, erken uyumakta güçlük çıkaran çocuklarını ikna etmeye çalışan ailelere yardımcı olurdu. Uykudan Önce programı, ismi ve formatı ile öyle bir mesaj veriyordu ki, bu program sayesinde o dönemi yaşayan çocukların tümü için 20.30-21.00 uyku saati olarak benimsenmişti.

Bugünün internetle, kablolu, dijital, uydu kanallarıyla büyüyen çocuklarını 20.30 gibi erken bir saatte uykuya göndermek mümkün mü bilinmez ama Adile Naşit, vefatından 18 yıl sonra yeniden küçük çocuklara, kuzucuklarına, masallar okumaya başladı. Kanal D'nin hazırladığı proje, Adile Naşit'in dijital olarak modellenip, sesinin ve görüntüsünün canlandırılması mantığına dayanıyor ve Türkiye'de bir ilk olduğu gibi, dünyada da, ölmüş bir sanatçının dijital olarak canlandırılması çalışmaları arasında ilk örneklerden biri kabul ediliyor.

Aslında, 3 boyutlu animasyon tekniği ile oluşturulan dijital oyuncularla hazırlanan televizyon şovlarına dünya seyircileri gibi Türk seyircileri de yabancı değil. Yine Kanal D televizyonunda sabah erken saatlerinde gösterilen "Roughnecks", sinema filmi büyük ilgi gören Starship Troopers bilimkurgu evrenindeki kötü dev böceklerle savaşarak insanlığı istiladan kurtarmaya çalışan bir grup kahraman askerin hikayesini anlatıyor. Yaklaşık 7 yıldır tamamen 3 boyutlu animasyonlarla hazırlanan şov Rolling Stones'un şarkıları ile başlıyor ve dünya çapında pek çok seyircisi var. Son üç yıldır sinemaseverlerin yakından takip ettiği "Lord of the Rings" üçlemesinde kullanılan Gollum filmin en ilgi çeken karakterlerinden biriydi ve tamamen 3B animasyonlarla oluşturulmuş dijital bir aktördü.

"Adile Teyze ve Kuzucuklar"ın hayata geçirilmesi için bir yıla yakın hazırlık çalışması yapılmış.

Sinsi Gollum: Sinsi ruh halini canlandırması gereken Gollum'u gerçek bir aktör bu kadar iyi oynayabilir miydi?

Adile Naşit'in yakınlarından elde edilen fotoğraflarla ünlü sanatçının 3 boyutlu kopyası çıkarılmış. Projede, profesör ve doçent seviyesinde öğretim görevlileri teknoloji geliştirme, uygulama ve danışmanlık görevleri ile yer almış. Proje için geliştirilen animasyon teknolojisi tamamen Türk mühendisler tarafından hazırlanmış ve teknolojinin patenti alınmış. 34 kişinin düzenli olarak çalıştığı projede, dijital Adile Naşit her hafta etrafına topladığı kuzucuklarına masallar anlatıyor, çizgi filmler oynatıyor. Minik seyirciler programa fotoğraflarını yollayarak Adile Naşit'in yanında kendilerini de görebiliyorlar.

İlk bakışta Adile Naşit'in 3 boyutlu kopyasının, hatırladığımız Adile Teyze'nin devamlı gülen tatlı yüzünün yanında biraz kaba ve soğuk kaldığı izlenimi doğuyor, ancak program, çocuklar kadar "Uykudan Önce" ile büyümüş bugünün yetişkinlerinin de ilgisini çekiyor ve küçük sorunlar göze batmıyor. Program için yapılan ciddi çalışma ve yatırımsa, Türk televizyonlarının ve sinemasının dijital aktörler çağında yabancı teknolojilere bağımlı kalmayacağını, kendi çözümlerini ve uygulamalarını yaratabileceğinin işareti kabul edilebilir. ■

Bilgi için: www.kanald.com.tr

Cem Şancı, cemsanci@chip.com.tr

Starship Troopers: Ünlü bilim kurgu hikayesinin 3B animasyon dizisi ilgi çekiyor.

Şiddet ve 3B: Sert bir sistem eleştirisi olan Starship Troopers her yaşta seyirciye ulaşıyor.

Katkı mürekkepli yazıcı teknolojisi ve LCD'ler CeBIT'de

Xerox'tan dünyada ilkler

■ Xerox, 6 - 11 Eylül 2005 tarihleri arasında İstanbul'da düzenlenecek CeBIT Bilişim Fuarı'nda ürün gamına yeni katılan LCD ekranları, projektörleri ve tarayıcı cihazları da tanıtacak. Xerox'un 15, 17 ve 19 inç olmak üzere toplam üç farklı büyüklükte piyasaya sürülen LCD monitörler, şık tasarımları ve üstün teknolojileri ile dikkat çekiyor. Geniş görüş açıları ve yüksek görüntü kalitesi ile Xerox, LCD pazarına hızlı giriyor. Başka hiçbir markanın ürünlerinde bulunmayan, patenti Xerox'a ait katı mürekkep teknolojisinin kullanıldığı yazıcı, fotokopi, tarayıcı ve faks özellikli dünyanın ilk çok işlevli baskı sistemi WorkCentre C2424 de fuarda incelenebilir. Küçük ve orta boy işletmelerin ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik olarak tasarlanan WorkCentre C2424, dakikada 24 sayfa renkli ve siyah-beyaz belge basabiliyor. Aygıt, belgenin türüne göre yüzde 30 ile yüzde 60 arasında daha düşük maliyet ve daha hızlı baskı olanağı sunuyor.

Bilgi için: www.xerox.com.tr

Setron'da BT eğitimi

Microsoft eğitimi

"Microsoft Certified Partner For Learning Solutions" unvanlı Setron'un Mecidiyeköy'deki şubesi, eğitim ve proje konularında hizmet vermeye başladı. Merkezi Adana'da olan Setron, 1994 yılından bu yana kendi bölgesinde Microsoft ortaklı eğitim kurumu olarak hizmet veriyordu. 2000 yılı itibari ile şirketlere ve bireylere yönelik farklı birçok konuda eğitim vererek hizmet alanını genişleten Setron, Koç grubu ve Sabancı Grubu gibi öne çıkan kuruluşlara ait firmalara eğitim çözümleri de sunuyor. Uluslararası düzeyde ise British Aerospace, ITT, United States Air Force, General Dynamics, Lockheed Martin gibi kuruluşlarla çalışan Setron, bünyesindeki eğitmen kadrosu ile Türkçe ve İngilizce teknik eğitim seçenekleri sunuyor.

Bilgi için:

www.setron.com.tr

READ.ME

MAHMUT KARSLIOĞLU
Yayın Koordinatörü
mkars@chip.com.tr

» Tünelin ucunda ışık görüldü

■ Yaz aylarına girmeye yaklaştığımız aylarda, hatırlarsanız "Eyvah yaz geliyor" başlığı altında bir yazı yazmış ve birçok sektöre olduğu gibi, bilişim sektörüne de bir rahavet havası çökeceğinden bahsetmiştim. Aslında bakarsanız, bunu önceden görmek için müneccim olmak gerekmiyor. Her yıl neyse, bu yıl da aynı olacaktı. Herkes alacağını alıp tatile kaçacağından, parasını eğlence için harcamaya karar vereceğinden, istemeye istemeye de olsa sessiz sakin Eylül ayı beklenecekti. Dünyada bilişim aynı hızda devam etse de, bu sanal yavaşlık yaz aylarında Türkiye'nin kaderi haline geldi artık. Hatta buna alışmış olan firmalar da, film endüstrisi gibi ürünlerini yaz aylarında duyurup heba etmemek için bilişimin tekrar canlanacağı dönemi beklemeye bile alıştılar. Ama...

Ortalıkta ekonomik olarak görünen bir kriz de yoktu ama bu herkesin "hadi artık geçsin de yine ürün satmaya başlayalım" dediği dönem eskisinden biraz daha farklı oldu. İyi yönde mi? Maalesef, birçok orta düzeyde firmanın sonu olacak şekilde daha da kötüydü. Bu durumdan en az etkilenenler ise sadece arkalarına kredi kartlarının taksit avantajını da alan bilişim süpermarketleri oldu. Bu firmalar, bakkalları öldüren süpermarketler misali hızla hayatımıza girdiler. Sektörün büyük bir kısmını orta ölçekli firmalar oluştur-

duğu için bu yeterince sarsıcı oldu. Ancak bu sadece nedenlerden biriydi. Peki asıl neden neydi? Süper hızla ilerleyen bilişim treni, bu yıl diğer ülkelerde de, teknolojik açıdan olmasa da başka birçok yönden yavaşlamıştı. Geçici olarak sanal bir şekilde hız kesmeye alışmış sektörümüz, bu yıl Avrupa'yı da vuran yavaşlamadan tahmin etmediği bir şekilde olumsuz etkilendi. Dolayısıyla bu yıl eylül ayı "hadi gelsin artık" diye değil, dört gözle bekleniyor.

Sektörü canlandıracak mı, emin olan yok. Ama fazla kalmadı. İlk olarak CeBIT Bilişim Eurasia, ardından da Compex her şeyin göstergesi olacak. CeBIT demişken, ülkemizi Avrasya'nın teknoloji başkenti haline getiren bu büyük bilişim fuarı 6 Eylül'den itibaren kapılarını ziyaretçilere açacak.

Bu yılki fuarla ilgili detayları ve elimizdeki verileri değerlendirdiğimizde ise önümüze daha aydınlık bir tablo çıkıyor ve bilişim sektörü için geleceğe daha da bir umutla bakabiliyoruz. Sanırım krizden bu yana ülkemizdeki bilişim dünyası için en kötü yaz olarak değerlendirilebileceğimiz bir dönemi de kazasız belasız atlatacağız. Yani bir bakıma, bu karanlık tünelin ucunda ışık görüldü bile diyebiliriz. Yine de dua edelim de, bu ışık gün ışığı olsun.

IDC'ye göre Türkiye'de ilgi büyük

Dizüstüne hücum

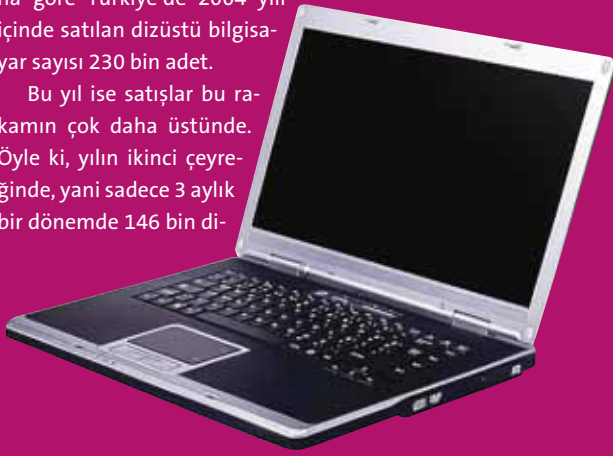
■ Tüketicilerin mobil ihtiyacı doğrultusunda oluşan talebe karşılık vermeye çalışan, dünyanın önde gelen araştırma kuruluşlarından IDC'nin (International Data Corporation) dizüstü bilgisayar pazarına ilişkin yaptığı araştırmada ilginç sonuçlar ortaya çıktı. Türk dizüstü bilgisayar pazarındaki markaları da kapsayan araştırmanın sonucuna göre Türkiye'de 2004 yılı içinde satılan dizüstü bilgisayar sayısı 230 bin adet.

Bu yıl ise satışlar bu rakamın çok daha üstünde. Öyle ki, yılın ikinci çeyreğinde, yani sadece 3 aylık bir dönemde 146 bin di-

züstü, alıcısıyla buluştu. Dizüstü satışlarının yıl sonu hedefi ise 450 bin adet. IDC araştırmasında Türkiye'deki bilgisayar kullanıcılarının en çok tercih ettiği marka ise Datron olarak belirlendi. Dünya çapında ucuzlayan dizüstü bilgisayarlara talebin dahada artması bekleniyor.

Bilgi için:

www.idc.com

Macroscopic Semineri, 22 Eylül'de

Studio 8 şovu

■ Medyasoft tarafından 6 yıldır Türkiye'nin birçok ilinde düzenlenen ve internet teknolojilerindeki son gelişmeleri uzmanlara, kamu ve özel sektördeki bilişim yetkililerine, tasarımcılara, yazılımcılara, eğitmenlere, öğrencilere aktaran seminer, bu yıl Macromedia'nın yeni duyurulan Studio 8 ürünlerine odaklanıyor. Macromedia'nın Studio 8 ürün seti, Macromedia Dreamweaver, Macromedia Flash Professional ve Macromedia Fireworks ile ana üretkenlik araçları Macromedia Contribute ve Macromedia FlashPaper'ı bir araya getiriyor. Seminare katılmak isteyenler, seminer sitesi olan <http://www.macroscopic.tc> adresinden başvuru yaparlarsa, kendilerine e-davetiye gönderilecek. Studio 8 hakkında daha ayrıntılı bilgiyi, Yazılım Haber sayfamızda bulabilirsiniz.

Samsung SlimFit TV

LCD görünümlü CRT

■ Samsung'un televizyon teknolojisi alanındaki son yenilikleri arasında yer alan ve CeBIT Bilişim fuarında sergilenecek SlimFit TV, ince CRT tasarımıyla 40 cm'den az genişlikte şık bir görünüm sunuyor. CRT'lerin üçte iki oranında genişliğe sahip televizyon, sadece yerden tasarruf sağlamıyor, aynı zamanda HDTV seçenekleri de sunuyor. Samsung Electronics, fuarada sergileyeceği plazma televizyonlarda TF42S5 ve TF42D5 modellerine yer veriyor. Fuarda yer alacak monitör modelleri, üstün görüntü kalitesi ve ince tasarımlarıyla Samsung'un yenilikçi teknolojisini yansıtıyor. Samsung'un CeBIT Fuarı'nda sergileyeceği monitörler arasında 19 inç büyüklüğünde, düğmesiz 193P,

794 MB ve 21 inç büyüklüğündeki 213T modelleri yer alıyor. Samsung standındaki yazıcılar arasındaysa, çok işlevli ve kullanım kolaylığına sahip SCX-4100 ve fiyat performans kalitesiyle evler için olduğu kadar küçük ofisler için de uygun bir çözüm olarak yer alan ML-1610 modelleri bulunuyor. Dijital baskı sistemleri alanında popüler hale gelen ve yakın zaman içinde Türkiye pazarında da satışa sunulacak Samsung foto yazıcılardan SP2040 ve SP2020 modelleri de ilk kez fuarada tanıtılacak. Yüksek hızda çıkış alınabilen yazıcılar, dijital fotoğraf makinelerinden ve kameralı telefonlardan bilgisayar yardımıyla ya da doğrudan çıkış almaya imkan tanıyor.

Bilgi için:

www.samsung.com.tr

ATI X800GT

Okullar açılırken sürpriz

■ ATI okulların açılma dönemine sakladığı X800GT grafik işlemcilerini piyasaya sürdü.

ATI işlemcilerini kullanan Powercolor ve Sapphire markaları ise, X800GT tabanlı ilk ürünlerini ağustos ayında duyurdu. 128 MB ve 256 MB hafıza seçeneği iki yeni sürüm sunan Sapphire kartların ikisi de 256 Mbit hafıza teknolojisi kullanıyor.

Pipeline ise 8 bit. 256 MB hafızalı kart DDR3 kullanıyor ve çekirdek hızı 475 MHz, bellek hızıysa 490 MHz (efektif hız 980 MHz). 128 MB hafızalı model ise 256 bit DDR1 BGA hafıza modülleri kullanıyor.

İşlemci hızı 475 MHz, hafıza hızı ise 350 MHz (Efektif hızı 700 MHz).

Kartlar çift monitör sistemini destekliyor ve CRT, TFT, TV sistemlerine bağlanabiliyor.

Kutusunda dahil olarak S-Video kablosu, kompozit kablo, dongle, DVtoVGA adaptörü ve HDTV için 7-pin S-Video kablosu ile gelen iki kart da DirectX 9 uyumlu ve ATI'nin SmartShader ve SmoothVision teknolojilerini kullanıyor.

ATI, nVidia'nın karşısında farklı fiyat aralıklarında çeşitli modellerle rekabet oluşturuyor.

Bilgi için: www.Ati.com

25 bin öğretmen bilgisayara hazır

Gelecek için eğitim

■ Intel'in, T.C. Milli Eğitim Bakanlığı ile işbirliği içinde yürüttüğü "Intel Gelecek için Eğitim" programı kapsamında, bugüne kadar 25.000 öğretmenin eğitimi tamamlandı. 2004 yılında uygulanmaya başlayan program, 60 saatlik yüz yüze eğitimden oluşuyor. Türkiye'nin 81 ilinde Uzman Formatör Öğretmenler tarafından, bilgi teknolojisi sınıfları olan okullarda gerçekleştirilen programın hedefi, Türkiye'de 50.000'den fazla öğretmeni, bilgi teknolojilerinin sınıflarda etkin kullanımı konusunda ücretsiz olarak eğitmek. Öğretmenler, "bir eğitim aracı olarak bilgisayarı kullanma eğitimi" sayesinde bilgi teknolojilerini kendi öğrettikleri derslerde, kendi öğrencileri ile nasıl kullanabileceklerini uygulamalı olarak öğreniyor. Bilgisayar

destekli eğitimde atığa kalkan T.C. Milli Eğitim Bakanlığı, Dünya Bankası ve Avrupa Yatırım Bankası aracılığıyla elde edilen 150 milyon dolar ile 4.400 okula bilgisayar laboratuvarı kurmayı hedefliyor. Bu sayede, Avrupa Birliği'ne giden yolda eğitim standartlarının yükseltilmesi ve bilgisayar okuryazarlığının artırılması adına önemli bir çaba gösteriliyor. Sadece 'Gelecek için Eğitim' programına yıllık 100 milyon doların üzerinde kaynak ayıran Intel'in, eğitim standartlarını yükseltme çalışmaları Türkiye dahil 5 kıtada 30'dan fazla ülkede devam ediyor. "Intel Gelecek için Eğitim" programı kapsamında, dünya çapında bilgisayar eğitimi alan öğretmenlerin sayısı ise 2.000.000'u geçerken, 2006 yılında bu rakamın 2.500.000'e ulaşması hedefleniyor.

Bilgi için: www.intel.com.tr

Çift çekirdekli HT platformları

Intel sürpriz yaptı

■ Geliştirme çalışmalarının planlanandan önce tamamlanmasıyla Intel, çift çekirdekli ve Hyper Threading özellikli Intel Xeon işlemcilerini ve Intel Xeon MP'nin yakında satışa sunulacağını duyurdu. Yeni işlemciler, yazılımın Intel işlemci başına dört adede kadar "beyin"den gelen bilgileri yönetmesine izin vererek, sunucunun yanıt verme süresinin, hızının ve çok görevliliğinin iyileştirilmesine yardım edecek. Ayrıca Intel, yazılım geliştirici ve kurumsal müşteriler için, binlerce çift çekirdekli platformdan oluşan geniş bir değerlendirme programı başlattı. Intel 2006'da sunmayı planladığı kod adı "Paxville" olan çift çekirdekli Intel Xeon Processor MP'yi, dört veya daha fazla işlemcili sunucular için 2005'in sonunda pazara sunacak. Paxville, daha önceki kuşaklara göre yüzde 60 daha iyi bir performans sağlayacak; çift çekirdekli performans için tasarlanmış olan ve bu yılın başında tanıtılan Intel E8500 yonga setini kullanacak.

Bilgi için: www.intel.com

AYIN FIRSATI

Eylül ayı içerisinde CHIP-LEVEL-WINDOWS-HIB-ITB dergilerinden herhangi birine abone olan okuyuculara Doğan Telekom'un arama kartı AraKart'tan 20 kontörlük özel bir paket hediye edilecek. Bu ay hazırladığımız Arama Kartları Araştırması'nda da incelediğimiz AraKart, tekrar kontör yükleme özelliği ile dikkat çekiyor. Kartınızdaki kontörler bittikten sonra AraKart'ın servis numarasından veya Web sitesinden kredi kartınızla kontör yükleyerek, yeni kart satın almak için gazete bayilerini dolaşma zahmetinden kurtulabilirsiniz. Araştırmamızı incelemenizi de tavsiye ederiz. Bilgi için: vogel.com.tr

Kodak EasyShare Z7590

Profesyonel özellikler

■ Kodak, dijital fotoğraf alanındaki yeniliklerine bir yenisini ekledi. 10X optik zum, 3X ileri düzey dijital zum ve Schneider-Kreuznach Variogon lensi ile Kodak EasyShare Z7590, profesyonel düzeyde fotoğraf çekme imkanı veriyor. 5.0 MP çözünürlüğe sahip Z7590 ile 50 x 75 cm'ye kadar baskı alınabiliyor ya da görüntü kalitesinden ödün vermeden kırpma yapılabilir. Loş ışıkta yüksek hızlı otomatik odaklama yapabilen ürün, en zor ışık koşullarında bile net fotoğraflar çekilmesini sağlıyor.

Z7590, içindeki çok özel yongalarla, her tür ışıkta doğal ayrıntıları, doğru tonları, parlak beyazları ve zengin renkleri yakalıyor. Deklanşöre her basışta, manzara verileri anında analiz ediliyor ve görüntü kalitesini etkileyen

etkenler bulunup düzeltiliyor. İç ve dış mekanlarda rahatlıkla kullanılabilen 5,6 cm'lik ekran ve elektronik vizör sayesinde, fotoğrafı çekilecek konu çok iyi düzenlenip tüm ayrıntılar değerlendirilebiliyor. Canlı ve parlak imgeler, doğrudan güneş ışığında bile görüntülenebiliyor. Otomatik fotoğraf döndürme ile, fotoğraflar hangi pozisyonda çekilmiş olursa olsun, sağ yanı dikey duracak biçimde izlenebiliyor.

Ürünün 32 MB dahili belleği ve SD/MMC kart genişletme yuvaları, uzun süre fotoğraf çekme imkanı veriyor. Yeniden inceleme modlarıyla, 8X'e kadar hızlı büyütme yapılabilir. Z7590, fotoğrafların kazara silinmesini önleyen ve fotoğrafları albümler halinde düzenleme olanağı veren seçenekler de sunuyor.

Bilgi için: www.kodak.com.tr

Akbank'tan "Özgürleştiren Teknoloji"ler

Banka artık cebe girdi: "exi26"

■ Akbank, Cebit Eurasia 2005'te, bankacılıkta yepyeni bir dönem başlatacak Mobil Bankacılık hizmetleriyle ön plana çıkıyor. 4425 Akbank Cep Şubesi adı altında sunulan ve SMS altyapısıyla çalışan bu hizmetler, marka ve model sınırı olmadan her yaşta ve her bütçede müşterinin bankacılık hizmetlerini cep telefonlarından kolayca alabilmesine imkân veriyor.

4425 Akbank Cep Şubesi hizmet paketinin altında, kredi kartı ve hesap hareketlerini anında SMS ile haber veren CepAJAN, cepten cebe para göndermeye imkan veren CepCÜZDAN, Axess ekstre özetini ve kalan limitini cepten her an sorgulamaya imkân veren ve

hesap bakiye bilgilerini sorgulama sağlayan CepEKSTRE gibi yeni SMS servisleri var. Akbank'ın 7. salonda bulunan Cep Şubesi standında, cepten cebe SMS ile kolayca para göndermeyi sağlayan "Cep Cüzdan" uygulamasını tanımak isteyen ziyaretçileri hem eğlenceli hem de heyecanlı bir oyun bekliyor: Fuarda "Cepten SMS ile 10 YTL Gönderen" müşteriler kartsız olarak paralarını geri çekerken, sürpriz ödüller kazanma şansını da yakalayacaklar.

Akbank fuarda "exi26" adındaki gençlik bankacılığı hizmetlerini de tanıtıyor olacak. Fuara katılan gençler Elektronik Cihaz Sigortası (ECS) ve İhtiyaç Kredisi ürünlerini tanıma imkânı bulacaklar. 7. salondaki Akbank stan-

dında yer alan exi26 ana standını ziyaret edecek gençler, fuarda alacakları cep telefonu veya bilgisayarlara ECS yaptırarak, risklerini sigortalayacaklar. 18 - 26 yaşları arasında, cep telefonunu ya da bilgisayarını güvence altına almak isteyen herkesin yararlanabileceği ECS, yangın, yıldırım, patlama, hırsızlık ve hırsızlığa teşebbüs, hatalı tasarım ve malzeme, kısa devre, yüksek voltaj, sel, toprak çökmesi, fırtına, su, rutubet ve bunlardan doğan hasarları teminat altına alıyor.

Bilgi için: www.akbank.com.tr

Portable Media Center Edition

Microsoft'un sistemi zorlanıyor

■ Microsoft, "Portable Media Center Edition"ını büyük vaatlerle piyasaya sürmüştü, Creative gibi üreticilerse üzerinden çok geçmeden ilk mobil Media Center aygıtlarını çıkarmışlardı. Ancak bu sistemi kullanan ürünler beklenen başarıyı yakalayacak gibi görünmüyor. Microsoft'un tüm çabasına karşın, bu işletim sisteminin kullanan aygıtların bir avuç aygıt var. Örneğin Creative'in Zen Portable Media Center'ı ya da Samsung'un YH999'u. Şu sıralar Microsoft yazılımı kullanmayan çoklu ortam çalarlar (örneğin iRiver'in PMP-120'si gibi) çok iyi satış yaparken (piyasa araştırmacıları iki haneli büyüme oranlarından yola çıkıyor) Portable Media Center Edition pazarı canlılık kazanmıyor. Gerçi Creative Avrupa merkez bölgesi yetkilisi Murat Ünlü'ye göre, firma satışlardan "çok memnun". Ama dükkanlarda büyük adetli satışlar görülüyor. Çünkü Ünlü'ye göre şu sıralar 450 Euro tutan cihazlar ancak 200 Euro'nun altına inerse kitlesel satışlar mümkün olacak.

Bilgi için: www.iriver.com

İlginç bir buluştan seri üretime

Kimyasal toner yakında

■ Dünyanın önde gelen teknoloji şirketlerinden Xerox, yaklaşık üç yıl önce yeni bir buluş olarak duyurduğu kimyasal tonerin üretimi için, New York Webster'da fabrika kurma kararı aldığını açıkladı. Daha az tonerle daha kaliteli baskı sağlayan kimyasal toneri yaygınlaştırmak için Xerox, 59 milyon dolarlık bir yatırımla 120 bin metrekarelik alanda, 6 katlı bir üretim tesisi açıyor. 2007 yılında tamamlanması planlanan fabrikada, baskı makinelerinde daha az toner harcanarak daha kaliteli baskı elde edilmesini sağlayan kimyasal toner üretileneyecek. Xerox, kurulacak fabrikanın devreye girmesiyle kimyasal toner üretimini yılda yüzde 175 oranında artırmayı hedefliyor. Xerox yaklaşık üç yıl önce ortalama 9 mikron çapına kadar küçültülebilen toner parçacıklarını yuvarlak veya patates formlarında 3 ile 5

%40 tasarruf: Yeni toner teknolojisinin maliyetleri düşürmesi bekleniyor.

mikron çaplarına kadar indirmeyi başardığını açıklamıştı. Küçük toner parçacıkları, daha az toner harcanarak çok daha canlı görüntüler alınmasını ve sayfa başı baskı maliyetlerinin azalmasını sağlıyor. Örneğin 5 mikron çapına kadar küçültülen toner parçacıkları ile basılan görüntüler, mevcut 9 mikron çaplı tonerlerle basılan görüntülere göre yaklaşık yüzde 40 daha az toner kullanılmasını sağlıyor. Yeni teknoloji, "Emulsion Aggregation" (Emülsiyon Kümeleme), yani kısaca EA olarak adlandırılıyor. Kimyasal toner, çevreye zarar vermeyen özellikleriyle de dikkat çekiyor. Üzerinde 100'den fazla patent bulunan kimyasal toner, baskı için daha az enerjiye ihtiyaç duyuyor ve daha az atık üretiliyor. Kimyasal toner özellikle yazıcıların uyku modundan (sleep mode) baskı yapma moduna geçmesi için gereken zaman miktarını da azaltarak her an hızlı baskı yapılabilmesine olanak tanıyor. Halihazırda kimyasal toneri 15 farklı ürününde kullanan Xerox, ürünü yaygınlaştırarak özellikle renkli baskı maliyetlerini azaltmayı, daha kaliteli baskı yaparak, daha verimli makineler yaratmayı hedefliyor. Ayrıca bu gelişmenin orta vadede toner fiyatlarında ucuzlamaya neden olacağı düşünüyor.

Bilgi için: www.xerox.com.tr

Kingston Ultimate SD Card

2 GB bellek kartı yeterli mi?

Bellek kartı teknolojisinde depolama sınırları artık gigabyte'lar ile ifade ediliyor. Kartların kapasitelerinin büyümesi bağlantılı uygulamalarda gelişim anlamına geliyor. Kameralı cep telefonları, el bilgisayarları, dijital eğlence...

■ Kingston Technology, Secure Digital (SD) Ultimate Card serisini, yeni yüksek performanslı 2 GB kapasiteli kart ile daha da genişlettiğini duyurdu. Kingston SD Ultimate Card serisi, 120X transfer hızıyla Kingston'un diğer SD ürünlerinden, yani Stan-

dard ve Elite Pro serisinden daha yüksek performans sunuyor. 2 GB'lık SD kartın yüksek depolama kapasitesi, profesyonel kullanıcıların titiz taleplerinin de rahatlıkla karşılanmasını sağlıyor. "İster dijital kamera, ister MP3 çalar veya PDA olsun, King-

ston'un SD Ultimate serisi, tüm profesyonel dijital kullanıcılarının ve dijital tutkunlarının cihazlarını optimize edebilmeleri için yüksek performans avantajı sunmak üzere tasarlandı." diyen Kingston dijital medya müdürü Mike Kuppinger, yeni 2 GB'lık SD Ultimate kartların yüksek performans avantajının yanı sıra, büyük dosyalar için daha geniş depolama kapasitesi sunduğunu da dile getirdi. Tıpkı CD-ROM sürücülerde olduğu gibi, günümüzde pek çok parça, kullanıcılara kartın ne kadar hızlı veri aktarımı yaptığını (okuduğunu ve yazdığını) anlatabilmek için, "X" hız belirtimi kullanılarak satılıyor. Kingston'un "X" hız belirtimi yazma hızını temel alıyor ve "X" tanımlı hız performansı, her bir saniyede, MB/s cinsinden gerçekleşen yazma hızını ifade ediyor. Daha yüksek

2 GB: Kingston'ın yeni modeli multimedia severleri tatmin edecek.

"X" hız ratingleri daha hızlı kartlar anlamına geliyor. Kingston'un yeni kartı 120x hızında çalışıyor. SD Ultimate Card'lar, Kingston'un Ultimate ürün ailesinin ilk üyeleri. SD ultimate serisini daha sonra piyasaya sürülecek olan Compact Flash (CF) Ultimate kartlar takip edecek.

Bilgi için: www.kingston.com

KINGSTON'LARIN TEKNİK ÖZELLİKLERİ:

- ▶ Kapasite : 512 MB, 1 GB, 2 GB
- ▶ Boyutlar : 24 mm x 32 mm x 2,1 mm
- ▶ Hız değerleri* : 21 MB/sn. okuma hızı - 120X/18 MB/sn. yazma hızı
- ▶ Çalışma ısısı : 0°C - 60°C
- ▶ Depolama ısısı : -20°C - 85 °C
- ▶ Standartlar : SD Association standartlarıyla uyumlu
- ▶ Küçük : Bir posta pulu büyüklüğünde
- ▶ Güvenli : Üzerinde varolan yazma düğmesi kazayla veri silinmesini önler
- ▶ Basit : Tak çalıştır kolaylığında
- ▶ Güvenilir : Ömür boyu garantili
- ▶ Ekonomik : Düşük enerji tüketimiyle pilli cihazlarda rahatlıkla kullanılabilir.

Koç.net'ten turistik "alo" seçeneği

Koç.net Phone Card

■ USB uyumlu, iki etkenli denetim sağlayan, kullanıcılara daha geniş alanda kimlik denetimi yapma olanağı veren entegre akıllı yongalı yeni token'lar tek zamanlı şifre, dijital sertifika ve statik şifre özellikleri içeriyor. Çevrimiçi olsun olmasın, yeni RSA SecurID SID800 kullanıcılara iki faktörlü denetimin yararlarını sunarak esneklik kazandırıyor. Kolay kullanımı, genişletilmiş kimlik desteği ve birlikte çalışılabilirliği, RSA Security satıcıları ve RSA Security Managed Authentication Servisi, program ortakları için cazip teklif

sunuyor. Token'larda bulunan 64 K'lık akıllı yonga, Microsoft Windows işletim sistemine giriş yapmayı 7 dijital sertifika ve 3 kimlik şifre takımına kadar kaydetme olanağı sunuyor. USB sayesinde de tek zamanlı şifre doğrudan olarak okunabiliyor ve elle şifre girme ihtiyacı ortadan kalkıyor.

Bilgi için:
<http://www.infonet.com.tr>

Sandığınızdan eğlenceli olabilir Veritabanı mantığı

■ Kerem Köseoğlu'nun 3. kitabı veri tabanı teknolojisi hakkındaki "Veritabanı Mantığı" piyasaya sürüldü. Veritabanı uygulamaları geliştiren programcıları ve analiz, raporlama yapan şirket çalışanlarını hedef alan kitabın ilk bölümünde, veritabanı kavramının temelleri anlatılıyor. Veritabanı tasarımının incelikleriyle devam eden konular, SQL diliyle tamamlanıyor. Kolay anlaşılabilirlik için Mehmet Özman'ın karikatürleriyle de destekle-

nen kitap, örneklere dayanan anlatımı ve mizahi üslubuyla, alışılmışın dışında bir "bilgisayar kitabı" görünümüne ve ifade şekline sahip.

Bilgi için:
www.pusula.com

Dijital yaşam CeBIT'de

Intel ile dijital ev yaşamı

Intel'in dijital ev ve mobil platformlarını sergileyeceği standı ziyaret edenler, işlemcinin temel maddesi olan silikonun, insan yaşamına yaptığı sihirli dokunuşa tanık olacaklar.

■ Intel'in dijital yaşamın merkezinde yer alan en yeni platformları, CeBIT Bilişim Eurasia'da bilişim sektörü ve son kullanıcılar ile buluşacak. Intel, bu yıl Dijital Yaşam adlı 7 numaralı

salondaki standıyla fuara katılacak ve Eğlence Bilgisayarı, çift çekirdekli Intel Pentium D işlemci, 64bit destekli Intel Pentium 4 600 serisi işlemci, Intel Celeron D 300 serisi işlemci ve Sonoma

kod adlı yeni nesil Intel Centrino Mobil Teknolojisi platformu ile insan yaşamının her alanına sihirli bir pencere açacak.

Intel, bundan 35 yıl önce kum taneciklerinden elde edilen silikonu mikroişlemcide kullanmıştı. Silikonda bugün geline son nokta ise Intel dijital ev ve mobil platformları. Intel'in CeBIT Bilişim Eurasia fuarına katılımıyla ilgili olarak açıklama yapan Intel Türkiye Genel Müdürü Ege Ertem şunları söyledi: "Türkiye'nin gelişimi için teknolojinin kullanımı ve önemi, ülkemizde her geçen gün daha iyi anlaşılmaktadır. CeBIT fuarı süresince bu konudaki çalışma ve gelişmeler daha yoğun şekilde hepimizin gündemi olacak. Biz

de Intel olarak bu dönemde özellikle bilgisayarın sunduğu sihirli dünyayı kullanıcılara anlatılmak, bilgisayar sayesinde gerçekleştirebileceklerini onlara göstermek istiyoruz. Fuar süresince katılımcılar standımızda Intel'in Digital Ev ve Mobil platformları ile farklı deneyimler yaşamaya fırsatı bulacak."

CeBIT'te Intel standında ziyaretçileri bekleyen teknolojiler:

- Çift çekirdekli Intel Pentium D işlemci ve Intel 945 Express yonga seti ailesine dayanan Intel dijital ev platformu,
- Dijital evin merkezine yerleşecek olan eğlence bilgisayarı,
- Aileler için uygun maliyetle üstün performans ve güvenilirlik sağlayan 64 bit destekli Intel Celeron D 351 işlemci,
- Yeni nesil Intel Centrino Mobil Teknolojisi sayesinde her yere taşınabilen bir oyun konsolu, ev sineması, MP3 çalar ve iş aracı olarak kullanılabilen dizüstü bilgisayarlar

Bilgi için: www.intel.com.tr

Dijital ve steril: Dijital ev konsepti elektroniğin yaşama adaptasyonundaki son nokta.

3 Terabayt sabit disk ister misiniz?

Sabit diskte dikey devrim

■ "Perpendicular Recording" yani "dikey kayıt". Bu garip isim, mevcut bir ürünün veya teknolojinin yeni sürümü için uydurulmuş gösterişli bir isim değil. Aksine son yıllardaki en önemli buluşlardan birine konu olan, sabit disklerdeki gelişimi niteliyor.

Üstelik yeni teknolojinin ilkesi çok basit: Verileri şimdiye kadar olduğu gibi yatay mıknatıs diski üzerinde düzenlemek yerine, yeni sabit diskler tüm bitleri dikey olarak yazıyor (grafiğe bk.). Bu, veri yoğunluğunu yükseltiyor ve kapasiteyi on kata kadar artırıyor.

Seagate ve Hitachi, 2005 bitmeden bu teknoloji ile üretilmiş ilk sabit diskleri teslim etmek istiyor. Örneğin, Seagate'in 2,5 inçlik modeli 160 GB

depolayabilecek, ki bu şimdiye kadar mümkün olanın neredeyse %50 daha fazlası. Hitachi ise teknik ayrıntıları açıklamıyor ama satış fiyatlarıyla ilgili ola-

rak her iki firma da suskunluğunu koruyor.

2006 yılından itibaren kapasite ardı ardına artırılacak, örneğin 3,5 inçlik bir sabit diskte

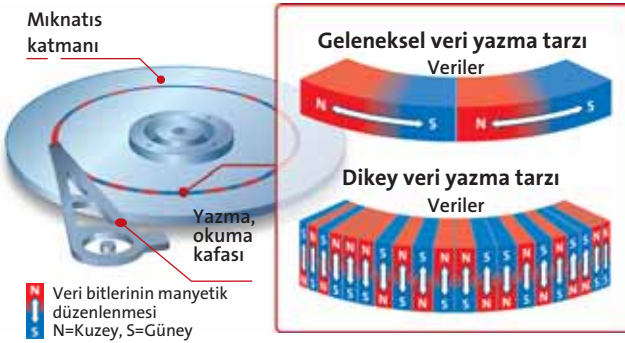
3 Terabyte'ın üzerinde veri depolamak mümkün olabilir. Üretim yapısı içinse güncel mıknatıs diskleri kullanılmaya devam edecek.

Pahalıya mal olacak bir yeni gelişim, şimdilik gerekli değil. Dikey kayıt, görece küçük aygıtların da belleğini artırabilir. Dijital fotoğraf makinelerinde, cep telefonlarında ve MP3 çalarlarda, yakın gelecekte 60 GB'lık ya da daha fazla kapasite sahibi 1 inçlik bellek kartları takılı olabilir, bu tip mini sabit diskler PDA'larda ya da navigasyon sistemlerinde de kullanım bulabilir.

Ama şu sıralar üreticiler küçük dikey sabit diskler için daha etkili ve ekonomik üretim yöntemleri üzerinde kılı kırk yararak çalışıyor. Seagate'e göre, bu yüzden ufak bellek devlerinin kitlesel üretime geçişi "üç ila beş yıl" daha sürebilir.

Bilgi için: www.seagate.com

» Yeni teknoloji şöyle işliyor:

Sihirli sözcük "dikey": Dikey kayıt yönteminde bitler yatay değil de dikey yerleştirildiği için, sabit diske yaklaşık yüzde 1.000 daha fazla veri sığıyor.

GÜNCEL APPLE

Kaplana Türkçe öğrettiler

Tiger artık bizden biri

Apple'ın sansasyonel işletim sistemi son hızla yerelleştirildi. Artık dönen sembolleri, Windows'cuları bile kıskandıran özellikleriyle "Kapan" artık Türkçe.

■ Apple'ın 29 Nisan 2005 tarihinde tüm dünya ile aynı anda Türkiye'ye sunduğu yeni işletim sistemi, 3 ay gibi çok kısa bir sürede Apple IMC tarafından tamamen Türkçeye çevrilerek Mac kullanıcılarına sunuldu. 200'den fazla yeni özellik ve buluşu bir araya getiren "Tiger" kod isimli Mac OS X 10.4, özellikle virüslerden etkilenmeyen güvenlik özellikleriyle ön plana çıkıyor. Tüm zamanların en güvenli işletim sistemi olarak nitelendirilen Mac OS X, ilk tanışanların kolaylıkla adapte olacağı kullanıcı dostu arayüzüyle ve Türkçe dahil 16 dilde, tek tıklamayla değişebilen menüleriyle dikkat çekiyor. Özellikle yoğun internet ve posta trafiğinden kaynaklanan güvenlik açıklarının hemen hepsini ayrıca programlara gerek duymadan bertaraf eden Mac OS X işletim sisteminin son sürümü "Tiger",

öne çıkan bazı özellikleriyle kullanıcıların hayatlarını kolaylaştırmaya devam ediyor. Bu özelliklerden bazıları ise şu şekilde;

► **Spotlight:** Bilgisayarınızdaki dosyaları aramanıza artık gerek yok

Spotlight, kullanıcıların bilgisayarlarındaki dosyalarına, resim, e-posta, randevu, adres defteri ve her türlü doküman ve bilgilere tek noktadan ve anında erişimini sağlar. Mac'teki bütün bilgi kaynaklarını tarayıp düzenledikten sonra, aranan bilgiye anında ulaşma olanağı veren Spotlight, herhangi bir dosyada değişiklik olması durumunda veya yeni bir dosya kaydedildiğinde erişim bilgilerini anında günceller. Yani aradığınız dosyaya veya veriye 2-3 saniyede ulaşmanızı sağlar.

► **Dashboard:** Masaüstünü

etkileşimli hale getirin.

Dashboard, "Widget" adı verilen ve internet üzerinden ücretsiz indirilen binlerce küçük yardımcı programı masaüstünüze yerleştiriyor. Bunların arasında çeşitli dillerde çeviri, ölçü ya da para birimlerini dönüştürme işlemi, hesap makinesi, analog saat, hava durumu, borsa bilgileri, uçak seferleri bilgileri, oyunlar ve benzeri binlerce program bulunuyor.

► **Automator:** Artık sürekli yaptığınız her işlem otomatik olacak Automator kullanıcıların sürekli tekrarlayan işlerin otomatikleştirilmesini sağlayan eşsiz bir iş akışı uygulaması. Arkadaşlarınızın doğum gününü unutsanız da Automator bir tebrik mesajı yollar veya dijital kameradan fotoğraflarınızı her indirdiğinizde tek tek isim vermekle uğraşmazsınız. Üstelik yüzlerce ücretsiz hazır Automator dosyasını internetten indirebilirsiniz.

Bilgi için: www.apple.com.tr

KISA KISA

► 500 milyon şarkı satıldı

Kullanıcılar bu güne kadar iTunes Music Store'dan yarım milyar şarkı satın aldı ve indirdi. 500 milyonuncu şarkı olan Faith Hill'in "Mississippi Girl"ü, 17 Temmuz'da Lafayette, Indiana, ABD'de oturan Amy Greer tarafından satın alındı. Greer 10 iPod, iTunes'dan 10,000 şarkıcılık hediyeye çekti ve bütün masrafları karşılanmış dört kişilik bir Coldplay konseri kazandı. www.itunes.com

► Ücretsiz Podcast

Hollywood Reporter yazarı Chris Marlowe şöyle diyor: "Apple'ın popüler iTunes dijital müzik yazılımı ve online mağazasının son sürümü podcast'i kucaklıyor ve Walt Disney Co.'nun ABC News, Disney Online ve ESPN.com sitelerinden özel bir anlaşma ile ücretsiz içerik sağlayarak bir adım ileri götürüyor. Disney içeriği, iTunes 4.9 içine entegre olan iTunes Podcast Directory'de bulunan 3.000'den fazla podcast'in yanında sunuluyor. Bilgi için: www.itunes.com

Apple için yeni fare

Mighty Mouse ile işlevsellik

■ Apple Mighty Mouse'u duyurdu yenilikçi kaydırma topuna sahip yeni çok tuşlu fare'nin adı Mighty Mouse. Apple'ın yeni faresi Mac kullanmayı daha da basit ve güçlü hale getirmeyi hedefliyor.

Mighty Mouse, tek tuşlu fare kullanmaktan vazgeçmek istemeyen kullanıcılar için basitliği korurken, ileri düzey kullanıcılara dört adet programlanabilir düğme sunuyor. Yeni fare, ekrana sığmayan

sayfaları, imajları çapraz olarak çekmeye yarayan yeni bir özelliğin yanında Tiger X işletim sistemi ile uyumlu çalışıyor ve basit parmak hareketleri ile işletim sisteminin pek çok özelliğini çalıştırmak mümkün oluyor. Farenin üzeri parmak basıncına duyarlı alıcılara kaplı. Böylece cihazın üzerindeki farklı noktalara temas ederek değişik görevleri yerine getirmek mümkün.

Bilgi için: www.apple.com.tr

iPod'lara yeni yorum

Topyekün revizyon

■ Apple radikal bir adım atarak bütün iPod'ları "photo" işleviyle donatıyor. Artık tekrenkli ekrana sahip iPod'lar satılmayacak. Ünlü MP3-Çalar artık yalnızca renkli ekranla geliyor. Ama yeni ürün çizgisi iki modelle kısıtlı: Biri 20 GB kapasiteli (300 Euro) ve biri 60 GB kapasiteli (430 Euro). "Photo" sözcük eki her iki aygıttan da kaldırılıyor. Zira bu işarete artık gerek yok. Apple aynı zamanda iPod shuffle'in 1 GB'lık modelinde de 10 Euro civarında indirimde gidiyor. Ancak Apple iPod'lar ile Firewire kablosu ve Camera Connector vermiyor. Bu donatılara sahip olmak isteyenler fazladan ücret ödemek zorunda.

Bilgi için: www.apple.com.tr

GÜNCEL LINUX

Cebit Bilişim'de Linux şov

Gelecek, Linux'a çağırıyor

Açık kaynak kodlu, kullanıcı dostu, düşük maliyetli, alternatif işletim sisteminin ülkemizde önde gelen dağıtıcısı Gelecek A.Ş., Cebit'de şov yapmayı planlıyor.

■ Kasım ayında 5. yaşını kutlayacak olan Gelecek Bilişim ve İletişim A.Ş., bu yıl içinde odaklandığı Toplam Linux Çözümleri yaklaşımını donanım, yazılım, yayın, hizmet ve eğitim ayaklarıyla birlikte hayata geçirmeye başladı. Bireysel kullanıcıların da tercih ettiği Linux dağıtımları hazırlayan, Türkiye ekonomisine katkıda bulunmak amacıyla, sistem entegrasyonu, danışmanlık, yazılım geliştirme, teknik destek ve yayınlarını "Toplam Linux Çözümleri" konsepti altında birleştiren ve geliştiren şirket, Linux dağıtımını geliştiren kimliğinin ötesinde, tüm bu ürün ve hizmetleri aynı çatı altında sunuyor. Türkiye'de ve dünyada eşi az görülen bir yaklaşımı hayata geçiren Gelecek A.Ş., kurumların tek adresten tüm çözüm ve hiz-

metleri olarak, toplam sahip olma maliyetlerini düşürmeyi hedefliyor. Bu amaçla, Linux'un sunucu ve masaüstünde yakaladığı başarıyı, diğer uygulamalara da taşımayı hedefleyen Gelecek A.Ş. geliştirdiği ve birleştirdiği "Toplam Linux Çözümleri" ürünlerini Cebit Eurasia Bilişim'de tanıtacak.

Gelecek, sürpriz bir yazılımını ilk defa Cebit Eurasia Bilişim'de tanıtacak. "Antivirüs" adlı ürün, Gelecek A.Ş.'nin Türkiye dağıtıcısı olduğu VirusBuster anti virüs ürünlerini kapsayacak. Bu anlamda ürün, Linux posta sunucular üstüne kurularak Windows istemcileri virüsten koruyacak. Tüm platformlar, tüm sunucular ve tüm sistemler için güvenlik çözümü sunan ürün, aynı zamanda birçok ödülün de sahibi. VirusBuster ile işbir-

liğine giden Gelecek A.Ş., VirusBuster ürünlerinin Türkiye'de her kesime yaygın olarak sunulması için çalışmalarına şimdiden başladı. Hizmet yönünde ise genişletilen Linux eğitimlerine ek olarak bir sertifikasyon programı da sunulacak. Linux eğitimlerini, yerinde eğitimler dışında uzaktan eğitimle de destekleyen şirket, "Görsel Eğitim" adlı üründe VCD aracılığı ile kurumların ve kullanıcıların eğitim maliyetlerini en aza indirerek tasarruf sağlama- larını hedefliyor. Linux eğitimi destekleyen bu ürün, Linux ve Open Office'i kendi kendine öğrenmeyi kolaylaştıracak etkili bir araç.

Bilgi için: www.gelecek.com.tr

KISA KISA

► Nokia 770

Büyük elektronik firmaları Linux işletim sistemi kullanan mobil cihazları üretmeyi çok sevdiler. Şimdi, Nokia'nın ürettiği yeni minik el tableti, Linux işletim sistemi üzerinden mobil olarak internete bağlanmak, multimedia oynatmak isteyenleri hedefleyen pratik bir cihaz. Kablosuz bağlantı özelliğine sahip cihazla, internet hizmeti veren kafeler veya merkezlerde zahmetsizce internete girmek, e-mail almak, göndermek mümkün.

Bilgi için: www.nokia.com

Novell Linux Desktop 9

Masaüstüne Linux

■ Novell'in masaüstü için kullanıcı dostu, etkili bir Linux işletim sistemi geliştirme çabasının son ürünü olan Novell Linux Desktop 9 piyasaya çıktı. Novell.com üzerinden ücretsiz indirilip denenebilecek ürün, Openoffice ofis sistemi ve Firefox internet tarayıcısını kullanıyor. Farklı ağlar üzerindeki kişiler ile anında mesajlaşma için Gaim yazılımını kullanan sistemde, ayrıca kurumsal müşterilerin ofis ağlarındaki bilgisayar ve donanımlarını birbirine bağlayacak ağ yazılımları da paketin içinde. 32 bit ve 64 bit donanımları destekleyen işletim sistemi, otomatik kurulum yazılımı ile de zahmetsizce kuruluyor. Ayrıca Microsoft'un popüler ofis biçimlerinin tümünü desteklediği için, Linux kullanmayanlarla uyumsuzluğa düşmek tehlikesini ortadan kaldırıyor.

Bilgi için: www.novell.com

Güney Kore'de Linux atılımı

Öğrencilere Linux

■ Ulusal işletim sistemi geliştiren ülkeler kervanına Güney Kore'de katıldı. Başkent Seul'de iki yüze yakın okulda öğrencilere kullandırılmaya başlanan sistem başarılı olursa, ülke çapındaki bütün okullarda öğrencilere Linux kullandırılacak.

Ayrıca devlet kuruluşları da Linux üzerinde çalışmaya başlayacak. Güney Kore Bilişim Dairesi (KIPA) Başkanı Jin Ko Hyun, Güney Kore'nin ürettiği Linux dağıtımının ülkesinde ilgi göreceğine ve yaygınlaşacağına inandığını belirtirken okullarda kullandırılan sistemleri de tanıttı. Yeni sistem-

de hem öğrencilere verilen Linux dersleri yaygınlaştırılacak ve okullardaki bilgisayarlara Linux yüklenecek, hem de yönetim kademesi için de Linux sistemi hayata geçirilecek. Bir öğrencinin tüm kişisel ve akademik bilgileri Linux tabanlı sistemlerde tutulacak ve öğrencinin gelişimi ile birlikte güncellenecek. Okullar, öğrenci dosyalarını Linux tabanlı sistemler üzerinden takas edecek ve ülkedeki tüm öğrencilerin yer aldığı dev bir veritabanı oluşturulacak.

Bilgi için: www.silicon.com

GÜNCEL MOBİL

Samsung D600

2 mega piksel modası

■ Samsung, yeni modeli D600'de mobil iletişim ve görsel zenginlik beklentilerini bir araya getiriyor. 2 mega piksel kamerasıyla fotoğraf ve 3GP biçiminde video çekimine imkan tanıyan yeni modelde, Bluetooth ile kablosuz veri alışverişi yapılabilir. 2 inçlik QVGA LCD ekrana sahip cihaz, MP3 biçiminde müzikleri 3B ses kalitesinde çalabilir. Sürgülü kapağa sahip olan D600, cep telefonunun iş amaçlı kullanımı için de mobilite ve performansı aynı çatı altında topluyor. "Pixel Viewer" ile Microsoft Word, Powerpoint, Excel, PDF ve TXT biçimindeki dosyalar görüntülenebiliyor ve istenildiğinde bu dosyalardan Bluetooth baskı özelliği ile çıkış alınabiliyor. PictBridge, SyncML DS ve e-posta istemcisi işlevler-

ine sahip D600, tüm bu özellikleri 99 gramlık ağırlığıyla sunuyor. Samsung D600, cep telefonu teknolojisinde bir ilki gerçekleştirerek TV çıkışı ile televizyona görüntü aktarımını mümkün kılıyor. Kullanıcılar kaydettikleri video görüntüleri doğrudan TV ekranlarında izleyebiliyorlar. Bu özellik aynı zamanda "Pixel Viewer" özelliği ile birleştiğinde, D600'e kaydedilen sunum dosyaları bilgisayara ihtiyaç olmaksızın, doğrudan projeksiyonda veya televizyonda görüntülenebiliyor. Samsung'un yeni cep telefonu modeli tarza önem verenler için de farklı bir alternatif oluşturuyor. Cihaz, kullanıcılara Bluetooth kulaklıkları ile müzik dinleme veya elleri kullanmadan görüşme yapma imkanı da sağlıyor.

Bilgi için: www.samsung.com.tr

Creative Bluetooth kulaklık

Ses ziyafeti

■ Creative, Bluetooth destekli kulaklığı ile GSM sektörüne ilk adımını attı. Oldukça hafif ve kullanışlı olan ürün, Bluetooth v1.1 uyumlu olan tüm cep telefonlarıyla kullanılabilir. Böylece cep telefonunuzu değiştirdiğinizde kulaklığınızla uyum sorununu yaşamak gibi bir olasılık da söz konusu olmuyor. 180 mAh'lık lityum polimer pili ile 120 saate kadar bekleme, 4 saate kadar konuşma imkanı sunuyor. Beraberinde gelen şarj aletiyle kolay ve hızlıca şarj olan ürün, dahili anteni sayesinde 10 metre mesafeye kadar kapsama alanı sunuyor. 9 farklı renk seçeneği bulunan yeni Creative Bluetooth kulaklık, telefonlarında handsfree özellik arayanlar için ideal bir seçenek görünümünde.

Bilgi için: tr.creative.com

Çiftçiler için cep telefonu tarifi

Telsim'den çiftçiye özel

■ Telsim, TZOB (Türkiye Ziraat Odaları Birliği) üyelerine yönelik yeni bir proje başlattı. TZOB ile yapılan işbirliği kapsamında, Türkiye genelinde 4 milyon etkin üyesi bulunan TZOB'a bağlı çiftçiler, cep telefonu görüşmelerinde Telsim'in TZOB özel paketlerini kullanabilecekler. Oda üyelerini, çalışanlarını ve çalışanların dörder yakınını kapsayan işbirliği, TZOB üyesi çiftçilere iletişim giderlerinde yüzde 40'a varan oranlarda tasarruf sağlayacak. Yeni tarifeler kapsamında, çalışanlar veya üyeler, bireysel hatlarını ve yakınlarının hatlarını üç farklı tarifieden faydalandırabilecek. Her üç tarifiede bulu-

nan aboneler, birbirini grup içi indirim ücreti ile arayabilecek. Ayda 1 YTL sabit ücretle üye olunabilen tarifiede, kurum içi abonelerin yakınlarıyla görüşmelerinde dakika ücreti 0,070 YTL olarak belirlendi. Tarifiede 8.90 YTL aylık sabit ücretle aylık 300 dakika ücretsiz konuşma olanağı bulunuyor.

Bilgi için: www.telsim.com.tr

Ogo ile her yerden mesajlaşın

Ogo Türkiye'de

■ Amerika'da hayli yaygın kullanılan Ogo, ülkemizde de oldukça rağbet görüyor. Özellikle gençlerin diledikleri her yerden mesajlaşma ihtiyacını karşılayan Ogo, fiyatı ile de dikkat çekiyor. Anında mesajlaşma, e-posta ve metin desteği sağlayan Ogo, kullanıcılarını nerede olurlarsa olsunlar e-postalarına ya da mesajlaşma programlarındaki ar-

kadaş listelerine kavuşturuyor. Aynı türden hizmetleri GSM operatörlerinden de alabilen kullanıcıların tek sorununu olan ücretlendirme sorununu ortadan kaldıran Ogo, şu sıralar peşinatsız olarak satılıyor. Ogo'nun Türkiye'deki dağıtımını e-kolay gerçekleştiriyor.

Bilgi için: www.ekolay.net

GÜNCEL MOBİL

CX75 ile multimedia eğlencesi

Kurtlar Vadisi ve Siemens

■ Siemens CX75, MP3 ve AAC (+) çaları, gerçekleştirdi. Kampanya kapsamında 1,3 megapiksel dijital kamera-sı bulunan şık metal çerçeve-li bir telefon. Cihazın Bluetooth özelliği, 3 boyutlu oyunları birden çok oyuncuyla oynama imkanı sağ-lıyor. Bluetooth bağlantısı kabloları ihtiyacı ortadan kaldırıyor; fotoğraflar PC'ye ya da doğrudan yazıcıya bağlanarak kâğıda basılabilir. CX75'in parlak ekranı mobil iletişime renk katarken, MMS ve blogging gibi özellikleri geniş bir eğlence ortamı sağlıyor. Düzenleyici işle-viyle yoğun günlük pro-gramları planlamak müm-kün. Siemens, CX75'in tanıtımı için Kurtlar Vadisi ekibiyle bir de kampanya

telefonu alan herkese 128 MB MMC kart ve stereo kul-laklık armağan edilecek. Ayrıca 5 kişiye Kurtlar Vadisi dizisinde rol alma şansı, 10 kişiye Kurtlar Vadisi oyuncularını ile ye-mek, 250 kişiye Siemens CX75 ile uyumlu Mobil Müzik Seti, 500 kişiye Kurtlar Vadisi yüzüğü kazanma şansı sunuluyor. Kampanyaya katıl-mak için 30 Eylül 2005'e kadar Siemens CX75 sa-tın almak ve sırasıyla IMEI numarasını, ad, so-yad, yaş ve açık adres bil-gilerini 0533 779 82 00'a SMS'le göndermelisiniz.

Bilgi için:

www.siemens.com.tr

Koç.net-Turkcell işbirliği

Hesaplı tarifeler

■ Koç.net, abonelerine verdiği ses hizmet-lerinin kapsamını genişleterek, cep telefo-nu aramalarında ilk işbirliğini Turkcell ile yaptı. Turkcell ile arabağlantı sözleşmesi-nin imzalanmasıyla, Koç.net'ten ses hizme-ti alan kurumsal aboneler, ülkenin ve dün-yanın her yanını olduğu gibi, artık 25,6 mil-yon Turkcell abonesini de avantajlı fiyatlar-la arayabilecek. Koç.net ve Turkcell'in im-zaladığı arabağlantı sözleşmesi, şimdiye kadar sabit hatlardan cep telefonunu yük-sek bir maliyetle aramak zorunda kalanla-ra, Koç.net'in sağladığı avantaj zincirinin ilk halkasını oluşturuyor. Koç.net aboneleri sabit hatlardan Turkcell numaralarını daki-kada yalnızca 0,260 YTL'den başlayan avantajlı fiyatla arayarak, telefon maliyet-lerini önemli oranda düşürmüş oluyor.

Bilgi için:

www.koc.net

Turkcell Cebit fuarında yeniliklerini tanıtacak

Yeni hizmetler sergisi

■ Avrasya'nın en büyük bilişim ve telekomünikasyon teknolo-jileri fuarları arasında yer alan Cebit Bilişim Eurasia'ya bu yıl sekizinci kez fuar sponsoru ola-rak destek veren Turkcell, fuar boyunca hem yeni ürün ve hiz-metlerini tanıtacak, hem de çe-şitli etkinlikler gerçekleştirecek.

Turkcell, TÜYAP Beylikdüzü Fuar Merkezi'nde 6 - 11 Eylül

tarihleri arasında düzenlene-cek Cebit Bilişim Eurasia'da, standında yer alan yeni ürün ve hizmetleri yakından tanıma, olanağı bulacaklar. Fuardaki ürünler Turkcell Connect Mobil Modem Card, Blackberry, gibi müşterilerin hayatını kolaylaştıran ürünleri içeriyor.

Bilgi için:

www.turkcell.com.tr

LG M4410 hız tutkunlarının gözdesi olacak

LG hızlandı

■ Şu ana kadar Türkiye operasyonlarında Bluetooth destekli herhangi bir model cep telefonu bulunmayan LG, Türkiye için ürettiği ilk Bluetooth destekli cep telefonları piyasaya sürdü. Oldukça şık bir tasarıma sahip olan ürünün taşıyıcı özelliklerinden biri olan spor araba tasarımı, kul-lanıcıların ilgisini çekecek türden.

Telefonu her açıp kapayışı-nızda bir spor arabanın motor sesini duymanız mümkün. 1,3 mega piksel kameraya sahip olan ürün, fiyat açısından da oldukça iddialı. MP3 desteği sağlayan M4410, ön kapağın-da bulunan kısayol tuşları sa-

yesinde dilediğiniz her yerde telefonunuzu açmadan müzik dinlemenize imkan sağlıyor. Genellikle 64 MB hafıza sağla-yan GSM üreticilerinin aksine, LG M4410 modelinde 128 MB hafıza kartını kullanıcılarına sunuyor.

Bilgi için: tr.lge.com

Güvenlik raporu

Kredi kartlarında hack

VISA ve Mastercard'da tehlike

■ Hacker'lar ABD'de 40 milyon üzerinde kredi kartı verisine erişimi ele geçirdi. Dolandırıcılık skandalı yüz binlerce Avrupa'lı ve on binlerce Türk kredi kartı sahibini de ilgilendiriyor. Son zamanlarda internet üzerinden Amerikan firmalarından alışveriş yapmış ve VISA ya da Mastercard ile ödeme yapmış kişiler potansiyel kurban. Skandalın ardında bir başka skandal gizli: Çoğu banka, kredi kartı verileri çalınan müşterileri bilgilendirmeyi ya da tehlike altındaki kartları değiştirmeyi aklından bile geçirmiyor. Üstelik, kredi kartı şirketleri ilgili kart numaralarını bildirmiş olduğu halde. "Bankalar müşterilerin güvenliğini kaybetmemek için, güvenlik sorunlarını kamuoyuna açıklamıyor" diyor bir bilgi güvenliği uzmanı, aynı zamanda Internet Security Systems'in güvenlik uzmanı ve yöneticisi. Kredi kartı sahipleri bu yüzden hesaplarını dikkatle incelemek ve kendilerini hesaplardaki uyumsuzlıklara

hazırlamak zorunda. Avrupa'da çok az sayıda banka bu suskunluk taktiğinden vazgeçmiş ve tüm ilgili müşterilere yazılı olarak durumu bildirmiş. Bankalar müşterilerine eski kartları bloke edip yeni biri için başvuruda bulunmalarını tavsiye etmişler. Büyük olay yaratan kredi kartı veri hırsızlığı için

Hacker'lar CardSystems Solutions'un sistemindeki bir güvenlik açığından faydalanmışlar. Firma Mastercard ve VISA için satıcılarla kredi kartı şirketleri arasında hesap hareketlerini yürütüyordu ve bu sistemin açık vermeyeceği düşünülüyordu. Bu iddia hacker'ları bala üşüşen arılar gibi çekmek-

teydi. Ama hiç kimse insanların risk faktörünü hesaba katmamıştı. "Şirket çalışanları, yasak olmasına karşın, aralarında kredi kartı numaraları, adlar ve kartların gizli sayılarının bulunduğu hesap hareket verilerini kendi firma ağlarında depolamış" diyerek suçlu kabul ediyor yönetici John Perry.

Hacker'lar CardSystems'in firma ağına bir casusluk programı sızdırmış ve böylece tüm veri kümelerini gözleyebilmişler. Mastercard ve VISA'nın güvenlik uzmanlarına, sonu CardSystems'e gelip dayanan birçok dolandırıcılık vakası bildirilmiş. Firma sisteminin sınanmasını takiben casusluk programı ortaya çıkmış. VISA ve Mastercard sözcüleri CardSystems'i kredi kartı işletmelerinin güvenlik kurallarına riayet etmemekle suçluyor. CardSystems'in son güvenlik sınavının 18 ay önce yapılmış olması, tepki topluyor. **Bilgi için: www.cardsystems.com**

KISA KISA

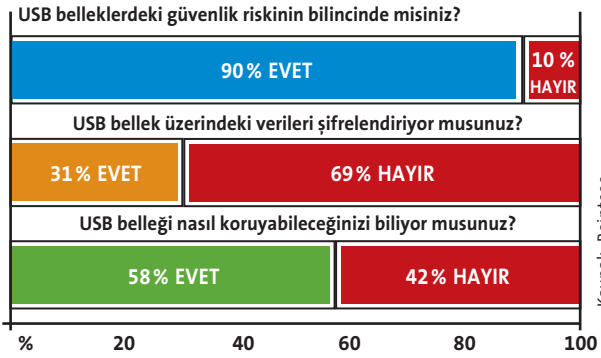
► **Outlook Express hacker'ların giriş kapısı**
İnternetteki haber gruplarına gönderilen e-postalardaki hileli bağlantılar sayesinde, hacker'lar Outlook Express kurulu yabancı sistemleri kontrolüne alabiliyor. "nntp://" URL'li bir bağlantıya tıklamak yeterli. Bu, Outlook Express'in dahili haber grubu okuyucusunu açıyor. Saldırganlar bu bağlantıyı çoğunlukla e-posta ile gönderiyor ya da web sitesi üzerinden yayıyor. **Bilgi için: www.microsoft.com**

► **Yamadaki Truva atı**
Bir Truva atı, kendini "Security Bulletin MS05-039" adlı Microsoft yamasını bildiren bir e-posta olarak kamufl ediyor ve hacker'ların bilgisayarları ele geçirmesini kolaylaştırıyor. Oysa güvenlik ipuçlarını Microsoft yalnızca e-postayla yapılan başvurulara gönderiyor. **Bilgi için: www.microsoft.com**

► **Temmuz'un belalıları**
Temmuz ayında Panda Software, kötü amaçlı yazılımlara karşı çözümler sunan ürünü Panda ActiveScan'in en sık tespit ettiği virüslerin sıralamasını yayınladı. En yaygın virüslerin listesi geçen aya göre önemli bir değişiklik göstermedi. En önemli fark son üç ayda ilk kez Mhtredir.gen'in listenin başında olmaması. Panda ActiveScan'in Temmuzda topladığı verilere göre bu virüs yerini FTP işlevlerini etkileyen bir komut olan SDBot'a bıraktı. LSASS veya RPC-DCOM. İşletim sistemi açıklarından yararlanan bu kötü amaçlı yazılım solucanı FTP aracılığıyla indiriyor. "Bot" olarak tabir edilen yazılımların bugünlerde en göze çarpan tehdit olduğu açık. SDBot betiği, Gaobot ailesi için kullanılan genel algılama yöntemi ile algılanarak dördüncü sıraya yerleşti.

» USB bellekler korumasız kalıyor

300 IT sorumlusu arasında yapılan bir anket, USB bellekler üzerindeki verilerin kolayca çalınabileceğini gösteriyor. Yalnızca yüzde 31'i bellek üzerindeki hassas verileri şifreliyor.

Adobe'a dikkat

Acrobat ve Adobe Reader'da açık

Acrobat ve Adobe Reader'da XML verilerinin işlenmesinde ortaya çıkan bir hata yüzünden, Hacker'lar eğer dizini ve tam dosya adını biliyorlarsa, bilgisayar üzerindeki yerel dosyaları okuyabiliyor. Acrobat XML'i öncelikle formlarda ve Weblink modülüne dair PDF dosyalarında kullanıyor. 7.01'e kadarki tüm sürümler bundan etkileniyor. Adobe'un sunucuları üzerinde bir güncelleme mevcut. **Bilgi için: www.adobe.com**

Güvenlik raporu

Stateful Inspection

Güvenlik duvarı delikleri

■ Güvenlik duvarı, aslında sandığı kadar güçlü bir koruma aracı değil. Temel olarak üç tür güvenlik duvarı mevcut. Şu anda geçerli olan durum ise "Teknolojisi ne kadar karmaşıkse korusuna da o denli yüksek".

Paket filtreleri: Bu tarz basit güvenlik duvarları normal olarak yönlendiricilerde bulunuyor. IP adresine ve porta bakarak veri paketlerini bloke edebiliyor. Basit ve hızlı. Pürüzlü noktaysa, güvenlik duvarının gelen veri paketlerinin içeriğini sınamaması. Böylece, Hacker'lar açık portlar üzerinden kötü niyetli kodları sızdırıyor.

Uygulama seviyesi ağ geçitleri: Masaüstü sürümlerinde kullanılan türden, uygulama düzeyinde bir koruma duvarı, daha karmaşık bir sistem. Bağlantılar asıl verilere ek olarak o anda iletişimde bulunan programa (örneğin FTP araçlarına ya da Web tarayıcısına) dair bilgi içeriyor.

Zararlı kod sızdırmak daha zor, çünkü bu kodun doğru por-

tu kullanması yetmiyor, o anda kullanılan program kaynaklı olması gerekiyor. Bu tür güvenlik duvarının dezavantajı da istemci ile sunucu arasındaki bağlantıyı kesintiye uğratması. Çünkü gelen paketler her seferinde yeniden sinanıyor, bu da çözümü yavaşlatıyor.

Stateful Inspection: Burada her şey bir uygulama düzeyi güvenlik duvarında olduğu gibi çalışıyor, tek farkla: Bağlantılar paket paket değil de toplam bağlantı için bir kez sinanıyor. Koruma duvarı ilk paketleri çözümlüyor ve bu bilgileri aktarım bitene değin dinamik bir bellekte muhafaza ediyor.

Aynı bağlantının yeni paketlerini güvenlik duvarı çok daha hızlı kontrol ediyor ve bunları, port numarasını, hedefi ve gönderen IP'sini sınavan filtreden, sinanmadan geçiriyor. Böylelikle paketlerin içeriği onaylanmış oluyor. Bu tür güvenlik duvarları çok hızlı, ama daha pahalı ve yalnızca üst uç yönlendiricilerde kullanılıyor.

YENİ GÜVENLİK AÇIKLARI

Windows

Internet Explorer: COM nesnelerinin işlenişindeki bir hata yüzünden saldırganlar Windows PC'lerini ele geçirebiliyor.

→ Güvenlik ayarları "Yüksek" olarak ayarlanmalı.

Bilgi için:

www.microsoft.com/technet/security/advisory/903144.msp

Windows 2000 ve NT: SMB protokolünün Microsoft uygulamasındaki bir açık Hacker'ların Windows hizmetlerine ve olay protokollerine erişimine olanak sağlıyor.

→ Microsoft Web sayfasından Windows 2000 SP4 için güncelleştirilmiş Rollup 1'i yükleyin.

Bilgi için: <http://support.microsoft.com/default.aspx/kb/891861>

Linux

Debian: Apt-setup'ta, saldırganların gerekli haklara sahip olmadan bilgisayarın hassas verilerini okumasına izin veren bir hata var.

→ Bu sorun için güncelleme henüz mevcut değil.

Sıkıştırma kütüphanesi zlib: PNG dosyalarında kullanılan zlib'in bir hatası yüzünden, sıkıştırma sırasında saldırganlar dosyaya yabancı kod ekleyebiliyor.

→ Bu sorun için güncelleme henüz mevcut değil.

Bilgi için:

www.gentoo.org/security/en/glsa/glsa-200507-05.xml

Apple

Adobe Acrobat: Saldırganlar, Acrobat ya da Adobe Reader üzerinden istedikleri kodu yürütebiliyor.

→ Adobe her iki program için de 7.02 sürümü üzerine güncellemeleeri Web sitesinde hazır bulunduruyor.

Bilgi için: www.adobe.com

Web tarayıcısı

Firefox'ta güvenlik açığı

Mozilla Foundation, saldırganların PC'de istedikleri kodu çalıştırmalarını sağlayan kritik bir güvenlik açığına karşı Firefox kullanıcılarını uyardı.

Sorun JavaScript motorunda yatıyor ve Web sayfaları, programları internet üzerinden bilgisayara aktarmayı denediğinde ortaya çıkıyor. Tüm Firefox sürümleri bu durumdan muhtar. Ancak sorunu çözen bir yama mevcut.

Bilgi için: www.firefox.com

Symantec tehlikeli iki virüs konusunda uyardı

Tehlikeli virüs uyarısı

W32.Zotob.E ve W32.Esbot.A adlı iki virüsün Microsoft Windows Plug and Play Service açığından yararlandığı açıklandı. Her iki virüsün de tehlike seviyelerini 5 üzerinden 3 olarak açıklayan Symantec Güvenlik Yanıt Merkezi, ThtreatCon alarm seviyelerini ise 4 üzerinden 2 olarak

belirledi. Symantec uzmanlarının gerçekleştirdiği analizler sonucunda Zotob.E nin sadece Windows 2000 sistemlerini etkilediği belirlendi. Diğer Windows sistemleri ise tehdit için sadece taşıyıcı olabiliyor ancak kendileri etkilenmiyor. Söz konusu açıkları kullanan bu tehditler, bilgisayarlar üzerinde bir arka kapı oluşturarak, uzak noktadaki bir saldırganın bilgisayara izinsiz giriş yapabildiğini sağlayabiliyor.

Bilgi için: <http://securityresponse.symantec.com>

Güvenlik yazılımı

Güncellenmek istemeyen solucan

Sober bilgisayar kurdunun yeni çeşidi anti virüs programlarını, XP güvenlik duvarı ve Windows terfilerini devre dışı bırakıyor. Ayrıca Symantec virüs tarayıcısının belirli bölümlerini siliyor, böylelikle yazılım artık terfi edilemiyor.

Kurt e-posta üzerinden yaygınlaşıyor ve kendini o anda Futbol Dünya Şampiyonası'na bilet satışına işaret eden Fifa'nın davetiyesi olarak tanıtıyor.

Bilgi için: www.symantec.com

GÜNCEL TEKNOLOJİ

MIMO W-LAN'da devrim yaratıyor

Yeni bir anten teknolojisi ev ağlarında performans patlamasına neden olacak. Yedi adet MIMO anteni destekleyen ilk W-LAN yönlendiricileri piyasaya çıktı bile.

■ Yönlendirici üreticileri, ürünlerinin 100 metre ve daha fazla menzilde çalıştığını iddia ediyorlar, ancak kablolu ağ kuran tüm kullanıcıların çok kısa sürede farkına vardığı gibi, bu rakamlar fazlasıyla iyimser. Binalarda kablolu özgürlük en fazla 20 metre sonra sona eriyor. Yeni geliştirilen MIMO (Multiple Input Multiple Output – Çoklu giriş çoklu çıkış) adlı bir teknoloji bu yaraya parmak basıyor.

Aslında MIMO bir sonraki nesil kablolu ağ standardı IEEE 802.11n için öngörülmüş bulunuyor, fakat destekleyen aygıtlar

şimdiden mevcut. İlk haberlere göre, bu yöntemle daha fazla menzil ve daha yüksek veri aktarım hızı olanaklı. Ama aynı anda ikisi birden mümkün değil. Ya tüm evi kapsayan yavaş bir W-LAN bağlantısı kuracaksınız ya da iki kat hızlı, 20 metrelik bir ağ. CHIP bunun nedenlerine ve MIMO'nun çalışma ilkelerine ışık tutuyor.

Daha fazla hız

MIMO aygıtları hız artışına ancak Spatial Multiplexing (mekânsal veri aktarımı) adlı bir hile ile ulaşıyor. Bu sırada yönlendiri-

ci, aktarılabilecek bitleri iki veri kanalına bölüyor, bu da teorik olarak yüzde 100'e kadar daha fazla hız getiriyor. Kanallar bu sırada yalnızca mekânsal imzalarıyla, yani sinyallerin antenlere ulaşma açıları arasındaki fark ile birbirinden ayrılıyor (bk. grafik). Bazı üreticiler bu yöntemi değişik frekans kanallarıyla hayata geçirmeyi denemişlerdi (Channel Combining – kanal birleştirme). Ancak bu, yönlendiricinin iki W-LAN kanalı işgal etmesi dezavantajını beraberinde getiriyor ve ağ, arızalara karşı hassaslaşıyor. Mekânsal veri aktarımı için

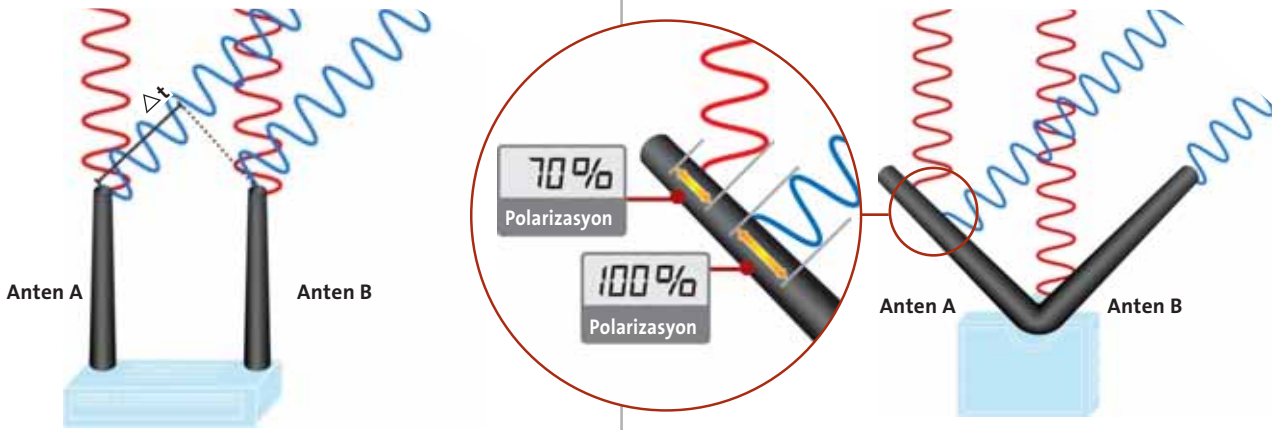
önkoşul, her iki tarafta da bir MIMO aygıtının, yani bir yönlendirici ve bir PC Card'ın bulunması. Çünkü çift anten ve ilgili algoritmalar sadece yeni ürünlerin üzerinde bulunuyor ve iki veri kanalını paylaşma işlemini bu algoritmalar olmadan başarmak mümkün değil.

Ama değişik üreticilerin bileşenleri bir araya getirilemiyor, zira yonga setleri birbirinden farklı. Tek istisna olarak, küçük bir düzlemde (yani asıl standart IEEE 802.11g'de) tüm aygıtlar uyum içinde bir arada çalışıyor, fakat bu durumda da MIMO avantaj-

MIMO: ÇOKLU GİRİŞ ÇOKLU ÇIKIŞ

» MIMO antenlerin çalışma ilkesi

Daha fazla anten, daha fazla sinyal alıyor. Bu sinyalleri mekânsal olarak birbirinden uzak tutmak için, üreticiler antenleri farklı şekillerde konumlandırıyor. Bazı yönlendiriciler, değişik yönlerden gelen telsiz dalgalarını çalışma süresine bakarak ayırt ederken bazıları da polarizasyona bakıyor.

Çalışma süresi üzerinden sinyal analizi

Yarım dalga boyu mesafesinde ve paralel duran antenler, değişik yönlerden gelen sinyalleri, çalışma süresi farkları üzerinden ayırt ediyor. Bir sinyalin dalgası iki antene bir gecikme süresi "t" ile varıyor. Bu gecikme zamanı başka bir yönden gelen bir sinyal içinnormalde başka bir değere sahip. W-LAN yönlendirici, özel algoritmalar üzerinden her iki sinyali ayırtabiliyor.

Polarizasyon üzerinden sinyal analizi

Antenlerin hepsi dikey olarak üst üste durduklarında yönlendirici (router), değişik yönlerden gelen sinyalleri polarizasyona göre kimliklendiriyor. Bir sinyalin dalgaları iki antene isabet ettiğinde, elektriksel alan güçleri değişik polarizasyonlara (kutuplara) neden oluyor. Bu polarizasyon ilişkisi, sinyalin geldiği yöne bağlı olarak değişiyor. Bir algoritma bu sırada sinyalleri birbirinden ayıracak hesaplamaları yapıyor.

YENİ MIMO AYGITLARI

Netgear WPN824: Antenler yerden tasarruf edecek şekilde kasanın içine yerleştirilmiş. Aygıt Buffalo (tam sağda) ile aynı MIMO teknolojisini kullanıyor. Sinir bozucu olan: bir sinyal ışığının gece gündüz yanıp sönmesi.

- Teknik: Çalışma süresi üzerinden sinyal analizi
- Maliyet (yönlendirici): 150 Euro
- Maliyet PC-Card-Adaptör: 100 Euro
- Bilgi için: www.netgear.com

Linksys WRT54GX-DE: Antenlerin düzeninden dolayı MIMO yönlendirici kullanışsız, kolaylıkla devrilebiliyor. Fakat Linksys iyi bir gönderim ve alım performansına sahip.

- Teknik: Polarizasyon üzerinden sinyal analizi
- Maliyet (yönlendirici): 150 Euro
- Maliyet (PC-Card adaptör): 100 Euro
- Bilgi için: www.linksys.com

Buffalo WZR-G108: Eskiden beri tanınmış yapı biçimi, yeni teknoloji. Buffalo'nun MIMO yönlendiricisinin artık iki değil üç anteni var. AOSS (AirStation OneTouch Secure System) üzerinden, yönlendirici kendini, kendi başına yapılandırabiliyor.

- Teknik: Çalışma süresi üzerinden sinyal analizi
- Maliyet (yönlendirici): 180 Euro
- Maliyet PC-Card adaptör: 100 Euro
- Bilgi için: www.buffalotech.com

ları kullanılamıyor.

Pratikte Multiplexing kazanımı, yönlendiricinin sinyalleri mekânsal olarak birbirinden ne kadar ayırabileceğine dayanıyor. Örneğin telsiz dalgalarının hepsi, serbest bir alanda doğruca erişim noktasına giderse, sinyalleri birbirinden ayırmak güçleşiyor ve hız artışı olmuyor.

Oysa binaların içerisinde her zaman duvarlardan ve kapılardan yansıyan, yön değiştiren dalgalar mevcut. Bu yüzden, yeni aygıtlar mekânsal veri aktarımını mükemmel bir biçimde kullanabiliyor. Ama bu yalnızca belli bir mesafeye kadar geçerli, çünkü iki veri kanalına bölünme için, her iki antenin de istemciyle bağlantısı çok iyi olmak zorunda. Sıradan bir mekânda, Multiplexing kazanımı yaklaşık yüzde 70 tutuyor.

Daha geniş menzil

Özel hileler sayesinde, MIMO şimdiye kadar kullanılan antenlerin performanslarını göstermekle kalmıyor, "telsiz delikleri" gibi tanınmış sorunları da ortadan kaldırıyor. Bu sorunların üstesinden nasıl geldiğini teker teker gösteriyoruz.

- Telsiz deliklerini tıkamak: Sinyaller engellerden yansıyarak birden fazla yol üzerinde yayıla-

bilir (Multipath Propagation). Bu yüzden yönlendiricinin kapsama menziline yer almasına rağmen, W-LAN'dan yararlanamayan yerler olabilir. Zira çıkışan telsiz dalgaları birbirlerini soğurur.

Bir dalga tepesi, dalga çukuruna isabet ederse, ikisi de birbirini siler. Yeni W-LAN aygıtları birden fazla anten yoluyla bunu önüyor. Antenlerden biri telsiz deliğinde yer alıyorsa, geri kalan verileri otomatikman diğeri alıyor. Bu sistemden faydalanmak için, antenlerin birbirlerinden en az bir dalga boyu ya da dalga boyunun katları kadar uzak durmak zorunda.

- W-LAN sinyallerinde bu mesafe yaklaşık 12 santimetre. Dalga boyu yayılma hızını (yani ışık hızını) W-LAN'ın 2,4 GHz (IEEE 802.11g standardına göre) ola-

rak saptanmış frekansına bölerek bu mesafeyi bulmak mümkün.

- Alım kalitesini iyileştirmek: Yönlendiriciler, birden fazla anten kullanıldığı zaman da daha geniş menzile erişebiliyor. Böylece MIMO'da örneğin mekânın içinden bir kişi geçerse, daha iyi alan antenler arasında geçiş yapabiliyor.

Ayrıca MIMO tekniği değişik antenlere isabet eden ve normalde birbirinden kalite itibarıyla ayrılan sinyalleri de özel algoritmalarla birleştiriyor. Böylece sinyal – gürültü oranı (Signal to Noise Ratio) iyileştiriliyor.

- Gönderim kalitesini iyileştirmek: Saydığımız yöntemlere ek olarak bazı yönlendiriciler ışın biçimlendirmesine (Beamforming) bel bağlıyor. Bu sırada antenler sinyali alıcının yönüne gönderi-

yor. Bunun için önkoşul, antenlerin birbirinden yarım dalga boyu, yani yaklaşık 6 santimetre ya da bunun katları kadar birbirinden uzak durması.

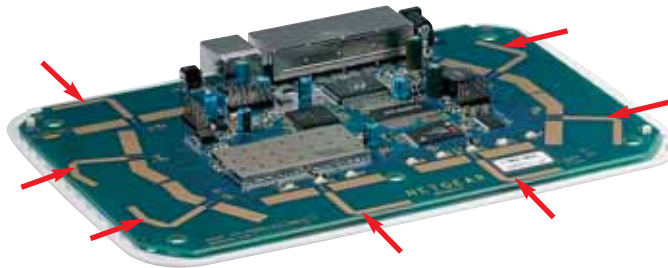
Tüm tekniklerde önemli olan, yönlendiricinin tüm ışın performansının (eşdeğer izotrop ışınlanma performansının) izinli sınır değerinde yer almaması. W-LAN'da bu değer 100 miliwatt. Bu yüzden, aygıt performansı antenlere bölmek zorunda. Yönlendirici, hangi yöntemi kullanacağına sinyallerin alım kalitesi üzerinden karar veriyor. Dolayısıyla, aktarılan her paket için, içinde bir RSSI'nin (Received Signal Strength Indication – Alınan sinyal gücü değeri) bulunduğu bir alım onayı söz konusu. Bunun üzerine, yüksek hızın mı yoksa ışın biçimlendirilmesi ve çeşitlilik yöntemlerini mi (geniş menzil) kullanacağına karar veriyor.

Sonuç

Yüksek veri aktarım hızıyla daha geniş kapsama alanını, aynı anda sağlamak henüz mümkün değil. Ama yakın gelecek için bir umut var çünkü uzun mesafede yüksek veri hızı konusu bilim adamlarının araştırma listesinde en üst sıralarda yer alıyor. ■

FV/Garo Antikacıoğlu/

Cem Şancı cemsanci@chip.com.tr

Tek kartta yedi anten: Netgear'ın Rangemax Router WPN824 modelinde yedi anten optimal alım sağlıyor. Bunlar dışarıdan görünmeyecek şekilde, aygıtın anakartına monte edilmiş.

PC FİYAT DANIŞMANI

09/2005

Güncel PC sistemleri

CHIP Test Merkezi her ay üç adet PC sistemi oluşturup bu sayfalardan sizlere duyuruyor. Ofis, Multimedya ve Profesyonel kategorilerine ayırdığımız bu PC sistemleri her kesimden kullanıcıya rehberlik etmeyi hedefliyor.

yaklaşık 675 \$

Ofis PC

Kasa: 300 Watt güç kaynaklı standart ATX kasa

Anakart: Intel 865G yonga seti/ K8T800 ve Lan, Sound, USB 2,0

İşlemci: Intel Celeron D 340 (2,93 GHz) / AMD Sempron 3100+ (socket 754)

Bellek: 512 MB DDR400

Ekran Kartı: GeForce FX 5700LT / Radeon 9600 128 MB

Sabit Disk: 120 veya 160 GB 7200 RPM

Optik Sürücü: 16X DVD-ROM

Klavye+Fare: Kablolu klavye ve kablolu scroll fare

Yazılım: Microsoft Windows XP Home

yaklaşık 1.500 \$

Multimedya PC

Kasa: 350 Watt güç kaynaklı Midi-Tower ATX kasa

Anakart: Intel i945P yonga seti/ nForce4 ve Gbit Lan, 7,1 Sound, USB 2,0

İşlemci: Intel Pentium 4 650 (3,4 GHz) / Athlon 64 3700+

Bellek: 1 GB DDR2-533 (Intel) 1GB DDR 400 (AMD)

Ekran Kartı: GeForce 6600GT / Radeon X800 128 MB

Sabit Disk: 300 GB 7200 RPM

Optik Sürücü: 16X DVD Yazıcı (Çift katman)

TV Kartı: DVB-T /Analog

Klavye+Fare: Kablosuz klavye ve kablosuz scroll fare

Yazılım: Microsoft Windows XP Home

yaklaşık 2.500 \$

Profesyonel PC

Kasa: 420 Watt güç kaynaklı Big-Tower ATX kasa

Anakart: Intel i955X yonga seti/ nForce4 SLI ve Gbit Lan, 7,1 Sound, USB 2,0, Fireware ve S-ATA Raid

İşlemci: Intel Pentium 4 830 (3,0 GHz) / Athlon 64 4000+

Bellek: 2 GB DDR2-667 (Intel) 2 GB DDR 400 (AMD)

Ekran Kartı: Radeon X850XT ve GeForce 7800Gix

Sabit Disk: S-ATA 400 GB 7200 RPM

Optik Sürücü: 16X DVD Yazıcı (Çift katman)

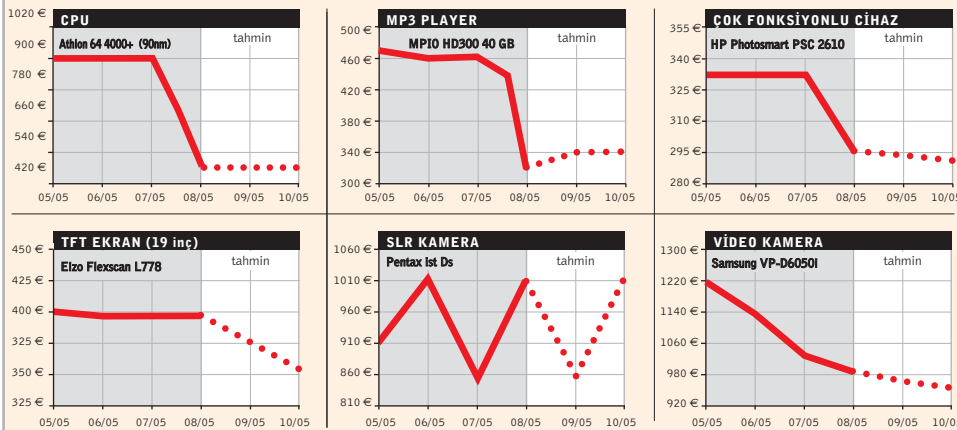
TV Kartı: DVB-T /Analog

Klavye+Fare: Kablosuz klavye ve kablosuz scroll fare

Yazılım: Microsoft Windows XP Professional

BİLEŞENLERDEKİ FİYAT DEĞİŞİMİ

» “PC bileşenleri ve tüketici elektroniğinde fiyat gelişimi”

Yeni çift çekirdekli işlemciler, tek çekirdekli Athlon 64 4000+'nın fiyatının oldukça düşmesine neden oluyor. MPIO HD300 MP3 player'da fiyat kısa bir süreliğine artıyor, zira talep arzdan daha fazla. Çok işlevli cihazlarda ve TFT ekranlarda HP ve Eizo, rakipleriyle rekabet edebilmek için fiyatlarını düşürmek zorunda kaldı. Pentax *ist Ds alt fiyat sınırına ulaşmış durumda, buna karşın Samsung'un video kamerasında fiyat düşüşleri devam edebilir.

Diyagramlardaki fiyatlar ortalama fiyatları esas alır

Kaynak: CHIP

e-CHIP içeriği

Eylül 2005

Sizler için her ay özenle seçtiğimiz kullanışlı ve ilginç yazılımlarla dolup taşan eCHIP'lerin içeriklerini ve bu CD'lerde yer alan bazı yazılımlara dair açıklamaları bu sayfalarda bulabilirsiniz.

JET AUDIO 6.2

Boyundan büyük işler

Jet Audio ile ses CD'si dinleyebilir, film izleyebilir, CD kaydı yapabilirsiniz. Diğer Windows uygulamalarınızda da çalıştırmak için tüm video dosya biçimlerini farklı biçimlere dönüştürebileceğiniz program, skin desteği sunuyor.

4 adet 3B ortam ve 11 adet de ses efektiyle değişik sesler yaratabiliyorsunuz.

► **Ses CD'si ve dijital ses:** Eğer bilgisayarınız internete bağlıysa 100,000'den fazla arşivi bulunan CDDB özelliğinden yararlanabiliyorsunuz. İnternet bağlantınız yoksa, programın albüm yapma işleviyle parçaların bilgilerini kendiniz girebilirsiniz. Ayrıca bu bölümde ses CD'leri dijital müzik biçimine çevirebiliyorsunuz.

MPEG (MP3, MP2, MP1), Real Audio (RA, RM, RAM), SUN Audio (AU, SND), MAC Audio (AIF), ve Windows Audio (WAV) biçimlerini çalıştırabileceğiniz bu bölümde parçalara efektler verebilir, şarkı sözlerini görebilir, MP3'ü WAV biçimine çevirebilir veya ses CD'leri yapabilirsiniz.

► Ses ve video aktarımı, CD yazma: 3D

Canvas, 3B AVI, MOV (QT or AM), MPG (AM), DAT (AM), Real Video biçimlerini destekleyen program, Real Video'nun 5.0 sürümünün makinenizde yüklü olması durumunda, RM dosyalarını da izleyebilmenize olanak sağlıyor. Program ayrıca, DivX, XviD, MPEG1, MPEG2, VCD, MP4 biçimlerini de dönüştürebiliyor.

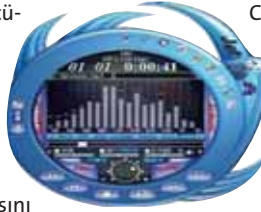
Programa bu sürümde CD yazma işlevi de eklenmiş. Ortalama bir CD yazma programının özelliklerine sahip olan bu eklenti ile ses CD'leri yazabilir veya veri CD'lerinizin üzerindeki basit işlemleri de kolaylıkla yapabilirsiniz.

Jet Audio, neredeyse tüm multimedia biçimlerini destekleyen bir multimedia oynatıcı. Streaming Media, dijital ses ve video desteğine sahip. Home Studio şeklindeki arayüzü oldukça gerçekçi olan Jet Audio'nun kullanımı oldukça kolay. Eski arayüze göre daha basitleşmiş olan program biraz MusicMatch Jukebox'a benzemiş. İsterseniz daha da küçük Windows çubuğuna yapılabiliyor.

► Dosya türü ve ses efektleri:

Program kurulurken WAV, WMA, MP3, OGG, MIDI, M3U, Mpc ve FLAC dosya türlerinin JetAudio ile çalışmasını tercih edip, seçebiliyorsunuz.

Dinlediğiniz veya izlediğiniz medyaların gelişmiş ses ayarlarını buradan yapabilirsiniz. POP, ROCK, JAZZ, CLASSIC, VOCAL ve FLAT kategorilerinde ekolayzır seçenekleri bulunan bu bölümde, isterseniz kendi ekolayzır ayarlarını da belirtebilirsiniz. Ayrıca

eCHIP'TE YENİLİKLER!

Artık daha renkli!

Yenilenen arabirimiyle daha kullanışlı bir hal alan eCHIP'te programlar yanında eğlenceli bölümler de yer alacak.

► Flash oyunları:

Bilgisayarınızla çalışırken birkaç dakikalık molalarınızda sizi eğlendirebilecek minik oyunlar artık her ay eCHIP'te yer alacak.

► Film fragmanları:

Gösterime girecek olan filmlerin yüksek kalitedeki fragmanlarını eCHIP arabiriminden izleyebilir veya bilgisayarınıza kopyalayarak arşivleyebilirsiniz.

► **PCONLINE:** Web sitesi tanıtımları, Studio Web+, Elektronik sözlük

DİKKAT!

Çizik, kırık veya başka nedenlerden dolayı çalışmayan CD'lerinizi değiştiriyoruz. Bunun için yardim@chip.com.tr adresine adres ve telefon bilgilerinizi içeren bir e-posta gönderebilirsiniz.

Arabirim farkı: Photoshop kullanıcıları hemen alışamasa da çoğu araç Acrylic'te de bulunuyor.

MICROSOFT ACRYLIC BETA

Adobe Photoshop'a rakip olabilecek mi?

Grafik işleme programları arasında Photoshop'un yeri ayrıdır. Aslında ilk sırada diyebiliriz. Ne var ki, profesyonellik beraberinde karmaşıklığı da getirdiğinden, daha basitleştirilmiş ve ucuz yazılımlara yönelebiliyorsunuz. PhotoPaint, PaintShop Pro gibi alternatif programların arasına şimdi de Microsoft Acrylic katılıyor. Microsoft bu programda da kod ad kullanma alışkanlığından vazgeçmemiş. Tıpkı işletim sistemlerinde olduğu gibi, bu yazılımın adı olan Acrylic de bir kod adı. Bu nedenle programın tam sürümü farklı bir isimle piyasaya sunulacak. Microsoft söz konusu yazılımı Creature House adlı bir firmadan satın alarak geliştirdi. Expression adlı bu yazılım, vektör tabanlı grafik işleme yapıyordu. Acrylic ise birçok dosya biçimini destekleyecek, ancak Beta sürümünde sadece .XPR biçimi destekleniyor. Fakat, Adobe Illustrator (.AI), PDF veya EPS'ye dosya aktarabiliyor.

Bitmap ve vektör grafikler

Bir görüntü dosyasını açtığınızda Acrylic, Photoshop'tan da tanıdığımız Magic Wand, Lasso, Smudge/Blur/Sharpen, Eyedropper, Paint-Bucket Fill gibi araçlar kullanılabiliyor. RedEye Brush ise fotoğraflardaki kırmızı gözleri ortadan kaldırıyor. Vektör grafiklerde ise Acrylic, Stroke, Path, Pen gibi Illustrator tarzı araçları kullanımınıza sunuyor.

AVISPLIT CLASSIC 1.42

Kısa zamanda video klipler

Video dosyaları üzerinde oynama yapmak çoğu zaman problemli bir işlemdir. Bunun sebebi, videoların belirli codec'ler kullanmasıdır. Video işleme yapan yazılımlar, üç adımda sonuca ulaşır. İlk olarak bu codec'leri kendi tanıyabilecekleri MPEG biçimine dönüştürür, daha sonra kullanıcı video üzerinde değişiklik yapar. Videonun son hali tekrar bu codec ile sıkıştırılarak son dosya ortaya çıkar. Bu da bazen oldukça uzun bir süre bilgisayar başında beklemenizi gerektirebilir.

İster bölün ister birleştirin

AVI Split videolarınızı bölmek ve birleştirmek için tek bir işlem yapıyor. Bu da bilgisayar başında geçen sürenin azalması demek. Yazılım, sizin belirlediğiniz iki nokta arasındaki bölümü kesebiliyor. Birden çok bölüme ayırabildiğiniz videoları kaydedebilir veya farklı parçaları bir araya getirerek ufak bir kurgu da yapabilirsiniz. Sonuç olarak kaydettiğiniz videoyu standart bir medya oynatıcı ile görüntüleyebilirsiniz. Son dosyanın orijinal dosya biçiminden hiçbir farkı olmayacaktır.

Kesme: Yakaladığınız görüntüleri kısa klipler halinde ayrı ayrı kaydedebilirsiniz.

BU AYIN PROMOSYONLARI

Photoport Uploader XP

Bu ay eCHIP'te verdiğimiz Photoport programına üyelik için www.fotoport.com adresini ziyaret etmelisiniz. Siteye üye olduktan sonra, adresinize yollanacak e-posta ile hesabınızı etkinleştirmeniz gerekiyor. Üyelik bilgilerinizle, ID numaranızı 1 Kasım 2005 tarihine kadar web sitemizin kampanyalar bölümüne girdiğiniz takdirde, programın tanıdığı 20 adet 10 x 15 bedava fotoğraf baskı hakkını kullanabilirsiniz.

Kampanyayla birlikte Photoport, bulunduğunuz adresten Rulo Film, Hafıza Kartı ya da CD'nizde sakladığınız fotoğrafları alıp, üyelik bilgilerinizle yüklüyor ve ücretsiz baskıları adresinize gönderiyor. Türkiye'nin her yerine kurye 2 YTL. 35 YTL'den fazla siparişlerin kurye ücretini fotoport.com karşılıyor.

Fotoğraflarınızı fotoğraf yükleme sihirbazı ile yüklemek ise oldukça kolay.

eCHIP'te verdiğimiz fotoğraf yükleme sihirbazını bilgisayarınıza kurarak işleme başlayabilirsiniz.

WinMessage Outlook Plug-in

WinMessage Outlook Plug-in programıyla, SMS gönderim özelliğini Outlook programına eklemek için aşağıdaki adımları takip edin.

1. İlk adım olarak chip.winmessage.com sitesine girerek cep telefonu numaranızla kendinize bir PIN numarası oluşturun. PIN numaranız cep telefonunuza SMS ile gönderilecektir.

2. PIN numaranızı aldıktan sonra CD'den kurulum dosyasına ulaşın.

3. Outlook programınız açıksa kapatın. Tam olarak kapanması için bir süre bekleyin.

4. Sonra kurulum ekranında PIN ve telefon numarası gireceğimiz ekrana kadar ilerleyin.

5. PIN bölümüne 10 haneli PIN numaranızı, *Telefon Numarası* bölümüne 90 ile başlayacak şekilde telefon numaranızı yazın (ÖR: 905324440444)

6. Daha sonraki pencereleri *next* butonuna tıklayarak geçin.

Kurulumu tamamladınız.

Programın sağlıklı çalışması için bilgisayarınızı kapatıp açın. Bilgisayarınızı yeniden başlattıktan sonra SMS gönderim programının Outlook'a eklendiğini göreceksiniz.

DIET K 3.0

Su içsek yarıyor

İnternet kullanıcıları sörf ve e-postadan sonra en çok Peer to Peer uygulamalarla dosya indirmeyi tercih ediyor. Bu uygulamalardan Kazaa, aradan geçen uzun zamana rağmen popülerliğini koruyor.

Tertemiz bir Kazaa için...

Kazaa müzik, video, program ve dokümanlar içerisinde arama yapmanızı sağlıyor. Fakat, Kazaa ağına bağlanmak için kullanılan aynı adlı yazılım, ücretsiz olduğundan beraberinde bir çok casus ve adware yazılımla geliyor. Bu da sisteminizi bir yandan ağırlaştırırken, diğer yandan da kişisel bilgilerinizin yabancıların eline geçmesine sebep oluyor. Bu derdin bir çaresi var: Diet K. Hiçbir casus

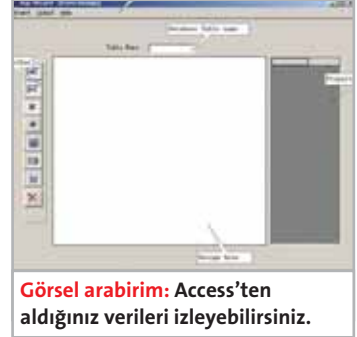
DK Armor: Kazaa ile gelen gereksiz uygulamaları engelliyor.

yazılım kurmadan Kazaa ağına bağlanmanızı sağlıyor. Kazaa Media Desktop'ın sisteminize kurduğu ek yazılımları kaldırdığı gibi, bazı eklentiler de bu ağ üzerinde oldukça işinize yarayabilir.

ASP WIZARD 1.0

Sihirbaz ile Access

Dinamik web sayfaları hazırlamak için iki popüler programlama dili var. Microsoft'un geliştirdiği bir web programlama dili olan ASP ve açık kaynak koduyla geliştirilen PHP. Her ikisi ile veritabanına ve web sunucusundaki dosyalara erişebilen gelişmiş sayfalar hazırlamak mümkün.

Verileri görüntüleyin

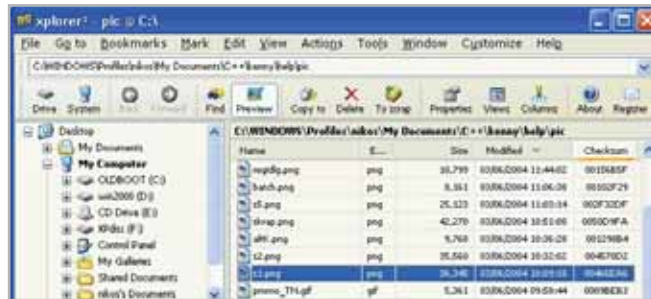
ASP daha çok BASIC tabanlı olduğundan, web programcılar için öğrenilmesi daha kolay bir programlama dili. Ancak bunun için sıradan web tasarım yazılımları bu tip işler için yetersiz kalıyor. ASP Wizard gibi özel bir yazılım kullanarak komutların yazımından tutun, veritabanı bağlantılarına kadar bütün işlerinizi kolaylaştırmak mümkün. Yazılımdaki hazır sihirbazlar ise bir Access veritabanına bağlanıp, verileri görüntülemek, güncellemek ve sorgulamak için bir omurga kuruyor.

TAM SÜRÜMLER (Geri kalan tam sürümler için 240'a bakınız)

XCleaner Lite Freeware: XCleaner Lite Freeware, kullanımı çok kolay olan bir anti spyware ve gizlilik koruma aracıdır. Kurulum gerektirmeyen programı çalıştırdıktan sonra internette bırakılan izlerin temizlenmesi ve casusluk araçların aranması işlemleri başlatılabilir. Programın özelliklerini ise şu şekilde sıralayabiliriz: işlemlerinizin ve internet oturumlarınızın kaydını tutan casusluk araçlarının tespiti, bıraktığınız izlerin silinmesi, şüpheli gizli dosyaların silinmesi ve eğer bastığınız klavye tuşları izleniyorsa parolaların çalınmasını engellemesi.

xplorer² Lite Version

Windows'un dosya yöneticisinin alternatifi olan xplorer², işletim sistemine kıyasla geniş bir işlev yelpazesine sahip. En önemli özelliği ise sekmeler ile çalışmasına imkân tanınması ve kendine ait bir önizleme penceresine sahip olması. Programın dikkat çeken diğer işlevlerinden bazıları ise, iki klasörün tek bir pencerede açılmasını sağlayan Dual Pane modu, birden fazla dosyanın isimlerinin aynı anda değiştirilmesi, metin düzenleyici, klasör eşleme ve DOS ve Win32 metin komutları için bir script sihirbazı.

Alternatif Windows gezgini: Xplorer Lite, Windows'un dosya gezginine göre bir çok ek fonksiyon sunabiliyor.

iNet Form Filler

Artık hemen her web sayfasında karşınıza çıkan formları tek tek doldurmaktan sıkıldıysanız, iNet Form Filler bu işlemi sizin için yerine getirebilir. İster online alışveriş yapın, ister bir iş başvuru formu doldurun; iNet Form Filler daha önceden veritabanına kaydettiğiniz bilgileri en karışık formlarda bile doğru alanlara yerleştirerek zaman kazanmanızı sağlar.

Oldukça kullanışlı bir arayüze sahip olan program form kartlarınıza ve işlemlerinizi rahatlıkla kaydetmenize izin veriyor. Ayrıca Internet Explorer çubuğu da daha hızlı çalışmanızı sağlıyor.

ManageEngine WiFi Manager 4.2.1

WiFi Manager, 802.11 a/b/g standartlarındaki kablosuz ağlar için bir güvenlik ve denetim yazılımı.

Araç, binanızdaki tüm kablosuz ağları, bunların sahip oldukları erişim noktalarını, bu erişim noktalarının durumlarını, hangi kanaldan çalıştıklarını, bunlara bağlı olan mobil istemcileri, sinyal kuvvetlerini, gürültü değerlerini ve ilişkilendirme geçmişlerini web tabanlı bir arayüz üzerinde görüntülüyor. Ayrıca bu yazılımı kullanarak firmware güncellemesi yapabilir veya yapılandırmaları gerçekleştirebilirsiniz.

CactuShop Lite 5.1 & CactuShop Data Tool

CactuShop, e-ticaret web sitelerinde kullanılmak üzere geliştirilmiş bir ASP uygulamasıdır. Bu, veritabanı temelli katalog sistemini, ürünlerin izlenmesi için kullanıcı sayfaları ve ürün ayrıntılarının güncellenmesi veya ziyaretçinin web sayfasında gezinirken seçtiği ürünleri saklayan bir alışveriş sepeti için arka yüz sayfaları ile ilişkilendirir.

CactuShop Data Tool ise veri değişikliği, güncelleme desteği, veri alma ve yedekleme için kullanabileceğiniz çok amaçlı bir program. Ayrıca ".SQL" dosyalarını çalıştırmak için de kullanabilirsiniz.

Dizüstü bilgisayar sahibi olmak için 10 neden

Sizin halen bir dizüstünüz yok mu?

Bir dizüstü bilgisayar edinmek için tek nedenin taşınabilirlik olduğu kanıdaysanız, nedenlerin çeşitliliğini öğrenince şaşırabilirsiniz. CHIP, bu yazıda dizüstü bilgisayarların normal PC'lere göre ne gibi avantajlar sunduğunu açıklıyor.

Taşınabilirlik... Yani bilgisayarınızı dilediğiniz mekânda kullanabilme özgürlüğüne sahip olma düşüncesi... Birçoğumuz için bir dizüstü bilgisayar sahibi olma isteğinin arkasındaki en büyük neden budur aslında. Bu güzel bahane bile, tek başına bir dizüstü bilgisayar sahibi olmak için yeterlidir. Diğer yandan bir dizüstü bilgisayara sahip olmanın sağlayacağı diğer avantajlar bazı kullanıcılar için taşınabilirliğin bile önüne geçebilecek kadar önem kazanabiliyor.

Hala bir dizüstü bilgisayarınız yoksa bu yazıyı okurken bir tane edinmek için aslında ne kadar çok bahaneniz olduğunu öğrenince siz de şaşıracaksınız.

1 Taşınabilirlik

Bir dizüstü bilgisayar sahibi olmanın en büyük avantajı, taşınabilirlik özelliğidir. Dizüstü bilgisayarınızı dilediğiniz an, dilediğiniz yere götürebilir, üzerinde çalışabilir, film izleyebilir veya oyun oynayabilirsiniz. İster tatilde, ister gölgeli bir ağaç dibinde veya bir kafede. Seçim sizin...

Tabii taşınabilirliği sadece dışarıda taşınabilirlik olarak düşünmeyin. Dizüstü bilgisayarınızın taşınabilirliği, evdeki çalışma alanlarınıza da hareket kazandırmanıza yardımcı olur. Ev içi taşınabilirliği çok daha etkileyici bir deneyim haline getirmek

istiyorsanız, evinize fiyatları iyice düşen kablosuz internet dağıtım sistemlerinden kurabilirsiniz. Böylece sadece bilgisayarınız değil, internet bağlantınız da tüm odalarda sizi kesintisiz takip edecektir.

2 Az yer kaplama

Genel olarak bir masaüstü bilgisayar üç ana bileşenden oluşur: Kasa, monitör, klavye ve fare kontrol birimleri. Bunların ağır ve yer kaplayan bileşenler olması bir yana, aralarında karmaşık kablo bağlantılarının kurulmasını zorunludur. Elektrik bağlantılarını da hesaba kattığınızda, önü-

nüzde hem yeniden konumlandırılması zor, hem de geniş yer işgal eden bir sistem belirir.

Dizüstü bilgisayarların böyle dertleri yoktur. Monitör, kasa bileşenleri, işlemci, kontrol arabirimleri ve hatta güç kaynağı, dizüstünüzü kapattığınızda oldukça az yer kaplar. Üstelik bu sistemi kullanmak istediğinizde, kapağını kaldırıp açma kapama tuşuna basmanız yeterlidir. Muhtemelen size vereceği en büyük zahmet, üzerinde uzun süre çalışacaksanız, pilinin bitmemesi için adaptörünü fişe takmak olacaktır.

Yer ihtiyacı nedeniyle, dizüstü bilgisayarları dilediğiniz yere koyarak kullanabilirsiniz. İşiniz bitince kapağını kapattığınızda bütün bir bilgisayar sistemi özel çantasına, kitaplığa veya evdeki vitrine sığacak kadar küçülecektir.

3 LCD ekran kartları

LCD ekranların görüntü keskinliği ve netliği açısından klasik tüplü CRT monitörlere sağladığı üstünlük, fiyatlarının da ucuzlamasıyla çoğumuzu bir LCD monitör almaya yönlendiriyor. Ancak bir dizüstü bilgisayar satın aldığınızda bu masrafi kolayca göz ardı edebilirsiniz, çünkü tüm dizüstü bilgisayarlar LCD monitörlerle donatılmış olarak geliyor. Üstelik zaman geçtikçe LCD monitörlerin görüntü tazeleme hızı, parlaklık ve renk ayrımı konusunda gösterdikleri gelişmeler, dizüstü bilgisayarlarda kullanılan görüntü teknolojilerine aynen yansıyor.

Buna ek olarak, dizüstü bilgisayarlarıdaki LCD ekranların çözünürlük seçenekleri, masaüstü modellere oranla daha zengin. Masaüstü LCD monitörlerde mevcut çözünürlük seçenekleri genellikle belli büyüklük kategorilerine ayrılmış durumda. Örneğin 17 inç bir masaüstü LCD aldığınızda, size sunulan optimal çözünürlük 1.280 x 1.024'tür. 19 inç bir masaüstü LCD monitör aldığınızda, size sunulan optimal çözünürlük yine 1.280 x 1.024 olacaktır. Diğer yandan 4:3 görüntü oranına sahip 15 inç dizüstü bilgisayarlarda, standart 1.024 x 768 çözünürlüğün yanında 1.400 x 1.080 ve 1.600 x 1.200 gibi çözünürlükler bulabilirsiniz. Aynı şekilde 15,4 inç geniş ekran dizüstü bilgisayarlarda, standart 1.280 x 800 çözünürlüğün yanında, modeline göre 1.680 x 1.050 veya 1.900 x 1.200 çözünürlükte ekranlar bulmak da mümkün. Bu da HD seviye-

Taşınabilirlik ve boyut: Küçük boyutlarına ek olarak tüm parçaları da birleşik olduğu için notebook'lar istediğiniz her yerde aynı rahatlıkta bir kullanım imkanı sunacaktır.

sinde çözünürlüklere ulaşmak için, 23 inç geniş ekran LCD'lere bağımlı kalma gibi sorunları ortadan kaldırıyor. Bir dizüstü bilgisayar aldığınızda titremesiz, gözü yormayan, detayları açığa vuran keskin hatlara sahip bir monitöre de sahip olacağınızı bilmek, dizüstü bilgisayar edinmek için harika bir neden.

4 Kablosuz bağlantı rahatlığı

Günümüzde kablosuz bağlantı noktalarının sayısı hızla artıyor. Dolayısıyla kablosuz bağlantı kurabilme yeteneğine sahip bir dizüstü bilgisayara sahip olmanın getirdiği avantaj, taşınabilirliğin ötesine geçiyor. Dahili kablosuz bağlantı yeteneği size sadece internet erişimi sağlayabileceğiniz net noktalarda faydalı olmakla da kalmıyor. Diğer dizüstü bilgisayar sahipleriyle veya kablosuz bağlantı yeteneğine sahip diğer cihazlarla ağ kurmayı, dosya aktarımı yapmayı ve bilgi paylaşmayı çok daha kolay hale getiriyor. Dizüstü bilgisayarların taşınabilirliği, ideal durumlarda menzili 100 metreye kadar çıkabilen kablosuz ağ teknolojileriyle bir araya geldiğinde, size çok daha esnek kullanım imkânları sunuyor.

5 Elektrik tasarrufu

Masaüstü bilgisayarların monitörlerinden işlemcilerine, ekran kartlarından anakart bileşenlerine kadar harcadıkları enerji, oldukça yüklü. Örneğin kullandığınız bilgisayar sistemindeki 17 inç CRT monitör yaklaşık bir televizyon kadar, anakart üzerinde bulunan işlemciniz tek başına 60 Watt'lık bir ampulden daha fazla elektrik harcıyor. Buna özellikle performansa yönelik diğer bileşenleri de eklediğinizde, masaüstü bilgisayarınızı açık

tutmanın elektrik gideri tahmin edemeyeceğiniz rakamlara tırmanıyor. Özellikle bilgisayarınızı bir sunucu veya dosya indirme üssü olarak kullanıyor ve bu amaçla gece gündüz sürekli açık tutuyorsanız, enerji tüketiminden daha da olumsuz etkilenirsiniz.

Dizüstü bilgisayarlar ise, iki gereklilikten dolayı bileşenlerin enerji tüketimini mümkün olan en düşük seviyede tutmak zorunda: Bunlardan ilki pil ömrünü uzatmak, ikincisi sistem bileşenlerin çektiği akımı mümkün olan en düşük seviyelerde tutarak, ısınma sorununu azaltmak. Bu iki madde, dizüstü bileşenlerinin özenle tasarlanmasını gerektiriyor. Yapılan hassas çalışmalar sonucunda, işini eksiksiz yaparken mümkün olduğunca az enerji kullanan bir sistem ortaya çıkıyor. Bu da kullanım sırasında enerji tasarrufunu beraberinde getiriyor. Özellikle bilgisayarını sürekli açık tutmayı tercih edenler için enerji tasarrufu, hem bütçenin hem de çevrenin korunması açısından önemli bir avantaj haline geliyor.

6 Kesintilerden etkilenmeyin

Bilgisayar üzerinde önemli ve kesintiye uğramaması gereken bir iş üzerinde çalışırken, aniden elektriklerin kesilmesi kâbustan farksızdır. Masaüstü bilgisayarlarda bu sorunu çözmek için, ek bir maliyet anlamına gelen kesintisiz güç kaynaklarına bağımlıyız. Üstelik ekonomik seviyelerdeki kesintisiz güç kaynaklarının böyle bir aksilikte size sağlayabileceği güvenli çalışma süresi, sadece çalışmalarınızı güvenli bir şekilde kaydederek bilgisayarınızı normal yollarla kapatabilmenize yetecek düzeyde sınırlıdır. Dizüstü bilgisayarlarla çalışmanın en önemli avantajlarından biri, bu bilgisayarların kesintisiz güç kaynağını da beraberinde taşıması. Di-

Mobil multimedya özellikleri: Notebook ile seyahat ederken de müzik dinlemek ve film seyretmek mümkün olabiliyor.

züstü bilgisayarınızı fişe takılı olarak kullanıyor olsanız bile, olası bir elektrik kesintisinde, pil anında devreye girerek işinize devam etmenizi sağlıyor. Üstelik bu avantaj sadece sizi olası elektrik kesintilerinden korumakla da kalmıyor; kullandığınız cihazın modeli, pil ömrü ve o anda bilgisayar üzerinde yaptığınız işe bağlı olarak kimi durumlarda 10 saate kadar kesintisiz çalışmaya devam etmenize yardımcı oluyor.

7 Her ortama göre donanım

Düşünün ki evinizde güzelce donatılmış bir bilgisayar sistemi kurmaya karar verdiniz. Özenle seçilmiş göz yormayan bir monitör aldınız, uygulamalar için bolca bellek, çeşitli cihazlar için zenginleştirilmiş ve son model arabirimler, yedekleme için DVD yazıcı gibi cihazlarla tam istediğiniz gibi bir platform oluşturdunuz. Peki evdeki sistem için gösterdiğiniz tüm bu çabalar, sizi işyerinizdeki 14 inç ekran, düşük bellek ve yavaş işlemciyle sahip demode bir sistemle gün boyu çalışmaktan kurtarıyor mu? Hayır!

Ancak bir dizüstü bilgisayar sahibiyse, tercih ettiğiniz donanıma sahip sisteminizi, dilediğiniz ortama kolayca taşıma

özgürlüğüne sahipsiniz. Böylece evinizin dışında çalışmak zorunda olduğunuz sistemlerle ilgili endişeleri geçmişte bırakabilirsiniz.

8 Teknolojik yeterlilik

Bir zamanlar dizüstü ve masaüstü bilgisayarlar arasında hem teknolojik anlamda, hem de fiyat olarak büyük bir uçurum vardı. Zaman içinde bu dengeler olumlu yönde değişti. Aslında tamamen ortadan kalktıklarını söylemek hala zor, ancak her geçen gün makasın ağzı biraz daha kapanıyor. Dizüstü bilgisayarların teknolojik anlamda masaüstü bilgisayarlarla eşgüdümü sağlama konusundaki çabaları, dizüstü bilgisayarları performans konusunda eskisinden çok daha güvenilir cihazlar haline getiriyor.

Hızlı işlemciler, masaüstü sistemler için üretilen benzerlerinden aşağı kalmayan yüksek performanslı mobil grafik çözümleri, bolca bellek ve en modern arabirimlerle desteklenen dizüstü bilgisayarlar, eskilerden beri taşınabilir sistemlerin üzerine yapışıp kalan düşük performans önyargısını gün geçtikçe ortadan kaldırıyor. Bu da taşınabilir dizüstü bilgisayarınızın, bir bilgisayarla yapmayı hayal edebileceğiniz hemen her şeyi yapabileceği anlamına geliyor.

Bütçeyi biraz sağlam tutmak koşuluyla, koltuğunuzun altına sığacak bir dizüstü bilgisayarla, LAN partilerine katılabilir, en yeni oyunları yüksek çözünürlüklerde gayet makul kare/saniye oranlarıyla oynayabilirsiniz.

Kısacası günümüzde modern bir dizüstü bilgisayara sahip olmak, masaüstü bilgisayarlar için üretilmiş birçok teknolojik yeniliğe ve yüksek performansa, parçalar arasındaki olası uyum sorunlarını

düşünmeden, tek hamlede ulaşabilmeyi simgeliyor.

9 Mobil multimedya özellikleri

Günümüzde bilgisayarların en yoğun kullanım alanlarından biri de multimedya uygulamalar. Artık, bilgisayar üzerinden müzik dinlemek, film seyretmek çoğumuz için gündelik hayatın bir parçası. Bu eğlenceyi yanınızda taşımak isterseniz, bunun için bir dizüstü bilgisayara sahip olmanız yeterli. Böylelikle, dizüstüler sayesinde uzun yolculuklarda film seyretmek, müzik dinlemek mümkün. Tabii hepsi bu kadar da değil. Tatilde yanınıza alacağınız dizüstü bilgisayarınız, kamera ve fotoğraf makinenizdeki görüntüleri anında bilgisayarınıza aktarmanızı, işlemenizi, arşivlemenizi, yedeklemenizi ve dilediğiniz kişiye göndermenizi sağlıyor..

10 Sessizlik

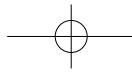
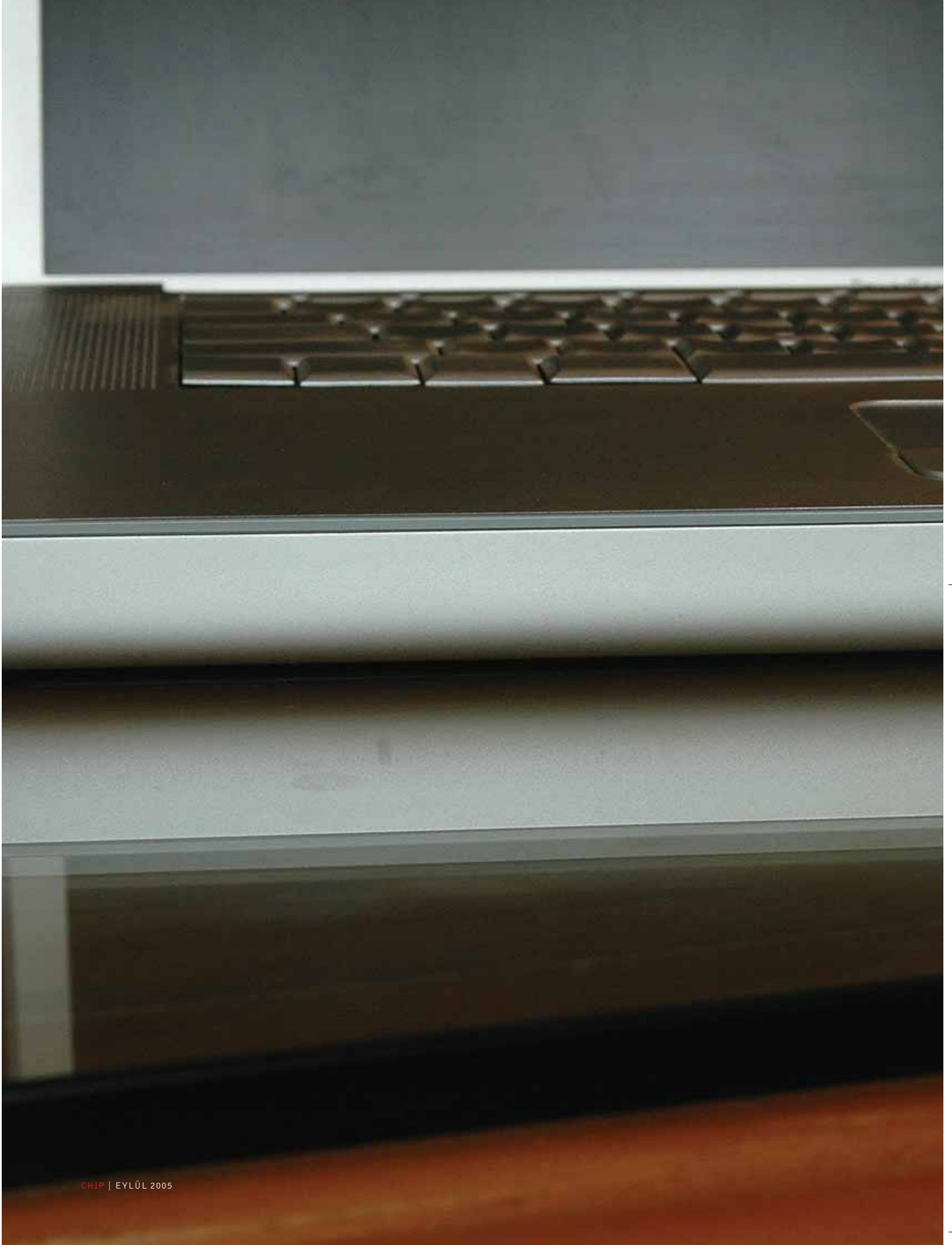
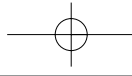
İçinde ortalama 4 fanın sürekli olarak döndüğü masaüstü bilgisayarların ne kadar ses yaptığı çoğunuzun malumu. Hatta performansla yönelik ekran kartları gibi bileşenlerin çıkardığı ses o kadar yüksek oluyor ki, bilgisayarınızı kapattığınızda sessizliği algılamak için belirli bir süre geçmesi gerekiyor. Parçaların çalışmasından doğan ısı, tüm parçalarını küçücük bir alana sığdırmak zorunda olan dizüstü bilgisayarların en büyük düşmanıdır. Diğer yandan dizüstü bilgisayarlarda büyük fanlar kullanmak, enerji tasarrufu ve yer darlığı nedeniyle pek akıllıca değil.

Bu nedenle, dizüstü bilgisayarlar ısınma sorunu ağırlıklı olarak pasif soğutma sistemleri ve bileşenlerin düşük enerji kullanımıyla aşılmaya çalışılıyor. Kulağınıza yarım metreden daha yakın bir sistemin çıkardığı gürültünün de sürekli kullanımda baş ağrıtaçağı hesaplanarak, takılması mecbur olan soğutma fanları küçük ve sessiz olanlardan seçiliyor. Tüm bunlar, etkili ısı kontrolü yanında çok önemli bir avantajı da beraberinde getiriyor: Sessizlik. Taşınabilirlik, özgür kullanım seçenekleri, enerji tasarrufu, enerji kesintilerine karşı verilerin korunması, sessizlik ve diğerleri... İşte, birçokları için ilk bakışta tek avantajı taşınabilirlikmiş gibi algılanan dizüstü bilgisayarlar, kısa ve orta vadede kullanıcısına böylesine avantajlar sağlıyor. ■

Levent Daşkiran, leventd@chip.com.tr

Kablosuz bağlantı ve elektrik: Üniversite kampüsünde kablosuz ağ bağlantısı varsa çalışmak için bir odaya kapanmanıza hiç gerek yok.

Dizüstü testi

Dizüstüler kışkırtıyor

Dizüstü bilgisayarlara bir haller oldu. Performansları ve pil ömürleri artarken fiyatlarda eskiye nazaran ciddi düşüslere şahit oluyoruz. Aslına bakarsanız, bir dizüstü PC satın almanın tam zamanıdır.

Modern dizüstü PC'lere baktığımızda Intel Centrino platformunun devrim niteliğinde olduğunu söylersek yanlış olmaz. Gerçekten de efsanevi Pentium III mimarisinin izlerini taşıyan Pentium M işlemcisi, farklı sürümleriyle ezici bir oranda "dize gelmiş" durumda. Bu işlemci oldukça ilginç. Öyle ki, bir adaptörle örneğin, i875 yonga setli bir anakarta takıldığında, performans testleri itibarıyla en hızlı Pentium ve AMD işlemcileri karşısında küçük düşmüyor; hatta overclock edildiğinde zirveye bile oturabiliyor. Düşük güç tüketimi de cabası. AMD'nin de mobil işlemci çözümleri var tabii ki. Fakat Intel, konuyu sadece işlemci bazında değil de, bir platform, bir teknoloji yumağı şeklinde ele alarak dizüstü bilgisayar arenasında AMD'ye şans tanımadı. Kullanıcılar yüksek performans, kablosuz bağlantı ve düşük güç tüketimi sunan Centrino teknolojisini kolayca kabullendiler.

Dizüstü fiyatlarındaki düşüş

Günümüzde ortalama bir PC fiyatına, giriş seviyesi bir dizüstü PC sahibi olmak mümkün. Artan iş yoğunluğu taşınabilirliğin önemini artırırken, eğer oyun tutkunu grubundan değilseniz modern dizüstü PC'lerin performans açısından sizi tatmin edeceğini rahatlıkla söyleyebiliriz. Oyun tutkunu grubu derken, Doom3 ya da Riddick gibi, en yeni çıkan PC donanımını bile yüksek çözünürlüklerde "süründüren" oyunları sıkça oynayan kitleyi kastediyoruz. Yoksa testimizdeki katılımcılara bakarsanız, birçoğunun 3B grafik performansı açısından en yeni oyunları bile ma-

kul çözünürlüklerde oynatmaya yetebildiğini görebilirsiniz. Kısacası, özel durumlar dışında dizüstü PC'lerle rahatlıkla oyun oynamanız da mümkün. Fakat anakart yonga setine entegre grafik birimi kullanan dizüstü PC'lerin, örneğin DirectX 9c ve gelişmiş pixel/vertex shader desteği gerektiren oyunlarda sizi yarı yolda bırakabileceğini belirtmekte fayda var. Öte yandan, bu noktada ATI ve nVidia'nın mobil pazar için geliştirdiği grafik birimleri yerinde bir çözüm olarak ön plana çıkıyor. Testimize katılan ürünlere ait özellikler tablosunda bu ve bu gibi ayrıntıları bulabilirsiniz.

Piller artık çok daha fazla dayanıyor

Tıpkı cep telefonlarında olduğu gibi, di- →

MİNİ SÖZLÜK

802.11 (Wi-Fi): Kablosuz ağ ortamlarında kullanılan iletişim standardı.

BlueTooth: Cep telefonu, taşınabilir PC v.b. cihazlar arasında kablosuz bağlantı sağlayan arabirim.

Execute Disable Bit: Solucan saldırılarına karşı işlemciye entegre edilmiş bir güvenlik önlemi.

FSB (Front Side Bus): İşlemci ve bellek arasındaki veri akış hızı.

GPRS: GSM şebekesi üzerinden veri aktarımı.

PCMCIA: Taşınabilir bilgisayarlar için tasarlanmış bir genişleme yuvası.

SpeedStep: Intel'in güç tasarrufu için geliştirdiği dinamik performans ölçeklenebilirliği.

Olmazsa olmaz: Satın aldığınız dizüstü bilgisayarla çanta gelmiyorsa bu iş için üretilmiş bir çanta almanızda fayda var.

züstü bilgisayarlarda da pil teknolojisi oldukça gelişti. Yakın zamana kadar 2 saatlik çalışma sunan dizüstü PC'ler "iyi" olarak nitelendirilirken şimdilerde bu süre 2,5 hatta 3 saate çıkmış durumda.

Tabii güç tüketiminin her iki yönde gelişme gösterdiğini de belirtelim. Yani modern dizüstü PC'ler eskiye nazaran daha az güç tüketiyor.

Fakat kullanıcı ihtiyaçları güç tüketimini artırma yönünde. Artan CPU saat hızları, gelişmiş 3B özelliklerini destekleyen grafik birimleri, parlak LCD ekranlar v.s. özellikler, en başarılı pilleri bile zorlamaya yetiyor.

Çözüm: Geniş bant internet

Geniş bant internet, ülkemize çok geç de olsa, yine de geldi ve hızla yayılıyor. Sonunda Türk Telekom, belki şikâyetlerimizi duydu, belki manzaradaki gerçeği gördü ve internet altyapısına para yatırarak hızları artırdı. Fahiş fiyata 3-5 kişiye bağlantı satmaktansa, dünya ortalaması itibarıyla makul sayılabilecek fiyatlarla çok daha fazla kişiye internet hizmeti sağlamak, kesinlikle TT için de daha kârlı bir yaklaşım. Bu basit ve acı gerçeğin uzun süre anlaşılabilmesi, ülkemiz bilişim sektörü ve halkımız için ciddi bir kayba yol açıyorsa da, umarız zaman içinde TT hatasını telafi etme çabalarını sürdürür.

Kablosuz internetin cazibesi

Centrino platformunun en büyük avantajlarından biri olan entegre 802.11b/g kablosuz bağlantı olanağı, fiyatları çok düşen, hatta ADSL modemlere dâhil edilen yönlendiricilerin de etkisiyle kullanıcılara sınırsız imkanlar sağlıyor. Artık evinizde ya da iş yerinizde dizüstü bilgisayarınızla çalışırken kablosuz özgürlüğün tadını çıkarabilirsiniz. Kablosuz ADSL modemlerin iş ortamlarındaki gerekliliği bir yana, evinizdeyken kucağınızda bilgisayarınız, isterseniz sörf yapın

isterseniz ağ üzerinden oyun oynayın. Bilgisayarlar da tıpkı televizyonlar gibi artık bir evde bir tanesi yetersiz olmaya başlayan cihazlar. Dolayısıyla, ev ortamları artık küçük ofis ortamlarından çok da farklı değil.

Açık ortamlarda kablosuz internet bağlantısı, yurtdışında sıkça kullanılsa da şu anda ülkemizde sadece havaalanlarında ve bazı otellerde devrede. Bunun dışında test aşamasında olan bazı kablosuz açık alan altyapıları da mevcut. Kuşkusuz asıl devrim, internete gittiğimiz her yerden, çantamızdaki dizüstü PC ile kablosuz olarak rahatlıkla bağlanabildiğimizde gerçekleşecek. Şu anda GSM destekli bir PCMCIA kartı sayesinde bunu GPRS ile de yapabiliriz, fakat ekonomik açıdan bunun ne kadar cazip olacağı tartışılır.

22 adet dizüstü bilgisayar testte

Eylül ayı önemlidir. Gerek yazılım gerekse donanım üreticileri yaz aylarının durgunluğundan yavaş yavaş silkinir ve yeni bir yılın açılışı yapılır adeta. Biz de, son zamanlarda en popüler donanım ürünlerinden olan dizüstü PC'leri test masasına yatırdık. 1.500 dolar altı ve üstü olmak üzere iki kategoride toplam 22 ürünün katıldığı testimizin, satın alma konusunda size iyi bir rehber olacağını umuyoruz.

» TEST BİRİNCİSİ

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

çok iyi

FİYAT
BİLGİ

1299 \$+ KDV
www.bekoict.com

Hoparlör konumu: Hoparlörlerin klavyedeki dağılımı, stereo etkisini güçlendiriyor.

- + Yüksek performans
- + Zengin özellikler
- Ağır

1.500 dolar altı

KeySmart KN2061WD

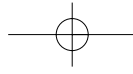
Tam donanımlı dizüstü

Zengin özellikler ve yüksek performans bu üründe bir arada. Fakat bu ürüne yükte hafif demek biraz zor doğrusu.

■ Genel toplamda 1.500 dolar altı kategorisinin birincisi olan KeySmart KN2061WD, bu başarısını toplam puana büyük ölçüde etkileyen performans testlerinden aldığı sonuçlara borçlu. Gerçekten de, gerek 3B grafik testi, gerekse işlemci testi sonuçları itibarıyla ürün, bu kategorideki en hızlı makine. Yüksek performansı bir yana, ürünün pil testinde de bu kategorinin en iyi 4. derecesine imza attığını belirtelim. Pentium M 755 2.0 GHz işlemciye sahip olan KeySmart KN2061WD, 512 MB bellek ve 60 GB sabit diskle donatılmış. Grafik birimi olarak ATI Radeon Mobility 9700 kullanan dizüstü bilgisayarın belki de tek dezavantajı, boyutları. Cihaz görece inceseyse de, büyük

sayılabilir ve 3 kg'lık ağırlık bazı kullanıcılarımıza fazla gelecektir. Öte yandan, cihazla birlikte çanta da geliyor. Böylece, taşıma sorunu bir nebze de olsa hafifliyor. Entegre Bluetooth özelliğine de sahip olan KeySmart KN2061WD'nin ekranını beğendik. Parlak ve her açıdan başarılı bir gösterim sunan ekran, 1.280 x 800 piksel çözünürlüğe kadar çıkabiliyor. Cihazdaki SD/MMC kart okuyucu bazı okuyucularımızın çok işine yarayabilir. Ayrıca hem "+" hem de "-" DVD'leri destekleyen DVD yazıcı, bu fiyat kategorisindeki her üründe görmediğimiz bir özellik. Fiyat demişken, KeySmart KN2061WD'nin fiyat/performans oranı açısından da başarılı bir tablo çizdiğini hatırlatalım.

Taşınabilir performans: Modern dizüstü bilgisayarlar, multimedya uygulamalarında masaüstü PC'lerin gerisinde kalmamayı başarıyor.

1.500 dolar altı

Asus W3H00A: Testteki hoş tasarımı katılımcılardan biri olarak dikkat çeken Asus W3H00A, 1.500 dolar altı kategorisine ucu ucuna giren bir ürün. Özellikle pil testinde harikalar yaratan bu dizüstü bilgisayarla tam 4 saat, hatta daha fazla çalışmak mümkün. Pentium M 730 1,6 GHz işlemcili bilgisayar, 256 MB belleğe ve 40 GB hafızaya sahip. DVD yazıcı yerine CD yazıp DVD okuyan bir kombo optik cihazla

donatılmış olan Asus W3H00A'nın SD/MMC kart ve Memory Stick okuyabilen çok amaçlı bir yuvası da var. Oldukça makul boyutlarda ve ağırlıkta olan dizüstü PC'de, klavyenin sağ ve sol tarafında bulunan tuşlarla CD/DVD'leri kumanda etmek ya da kablosuz bağlantıyı açıp kapamak mümkün.

Datron KN1: Performans testlerinde başarılı sonuçlara imza atan bu ürün, özellikle sabit disk testinde şaşılanarak tüm testin

en iyi performansını ortaya koydu. Pentium M 730 1,6 GHz işlemcili dizüstü PC'de 512 MB bellek ve 40 GB sabit disk bulunuyor. Cihazla beraber işletim sistemi olarak Linux geliyor. Windows kullanıcısıysanız işletim sistemi için ayrıca para ödemek zorundasınız. 15,4 inçlik ekran 1.280 x 800 piksel çözünürlüğe kadar çıkabiliyor. Flash kart okucuyusu da olan ve beraberinde çanta gelen Datron KN1'in bizce en büyük avantajı, uygun fiyatı. Eğer hem yüksek performanslı hem de uygun fiyatlı bir dizüstü bilgisayar almayı düşünüyorsanız, bu ürüne bir göz atın.

Packard Bell Easynote R6510: Sahip olduğu ATI Radeon 9550 Mobility grafik birimiyle tüm testin en iyi ikinci 3B derecesine imza atan Packard Bell Easynote R6510, Pentium M 725 1,6 GHz işlemci, 512 MB bellek ve 80 GB'lık sabit diskle donatılmış. Flash kart okuyucu da bulunduran ürün yuvarlak ve sempatik hatlarıyla dikkat çekiyor. Easynote R6510, 15,4 inç, 1.280 x 800 piksellik parlak bir ekrana sahip. Beğenimizi kazanan ürün, fiyat açısından avantajlı olsaydı, ilginç olabilirdi.

Aidata AN-354: Pentium M 745 1,8 GHz işlemcili bu dizüstü bilgisayar, aslında ge- →

» UYGUN FİYAT BİRİNCİSİ

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

çok iyi

FİYAT
BİLGİ899 \$+ KDV
www.hp.com.tr

Touchpad: HP'nin kendine özgü tuş yapısını kullanan touchpad, başarılı gibi.

+

Çok iyi fiyat/performans oranı

+

Nispeten düşük pil tüketimi

-

Donanım özellikleri daha iyi

olabilirdi

1.500 dolar altı

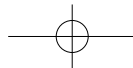
HP Compaq NX6110

Masaüstü PC fiyatına dizüstü

DVD yazıcı ya da kart okuyucu gibi özelliklerden feragat ederseniz, uygun fiyatıyla dikkat çeken bu ürün tam size göre.

■ Dizüstü bilgisayarların fiyatları düşse de, bu cihazlar hâlâ masaüstü PC'lere oranla daha pahalı. Fakat aradaki fark gittikçe kapanıyor ve belki de sabit bir düzeye inmiş durumda. İstenilen marka ve konfigürasyona göre 3.000 doların üstüne çıkan dizüstü PC'ler de mevcut. Fakat aynı durum masaüstü PC'ler için de geçerli. Sonuç itibarıyla, masaüstü PC'ler ile dizüstü PC'ler arasında, orantılı konfigürasyonlar itibarıyla neredeyse fiyat farkı kalmadığını söyleyebiliriz. İşin içine taşınabilirlik gibi çok önemli bir faktörün girdiğini düşünürsek, bir miktar fark olması da çok normal. HP Compaq NX6110, 899 dolarlık fiyatıyla uygun fiyata bir dizüstü bilgisayar almak isteyen

okuyucularımıza göz kırıyor. Celeron M 360 1,4 GHz işlemcili bilgisayar, kombo sürücüsüyle donatılmış ve 256 MB belleğe sahip. 40 GB'lık disk ve diğer özellikleri dikkate alırsak NX6110'a "best of" demek biraz zor. Öte yandan 14 inçlik 1.024 x 768 piksel çözünürlüklü parlak ekran, bu fiyata satılan bir ürün için hiç de fena değil. Makul boyutları ve ağırlığıyla olumlu bir tablo çizen ürün pil testinde ortalamanın üzerinde bir performans gösterdi. Sonuç itibarıyla HP Compaq NX6110, giriş seviyesi bir bilgisayar, fakat arkasında HP kalitesi ve güvencesi var. Dizüstü PC'lerin fiyatları sizi korkutuyorsa neredeyse masaüstü PC fiyatına alabileceğiniz NX6110 sizi mutlu edecektir.

nel toplamda beklediğimizden daha iyi bir derece elde etti. Aidata AN-354'ün 12,1 inçlik ekranı 1.280 x 800 piksel çözünürlüğü destekliyor. Ayrıca Bluetooth ve DVD yazıcısı olmasını da takdir ediyoruz. Öte yandan, ürünün tasarım açısından daha iyi olabileceği sonucuna vardık. Performans testlerinde genel toplamda vasa-tın üstüne çıkmayı başaran ürün, 4 saatten fazla çalışabilmesiyle pil tüketimi açısından beğenimizi kazandı. Firewire özelliği olmayan Aidata AN-354, başta çanta ve internet bağlantı paketi olmak üzere başa-rılı bir kutu içeriğine sahip.

Touchpad sevmeyenlere: Kablosuz USB fareler, fare konforundan vazgeçmek istemeyenleri memnun edecek düzeyde.

Sony Vaio VGN-FS215E: Tasarım ve kul-lanılan malzeme açısından Vaio kalitesini yansıtsa da, 1,5 GHz'lik Celeron M 370 iş-lemcisiyle test ortalamasının altında kalan Sony Vaio VGN-FS215E, bunun dışında gayet iyi özelliklere sahip. 512 MB bellek ve 60 GB sabit diskle donatılmış olan ürün, bellek testlerinde en iyi dereceyi el-de etti. 15,4 inçlik 1.280 x 800 piksel çözü-nürlüklü parlak ekran ve DVD yazıcı ise diğer artılar olarak dikkat çekiyor. Sony, Vaio serisiyle dizüstü bilgisayar arenasın-da çoktan kendini kanıtladı. Kaliteli fakat yüksek fiyatlı olarak ün yapan Vaio'lar arasında Vaio VGN-FS215E, belki de en uygun fiyatlı model.

Keysmart KN1861: Çanta ve internet bağlantı paketi gibi kullanışlı bileşenlerle gelen Keysmart KN1861, 15 inçlik 1.024 x 768 piksel çözünürlüklü ekrana sahip. Ek-ran çözünürlüğünün nispeten düşük ol-ması kuşkusuz bazı okuyucularımızın ho-şuna gitmeyebilir. Ayrıca DVD yazıcı ye-rine cihazda kombo sürücü kullanılmış. Öte yandan Pentium M 745 1,8 GHz'lik işlemci, 60 GB sabit disk ve 512 MB bellek sayesinde ürünün performans puanları hiç de fena değil. Tabii pil tüketimini bu durumun dışında bırakıyoruz. Zira Keys-

GPRS ile her yerde internet: Uygun bir GPRS PCMCIA kartla, gittiğiniz her yere internet bağlantısı götürebilirsiniz.

mart KN1861, pil testinde testin kötü 2. en derecesini elde etti.

LG LS50: Zarif çizgileriyle dikkat çeken ve nispeten uygun fiyatlı sayılabilecek olan LG LS50, Pentium M 725 1,6 GHz işle-mciye sahip. Ürünün tasarımı, kullanılan malzeme ve işçilik kalitesi oldukça iyi. 512 MB bellek ve 40 GB sabit diskle donatıl-mış olan LG LS50'nin diğer özellikleri ara-sında DVD yazıcı, 15 inçlik 1.024 x 768 piksel ekran ve flash kart okuyucu var.

MSI M630: Testteki 256 MB bellekli katı-lımcılardan biri olan MSI M630, AMD Sempron 2800+ işlemcisini kullanıyor. Düşük pil tüketimiyle beğenimizi kazan MSI M630 ile 3 saat, hatta daha fazla sü-reyle AC bağlantısı olmadan çalışabilirsi-niz. 40 GB sabit diskle gelen ürün, 15,4 inçlik 1.280 x 800 piksel ekrana ve DVD yazıcıya sahip. Cihazda CD/DVD kuman- →

1.500 dolar üstü

» TEST BİRİNCİSİ

CHIP PUANI

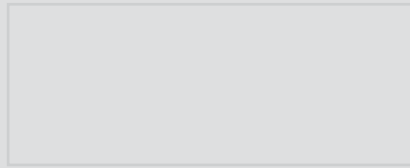

FİYAT/PERFORMANS

Çok iyi

FİYAT
BİLGİ

1899 \$+ KDV
www.hs.com.tr

Gizli kumanda: PCMCIA yuvasında saklanan kızıltötesi kumanda çok işe yarayabiliyor.

Yüksek performans
Mükemmel tasarım
Düşük pil tüketimi

Benq Joybook 7000N

Bir dizüstü rüyası

Yaklaşık 2.000 dolarınız varsa ve bir dizüstü almayı planlıyorsanız, her açıdan sizi tatmin edecek bu ürüne bir göz atmalısınız.

■ Bir dizüstü bilgisayardan neler beklersiniz? Yüksek kaliteli bir ekran, hızlı bir işlemci ve yeterince bellek; ayrıca hemen dolup sizi dosya silmek zorunda bırakmayacak kadar yüksek kapasiteli bir disk, DVD yazıcı vb... Benq Joybook 7000N bunların hepsini sunuyor. Grafik birimi olarak kullanılan ATI Radeon 9700 Mobility yüksek bir 3B performansı sağlarken, Pen-tium M 735 1,7 GHz işlemci, 512 MB bellek ve 60 GB disk, diğer temel bileşenleri oluşturuyor. Performans testlerine baktığımızda, aslında testte bireysel olarak her kategoride daha başarılı katılımcılar olduğunu söylemek mümkün. Fakat Joy-book 7000N tüm kategorilerde başarılı sonuçlar elde edince, genel toplamda testi

birinci olarak bitirmekte zorlanmadı. Üründe hoşumuza giden bir diğer özellik kuşkusuz düşük pil tüketimiydi. Yaklaşık 3,5 saatlik çalışma süresi, bu ürünü test içinde özel bir yere koyuyor. Tüm bu saydıklarımızı bir yana bırakırsak, tasarım ve ergonomi açısından da ürünün beğenimizi kazandığını rahatlıkla söyleyebiliriz. 2,1 kg.lık ağırlığıyla mükemmel bir taşınabilirlik sunan 7000N, 14 inçlik parlak ekranında 1.280 x 800 piksel çözünürlük gösterebiliyor. Entegre Bluetooth ve flash kart okuyu-cuya ek olarak uzaktan kumadasıyla zengin donanım özelliklerini taçlandıran Benq Joybook 7000N, fiyat/performans oranı açısından ortalarda diyebileceğimiz bir konumda.

Kablosuz özgürlük: Küçük boyutları ve kablosuz bağlantı özellikleriyle yeni dizüstü PC'ler kendilerine farklı kullanım alanları yaratıyor.

dası için tuşlar ve küçük bir LCD ekran da bulunuyor.

CBOX Despina C3260: 1.500 dolar altı kategorisindeki bir başka uygun fiyatlı katılımcı olan CBOX Despina C3260, 1.000 doların altındaki fiyatıyla oldukça iddialı. Fakat tahmin edebileceğiniz gibi donanımsal, hatta yazılımsal olarak bazı fedakarlıklar yapılmış. Üründe işletim sistemi olarak Linux yüklü geliyor; ayrıca bellek 256 MB ve sabit disk de 40 GB olarak belirlenmiş. İyi özellikler olarak 1.280 x 800 piksel çözünürlüklü 15,4 inçlik ekranı ve

Pentium M 725 1,6 GHz işlemciyi gösterebiliriz. AC bağlantısı olmadan 2 saatin üzerinde çalışma imkanı sunan CBOX Despina C3260, 3 kg.lık ağırlığıyla pek de hafif sayılmaz.

Benq Joybook 2100: 2 saat civarı bir çalışma süresi sunan Benq Joybook 2100, Pentium M 725 1,6 GHz işlemciye sahip. 256 MB bellek ve 40 GB sabit diskle donatılmış olan ürün, kombo sürücü kullanıyor ve Firewire ya da kısayol tuşu gibi özellikler bulundurmuyor.

2,8 kg'lık bu dizüstü PC'nin en büyük

avantajı, kuşkusuz 1.000 doların altındaki fiyatı.

Yakumo Q8M: Bu kategorideki AMD Turion 64 işlemcili tek ürün olan Yakumo Q8M, performans testlerinde aldığı sonuçlar itibarıyla kendine ancak son sırada yer bulabildi. 512 MB belleğe ve 80 GB sabit diske sahip olan ürün, DVD yazıcıyla donatılmış olması açısından takdimimizi kazandıysa da, fiyat avantajı sunmaması ürünü cazip bir seçim olmaktan alıkoyan sebeplerin başında geliyor.

1.500 dolar üstü

Acer Ferrari 4005WLMi: Siz bu yazıyı okurken, Ferrari takımının F1 başarısı belli olmuş olacak. Takımın başarısı bu dizüstü PC'nin satışını ne ölçüde etkiler kestirmek zor, fakat Acer Ferrari 4005WLMi, Ferrari lisanslı bir ürün olarak, farklı bir tasarım arayanları etkileyecek gibi. Ürün kesinlikle ufak tefek değil.

Zaten öyle bir iddiası da yok gibi. 15,4 inçlik ekranın çıkabildiği çözünürlük gerçekten de baş döndürücü: 1.680 x 1.050 piksel! Turion 64 ML-37 2 GHz işlemcili ürün, 1 GB belleğe ve 100 GB kapasiteli sabit diske sahip. ATI Radeon X700 Mobi- →

» UYGUN FİYAT BİRİNCİSİ

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

Çok iyi

FİYAT
BİLGİ

1599 \$+ KDV
www.ufotek.com.tr

DVD yazıcı yok: Bu fiyat kategorisindeki bir üründe kombo sürücü yerine DVD yazıcı olmalydı.

- + Çok iyi fiyat/performans oranı
- + Yüksek sabit disk performansı
- DVD yazıcısı yok

1.500 dolar üstü

Datron NB. DA-KS2058K85N

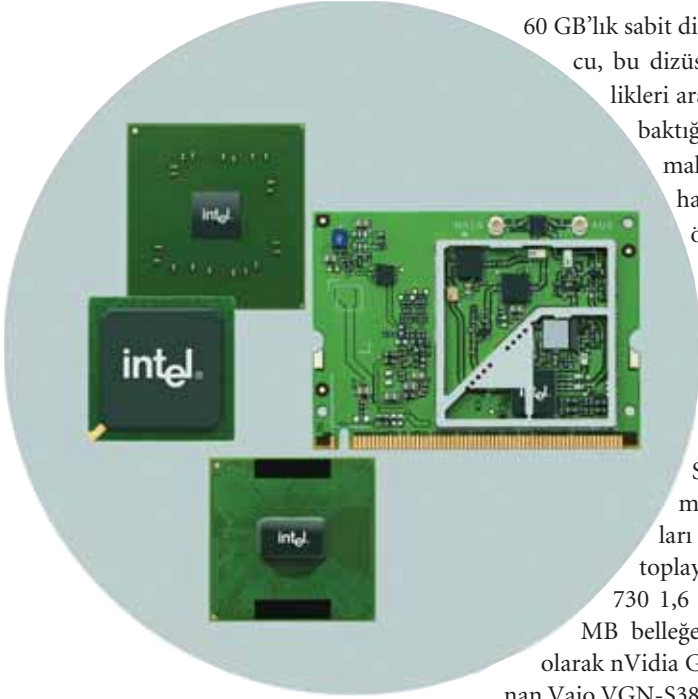
Linux farkı

Bu kategorinin fiyat/performans ödülünü alan Datron NB. DA-KS2058K85N, Linux kurulu geliyor ve kombo sürücüyle donatılmış.

■ Sabit disk testinde tüm testin en iyi derecesine imza atan Datron NB. DA-KS2058K85N, diğer performans testlerinde de zirveye oynayarak genel toplamda ikincilik koltuğuna kurulmayı başardı. Test birincisinin yüksek fiyatlı olması, alışlageldik bir durumdur. Fakat genel toplamda test ikincisi olmuş biri ürün, aynı zamanda fiyat/performans ödülü de alıyorsa, test birincisine doğal bir alternatif kendiliğinden ortaya çıkar. 1 GB bellek ve 80 GB sabit diskle donatılmış olan ürün, Pentium M 760 2,0 GHz işlemcisini kullanıyor, ayrıca grafik birimi olarak nVidia Geforce 6600'dan yararlanılmış. Bu sayede (işlemcisinin de desteğiyle) en iyi ikinci grafik performansını elde eden dizüstü, sahip olduğu

kombo sürücüyle bu kategoride bizi hayal kırıklığına uğrattıyor. Zira 1.500 dolar üstü kategorisindeki ürünler arasında DVD yazıcısı olmayan tek katılımcı Datron NB. DA-KS2058K85N. Bunu bir kenara bırakırsak, ürünle birlikte Windows işletim sistemi gelmediğini de hatırlatalım. Linux yüklü gelen dizüstü, ufak tefek sayılmaz fakat testteki en iri katılımcı da değil. Yine de ağırlık ve boyutlar itibarıyla bu kategorinin "ağır top-larından" olan dizüstü'nün pil tüketimi yüksek gibi. Ürün pille 2 saat ya da daha az çalışma imkânı sunuyor. Bu bilgiler ışığında kendi kategorisinin en uygun fiyatlı katılımcısı olan Datron NB. DA-KS2058K85N, fiyat/performans dengesi açısından kafası karışık okuyucularımızın favorisi olabilir.

lity grafik işlemcisiyle tüm testin en iyi 3B performansına imza atan Ferrari 4005WLMİ'nin yumuşak karnı, yüksek pil tüketimi. Kırmızı/siyah renkleri ve şık tasarımıyla dikkat çeken bu katılımcı, aynı zamanda tüm test içindeki en yüksek fiyatlı dizüstü PC.

KeySmart KN2062D: Bu kategorideki en sempatik ürünlerden biri olan KeySmart KN2062D, 2 kg'lık ağırlığı ve küçük boyutlarıyla taşınabilirlik açısından avantajlı bir tablo çiziyor. Pentium M 755 2,0 GHz işlemcisi sayesinde 1.500 dolar üstü dizüstü PC'ler arasındaki en hızlı işlemci performansını ortaya koyan ürün, grafik birimi olarak Intel yonga setine entegre edilmiş grafik birimi yerine ayrı bir grafik donanımı kullansaydı, kuşkusuz genel toplamda elde ettiği sonuç çok daha iyi olacaktı. 512 MB bellekli KN2062D, 60 GB sabit disk ve kart okuyucuyla donatılmış. 12,1 inçlik ekran, 1.280 x 800 piksel çözünürlüğü destekliyor. Pil tüketimi konusunda da takdirimizi kazanan ve DVD yazıcısı bulunan ürünün kutusundan, çanta ve internet bağlantısı gibi kullanışlı öğeler de çıkıyor.

MSI M645: Nvidia GeForce Go 6600 grafik birimini kullanan MSI M645, PentiumM 730 1,6 GHz işlemciye ve 512 MB belleğe sahip. Performans testlerinde vasatın üzerinde bir tablo çizen ürün, yaklaşık 2,5 saatlik pil ömrüyle dikkat çekiyor.

60 GB'lık sabit disk ve flash kart okuyucu, bu dizüstü PC'nin diğer özellikleri arasında. Fiyat açısından baktığımızda ürünün gayet makul bir tablo çizdiğini, hatta fiyat/performans ödülünü kıl payı kaçırdığını görüyoruz.

Sony Vaio VGN-S380: Testimizin müstesna katılımcılarından biri olan Sony Vaio VGN-S380, çok şık bir tasarıma sahip. Yuvarlak hatları ve hafifliğiyle sempati toplayan ürün, Pentium M 730 1,6 GHz işlemciye ve 512 MB belleğe sahip. Grafik birimi olarak nVidia GeForce Go 6200 kullanan Vaio VGN-S380, yaklaşık 2 saatlik çalışma süresince AC bağlantısına ihtiyaç duymuyor. Dahili Bluetooth bağlantısı ve DVD yazıcısıyla donatılmış olan dizüstü bilgisayar, 13,3 inçlik 1.280 x 800 piksel ekrana sahip.

CBOX Despina S2540: Bu kategorideki en uygun katılımcılardan biri olan CBOX Despina S2540, büyük boyutlarıyla dikkat çekiyor. 3 kg'lık dizüstü PC'de, işlemci olarak Pentium M 735 1,7 GHz kullanılmış. ATI Radeon 9700 Mobility grafik bi-

rimine, 512 MB belleğe ve 60 GB kapasiteli sabit diske sahip olan ürün, performans testlerinde pek de harikalar yaratmadı doğrusu. 1.280 x 800 piksellik 15,4 inç ekran ve DVD yazıcı, testteki diğer pek çok ürün gibi Despina S2540'ın özellikleri arasında. Ayrıca cihazla birlikte uzaktan kumanda da geliyor.

Fujitsu Siemens Amilo M1425: Pil tüketimi testinde sınıfta kalan Fujitsu Siemens AMILO M1425, Pentium M 745 1,8 GHz ve ATI Radeon 9700 Mobility grafik birimiyle performans bakımından fena değilse de, pil testinden aldığı düşük puan yüzünden sıralamada daha iyi bir yer elde edemedi. 1 GB belleği ve 80 GB kapasiteli sabit diskıyla etkileyici bir tablo çizen üründe, DVD yazıcı da mevcut.

Sony Vaio VGN-T250P: Genel toplamda sonuncu olsa da, bu ürün kesinlikle tüm test içindeki en ilginç katılımcılardan biri. Testteki bazı dizüstü PC'lerin neredeyse yarısı boyutlarında olan ürün tam 1,4 kg. Fakat DVD yazıcısı, 512 MB belleği ve 60 GB sabit disk var.

Pentium M 753 1,2 GHz işlemcili bu dizüstü PC, taşınabilirlik konusunda gerçek bir mucize. 1.280 x 768 piksellik 10,6 inç ekranı oldukça parlak. Klavyesi standart boyutlardan biraz daha küçük olan Vaio VGN-T250P, testteki en pahalı 2. dizüstü bilgisayar.

MOBİL INTEL İŞLEMÇİLER

İşlemci adı	Mimari	L2 Ön bellek	Saat hızı	FSB	Execute Disable Bit	SpeedStep
PentiumM 780	90nm	2MB	2,26GHz	533MHz	var	var
PentiumM 770	90nm	2MB	2,13GHz	533MHz	var	var
PentiumM 765	90nm	2MB	2,10GHz	400MHz	yok	var
PentiumM 760	90nm	2MB	2GHz	533MHz	var	var
PentiumM 755	90nm	2MB	2GHz	400MHz	yok	var
PentiumM 750	90nm	2MB	1,86GHz	533MHz	var	var
PentiumM 745	90nm	2MB	1,8GHz	400MHz	yok	var
PentiumM 740	90nm	2MB	1,73GHz	533MHz	var	var
PentiumM 735	90nm	2MB	1,7GHz	400MHz	yok	var
PentiumM 730	90nm	2MB	1,6GHz	533MHz	var	var
PentiumM 725	90nm	2MB	1,6GHz	400MHz	yok	var
PentiumM 715	90nm	2MB	1,5GHz	400MHz	yok	var
PentiumM 705	130nm	1MB	1,5GHz	400MHz	yok	var
CeleronM 380	90nm	1MB	1,6GHz	400MHz	var	yok
CeleronM 370	90nm	1MB	1,5GHz	400MHz	var	yok
CeleronM 360J	90nm	1MB	1,4GHz	400MHz	var	yok
CeleronM 360	90nm	1MB	1,4GHz	400MHz	yok	yok
CeleronM 350J	90nm	1MB	1,3GHz	400MHz	var	yok
CeleronM 350	90nm	1MB	1,3GHz	400MHz	yok	yok
CeleronM 340	130nm	512KB	1,5GHz	400MHz	yok	yok
CeleronM 330	130nm	512KB	1,4GHz	400MHz	yok	yok
CeleronM 320	130nm	512KB	1,3GHz	400MHz	yok	yok
CeleronM 310	130nm	512KB	1,2GHz	400MHz	yok	yok

1.500 dolar altı

Sonuç

Şahin Ekşioglu,
CHIP Test Merkezi Editörü
esahin@chip.com.tr

Yavuz Şahin,
CHIP Test Merkezi Editörü
yavuz@chip.com.tr

■ 1.500 dolar altı kategorisinde, sizin için uygun fiyat kadar performans da önemliyse ilginizi çekecek bir dizüstü PC olan KeySmart KN2061WD, zengin özellikleriyle göz dolduruyor. Ancak 3kg'lık ağırlığı düşündürücü. 2. sıradaki Asus çok çık ve başarılı bir ürün, ayrıca 4 saatin üzerinde pil ömrü kesinlikle çok etkileyici. Fakat yüksek fiyata dikkat. 3. sıradaki Datron KN1'in fiyat/performans oranı oldukça iyi. Ayrıca KN1, 3 saatten fazla pil ömrü sunuyor. 6. sıradaki Sony Vaio VGN-FS215E, alışıldık Vaio kalitesini ve çizgilerini yansıtıyorsa da, performans açısından pek etkileyici bir tablo çizemedi.

Genel olarak hem çok uygun fiyatlı hem de kaliteli bir ürün arıyorsanız fiyat/performans ödülümüzü kazanan HP Compaq NX6110 tam size göre.

1.500 dolar üstü kategorisinde kıyasıya bir çekişme var. Genel toplamda birincilik ipini göğüsleyen Benq Joybook 7000N, kesinlikle çok hoş bir ürün. Fiyatı da nispeten makul gibi. 3,5 saatlik pil ömrünü de unutmayalım. 2. sıradaki Datron NB.DAKS2058K8-5N ise hem genel toplamda başarılı, hem de test içindeki en iyi fiyat/performans oranına sahipse de, DVD yazıcısının olmayışı ve yüksek pil tüketimi, dezavantaj oluşturuyor. Acer Ferrari, F1 tutkunlarını hedeflerken 4. sıradaki KeySmart kesinlikle çok sempatik bir dizüstü. 6. ve 9. sıradaki Vao'ların da son derece kendine özgü ürünler olduğunu hatırlatalım.

Ürün	KeySmart KN2061WD	Asus W3H00A	Datron KN1	Packard Bell Easynote R6510
Firma	Beko Elektronik	Boğaziçi, Hızlı Sistem	Ufotek	Koyuncu
Tel	(212) 288 08 44	(212) 217 29 29, (2)	(212) 336 61 00	(216) 528 88 88
Fiyat	1.299 \$+KDV	1.499 \$+KDV	1.139 \$+KDV	1.333 \$+KDV
Internet (www.)	bekoict.com	(1), hs.com.tr	ufotek.com.tr	koyuncu.com.tr
Toplam puan	89	87	84	80
Performans	84	81	81	72
Ergonomi	87	94	87	88
Donanım özellikleri	100	88	86	90
Servis ve dokümantasyon	100	100	88	85
Fiyat/Performans	çok iyi	iyi	çok iyi	iyi
Özetle	Performans harika fakat ağır	Genel olarak iyi, fiyatı yüksek	Uygun fiyata yüksek performans	3B grafik performansı dikkat çekici
Teknik Veriler				
İşlemci	PentiumM 755 2,0	PentiumM 730 1,6	PentiumM 730 1,6	PentiumM 725 1,6
Bellek	512 MB	256 MB	512 MB	512 MB
Kapasite	60 GB	40 GB	40 GB	80 GB
Yonga seti	855PM	915GM	915PM	855GME
Ekran yongası / Belleği	ATI Radeon 9700/128MB	Intel Graphics 915GM/128MB	Intel Graphics 915GM/64MB	ATI Radeon 9550 Mobility/64MB
Ses yongası	AC97	Realtek HD Audio	AC97	AC97
Monitör	15,4" (1.280x800)	14" (1.280x768)	15,4" (1.280x800)	15,4" (1.280x800)
Optik sürücü	Pioneer DVR-K15RA DVD+-RW	TSSTcorp TS-L462A DVD-ROM CD+-RW	OSI SBW242C DVD-ROM CD-RW	NEC ND-6500A DVD+-RW
Ethernet	Realtek RTL8169 10/100 Lan	Ethernet Controller 10/100 Lan	Realtek RTL8139 10/100 Lan	Realtek RTL8139 10/100 Lan
Bluetooth	•	•	—	—
Kablosuz ağ	Intel Pro/Wireless 2200 BG	Intel Pro/Wireless 2200 BG	Intel Pro/Wireless 2200 BG	Intel Pro/Wireless 2200 BG
Modem	SmartLink 56K	HDAUDIO Soft V92	SmartLink 56K	SmartLink 56K
PCMCIA	1 adet	1 adet	1 adet	1 adet
USB	2 adet	3 adet	4 adet	3 adet
Firewire	1 adet	1 adet	1 adet	1 adet
Kart okuyucu	•	•	•	•
Kısayol tuşu	3 adet	—	3 adet	—
Boyut	belirtilmemiş	330 x 247 x 30	365 x 266 x 36	356 x 253 x 34
Ağırlık	3 kg	2 kg	2,75 kg	2,9 kg
İşletim sistemi	Windows XP Home	Windows XP Home	Mandrake Linux	Windows XP Home
Birlikte gelenler	Çanta, Koçnet Bağlantı, Linux Power Cinema, Power DVD,Nero	Çanta, Nero OEM, Power Director, Metra Show SE	Çanta	
Test Sonuçları				
CPU performansı	3.084	2.582	2.599	2.586
Bellek performansı	1.916	2.074	2.099	1.867
Sabit disk performansı	3.154	2.399	3.326	2.694
3B grafik performansı	10.990	4.003	4.950	8.940
Pil performansı	141 dk	240 dk	190 dk	1.15 dk

• = var — = yok

■ ■ ■ ■ ■ Değerlendirmedeki kutucuklar, CHIP'in buradaki puanlama anahtarına göre belirleniyor. 100-90 Puan = 5 Kutucuk, 89-75 = 4 Kutucuk, 74-60 = 3 Kutucuk, 59-45 = 2 Kutucuk, 44-20 = 1 Kutucuk, 19-0 = 0 Kutucuk.

	Aidata AN-354	Sony Vaio VGN-FS215E	Keysmart KN1861	LG LS50	MSI M630	HP Compaq NX6110	CBOX Despina C3260
	Aidata (212) 213 58 88 1.319 \$+KDV aidata.com.tr	Empati, (4), Özel (212) 213 82 84, (4),(5) 1.362 \$+KDV empati.com.tr	Beko Elektronik (212) 288 08 44 1.229 \$+KDV bekoict.com	Boğaziçi (212) 217 29 29 1.099 \$+KDV bogazici.com.tr	Çizgi Elektronik, (7), (8) (212) 356 70 70, (7), (8) 1.199 \$+KDV cizgi.com.tr	HP Türkiye (212) 444 71 71 899 \$+KDV hp.com.tr	Çözüm (216) 313 56 90 999 \$+KDV cbox.com.tr
	80 Puan 0 50 100 74 85 85 87 iyi	79 Puan 0 50 100 69 92 88 85 iyi	75 Puan 0 50 100 60 90 86 100 iyi	75 Puan 0 50 100 61 92 82 92 çok iyi	73 Puan 0 50 100 66 90 64 94 iyi	72 Puan 0 50 100 68 87 60 87 çok iyi	64 Puan 0 50 100 49 81 72 90 çok iyi
	Tasarım daha iyi olabilirdi	CPU açısından zayıf kalıyor	Kutu içeriği iyi, pil tüketimi yüksek	Fiyat/performans oranı iyi sayılabilir	Performans daha iyi olabilirdi	Testteki en uygun fiyatlı dizüstü PC	Linux ve kombo sü- rücüyle geliyor
	PentiumM 745 1,8	CeleronM 370 1,5	PentiumM 745 1,8	PentiumM 725 1,6	AMD Semp. 2800 +	CeleronM 360 1,4	PentiumM 725 1,6
	512 MB	512 MB	512 MB	512 MB	256 MB	256 MB	256 MB
	40 GB	60 GB	60 GB	40 GB	40 GB	40 GB	40 GB
	i855GME	855GME	855GME	855GME	SIS 760	910GML	855GME
	Intel Graphics 82852/64MB	Intel Graphics 915GML	Intel Graphics 82852	Intel Graphics 82852	SIS M760	Intel Graphics 910GML Express	Intel Graphics 82852
	AC97	Realtek HD Audio	AC97	AC97	AC97	AC97	AC97
	12,1" (1.280x1.024)	15,4" (1.280 x 800)	15" (1.024X768)	15" (1.024x768)	15,4" (1.280x800)	15" (1.024x768)	15,4" (1.280x800)
	QSI SDW-082S DVD+-RW	Pioneer CVR-K15 DVD+-RW	OSI SBW242C DVD- ROM CD-RW	HL-DT-ST GCC- 4243N DVD+-RW	HL-DT-STGCA- 4080N DVD+-RW	Toshiba SD-R2512 DVD-ROM/CD-RW	OSI SBW242C DVD- ROM CD+RW
	Realtek RTL8139 10/100 Lan	Intel Pro/100	Realtek RTL8139 10/100 Lan	3Com 3C920 10/100 Lan	SIS 900 10/100 Lan	Broadcom 440x 10/100 Lan	Realtek RTL8139 10/100 Lan
	•	—	—	—	—	—	—
	Intel Pro/Wireless 2200 BG	Intel Pro/Wireless 2200 BG	Intel Pro/Wireless 2200 BG	Intel Pro/Wireless 2200 BG	802.11 g Mini	Broadcom 802.11g	Intel Pro/Wireless 2200 BG
	SmartLink 56K	HDAUDIO Soft V92	SmartLink 56K	Agere System AC'97	Agere System AC'97	Agere System AC'97	SmartLink 56K
	1 adet	1 adet	1 adet	1 adet	1 adet	2 adet	1 adet
	2 adet	3 adet	3 adet	3 adet	4 adet	2 adet	3 adet
	—	1 adet	1 adet	1 adet	—	1 adet	1 adet
	—	•	•	•	—	—	•
	•	2 adet	3 adet	2 adet	1 adet	1 adet	3 adet
	295 x 235 x 26	264 x 254 x 36	belirtilmemiş	330 x 270 x 30	355 x 255 x 30	328 x 267 x 30	378 x 272 x 25
	2,1 kg	2,85 kg	2,8 kg	2,7 kg	2,8 kg	2,7 kg	3 kg
	Windows XP Home	Windows XP Home	Windows XP Home	Windows XP Home	Windows XP Home	Windows XP Home	Gelecek Linux
	Çanta, Türknet Bağlantı, Nero OEM, WinDVD 4, Panda 2004		Çanta, Koçnet Bağlantı, Linux Power Cinema, Power DVD, Nero	LG Software Guide	Çanta, Koçnet Bağlantı, Linux Power Cinema, Power DVD,Nero		Linux Power Cine- ma, Nero, Power DVD
	2.901	2.439	2.930	2.589	2.276	2.276	2.595
	1.857	2.158	1.896	1.850	1.837	2.049	1.784
	1.589	2.928	2.928	2.558	2.856	3.257	3.159
	2.400	4.107	2.462	2.423	1.426	3.282	2.430
	235 dk	126 dk	78 dk	118 dk	160 dk	130 dk	121 dk

(1) Bogaziçi (212) 217 29 29, www.bogazici.com.tr, (2) Hızlı Sistem (212) 454 99 00, www.hs.com.tr, (3) Empati (212) 213 82 84, www.empati.com.tr, (4) İstanbul Bilişim (212) 217 30 40, www.istanbulbilisim.com.tr, (5) Özel (212) 233 55 54, www.ozel.com, (6) Çizgi Elektronik (212) 356 70 70, www.cizgi.com.tr, (7) Datagate (212) 321 41 41, www.datagate.com.tr, (8) Multimedya (212) 479 46 46, www.multimedya.com

NASIL TEST ETTİK?

► **Performans (%50):** Dizüstü bilgisayarların temel performans testleri için kullandığımız yazılımlardan biri, FutureMark'ın PC Mark05'i. Yazılım CPU, bellek ve sabit disk için ayrı kategorilerde özelleşmiş bazı testler yaparak bu bileşenlere ait performans puanlarını veriyor. Grafik performansını ölçmek içinse yine aynı şirketin 3D Mark 2001 yazılımını kullandık. Çeşitli 3 boyutlu demo'lar göstererek ekrandaki kare/sn oranını ölçen bu yazılım aslında bir anlamda ürünlerin oyun performansı hakkında bize bilgi vermeyi amaçlıyor.

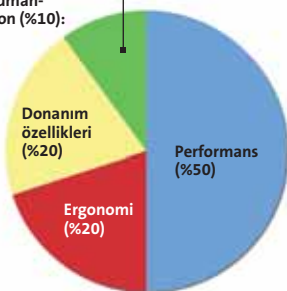
3D Mark2001 ve PC Mark05 yazılımlarından elde ettiğimiz sonuçlar bize aktüel performans hakkında bilgi verirken, bu kategorideki sonuncu testimiz olan pil tüketimi testi ile birlikte dizüstü PC'lerin günlük kullanımı hakkındaki başarımları ortaya çıkmış oluyor. Performans kategorisinde yukarıda saydığımız başlıkların hepsi %20 ağırlıkla toplanarak tek bir performans puanı elde edildi

► **Ergonomi (%20):** Ürünlerin ağırlığı, boyutları, kullanım kolaylığı varsa sağladıkları ekstra lüksler bu kategoride değerlendirildi.

► **Donanım özellikleri (%20):** İşlemci, bellek miktarı, sabit disk kapasitesi, ekran çözünürlüğü, USB yuvası sayısı gibi özellikler bu kategoride değerlendirildi.

► **Servis ve dokümantasyon (%10):** Ürünle gelen çanta, işletim sistemi ek yazılım ve dağıtımıcı desteği, bu kategorinin konusunu oluşturdu.

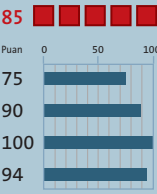
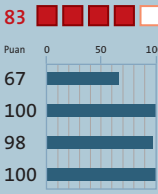
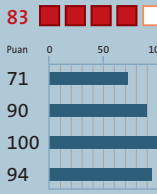
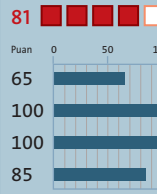
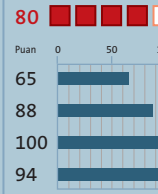
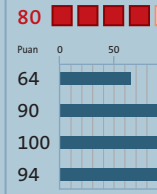
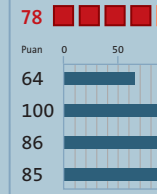
Servis ve Dokümantasyon (%10):

Ürün	Benq Joybook 2100	YAKUMO Q8M	Benq Joybook 7000N	Datron NB. DA-KS20S8K85N
Firma	Hızlı Sistem	AKMAN Bilişim	Hızlı Sistem	Ufotek
Tel	(212) 454 99 00	(312) 419 69 40	(212) 454 99 00	(212) 336 61 00
Fiyat	999 \$+KDV	1.379 \$+KDV	1.899 \$+KDV	1.599 \$+KDV
Internet (www.)	hs.com.tr	akmanbil.com	hs.com.tr	ufotek.com.tr
Toplam puan	61	62	88	85
Performans	45	39	77	77
Ergonomi	86	86	100	89
Donanım özellikleri	60	84	100	100
Servis ve dokümantasyon	90	83	90	92
Fiyat/Performans	çok iyi	iyi	çok iyi	çok iyi
Özetle	Fiyatı makul, pil tüketimi yüksek	Pil tüketimi yüksek	Yüksek performanslı, üstelik zarif	Tam bir performans canavarı
Teknik Veriler				
İşlemci	PentiumM 725 1.6	Turion 64 ML-30 1,6	PentiumM 735 1.7	PentiumM 760 2.0
Bellek	256MB	512 MB	512 MB	1.00 GB
Kapasite	40 GB	80 GB	60 GB	80 GB
Yonga seti	855GME	Via K8N800A	855GPM	915GM
Ekran yongası/Belleği	Intel Graphics 82852	UniChrome Via/S3G	ATI Radeon 9700	Nvidia Geforce 6600
Ses yongası	AC97	AC97	AC97	AC97
Monitör	15" (1.024x768)	15" (1.024x768)	14" (1.280x800)	15,4" (1.280x800)
Optik sürücü	Matshita UJDA760 DVD-ROM CD+RW	Matshita UJ-840D DVD+-RW	Matshita UJ-822S DVD+-RW	OSI SBW242C DVD-ROM CD-RW
Ethernet	VIA VT6105 Rhine	Via Rhine II 10/100 Lan	Realtek RTL8139 10/100 Lan	Realtek RTL8169 10/100 Lan
Bluetooth	—	—	•	•
Kablosuz ağ	Intel Pro/Wireless 2200 BG	Ralink RT2500 Wireless	Intel Pro/Wireless 2200 BG	Intel Pro/Wireless 2200 BG
Modem	SmartLink 56K	Agere System AC'97	Agere System AC'97	SmartLink 56K
PCMCIA	1 adet	1 adet	1 adet	1 adet
USB	4 adet	4 adet	2 adet	4 adet
Firewire	—	—	1 adet	1 adet
Kart okuyucu	—	—	•	•
Kısayol tuşu	—	—	4 adet	3 adet
Boyut	326 x 277 x 22	326 x 277 x 25	243 x 341 x 24	365 x 266 x 36
Ağırlık	2,8 kg	2,6 kg	2,1 kg	2,75 kg
İşletim sistemi	Windows XP Home	Windows XP Home	Windows XP Home	Linux
Birlikte gelenler		Corel Word Perfect		Çanta
Test Sonuçları				
CPU performansı	2.536	2.292	2.730	3.242
Bellek performansı	1.835	1.791	1.822	2.119
Sabit disk performansı	2.542	1.987	3.003	3.503
3B grafik performansı	2.433	1.489	11.299	15.941
Pil performansı	99 dk	70 dk	206 dk	108 dk

• = var — = yok ■■■■■ Degerlendirmedeki kutucuklar, CHIP'in buradaki puanlama anahtarına göre belirleniyor.
100-90 Puan = 5 Kutucuk, 89-75 = 4 Kutucuk, 74-60 = 3 Kutucuk, 59-45 = 2 Kutucuk, 44-20 = 1 Kutucuk, 19-0 = 0 Kutucuk.

	Acer Ferrari 4005WLMi	KeySmart KN2062D	MSI M645	Sony Vaio VGN-S380	CBOX Despina S2540	Fujitsu Siemens AMILO M1425	Sony Vaio VGN-T250P
	Datagate, ⁽⁹⁾ ⁽¹⁰⁾	Beko Elektronik	⁽⁶⁾ , ⁽⁷⁾ , Multimedya	⁽³⁾ , ⁽⁵⁾ , İstanbul Bilişim,	Cözüm	Fujitsu Siemens	Özel, ⁽³⁾ , ⁽⁴⁾
	212 321 41 41,	(212) 288 08 44	⁽⁶⁾ , ⁽⁷⁾ (212) 479 46 46	⁽³⁾ , ⁽⁵⁾ , (212) 217 30 40	(216) 313 56 90	(212) 444 0 372	(212) 233 55 54, ⁽³⁾ , ⁽⁴⁾
	2.569 \$+KDV	1.655 \$+KDV	1.599 \$+KDV	1.796 \$+KDV	1.599 \$+KDV	1.965 \$+KDV	2.467 \$+KDV
	datagate.com.tr	bekoict.com	multimedya.com	istanbulbilisim.com.tr	cbox.com.tr	fujitsu-siemens.com.tr	ozel.com
	85 	83 	83 	81 	80 	80 	78
	F1 tutkunları için yüksek performans	Küçük, hafif ve performanslı	Genel olarak başarılı bir dizüstü	Testteki en hoş tasarımlardan biri	Büyük ve ağır bir dizüstü PC	Pil tüketimi çok fazla	Testteki en küçük ve hafif katılımcı
	Turion 64 ML-37	PentiumM 755 2.0	PentiumM 730 1.6	PentiumM 730 1.6	PentiumM 735 1.7	PentiumM 745 1.8	PentiumM 753 1.2
	1.00 GB	512 MB	512 MB	512 MB	512 MB	1.00 GB	512 MB
	100 GB	60 GB	60 GB	60 GB	80 GB	80 GB	60 GB
	Via K8N800A	855GME	915PM	915PM	855 GME	855PM	855GME
	ATI Radeon X700	Intel Graphics 82852	Nvidia Geforce 6600	Nvidia Geforce 6200	ATI Radeon 9700	ATI Radeon 9700	Intel Graphics 82852
	AC97	AC97	AC97	AC97	AC97	AC97	AC97
	15,4" (1.680x1.050)	12,1" (1.280x800)	15,4" (1.280x800)	13,3" (1.280x800)	15,4" (1.280x800)	15,4" (1.280x800)	10,6" (1.280x768)
	Matshita UJ-845S DVD-RAM (+-)	OSI SDW-082S DVD+-RW	Slimtype SOSW-852S DVD+-RW	Matshita UJ-822Da DVD+-RW	TSSTcorp TS-L532A DVD+-RW	NEC ND-6500A DVD+-RW	Matshita UJ-822Da DVD+-RW
	Broadcom Gigabit	Realtek RTL8139 10/100 Lan	Realtek RTL8139 10/100 Lan	Intel Pro/100	Realtek RTL8139 10/100 Lan	Realtek RTL8139 10/100 Lan	Intel Pro/100
	•	—	—	•	—	—	yok
	Broadcom 802.11g	Intel Pro/Wireless 2200 BG	Intel Pro/Wireless 2200 BG	Intel Pro/Wireless 2200 BG	Intel Pro/Wireless 2200 BG	Intel Pro/Wireless 2200 BG	Intel Pro/Wireless 2200 BG
	Agere System AC'97	SmartLink 56K	Agere System AC'97	HDAUDIO Soft V92	SmartLink 56K	SmartLink 56K	CXT AC-Link
	1 adet	1 adet	1 adet	1 adet	1 adet	1 adet	1 adet
	4 adet	3 adet	4 adet	2 adet	3 adet	3 adet	1 adet
	1 adet	1 adet	1 adet	1 adet	1 adet	1 adet	1 adet
	•	•	•	•	•	•	•
	4 adet	1 adet	4 adet	2 adet	3 adet	3 adet	5 adet
	363 x 265 x 30	belirtilmemiş	355 x 255 x 29	312 x 226 x 35	378 x 272 x 25	358 x 272 x 25	271 x 205 x 33
	2,9 kg	2 kg	2,9 kg	2 kg	3 kg	3 kg	1,4 kg
	Windows XP Home	Windows XP Home	Windows XP Home	Windows XP Home	Windows XP Home	Windows XP Home	Windows XP Home
	Norton Antivirus 2005, Ferrari Mouse	Çanta, Koçnet Bağlantı, Linux Power Cinema, Power DVD,Nero			Uzaktan kumanda, Inter Video Home Theater, Power DVD, Nero	Microsoft Works, Word 2002, Nero Express 6, WinDVD 5	Linux Power Cinema, Nero OEM, Power DVD
	2.842	3.549	2.599	2.596	2.742	2.930	1.929
	2.579	2.057	2.032	2.031	1.889	1.885	1.560
	3.216	3.081	2.702	3.267	3.080	2.779	2.177
	1.6361	2.690	14.490	8.874	10.604	10.950	1.932
	90 dk	150 dk	135 dk	112 dk	110 dk	104 dk	255 dk

⁽⁹⁾ Kont (216) 528 55 00, www.kont.com.tr, ⁽¹⁰⁾ Infronic (216) 317 96 50 , www.infronic.com.tr

İÇİNDEKİLER

74

50 CPU testte
AMD ve Intel işlemciler

84

Donanım inceleme
Yeni donanımlar testte

102

Arama kartları
Ucuz telefon görüşmeleri

108

Test: Plazma TV'ler
42 inçlik dev ekranlar

120

GeForce 7800 GT
Oyun severlerin yeni gözdesi

122

Donanım günlüğü
Donanım dünyasında bu ay

124

CHIP TOP 10**Epson'un yeni teknolojisi yazıcıları değiştirecek**

Siyaha üç yeni ton

Epson'ın yeni mürekkep teknolojisi, siyah/beyaz ve renkli fotoğrafçılığın yanı sıra, baskı sonrası renk koruma konusunda da çığır açıyor.

■ Epson, fotoğrafçılık, güzel sanatlar ve prova baskı pazarı için yeni bir standart mürekkep teknolojisi olan UltraChrome™ K3'ü tanıtti. Epson'un UltraChrome K3 8-renk mürekkep setinde, diğer mürekkeplerde olmayan, siyah / beyaz ve renkli baskılarda en iyi sonuç veren, tam set renkli mürekkeplerdeki gibi üçlü siyah mürekkebi kullanıcılara sunuyor. Üçlü siyah mürekkep, profesyonel fotoğrafçıların elde etmek istediği doğal ten renklerine yakın sonuçlar veriyor ve renkli ve siyah / beyaz baskılarda daha doğal geçişler sağlıyor. Yeni "açık siyah" mürekkep, siyah / beyaz ve renkli baskılarda kaliteli sonuç veren mükemmel gri skala performansı ve daha yumuşak tonal reproduksiyon sunuyor.

8 kartuşlu mürekkep teknolojisi

UltraChrome K3 mürekkep 8 kartuş özelliği ile doymuş renklerde ve endüstriyel provalama standartlarında, kusursuz reproduksiyon sonuçları veren geniş bir renk gamı sağlamayı amaçlıyor. UltraChrome K3 mürekkep teknolojisi, güzel sanatlar ve provalama endüstrilerinin birçok ihtiyacına cevap veriyor. Örneğin, UltraChrome K3 mürekkep teknolojisi genellikle siyah/beyaz baskılarda görülen "gökkuşağı etkisi"ni ortadan kaldırıyor. Bu mürekkep teknolojisi aynı zamanda koyu siyah gölgeler veren daha yüksek bir Dmax ile muhteşem parlak sonuçlar sağlıyor. Benzer bir şekilde

mürekkep, provalama anlayışını farklı bir boyuta taşıyor. UltraChrome K3 mürekkep seti teknolojisi, provalama anlamında çok küçük boyuttaki çalışmalarda bile kusursuz sonuçlar veriyor. UltraChrome K3, profesyonellere yarım saat içinde kuruma özelliği ile renk eşleştirmelerini çabukça yapma imkânı veren renkler üretiyor. Bu yazıcılar, aynı zamanda insan saçından daha küçük çaptaki mikroskobik ağızlıklardan mürekkep püskürterek detaylandırılmış görüntüler sağlayan Epson'ın temel taşı Micro Piezo baskı teknolojisiyle de donatılmış durumda.

Bilgi için: www.epson.com.tr

SİYAH VE GRİ

Epson UltraChrome K3 mürekkebin temel özellikleri:

- ▶ Üçlü siyah mürekkep en gelişmiş siyah/beyaz dijital fotografik sonuç,
- ▶ Doymuş renklerde ve endüstriyel provalama standartlarında kusursuz reproduksiyon sonuçları için geniş renk gamı,
- ▶ Her ışıktaki iyi gözükme baskılar,
- ▶ Baskıdan hemen sonra renk sabitleme,
- ▶ Kullanıcılara siyah/beyaz görüntülerde ton ve renk kontrolü veren gelişmiş siyah/beyaz modu,
- ▶ Siyah/beyazlarda 100 ve renklilerde 75 yıla kadar uzun ömürlülük sağlayan dayanıklılık.

Hızlı, sessiz ve güçlü lazer yazıcı

Canon Laser Shot LBP5200

LBP5200, Canon'un gelişmiş baskı teknolojisi (CAPT), USB 2.0 Hi-Speed bağlantısı ve Smart Compression Architecture (scoA) sıkıştırma teknolojisinin bir sonucu olarak sadece 17,6 saniye ısınma süresi ve dakikada 19 sayfa siyah beyaz baskı imkânı ile kullanıcılara zamandan tasarruf sağlıyor. Renkli baskılarda ise 26,8 saniye ısınma süresinden sonra dakikada 4 sayfa baskı alı-

nıyor. Görüntü düzeltme teknolojisi ile baskı sırasında çözünürlük 9.600 x 600 dpi'a yükseltilebiliyor. LBP5200, 8 MB hafızası ve USB 2.0 Hi-Speed bağlantısı ile baskı sayısı fazla olsa da baskı hızını ve sürekliliğini koruyor. Canon'un gelişmiş baskı teknolojisi (CAPT), bilgisayar üzerindeki grafiksel arayüz ve sesli uyarılar ile kullanımı kolaylaştırıyor.

Fiyatı: Yaklaşık 450 dolar**Bilgi için:** www.canon.com.tr**Sabit disk sürücülü DVD kaydedici**

Pioneer DVR- 530H-S

Pioneer, ince kesitli yeni HDD (Sabit disk sürücüsü)/DVD kaydedicileri tüketicinin beğenisine sunuyor. 2005 – 2006 yılının en iyi DVD kaydedicisi ödülünü alan

Pioneer DVR - 530H-S, sağladığı kolaylıklarla dikkat çekiyor ve dünyanın en uzun süre kayıt yapabilen DVD kaydedicisi olarak biliniyor.

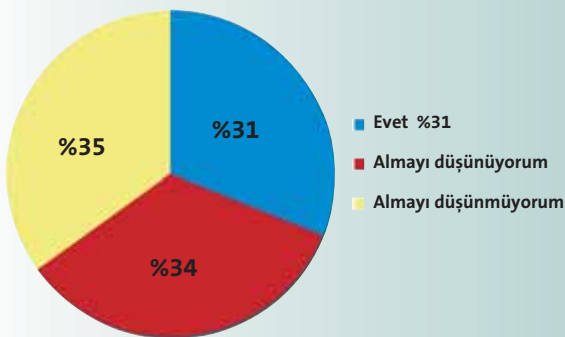
DVR-530H-S ile diğer kaydediciler kıyaslandığı zaman daha uzun zamanlı, 100 kat daha hızlı,

ses ve görüntü kaydetme özelliği ile fark yaratıyor. 160 GB'lık sürücüyü 455 saatlik kayıt yapabilen DVR-530H-S ile aynı zamanda çift katmanlı bir DVD-R/DVD-RW diskinde 24 saate yakın kayıt yapmak mümkün.

Müzik CD'lerini HDD üzerine kopyalayabilme ve cihazı dijital müzik kutusu şeklinde kullanabilme özelliği ile de dikkat çeken DVR-530H-S, ayrıca dijital video kameraları bağlamak için DV terminaline sahip.

Fiyatı: 1.700 YTL**www.digicom.com.tr**

DIVX OYNATICILAR

DivX oynatıcınız var mı?

DivX tutuldu: Katılımcıların yaklaşık üçte birinin hâlihazırda DivX oynatabilen bir video cihazı olduğu, yaklaşık üçte birinin ise bu tür bir cihaz almayı düşündüğü anlaşıyor.

Kaynak: CHIP ONLINE

CHIP | EYLÜL 2005

Bakış açınızla uyumlu!

110 mm'ye kadar yükselir, istediğiniz açıyla dönebilir. Siz kendinizi yormayın diye, o yüzünü size çevirir. İnce ve ergonomik tasarımı, yüksek çözünürlüğü ve NEC kalitesi de cabası...

340 derece teknoloji, 340 derece kalite, NEC MultiSync LCD Monitör'lerde!

LCD1770NX 17" Monitör

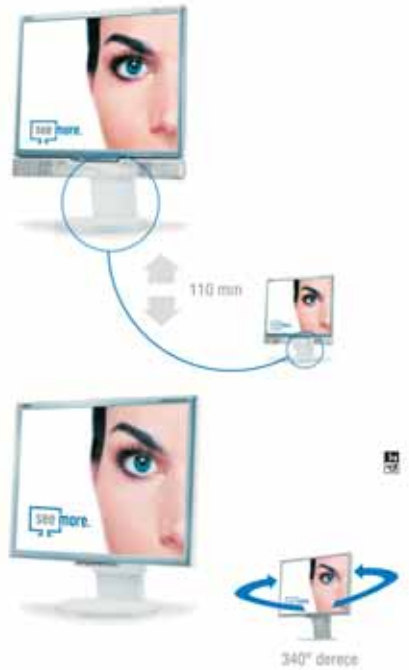
Ekran tipi	LCD
Ekran boyutu (inç/cm)	17/43
Nokta Aralığı (mm)	0.264
Tepeki süresi	12 ms
Çözünürlük	1280x1024 (60 Hz/te)
Yatay frekansı (kHz)	31.5-81.0
Dikey frekansı (Hz)	56-75
Kontrast oranı (maks.)	500:1
Parlaklık (cd/m²)	250
İşleme açısı	140° yatay/120° dikey (10:1 kontrast oranında) 160° yatay/160° dikey (5:1 kontrast oranında)

Yükseklik açısı	110 mm
Dönüş açısı	340°
Garanti	3 yıl

LCD1970NX 19" Monitör

Ekran tipi	LCD
Ekran boyutu (inç/cm)	19/48.2
Nokta Aralığı (mm)	0.294
Tepeki süresi	25 ms
Çözünürlük	1280x1024 (60 Hz/te)
Yatay frekansı (kHz)	31.5-81.0
Dikey frekansı (Hz)	56-75
Kontrast oranı (maks.)	500:1
Parlaklık (cd/m²)	250
İşleme açısı	178° yatay/178° dikey (10:1 kontrast oranında) 178° yatay/178° dikey (5:1 kontrast oranında)

Yükseklik açısı	110 mm
Dönüş açısı	340°
Garanti	3 yıl

NEC
MultiSync® serisi

NEC Türkiye distribütörü

INDEX
Türkiye'nin Bilgiye Kaynağı

İstanbul: 0 212 312 0505
Ankara: 0 312 463 5656
İzmir: 0 232 489 3210
www.index.com.tr

KISA... KISA...

► Sun dizüstü satıyor

Yazılım ürünleriyle (örneğin Java) tanınan Sun Microsystems, dizüstü pazarına el atıyor. Duyurulan modeller, daha önceden de Sun ürünleriyle çalışan profesyonel kullanıcıları hedefliyor. Fiyatlar 3.400 dolardan başlıyor.

Bilgi için: www.sun.com

► Mitsubishi'den projektör

Mitsubishi piyasaya ultra hafif bir DLP projektör sürmek istiyor. Cep projektörü yalnızca 450 gram ağırlığında olacak. Aygıt bir CD'den daha az yer kaplıyor. Aydınlatma gücü ise 250 Lux. Ürün önce ABD'de çıkacak ve yaklaşık 800 dolar etiketle satılacak.

Bilgi için: www.mitsubishi.com

EDİTÖRLERDEN NOTLAR

Ayten Çelebi
CHIP Test
Merkezi

Plazma TV devri

Ev eğlencesinin temel bileşeni ni TV'ler oluşturuyor. Yurtdışındaki kadar köklü bir TV tarihine sahip olmasak da, sayısız özel televizyon kanalına sahip durumdayız. Bu çeşitlilik belki de televizyonların hayatımızın merkezine oturmasına -Avrupa'dakinin en çok TV seyreden milletlerden birisi olacak kadar- neden oldu. Bunun doğruluk değeri başka bir tartışma konusu. TV seyretmekten keyif alanlar içinse, piyasada farklı alternatifler yer alıyor. Örneğin, eski tüplü televizyonunuzu parlak ekranlı bir LCD TV, geniş ekran bir plazma TV veya projeksiyon TV'yle değiştirebilirsiniz. Eğer sene sonuna kadar beklerseniz, plazma TV'lerin daha da ucuzladığını göreceksiniz.

Fujitsu Siemens, geleceğe dokundu
Lifebook C1320

Uzun pil ömrüne ve en yeni Intel CentrinoTM Mobile Technology'ye dayanan Lifebook C1320, 15,4 inç TFT-WXGA ekrana sahip, 2,65 kg ağırlığındaki Lifebook C1320'un fiyatı ise 1.999 USD (KDV hariç).

Modüler sürücü yapısı, AC adaptörü ve port çoklayıcısı, CELSIUS H mobil iş istasyonunun yanı sıra, Lifebook E ve S serisi ile de uyumlu. Lifebook C1320 seçimsel ikinci pil ile tekrar şarja ihtiyaç duymadan 12,5 saate kadar çalışmaya izin veriyor. Lifebook C1320'nin Intel 915GM yonga seti de, perfor-

mansın önceki sistemlere göre yüzde 25 artmasını sağlıyor. Intel Pentium M 750 (1,86 GHz) işlemcili, 533 MHz FSB hızında, 2 MB ön bellekli Lifebook C1320, 512 MB çift kanallı PC533 DDR2 SDRAM ile Express kart yuvasına sahip. 80 GB SATA 150 (5.400 rpm) sabit diskle çalışan Lifebook C1320, çift katmanlı DVD yazıcıyı ve 10/100/1000 Ethernet kartını da bünyesinde barındırıyor.

Bilgi için:

www.fujitsu-siemens.com.tr

Intel'den yenilik

Çığır açan W-LAN modülü

Dünyanın en büyük yonga üreticisi Intel, tüm güncel standartları (IEEE 802.11.a/b/g) kendi içinde bir araya getirecek ve takipçi sürüm 802.11n için de destek verecek bir kablosuz ağ modülü geliştirdi. Intel'e göre, bu CMOS yongası saniyede 400 MBit'in üzerinde veri oranlarına ulaşıyor, yani bugünkü kablosuz ağ yongalarının sağladığının tam dört

katına. Ancak bununla da bitmiyor: Gelecekte tüm W-LAN standartlarını destekleyen ve hatta WiMAX ağlarında da 50 kilometreye varan bir yarıçapta kablosuz bağlantı sağlayabilen evrensel yongalar geliştirilecek.

W-LAN modülünün ne zaman üretime geçeceği henüz belli değil.

Bilgi için: www.intel.com

Akımsız LCD
LCD'ler esnedi

Japon Fujitsu laboratuvarı araştırmacıları, büyük sükse yaratan bir ekran geliştirdi. Akım tüketmeden resimleri sürekli gösterebilen ilk renkli ve esnek LCD ekran bu. Bunu olanaklı kılan ise, hiçbir renk filtresine ya da polarizasyona gerek duymayan bir üç katman teknolojisi. Böylelikle Fujitsu'ya göre, sabit görüntüler sürekli akım gerekmeden gösterilebiliyor ve elektrik enerjisinden sadece görüntü değişiminde faydalanılıyor. Bu sayede ekrandaki görüntü hareket etmediği sürece aygıt hiç elektrik sarf etmiyor. Enerji tasarruflu ekran, gelecekte elektronik gazeteler, PDA'lar, cep telefonları, reklam panoları ve bilgi panelleri için kullanılacak. Başka kullanım alanları olarak ev eğlencesi aygıtları ve otomobiller düşünülüyor. Yeni LCD ekranların toplu üretimi, firma verilerine göre 2006 yılının ikinci yarısından itibaren başlayacak.

Bilgi için:

www.labs.fujitsu.com/en/

İnfronic'ten taşınabilir çoklu ortam oynatıcı

Microtek MP500

Microtek MP500 Multimedia Player, gömlek cebinde bile rahatlıkla taşınabilecek boyuta pek çok özelliği sığdırmış, özellikle gençlerin ilgi göstereceği bir ürün. Ses, görüntü ve bilgiyi tek bir kutuda toplayan, tam 15 özelliğin bir arada bulunduğu

MP500'ün önemli bazı işlevleri şunlar: Fotoğraf çekmek, MP3 müzik dinlemek, şarkı sözlerini görüntülemek, video klip çekmek, video izlemek, ses kaydetmek, ses kayıtlarını dinletmek, USB disk olarak kullanmak, oyun oynamak, hesap makinesi, takvim, dünya saatleri, para birimi dönüştürücü, alarm, dosya gezgini. Microtek MP500'ün üzerinde 2,5 inç renkli ekran bulunuyor. Cihaza kulaklık ya da harici hoparlör de takılabiliyor.

Bilgi için: www.infronic.com.tr

MICROTEK MP500

- ▲ Çözünürlük: 5 MP normal, 12 MP interpolasyon ile (4.032 x 3.024)
- ▲ Video klip: 640x480 20/30fps VGA; 352x288 20/30fps CIF
- ▲ Dosya biçimleri: Jpeg (fotoğraf), AVI (video), WAV (müzik).
- ▲ Müzik modu: MP3
- ▲ Dijital zum: 8 X
- ▲ LCD panel: 2,5 inç LTPS TFT LCD
- ▲ Harici bellek: 1GB'a kadar SD/MMC kart desteği
- ▲ Ses kayıt kapasitesi: 4.62 saat (128MB bellek için)

Samsung'dan dünyada bir ilk**USB girişli ev sinema sistemi**

Samsung Ev Sinema Sistemleri arasında yer alan HT-P1200 ve HT-TP75 modelleri DivX, WMV ve VCD biçimindeki video dosyalarını; JPEG biçimindeki görüntü dosyalarını ve MP3 ve WMA biçimindeki ses dosyalarını çalışabiliyor. USB bağlantı girişi, MP3 çalardan, dijital fotoğraf makinesinden veya diğer USB cihazlarından Samsung Ev Sineması Sistemlerine giriş yapabilmeyi sağlıyor. Böylelikle USB girişine bağlanan cihazın içindeki ses ve gö-

rüntüler, ev sinema sisteminin kalitesiyle kullanıcılara ulaşmış oluyor. Bu da video, fotoğraf ve müziğin hangi cihazda olursa olsun, ev sinemasında kusursuz bir şekilde izlenip dinlenebilmesi anlamına geliyor. HT-P50, HT-TP33, HT-UP30 modelleri ev sinema sistemlerinde ise sadece JPEG biçimindeki resimler ile MP3 ve WMA biçimindeki ses dosyalarının USB üzerinden aktarılmasına izin veriliyor.

Bilgi için: www.samsung.com.tr

NEC'ten "geleceğin IT donanımı"**En hızlı süper bilgisayar**

Projenin adı "Geleceğin IT donanımı" ve işin doğrusu, NEC'in Japon bilim bakanlığının siparişiyle 2010 yılına kadar geliştireceği şey hakkında pek bir ipucu vermiyor. Oysa projenin amacı, dünyanın en hızlı süper bilgisayarını üretmek. Bu aygıt, saniyede bir milyon x milyardan fazla hesap işlemi yürütebilen (1 Petaflop) ilk bilgisayar olacak. Bu

hedefe ulaşmak için, NEC işlemci ile bellek arasında optik veri aktarımını olanaklı kılıp elektriksel aktarımın yerini alacak yeni bir teknoloji üzerinde çalışıyor. İşlemci başına 1.000'in üzerindeki sinyal yolunun bant genişliği 20 GB'tan fazla olacak. Bu rakam, bugünkü işlemcilerdekinin 20 katından daha fazla.

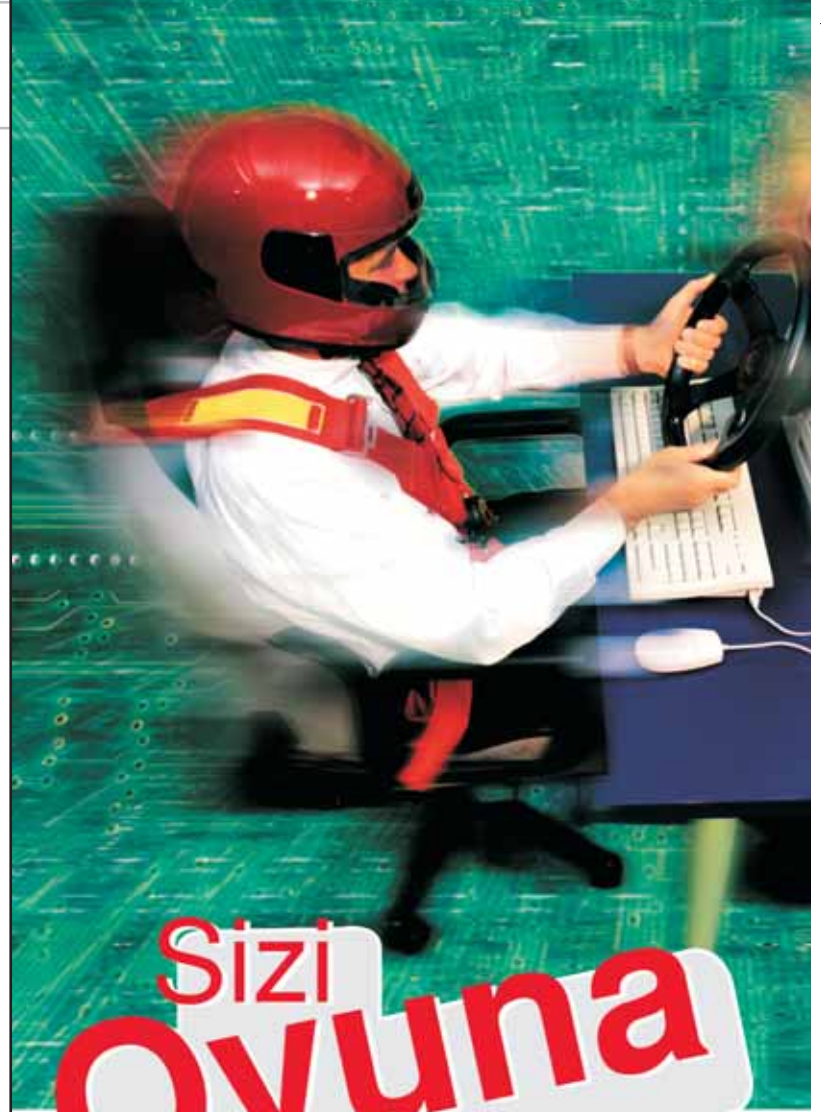
Bilgi için: www.nec.com

Metinleri tanıyan, tarayıcı gibi kamera**Samsung Digimax i5**

Samsung, dijital fotoğraf makinelerinde ilk defa benimsediği dâhili züm teknolojisiyle birlikte 3x optik zumlu, 5 MP çözünürlüklü yeni Digimax i5'i, Kont Bilişim dağıtımında piyasaya çıkardığını duyurdu. Digimax i5'in şık ve paslanmaz kasası, çizilmelere, karmarlara geçit vermiyor. Digimax i5, 3x optik yakınlaştırmaya (35 mm biçiminde 39-117 mm.ye eşit) ek olarak 5x dijital züm özelliğiyle toplam 15x zuma olanak veriyor. 89,6 mm(L)x 59,8

mm(H)x 17,3 mm(W) ebatlarında olan i5, sadece 133 gr. ağırlığında ve gümüş, kırmızı ve siyah olmak üzere üç farkı renk seçeneği sunuyor. Digimax i5, 3x optik züm özelliğini Samsung fotoğraf makinelerine özel dünyaca bilinen SHD lens teknolojisiyle entegre ederek daha net görüntü kalitesi yakalıyor. Text modu, kitap, gazete, dergilerden yapılan çekimlerin metin kısmını 'Digimax Viewer' adlı bir metin tanıma programı sayesinde ayırıyor. Bilgi için: www.samsung.com.tr

8 ms geri dönüş hızıyla, içinizdeki oyuncuyu baştan çıkarır!

110 mm'ye kadar yükslebilen, 340 derece dönebilen, 8 ms hızla geri dönüş sağlayan NEC GX Monitör ile oyunu bitirmeden bilgisayarın başından kalkamayacaksınız!

LCD1970GX 19" Monitör

Ekran tipi	LCD
Tepki süresi	8 ms çok hızlı tepki süresi
Kontrast oranı (maks.)	700:1
Parlaklık (cd/m ²)	400
Ekran boyutu (inch/cm)	19/48.2
Nokta aralığı (mm)	0.294
Çözünürlük	1280x1024 (60 Hz'te)
Yatay frekans (KHz)	31.5-81.1
Dikey frekans (Hz)	56-75
İzleme açısı	150° yatay/140° dikey (10:1 kontrast oranında) 170° yatay/155° dikey (5:1 kontrast oranında)
Yükseklik ayarı	110 mm
Dönüş açısı	340°
Garanti	3 yıl

NEC
MultiSync® serisi

NEC Türkiye distribütörü

INDEX
Etiler/Beşiktaş Bilgiye Kaynağı

İstanbul : 0.212.312.0505
Ankara : 0.312.483.5656
İzmir : 0.232.489.3210
www.index.com.tr

KISA KISA...

► AMD, 64 bit Sempron işlemcileri tanıttı

AMD, tümü de EM64T 64 bit komut seti genişletmesine sahip olan ve fiyatları 80 ile 140 dolar arasında değişen beş yeni Sempron işlemcisini birden duyurdu.

Bilgi için: www.amd.com

► Yeni kullanım konseptli çoklu ortam oynatıcısı

iRiver'in yeni çoklu ortam oynatıcısı U10 adını taşıyor. Aygıt MPEG4 videolarını ve tüm yaygın ses biçimlerini oynatıyor. Farklı yanı "Direct Click" yoluyla yönetim. Esnek 2,2 inçlik ekranın arkasında, menü içinde gezinmeye izin veren dört tuş var. Fiyatı: Yaklaşık 250 Euro, 1 GB bellekle

Bilgi için: www.iriver.com

► Toshiba HD-DVD takipçisi üzerinde çalışıyor

Daha HD-DVD bile ortaya çıkmadı ama Toshiba bir sonraki optik depolama biçimini şimdiden planlamış. "HVD" 1.000 GB'lık akıllı almaz bir kapasite sunacak ve 2007'den itibaren HD-DVD'nin yerini alacak.

Bilgi için: www.toshiba.com

► U.S. Robotics satıldı

U.S. Robotics firması, bir yatırım şirketi olan Platinum Equity tarafından satın alındı. Platinum Equity CEO'su Tom Gores şunları söyledi: "U.S. Robotics, kalite ve teknolojik üstünlük açısından benzersiz bir üne sahip. Genişbant ve kablosuz iletişim teknolojilerinin çok büyük bir gelişme potansiyeli var." Dünyanın 80 ülkesinde U.S. Robotics tarafından üretilen internet ve ağ bağlantı cihazları kullanılıyor. Bu cihazların sayısı 100 milyonu buluyor. Bir başka deyişle, dünyadaki her 65 kişiye bir U.S. Robotics ürünü düşüyor.

Bilgi için: www.usr.com

Dijital kamera ve fotoğraf makinesi bir arada...

Çift gözlü DuoCam

Samsung, iki farklı dijital görüntüleme türünü bir araya getiren DuoCam'i Türkiye pazarına sundu. Ürün, dijital kamera ve dijital fotoğraf makinesi özelliklerini bir araya getiriyor. Avuç içinde ergonomik bir şekilde taşınmaya izin veren boyutlarıyla DuoCam, ikili lens sistemi ile dijital kamera ve dijital fotoğraf makinesi arasındaki geçişleri zahmetsizce gerçekleştiriyor. Fotoğraf ve video görüntülerini aynı cihazda toplayan DuoCam, böylelikle eksiksiz bir görüntüleme çözümü sunuyor. Yeni DuoCam, video görüntülerine 800K CCD lens ile 10x optik zum yapabili-

yor. Dijital olarak 900x yakınlaştırma özelliğine sahip video kaydedici, harici mikrofona da sahip. Manuel ayarları olan dijital fotoğraf ise fotoğrafların

de 3x optik ve 12x dijital yakınlaştırma imkanı sunuyor. Her iki lens de cihazın canlı ve yüksek kaliteye sahip görüntüler almasını sağlıyor. Cihazda yer alan

özellikler, her türlü ortamda yüksek kalitede resim çekilebilmesine yardımcı oluyor. Slow Shutter ve Nite Pix özellikleri kullanıcılara düşük ışıklı ortamlarda rahat çekim ortamı sağlıyor. Digital Image Stabilizer ve bütünsel flaş da fotoğraf ve videoların görüntülerine aydınlık ve keskinlik katıyor. DuoCam'in dijital fotoğraflar için 5,25 MP çözünürlüklü lensi 2.592 x 1.944 piksele imkân sağlayarak, özellikle büyük ebatlardaki baskılar için resim ve renklerde maksimum kaliteyi sunuyor. Cihazın dijital fotoğraf makinesi işleviyle MPEG4 formatında video çekim yapmak da mümkün. Uzakta kumandası da bulunan cihaz USB 2.0 bağlantısı sayesinde içindeki verileri bilgisayara kolayca aktarabiliyor.

Bilgi için: www.samsung.com.tr

Sony Vaio VGN-FS285H Sony sınırları zorlamaya kararlı

VGN-FS285H, 533 MHz hızındaki Intel Pentium M 740 Processor 1,73 GHz işlemcisi, 2 MB ön belleği, 128 MB Nvidia-Ge Force ekran kartı, 80 GB yüksek sabit diski ve 15,4 inçlik çift aydınlatmalı daha parlak ve zengin renk kapasiteli WXGA X Black LCD (1.280 x 800) ekranı ile dikkat çekiyor. çift katman DVD+-RW okuma ve yazma özellikli optik sürücüsü bulunan ve 364 mm x 25,4-35,9 mm x 264,5 mm boyutlarında olan yeni Sony Vaio VGN-FS285H, 2,9 kg ağırlığı ile de rakiplerinden çok hafif. VGN-FS285H modeli dahili Wireless LAN 802.11b/g ile her türlü kablosuz iletişimi destekliyor.

Fiyatı: 1.790 \$ + KDV

Bilgi için: www.ozel.com

Kredi kartı boyutlarında dijital fotoğraf albümü EasyShare Picture Viewer

Kredi kartı boyutlarındaki yeni Kodak EasyShare Picture Viewer (fotoğraf görüntüleyici), en sevilen dijital fotoğrafları hareket halindeyken gösterme ve paylaşma imkanı veriyor. Kodak, yeni ürünü EasyShare Picture Viewer (fotoğraf görüntüleyici) ile dijital fotoğraf paylaşımını daha pratik, kişisel ve mobil hale getiriyor. Bu yeni "dijital fotoğraf albümü", cebe ve avuç içine sığacak ölçülerde tasarlanmış. Temmuz ayında piyasaya sürülen Picture Viewer, yaklaşık olarak bir kredi kartı boyutlarında. 2,5 inçlik yüksek çözünürlüklü ekranı ve dahili hafızası ile yaklaşık 150 fotoğrafı saklıyor. Ancak SD/MMC bellek kartı yuvasının yardımıyla, yüzlerce fotoğrafı daha görüntüleye-

biliyor. Cihazın kolay kullanımlı mönüsü ve dört yollu yön tuşları ile tekli görüntüleme ve slayt gösterimi özelliklerinden yararlanmak mümkün.

Fotoğraf paylaşımıyla insanları birbirine daha çok bağlamayı hedefleyen Picture Viewer, kırmızı Paylaş (Share) tuşuyla, fotoğrafları basılmak ya da e-postayla gönderilmek üzere işaretleme imkanı veriyor. Imagelink baskı sistemiyle uyumlu olan Viewer, daha sonra Kodak EasyShare Printer Dock Seri 3 üzerine yerleştiriliyor ve seçilen fotoğraflar 90 saniyede basılıyor. Cihaz, fotoğraf baskısı almak üzere, PictBridge uyumlu yazıcılara da doğrudan bağlanabiliyor. Picture Viewer'ın içinde, şarj edilebilir litium-iyon pil bulunuyor. Bu pil, tam şarjlı olduğunda, 3 saat boyunca fotoğraf görüntülemeyi olanaklı kılıyor.

Fiyatı: KDV dâhil 169 \$.

Bilgi için:

www.kodak.com.tr

Thomson SpeedTouch 330 Slim

Yeni bir ADSL modem

Avrupa'da en yaygın olarak kullanılan ADSL modemlerin üreticisi Thomson SpeedTouch'un altın ödüllü USB modeli, Türkiye'de. Geçtiğimiz günlerde tanıtılan modem, "slim" tasarımı ile ilgi topluyor. Windows 98 / 98SE / 2000 / ME / XP, Mac OS 8.6 / 9.0.x ve Linux desteği ile tüm bilgisayar sistemleriyle uyumlu olan Speed Touch 330 Slim, diğer bütün SpeedTouch ürünleri gibi Türk Telekom ADSL şebekesiyle tam uyuma sahip. SpeedTouch 330'un

alışılmış en önemli özelliği olan tak çalıştır olanağı, Slim modelinde de bulunuyor. Plug-and-play desteği sayesinde, modemin bilgisayarın USB portuna takılmasından sonra, birkaç fare tıklamasıyla yüksek hızla internete erişilebiliyor. Bu kolay kurulum özelliği ile sistem ayarları için fazla zaman harcamaya gerek olmadığından, kullanıcı hemen çalışmaya geçebiliyor.

Bilgi için:
www.corelink.com.tr

Powercom'dan yeni ürün

USB ve RS232 bir arada

Powercom'un şık, zarif yeni kesintisiz güç kaynağı, Eylül ayında kullanıcıların beğenisine sunuluyor. Ürünü rakiplerinden ayıran en büyük özelliklerinden biri, USB arabiriminin ve RS232'nin aynı anda bulunması. Ürünü ilgi çekici kılan özellikler ise şunlar: Sayısal dijital ekran, enerjiyi çok daha uzun süre kullanmak için akıllı güç kontrol de-

netimi, içerisinden çıkan yazılım sayesinde gerilim, frekans, batarya seviyesi ve benzeri sayısal verileri bilgisayar ekranından görebilme, güç bitmeden otomatik olarak verilerinizi saklama, ABM teknolojisiyle güç denetimi ayarlama, kapalı konumda otomatik şarj olma ve daha birçok standart özellik.

Bilgi için: www.kont.com.tr

Küçük ses sisteminden şaşırtıcı yüksek ses

Philips PSS110

PSS110, avuç içine sığabilecek kadar küçük olduğu halde bir odayı dolduracak güçte ses üretiyor. Cihaz, Philips'in geliştirdiği XSL akustik ses teknolojisiyle güçlendirilmiş hoparlörleri sayesinde, boyutlarından umulmayacak bir performans sunuyor. 256 MB dâhili flash belleği ile bu benzersiz ağırla USB 2.0 bağlantısı üzerinden 8 saate kadar MP3 veya 16 saate kadar WMA dosyası kaydedebilir, sevdiğiniz müziği

her an yanınızda taşıyabilirsiniz. Aynı zamanda 10 istasyon hafızalı FM radyoya sahip PSS110'un entegre dijital saati ile, istediğiniz müziklerle uyandırabilirsiniz veya uyuyabilirsiniz.

Çok işlevli PSS110'u aynı zamanda bir PC hoparlör sistemi olarak da kullanabilir, kulaklık bağlantısı sayesinde kişisel müzik keyfi yaşayabilirsiniz. Şarj edilebilir pilleriyle 10 saat boyunca kesintisiz müzik sunan PSS110'u, pratik taşıma çantası sayesinde dilediğiniz yere kolayca götürebilirsiniz.

Fiyatı: 339 YTL

Bilgi için:
www.design.philips.com

Ultra-fast DDR2 Memory

Gamers & Power users' Best Choice

Lead-Free & ROHS Compliance

DDR2 667/533

• All Lead-Free
• Extraordinary performance
• Exclusive anti-counterfeiting technology

EDITOR'S CHOICE **EDITOR'S RECOMMEND** **HOT PRODUCT** **HOT PRODUCT** **EDITOR'S CHOICE** **BEST HARDWARE** **RECOMMEND** **RECOMMEND**

PCnet (Turkey) ComputerPress (Russia) TweaktPC (Germany) TweaktPC (Germany) PC Magazine (Middle East) 3D Italia (Italy) 3DNEWS (Russia) pocketPC (Croatia)

1GB DDR2 533 SO-DIMM

KINGMAX®

Yours forever

Tel: +886-3-5985288 / Fax: +886-3-5981143
Sales contact: kelly.lin@kingmax.com.tw
<http://www.kingmax.com>

Distributor & Partners Wanted

Global Technical Support
http://www.kingmax.com/support/supor_dtech.htm

Distributor:

INDEX The Source of IT products http://www.index.com.tr	ISTANBUL TEL : (212) 312 0505 TEL : (212) 321 4151	ANKARA TEL : (312) 472 8220 TEL : (312) 472 8236	İZMİR TEL : (232) 489 3210 TEL : (232) 489 3538
--	---	---	--

İşlemci testi

AMD, Intel'e karşı:

İşlemci piyasası tekrar hareketlendi. Modeller ve markalar arasında sağlıklı bir seçim yapmak hiç olmadığı kadar zor. Bu yüzden, yıllardır kıyasıya yarışan Intel ve AMD'nin en güncel işlemcilerini test merkezimizde büyüteç altına aldık.

Bu testimizde

100 ile 1.000 dolar arası 50 işlemciyi inceliyoruz.

İşlemci numaralarının sırrı: AMD ve Intel işlemcilerin, model numaralarının gösterdikleri **76**

64 bit: Yeni teknolojinin 32 bite karşı avantajları **78**

Mobil işlemciler: Intel dizüstü işlemcilerinin masaüstü sistemlerde kullanımı **80**

Test tablosu: Test sonuçlarına bakış **82**

Sözlük: Teknik terimlerin açıklamaları **83**

Performans Puanı	Sıra	İşlemci	Güç tüketimi (Watt)* (Beklemede / tam yüklemde)
83	1	AMD Athlon 64 X2 4800+	105 220
77	2	AMD Athlon 64 X2 4400+	105 215
74	3	AMD Athlon 64 FX-57	118 220
75	4	Intel Pentium 840 EE	155 345
72	5	Intel Pentium 4 670	170 310
71	6	Intel Pentium 4 570 J	160 310
70	7	AMD Athlon 64 FX-55	130 250
67	8	AMD Athlon 64 4000+ ¹⁾	105 195
66	9	AMD Athlon 64 3800+	90 180
71	10	Intel Pentium 4 3,73 EE	165 315
69	11	Intel Pentium 4 3,46 EE	130 280
69	12	Intel Pentium D 840	140 325
69	13	Intel Pentium 4 660	165 300
66	14	AMD Athlon 64 4000+ ²⁾	100 235
68	15	Intel Pentium 4 560 J	160 300
63	16	Intel Pentium 4 3,2	95 220
62	17	AMD Athlon 64 3500+ ³⁾	90 175
66	18	Intel Pentium D 820	135 285
65	19	Intel Pentium 4 550	125 260
62	20	AMD Athlon 64 3700+	105 185
61	21	AMD Athlon 64 3400+	89 189
66	22	Intel Pentium 4 650	170 300
64	23	Intel Pentium 4 3,4 'E'	130 285
61	24	AMD Athlon 64 3500+ ⁴⁾	100 190
60	25	Intel Pentium 4 3,0	95 210
59	26	AMD Athlon 64 3200+ ⁵⁾	89 192
58	27	AMD Athlon 64 3200+ ³⁾	90 170
62	28	Intel Pentium 4 540 J	160 300
61	29	Intel Pentium 4 3,2 'E'	130 270
55	30	AMD Sempron 3300+	80 160
57	31	AMD Athlon 64 3200+ ⁴⁾	100 185
61	32	Intel Pentium 4 640	165 290
58	33	Intel Pentium 4 3,0 'E'	130 260
55	34	AMD Athlon 64 3000+ ⁵⁾	90 190
54	35	AMD Athlon 64 3000+ ³⁾	90 165
50	36	AMD Sempron 3100+ ⁶⁾	80 157
50	37	AMD Sempron 3100+ ⁷⁾	85 175
50	38	AMD Sempron 3000+	79 160
56	39	Intel Pentium 4 520 J	155 280
51	40	Intel Pentium 4 2,8	85 180
52	41	AMD Athlon 64 3000+ ⁴⁾	100 185
51	42	AMD Athlon 64 2800+	89 184
52	43	Intel Celeron D 351	115 230
50	44	Intel Celeron D 345	100 205
51	45	Intel Celeron D 345 J	110 215
45	46	AMD Sempron 2800+	80 154
45	47	AMD Sempron 2600+	77 156
49	48	Intel Celeron D 341	115 220
47	49	Intel Celeron D 335 J	115 220
44	50	Intel Celeron D 325	90 185

Intel AMD

Performans değerlendirme; uygulama, oyun ve rendering kategorilerinin toplamından elde ediliyor. Sağdaki değerlendirme güç gereksinimini gösteriyor.

¹⁾ San Diego çekirdeği

²⁾ Clawhammer çekirdeği

³⁾ Venice çekirdeği

⁴⁾ Winchester çekirdeği

⁵⁾ Newcastle çekirdeği

⁶⁾ Palermo Çekirdeği

⁷⁾ Paris çekirdeği

* Düşük olması daha iyi

50 işlemci karşı karşıya

Eskiden bir işlemci satın almak çok daha kolaydı. Çünkü işlemci satın alırken, Gigahertz rakamına bakıp kolayca karar verilebiliyordu. Günümüzde Gigahertz değerine göre alım artık bir kriter olmaktan çıktı ve, işlemcilerin sunduğu teknolojiler daha ağır basmaya başladı. Günümüz işlemcilerinde, Dual-Core, 64 Bit, Cool'n'Quiet ya da Enhanced SpeedStep (ESS) ve Non-Executable-Bit gibi teknoloji çeşitleri bulabiliyoruz. Dolayısıyla işlemci seçimi bir hayli zorlaşmış durumda. Yanlış bir işlemci satın almamak için, bu teknolojilerin işlevlerini yeterince bilmek gerekiyor. Benzer bir durum, işlemcilerin "Norm" sınıfları için de geçerli. Kullanıcıların işlemci tercihinde gidip geldiği sorular ise şunlardan oluşuyor:

"Sempron mu, yoksa Celeron işlemcisi mi seçilmeli? Athlon X2 64 mü, yoksa FX mi? Yoksa bir Pentium 4 ya da bir Pentium D mi satın alınmalı? Pentium işlemcilerde D kısaltması ne anlama geliyor? Dual Core anlamında mı kullanılıyor, yoksa Desktop işlemcilerin baş harfini mi temsil ediyor?"

Intel'in ve AMD'nin işlemcilerini artık çeşitli numaralara göre adlandırmaları, kullanıcıların kafa karışıklığını artıran etkenlerden. Üstelik piyasada yaklaşık 50 farklı işlemcinin bulunması tam bir kâbus. Bu 50 işlemci çeşidine, dizüstü ve sunucu işlemcilerinin dahil olmadığını da hatırlatmak isteriz.

İşlemci seçerken ihtiyaçlarınızı göz önünde bulundurun

CHIP Test Merkezi, işlemcilerin gizli kodlarını gün ışığına çıkarıyor. Buna ek olarak, yazımızda hangi işlemcinin hangi amaca daha uygun olduğu hakkında çeşitli bilgilere de yer veriliyor. Yapılan testte, toplam 50 işlemci inceleme altına alınarak, performans ve güç tüketimlerine göre sıralandı.

Performans yarışında AMD'nin mi

yoksa Intel'in mi birinci geleceğini, test tablosundan öğrenebilirsiniz. Tablonun, sadece üst uç kullanıcılara yönelik işlemcileri içermediğini başta belirtmeliyiz. Burada performanslı iş istasyonundan tutun, Fiyat/Performansın önem kazandığı ev sistemi ile oturma odası bilgisayar ve oyun PC sistemlerine yönelik çeşitli işlemciler değerlendirildi. Dolayısıyla ileriki sayfalarda, çeşitli platformlara göre en uygun işlemci tavsiyelerine de yer verdik. Ama bu yazıya geçmeden önce, Intel'in ve AMD'nin Dual Core, 64 bit ve düşük güç tüketimi özelliklerinin ardında yatan teknolojilerine kısa bir giriş yapacağız.

Yeni teknolojiler

Çift çekirdek: Dual-Core hem AMD hem de Intel işlemcilerin en yeni ve en köklü teknolojik değişikliği. Amacı, tek bir yapıda bulunan iki adet işlemci çekirdeği ile önemli bir performans artışı elde etmek. Dual Core işlemciler, aynı sistem saat frekansında çalışan bir işlemci ile aynı işlem gücüne sahip görünür. Oysa en önemli fark, bir işin ikiye bölünüp, iki çekirdek tarafından işlenmesidir. Bu işleme "Multithreading" adı veriliyor. İşlemin avantajı, uyarlanmış programlar ile parçalara ayrılmış işleri (threads) hesap ünitelerine aktarıp, paralel çalışmaya göre ayarlayarak, %70'e varan bir performans artışı sağlamak.

Buna karşın Multithreading'e göre uyarlanmamış programlarda durum daha farklı. Buradaki performans artışı, ancak birden çok program aynı anda çalıştırıldığına meydana geliyor. Multitasking adı verilen bu uygulamada örneğin, her-

hangi bir Office uygulaması yürütülürken, arka planda bir virüs taramasını performans kaybı olmadan çalıştırmak amaçlanıyor. Aşına olduğumuz bu sistem, Intel'in Hyperthreading teknolojisi'ne oldukça benziyor. Ama fark şurada: Dual Core iki fiziksel, Hyperthreading ise iki sanal işlemci ile çalışıyor.

Sonuçta AMD ve Intel işlemcilerde, Dual Core denildiğinde prensipte aynı teknolojiden bahsediliyor. Fakat, yapım ve yerleşim aşamalarının her iki işlemcide de değişik olması, farklılığın nedenlerini oluşturuyor. Örneğin Intel, Wafer'dan elde ettiği çekirdekleri (Die) ayrı ayrı kesiyor. Bu yüzden çekirdekler bağımsız birer işlemci gibi hareket ediyor. Her bir çekirdek kendi L2 ön belleğine sahip. Birleştirme işlemi, aynı yapıya entegre edildiklerinde gerçekleşiyor.

AMD işlemcilerde durum çok daha farklı. Burada iki çekirdek, aynı Die üzerinde entegre ediliyor. Bu çekirdeklerin, Hypertransport protokolü yardımı ile kendi aralarında ve anakartın kuzey köprüsüne bağlı donanım bileşenleri ile haberleşmesi sağlanıyor. Ayrıca özel olarak geliştirilmiş başka bir protokol ile, L2 ön belleklerin yönetimi sağlanıyor. Tümleşik bir bellek denetçisi ile belleklere doğrudan erişiliyor. Bu yüzden olsa gerek, AMD işlemcilerinden yüksek bir performans elde edilebiliyor. Intel ise bir sonraki Dual Core işlemcilerinde, AMD'nin yaptığı gibi tek bir Die ile Dual Core üretimine geçmek istiyor.

64 bitin getirdikleri: İşlemci dünyasında önemli gelişmeler arasında sayılan diğer bir teknoloji, 32 bitten 64 bite geçiş. AMD bu teknolojiyi, yaklaşık iki yıldır kullanıyor. Fakat işletim sistemi desteği →

nin olmaması, bu teknolojiye gereken ilginin gösterilmemesinin en büyük nedeni. Ancak, Intel'in 6xx serisi işlemcilerde 64 bit desteğini sağlaması ile piyasa bir anda hareketlendi. Microsoft, mayıs ayında Windows XP'nin 64 bit sürümünü piyasaya sürdüğünü açıklamıştı. Bu tarih, Intel'in 64 bit işlemcilerini piyasaya sürdüğü döneme denk geliyordu. Microsoft, bu işletim sistemi ile Intel'in Extended Memory 64 teknolojisinin (EM64T) yanı sıra, AMD'nin 64 bit teknolojisini de desteklemiş oldu.

64 bit teknolojisine yönelirsek, uygulamanın özünde, 32 bit mimarisinin geliştirilmiş şekli olduğunu görürüz. Bu yüzden olsa gerek ki, eklenen çeşitli işlevler ile 32 bit desteğinden yine de vazgeçilmemiş. Ancak 64 bit'in oldukça avantajlı olduğu da ortada. Çünkü gerçekleştirilen 64 bit kayıt ve komut setlerinin entegrasyonu ile, 32 bite oranla daha yüksek rakamlarla yapılan işlemler çok daha hızlı bir şekilde işlenebiliyor.

Buna en iyi örnek ise, bilimsel çalışmalarda kullanılan Long-Integer ve Double-Floating-Point biçimlerinin, daha yüksek bir performansta işlenmesi. Tabii yapılan değişiklikler bununla sınırlı değil. 64 bit adresleme tekniğini de kullanan bu teknoloji sayesinde, çalışma belleği de yükseltilmiş durumda. Bunun anlamı, teorik olarak 16 Exabyte, pratikte ise 1 Terabyte'lık bir çalışma belleğine sahip olabilmek. Kabul edersiniz ki, bu oldukça büyük bir avantaj. Çünkü 32 bit teknolojisinin desteklediği 4 GB'lık çalışma belleği, yukarıdaki rakamların yanında oldukça küçük kalıyor.

Düşük güç tüketimi: Sessiz bilgisayar sistemleri için en önemli şart, kullanılan işlemcilerin düşük güç tüketimine sahip olmalarıdır. Örneğin üst uç işlemciler, 100 Watt'lık bir ampul kadar güç tüketir. Bundan ötürü, işlemcileri soğutmak için, oldukça hızlı dönen ve bir o kadar da gürültülü çalışan soğutma sistemleri kullanılır. Rahatsızlığın giderilmesi için geliştirilen uygulamalardan biri, AMD'nin Sempron işlemcilerine eklediği Cool'n'Quiet teknolojisi. Bu teknolojinin özelliği, düşük yük altında sistem saat frekans değerini düşürmesi. Böylelikle yüzeyin ısınmasının önüne geçilerek, işlemci fanının düşük hızda dönmesi ve sessiz çalışması sağlanıyor. Intel cephesindeki karşı saldırının adı ise Enhanced SpeedStep. Teknoloji, 6xx serisi işlemci ailesine entegre halde piyasaya sürülüyor.

SOKET VE İŞLEMCİLER

» İşlemcilerin dilini öğrenmek

AMD Athlon™ 64 FX
ADAFX57DAA5BN
CABCE 0512MPMW
F488692D50296

- ADA** İşlemci tipi Athlon 64 Desktop
- FX57** Modeli FX57
- D** Soket Soket 939
- A** Çekirdek gerilimi 1,35 ila 1,4 Volt
- A** Isı değeri değişken
- S** L2 ön bellek 1 MB
- BN** İşlemci modeli 27, Rev. E4, 90 nm

AMD'nin masaüstü işlemci ailesi, üst uç bir işlemci olan Athlon FX, çift çekirdekli Athlon X2, Athlon 64 ve giriş seviyesi modeli olan Sempron ürünlerinden oluşuyor. Bu işlemciler, örneğin 4000+ gibi adlandırılıyor. Bu adlandırmayla ürünün, benzer işlemcilerle arasındaki performans farkı ortaya konuluyor. Benzer bir durum FX modellerdeki iki haneli rakam için de geçerli. Rakam ne kadar yüksek olursa, performans da o kadar iyi oluyor. Bu işlemcilerin teknik olarak birbirlerinden farkı eskisi gibi kolay anlaşılır değil. Örneğin önceleri Dual Channel sadece FX, Cool'n'Quiet özelliği de Athlon 64 işlemcileri desteklemesine karşın, bugünlerde her iki işlemci ailesi de bu özelliklere sahip olabiliyor. Bu yüzden, işlemcilerin sahip oldukları özellikleri kolayca bulmak için, her bir işlemci üzerinde bir OPN numarası yer alıyor. İşlemcilerin özelliklerini bulmak için yapılması gereken tek iş www.amdcompare.com/us-en/desktop/ sitesinin altında çıkan kutucuğa bu numarayı girmek.

INTEL® PENTIUM® D
848 SL88R MALAY
3.26GHZ 2M 800 85B
LS16A925

- PENTIUM® D** İşlemci tipi Pentium D
- 848** İşlemci ailesi Dual-Core
- SL88R** sSpec-Numarası SL88R
- 3.26GHZ** Sistem saat frekansı 3,2 GHz
- 2M** L2 ön bellek 2 MB
- 800** FSB 800 MHz
- 85B** VRC Gerekli gerilim

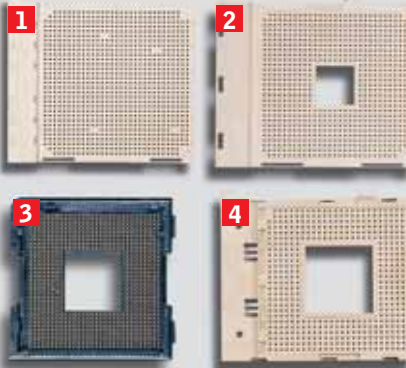
Intel'in yeni nesil işlemcileri, yaklaşık bir yıldır frekans değeri yerine üç haneli bir numara taşıyor.

Bu üç haneli numara ile işlemcinin hangi ürün ailesine ait olduğu, saat frekansı, FSB değeri ve L2 ön belleğin büyüklüğü öğrenilebiliyor.

Örneğin Pentium D 840'da yer alan 8xx ibaresi, Dual Core anlamına geliyor. Buna karşın 6xx, 2 MB, L2 ön bellekli ve HyperThreading destekli Pentium 4 işlemcisine karşılık geliyor. İşlemci 5xx olarak adlandırılmış ise, 1 MB L2 ön bellekli ve HyperThreading destekli bir Pentium 4 demektir. 3xx'te ise bir Celeron işlemcisi söz konusu.

Intel'in en üst seviye masaüstü işlemcileri, ek olarak Extreme Edition adını alıyor. Bu işlemciler hakkında teknik ayrıntıları Intel'in web sitesinde bulmak mümkün.

Daha ayrıntılı detaylar için sSpec-numarası ile <http://processorfinder.intel.com/scripts/default.asp> altında arama yapmakta fayda var.

Soket: AMD ve Intel kendi işlemcilerini iki farklı soket tipinde piyasaya sunuyor. AMD'nin yeni işlemcileri, Athlon-X2, Athlon-64 ve FX Socket 939 (1)'u desteklerken, Sempron ve Athlon-64 işlemciler de, ilk nesilden gelen Socket 754 (2) yuvalarını destekliyor. Buna karşın Intel'in Dual-Core, Pentium-4 ve Extreme Edition serisi ürünler, Socket 775'i (3), daha eski Pentium 4 ve bazı Celeron işlemciler de, Socket 478 (4) yuvalarını destekler.

Tavsiyemiz

Test birincimizin herhangi bir sistem için ideal olmadığını söylemeliyiz. Örneğin en yüksek değerlere sahip olan işlemci, standart PC sistemleri için fazlasıyla pahalı; Oturma odasını hedefleyen bir sistem için de rahatsız edici derecede gürültülü. Bu yüzden tavsiyelerimizi, "profesyoneller", "oyuncular", "iş ortamları" ve "oturma odaları" kategorilerine göre düzenledik.

İş istasyonu: Profesyonellere özel

Bu kategorideki en uygun seçenek, testin en hızlı işlemcisi. AMD'nin Athlon X2 4800+'sı, gerek uygulama gerekse 3B Rendering Benchmark'larında en iyi değerleri veren işlemci olma özelliğini taşıyor. Yaptığımız denemelerde bu işlemcinin Intel'in en hızlı işlemcisi olan Pentium D 840'a kıyasla Cinebench'te %5, PC Mark 04'te de %15'lik bir üstünlük sağladığını gördük. Böyle olmasının nedeni, AMD'nin çift çekirdek işlemci teknolojisinin gücünden kaynaklanması.

Zaten profesyonel kullanıcılar, birden çok işlemi ve programı aynı anda çalıştırabilen PC sistemlerini tercih eder. Bu yüzden Dual Core işlemciler, işleme konulacak işleri parçalayıp, iki işlemci çekirdeğine paylaştırmaları ile ilgi çekiyor.

Çünkü tek çekirdekli işlemciler, söz konusu işleri ancak arka arkaya işleyebiliyor. Bu yüzden iş bölümü yapabilen yazılımlar daha çok profesyonel kullanımlarda yer alıyor. 3D Studio Max ya da piyasanın ilk 64 bit uygulamalı yazılımı olan Maxon'un Cinema 4D'si, bu yazılımlardan sadece birkaçı.

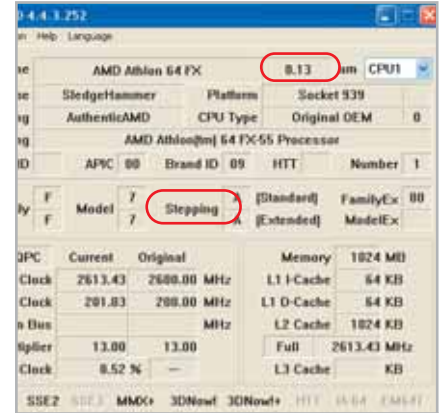
Son olarak, AMD'nin yukarıda değinilen üst uç işlemcisi için, Nvidia'nın geliştirdiği nForce-4 Ultra yonga setini taşıyan bir anakart tercih etmekte fayda var. Eğer iki tane ekran kartı kullanılacaksa, seçim nForce-4-SLI yonga setinden yana olmalı.

Oyun PC'si: Optimal performans

Daha çok kare (frame) elde etmek, bir oyuncu için geçerli olan tek kuraldır. Bu yüzden de ekran kartının işlemci tarafından darboğaza sürüklenmemesi için, yüksek performanslı bir işlemci tercih edilir. 3B oyunlarda en yüksek performans, AMD'nin Athlon FX-57 işlemcisi sağlıyor.

Bu işlemci, Unreal Tournament'da elde ettiği 86 kare ile, Intel'in Highend Extreme Edition 840 işlemcisinden tam 30 karelik bir üstünlük gösteriyor. Bu, da %53'lük bir fark anlamına geliyor. Ama, AMD'nin üstünlüğü bununla sınırlı değil. FX-57, bir Intel sistem ile kıyaslandığında, çok daha düşük güç tüketimine sahip. Böylelikle, en ağır çalışma şartlarında

Bilgi verici: CrystalCPUID gibi yazılımlar, işlemcilerin Stepping mimari gibi birçok özelliklerini gün ışığına çıkarıyor.

bile, Intel'den çok daha sessiz oluyor. Bu kategoride Dual Core ve Hyperthreading gibi teknolojilerin hiçbir önemi olmadığını söylemeliyiz. Çünkü oyun çılgınları tüm performansın oyunlara harcanmasını ister. Genellikle oyuncular, oyun sırasında arka planda başka bir uygulama çalıştırmazlar.

AMD FX-57 için en ideal platform, nForce-4-SLI yonga setli bir anakart. Çünkü SLI bağlı iki ekran kartı ile 3B performansı önemli ölçüde artar. ATI'nin nVidia'ya karşı geliştirdiği Crossfire teknolojisi için bir şey söylemek için henüz erken. Üst uçtaki, oyun PC'si için söylebilecek tek şey, iyi bir yatırıma hazır olma gerekliliği. Çünkü sadece işlemcinin fiyatı 1.000 doları geçiyor. →

64 BIT İLE %30'A KADAR PERFORMANS ARTIŞI

» İlk 64 bit yazılımlar görücüye çıktı

Microsoft'un Windows XP x64 olarak adlandırdığı 64 bit işletim sistemi, nihayet piyasada. Bununla birlikte gerekli sürücü ve 64 bit yazılım destekleri de yavaş yavaş gün ışığına çıkıyor. 64 bit destekli ilk yazılımlar, uzman kullanıcılara hitap eden, 3B uygulamalarda kullanıldı. Örneğin bir 3B Rendering uygulaması olan Cinema 4D, bu uygulamalardan biri. Cinema 4D'nin özelliği, geniş bir çalışma belleği ile işlem yapan bir yazılım olması. Bu özellik aynı zamanda 64 bit teknolojisinin önemli artılarından. 64 bit kayıt desteği ve 64 bit komutlar ile işlem yapılması ve işlemci tarafından tanınması da diğer artı özelliklerden. Dolayısıyla Maxon'un Cinema 4D yazılımı, oldukça performanslı

görünüyor. Bunu anlamak için bir Benchmark uygulaması olan Cinebench 2003 ile ilk testimizi gerçekleştirdik. Testte kullandığımız işlemci AMD Athlon 64 X2 ile %30'luk bir performans artışı gözlemlendi. Intel'in Pentium4 650 işlemcisi ile bu performans artışı 32 bitlik bir işlemciyle kıyasla %20 civarındaydı.

Bizi esas şaşırtan ise, her ne kadar Beta sürümleri de olsa, Nero ya da Firefox gibi birçok yazılımın 64 bit desteğine geçmiş olması. Oyun piyasasında ise sadece FarCry 64 bit desteğini sunuyor; uygulama için <http://amd64andfarcry.gamedeaemons.net> sitesinden yama indirmek gerekiyor. Windows XP x64, 64 bit olduğu kadar 32 bit yazılımları da destekliyor. Ne var ki,

donanım bazlı virüs tarama ve disk birleştirme programları desteklenmemiş. Ancak, Symantec Antivirus Corporate Edition V10.0 ve Avast 4.5 adlı anti virüs programlarının 64 bit sürümleri, çoktan piyasadaki yerlerini almış durumda. Windows XP x64 işletim sistemi, Systembuilder Version olarak satın alınabiliyor. Bu sürümün farkı, telefon desteğinin sunulmaması. Peki mutlaka yeni bir işletim sistemi mi satın alınmalı? Microsoft'un

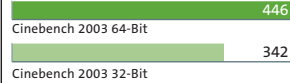
<https://microsoft.productorder.com/clientx64/default.aspx> adlı sitesinden edindiğimiz bilgilere göre, 31 Mart 2003 ile 31. Ağustos 2005 arasında, Windows XP Professional işletim sistemini satın alan kullanıcıların, bu işletim sistemini belli bir ücret karşılığında, 64 bitlik sürümü ile değiştirebilecek.

Yalnız dikkat! 32 bitten 64 bite geçmeden önce, bu işletim sisteminin 64 bit sürücüsüne tam sunmadığını söylemeliyiz. Dolayısıyla birçok sürücüyü kendiniz bulmanız gerekebilir.

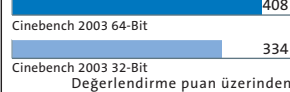
TEST SONUÇLARI

64 bit benchmark

AMD Athlon 64 X2 4800+

Intel Pentium 4 670

64 bit, 3D Rendering testinde %30'luk bir performans artışı gösteriyor.

INTEL PENTIUM M

» Masaüstü bilgisayarına mobil işlemci

Intel'in dizüstü sistemler için tasarladığı Pentium M işlemcisi, masaüstü işlemcilerle oranla, güç tüketiminde önemli avantajlar sunuyor. Masaüstü işlemcilerin en önemli özelliği, sürekli daha yüksek sistem saat frekanslı modellerle piyasaya sürülmeleri. Ama yüksek saat frekansı, işlemcilerin ısı değerlerinin de artmasına yol açıyor. Bu istenilmeyen bir durum. Bu yüzden de, 6xx serisi ile masaüstü işlemcilerde, Speedstepping adlı düşük güç tüketim özelliği kullanılmaya başlandı. Dizüstü sistemler için kullanılan işlemcilerde bu durum oldukça farklı. Çünkü burada güç tasarrufu çok daha etkili çalışıyor. Dolayısıyla kayıp en aza indirgeniyor ve sistemlerin pil kullanım süreleri artıyor. Bu yüzden birçok kişi bu işlemcileri, masaüstü sistemlerin daha sessiz çalışması için, kullanılabilirliğini merak ediyor.

İşlemci seçeneği çok, anakart desteği az Intel, dizüstü işlemci ailesini de geniş tutmaya özen gösteriyor. Burada tıpkı masaüstü sistemlerde olduğu gibi bir numaralandırma sistemi geliştirilmiş durumda.

Örneğin Intel Pentium M işlemcilerin, 7xx olarak adlandırılması ya da Mobile Intel Pentium 4 işlemcilerin 5xx, Intel Celeron M işlemcilerin de 3xx olarak yer alması gibi. Buna karşın "box", yani kutulu işlemciler sadece Pentium M (7xx) ve Celeron M (3xx) seçeneklerinde satılıyor. En güncel teknolojiye sahip Socket 749M işlemci destekli anakartlarda, seçimin çok daha kolay olduğunu söylemeliyiz. Çünkü, piyasada sadece iki platform bu işlemcileri destekliyor. Daha eski bir yonga seti olan i855GME ise yerini, PCI Express ve 533 FSB'li işlemcilerle çalışma imkanı sunan, 915GM yonga setine bırakmış durumda. Yeni anakart teknolojisine ayak uydurmak isteyen MSI, bu yazın sonunda Socket 479M destekli bir anakartını piyasaya sunmayı hesaplıyor. Buna karşın Asus, anakart modellerinde Socket 478'i Socket 479'a çeviren bir adaptör ile çözüm arayışında. Esasında bu, oldukça ilginç bir çözüm. Fakat dezavantajı Enhanced SpeedStep, düşük güç tüketim özelliğini desteklememesi. Buna rağmen Pentium 4 ile kıyaslandığında, yine de 80

Watt'lık bir artış sağlanabiliyor.

Başarılı ama ekonomik değil

2,13 GHz'de çalışan Intel Pentium M 770 işlemcisi ile yaptığımız denemelerde, işlemcinin 3 GHz ayarında bir masaüstü sistemi ile benzer performans değerlerine sahip olduğunu gördük. Fark, düşük güç tüketimini kıyasladığımızda ortaya çıktı. Entegre grafikli bir dizüstü sistemde bu işlemcinin normal çalışmada 61 Watt, yüklü çalışmada 78 Watt değerlerinde enerji tükettiğini ölçtük. Dolayısıyla, düşük güç tüketim teknolojisi ve fan kontrolü sayesinde, dizüstü sistemlerin oldukça sessiz çalıştıklarını gördük. Buna karşın Pentium 4 işlemcisi iki kat bir güç harcadı ve gürültülü çalıştı. Pentium M işlemcisi bu sonuçlara göre oldukça avantajlı görünüyor. Ama yüksek fiyatı dezavantajı. Çünkü yaklaşık 700 dolar bir işlemciye, 300 dolar da bir anakarta harcamak pek çoğumuz için kolay değil. Bu yüzden bu parayı, benzer sessizlikte ve performansta çalışan bir AMD sistemine harcamak çok daha mantıklı görünüyor.

Ev bilgisayarları: Birçok isteği karşılayan sistemler

İnternette sörf, Office uygulamalarıyla çalışmak, tatil resimlerini kopyalamak ve arada bir oyun oynamak. Bunları yapmak için pahalı teknolojilere para yatırmanız gerekmiyor. Burada esas olan uygun fiyat/performans oranını yakalamak. Dolayısıyla bizim tavsiyemiz, yaklaşık 300 dolar civarında olan AMD'nin Athlon 64 3500+ ve Intel Pentium D820 işlemcileri arasında bir seçim yapmak. Bununla yetinmeyip, performansa önem veren kullanıcılar çok daha pahalı işlemciler arasında seçim yapmalı. Böyle bir seçim, fiyat/performans avantajını derhal dezavantaja dönüştürecektir. Uygun fiyata sahip AMD'nin 64 bit işlemcisi, özellikle oyun performansı ve düşük güç tüketimi ile kendisinden söz ettiriyor. Sessiz bir PC peşinde olan kullanıcılar için tam aranan bir çözüm. Bu kategori için belirlediğimiz Intel'in çift çekirdekli işlemci seçimi ise, Multithreading ve Multitasking bazlı uygulamalarda önemli avantajlar sağlıyor. Bu da birden çok uygulamayı aynı anda çalıştırmayı seven kişiler için birebir bir çözüm.

İşlemciler ile kullanılacak olan platformlar söz konusu olduğunda, AMD'nin

işlemcisi için, entegre güvenlik duvarı özelliğini sunan nForce-4-Ultra yonga setli bir anakart tercih edilmesi gerektiğini düşünüyoruz. Intel cephesinde ise yüksek bir performans sunan 945P yonga seti kullanmak daha doğru olacaktır. Entegre grafik çözümüne ihtiyaç duyan kişiler, Intel'in bu işlemcisi için geliştirdiği 945G yonga setli anakartını tercih edebilirler.

PC sistemi daha çok ofis uygulamaları için kullanılacaksa, işlemci seçimi AMD'nin Sempron 2600+ ve Intel'in Celeron D 325 işlemcilerine doğru yönelmelidir. Yalnız bu işlemcilerin performans değerlerinin oldukça kısıtlı olduğunu hatırlatmakta fayda var. Örneğin video kodlama işlemi için, yukarıda bahsedilen işlemcilerin üç kat daha fazla performansı söz konusu. Diğer taraftan, bu işlemciler oldukça düşük fiyata satılmakta.

Oturma odası sistemleri: Sessizliği seçenlere

Uzun zaman önce duyurulan DVB-T ve HDTV teknolojilerin uygulama alanları, nihayet hayata geçmiş durumda. Bu sayede PC sistemlerinin, yavaş yavaş çalışma odasından oturma odasına bir geçiş yapması bekleniyor. Ama bu, o kadar da kolay

olmayacak. Çünkü PC sistemlerinin hâlâ gürültülü çalışması, bu geçişi önemli ölçüde yavaşlatıyor. Gerçi doğru bir işlemci seçimi ile bu dezavantajın önüne geçilebilir. Ama video oynatmak veya MP3 dinlemek için oluşturulan sistemlerin fazlasıyla güçlü işlemcilere sahip olması, bu geçişin önündeki en büyük engellerden biri. Bu nedenle, PC sistemin sessiz çalışması için gerektiğinde düşük frekans değerlerine sahip işlemciler tercih edilmeli. Örneğin AMD'nin Sempron işlemci ailesi gibi. Dolayısıyla kullandığımız sistem Cool'n'Quiet destekli bir AMD Sempron 3000+ işlemcisi olduğunda, bu oldukça etkili bir çözüm olacaktır. Çünkü bu işlemci, Intel'in herhangi bir Pentium 4 işlemcisine göre, çok daha düşük frekanslarda çalışıyor. Ne de olsa AMD'nin düşük güç tüketim teknolojisi, Intel'in 6xx serisi işlemciler ile sunulan Enhanced Speed-Stepping teknolojisinden çok daha etkili bir çözüm. Oturma odasına kullanacağınız bir Sempron sistem için, Nvidia'nın düz nForce-4 yonga setli anakartı tercih etmek uygun olacaktır kanısındayız. Buna ek olarak pasif soğutmalı ATI Radeon X300SE ya da Nvidia'nın GeForce 6200 TC modeli ekran kartlarını da kullanmakta fayda var. ■

N0,TL / Ecevit Bıktım, ecevitb@chip.com.tr

SONUÇ

■ AMD ve Intel, çift çekirdekli işlemciler söz konusu olduğunda kıran kırana bir yarış içinde. Bu yarışta Dual Core teknolojisini (masaüstü sistemler için) ilk piyasaya süren Intel, birinciliği aldı. Karşılık olarak AMD, Dual Core işlemcilerde performans değerlerini alt üst etti. Teste göre, AMD'nin X2 işlemcileri, ilk iki sırayı paylaşmakta. Oldukça yüksek performansla sahip AMD'nin Highend FX-57 işlemcisi, yüksek bir güç tüketimi yüzünden sesli çalışması nedeniyle, üçüncü sıraya geriledi. AMD'nin birçok kategoride oldukça iyi sonuçlar verdiği ortada. Intel için söyleyebileceğimiz, bir an önce kendisini toparlaması gerektiği. Çünkü AMD piyasayı silip süpürmeye kararlı.

► Profesyonel kullanıcılara hitap eden iş istasyonları için kesinlikle en iyi işlemci seçilmeli. AMD'nin birinci sıraya yerleşen çift çekirdekli işlemcisi, bunun için biçilmiş kaftan. Nedeni, bu işlemcinin 32 bit modunda oldukça yüksek bir Rendering performansının yanı sıra, 64 bit moduna ek olarak %30'luk bir performans artışı sağlaması.

► Testimizin üçüncü sırasında yer alan AMD'nin Athlon 64 FX-57 işlemcisi ise, Oyun PC sistemleri için kullanılmalı. Bu işlemcinin Intel'in Pentium 840 EE işlemcisine %35'lik bir fark atması, en yüksek performansa ihtiyaç duyan oyunları bile rahatlıkla çalıştırabileceğini göstermekte.

► Ev bilgisayarları söz konusu olduğunda, farklı kriterler devreye giriyor. Bu sistemler ile daha çok internette sörf, MP3 dinlemek ve Office'te çalışmak söz konusu olduğu için, fiyat/performans oranı hepsinden daha çok önem kazanıyor. Bu alanda hem AMD Athlon 64 3500+ (17) hem de Intel'in Pentium D 820 (18) işlemcileri tercih edilebilir. Bu işlemciler oldukça ucuz anakartlı sistemlerde çalışabiliyor. Yalnız, böyle bir seçimde PCI Express gibi yeni teknolojilerden vazgeçmek gerekiyor.

► Buna karşın oturma odası sistemleri en ucuz sistemler olma özelliğini taşımakta. Burada seçtiğimiz AMD'nin Sempron 3000+ (38) işlemcisi, TV ve HiFi'nin tüm ihtiyaçlarını karşılamasını biliyor. Üstelik sahip olduğu Cool'n'Quiet teknolojisi sayesinde bir o kadar da sessiz çalışıyor.

TEST BİRİNCİLİĞİ
CHIP
09/2005

Workstation
AMD Athlon X2 4800+

3 Oyun bilgisayarı
AMD Athlon FX-57

	Üretici	Model	Fiyat (euro)	Toplam puan	Fiyat/Performans	Uygulamalardaki Performans %25	Oyun Performans %25	Render Performans %25	Güç Tüketimi %15	PCMark04-CPU (puan)	Diykt-Encoding (sn)	Cinebench 1CPU/CPU
Güncel işlemciler												
1	AMD	Athlon 64 X2 4800+ (Toledo)	1.000	94	58	100	93	100	72	6.698	56	342/ 641
2	AMD	Athlon 64 X2 4400+ (Toledo)	660	88	63	90	90	92	73	6.153	61	312/ 586
3	AMD	Athlon 64 FX-57 (SanDiego)	1.000	84	33	87	100	75	68	5.294	67	394/ 394
4	Intel	Pentium D 840 EE (Smithfield)	1.000	82	29	89	79	96	47	5.818	55	284/ 612
5	Intel	Pentium 4 670 (Prescott 2M)	900	79	27	90	87	75	48	5.837	58	334/ 403
6	Intel	Pentium 4 570 J (Prescott)	670	79	36	89	85	76	49	5.823	57	336/ 404
7	AMD	Athlon 64 FX-55 (Clawhammer)	790	79	31	82	96	69	61	4.960	73	367/ 367
8	AMD	Athlon 64 4000+ (SanDiego)	500	79	49	78	94	65	77	4.611	77	340/ 340
9	AMD	Athlon 64 3800+ (Venice)	400	79	61	78	91	65	86	4.578	77	341/ 341
10	Intel	Pentium 4 3,73 EE (Prescott 2M)	1.000	78	23	88	87	74	48	5.737	58	328/ 395
11	Intel	Pentium 4 3,46 EE (Gallatin)	900	78	25	83	87	73	57	5.250	64	352/ 418
12	Intel	Pentium D 840 (Smithfield)	600	77	36	89	75	77	51	6.361	62	283/ 528
13	Intel	Pentium 4 660 (Prescott 2M)	630	76	32	85	85	71	49	5.558	61	317/ 382
14	AMD	Athlon 64 4000+ (Clawhammer)	480	76	42	76	93	63	71	4.567	78	340/ 340
15	Intel	Pentium 4 560 J (Prescott)	400	75	47	84	83	71	50	5.548	62	318/ 382
16	Intel	Pentium 4 3,2 (Northwood)	205	75	91	76	80	67	76	4.865	69	323/ 382
17	AMD	Athlon 64 3500+ (Venice)	260	75	72	71	88	59	87	4.166	81	310/ 310
18	Intel	Pentium D 820 (Smithfield)	280	74	63	85	73	71	56	5.818	61	250/ 466
19	Intel	Pentium 4 550 (Prescott)	300	74	58	80	81	67	61	5.276	64	300/ 361
20	AMD	Athlon 64 3700+ (SanDiego)	360	74	49	72	90	59	79	4.201	81	310/ 310
21	AMD	Athlon 64 3400+ (Newcastle)	175	74	100	69	86	62	85	4.370	83	330/ 330
22	Intel	Pentium 4 650 (Prescott 2M)	430	73	38	81	82	67	49	5.240	64	299/ 361
23	Intel	Pentium 4 3,4 'E' (Prescott)	240	73	68	78	80	67	57	5.136	63	299/ 357
24	AMD	Athlon 64 3500+ (Winchester)	270	73	61	71	88	58	80	4.228	83	313/ 313
25	Intel	Pentium 4 3,0 (Northwood)	190	72	80	71	77	63	78	4.569	74	301/ 359
26	AMD	Athlon 64 3200+ (Newcastle)	160	72	95	65	84	61	84	4.010	89	334/ 334
27	AMD	Athlon 64 3200+ (Venice)	190	72	80	67	85	54	89	3.877	89	284/ 284
28	Intel	Pentium 4 540 J (Prescott)	235	70	56	77	79	63	50	4.955	68	282/ 340
29	Intel	Pentium 4 3,2 'E' (Prescott)	215	70	62	75	76	63	58	4.866	67	282/ 336
30	AMD	Sempron 3300+ (Palermo)	135	69	91	62	79	53	97	3.666	90	279/ 279
31	AMD	Athlon 64 3200+ (Winchester)	180	69	69	64	84	53	81	3.826	90	282/ 282
32	Intel	Pentium 4 640 (Prescott 2M)	290	68	40	74	79	61	50	4.650	67	265/ 318
33	Intel	Pentium 4 3,0 'E' (Prescott)	185	67	58	70	75	59	60	4.543	72	264/ 315
34	AMD	Athlon 64 3000+ (Newcastle)	120	67	89	61	82	52	84	3.656	95	280/ 280
35	AMD	Athlon 64 3000+ (Venice)	135	67	79	60	81	49	90	3.471	97	256/ 256
36	AMD	Sempron 3100+ (Palermo)	100	65	92	56	73	48	98	3.331	102	251/ 251
37	AMD	Sempron 3100+ (Paris)	90	64	94	56	75	47	90	3.327	103	251/ 251
38	AMD	Sempron 3000+ (Palermo)	85	64	100	56	73	47	97	3.312	103	251/ 251
39	Intel	Pentium 4 520 J (Prescott)	180	64	47	67	73	56	53	4.331	78	248/ 298
40	Intel	Pentium 4 2,8 (Northwood)	170	64	50	60	71	47	89	3.488	90	283/ 283
41	AMD	Athlon 64 3000+ (Winchester)	130	64	65	58	81	47	81	3.415	99	253/ 253
42	AMD	Athlon 64 2800+ (Newcastle)	110	64	77	56	78	47	86	3.317	104	251/ 251
43	Intel	Celeron D 351 (Prescott)	200	62	36	66	68	49	67	4.257	80	256/ 256
44	Intel	Celeron D 345 (Prescott)	110	62	66	64	66	46	77	4.010	84	242/ 242
45	Intel	Celeron D 345 J (Prescott)	130	61	51	64	66	47	71	4.062	83	249/ 249
46	AMD	Sempron 2800+ (Palermo)	75	60	82	50	68	42	99	2.909	114	221/ 221
47	AMD	Sempron 2600+ (Palermo)	70	60	88	50	69	42	100	2.979	114	223/ 223
48	Intel	Celeron D 341 (Prescott)	180	59	31	61	65	45	69	3.917	86	238/ 238
49	Intel	Celeron D 335 J (Prescott)	100	57	47	59	63	42	69	3.745	90	221/ 221
50	Intel	Celeron D 325 (Prescott)	75	57	63	56	59	39	85	3.410	96	208/ 208

• = var — = yok

17 Ev bilgisayarı
AMD Athlon 64 3500+

18 Ev bilgisayarı:
Intel Pentium D 820

Oturma odası PC'si
AMD Sempron 3000+

SÖZLÜK

64 bit: 32 bit standardı yavaş yavaş yerini 64 bite bırakıyor. Bu yeni işlemci türü, 8 byte'lık bir veriyi tek bir işlemde işleyebiliyor. Böylelikle büyük veriler daha çabuk işleme sokulabiliyor.

Dual Channel: İşlemci ile ana bellek arasındaki ilişkiyi güçlendiren bir teknoloji. Burada bir yerine aynı anda iki bellek yolu oluşturulup, işlemci ile haberleşmesi sağlanıyor. Böylelikle bant genişliği iki kat artıyor.

Dual-Core: İki fiziksel işlem ünitesine sahip olan işlemcilere Dual Core adı verilir. Dual Core, iki işlemin paralel olarak işlenebilmesini sağlar.

Üretim mimarisi: Gelişimi, işlemci üzerindeki transistörlerin paralel olarak artmasına neden olur. Örneğin 90 nm olarak gösterilen büyüklük değeri işlemcinin yapım genişliğini gösterir.

FSB/sistem veriyolu: Frontside-Bus, işlemcinin yonga seti ile, buradan da diğer donanım bileşenler ile köprü kurarak haberleşmesini sağlar. AMD işlemcilerde iki kat bir Systembus, Intel işlemcilerde ise 4 kat bir FSB bant genişliği kullanılır.

Hyperthreading: İşlemcinin mantıksal kontrol devrelerinin iki katına çıkması anlamındadır. Bu sayede oluşan iki sanal işlemci ile iki işlem aynı anda çalıştırılabilir.

L1-/L2-/L3-Cache: Verilerin işlenmesi, komut ve sonuçların elde edilmesi için, işlemcinin gerek duyduğu ön belleklerdir. Ön belleklerin büyük olması her zaman için önemli bir avantajdır.

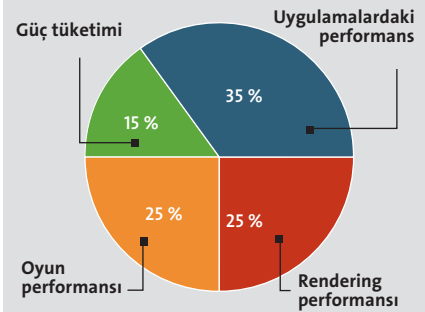
Stepping: Farklı stepping teknolojileri, işlemcilerin yapım mimarisindeki düzeltmeleri gösterir.

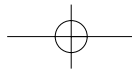
Düşük güç tüketimi teknolojileri: İşlemcilerin, sistem frekansını ve gerilim ihtiyacını düşüren teknolojilerdir. AMD kendi teknolojisini Cool'n'Quiet, Intel'de Enhanced SpeedStep (ESS) olarak adlandırıyor.

Non-Executable-Bit: Bellek, veri ve program kodu olmak üzere ikiye ayrılır. Bu sayede virüs gibi zarar verebilecek kodlar yakalanır ve çalıştırılması engellenir.

		Unreal Tournament 2004 (fps)	Güç tüketimi normal / Tam yük altında (Watt)	Soket	Sistem Saat Frekansı (MHz)	L2-Önbellek (KB/ye)	Sistem Bus Frekansı (MHz)	Üretim Mimarisi	Komut setleri SSE1/2/3	Dual-Core/Hyperthreading	64-Bit/Non-Executable-Bit	Düşük güç tüketimi teknolojileri	
	75	105/ 220	939	2.400	2x 1.024	400	90	●/●/●	●/—	●/●	Cool'n'Quiet		1
	71	105/ 215	939	2.200	2x 1.024	400	90	●/●/●	●/—	●/●	Cool'n'Quiet		2
	86	118/ 220	939	2.800	1.024	400	90	●/●/●	—/—	●/●	Cool'n'Quiet		3
	56	155/ 345	775	3.200	2x 1.024	800	90	●/●/●	●/●	●/●	ESS		4
	66	170/ 310	775	3.800	2.048	800	90	●/●/●	—/●	●/●	ESS		5
	64	160/ 310	775	3.800	1.024	800	90	●/●/●	—/●	—/—	—		6
	80	130/ 250	939	2.600	1.024	400	130	●/●/—	—/—	●/●	Cool'n'Quiet		7
	76	105/ 195	939	2.400	1.024	400	90	●/●/●	—/—	●/●	Cool'n'Quiet		8
	72	90/ 180	939	2.400	512	400	90	●/●/●	—/—	●/●	Cool'n'Quiet		9
	66	165/ 315	775	3.733	2.048	1.066	90	●/●/●	—/●	—/●	—		10
	67	130/ 280	775	3.467	512/2.048	1.066	130	●/●/—	—/●	—/—	—		11
	50	140/ 325	775	3.200	2x 1.024	800	90	●/●/●	●/—	●/●	ESS		12
	63	165/ 300	775	3.600	2.048	800	90	●/●/●	—/●	●/●	ESS		13
	75	100/ 235	939	2.400	1.024	400	130	●/●/—	—/—	●/●	Cool'n'Quiet		14
	61	160/ 300	775	3.600	1.024	800	90	●/●/●	—/●	—/—	—		15
	59	95/ 220	478	3.200	512	800	130	●/●/—	—/●	—/—	—		16
	68	90/ 175	939	2.200	512	400	90	●/●/●	—/—	●/●	Cool'n'Quiet		17
	50	135/ 285	775	2.800	2x 1.024	800	90	●/●/●	●/—	●/●	ESS		18
	58	125/ 260	775	3.400	1.024	800	90	●/●/●	—/●	—/—	—		19
	72	105/ 185	939	2.200	1.024	400	90	●/●/●	—/—	●/●	Cool'n'Quiet		20
	66	89/ 189	754	2.400	512	400	90	●/●/—	—/—	●/●	Cool'n'Quiet		21
	60	170/ 300	775	3.400	2.048	800	90	●/●/●	—/●	●/●	ESS		22
	59	130/ 285	478	3.400	1.024	800	90	●/●/●	—/●	—/—	—		23
	67	100/ 190	939	2.200	512	400	90	●/●/—	—/—	●/●	Cool'n'Quiet		24
	56	95/ 210	478	3.000	512	800	130	●/●/—	—/●	—/—	—		25
	63	89/ 192	754	2.200	512	400	90	●/●/—	—/—	●/●	Cool'n'Quiet		26
	63	90/ 170	939	2.000	512	400	90	●/●/●	—/—	●/●	Cool'n'Quiet		27
	56	160/ 300	775	3.200	1.024	800	90	●/●/●	—/●	—/—	—		28
	54	130/ 270	478	3.200	1.024	800	90	●/●/●	—/●	—/—	—		29
	56	80/ 160	754	2.000	256	400	90	●/●/●	—/—	—/●	Cool'n'Quiet		30
	63	100/ 185	939	2.000	512	400	90	●/●/—	—/—	●/●	Cool'n'Quiet		31
	57	165/ 290	775	3.200	2.048	800	90	●/●/●	—/●	●/●	ESS		32
	53	130/ 260	478	3.000	1.024	800	90	●/●/●	—/●	—/—	—		33
	60	90/ 190	754	2.000	512	400	90	●/●/—	—/—	●/●	Cool'n'Quiet		34
	58	90/ 165	939	1.800	512	400	90	●/●/●	—/—	●/●	Cool'n'Quiet		35
	49	80/ 157	754	1.800	256	400	90	●/●/●	—/—	—/●	Cool'n'Quiet		36
	52	85/ 175	754	1.800	256	400	130	●/●/—	—/—	—/—	Cool'n'Quiet		37
	49	79/ 160	754	1.800	128	400	90	●/●/●	—/—	—/●	Cool'n'Quiet		38
	50	155/ 280	775	2.800	1.024	800	90	●/●/●	—/●	—/—	—		39
	50	85/ 180	478	2.800	512	533	130	●/●/—	—/—	—/—	—		40
	58	100/ 185	939	1.800	512	400	90	●/●/—	—/—	●/●	Cool'n'Quiet		41
	55	89/ 184	754	1.800	512	400	90	●/●/—	—/—	●/●	Cool'n'Quiet		42
	45	115/ 230	775	3.200	256	533	90	●/●/●	—/—	●/●	—		43
	44	100/ 205	478	3.066	256	533	90	●/●/●	—/—	—/—	—		44
	43	110/ 215	775	3.067	256	533	90	●/●/●	—/—	—/—	—		45
	45	80/ 154	754	1.600	256	400	90	●/●/●	—/—	—/●	—		46
	45	77/ 156	754	1.600	128	400	90	●/●/●	—/—	—/●	—		47
	42	115/ 220	775	2.934	256	533	90	●/●/●	—/—	●/●	—		48
	41	115/ 220	775	2.800	256	533	90	●/●/●	—/—	—/—	—		49
	38	90/ 185	478	2.533	256	533	90	●/●/●	—/—	—/—	—		50

TEST KRİTERLERİ

84

GÜNCEL

KAPAK

DONANIM

Donanım testi

YAZILIM

HI-TECH

INTERNET

PRATİK

İÇİNDEKİLER

85

Kasa
AOPEN Impression
Bluetooth Adaptör
Billionton PCMCIA PCBTC1
ADSL Router
DrayTek Vigor 2600V

86

Renkli Laserjet
Epson AcuLaser 2600N
İşlemci soğutucu
GlacialTech Turbine 4500
TFT LCD Monitor
Hyundai ImageQuest B90A

88

ADSL Router
Minton MDSL-209
Mini PC
SOLTEK QBIC EQ3801-300
UPS
Tunçmatik DigiTech 700 VA

90

Sabitdisk
Western Digital WD2500JS
Tarayıcı
Xerox 4800TA
İşlemci soğutucu
Zalman CNPS-7700-AIC

92

External DVD Yazıcı
LG GSA 5163-D
MP3 çalar
Olympus M:Robe MR-100
MP3 Çalar
Creative Zen Neon

94

Anakart
Foxconn 955X7AA
DVD Yazıcı
Philips DVDR16 STK/00
Web Kamera
Logitech QuickCam Webcam

96

Anakart
MSI P4N Diamond
Fotoğraf Makinesi
Samsung Digimax I5
Mobil hoparlör
Olympia SoundBug

98

İşlemci
AMD FX57

100

Ekran Kartı
Gigabyte 3D1-68GT

CHIP ONLINE

Geçmiş sayılarda tanıtılan ürünlerden bazılarını www.chip.com.tr/donanim adresinde bulabilirsiniz.

Yeni Donanım TESTLERİ

Bilgisayar piyasasına her ay yeni ürünler katılıyor. CHIP Test Merkezi olarak, bu ürünleri mümkün olduğunca tanıtmayı hedefliyoruz. Her ay bu sayfalarda yeni ve ilginç donanım ürünlerinin incelemelerini bulabilirsiniz.

Yaz ayları, yeni donanımlar için genellikle kısır geçen aylar olarak bilinir. Ancak bu sene, bunun tam aksini gösteren bir mevsim yaşadık. Bu ay da farklı ürünlerin ardı arkası kesilmiyor. Çift çekirdekli işlemciler bir anda çok popüler olsa da, AMD, tek çekirdekli işlemcilerin pabucunun dama atıldığını düşünenleri haksız çıkartacak bir işlemciyle karşımıza çıktı. FX serisinin yeni modeli olan FX57, ofis uygulamalarından çok, oyunlardaki performansı ile öne çıkıyor. Daha gelişmiş bir işlemci mimarisi kullanan bu ürünün detaylarına indik ve yaptığımız incelemeler sonunda ayın ürünü olarak seçtik. Diğer seçimimiz ise adeta nVidia'nın iki ekran kartını bir anakart üzerinde birlikte çalıştırdığı SLI teknolojisine nazire yapıyor. Gigabyte'ın sene başında CE-BIT fuarında duyurduğu 3D1, iki grafik iş-

lemcisine sahip. Yani "çift çekirdek" terimi ekran kartları için de kullanılabilir. Aslına bakarsanız, Gigabyte bu konuda tek. Konu içeriğini yazımızda bulacaksınız.

Farklı ürünler sadece ayın ürünü seçimlerimize yansımıyor. Uzun süre önce yüksek teknoloji ürünler arasında kendine yer bulan Soundbug, artık Türkiye'de. Üzerine yerleştirildiği yüzeyi bir hoparlöre dönüştüren bu donanımın, herkesin ilgisini çekeceğinden eminiz. Bunun yanında, Philips'in harici USB bağlantı aparatıyla eski video kameralarınızı bağlayarak, arşivinizdeki filmleri DVD'ye dönüştüren yazıcısı, ADSL ve VoIP teknolojilerini bir araya getiren Draytek modem de bu ayın diğer ilgi çekecek ürünleri.

Aytun Çelebi, aytun@chip.com.tr,

Yavuz Şahin, yavuz@chip.com.tr

DEĞERLENDİRME

Donanım test sayfalarında, ürünler hakkında detaylı bilgi ve ürünleri puanlandırma bir not sistemi bulabilirsiniz. Puanlama sisteminin karmaşık olmaması için iki kategori oluşturduk. Bunlar "CHIP Puanı" ve satın almada önemli bir rol oynayan "Fiyat/Performans Oranı".

Tüm ürünleri daha önce belirlediğimiz test platformu ve test kriterlerine uygun olarak inceleyip değerlendiriyoruz. Böylece önceki aylarda yer alan benzer ürünleri de birbirleri ile karşılaştırma fırsatını yakalayabilirsiniz. Bu yeni puan sistemini ürünleri daha kolay

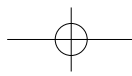
değerlendirip sıralandırmak için uygun gördük. Böylece puanlandığımız ürünleri başka ürünler ile kıyaslayıp size göre bir alternatif oluşturup oluşturmadığını belirleyebilirsiniz. Ürünlerin teknik verilerini ayrıca bir kutu halinde vermemizin sebebi ise, ürünler arasında karşılaştırmayı kolaylaştırmak. Burada test edilen ürünler, eğer puanları tutarsa her ay güncellediğimiz TOP 10 listelerimizde yer alabilecekler. Bu sayede piyasada bulunan en iyi 10 ürünü bir bakışta görebilirsiniz. Top 10 listelerinin tamamına www.chip.com.tr adresinden de ulaşabilirsiniz.

TOPLAM CHIP PUANI

çok iyi	■■■■■	(100-90 Puan)
iyi	■■■■■	(89-75 Puan)
orta	■■■■■	(74-60 Puan)
vasat	■■■■■	(59-45 Puan)
kötü	■■■■■	(44-20 Puan)
çok kötü	■■■■■	(19-0 Puan)

FİYAT/PERFORMANS

çok iyi	■■■■■	(100-90 Puan)
iyi	■■■■■	(89-75 Puan)
orta	■■■■■	(74-60 Puan)
vasat	■■■■■	(59-45 Puan)
kötü	■■■■■	(44-20 Puan)
çok kötü	■■■■■	(19-0 Puan)

Kasa

AOPEN IMPRESSION

CHIP PUANI ■ ■ ■ ■ ■

FİYAT/PERFORMANS ■ ■ ■ ■ ■

FİRMA Çözüm
BİLGİ İÇİN (216) 540 64 74
WEB www.cozum.com.tr
FİYAT 179 \$ + KDV

TEKNİK VERİLER

Desteklenen yapı	Standard ATX
Genişleme yuvası	11 adet
Fan	2 adet
Güç kaynağı	400W
Boyutu	300 x 527 x 627 mm
Diğer	4 USB ve ses çıkışı/mikrofon girişi

Bluetooth adaptör

BILLIONTON PCMCIA BLUETOOTH PCBTC1

CHIP PUANI ■ ■ ■ ■ ■

FİYAT/PERFORMANS ■ ■ ■ ■ ■

FİRMA Turanlı
BİLGİ İÇİN (212) 216 05 20
WEB www.turanli.com.tr
FİYAT 55 \$ + KDV

TEKNİK VERİLER

Protokol	Bluetooth v1.1
Bluetooth class	Class 1
Arabirim	PCMCIA
Transfer oranı	721 Kbps
Frekans genişliği	2.4 GHz ISM
Etki alanı	100 m

ADSL yönlendirici

DRAYTEK VIGOR 2600V

CHIP PUANI ■ ■ ■ ■ ■

FİYAT/PERFORMANS ■ ■ ■ ■ ■

FİRMA Simet
BİLGİ İÇİN (212) 288 38 39
WEB www.simet.com.tr
FİYAT 329 \$ +KDV

TEKNİK VERİLER

Arabirim	RJ-11, RJ-45, USB
Port sayısı	4 adet Ethernet
Yönlendirici	DHCP, DNS, NAT
ADSL desteği	25 Mbps down, 1 Mbps up
Desteklediği standartlar	G.dmt, G.lite, T1.413
Güvenlik	IP/URL Filtre, DoS, Ping-Block

TASARIM VE GÜÇ AYNI KUTUDA: Bu ay sizin için seçtiğimiz kasalardan biri AOPEN Impression. İlk görüşte tasarımı ve şıklığı ile dikkati çeken ürün, teknik özellikleriyle de rakiplerini aratmıyor. Orta ve profesyonel kullanıcıların gözüne girmeyi hedefleyen AOPEN Impression, bunu başarabilecek güçte bir kasa sistemi. Kasanın iç tasarımı oldukça rahat ve güç kaynağı anakartın üzerine gelmeyecek şekilde konumlandırılmış. Ürünün sol yan kapağının bir bölümü cam ile kaplı. Yani bu panelden bakıldığında kasanın içi rahatlıkla görülebiliyor. 12 ve 9 cm büyüklüğündeki iki fanın üzerinde, iç görünüşü zenginleştirmek için mavi LED ışıklar bulunuyor. AOPEN Impression sahip olduğu 11 adet genişleme yuvası ve 400 Watt'lık güç kaynağı ile de beğenimizi kazanıyor. Ayrıca kullanılan güç kaynağının fan devir hızı ayarlanabilmesi, sessiz PC arayışındaki kullanıcıların ilgisini çekecektir. Ön panel üzerinde kullanıcıların işini kolaylaştırmak için 4 adet USB, ses çıkışı, mikrofon girişi ve Firewire yuvası bulunuyor.

SONUÇ: Bilgisayarınıza sağlam bir güç kaynağı kazandırmak istiyorsanız, AOPEN Impression ideal bir çözüm sunuyor.

- ⊕ Ayarlanabilir güç kaynağı fanı
- ⊕ Yüksek performanslı güç kaynağı
- ⊕ Başarılı iç tasarım

MOBİL HABERLEŞMEDE CLASS 1 FARKI: Bluetooth, mobil kablosuz iletişim konusunda benimsenen teknolojilerin başında geliyor. İlk başlarda GSM alanında haberleşme için kullanılan Bluetooth, artık dizüstü, PDA, yazıcı, dijital kamera ve benzeri ürünlere entegre edilmiş olarak karşımıza çıkıyor. Bu ay inceleme fırsatı bulduğumuz Billionton'un PCBTC1 adlı ürünü, herhangi bir Bluetooth cihazın PC ile haberleşmesi için tasarlanmış. PCBTC1'in özelliği PCMCIA arabirimiyle sadece dizüstü sistemlerde kullanılması. Tüm Windows işletim sistemlerinde sorunsuz çalışan bu ürün, isteğe bağlı şifreli bağlantısı ve doğrulama gibi çeşitli güvenlik protokollerini devreye sokabiliyor. PCBTC1'in en büyük özelliği Class 1 sınıfını desteklemesi. Yaptığımız deneyimlerde 100 metrenin sadece teoride olduğunu gördük. Pratikte bu alanın çok daha düşük olduğunu söylemeliyiz. Aynı anda yedi cihaz ile haberleşebilen Billionton'un, 721 kbps'lik veri aktarım hızı ile iyi bir noktada olduğunu söyleyebiliriz.

SONUÇ: Geniş etki alanı, büyük avantaj sağlıyor. Ama sadece dizüstü sistemlerde kullanılabilir.

- ⊕ Geniş etki alanı
- ⊕ Başarılı yazılım desteği
- ⊕ Kolay kurulum ve kullanım

GÖRÜŞMELERİNİZİ İNTERNETTEN YAPIN: Ülkemizde ADSL ile internet erişimi iyice yayılmış durumda. ADSL bağlantısının yayılması ile yaşanacak değişimlerle, biz de nasibimizi alacağız. Yani daha yüksek bir upload ve download hızıyla internet üzerinden telefon görüşmeleri yapabileceğiz. Bir ADSL modem olan Draytek Vigor 2600 Voice over IP özelliğini desteklemesi ile ilgi çeken bir ürün. İki adet telefon portuna (FXS) sahip olan Vigor, bu sayede iki adet analog telefon arasında bağlantı kurabiliyor. Bahsi geçen görüşme SIP standardına göre yapılıyor. Buradaki mantık, yönlendiricinin SIP-Servis sağlayıcısına kendisini kayıt ettirerek numara alması. Böylece bildiğimiz telefon görüşmesi internet üzerinden yapılabilir. NAT ve güvenlik duvarıyla başarılı bir güvenlik sunan Vigor, filtreleme de yapabiliyor. DoS saldırılarını istenildiğinde e-posta yoluyla uyarabiliyor. Üzerinde USB bağlantısına da sahip olan Vigor, printserver özelliği ile USB yazıcıları ağ ortamında kullanıma açabiliyor. Vigor 2600V buna ek olarak değişken bir IP adresiyle web sunucunuzu çalıştırabileceğiniz DynDNS desteğini de sunuyor.

SONUÇ: Geleceğin standartlarına uyumlu. Oldukça güvenli ve bir o kadar farklı.

- ⊕ Kolay kurulum, yüksek güvenlik
- ⊕ VoIP desteğine sahip
- ⊕ Printserver ve DynDNS özelliğine sahip

Renkli lazer yazıcı

EPSON ACULASER 2600N

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA Epson Türkiye
BİLGİ İÇİN (212) 336 03 03
WEB www.epson.com.tr
FİYAT 877 EURO + KDV

TEKNİK VERİLER

Arabirim	Paralel, USB 2.0, Ethernet
Baskı hızı siyah/beyaz	30 sayfa/dk
Baskı hızı renkli	7,5 sayfa/dk
Baskı çözünürlüğü	2.400 RIT
Boyutu	431 mm x 518 mm x 425 mm
Ağırlığı	34,3 kg

İşlemci soğutucu

GLACIALTECH TURBINE 4500

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA Mascom
BİLGİ İÇİN (216) 321 17 00
WEB www.mascom.com.tr
FİYAT 27 \$ + KDV

TEKNİK VERİLER

Dönüş hızı	1.900 rpm
Hava akımı	29,2 CFM ±10% (Max. RPM)
Gürültü oranı	20 dBA
Soğutma alanı	3.268 cm ²
Boyut	100 x 98 x 108 mm
Ağırlık	800 g

TFT LCD monitör

HYUNDAI IMAGEQUEST B90A

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA Multimedya
BİLGİ İÇİN (212) 479 46 46
WEB www.multimedya.com
FİYAT 499 \$+KDV

TEKNİK VERİLER

Ekran	TFT LCD
Görüntü alanı	19 inç
Tazeleme oranı	8 ms
Maksimum çözünürlük	1.280 x 1.024 piksel
Kontrast	700:1
Parlaklık	300 cd/m ²

RENKLİ DE BASABİLEN S/B LAZER: Lazer yazıcılar, gelişen teknoloji ile ev kullanıcılarının da alabileceği maliyetlere düşmüş durumda. Ancak maliyet aylık iş gücüne göre hesaplandığında siyah/beyaz lazer yazıcılar oldukça ilgi görüyor. Peki arada bir renkli baskıya da ihtiyaç duyan kişiler ne yapmalı? Başarılı baskı ürünleri ile tanıdığımız Epson AcuLaser 2600N adlı yeni ürünü ile tam bu ihtiyaca cevap veriyor. Dakikadaki 30 sayfalık çıktı performansı, 2.400 RIT ile kaliteli baskı çözünürlüğü ve 350 MHz'lik işlemcisi ile yüksek bir performans sergileyen üründe renkli baskı almak için yapmanız gereken tek şey, renkli toner entegre etmek. AcuLaser renkli toner ile dakikada 7,5 sayfalık baskı hızına ulaşıyor. 10/100 Ethernet portunun da bulunması iş çevreleri için büyük bir avantaj. Birçok bilgiyi rahatça gösterebilen LCD bilgi ekranı ve 650 sayfalık kağıt besleme ünitesi, bu ürünün küçük ve orta boy işletmelere hızlı adapte olabileceğini gösteriyor.

SONUÇ: Daha çok siyah/beyaz baskı ile uğraşan, nadiren renkli baskılara da ihtiyaç duyan iş çevreleri için oldukça başarılı, kaliteli ve ekonomik bir seçenek.

- + İsteğe göre renkli kartuş ile anında baskı
- + Başarılı metin ve grafik baskı kalitesi
- + Geniş LCD bilgi paneli, Ethernet

İŞLEMÇİNİZE SORUNSUZ ARKADAŞ: Overclock yaparken veya aynı anda çok sayıda işlem yapıldığında işlemcinizin ısısı artar. Bu ıslıyı düşürmek için iyi bir işlemci fanı kullanmak şart. GlacialTech Turbine 4500, farklı yapısı ve geriye dönük işlemci desteği ile ilgimizi çekti. Üzerinde 3 Adet Heatpipe bulunan ürün, iki adet 8 cm'lik fan ile desteklenmiş. Soket 478 / 603 / 604 teknolojileri ile uyumlu Turbine 4500'ün kurulumu oldukça rahat. Kullanılan malzemenin yapısından kaynaklanan ağırlık dezavantaj gibi gözüke de, soğutmadaki performansı bunu kapatacak düzeyde. 1.900 RPM'lik hıza sahip fanlar en yüksek hızda 29,2 CFM'lik hava akımı oluşturuyor. 3 adet Heatpipe'i, soğutmak için bu değer oldukça başarılı. Gürültü oranına gelince, en yüksek hızda 20 dBA ile bizleri şaşırtan bir performans sergiliyor. Bunun sebebi GlacialTech firmasının devir sayısını düşük tutarak gürültü oranını azaltması. P4 Prescott işlemci desteğinin yanı sıra Xeon işlemcilerle de uyumlu olması kurumsal kullanıcılarının yüzünü güldürecek.

SONUÇ: Yaptığımız testlerdeki başarılı performansı ile rakiplerini aratmıyor.

- + 3 adet Heatpipe
- + Düşük gürültü oranı
- Rakiplerine göre biraz ağır

GİRİŞ SEVİYESİNDEKİ PROFESYONEL: TFT LCD ekranlarının fiyatları ucuzlaması ile piyasada rekabet de artmış durumda. Profesyonel kullanıcılar çözünürlük kadar hızlı tazeleme oranının peşindeler. Örneğin 12 ms tazeleme oranına sahip bir monitör ile uygulama ve oyunlar rahatlıkla çalıştırılabilir. Daha iyisini arayan kişiler, bu özelliğe daha çok fiyat ödemeliler. B90A, 8 ms tazeleme oranına sahip 19 inçlik bir TFT LCD monitör, ve benzerleri gibi yüksek bir fiyata sahip değil. 700:1 kontrast ve 300 cd/m²'lik bir parlaklık değerine sahip olan Hyundai, oldukça kaliteli görüntü oluşturmalarını biliyor. Görüş açısı yatayda 150, düşey de 135 derece olması bir çok açıdan kullanıma olanak tanıyor. Teknik verilere bakıldığında bunların giriş seviyesi bir monitör için çok iyi değerler olduğunu söylemeliyiz. Fakat maksimum çözünürlük ve dijital girişin bulunmaması yüzünden profesyoneller arasında pek şansı olmadığı kanısındayız. Harici bir güç adaptörüne sahip olması da ergonomiyi olumsuz yönde etkiliyor.

SONUÇ: Multimedya ve oyun meraklılarının tam aradıkları ürün. Dijital girişi olmaması en büyük dezavantajı.

- + 8 ms'lik tazeleme oranı
- + Kaliteli ve parlak bir görüntü
- Dijital girişi yok

ADSL yönlendirici

MINTON MDSL-209

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA DE-PA
BİLGİ İÇİN (800) 211 50 13
WEB www.minton.com.tr
FİYAT 50 \$ + KDV

TEKNİK VERİLER

Arabirim RJ-11, RJ-45, USB
Standart ADSL, ADSL2, ADSL2+
Yönlendirici DHCP, DNS, NAT ve NAPT
ADSL desteği 24 Mbps down, 4 Mbps up
Desteklediği standartlar G.dmt, G.lite, T1.413
Diğer Dahili ve harici Splitter

Mini PC

SOLTEK QBIC EQ3801-300

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA BORTAY
BİLGİ İÇİN (242) 237 49 81
WEB www.bortay.com.tr
FİYAT 300 \$ + KDV

TEKNİK VERİLER

İşlemci desteği AMD Athlon64
Bellek desteği Dual Channel DDR SDRAM
Yonga seti nVIDIA nForce3 250 Gb
Boyutu 240 x 340 x 235 mm
Güç kaynağı 300 W
Ön panel 2 x USB 2.0, 1 x Firewire, Mic-In, Line-In, S/PDIF

UPS

TUNÇMATİK DIGITECH 700 VA

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA Tunçmatik
BİLGİ İÇİN (216) 314 18 54
WEB www.tuncmatik.com
FİYAT 60 \$ + KDV

TEKNİK VERİLER

Güç 700 VA
Voltaj regülasyonu 150 - 250 V
Destek süresi 10 - 20 Dakika
Boyutu 220 x 220 x 95 mm
Ağırlığı 5,5 kg
Diğer USB arabirimi, faks-modem koruması

MINTON'DAN ADSL DESTEĞİ: ADSL teknolojisine olan talebin artmasıyla yurdu-muza yeni teknoloji ürünü modemler de gelmeye başladı. Bu modemlerin özelliği, geleceğin standartlarını üzerinde barındırması. Örneğin bu ay inceleme fırsatı bulduğumuz Minton'un MDSL-209 adlı ürününün, ADSL 2+ teknolojisini desteklemesi gibi. ADSL, ADSL2, ADSL2+ ve RE-ADSL standartlarını destekleyen MD-SL-209, 24 Mbps'lik Download ve 4 Mbps'lik upload transfer hızı ile geleceğe hazır durumda. Bu yeni modem, daha çok ev ve küçük boy işletmeler için düşünülmüş bir ürün. Yani küçük ağ yapıları için tasarlanmış. USB bağlantıda sürücülerin yüklenmesiyle, Ethernet bağlantısıyla sadece Web arayüzünden gerçekleşen birkaç ayarla hazır duruma geliyor. Ürünün performansı orta seviyenin üzerine geçmiyor. Ama kurulum Türkçe. Ayrıca Türk Telekom onaylı olması ve sahip olduğu teşhis özelliği sayesinde hata bulmayı kolaylaştırması da önemli bir avantaj.

SONUÇ: Her ne kadar ortalama bir performansa sahip olsa da ev ve küçük boy işletmelerin uygun fiyatlı, geleceğe yönelik, ADSL bağlantı yatırımı.

- ⊕ ADSL2+ standardına uyumlu
- ⊕ Dahili veya harici splitter özelliği
- ⊕ Uygun fiyat

64 BİT BAREBONE SİSTEM: Soltek firmasının QBIC adlı ürününün piyasaya yeni sürülen EQ3801-300 modeli, farklı imajı ve göz alıcı dış görünüşü ile dikkat çekiyor. Soket 754 yuvası üzerine AMD Athlon 64 işlemci takılabilir. nVIDIA nForce3 250 Gb yonga setine sahip SL-B9A-FGR model anakartta, 2 GB destekli çift kanal DDR 400 /333 /266 RAM yuvası mevcut. Anakart üzerinde grafik yongası bulundurmaması, kullanıcıya ekran kartı seçme özgürlüğü getiriyor. Anakartın üzerinde birer adet AGP ve PCI, ikişer adet Seri ATA, RAID 0, 1 ve Paralel ATA, 6 adet USB 2.0 ile optik S/PDIF girişi/çıkışı, Gigabit ethernet ve Firewire bağlantıları bulunuyor. Ayrıca 8 kanal Dolby Digital EX ve DTS ES DVD ses desteği bulunmakta. Kasanın üzerinde iki adet 5,25 inç, iki adet 3,5 inç büyüklüğünde genişleme yuvası var ve tüm bu özellikler 300 W'lık bir güç kaynağı ile destekleniyor. Yani bu sistemin teoride ve pratikte bir masaüstü PC'den aşağı kalır yanı yok.

SONUÇ: Yaptığımız testlerde başarılı sonuçlar elde eden Soltek QBIC, ev ve ofis uygulamalarında kullanmak için güçlü bir Mini PC çözümü.

- ⊕ Yüksek ergonomi
- ⊕ Athlon 64 işlemci desteği
- ⊕ RedStorm Overclock teknolojisi

PC'DEN KONTROLLÜ GÜÇ KAYNAĞI: UPS sistemler, gerilim hattında bir sorun meydana geldiğinde 2-7 ms zaman kaybıyla devreye giren OFF Line UPS sistemleri ve sürekli devrede olan fakat fiyatı da yüksek olan On-Line sistemlerden oluşmaktadır. Bu iki sistemin birleşiminden oluşan Line İnteraktif güç kaynakları, ekonomik olmalarının yanında, otomatik voltaj regülatörü (AVR) sayesinde daha iyi bir koruma sağlıyor. Tunçmatik DigiTech 700 VA bu tarz bir güç kaynağı ve üzerinde, güç kaynağının durumunu bilgisayarın ekranında görebilmenizi sağlayan bir USB yuvası bulunduruyor. Windows, Unix, Novell ve Linux işletim sistemlerini destekleyen DigiTech 700VA, kesinti anında açık dosyaları otomatik olarak kayıt edip bilgisayarı kapatabiliyor. Ürün, 700VA değeri ile bir PC sistemini 10 ile 20 dakika arasında besleyebilmesi ve % 25'lik sapmalardan da koruma altında tutması ile dikkat çekiyor. DigiTech, 8 saatte %90 şarj kapasitesine ulaşıyor.

SONUÇ: PC sisteminden kontrol edilebilen bu ürünün, aşırı yük korumasına sahip olması ve entegre bir işlemci ile kontrol edilmesi önemli bir artı.

- ⊕ Az hacim kaplıyor
- ⊕ Aşırı yük koruması var
- ⊕ USB bağlantı ile PC'den kontrol

Sabit disk

**WESTERN DIGITAL
WD2500JS**

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA Logosoft, Infronic
BİLGİ İÇİN (212) 217 55 85,
(216) 317 96 50
FİYAT 151 \$ + KDV

TEKNİK VERİLER

Ara birim	SATA II
Kapasite	250 GB
Bellek	8 MB
Dönüş hızı	7.200 rpm
Boyutlar	147 x 101 x 26 mm
Ağırlık	0,6 kg

Tarayıcı

XEROX 4800TA

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA Xerox Türkiye
BİLGİ İÇİN (212) 354 73 33
WEB www.tur.xerox.com
FİYAT 84 \$ + KDV

TEKNİK VERİLER

Arabirim	USB 2.0
Algılayıcı	CCD
Optik çözünürlük	1.200 x 4.800 Dpi
Renk derinliği	48 bit
Boyutu	432 x 302 x 66 mm
Ağırlığı	2,32 kg

İşlemci soğutucu

ZALMAN CNPS-7700-ALC

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA Dijital Center
BİLGİ İÇİN (212) 217 40 20
WEB www.dijitalcenter.com
FİYAT 54 \$ + KDV

TEKNİK VERİLER

Dönüş hızı	1.000 - 2.000 rpm
Kullanılan madde	Bakır ve alüminyum
Gürültü oranı	20 - 32 dBA
Soğutma alanı	3.268 cm(((2)))
Boyut	136 x 136 x 67 mm
Ağırlık	600 g

MASAÜSTÜ SİSTEMLERDE SATA II DEVRİ:

Emektar paralel disk sistemlerin yerine SATA disk teknolojilerinin tercih edilmesinin nedeni daha yüksek bir veri transfer oranına sahip olması. Bu değişime yeni alışmışken saniyede 300 Mbyte'lık transfer hızı ile büyük sükse yapan SATA II ile tanışma fırsatı bulduk. Western Digital'in WD2500JS modeli bu yeni standardın ilk temsilcilerden biri. 8 MByte'lık bir ön belleğe sahip olan bu yeni disk sistemi. 250 Gbyte kapasitesi ile ilk başlarda pek farklı görünmüyor. WD2500JS ile gördüğümüz ilk fark multimedya ağırlıklı uygulama testleri çalıştırdığımızda gördük. Burada bizi şaşırtan, bu diskin 10.000 rpm'lik Raptor ve 16 Mbyte önbellekli SATA disklerle kafa kafaya sonuçlar vermesi. Buna ek olarak RAID sistemlerden alıştığımız, daha kısa sürede oyun yükleme zamanı ve gerçek zamanlı uygulamalarda yüksek performansı beğendiğimiz diğer özellikler oldu. Kısaca WD2500JS, yüksek bir veri transfer hızı ile verilerin işlenmesinde etkili. Buna karşın ofis uygulamalarında önemli bir artış yok.

SONUÇ: Özellikle büyük kapasiteli verilerin işlenmesinde etkili bir çözüm.

- + Yüksek performans
- + Başarılı veri erişim süresi
- + Multitasking uygulamalarında güçlü

TEK GEÇİŞLİ TARAMA: Belge veya resimleri sanal ortama aktarmak istiyorsunuz, ama ihtiyaç duyduğunuz tarayıcının da hızlı ve kaliteli bir iş yapmasını istiyorsunuz. Üstelik 'dia tarayabilmesi de hiç fena olmaz' diye düşünüyorsunuz. Masaüstünde fazla bir yer kaplamaması da tercihler arasında. Aslında bunlar bir tarayıcı için oldukça fazla istekler. Ama Xerox'un 4800TA modeli tüm bu yeteneklere sahip, etkili bir çözüm. Xerox TA 4800, 1.200 x 4.800 dpi çözünürlük ve 48 bit renk derinliğinde tarama işlemini gerçekleştiren bir tarayıcı. TA 4800 sahip olduğu USB 2.0 arabirimi ve tek geçişte tarama yapması ile ilgi çekiyor. Xerox TA 4800 benzerlerinin aksine ilk geçişte ön yüklemeyi yapıp ekrana yansıtır, geri dönüş yolunda ise seçili alanı tarayıp bilgisayara aktarır. FlashBack Bi-directional AutoScan olarak adlandırılan bu işlem sayesinde kaliteden ödün vermeden, yaklaşık üç kat hız kazanılıyor. Ürünün hızlı taramasını sağlayan diğer bir özellik üzerinde bulunan beş adet kısa yol tuşu ile çeşitli modlara göre tarama işleminin başlatılabilmesi.

SONUÇ: Oldukça hızlı ve kaliteli bir taramayla ofisleri kağıt derdinden kurtarıyor.

- + Kaliteli ve hızlı tarama
- + 5 adet kısa yol tuşuna sahip
- + Başarılı yazılım desteği

DÜŞÜK DEVİR YÜKSEK PERFORMANS: Bilgisayarınıza hava soğutmalı bir fan seçerseniz, Zalman CNPS-7700-AIC sizin için biçilmiş bir kaftan. Rakiplerine göre düşük devir hızı ve hava temas yüzeyinin büyük olmasıyla dikkat çeken Zalman'ın yeni modeli CNPS-7700-AIC bakır ve alüminyum malzemeden yapılmış. Intel Pentium 4 Soket 775/478, AMD Sempron/AMD64 Socket 754/939/940 işlemcilerle uyumlu çalışan ürünün kurulumu sizi biraz uğraştırabilir. Ürünün eski modellerine göre biraz daha büyük olması, performansını artı yönde etkilemiş ama anakartın ucundan dışarı taşması kasa seçiminizi etkileyecek düzeyde. Bu üründe beğendiğimiz bir özellik de çok fazla ısınmayan sistemlerde fanın gürültüsünü azaltmak için dönüş hızının ayarlanabilmesi. CNPS-7700-AIC genel olarak sessiz çalışıyor. Ayrıca yaptığımız ölçümlerde ısı dağılımında da iyi sonuçlar aldığımızı gördük. Bunun nedeni de bu soğutma sisteminin oldukça kaliteli bir işçiliğe sahip olması.

SONUÇ: Zalman CNPS-7700-AIC etkili dış görünüşünün yanı sıra başarılı ve sesiz soğutmasıyla beğenimizi kazandı.

- + Intel ve AMD işlemcilerle uyumlu
- + Etkili soğutma, ayarlanabilir devir sayısı
- Kasalarda uyum sorunu

DVD yazıcı

LG GSA-5163D

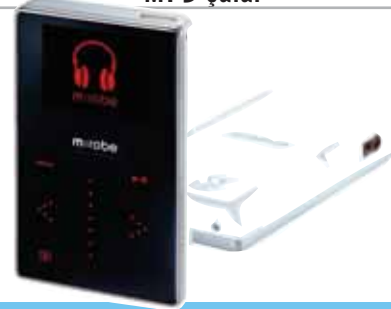
CHIP PUANI	■ ■ ■ ■ ■
FİYAT/PERFORMANS	■ ■ ■ ■ ■
FİRMA	Ufotek
BİLGİ İÇİN	(212) 336 61 00
WEB	www.ufotek.com.tr
FİYAT	499 \$ + KDV
TEKNİK VERİLER	
Arabirim	USB 2.0 / IEEE 1394
DVD +R/+RW	16x / 8x
DVD -R/-RW	16x / 6x
CD-R/RW	40x / 24x
CD-ROM / DVD-ROM	40x / 16x
Ön bellek	2 MB

LG'DEN SİHİRLİ KUTU: Dizüstü bilgisayarların güncellenmeleri masafüstü bilgisayarlara oranla daha zor olduğundan, kullanıcılar DVD yazıcısı bulunan dizüstü bilgisayarları tercih ediyor. Bir süre sonra farklı medyalarla veri yazmak isteyince de sorunla karşılaşabiliyorlar, çünkü dizüstü bilgisayarlarındaki yazıcı her biçimi desteklemiyor. Farklı medya tiplerine yazmak istiyorsanız, LG derdinize derman oluyor. DVD +/-, DVD RAM, Çift katman DVD'lere veri yazabilen LG GSA-5163D, hem USB 2.0 hem de Firewire desteği bulunmasıyla eşsiz bir bağlanabilirlik sunuyor. Böylece bu cihazı üzerinde yeterli USB çıkışı olmayan ancak Firewire çıkışı bulunan sistemlere takabilmek mümkün oluyor. 2 MB'lık ön belleğiyle "buffer underrun" yazma hatalarını ortadan kaldıran bu yazıcı, gri ve beyaz renklerdeki tasarımıyla şık bir görünüme sahip. Kutu içeriğine baktığımızda CD/DVD yazma yazılımının yanında veri yedekleme, video işleme ve medya oynatıcı yazılımların da bulunduğunu görüyoruz.

SONUÇ: Tüm DVD tiplerini desteklemesi ve USB/Firewire bağlantısı bulunmasıyla çok kullanışlı bir depolama çözümü.

- ⊕ USB 2.0 ve IEEE 1394 bağlantısı
- ⊕ Tüm DVD'lere yazabiliyor
- ⊕ Şık tasarım

MP3 çalar

OLYMPUS M:ROBE MR-100

CHIP PUANI	■ ■ ■ ■ ■
FİYAT/PERFORMANS	■ ■ ■ ■ ■
FİRMA	Beyaz Teknoloji
BİLGİ İÇİN	(216) 365 32 32
WEB	www.beyazteknoloji.com
FİYAT	199 EURO + KDV
TEKNİK VERİLER	
Kapasite	5 GB
Arabirim	USB 2.0
Pil	Entegre Li-Ion
Boyutlar	90 x 52 x 15mm
CD-ROM / DVD-ROM	40x / 16x
Ağırlık	100 gr
Diğer	Ekstra özellik yok.

OLYMPUS MP3 ÇALAR DÜNYASINDA: Üreticiler sabit diskli MP3 oynatıcılarda hatırı sayılır bir talep patlamasıyla karşılaşıyorlar. Durum böyle olunca, uzmanlık alanı farklı ürünler olan bazı donanım üreticileri de bu pastadan pay kapmayı hedefliyor. Dijital fotoğraf makineleriyle tanıdığımız Olympus, MP3 alanına yönelen üreticilerden biri. MR-100 adlı MP3 çalarını piyasaya süren Olympus, 5 GB kapasiteli ürünüyle orta kapasiteli ürünler kategorisinde yerini alıyor. Bu ürünün ilgi çekici yanı, tasarım olarak iPod Mini'den aşağı kalır yanı olmaması. Çünkü 90 x 52 x 15 mm'lik boyut değerleri ile her cebe rahatlıkla sığabilecek tasarımda olması büyük bir avantaj sağlıyor. Teknik özelliklere baktığımızda ise, MR-100'ün tipik bir MP3 çalardan farksız olduğunu görüyoruz. Sadece MP3 ve WMA biçimindeki dosyaları çalabilen MR-100'ün, MP3 klasörlerini ancak birlikte verilen yazılım (m:trip) yardımı ile çalıştırmasıysa bir dezavantaj. Buna karşın ürünün pilli USB arabiriminden şarj edilebiliyor.

SONUÇ: Tasarım ve kullanım açısından oldukça başarılı bulduğumuz Olympus, iPod Mini'ye karşı iyi bir alternatif.

- ⊕ Başarılı ergonomi
- ⊕ 12 saat çalma süresi
- ⊖ Gelişmiş özelliklerden yoksun

MP3 çalar

CREATIVE ZEN NEEON

CHIP PUANI	■ ■ ■ ■ ■
FİYAT/PERFORMANS	-
FİRMA	Multimedya
BİLGİ İÇİN	(212) 479 46 46
WEB	www.multimedya.com
FİYAT	F.A.
TEKNİK VERİLER	
Arabirim	USB 2.0
Pil	Dahili lityum iyon pil
Kapasite	5 GB
Ağırlık	75 gr
Boyutlar	47 x 80 x 16 mm
Diğer	Line-in kayıt, ses kayıt, FM radyo

KİŞİYE ÖZEL MP3 ÇALAR: Günlük hayatta yanımızdan ayırmadığımız cihazlar arasına giren MP3 çalarlardan beklenenlerin başında, kullanıcıya özel bir yan bulunması geliyor. Bunun önemini farkederek Creative, Zen serisinin yeni ürünü olan Neeon ile karşımıza çıktı. 5 GB kapasitesi ve ufak ebatlarıyla her cebe rahatça sığabilen bu cihazda dijital hafızalı FM Radyo, ses kayıt özellikleri ve Line-in girişi bulunuyor. 10 farklı arka kapak rengiyle satılan Zen Neeon'un ön kapağına, kutudan çıkan Stik-on'u yapıştırarak kendinize has bir görünüm kazandırabilirsiniz. Ayrıca farklı Stik-on yapıştırıcılar internette satılıyor. Cihazın kontrolü yan yüzlerdeki tuşlarla yapılıyor. MPEG, WAV ve WMA biçimlerini çalan ürün, USB üzerinden şarj oluyor ve tam şarjla yaklaşık 18 saat müzik çalabiliyor. USB bağlantısıyla harici bir disk gibi de kullanabileceğiniz ürünün, yazılımı senkronizasyon ve düzenleme işlevlerine sahip.

SONUÇ: Zen, kişiselleştirilebilirliği ön plana taşıyan ancak teknik özelliklerden de ödün vermeyen başarılı bir MP3 çalar. Yakında çıkacak olan FM'siz sürümü de daha cazip bir fiyatla satışa sunulacak.

- ⊕ Kişiyeye özel, şık görünüm
- ⊕ Ufak tefek ve kullanışlı
- ⊖ Şarkılar arasında geçiş yavaş

Anakart

FOXCONN 955X7AA-8EKS2

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

-

FİRMA Multimedya
BİLGİ İÇİN (212) 479 46 46
WEB www.multimedya.com
FİYAT F.A.

TEKNİK VERİLER

Form faktörü	ATX
Yonga seti	Intel 955 Express + ICH7R
İşlemci yuvası	Socket 775
FSB hızı	1066/800 MHz
Bellek yuvası	4 x DDR2 SDRAM
Yuva sayısı	1 x PCIeX16, 3 x PCIeX1, 3 x PCI

DVD yazıcı

PHILIPS DVDR16 STK/00

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA Philips Türkiye
BİLGİ İÇİN (216) 522 15 00
WEB www.philips.com.tr
FİYAT 215 YTL + KDV

TEKNİK VERİLER

Arabirim	ATA/IDE
DVD+R/RW	16x / 8x
DVD-R/RW	16x / 6x
CD-R/RW	48x / 32x
CD-ROM/DVD-ROM	40x / 16x
Diğer	USB 2.0 capture modülü

Web kamerası

LOGITECH QUICKCAM FOR NOTEBOOKS

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA Hızlı Sistem, Logosoft
BİLGİ İÇİN (212) 454 99 00,
(212) 217 55 85
FİYAT 59 \$ + KDV

TEKNİK ÖZELLİKLER

Arabirim	USB
Algılayıcı	CMOS
Video çözünürlüğü	640 x 480
Resim çözünürlüğü	1.280 x 960
Video yakalama hızı	15 fps
Diğer	Mikrofonu var

INTEL'İN GÖZBEBEĞİ FOXCONN'DA: Intel'in, i945'ten sonraki yonga setini duyurmasıyla üreticiler de bu yonga setini kullanan anakartları piyasaya çıkartmaya başladılar. Intel'in uzun yıllardır çeşitli anakart bileşenlerinde partneri olan Foxconn da bu üreticilerden biri. Öncelikle 955 yonga seti, 945'e göre bazı ufak değişiklikler içeriyor. Bunların başında, 4 yerine 8 GB belleğin desteklemesi. Ayrıca ECC bellekler de kullanılabiliyor, böylece iş istasyonu veya sunucu seviyesi sistemler için de uygun. Ayrıca işlemciyle – bellek arasındaki veri akışını optimize eden Intel Memory Pipeline teknolojisi sadece 955X üzerinde mevcut. Intel'in Matrix Raid teknolojisi sayesinde çoklu sürücüler daha güvenli olarak kullanabilmek de mümkün. Active Management ise kurumsal açıdan faydalı, zira donanımsal ve yazılımsal hataların tespitini kolaylaştırıyor. Foxconn, böyle güçlü bir yonga setine Azalia ses yongası, Gigabit Ethernet, 8 SATA ve 3 IDE yuvası, Firewire 1394a/b ve çift kanal DDR2 bellek ekliyor.

SONUÇ: Kurumsal veya masaüstü PC'sini limitleri zorlayacak bir hale getirmek isteyenlere yönelik bir anakart.

- + Geniş depolama seçeneği
- + Stabil bir performans
- Overclock için uygun değil

VIDEO KASETLERİNİZİ DEPOLAYIN: DVD yazıcılar DVD filmler sayesinde de kolayca popüler oldu. Artık makul fiyatlarla satılan DVD yazıcılar, tepe hız diyebileceğimiz bir noktaya eriştiler. Dolayısıyla üreticiler, artık ek özelliklerle fark yaratmaya çalışıyorlar. Daha önce CD/DVD üzerine baskı yapmanızı sağlayan yazıcısını incelediğimiz Philips, yeni yazıcısıyla, eski videolarınızı dijital ortama aktarma olanağı sağlıyor. Kutudan çıkan USB 2.0 bağlantı kablosuyla bunu yapabilmek mümkün. Kablonun diğer ucunda S-video ve kompozit video girişi ile ses girişi yer alıyor. Böylece analog video kameranızı PC'ye bağlayarak kayıtlarınızı kolayca DVD'ye yazabiliyorsunuz. Piyasadaki neredeyse her yazıcının eriştiği hızları sunan Philips'in bir eksiği, DVD-RAM desteği bulunmaması. Ancak yüksek hızlarda bile veri yazma kalitesini koruyan Dynamic Calibration ve CD/DVD yakma problemi yaşamamanızı sağlayan Seamless Link teknolojileri çalışma performansını artıracak özellikler.

SONUÇ: Philips, DVD yazıcılara yüklediği yeni işlevlerle, sıradan DVD yazıcıların arasından kolayca sıyrılmayı başarıyor.

- + Güvenli ve hızlı yazma
- + Video aktarma modülü
- DVD-RAM desteği yok

DİZÜSTÜ BİLGİSAYARDA SESLİ SOHBET: Dizüstü bilgisayar satışları tüm dünyada büyük bir hızla artarken, özel donanımlar da birer birer kendini gösteriyor. Logitech de dizüstü bilgisayarınızla kullanabileceğiniz bir web kamerası üretti. QuickCam serisinin bu son ürünü, altındaki ufak ayağı ile dizüstü bilgisayarınızın LCD ekranının üstüne kolayca yerleştirilebiliyor. Yerinden oynatmadan kameranın çevrilebilmesi ile büyük rahatlık sağlıyor. Kısa bir USB kablo bulunması, normal web kameralarda dezavantaj olarak görülebilir fakat dizüstünde durum biraz farklı. Kablonun boyu yuvalara takılabilmesi için yeterli, gereğinden fazla uzun olmaması da ergonomik açıdan iyi. CMOS algılayıcı kullanan QuickCam for Notebooks, üzerindeki mikrofon ile sesli sohbet edebilmenize olanak sağlıyor. 15 fps hızındaki video yakalama hızı ortalama bir değer, ayrıca algılayıcısı aslında 640 x 480 çözünürlükte görüntü yakalıyor ancak fotoğraf çekmek için var olan interpolasyon özelliği 1.3 Megapiksel kalitede görüntü sağlıyor.

SONUÇ: Kolay kurulan ve rahat kullanılan QuickCam'i taşıma çantasıyla güvenli bir şekilde taşıyabilirsiniz.

- + Ergonomik yapı
- + Mikrofon ile sesli sohbet
- + Gelişmiş ayarlar

Anakart

MSI P4N DIAMOND

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA Datagate, Multimedya
BİLGİ İÇİN (212) 321 41 41,
(212) 479 46 46
FİYAT 290 \$ + KDV

TEKNİK VERİLER

Form faktörü	ATX
Yonga seti	nVidia nForce4 SLI
İşlemci yuvası	Soket 775
FSB hızı	1066/800/533 MHz
Bellek yuvası	4 x DDR2 SDRAM
Yuva sayısı	2 x PCIeX16, 1 x PCIeX1, 2 x PCI

Dijital fotoğraf makinesi

SAMSUNG DIGIMAX i5

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA Kont
BİLGİ İÇİN (216) 528 55 00
WEB www.kont.com.tr
FİYAT 416 \$ + KDV

TEKNİK ÖZELLİKLER

Algılayıcı	5 MP CCD
Çözünürlük	2.592 x 1.944
Bağlantılar	USB, AV-out, DC-in
Bellek	50 MB dahili / SD kart
Güç kaynağı	Dahili lityum iyon pil
Boyut	90 x 60 x 17 mm
Ağırlık	133g

Mobil hoparlör

OLYMPIA SOUNDBUG

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

FİRMA Mor Reklamcılık Film & Müzik
BİLGİ İÇİN (212) 212 4646
WEB www.soundbug.info
FİYAT 75 YTL + KDV

TEKNİK VERİLER

Kullanılabilecek yüzeyler	Her türlü pürüzsüz parlak yüzey
Pil ömrü	3 saat
Ses gücü	72 db (maks.)
Ağırlık	180 gr
Boyut	95 mm x 50 mm x 35 mm
Bağlantı	3,5 mm stereo jack

İNTEL VE SLI, MSI'DA BULUŞTU: nVidia yüksek grafik performansı ile ünlü nForce4 SLI yonga setine sahip anakartlar, Intel işlemcili modelleriyle bir bir görücüye çıkıyor. MSI da bu iki çözümü birleştiren bir anakartı test merkezimize gönderdi. İlk gözümüze çarpan, SLI destekli anakartların tümünde olan minik kartın bulunmaması. Böylelikle çift ekran kartını sisteme takmanız yeterli oluyor. Çift kanal çalışan DDR2 bellekler ve 6 adet çapraz RAID destekli Seri ATA yuvası, USB ve Firewire ek girişleri ile 2 adet Gigabit Ethernet yuvası yüksek performanslı bir bilgisayar oluşturmak isteyenleri tatmin edecektir. Entegre ses kartında tercih, Creative'in Audigy LS ses kartlarında kullanılan yongadan yana olmuş. Bu yonga ile 8 kanal, 24 bit ses kalitesine erişebilirsiniz. MSI CoreCell donanım izleme ve ayarlama yongası da overclock için voltaj ve hız ayarlamaları yapmanızı sağlıyor. Fakat Soket 775 kullanan Intel işlemcilerde genellikle bu değerler kilitli oluyor.

SONUÇ: MSI P4N Diamond, performanslı bir oyun sistemi oluşturabilecek en güçlü anakartlardan birisi.

- ⊕ SLI ayar kartı kullanmıyor
- ⊕ Zengin özellikler
- ⊖ Kuzey köprüsü soğutucusu büyük

İNCE KAMERA DEVRİ: Dijital fotoğraf makineleri, yüksek çözünürlükleri daha küçük ebatlardaki cihazlarla sağlayabiliyor. Bu gelişmelere ayak uyduran üreticilerden birisi de Samsung oldu. Digimax i5, beş milyon piksel çözünürlüğü 2,5 inç boyutlarındaki geniş LCD'siyle birleştirince, hem taşıma hem de kullanım açısından belli bir rahatlık sağlıyor. Samsung bu ekranı sığdırabilmek için, vizörü kaldırmayı tercih etmiş. Makinenin üzerindeki SF tuşu sayesinde kolayca geçilen Safety Flash adlı mod, flaş kullanılmayan, ışığın yetersiz olduğu ortamlarda keskinlik ve renk bilgilerini ayarlayarak net bir sonuç almanızı sağlıyor. Renk efektleri, 1 cm makro mesafesi ve 11 hazır çekim modunun yanında, basit elle çekim ayarları da bulunması ile geniş bir kesime hitap edebilen bu ürün, video çekimi esnasında züm yapabilmesiyle de bizi etkiledi. Digimax i5, 640 x 480 çözünürlükte MPEG4 biçimli video kaydı yapabiliyor. PictBridge uyumlu yazıcılardan doğrudan çıkış alabilen makine ile TV bağlantı üzerinden slayt şov yapabilirsiniz.

SONUÇ: Digimax i5 şık, ergonomik ve kullanıcı dostu bir fotoğraf makinesi.

- ⊕ İnce yapı, geniş LCD ekran
- ⊕ Başarılı video çekimi
- ⊖ Safety Flash çoğunlukla yetersiz

DÜNYANIN EN GÜRÜLTÜCÜ BÖCEĞİ: Birkaç yıl önce sadece Hi-tech sayfalarından duyurabildiğimiz bu sıradışı aleti, en sonunda test etme şansımız oldu. SoundBug, aslında kullanıcılara müzik dinlemek için radikal bir çözüm sunan bir çeşit ses cihazı. Sesi ortama yayma görevini ise Amerikan ordusunun sonar cihazları için ürettiği Terfenol-D adlı bir materyal sayesinde gerçekleştiriyor. SoundBug'u, üzerinde yer alan dev vantuzu sayesinde istediğiniz bir parlak yüzeye tutturduğunuz zaman, bu materyal, ses sinyallerini titreşim olarak tüm yüzeye yayıyor. Yani kısacası, hoparlörün boyutunu, yapıştırdığınız yüzeyin büyüklüğü belirliyor. Ses kalitesi olarak ortanın biraz üstünde kalite sunan cihaz, çok yüksek seslerde yapıştırılan yüzeye bağlantılı olarak biraz cızırtı yapabiliyor. Ancak bunu da cihaz üzerindeki anahtarı "Low" konumuna getirerek engelleyebilirsiniz. Özellikle orta ve tiz sesler için üretilmiş olan cihaz mono olsa da, istenirse iki tanesini seri bağlayarak stereo hale dönüştürebilirsiniz.

SONUÇ: Sıradışı teknoloji ve çekiciliği ile kıyaslandığında fiyatının uygun olduğunu söyleyebiliriz.

- ⊕ Küçük boyutu ile taşınması çok kolay
- ⊕ Boyutuna göre iyi ses kalitesi
- ⊖ Pil ömrü oldukça kısa

İşlemci	
AMD ATHLON FX57	
CHIP PUANI	★★★★★
FİYAT/PERFORMANS	-
+ Oyunlarda eşsiz performans + Aynı yuvada 90nm mimari + Çift kanal bellek denetleyicisi	
FİRMA	AMD Türkiye
BİLGİ İÇİN	(216) 362 46 24
WEB	www.amd.com.tr
FİYAT	F.A.
TEKNİK ÖZELLİKLER	
Çekirdek saat hızı	2.800 MHz
FSB hızı	2 GHz Hyper Transport
Ön bellek	1 MB
Transistör sayısı	114 milyon
Yuva tipi	Soket 939
Diğer özellikler	AMD64, NX-Bit, SSE1/2/3

İşlemci: AMD Athlon FX57

Masaüstüne AMD'den taze kan

TEK ÇEKİRDEKLİ YENİ İŞLEMCI: Dev işlemci üreticisi AMD, masaüstü bilgisayarlara yönelik yeni ürünüyle karşımızda. Sempron ve Athlon 64 ile orta/alt sınıf bilgisayarlara işlem gücü sağlayan AMD, yeni işlemcileri olan X2 ve Athlon FX ile yüksek performans arayışını cevaplamak niyetinde. AMD, Athlon 64 serisinin mimarisini değiştirerek ve çekirdek hızını artırarak belirli bir noktaya getirdi.

Ancak tek çekirdekli bu seriye, daha yüksek çekirdek hızlarına sahip modeller eklenmeyecek. Bunun yerine üst sınıf performans için hazırladığı FX-55'te bazı değişiklikler yaparak yeni, tek çekirdekli masaüstü işlemci ortaya çıkartıldı.

İşlemcinizi kullanım amacınıza göre seçin

Piyasada sıkça çift çekirdekli işlemcilerin adını duyuyor olsak da, tek çekirdekli işlemciler kolay kolay silineceğe benzemiyor. İşlemci üreticilerinin bu sene sonu ve önümüzdeki seneye ait yol haritalarına baktığımızda bunu açıkça görüyoruz. Bunun sebebi, tüm uygulama ve oyunların

henüz çift çekirdek desteği sunmaması. Şu anda çift çekirdekli bir işlemci özel uygulamalar ve işlemler dışında size tek çekirdekli bir işlemciye oranla çok farklı bir performans getirmiyor. FX57 de bu düşünceden hareketle, tek çekirdekli işlemcileri bir adım ileri taşımak için geliştirilmiş. Selefi FX55'e göre farklı bir mimari ama aynı işlemci yuvası, gelişmiş bellek yöneticisi, yeni işlemci komut seti ve daha yüksek çekirdek hızı sunuyor. Dilerseniz FX57'yi daha yakından inceleyelim.

Mimari değişse de işlemci yuvası aynı

FX57'de 130 nanometrelik mimari yerine 90 nanometrelik işlemci mimarisi kullanılmış. Böylece daha ufak bir devre şeması üzerinde daha çok transistör yer alabiliyor. Ancak bu değişiklik işlemci yuvasını etkilememiş. Böylece soket 939 yuvalı bir anakarta takılarak çalıştırılabilir. AMD'nin işlemci yuvasını koruyarak oldukça akıllı bir hamle yaptığını söyleyebiliriz. Çünkü Soket 939 yuvası üzerinde Athlon 64, Athlon FX ve Athlon X2 iş-

lemcileri kullanılabiliyor.

Yeni mimari 193 mm²'lik işlemci boyutunun 115mm²'ye inmesine önyak olurken, transistör sayısının da 105.9 milyondan 114 milyona çıkmasını sağlıyor. Ayrıca işlemcinin çalışma voltajı da 1,5V'tan 1,35-1,4V arasına düşüyor. Tüm bunların çekirdek hızına etkisi ise 200 MHz'lik bir artış.

Çift kanal destekli entegre bellek yöneticisi

AMD işlemcilerden alıştığımız bir diğer özellik olan entegre bellek yöneticisi, bu üründe de bulunuyor. Tek fark FX57'deki bellek yöneticisinin çift kanal DDR desteği olması. Bu da çift kanal kullanılan anakartlarda seleflerine göre daha seri bir iletişim sağlamayı hedefliyor.

San Diego kod adıyla hazırlanan FX57, ön bellek konusunda bir değişiklik sunmuyor. L1 ön belleği 128 KB, L2 ön belleği ise 1 MB boyutunda. 64 bit bellek özellikleri sunan AMD64, işletim sistemine entegre virüs koruması olan Execute Disable Bit, 3DNow!, SSE1 ve SSE2 işlemci komut ailesine ek olarak SSE3 eklenmiş.

Oyun severlere müjde: FX57 tam size göre!

Oluşturduğumuz test platformunda yaptığımız performans karşılaştırmalarında ofis, internet ve sistem uygulamalarının genelinde, FX55'e göre gözle görülür bir artış sağlamanın yanında, en güçlü rakibi olarak gördüğümüz çift çekirdekli AMD X2 4800+ ile kafa kafaya yarışıyor.

FX57'nin en güvenilir yanı bizce oyun performansı, zira bu noktada aldığı sonuçlara bakarak yerini kimseye kaptırmaya niyetinin olmadığını söyleyebiliriz. Uygulamaların çoğunda da iyi performans sağlıyor, fakat bazı noktalarda çift çekirdekli işlemcilerin ardında kalıyor. Overclock için çarpan kilidi olmaması da, oyun severleri sevindirecek bir haber.

Farklı mimari : AMD, FX serisinin yeni işlemcisinde 110 nm yerine 90 nm'lik bir mimari kullanmış.

AYIN ÜRÜNÜ
CHIP
09/2005

Ekran kartı

GIGABYTE 3D1-68GT

CHIP PUANI

FİYAT/PERFORMANS

-

- + Tek kart üzerinde iki GPU
- + Yüksek performans
- Gürültülü ve ATX kasaya zor sığıyor

FİRMA	AMD Türkiye
BİLGİ İÇİN	(216) 362 46 24, (216) 528 55 00
FİYAT	349 \$ + KDV

TEKNİK VERİLER

Yonga seti	2 x GeForce 6800 GT
Bellek	512 MB DDR3
GPU frekansı	375 MHz
Bellek frekansı	1.060 MHz
Veriyolu	PCI Express x16
Diğer	Güç girişi, S-video in

Ekran kartı: Gigabyte 3D1-68GT

GeForce çift çekirdeğe geçti

GIGABYTE GÜCÜN KARANLIK TARAFINDA:

Bu yılın Mart ayında Almanya'da yapılan CEBIT fuarında tanıtımı yapılan 3D1, piyasaya çıkmadan önce CHIP Test Merkezi'ne gönderildi. İki grafik işlemciyi tek kart üzerinde birleştiren, yani bir nevi çift çekirdekli ekran kartı diyebileceğimiz 3D1 ile Gigabyte bir ilki gerçekleştiriyor.

ASUS da benzer bir ekran kartı duyurmuştu, ancak geçtiğimiz günlerde bu ürünü piyasaya çıkartmayacaklarını açıkladı. Diğer firmalar ise bu konuda bir duyuru yapmadı, dolayısıyla Gigabyte şu an tek kart üzerinde iki grafik işlemci barındıran tek üretici konumunda.

Tek kartta iki GeForce 6800GT

3D1'a yakından baktığımızda üzerinde iki adet nVidia GeForce 6800 GT grafik işlemcisi bulunduğunu görüyoruz. Bu işlemcilerin GPU frekansları 6800 GT'ye göre biraz daha yüksek, bu da bir üst sınıf olan 6800 Ultra'nın performansını yakalaması için yapılmış bir düzenleme. Toplam 512 MB DDR3 belleği bulunan ve 256 bit bellek veriyolu kullanan ürün üze-

rinde iki adet DVI girişi ile S-Video çıkışı yer alıyor. Her grafik işlemci bu belleğin 256 MB'lık kısmını bağımsız olarak kullanıyor. Bu da SLI kartlardaki çift işlemcinin, tek bellek kullanımına göre bir avantaj getireceğe benziyor.

Kart, oldukça büyük boyutlarıyla dikkat çekiyor. İki yuvayı kaplayacak kalınlıkta bir soğutma sistemine sahip. Ürünün ön ve arka kısmı bakır soğutma bloklarıyla kaplı, ayrıca her iki yüzde bir fan yer alıyor. Uzunluğu ise rahatsızlık yaratabilir çünkü standart boyutlardaki kasaya sığdırmakta zorluk çektik, zira 3D1'in kullandığımız anakarttan daha uzun bir boya sahipti. Ancak Gigabyte bu konuda sıkı çalışmış, çünkü ASUS'un kartına göre en ve boy olarak daha ufak bir ürün ortaya çıkartmış.

Son sürücülerle SLI gibi çalışıyor

Kart eski nVidia grafik sürücülerini kurulu bir sistemde tek bir GeForce 6800GT performansı alabiliyor. En son sürücülerini kurduktan sonra, tıpkı SLI ekran kartlarında olduğu gibi sistem bu özelliğin kul-

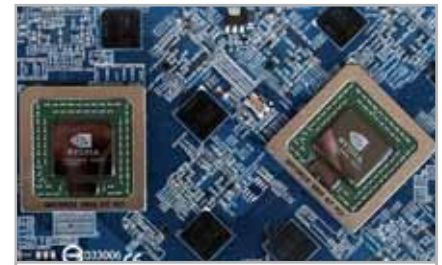
lanılabilir olduğunu belirtiyor. Bu seçeneği işaretleyerek, SLI ekran kartı gibi tanıtılan karttan tam verim alarak kullanmaya başlayabilirsiniz. Bu şu anlama geliyor, iki adet 3D1'i sisteme takarak SLI özelliğinden faydalanmak mümkün değil. Bunu bir dezavantaj olarak görmemek lazım, iki adet çift çekirdekli ekran kartı kullanmayı gerektirecek oyunlar ve uygulamalar uzun bir süre piyasaya olmayacaktır.

Üzerinde ek bir güç girişi bulunduran 3D1'i kullanabilmek için tıpkı SLI ekran kartlarında olduğu gibi en az 400 Watt akım değerine sahip bir güç kaynağı kullanmak gerekiyor. Çevirici kablo ile ayrı bir slota 2 CRT monitör daha bağlanabiliyor. Üzerindeki DVI'lar da dahil edildiğinde, toplam dört monitör video işleme gibi amaçlar için büyük bir kullanım rahatlığı sağlıyor.

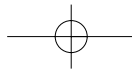
3D1, her şeyi geride bırakıyor

Performans açısından baktığımızda, 3D1 başarılı sonuçlara imza atıyor. Yaptığımız Direct3D ve OpenGL sentetik testlerinde GeForce 7800GTX, GeForce 6800 GT SLI ve 3D1 birbirine çok yakın sonuçlar aldı. Burada 3D1, 6800GT SLI'a karşı yüzde 8 üstün gelirken, 7800'un yüzde 2 gerisinde kaldı. Tek çalışan 6800GT'ye ise yüzde 50 oranında üstünlük sağladı. Sentetik uygulamaların toplamında ise tek çalışan 6800GT'den yüzde 37 önünde, 6800GT SLI'ın yüzde 5 önünde, 7800GTX'in ise yüzde 1 önünde sonuçlar elde etti. Oyunlarda ise tek 6800 GT'den daha iyi performans veren 3D1, 6800 GT SLI ve 7800 GTX'le başabaş bir performans sağlıyor.

Sonuç: Gigabyte 3D1 ile bir fanteziyi gerçekleştiriyor ve iki grafik işlemci çekirdeğini tek bir kartta buluşturarak tekli çalışan en güçlü grafik kartını ortaya çıkartıyor. Boyutlar açısından sonuç her ne kadar planlanandan iyi durumda olsa da, geniş bir kasaya ihtiyaç duyacağınız kesin.

Bir taşla iki kuş: 3D1'in çift grafik işlemcisini soğutabilmek için en az 400 Watt'lık bir güç kaynağı gerekiyor.

Ekonomik ve kaliteli alternatif iletişim

Arama kartları karşılaştırması

Türk Telekom'dan uzak mesafe ses hizmeti vermek için lisans alan yeni telekom operatörlerimizin hizmetleri, artık hayatımızın bir parçası oldu. CHIP'in arama kartları karşılaştırması, piyasada kolayca bulunabilen belli başlı telefon kartlarının neler vaat ettiğini inceliyor.

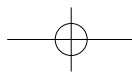
Telefon kartları yaflamın bir parçası oldu. Evlerini aramak isteyen askerler, yurtdışında öğrenim gören çocuklarının sesini duymak isteyen anneler, internet sayesinde tanışmış farklı şehirlerdeki aşıklar veya Türk Telekom tarifelerini yüksek bulup daha ekonomik fiyatlara telefon görüşmesi yapmak isteyenler... Özel telekom şirketlerinin üretip pazarladığı arama kartlarına duyulan ilgi, çığ gibi büyüyor.

Bir yıldan kısa süre içinde Türkiye'de satılan arama kartlarının sayısının 1,5 milyonu geçtiği tahmin ediliyor. Bu rakam halkın henüz arama kartlarını yeni tanımaya başladığı bir dönemde gerçekleştiği için, yakın zamanda ilginin daha da büyüyeceğine kesin gözüyle bakılıyor.

Doğru kartı seçmek: Kâr veya zarar

Türk Telekom'un özelleştirilmesinin tamamlanmasıyla devlet tekelden özel te-

kele geçileceğini savunan ve durumdan rahatsız olan uzak mesafe operatörleri, bir araya geldiler. Ortak istekleri ise, özelleşmiş yeni Türk Telekom'un hâkim konumunu kullanarak diğer operatörleri ezmesi için yasal önlemler alınması. Sertleşecek rekabet nedeniyle kart satışlarının 2006 içinde düşebileceği ve bazı operatörlerin pazardan silinebileceği ihtimali de dile getiriliyor. Fakat kullanıcı tarafından bırakıldığında, şirketleri endişelendiren reka-

Ucuz telefon görüşmesi: Telefon kartları evlerimizdeki sabit telefonlardan ucuz görüşme imkanı sağlıyor.

betin fiyatların daha da düşmesine ve dolayısıyla kullanıcıların bütçelerine yararlı olacağı aşikâr.

Kartları seçerken dikkatli olmak gerekiyor. Her kartın, kullanıcının ihtiyaçlarına göre değişebilecek belli avantaj veya dezavantajları var. Kimisinin müşteriye yardımcı olacak bir müşteri servisi, hatta web

» Turkcell ile de arabağlantı anlaşmasını gerçekleştirdik ve 500.000'in üzerinde arama kartı sattık.

Tugrul Cora / Milleni.com Türkiye Genel Müdürü

sitesi bile yok. Bazılarıysa kontörü biten kullanıcıları yeni kart aramak için gazete bayilerinin arasında koşturtmamak için, telefondan veya web sitesi üzerinden kredi kartı ile kontör satmaya varan hizmetleri ile göz dolduruyor. Bazı kartlar Afrika'nın en uçra köşelerini bile aramaya izin verirken, Türkiye içindeki sabit telefonları veya GSM numaralarını aramak için kullanılmıyor, bazıları da sadece sınırlı sayıda ülkeye ulaşabiliyor. Arama kartlarının kullanımını ilk bakışta zahmetli görünüyor. Arama kartı satın alan kullanıcı, kartı, arkasındaki son kullanma tarihinden önce kullanmak zorunda. Ayrıca ilk kullanımdan itibaren 3 veya 6 ay sonra da kartlar kullanılmaz oluyor. Eğer kartın yeniden kontör yüklemeye özelliği varsa, kartın son kullanma tarihine kadar sadece 3 ay boyunca kullanılmayan kontörler yanıyor.

Hayatımıza giren 11 yeni numara

Arama yapmak isteyen kullanıcı önce sabit bir telefondan, kartın üzerinde belirtilen ücretsiz 811'li numarayı arıyor. Bu

noktada kullanıcının karşısına dijital bir yönlendirici çıkıyor ve kartın pin numarasını soruyor. Kullanıcı, kartın üzerindeki pin numarasını tuşladıktan sonra, dijital yönlendirici bu defa aranacak telefon numarasını soruyor. Kullanıcı aynı Türk Telekom hatlarından arıyormuş gibi, ülke ve bölge kodları ile birlikte arayacağı numarayı tuşluyor ve konuşmasına başlayabiliyor. Operatörler, bu bol numaralı sistemi fazla zahmetli bulan kullanıcılar için, otomatik arama cihazı seçeneği de sunuyor: Kullanıcı, cihazı evdeki telefonu ile Türk Telekom hattının arasına takıyor ve ahizeyi kaldırdığında 811'li numara aramaya gerek kalmadan veya pin kodu tuşlamasına gerek kalmadan doğrudan ulaşmak istediği numarayı arayabiliyor.

Görüşme Türk Telekom faturasına yansımıyor ve görüşme ücreti, kullanıcının anlaşmalı olduğu telekom operatöründen aldığı kontörden düşüyor.

Arama kartlarının arkasındaki şirketler, Türk Telekom ile yaptıkları sözleşmeler gereğince müşterilerinin kontör ücretinin bir kısmını Türk Telekom'a ödüyorlar. Ancak Telekom ile yapılan pazarlık ve kar marjları üzerindeki oynamalar ile yurt dışı görüşmelerinde her kart farklı tarifeler uygulayabiliyor.

Örneğin Arakart ile Avustralya'yı aramanın dakikası 26 YKr iken, Alocard ile aynı ülkeyi aramanın fiyatı 39 YKr/dakika. Fakat Arakart kullanıcıları Avustralya'yı (ve Avustralya'nın içinde bulunduğu ka-

Ucuz telefon: Telefon kartlarıyla oluşan yeni tarifeler, uzak mesafe görüşmelerini ucuzlattı.

Cüzdana yeni kart: Arama kartları farklı seçeneklerle geliyor ve kredi kartı boyutuyla cüzdanda saklanabiliyor.

demedeki diğer ülkeleri) Alocard'a göre daha avantajlı fiyatla arayabilirken, mesela Rusya ve Rusya'nın içinde bulunduğu kademede diğer ülkeleri aramak için 97 YKr/dakika ödüyorlar.

Bu kademede de Alocard'ın 22Ykr/dakika arama ücreti ile daha avantajlı olduğu dikkat çekiyor. Dolayısıyla kart seçimi yaparken, tablomuzu incelemeniz ve sık aradığınız ülkelere göre uygun fiyatı sunan kartı seçmeniz mantıklı olacaktır. Ayrıca 811 ile başlayan ücretsiz numaranın kolay hatırlanabilir olması da, pin numarasını ezberleyen veya kolay ulaşılabilir bir yere yazan kullanıcıların, umumi telefonlardan kolay arama yapmasına yardımcı olabiliyor. İncelemeye aldığımız kartların tümü de fiziksel olarak satışı yapılan ve Türkiye'den yurtdışına doğru arama yapan ön ödemeli arama kartları.

Kartların değerlendirilmesi

Cem Şancı,
Haber Müdürü

■ **Alocard:** Yurtiçi aramalarda en hesaplı seçeneklerden biri olan Alocard'ın arkasında, Almanya'daki Türk vatandaşlarının Türkiye'yi aramak için en fazla tercih ettiği operatör Mille-ni.com bulunuyor. Almanya'daki kart pazarının liderlerinden olan Mille-ni.com alt yapısını kullanan Alocard'ı Trendikom isimli telekom şirketi üretiyor. Alocard'a tekrar kontör yüklemesi yapılamıyor, ancak karttaki kontörler ilk kullanımdan itibaren 6 ay süre ile kullanılabilirliğini koruyor.

Alovia: Piyasadaki ilk markalardan biri olan Alovia'nın, sadece 20 milyonluk tek kart seçeneği bulunuyor. Kullanıcılar karta tekrar kontör yükleyebiliyor veya fiziksel olarak kart satın almadan telefonla veya online olarak pin numarası satın alabiliyorlar. Alovia'yı, internet servis sağlayıcısı olarak ün yapan Atlas Online'in telekom iştiraki Telekom Atlas On-line işletiyor.

Arakart: Doğan Telekom'un ön ödeme-li arama kartı Arakart, 4YTL, 6 YTL, 15 YTL, 30 YTL ve 60 YTL'lik 5 farklı seçenekte satılıyor. Arama kartlarında 4 YTL gibi düşük seçeneklerin olması, kullanım süresi sonunda yanan kontör sorununa karşı kullanıcıları koruyan bir avantaj olarak öne çıkıyor. Ayrıca Arakart hem yüksek bulunabilirliği, hem ses kalitesinin başarısı, hem de yurtiçi aramalara izin vermesi ile incelememizdeki en avantajlı kartlardan biri kabul edilebilir.

Access: ABD'yi aramak isteyenlerin tercih edebileceği Access kart, bu ülkeyle yapılan konuşmaların dakikasını 14 YKr'a getiriyor. Ayrıca, 2 YTL'lik kart seçeneği ile piyasadaki en ucuz arama kartını da satıyor. Fakat 24 saat müşteri temsilcisi bulundurmayan servisin kartlarına kontör yüklemesi de yapılamıyor.

Bigalo: Sabancı Telekom'un markası Bigalo, sadece yurtdışını aramak için kullanılıyor. Tekrar kontör yüklemesi özelliği bulunmayan kart "kullan-at" olarak nitelendiriliyor. Tüm TeknoSA mağazalarında bulunabilen kart, ayrıca 444'lü danışma hattına sahip tek

arama kartı markası olarak gündüz sorun yaşayanlara kolaylık sağlıyor. Ancak web sitesinde ve kartın üzerinde 24 saat online müşteri temsilcisi bulunduğu belirtildiği halde, incelememiz için sabah saat 03:00 civarında müşteri danışma hattına (444 0 256) ulaşmaya çalıştığımızda telefonun açılmadığını da ekleyelim.

Ekokart: Ekokart, satın almak istediğinizde piyasada bulabildiğiniz, ama hakkında bilgi aradığınızda bulamadığınız tek kart olma özelliğini taşıyor. Servis kalitesi bakımından incelememizdeki en düşük değerlere sahip olan kart, üzerindeki müşteri servis numaralarının cevap vermemesi, üretici firmasının belli olmaması ve karta ait bir web sitesinin bulunmaması nedeniyle diğer kartlara karşı avantaj kazanamıyor.

Hasret Kartı: İnternet servis sağlayıcısı Süperonline'in arama kartı, 24 saat çalışan müşteri danışma servisiyle, yüksek ses kalitesiyle ve karta tekrar kontör yükleme imkânıyla göz dolduruyor. Ayrıca kartla birlikte minik bir ücret tarifi ve kullanım kılavuzu çıkması kullanım kolaylığı sağlıyor. Yurtiçi GSM hatlarının aranmasına izin vermeyen karttaki kontörlerin, ilk kullanımdan sonraki 3 ay içinde harcanması gerekiyor.

Koç.net Phonecard: Koçnet'in British Telecom ile ortak servisi Phonecard, Türkiye'ye gelen turistlere yönelik hazırlanmış bir kart. Ülke içine aramaya izin vermediği gibi ulaşabildiği ülkelere sayıları sınırlı. İncelemede örnek olarak aldığımız Avustralya ve Azerbaycan da aranmayan ülkeler arasındaydı. Ancak Phonecard, 24 saat çalışan müşteri servisi, yüksek ses kalitesi ve 6 aylık kontör süresi ile göz dolduruyor.

Mor-Tel: Ankara merkezli Mor-Tel Telekom'un arama kartı Mor-Tel, ortalamasının altında kalan arama ücretleriyle dikkat çekiyor. Kullan-At modeli karta tekrar yükleme yapılamıyor ama isteyen müşteriler için kredi kartı ile online pin satışı mevcut. Böylece, yeni kart satın almak için web sitesine girmek veya telefon açmak yeterli oluyor.

Rock-Tel: Ankara merkezli Kaya Telekom şirketinin markası Rock-tel; 3,5,10, 25 ve 50 YTL'lik 5 farklı seçenek sunuyor. Yeniden kontör doldurma yapılamayan kartlar için online pin satışı da mümkün değil.

Ürün	Alocard	Alovia
Firma	Trendikom	Atlas On-line
Web (www)	Trendikom.com	atlas.net.tr
Bağlantı numarası	0811 245 45 45	0811 254 00 00
Müşteri servis numarası	(212) 531 02 02	(212) 293 80 55
Kullanım süresi	6 ay	3 ay
Servis		
Ses kalitesi	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■
Bulunabilirlik	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■
Müşteri servis kalitesi	■ ■ ■ ■ ■	■ ■ ■ ■ ■
7/24 Müşteri temsilcisi	—	•
Tekrar yükleme	—	•
Online pin satışı	—	•
Özetle	Milleni.com'un alt yapısını kullanıyor.	Kullanışlı, pratik, ekonomik ve güvenilir.
Fiyat*		
ABD	19 YKr / dak	20 YKr / dak
Almanya	19 YKr / dak	20 YKr / dak
Avustralya	39Ykr / dak	20 YKr / dak
Azerbaycan	49 YKr / dak	60 YKr / dak
Rusya	22 YKr / dak	20 YKr / dak
Şehir içi	16 YKr / dak	20 YKr / dak
Şehirlerarası	16 YKr / dak	20 YKr / dak
Yurtiçi GSM	49 YKr / dak	50 YKr / dak
Seçenekler		
Seçenek 1	5 YTL	20 YTL
Seçenek 2	10 YTL	-
Seçenek 3	20 YTL	-
Seçenek 4	-	-
Seçenek 5	-	-

• = Evet — = Hayır

*: 100 kontörlük kart fiyatları baz alınmıştır.

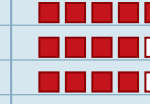
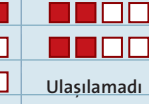
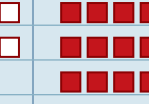
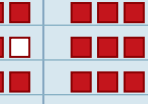
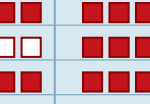
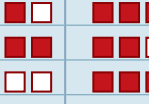
NASIL TEST ETTİK?

► **SES KALİTESİ:** Arama kartları, kartı üreten, pazarlayan firmadan ayrı olarak, farklı ses taşıyıcısı firmaların üzerinden hedef telefon numarasına ulaşıyor. Görüşme sırasındaki ses kalitesi, ses taşıma hizmetini veren telekom firmasına göre değişiklik gösterebiliyor. Araştırmada genel bir değerlendirme yapılmasına karşın, kullanıcının telefonun bağlandığı Türk Telekom santralinden hava durumuna kadar

pek çok etken, görüşme anında ses kalitesini etkileyebilir.

► **BULUNABİLİRLİK:** Telefon kartının yaygınlığı, satış noktalarının fazlalığı, piyasada bulunabilme imkânı.

► **MÜŞTERİ SERVİS KALİTESİ:** Editörlerimiz değişik saatlerde kartların üzerinde yazan teknik destek hatlarını arayıp kimliklerini gizleyerek müşteri temsilcilerine farklı sorular yöneltti. Alınan cevapların doyuruculuğu, sorunların çözülme

							
Arakart	Axess	Bigalo	Ekokart	Hasret Kartı	Koçnet	Mor-tel	Rock-Tel
DoğanTelekom	Axcess Telekom	Sabancı Teletom	-	Süperonline	Koçnet	Mor-Tel Telekom	Kaya Telekom A.Ş.
arakart.com.tr	Excesstelekom.com	bigalo.com	yok	habretkarti.com	phonecard.koc.net	morttel.com	rocktel.com.tr
0811 238 38 38	0811 226 69 69	0811 244 02 56	0811 226 85 85	0811 266 66 66	0811 256 2 562	0811 246 46 46	0811 233 0 811
(212) 478 02 72	(212) 415 06 00	444 0 256	(212) 679 25 28	(212) 473 0 811	(212) 556 10 10	(312) 496 31 31	(312) 440 51 85
3 ay	3 ay	6 ay	3 ay	3 ay	6 ay	3 ay	3 ay
							
•	-	-	-	•	-	-	-
•	-	-	-	•	•	-	-
•	-	-	-	-	-	•	-
Ses kalitesi çok iyi.	Amerika'yı aramanın ekonomik yolu.	Sabancı holdingin güvencesi arkasında.	Yetersiz bilgi ür-kütüyor.	El kitapçığı fay-dalı, müşteri ser-visi iyi.	Yurt dışı aramala-ra koç holding gü-vencesi.	Ankara'lı firma id-dialı.	Kart seçeneğinin fazla olması dik-kat çekiyor.
19,5 YKr / dak	14 YKr / dak	22 YKr / dak	19,5 YKr / dak	19,5 YKr / dak	21 YKr / dak	18 YKr / dak	19 YKr / dak
19,5 YKr / dak	17 YKr / dak	22 YKr / dak	19,5 YKr / dak	19,5 YKr / dak	20 YKr / dak	18 YKr / dak	19 YKr / dak
26 YKr / dak	18 YKr / dak	22 YKr / dak	23,5 YKr / dak	19,5 YKr / dak	-	18 YKr / dak	19 YKr / dak
56 YKr / dak	49 YKr / dak	38 YKr / dak	-	50 YKr / dak	-	59 YKr / dak	41 YKr / dak
97,5 YKr / dak	20 YKr / dak	95 YKr / dak	33 YKr / dak	21,5 YKr / dak	20 YKr / dak	27 YKr / dak	21 YKr / dak
A: 19,5 YKr/dak / B:26 YKr/dak	17 YKr / dak	-	17 YKr / dak	A: 16,7 YKr/dak B: 19Ykr/dak	-	18 YKr / dak	18 YKr / dak
A: 19,5 YKr/dak / B:26 YKr/dak	17 YKr / dak	-	17 YKr / dak	A: 16,7 YKr/dak B: 19Ykr/dak	-	18 YKr / dak	18 YKr/dak/dak
130 YKr / dak	55 YKr / dak	-	-	Yok	-	59 YKr / dak	50 YKr/dak/dak
4 YTL	2 YTL	6 YTL	10 YTL	5 YTL	5 YTL	4 YTL	3 YTL
6 YTL	5 YTL	15 YTL	25 YTL	10 YTL	10 YTL	10 YTL	5 YTL
15 YTL	10 YTL	-	-	-	15 YTL	25 YTL	10 YTL
30 YTL	20 YTL	-	-	-	-	-	25 YTL
60 YTL	50 YTL	-	-	-	-	-	50 YTL

A: İstanbul (Anadolu-Avrupa), Ankara, Bursa, İzmir, Erzurum, Trabzon, Antalya, Muğla, Adana, Diyarbakır, Samsun

B: Diğer şehirler ve KKTC

hızı, telefonların beklemeye alınma süresi, müşteri temsilcisinin tavrı gibi detaylar CHIP editörleri tarafından değerlendirilip, ortalaması alındı.

► **7/24 MÜŞTERİ TEMSİLCİSİ:** Kartın kullanımıyla ilgili sorunlara ve sorulara cevap verecek, kullanıcılara yardımcı olacak müşteri destek servisi.

► **TEKRAR YÜKLEME:** Kontörü biten telefon kartına kredi kartı ile web sitesinden veya destek telefonundan kontör yükleme

özelligi.

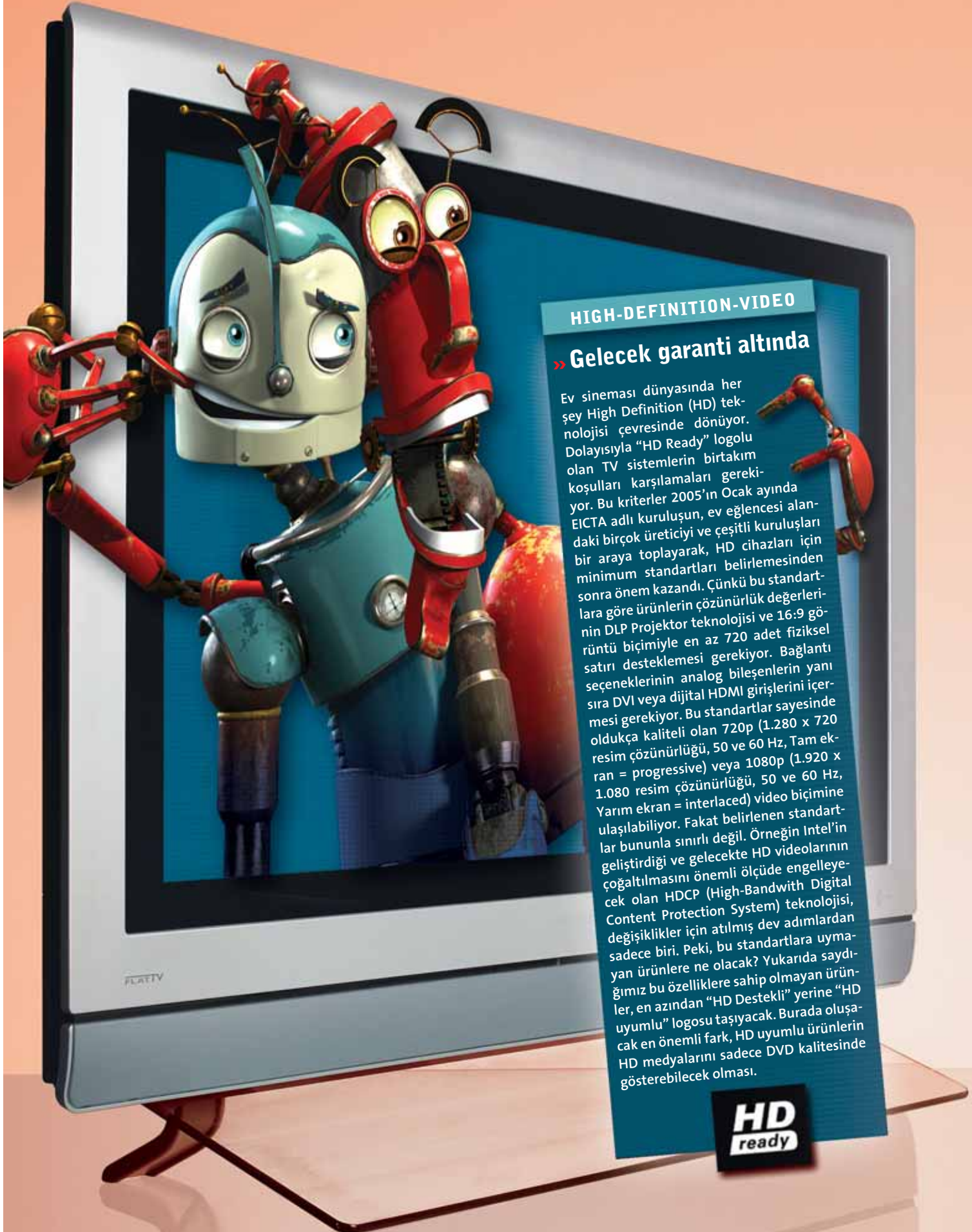
► **ONLINE PİN SATIŞI:** Fiziksel kart satışı dışında, web sitesinden veya müşteri servis telefonundan kredi kartı ile sanal kart satın alabilme özelliği. İncelemede, bu özelliğe sahip olan arama kartlarının bulunabilirliği de en yüksek puanla değerlendirildi.

► **FİYAT:** Fiyatları karşılaştırmak için 5 yabancı ülkeye doğru yapılan görüşmelerin ve yurtiçi aramaların dakika başına fiyatı

hesaplandı. Değişikliklere karşı son tercih yapılırken kartla ilgili web sitesinden ve müşteri danışma hattından fiyatlar hakkında tekrar bilgi alınması yararlı olabilir.

► **KART SEÇENEKLERİ:** Kartların ilk kullanımından sonra 3 veya 6 ay içinde kontörlerin tüketilmesi gerekiyor. Sık arama yapmayan kullanıcılar, fazla kontörlü kart alıp 3 ay içinde tüm kontörleri harcamazlarsa zarar edebiliyorlar. Ön ödemeli

kart sisteminde kullanıcıların 3 veya 6 ay içinde yapacakları tahmini konuşma süresini belirleyip kart seçimlerini doğru yapmaları, “ekonomik görüşme”nin mümkün olması için en önemli etken. Örneğin Almanya ile yapılacak 5 dakikalık bir görüşme için 20 YTL’lik bir kart satın alan kullanıcının, söz konusu telefon görüşmesinden sonra kartını bir daha kullanmaması halinde, görüşmenin dakikası 4 YTL’ye mal olacaktır.

HIGH-DEFINITION-VIDEO

» Gelecek garanti altında

Ev sineması dünyasında her şey High Definition (HD) teknolojisi çevresinde dönüyor. Dolayısıyla "HD Ready" logolu olan TV sistemlerin birtakım koşulları karşılamaları gerekiyor. Bu kriterler 2005'in Ocak ayında EICTA adlı kuruluşun, ev eğlencesi alanındaki birçok üreticiyi ve çeşitli kuruluşları bir araya toplayarak, HD cihazları için minimum standartları belirlemesinden sonra önem kazandı. Çünkü bu standartlara göre ürünlerin çözünürlük değerlerinin DLP Projektör teknolojisi ve 16:9 görüntü biçimiyle en az 720 adet fiziksel satırı desteklemesi gerekiyor. Bağlantı seçeneklerinin analog bileşenlerin yanı sıra DVI veya dijital HDMI girişlerini içermesi gerekiyor. Bu standartlar sayesinde oldukça kaliteli olan 720p (1.280 x 720 resim çözünürlüğü, 50 ve 60 Hz, Tam ekran = progressive) veya 1080p (1.920 x 1.080 resim çözünürlüğü, 50 ve 60 Hz, Yarım ekran = interlaced) video biçimine ulaşılabilir. Fakat belirlenen standartlar bununla sınırlı değil. Örneğin Intel'in geliştirdiği ve gelecekte HD videolarının çoğaltılmasını önemli ölçüde engelleyecek olan HDCP (High-Bandwidth Digital Content Protection System) teknolojisi, değişiklikler için atılmış dev adımlardan sadece biri. Peki, bu standartlara uymayan ürünlere ne olacak? Yukarıda saydığımız bu özelliklere sahip olmayan ürünler, en azından "HD Destekli" yerine "HD uyumlu" logosu taşıyacak. Burada oluşacak en önemli fark, HD uyumlu ürünlerin HD medyalarını sadece DVD kalitesinde gösterebilecek olması.

HD
ready

Plazma TV testi

42 inç TV'lerin kapaşması

Plazma teknolojisi sayesinde, sıkıcı olan TV sistemlerinden, oldukça şık, modern ve duvara monte edilmiş sistemlere doğru bir geçiş gerçekleşti. CHIP, geleceğin video standardı High Definition'ı da hesaba katarak 106 cm sınıfındaki plazma televizyon modellerini karşılaştırdı.

50 cm'lik tüplerle alışıla gelmiş piyama terlik- televizyon keyfi, yerini modern çağın TV keyfi olan büyük, ince ve yüksek çözünürlüklü cihazlara bıraktı. Yerini bıraktı bırakmasına, ama tüplü televizyonlardan bu yeni teknolojiye geçmemizi sağlayan değişim, birbirinden farklı iki koldan gerçekleşti. Bunlar, PC monitörlerinden bildiğimiz LCD ve son zamanlarda oldukça ilgi çeken Plazma teknolojileri.

32 inç kadar olan boyutlarda, LCD televizyonlar pazarı ele geçirmiş durumda. Bu televizyonların maliyetinin düşük, güç tüketiminin ve ağırlığının az oluşu, bunun en büyük nedeni. Buna karşın, 32 inç ve üstü sistemlerde LCD'nin aksine Plazma televizyonların ağırlık kazanması dikkat çekici. Doğrusunu söylemek gerekirse, bu olaya pek de şaşırmamak gerek. Çünkü bu ürünlerin çalışma prensipleri dikkate alındığında, daha doğal renk sunukları, çeşitli görüş açılarında kontrast ve renk dağılım sorunları yaşamadıkları göze çarpıyor.

Durum böyle olunca, biz de birbirinden değişik on adet ürünü büyüteç altına aldık. Testimize katılan markalar arasında Philips ve Panasonic gibi pazar liderle-

rinin yanı sıra Pioneer, Hitachi, NEC, Sony, Toshiba, LG, Hyundai ve Loewe gibi firmalar da var. Bununla beraber, ürünlerinde bir model değişimi yapacak olan Samsung maalesef katılmamayı tercih etti. Benzer bir durum Panasonic'te de yaşandı. Panasonic testimize HD uyumlu bir ürün ile katılmayı tercih etmesine karşın, HD teknolojisine hazır bu ürününü test merkezimize ulaştıramadı. Teste katılan tüm ürünler için yapabileceğimiz ortak yorum, birbirlerine çok yakın sonuçlar vermeleri. Dolayısıyla, birçok ürünün "çok iyi" ile "iyi" arasında değerlendirilmesini doğal karşılamak lazım. Benzer bir durum, bu ürünlerin fiyatları için de söz konusu. "HD ready" logosuna sahip olmayan ürünler 2.000 Euro'dan başlayan fiyatlarla piyasada bulunabiliyor. Buna karşın en pahalı ürün 4.600 Euro'ya satılıyor.

HDTV: Ülkemiz bu teknoloji ile ne zaman tanışacak?

HDTV, 768 veya 1.024 satıra sahip olan plazma tekniği sayesinde yüksek çözünürlüklü ve detaylı HD görüntüler için kullanılmasına karşın, sadece Japonya ve ABD'de destekleniyor. Bu teknolojinin

» Test

On bir adet plazma TV'nin karşılaştırmalı kalite testi

Teste katılan ürünler: Hitachi 42PD5200E, Hyundai HQP4215R, LG RZ-42PY10X, Loewe Xelos A42, Medion MD34598, NEC PX-42XR3G, Panasonic TH-42PA50E, Pioneer PDP-435FDE, Sony KE-P42XS1, Toshiba 42WP46 **118**

Bilim teknik: Plazma tekniği ile ışık parlamalarından görüntü elde etmek **112**

Atölye: PC'den yüksek çözünürlüklü videoları aktarma **114**

sadece bu ülkelerde kullanılması ilginç doğrusu. Yeni teknolojileri yakından takip eden Avrupa bile 576 satırlı PAL teknolojisinden hâlâ vazgeçmiş değil. Yine de bu işin böyle gideceğini düşünmek yanlış olur; zira aldığımız duyurular 576 satırlık PAL teknolojisinin son günlerini yaşadığı yönünde. Öyle ki, HDTV yayınlarının 2008 yılında devreye girmesi söz konusu olabilir. Durum böyle olunca, "HD ready" olarak adlandırılan ürünlerin pazar payı %1'i geçmiyor. 2006 yılında →

gerçekleştirecek olan Dünya Futbol Şampiyonası'nda bazı uydu kanallarının HDTV yayını destekleyecekleri söyleniyor. Hatta bazı filmlerin bile HD biçiminde aktarılacağı, HD kalitesinde video filmlerin de satılacağı söyleniyor. HDTV derken, sıra geldi HD teknolojisine ile anılan yeni nesil Plazma TV'lerin karşılaştırılmalı testine.

Görüntü kalitesi: Gerçekçi renkler, karanlık sahnelerde sorunlar

Parlaklık ve kontrast, gösterilecek nesnelere bağlı olarak, Plazma dünyasının değişkenleri arasında yer alıyor. Bu yüzden de sıralamayı yapabilmek için gayet iyi bir puanlama ölçütü sayılabilir. Testimizde, ürünlerin gri tonlama (Gamma sapması) özelliklerine baktığımızda Philips ve Panasonic'in iyi değerler elde ettiğini, Loewe'nin de bu ikisini izlediğini gördük. Geri kalan ürünler için söyleyebileceği-

Konforlu: Pioneer'in Media Receiver ürününde akla gelen neredeyse tüm video girişleri mevcut.

miz, ideal değerlerden %10'luk bir sapma göstermeleri. Bunu ihmal etmemek lazım: Çünkü sapma değerinin artması ile birlikte aydınlık sahnelerde dış hatlar kayboluyor. Yani, beyaz bir ceket karlı bir ortamda görünmüyor. Testimize katılan cihazlarda böyle bir sorunla karşı-

laşmadığımızı hemen belirtelim.

Buna karşın, hareketli kenarlarda renk kaymasına neden olan False Contour (yanlış kontur) etkisini

NEC, Philips, Toshiba ve Panasonic'in ürünlerinde gördük. Bizi en çok şaşırtan olay ise, hareketli görüntülerde renk dağınıklarına neden olan Banding etkisinin tüm televizyonlarda karşımıza çıkması oldu. Bu etkinin neden olduğu tipik hatalar, ileriki sayfalardaki resimlerde görülebilir.

Renk doğruluğu konusunda, birçok cihazın fabrika ayarları ile oldukça başarılı bir kalite sunduğunu söyleyebiliriz. Dikkat ederseniz "birçok" dedik. Çünkü Hyundai'nin renklerinin maviye, Toshiba'nın da kırmızıya daha fazla ağırlık verdiği, gözlerimizden kaçmadı. Yine de bunun bir sorun olmadığını belirtmekte fayda var: Yapılan birtakım ince ayarlar ile →

» TEST GALİBİ

CHIP TOPLAM PUAN

BİLGİ İÇİN

www.pioneer.com

FİYAT

3.700 Euro

FİYAT/PERFORMANS

orta

Pioneer PDP-435FDE

En iyi görüntü kalitesi

■ Bazı ürünler başarılı ölçüm değerleri ile ilgi toplasa da, Pioneer oldukça kaliteli TV ve video görüntüsü ile ön plana çıkmayı başarıyor. Açık tonlu resim geçişlerinde çok az piksel deformasyonu ve hafif bir Banding etkisine neden olması, en büyük dezavantajları. Buna karşın koyu renk görüntülerde en iyi kaliteyi sunmasını biliyor. Öyle ki, görüntünün siyah olması gerektiği yerlerde gerçekten de siyah renk gösteriliyor. Benzer ürünlerde oluşan renk lekeleri veya beyaz noktacıklar meydana gelmiyor. Ayrıca birlikte gelen harici Media Receiver, sayesinde birçok bağlantıya sahip olması, Pioneer'a güç katıyor. Media Receiver üç adet SCART girişinin yanı sıra YUV ve HDMI bağlantılarına sahip, ancak TV'ye sadece iki kabloyla bağlanıyor ve böylece gereksiz bir kablo salatasının önüne geçiliyor. Son olarak Pioneer'in tam teşekküllü olmasını isteyen kullanıcılara, hoparlör sistemi için ekstra bir ücret ödemeleri gerektiğini hatırlatmak isteriz.

» UYGUN FİYAT

CHIP TOPLAM PUAN

BİLGİ İÇİN

www.hyundaiq.com

FİYAT

1.900 Euro

FİYAT/PERFORMANS

çok iyi

Hyundai HQP421SR

TV seyretmeyi sevenlere

■ Dezavantajı, sadece PAL standardını desteklemesi. Ama sahip olduğu iki adet Tuner sayesinde, TV seyretmeyi seven kişiler için başarılı bir seçenek. Çünkü istenilen bir yayını izlerken, aynı anda küçük bir pencerede başka kanallar arasında gezinebilme imkânı sunuyor. Bu ürün, teste katılan ürünler arasında en yüksek ON-OFF kontrastına sahip olmasına karşın, karanlık sahnelerde, özellikle siyah alanları mor renk gösteriyor. Benzer bir durum da, karanlık ama hareketli objelerde kısa süreli koyu mavi parçacıkların oluşması ile meydana geliyor. Hyundai, YUV, D-Sub ve DVI girişleri sayesinde HD medyaları rahatlıkla oynatabiliyor. Fakat sadece 480 satır özelliğinde olması HD kalitesinin belirli bir seviyeye düşmesine neden oluyor. Ayrıca bağlantı girişleri her ne kadar anlaşılır ve okunaklı kodlanmış da olsa, cihazın alt yüzeyinde yer aldığı için erişimi bir o kadar zorlaştırıyor.

TEMEL BİLGİLER: PLAZMA TEKNOLOJİSİ

» Işık patlamalarından görüntü elde etmek

Her ikisi de ince. Ama görüntü oluşturmada farklı yollara başvuruyor. LCD, arka plandaki bir ışık kaynağından gelen ışığı filtreleme tekniği ile görüntü oluşturuyor. Plazma panellerse ışığı pikselin kendisinde oluşturma prensibi ile işliyor.

Çalışma şekli:

Her bir piksel kırmızı, yeşil ve mavi olmak üzere üç adet hücreye (alt piksel) sahip. Bahsi geçen bu hücreleri neon tüplerine benzetmek mümkün. Çünkü kenarları bir fosfor tabakasıyla kaplı ve aralarında Helyum Argon karışımı bulunuyor.

Helyum Argon karışımı, elektrotlar üzerinde 200 V'luk bir gerilim geçtiğinde pozitif iyonlara bölünerek elektron bulutu oluşmasını sağlıyor. Fizikte "Plazma" adı verilen bu olay, serbest kalan enerjinin UV ışınlarına dönüştürülüp fosfor tabakasını uyarması ile renkli bir ışığın ortaya çıkmasına neden oluyor.

Tüm bu işlemler normalde 10 nanosaniyelik bir süre içinde gerçekleşiyor. Fakat çeşitli parlaklıklar (gri tonlama) elde etmek için söz konusu ateşleme aralığı sık sık değiştiriliyor.

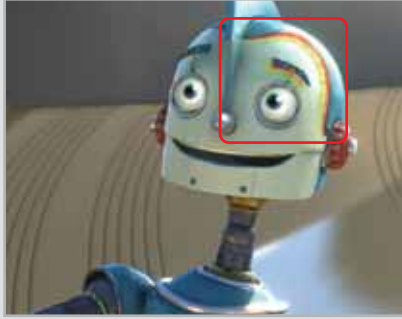
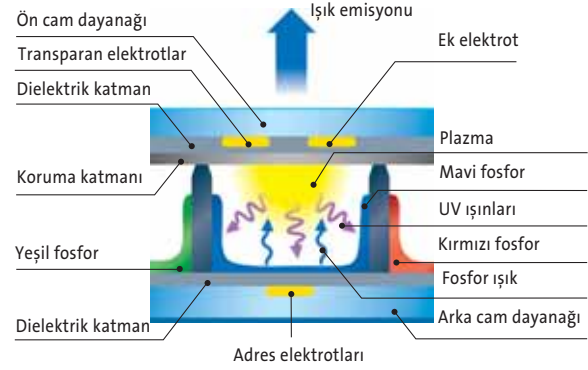
Avantajlar:

Plazma ekranlar oturmuş teknolojileri sayesinde, LCD ekranlarla kıyasla, özellikle geniş görüntü alanı söz konusu olduğunda, daha uygun maliyetli. Fosfor tabakasının daha güçlü temel renklerin oluşmasını sağlaması büyük bir avantaj. Çünkü bu sayede daha geniş bir renk alanı sağlanabiliyor. NTSC renk alanını kapsamada LCD'nin ortalama %70'lik değerine karşın, plazmalar %85 ile %102 arasında değerler sunuyor, bu yüzden doğal olarak daha güçlü ve gerçekçi renkler yansıtabiliyorlar.

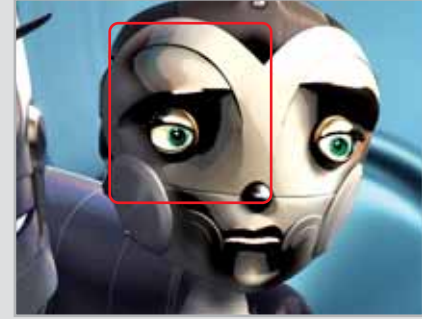
Oluşan ışığın hücrenin içinde, yani ön camın yakınında meydana gelmesi, LCD'de görülen "görüş açısı" kavramını da ortadan kaldırıyor. Yani bu ek-

Neon tüp prensibi:

Elektrotlar arasında oluşan ve elektriksel alanın arasında kapalı kalan gazlar iyonlaştırılıp plazma yüzeyine aktarılıyor. Burada yayılan UV ışınları da fosfor tabakasının görülebilir bir spektrumda parlamasına neden oluyor.

False-Contour: Nesnelerin dış hatları hareket esnasında kısa bir süre için de olsa renkleniyor.

Banding: Hareketli yüzey ve düşürülmüş renk derinliği, şekillerin şeritli olmasına neden olabiliyor.

ranları, LCD'lerin aksine, herhangi bir açıdan seyretmek mümkün.

Dezavantajlar:

Enerjiyle ilgili sebeplerden ötürü tüm hücreler aynı anda etkin olamıyor. Bunun dezavantajı, küçük alanlardaki beyaz değerinin büyük alanlarla kıyasla daha parlak olması. Bu, durağan bir içerik söz konusu olduğunda, görüntünün o noktada takılı kalıp parlaması anlamına geliyor.

Üreticilerin bunun üstesinden gelmek için geliştirdikleri yöntem, tazeleme işlevi ile bu alanı belirli bir süre içinde tazelemek. Bu yüzden, tazeleme zamanlaması renk tonlamasının koyuluğuna bağlı ola-

rak değişiyor. Örneğin koyu bir tonlamada zamanlamanın gecikmesi sağlanabiliyor. Bu özellik, zaman zaman koyu tonlu alanın unutulmasına neden olabiliyor. Beyaz noktacıkların veya lacivet - kırmızı lekelerin oluşma sebebi de bu. Plazmaların olumsuz yönleri bunlarla da sınırlı değil. Hareketli görüntüler söz konusu olduğunda False-Contour etkisi ve Banding adlı sorunlar sık sık görülebiliyor. False Contour, aşırı depolanan pulse modülasyonu yüzünden görüntülerin kenarlarını temel renklerde boyuyor. Banding ise renk derinliğinin düşmesi ile oluşuyor, bu yüzden de renk geçişleri şeritler halinde göze batıyor.

doğal renk derinliğine kavuşmak mümkün. Buna karşılık, karanlık sahnelerin gösteriminde durum çok farklı. Çünkü karanlık sahnelerin gösterimi, birçok plazma ekranın zorlandığı işlevlerin başında geliyor. Örneğin, karanlık bir tünelden geçerken detayların da görülebilmesi, sadece Pioneer ve Philips'te gerçekleşti. Teste katılan diğer ürünler, ya siyah alan-

larla birlikte beyaz lekeler ya da şarap kırmızısı veya lacivert lekeler oluşturdu.

Yukarıda saydığımız özelliklere ek olarak, ekranda geçişsiz görüntü özelliğini de arayan kullanıcılar, NEC veya Pioneer ile isteklerini karşılayabilirler. Nedeni, her iki ekranın oldukça başarılı bir Deinterlace işlevi sayesinde kenar bozukluklarını ve Moire hatalarını gideren bir görüntü

işleme özelliği sağlaması.

Teste katılan ürünlerin en belirgin özelliği, HD medyalarının hepsini desteklememeleri. Hyundai, Philips, Panasonic ve Toshiba TV'ler, sahip oldukları 480 satır yüzünden HD kalitesini DVD kalitesine dönüştürüyor. Bu, gerçek bir HD kalitesi için kesinlikle Pioneer, NEC ve LG gibi 768 ya da 1.024 satırlı bir ürün tercih →

ATÖLYE

»PC'den yüksek çözünürlüklü videoları aktarmak

Paneli DVI ya da HDMI arabirimlerinden biri ile bağlamak ve ardından da PC sistemini çalıştırmak, aslında hiç de kulağa geldiği kadar kolay değil. Çünkü Plazma TV, adı üzerinde, bir televizyondur; monitör değil. Bu yüzden de ekran kartları ile sık sık iletişim sorunları baş gösterir. Bunun başta gelen sebebi, ekran kartı sürücülerinin 1.024 x 1.024 fiziksel çözünürlüğü desteklememesi. Katılımcılardan Hitachi ve Loewe, 1080i HD modu için bu çözünürlüğü destekliyor. Bahsi geçen bu çözünürlük, teorik olarak 1.920 x 1.084'e denk geliyor. Oysa çalışırken sadece 1.024 satır kullanılıyor. Aynısı, genişlik için kullanılan 1.024 sütunda da geçerli. Piksellerin yüksekliğinin genişliğinden fazla olmasından dolayı 16:9 biçimi ortaya çıkar. Bundan dolayı da Windows çözünürlükleri yanlış anlaşılır ve ekrana hatalı aktarılır. Pioneer kendi çözünürlüğü olmasına rağmen, ancak enterepolasyon yöntemi ile 1.024 x 768 piksel çözünürlüğünde çalışabiliyor. Bu da Pioneer ile kullanılan ekran kartları arasında iletişim sorunları olduğunu gösteriyor. Çünkü NEC ve LG aynı çözünürlüklerde oldukça net bir görüntü sağlıyor. Testteki ürünlerden sadece bu ikisinin bu konuda sorunsuz çalıştığını belirtelim. Çünkü bir HD film ile yaptığımız denemede tam ekranda hiçbir sorun ile karşılaşmış olmamız önemli bir artı.

Esasında bu tüm ürünler için geçerli. Bilmeniz gereken tek şey, kullandığınız ekran kartlarınızı bu panellere göre ayarlamak. Bu yüzden de şimdi HD filmleri sorunsuzca seyretmeniz için ATI ve Nvidia tabanlı ekran kartları için gerekli olan ayarlara değineceğiz. Bunun için, internet bağlantısının yanı sıra, çözünürlük sorunlarının orta-

HDTV: Catalyst Control Center'in altından HD çözünürlüğü çeşitli ekranlarla uyumlu hale getirilebiliyor.

ya çıkması veya önemli ayarların görünmemesine karşılık bir monitöre ihtiyacınız var.

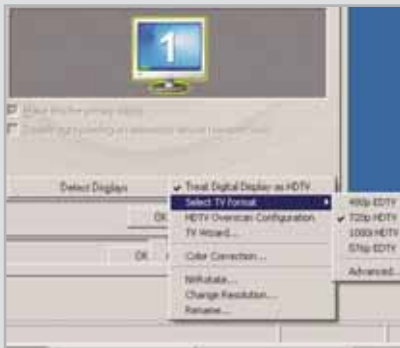
ATI Radeon X800XT:

ATI, Plazma ekranları tanıyan ve sorunsuzca çalışmasını sağlayan Catalyst Control Center sürücü yazılımını web sitesinde sunuyor. Ancak bu yazılımın düzgün çalışması için önceden .Net Framework yazılımını Microsoft'un sitesinden indirmek şart.

Windows Update sitesinin altındaki Opsiyonel Güncelleme seçeneğinde bu yazılımı bulmak mümkün. Buna dikkat edin, çünkü otomatik güncellemede .Net Framework yüklenmiyor. Catalyst Control Center kurulduktan sonra View altından erişebileceğiniz Graphics Settings seçeneği ortaya çıkar. Digital Panel Properties / HDTV Support'un altında bir kontrol alanı açılır. Buradan HD modunu etkinleştirmek mümkün. Hepsisi bu kadar.

Nvidia GeForce 6600 GT:

Nvidia'nın sitesinden indireceğiniz güncel sürücüyü kurduktan sonra görev çubuğunun sağ alt kısmında bir simge göreceksiniz. Fareyle bu simgeye tıkladığınızda nView adlı pencere açılacak. Bu pencerenin içeriği, ayar menüsünü gösterir. Bu ayar menüsünde nView Display Settings seçeneğine tıklayın. Çıkan pencerede Treat Digital Display as HDTV seçeneğini seçtiğinizde HD standardı için ikinci bir menü ortaya çıkar. Menüde HD özellikli çözünürlükle ayarlanmakla birlikte görüntünün ekrandan taşımamasını sağlayan Overscan işlevi de etkinleştirilebilir.

Gizli kalmış özellikler: Nvidia sürücü menüsünden HD çözünürlükleri ile Over-scan-Compensation ayarları yer alıyor.

etmek gerektiğini gösteriyor. Buna rağmen, yüksek çözünürlüklü Hitachi, Loewe ve Sony gibi ürünlerde bile karanlık bölgelerde piksel hatalarının meydana gelmesi, bir hayli şaşırtıcı.

Birlikte gelenler: Video ya da TV seyrederken canınız sıkılabilir

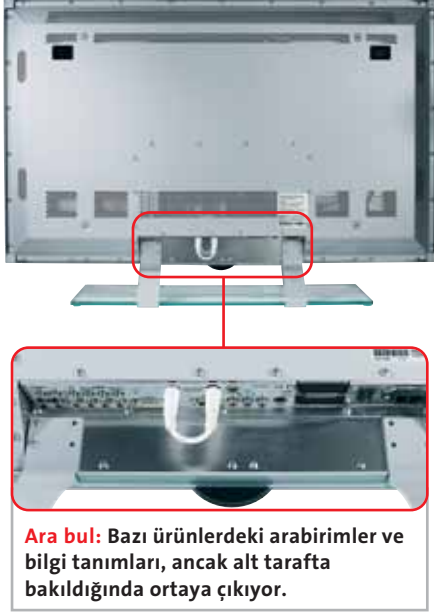
Testimize katılan ürünlerden altısı, destekledikleri yüksek çözünürlükler sayesinde "HD ready" logosu taşıyor. Ancak bahsi geçen bu altı ürününden sadece dördü (Pioneer, NEC, LG ve Loewe) EICTA desteklerini karşılıyor. Hitachi, HDTV'nin 720p modunu ve 50 Hz değer-

lerini desteklemediği için ciddi bir dezavantaja sahip. Ayrıca Sony'nin dijital bir girişe sahip olmaması da EICTA standartlarına ters düşüyor. Bunlar dışında kalan ürünler ise 480 satırlı NTSC çözünürlüğünü destekliyorlar. Bunun anlamı, 576 satırlı PAL formatı için, görüntülerin daha küçük bir ölçekte işlenmesi. Bu özellik, pratikte sadece özel test resimleri ile belli oluyor. Yani normal TV modunda veya DVD medyalarında gözle görülür bir değişiklik belli olmuyor.

Harici ya da dahili Tuner'ın her iki durumda entegre olarak bulunması ve fazladan yer kaplamaması önemli bir avantaj. Fakat yol açtığı kablo karmaşası yüzünden de bir o kadar sorunlu.

Testte bu konuda tek istisnayı Pioneer oluşturdu. Çünkü harici bir Tuner'e sahip olan Pioneer, kolayca gizlenebiliyor ve çalışması için de iki adet kablo ile yetiniyor. Buna karşın NEC, Tuner'in hem opsiyonel hem de harici çalışması ve video girişlerinin de panelin arkasında yer almasından dolayı birçok dezavantaja sahip. Bunun dışında kalan LG ve Hyunda →

i, özellikle TV seyretmeyi sevenlere hitap eden iki ürün. Nedeni, üzerlerinde iki adet Tuner'in bulunması. Loewe buna karşın DVBT Tuner ile geleceğe yatırım yapmayı seven kişileri hedefliyor. NEC dışında hemen hemen tüm ürünlerde SCART girişi bulunuyor. Progressive YUV girişi ise birçok üründe desteklenmiyor.

Bekleme modunda en ekonomik güç tüketimi Pioneer, Philips, Hitachi, Panasonic ve Toshiba ürünlerde görülüyor. NEC, LG ve Loewe buna karşın 1 ile 1,5 Watt arasında bir güç çekiyor. Sony ve Hyundai'nin sürekli çalışma moduna göre ayarlanmış olmalarından dolayı, güç tüketimi 3 Watt'ı buluyor.

TV kalitesi: Hassas tuner, başarılı görüntü kalitesi

Testimize katılan toplam altı ürün 60 dBµV değerinin (standart değer) altında bir anten hasasiyet değeri ile çalışıyor. Bunlardan Panasonic ve Philips, 47 ve 48 dBµV değerleri ile en hassas olanlardan. Testin genelinde ise 49 ile 55 dBµV arasında bir ortalama değer hâkim, ama LG dışında. Çünkü LG, 60 dBµV üstünde bir anten hasasiyeti ile çalışıyor. Tüm katılımcılar, PAL sınır değerleri söz konusu olduğunda, temiz bir sinyal kalitesi ile çalıştılar.

Buna karşın plazma ekranlarının tüpülere göre hatalara karşı daha hassas oldukları gözlemlendi. Dolayısıyla belli bir miktarda hışırtıyla her zaman karşı karşıya kalınıyor. Üreticilerin bu konudaki çözümleri, resim optimizasyonu için çeşitli

işlevlerin geliştirilmesi yönünde. Örneğin Philips'in Pixelplus ya da Panasonic'in DNR işlevleri. Bu yöntemler resim kalitesini önemli ölçüde düzeltmeyi başarıyor. Dezavantajıysa, düzeltilen görüntünün zaman zaman fazlasıyla keskin olması.

Ama esas sabrı zapping esnasında göstermek gerekiyor. Tuner'ların TV sinyallerini alıp görüntü olarak yansıtabilmesi için en az bir saniyelik bir süre gerek. Bu da zapping sırasında görüntüyü görmek için beklememize neden oluyor. NEC en hızlı tuner ile neredeyse hiç bekletmiyor. Hyundai ise yaklaşık iki saniyelik bir işlem zamanı ile çalışıyor.

Ergonomi: Birçok ürünün bağlantısı cambazlık gerektiriyor

Giriş ve çıkışlar, ürünlerin ne kadar farklı olduğunu gösteren etkili bir kıstas. Yaptığımız denemelerde bir DVD oynatıcısına bağlamanın en kolay Pioneer ve NEC ile gerçekleştiğini gördük. Pioneer harici Media Receiver ile avantaj toplarken, NEC bağlantıları her iki tarafta bulundurması ile kolay bir bağlantı imkânı sunuyor.

Sony, Panasonic ve Toshiba'ya bağlantılar arka tarafta bulunuyor. Bu ürünlerin dışında kalan diğer Plazma ekranlarının bağlantı girişleri ulaşılması zor arka alt tarafta yer alıyor.

Bütün ürünler uzaktan kumanda olmadan da çalışabiliyor. Birlikte verilen uzaktan kumanda cihazlarının hepsinde anlaşılmayan semboller ile birlikte temel işlevlerin hepsi yer alıyor. Loewe'nin uzaktan kumandası zaman zaman yanlış komutların çalışmasına neden olabiliyor.

Soğutma işlemi tüm ürünlerde genel olarak sessizce gerçekleşiyor. TV'nin sesini kapattığımızda NEC'ten hafif bir gürültü yükseliyor. LG'nin de kısa süreliğine de olsa, ara sıra fanları yüksek devirde çalışıyor ve bu yüzden hafif bir gürültü oluyor.

Dokümantasyon: Genel olarak kolay anlaşılır

Birçok üretici ayrıntılı ve bol resimli kullanma kılavuzu veriyor. Philips, kullanma kılavuzu ile birlikte ekstra bir ürün CD'si sunuyor. Ama bu yeterli değil çünkü Sony, Philips, LG ve Toshiba teknik verilerin sunulması konusunda oldukça cimri davranmış. Örneğin Philips'in uzaktan kumandasındaki iki tuşun işlevini öğrenmek için CD'yi takmak gerekiyor. ■

MJ / Ecevit Bıktım, ecevitb@chip.com.tr

NASIL TEST ETTİK?

■ Ürünleri toplam beş kategori altında değerlendirdik. Değerlendirmede en belirleyici rolü resim kalitesi oynadı. Birlikte gelenler, TV kalitesi, ergonomi ile dokümantasyon ve servis puanları diğer kategorileri oluşturdu.

► **Resim kalitesi:** TV'ler, ölçümler başlamadan önce yarım saatlik bir süre zarfında çalıştırıldı. Parlaklık ve Kontrast ölçümleri ürünlerin en optimal gri tonlamalarında yapıldı. Renk, parlaklık ve kontrast ölçümleri için kullandığımız cihaz Minolta'nın CA110 adlı ölçüm aracı oldu. Optik değerlendirmemizde ise en az üç test görevlisi, önceden belirlenen film sahnelerini PAL ve HD çözünürlüğünde izleyip renk doğruluğuna göre notlama yaptı. Burada özellikle hareketli görüntülerde meydana gelen kaymalar, yanlış kontur, Banding ve kontrast farklılıklarına dikkat edildi.

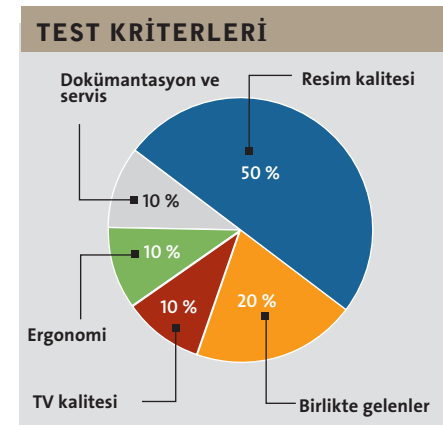
► **Birlikte gelenler:** Birbirinden farklı giriş ve çıkışlar, Tuner sayısı ve birlikte gelen aksesuarlar bu kategorideki puanlamayı oluşturdu. Ürünlerin HD işlevselliğini ve düşük güç tüketimlerini de unutmamak.

► **TV kalitesi:** Tuner'in hassasiyeti ile yatay ve dikey sınır çözünürlükleri TV kalitesini belirledi. Optik değerlendirmemizde özellikle hareketli kenarlarının Deinterlace etkisine dikkat ettik.

Ergonomi

Rahat ve kolay kullanım ilk sırada bakılan özellikler arasında yer aldı. Arabirimlerin anlaşılabilirliği ve kolay erişimi diğer alt kriterleri oluşturdu. Uzaktan kumandanın anlaşılır ve rahat bir kullanım sunmasına da dikkat edildi.

► **Dokümantasyon ve servis:** Detaylı ve bol resimli kullanma kılavuzu bu kategoride önemli bir yer tuttu. Garanti süresi, telefonla destek ve teknik servislerin çalışma şekilleri de, olmazsa olmaz ölçütler arasında puanlamaya katkı sağladı.

Ürün	Pioneer PDP-435FDE	NEC PX-42XR3G	Sony KE-P42XS1	Hyundai HQP421SR
Fiyat	3.700 Euro	3.500 Euro	3.500 Euro	1.900 Euro
Web	pioneer.com	nec.com	sony.com	hyundaiq.com
Toplam puan	93	91	86	85
Resim kalitesi (50 %)	100	90	83	88
Birlikte gelenler (20 %)	77	79	79	83
TV kalitesi (10 %)	86	97	99	86
Ergonomi (10 %)	96	100	96	67
Dokümantasyon/Servis (10 %)	93	100	96	86
Fiyat/Performans	orta	orta	orta	çok iyi
Özetle	Özellikle karanlık sahne-lerde başarılı bir kalite sunuyor. Hayati resim hataları görülüyor.	Genelde başarılı resim kalitesi. Koyu bölgelerde renk hataları meydana gelebiliyor. Birçok arabirime sahip olmasına karşın SCART bağlantısı yok.	Oldukça başarılı TV kalitesi. Karanlık videolarda lekeler oluşuyor. Akıllı uzaktan kumandaya sahip tek ürün.	Çift tuner sayesinde TV sevenlerinin seçimi. HD videolar sadece PAL kalitesinde gösterilebiliyor.
Teknik veriler				
Çözünürlük/HD desteği	1.024 x 768/destekli	1.024 x 768/destekli	1.024 x 1.024/uyumlu	852 x 480/uyumlu
Boyutlar G x Y x D /Ağırlık	112 x 74 x 10 cm/27 kg	101 x 66 x 9 cm/30 kg	123 x 75 x 11 cm/43 kg	103 x 72 x 8 cm/30 kg
TV tuner sayısı/Konumu	1/harici	1/harici	1/dahili	2/dahili
Resim içinde resim; resim yanında Resim	-/-	-/-	-/-	TV/TV; TV/TV
Uzaktan kumanda VCR/DVD; Öğrenme modu	-/-	-/-	•/•	-/-
Görüntü ayarları için bellek: sabit/serbest	1/1	-/6	2/1	4/1
Girişler SCART/ S-Video/RGB	3/2/1	-/-/-	3/1/2	2/-/-
Diğer girişler	HDMI/YUV/ S-Video/FBAS	DVI/D-Sub/YUV/RGB/ S-Video/FBAS	YUV/S-Video/FBAS	DVI/D-Sub/YUV/ S-Video/FBAS
Hoparlör/Ses teknolojisi	seçmeli/•	•/-	•/•	•/•
Ses çıkışları	analog	analog	analog/Kulaklık/ Subwoofer	analog
Ölçüm değerleri				
Maksimum/Ortalama parlaklık değeri ¹⁾	295/71 cd/m ²	278/72 cd/m ²	335/59 cd/m ²	368/74 cd/m ²
Ortalama parlaklıktan sapma oranı ²⁾	4 %	3 %	2 %	2 %
On-Off-/ANSI kontrast değeri ¹⁾	476:1/126:1	415:1/129:1	670:1/134:1	3.345:1/175:1
Gri tonlama hata dağılım oranı ²⁾	9,7%	9,4 %	7,6 %	14,6 %
NTSC renk dağılım oranı ¹⁾	97%	99 %	102 %	94 %
TV tuner giriş hasasiyeti ¹⁾ /Sınır frekansı ²⁾	51 dBµV/3,5 MHz	54 dBµV/4,5 MHz	50 dBµV/4,5 MHz	51 dBµV/4,3 MHz
En iyi video girişi/ Sınır frekansı ¹⁾	RGB/YUV/6,75 MHz	YUV prog./6,75 MHz	YUV prog./6,75 MHz	YUV prog./5,5 MHz
Güç tüketimi (Kapalı/Bekleme modunda/Çalışırken) ²⁾	0/<0,1/296 Watt	0/1/368 Watt	2/2/368 Watt	3/3/281 Watt

• = evet - = hayır Kutulara göre toplam puan dağılımları: 100-90 Puan = 5 Kutu, 89-75 = 4 Kutu, 74-60 = 3 Kutu, 59-45 = 2 Kutu, 44-20 = 1 Kutu, 19-0 = 0 Kutu

SONUÇ

■ Tam teşekküllü %100'lük TV keyfini hiçbir ürün sağlayamıyor. Bunun nedeni, bu keyfin tamamlayıcısı olan HD materyallerinin hala piyasada bulunmaması. PAL standardı geliştirildiği zaman panel büyüklüğü 50 cm'yi geçmi-

yordu. Günümüzde ise panellerin potansiyelleri ancak HD test görüntüleri kullanıldığında ortaya çıkıyor. Bunlar oldukça net ve keskin resim kalitesinin yanı sıra, büyük boy bir ekran ile ortamında kesintisiz sinema keyfi vaat

Philips 42PF9966/12	Hitachi 42PD5200E	LG RZ-42PY10X	Panasonic TH-42PA50E	Loewe Xelos A42	Toshiba 42WP46
3.100 Euro	3.100 Euro	3.200 Euro	2.000 Euro	4.600 Euro	2.000 Euro
philips.com	hitachidigitalmedia.com	lge.com	panasonic.com	loewe.de	toshiba.com
83	83	83	82	82	79
En iyi TV kalitesine sahip ürün. Videoda renk kayması oluşmuyor. Buna karşın koyu görüntülerde beyaz karlanma meydana geliyor.	Çok sayıda video girişine sahip. Koyu resim bölgelerinde renk lekeleri oluşabiliyor.	Çift Tuner sayesinde aynı anda iki kanal gösterebiliyor. Görüntü kalitesi orta seviyede.	Ortalama resim kalitesi. Tipik bir uzaktan kumandaya sahip. TV tuner oldukça hassas.	TV özelliği oldukça iyi. Başarılı yardım ve kullanım menüsüne sahip. Kullanışlı bir uzaktan kumandası var.	TV ve videoda ortalama bir kalite gösteriyor. Bunun dışında kendisini farklı kılan etkili bir özelliğe sahip değil.
852 x 480/uyumlu	1.024 x 1.024/uyumlu	1.024 x 768/destekli	852 x 480/uyumlu	1.024 x 1.024/destekli	852 x 480/uyumlu
111 x 87 x 10 cm/42 kg	103 x 64 x 9 cm/35 kg	122 x 70 x 10 cm/39 kg	107 x 81 x 9 cm/33 kg	107 x 77 x 10 cm/40 kg	127,5 x 76 x 17 cm/51 kg
1/dahili	1/dahili	2/dahili	1/dahili	1/dahili (DVB-T-uyumlu)	1/dahili
-/-	TV/AV; TV/AV	TV/TV; TV/TV	-/-	TV/AV; TV/AV	-/-
•/-	•/-	•/-	•/-	•/-	•/-
6/1	1/1	3/1	3/1	1/1	0/1
2/1/1	1/1/1	3/1/2	3/2/2	1/1/1	3/1/2
DVI/D-Sub/YUV/S-Video/FBAS	DVI/D-Sub/YUV/FBAS	DVI/D-Sub/YUV/S-Video/FBAS	YUV	HDMI/YUV/S-Video/FBAS	D-Sub/YUV/S-Video/FBAS
•/Virtual Dolby	•/Matrix	•/-	•/•	•/Virtual Dolby	•/-
analog/Kulaklık/Subwoofer	analog	analog	analog	analog/dijital/Kulaklık/Subwoofer	analog/Kulaklık/Subwoofer
302/74 cd/m ²	317/57 cd/m ²	332/79 cd/m ²	215/81 cd/m ²	336/58 cd/m ²	400/76 cd/m ²
2 %	4 %	4 %	2 %	2 %	2 %
549:1/154:1	857:1/160:1	1.581:1/243:1	1.265:1/223:1	1.120:1/147:1	471:1/198:1
1,4 %	19,6 %	15,8 %	1,5 %	3,9 %	39,9 %
101 %	98 %	89 %	89 %	101 %	85 %
48 dBµV/4,5 MHz	55 dBµV/4,5 MHz	60 dBµV/4,3 MHz	47 dBµV/4,5 MHz	50 dBµV/4,5 MHz	53 dBµV/4,3 MHz
RGB/6,75 MHz	YUV prog./6,75 MHz	YUV prog./6 MHz	YUV prog./6,75 MHz	YUV prog./6,75 MHz	YUV prog./5,5 MHz
0/<0,1/347 Watt	0/<0,1/324 Watt	0/5/346 Watt	0/<0,1/284 Watt	0/4/305 Watt	0/<0,1/307 Watt

1) En yüksek değer, en yüksek toplam puan

2) En düşük değer, en yüksek toplam puan

ediyor. Bundan mahrum kalmak istemeyen kullanıcıların TV seçiminde HD Ready logolu ürünleri tercih etmelerinde fayda var; aksi takdirde satın alırken farklı kıstasları göz önünde bulundurmak gerekiyor. Örneğin TV

özelliğinin ağır bastığı bir kriterde, SONY, Philips ve Loewe ile birlikte başarılı bir Fiyat/Performans oranı ile öne çıkan ve iki adet Tuner'a sahip olan Hyundai tercih edilmeli. Fakat işin içine video gösterimi girdiğinde

Pioneer ve NEC'in daha iyi bir tercih oluşturdukları kesin. Maddi olarak fazla açılmak istemeyen ve kısıtlı işlevlere razı olan kullanıcılar için Hyundai ve görsel açıdan göze de hitap eden Panasonic iyi birer seçenek.

Test: GeForce 7800 GT

Performanslı ve hesaplı

Yeni grafik yongası GeForce 7800 GT, Nvidia'nın günümüzdeki en hızlı modelinin (7800 GTX) çok az sınırlandırılmış bir sürümü. CHIP, ilk referans kartlardan birini test merkezinde inceleme şansı buldu. Çok az kırılmış model 7800 GT, oyun severlerin yeni favorisi olmaya aday.

bellek frekansına sahip. Küçük 7800'ün fiyatı 500 dolar civarında ve Türkiye'de de satışa sunulmuş durumda.

Tasarım ve gürültü: Kart basit bir soğutma tasarımına sahip, bazı soğutucu plakaların komple eksik olduğu göze çarpıyor. Fanın hız ayarı yok, ancak iki modda çalışabiliyor. Referans kart test merkezimizde masaüstü uygulamalarında 4,2 sone, üç boyutlu uygulamalarda ise 5,3 sone gürültüyle çalıştı.

7800 GT'nin model adında X harfinin eksik olması, G70 yongasının biraz kırılmış bir halini sembolize ediyor. GeForce 7800 GT toplamda 20 piksel pipeline'a (iş hattına) ve yedi adet Vertex ünitesine sahip. Aynı şekilde yonga frekansı (400 MHz) ve bellek frekansında (500 MHz) da tasarrufa gidilmiş. Ancak neyse ki 256 MB bellekte indirime gidilmemiş. Geçen ay test ettiğimiz GeForce 7800 GTX ise buna karşın 24 piksel pipeline'a, 8 vertex ünitesine, 430 MHz yonga ve 600 MHz

Test platformu: Test platformu olarak Asus A8N-SLI Deluxe anakart, AMD FX55 işlemci, 1.024 MB PC3200 Corsair bellek ve tümleşik ses yongası kullanıldı. Ek olarak sisteme yeniden Windows XP, Direct X 9.0c, Forceware V77.77 (quality) ve Catalyst 5.6 (high quality) sürücülerini kuruldu. Bu sayede mümkün olduğunca aynı bir görüntü kalitesi elde etmeye çalıştık.

EKRAN KARTLARI KARŞI KARŞIYA

	GeForce 7800 GTX	GTX GeForce 7800 GT	GeForce 6800 Ultra	Radeon X850 XT PE
Yonga frekansı	430 MHz	400 MHz	400 MHz	540 MHz
Bellek frekansı	600 MHz	500 MHz	550 MHz	590 MHz
Bellek arabirimi	256 Bit	256 Bit	256 Bit	256 Bit
Bellek kapasitesi	256 MB	256 MB	256 MB	256 MB
Bellek türü	GDDR3	GDDR3	GDDR3	GDDR3
Vertex birimi	8	7	6	6
Piksel iş hattı	24	20	16	16
Üretim	110 nm	110 nm	130 nm	130 nm low-k
Transistör	302 Mil.	302 Mil.	222 Mil.	160 Mil.
Vertex-Shader	V3.0	V3.0	V3.0	V2.0
Pixel-Shader	V3.0	V3.0	V3.0	V2.b
ROP birimi	16	16	16	16
Veri biçimi	FP16, FP32	FP16, FP32	FP16, FP32	FP24

İlk sonuçlar ve yorumlar: Yaptığımız ilk benchmark'lar da gösterdi ki, 7800 GT'nin büyük ağabeyinden pek de geri kalır yanı yok. Çoğu testte ATI rakiplerini geride bırakan GT, hatta Far Cry testinde 7800 GTX ile boy ölçüşebildi. Sadece Half Life 2 motorunda ATI kartlar daha avantajlı görünüyor. Buna karşın Doom 3'te 7800 GT, yaklaşık 10 kare daha hızlı. GeFor-

7800 GT: Oyunseverlerin iştahını kabartacak.

BENCHMARK'LAR

	GeForce 7800 GTX	GTX GeForce 7800 GT	GeForce 6800 Ultra	Radeon X850 XT PE
Half-Life 2 Rev7, 1.024 x 768, 4x AA, 8x AF	93,1 fps	91,7 fps	75,4 fps	93,3 fps
Half-Life 2 Rev7, 1.600 x 1.200, 4x AA, 8x AF	67,5 fps	62,1 fps	44,5 fps	69,1 fps
Doom 3, 1.024 x 768 4x AA, 8x AF	93,5 fps	89,8 fps	69,9 fps	78,3 fps
Doom 3, 1.600 x 1.200, 4x AA, 8x AF	51,3 fps	46,6 fps	40,4 fps	39,8 fps
Far Cry V1.3, 1.024x768, 4x AA, 8x AF	87,1 fps	87,1 fps	72,4 fps	83,0 fps
Far Cry V1.3, 1.600 x 1.200, 4x AA, 8x AF	56,9 fps	52,1 fps	40,4 fps	57,0 fps
3DMark05 V1.2, Default	7.650 Puan	6.796 Puan	5.751 Puan	6.441 Puan
3DMark05 V1.2, 1.024 x 768, 4x AA, 8x AF	6.272 Puan	5.756 Puan	4.224 Puan	5.350 Puan
3DMark05 V1.2, 1.600 x 1.200, 4x AA, 8x AF	4.341 Puan	3.908 Puan	2.767 Puan	3.559 Puan

ce 7800 GT'nin eksiksiz bir G70 grafik yongası kullandığı göz önüne alınırsa, RivaTuner gibi bir yazılımla en azından teorik olarak, iptal edilmiş ve bir ihtimal bozuk olan iş hatları tekrar etkinleştirilebilir. Overclocking araçlarıyla birlikte 7800 GT'yi, üst modeli GTX ile aynı hızlarda çalıştırmak mümkün olabilir. Kısaca, GeForce 7800 GTX'i aşırı pahalı bulan ve ATI'nin R520'sini daha fazla bekleme-ye sabrı olmayan üç boyutlu oyun fanatikleri için, 7800 GT'yi gönül rahatlığıyla tavsiye edebiliriz. ■

Ufuk Yamankılıçoğlu,
uyaman@chip.com.tr

Gelecek ne getirecek?

Cep telefonlarının evrimi baş döndürüyor. Onlarca özelliği bünyelerinde barındıran bu harika cihazların yakında daha başka neler yapabileceğini şimdiden merak etmemek elde değil.

3 Ağustos: AMD'den uygun fiyata çift çekirdekli işlemci

AMD yeni duyurduğu çift çekirdekli işlemciyle epey ses getirecek gibi. AMD Athlon 64 X2 ailesinin en son üyesini farklı yapan, uygun sayılabilecek fiyatı. AMD Athlon 64 X2 3800+, 2 GHz saat hızında çalışıyor ve çekirdek başına 512 KB L2 ön bellekle donatılmış. Dâhili çift kanal PC3200 DDR bellek denetçisi bulunan işlemci, 90nm teknolojisiyle üretilmiş. 89 Watt güç tüketimiyle, X2 ailesinin diğer üyelerinden daha cimri sayılabilecek olan işlemci, Socket 939 yapısını kullanıyor. İşlemcinin son kullanıcı fiyatı bugünlerde belli olacak. Fakat şirket bu işlemcinin masaüstü PC'ler için üretildiğini ve bütçeleri zorlamayacağını belirtiyor.

Hepsi bir arada: Sony Ericsson W800i modern ve dinamik bir tasarımı, çok işlevli ve eğlenceli bir telefonla birleştiriyor.

11 Ağustos: Sony Ericsson güzel şeyler yapıyor

Tüm istediğimiz tek bir cihazla her istediğimizi yapabilmek. Aslında çok şey istiyoruz, evet. Sony Ericsson'un Parkorman'da gerçekleştirdiği lansmanın konusu olan W800i sadece yeni bir cep telefonu değil, aynı zamanda yeni bir konsepti, hatta neredeyse akımı simgeliyor. Aslına bakarsanız, bu telefonda ilginç olan, 2 Megapiksel kamera, 512 MB bellek, radyo, MP3 çalabilme v.s. gelişmiş özellikler değil. Bence W800i'yi farklı kılan, sesli/görüntülü iletişim, müzik ve hatta oyun gibi bir arada olması zor bileşenleri, böyle yaratıcı ve başarılı bir tasarımla hayata geçirmiş olması. Bir önceki model olan K750i ile benzer özelliklere sahip olsa da, "Walkman telefon" W800i çok daha hoş bir ürün.

16 Ağustos: Samsung'un ergonomik LCD'si

Biz her ne kadar CRT monitörlerden kurtulamadıysak da, Özellikle Amerika ve Uzakdoğu'da bırakın 17 inç, 19 inç üzeri LCD'ler yaygın olarak satılıyor. Samsung'un piyasaya yeni sürdüğü 20 inç monitör, 1.600 x 1.200 çözünürlüğe çıkabilirken, sadece 17,5 mm'lik kalınlığıyla da beğeni topluyor. Monitörün en hoş özelliği ise isteğe bağlı olarak dönebilmesi ve portre veya manzara modunda çalışma imkanı sunması.

Dönebilir ekran: Samsung SyncMaster 204Ts, isteğe bağlı olarak dönebilmesi açısından hoş bir tasarım.

CHIP Test Editörü Şahin Ekşioğlu, donanım dünyasında dikkatini çeken gelişmeleri, her ay günlüğünde sizlerle paylaşıyor.

19 Ağustos; iPod'a doping

Tüketici elektroniği tarihine adını altın harflerle yazdıran iPod, sabit diskten kurtuluyor. Üretici Apple, Samsung'la yaptığı anlaşma gereği, zaten Samsung'un 512 MB ve 1 GB'lık flash bellek üretiminin %40'ını iPod Shuffle cihazları için ayırtmış durumda. Samsung ve Apple arasından su sızmazken, bu diyalogu daha da geliştirmek isteyen iki şirket, 4 GB kapasiteli iPod'un içindeki sabit disk flash bellekle değiştirme konusunda ilk adımları attı bile.

Aslında Apple ilk görüşmeyi Hynix ile yapmıştı, fakat Hynix'in Apple'ın istediği fiyata yaklaşmaması, şirketi, sektörün en büyüğü Samsung'a itti. Apple'ın 4 GB iPod'un fiyatını artırmadan flash belleğe geçebilmesi için Samsung'dan şu ankinden %50 daha düşük bir fiyat alması gerekiyor. Görünen o ki, fiyat pürüzü aşılmış bile. Peki, MP3 çalar içinde flash bellek olmasının avantajı nedir? Birkaç tanesini sayalım:

Her şeyden önce, uzun ömür. Hareketli parçalar içeren sabit diskler, düşme - sallanma gibi durumlarda problem çıkarabiliyor. Bu bir yana, pil tüketimi flash belleklerde sabit disklere nazaran çok daha az.

Yeni iPod daha iyi olacak: Apple 4GB iPod'larda sabit diskten flash belleğe geçiyor.

Fırsatı kaçırmıyor: PS3'ün gecikmesini fırsat bilen Microsoft, XBOX 360 ile konsol piyasasını ele geçirme peşinde.

17 Ağustos: Xbox 360 fiyatları belli oldu

Henüz resmi bir açıklama yapılmamış olsa da, sızan bilgilere göre Xbox 360'ın iki sürümü olacak. 299 dolara satılacak olan temel sistemde sabit disk bulunmazken, 399 dolarlık üst sürümde hem 20GB'lık bir disk, hem de kablosuz oyun donanımı ve uzaktan kumanda bulunacak.

18 Ağustos: Seagate'in liderliği

Araştırma şirketi iSuppli'nin Ağustos 2005 itibarıyla elde ettiği sonuçlara

bakılırsa, Seagate oldukça mutlu. 2005 yılında pazarın %28,5'ini elinde tutan şirket, 2005'in ikinci yarısında pazar payını %30,5'e çıkararak koltuğuna daha da bir sağlam oturdu.

Rapora göre, yılın ilk yarısında 87,3 milyon adet sabit disk satılırken ikinci yarıda bu rakam 89,7 milyon adede ulaştı.

2005 yılı içinde üreticiler arasında sıralama değişmezken, üretim altyapısının önemli bir kısmını Asya'dan Amerika'ya taşıyan Maxtor bir miktar pazar payı kaybetmeyi göze almış bile. Öte yandan, şirket ilginç bir şekilde 2005'in ikinci yarısında 10 milyon dolar kâr ettiğini açıkladı.

Sabit disk üreticilerinin pazar payları

Q2 2005	Q1 2005		Q2 2005	Q1 2005
1	1	Seagate	30.5%	28.6%
2	2	WDC	17.6%	17.5%
3	4	Hitachi GST	15.5%	15.4%
4	3	Maxtor	13.5%	16.3%
5	5	Toshiba	7.7%	7.5%
6	6	Samsung	6.9%	6.6%
7	7	Fujitsu	6.7%	6.5%
		Others	1.6%	1.6%

Seagate'in yeri sağlam: 2005'in ilk yarısına lider giren Seagate, 2. yarıda pazar payını daha da artırdı.

i-con
www.i-con.com.tr

“O”
CeBIT 'i
sallamaya geliyor...

6 Eylül'de
CeBIT Fuarı
i-con standında

Test cihazları: Donanımların performanslarını ölçmek için hazırlanan cihazlar sayesinde birçok ürünü test etmek mümkün.

En iyi donanımlar

CHIP TOP 10

Güncel CHIP TOP 10 tabloları her ay donanım pazarındaki en başarılı ürünleri listeliyor. TOP 10 tablolarını satın alma kararlarınızda rehber olarak kullanabilirsiniz.

CHIP TOP 10 LİSTELERİ

► IDE-SATA sabit diskler	126
► Mürekkep püskürtmeli yazıcı	126
► 17"-19" monitörler	128
► 600 \$ altı Lazer Yazıcılar	128
► Anakart Intel 775	130
► Anakart AMD 939	130
► Dijital video kamera	130
► Dijital fotoğraf makineleri	132
► Çok işlevli yazıcılar	132
► PCIe ekran kartları	132
► 100 \$ altı ekran kartları	134
► 100-200 \$ arası ekran kartları	134
► 200 \$ üstü ekran kartları	134
► Cep telefonları	136
► 15"-17" monitörler	136
► DVD-CD yazıcılar	138
► Tarayıcılar	138

■ Bildiğiniz gibi, her ay TOP 10'da en iyi donanımları yayınlıyoruz ve bu sayfalarımız sizlerden oldukça büyük ilgi görüyor. Bunda, sıralamaların yaptığımız donanım testlerinde en üst sırayı alan ilk 10 üründen oluşmasının payı büyük. Her ay gerçekleştirdiğimiz testlerde, onlarca ürün test prosedürümüz doğrultusunda tek tek inceleniyor ve sıralanıyor. Sizlerle paylaştığımız donanım veritabanımız bu şekilde oluşuyor. Bir sonraki adım, seçilen en iyi 10 ürünü bu sayfalarda sürekli olarak yayımlamak. TOP 10 sayfalarının test tablolarından en büyük farkı, önemli kısa bilgilerin yer alması ve her ay güncellenmesi. Buna ek olarak, donanım incelemelerimizde de test prosedürlerine sadık kaldığımız için, daha önce testi kaçırın ya da piyasaya yeni sürülen ürünleri de aynı kriterlerle ölçüp değerlendirmeye katabiliyoruz. Bu, aylar önce test edilen bir ürün ile yeni çıkan bir ürünün rahatlıkla kıyaslanabilmesi ve sıra-

lanabilmesi avantajını sağlıyor. Sayfalara baktığınızda, ürünleri önce kategorilere ayırdığımız, sonra da performanslarına göre listelediğimiz dikkatinizi çekecektir. TOP 10 tablolarımızda Fiyat / Performans oranlarına da yer verdiğimiz için, bu bilgileri satın alma rehberi olarak da kullanabilirsiniz. Bu oranın yalnızca o ayki ürünler için geçerli olduğunu unutmanızda fayda var. Yani performans puanı yüksek olan yeni bir ürün, şayet fiyatı da uygun ise tüm diğer ürünlerin Fiyat / Performans oranını kolayca değiştirebilir. Ürünlerin performanslarını bir bakışta görebilmeniz için de renk kodları kullanıyoruz. Yeşil renk, test ve incelemelerde çok iyi performans ortaya koyan ürünleri gösteriyor. Performansı iyi olan ürünler sarı, orta seviye performans gösteren ürünler de turuncu renkle temsil ediliyor. Güncel TOP 10 tablolarının tümüne www.chip.com.tr adresinden de erişebilirsiniz.

Satın alma kararınız için CHIP TOP 10 tabloları

► Bir aygıtın sıralaması CHIP Toplam Puanından elde ediliyor. Puanlar eşitse fiyatı daha uygun olan ürün bir üst sırada yer alıyor.

► Bir aygıtın CHIP Toplam Puanı tek tek değerlendirmeler baz alınarak hesaplanıyor. CHIP Toplam Puanı sonucunda aygıtların sınıfları ortaya çıkıyor. Aygıt sınıflarında ayırım, zirve sınıfı, üst sınıf ve orta sınıf aygıtlar şeklinde yapılıyor.

► Bu sütunlar puanlamalar, ölçüm değerleri veya teknik bilgilerden oluşuyor. Tablolarda sadece en önemli olanları yer alıyor. Ürünleri temin edebileceğiniz firmaların iletişim bilgilerini e-CHIP'te **CHIP TOP 10** bölümünde bulabilirsiniz.

17" MONİTÖRLER									
Sıra	Marka	CHIP Top. P.	Fiyat/Performans	Fiyat (\$ + kdv)	Ekran Geni.	Kontrast	Renk Sayısı	Çözünürlük	Diğer Özellikler
1	Sony CPD-G220P	94	88%	328	76	300	97	100	95
2	Sony CPD-G200P	92	85%	375	71	300	98	100	94
3	ADI Microscan C700	80	80%	260	74	50	95	88	89
4	Samsung SyncMaster T17M	80	80%	267	76	50	94	88	90
5	Samsung SyncMaster T17 DFK	79	79%	250	75	50	93	88	90
6	Philips 107B4	78	78%	189	73	50	88	90	90
7	Mitsubishi 17F81	78	78%	206	74	50	91	88	87
8	Viewsonic G5771	77	77%	330	90	50	89	88	88
9	Hyama VisionMaster Pro 438	76	76%	380	43	50	230	91	230
10	Sony CPD-8220E	76	76%	289	57	50	98	86	90

► Bu renklerle aygıtları şu gruplara ayırıyoruz:

- Zirve sınıfı
- Üst sınıf
- Orta sınıf

► Bu simge ile CHIP TOP 10'a yeni giren ürünleri ifade ediyoruz.

► Her ay ürünlerin son kullanıcı satış fiyatlarını güncelliyoruz. Ürünleri daha uygun fiyatlarla da temin etmeniz mümkün. Fiyat ve CHIP toplam puanından da daha sonra Fiyat/Performans puanını 5'lik okul notu sistemine göre hesaplıyoruz.

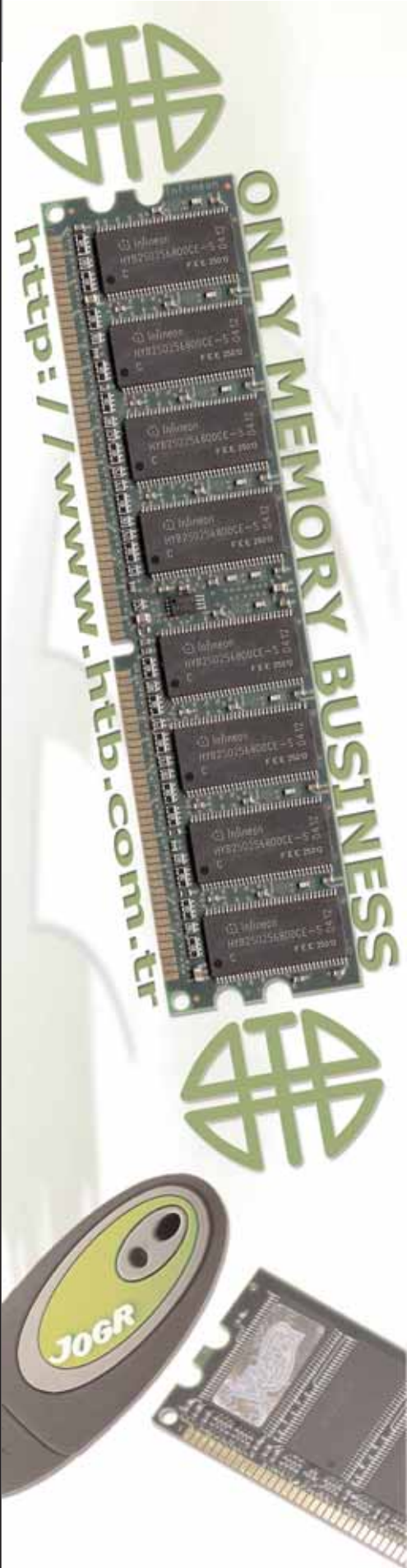
► Tek tek değerlendirmelerdeki en iyi değerler sütunlarda kalın yazı tipleriyle gösteriliyor. Sadece puanlamalarda bu tip bir öne çıkarılma söz konusu, teknik özelliklerde böyle bir uygulama yok.

DEĞERLENDİRME

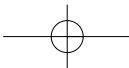
» Kendi kriterlerinize göre değerlendirin

TOP 10 tablolarında, CHIP Test Merkezi'nde yapılan testler sonucunda ilk 10 arasına girmeyi hak eden ürünleri, performans puanları ve teknik bilgileriyle birlikte bulabilirsiniz. Tablolarda iki ayrı puan türü yer alıyor. Bunlar Performans ve Fiyat/Performans olarak sınıflandırıldı. Sizin için ürünün fiyatından çok performansı önemli ise, size hitap edecek olan performans puanlandırmasıdır. Ama eğer bir ürünün performansından çok fiyatına önem veriyorsanız, o zaman fiyat/performans

oranı belirleyici faktörünüz olacaktır. CHIP TOP 10 listelerinde ürünler sıralanırken performans puanları dikkate alınıyor. Fiyat sıralamada bir etken değil. Bu listeler her ay güncellendiğinden, fiyatların değişmesi fiyat/performans oranını da her ay değiştiriyor. Fakat fiyatın test kriterleri içinde ayrı bir başlık olmaması nedeniyle, fiyat/performans sıralamasını tabloya bakarak siz oluşturmalısınız. CHIP TOP 10 tablolarını dergide olduğu gibi CHIP Online'da da (www.chip.com.tr) bulabilirsiniz.

HTB ELEKTRONİK VE BİLGİSAYAR
 BÜYÜKDERE CAD. SOMER APT. KAT:8 DAİRE:19
 TEL: 0 212 288 5254 FAX: 0 212 288 5273
 MECİDİYEKÖY / İSTANBUL
 WWW.HTB.COM.TR | HTB@HTB.COM.TR

IDE SABİT DİSKLER

Sıra	Marka	CHIP Top. P.	Fiyat/Performans	Fiyat (\$ + kdv)	Disk Perfor.	Gürültü Oranı	Çalışma Sıcaklığı	Servis ve Doküman.	Kapasite (GB)	Teknik veriler Ararım, Ön bellek, Dönüş Hızı (rpm)
1	Seagate Barracuda ST3200822A	96	■■■■■	112	96	100	92	100	200	U-DMA/133, 8 MB, 7200 rpm
2	Samsung SP1203N	92	■■■■■	91	91	90	100	95	120	U-DMA/133, 2 MB, 7200 rpm
3	Samsung SP0802N	92	■■■■■	63	93	80	92	95	80	U-DMA/133, 2 MB, 7200 rpm
4	Maxtor Maxline Plus II	90	■■■■■	249	90	91	89	90	250	U-DMA/133, 8 MB, 7200 rpm
5	Samsung SP1614N	89	■■■■■	99	92	73	80	95	160	U-DMA/133, 8 MB, 7200 rpm
6	Samsung SP0411N	88	■■■■■	46	89	83	86	95	40	U-DMA/133, 2 MB, 7200 rpm
7	Western Digital Caviar WD2500BB	88	■■■■■	137	90	84	80	90	250	U-DMA/100, 8 MB, 7200 rpm
8	Western Digital Caviar WD1200BB	86	■■■■■	85	86	95	75	90	120	U-DMA/100, 8 MB, 7200 rpm
9	Western Digital Caviar WD800BB	84	■■■■■	63	85	78	86	90	80	U-DMA/100, 8 MB, 7200 rpm
10	Western Digital Caviar WD1800	58	■■■■■	120	49	77	77	90	180	U-DMA/100, 8 MB, 7200 rpm

SATA SABİT DİSKLER

Sıra	Marka	CHIP Top. P.	Fiyat/Performans	Fiyat (\$ + kdv)	Disk Perfor.	Gürültü Oranı	Çalışma Sıcaklığı	Servis ve Doküman.	Kapasite (GB)	Teknik veriler Ararım, Ön bellek, Dönüş Hızı (rpm)
1	Western Digital Raptor WD740GD	95	■■■■■	216	95	100	92	90	74	S-ATA, 8 MB, 10000 rpm
2	Western Digital Raptor WD360GD	94	■■■■■	131	94	100	92	90	36.7	S-ATA, 8 MB, 10000 rpm
3	Samsung SP1614C	90	■■■■■	108	90	88	86	95	160	S-ATA, 8 MB, 7200 rpm
4	Seagate Barracuda ST3400832AS	89	■■■■■	418	88	87	90	100	400	S-ATA, 8 MB, 7200 rpm
5	Samsung SP0812C	89	■■■■■	71	88	87	90	95	80	S-ATA, 8 MB, 7200 rpm
6	Samsung SP1213C	89	■■■■■	99	84	98	100	95	120	S-ATA, 8 MB, 7200 rpm
7	Seagate Barracuda ST3160827AS	75	■■■■■	101	71	84	51	100	160	S-ATA, 8 MB, 7200 rpm

MÜREKKEP PÜSKÜRTMELİ YAZICILAR

Sıra	Marka	CHIP Top. P.	Fiyat/Performans	Fiyat (+ kdv)	Office Baskı Hızı	Grafik Baskı Hızı	Resim Baskı Hızı	Grafik Kalitesi	Resim Kalitesi	Teknik veriler Ergonomi, çözünürlük, arayüz, baskı hızı
1	Epson Stylus Photo R800	96	■■■■■	319 €	90	90	89	100	100	100, 5760 x 1440 dpi, Paralel/USB, 17/8
2	Epson Stylus C84	93	■■■■■	160 €	100	100	81	92	92	100, 5760 x 1440 dpi, Paralel/USB, 22/12
3	HP Deskjet 5652	91	■■■■■	145 \$	93	54	98	100	95	100, 4800 x 1200 dpi, Paralel/USB, 21/15
4	Canon i455	87	■■■■■	85 €	87	27	92	98	100	89, 4800 x 1200 dpi, USB, 18/12
5	HP Deskjet 5150	85	■■■■■	104 \$	90	52	100	85	87	94, 4800 x 1200 dpi, USB, 19/14
6	HP Deskjet 3650	81	■■■■■	76 \$	73	45	87	87	89	83, 4800 x 1200 dpi, USB, 17/12
7	Canon i350	79	■■■■■	73 \$	79	77	75	85	78	83, 4800 x 1200 dpi, USB, 16/11
8	Epson Stylus C64	76	■■■■■	86 €	70	53	51	74	84	94, 5760 x 1440 dpi, Paralel/USB, 17/9
9	Canon i250	76	■■■■■	62 €	70	76	74	74	78	80, 4800 x 1200 dpi, USB, 12/9

1. SIRA: Epson Stylus photo R800

Çok iyi kalitede baskı imkanı sunan bir masaüstü çözümü.

- Yüksek çözünürlük.
- 1.440 memeli baskı kafası.
- CD üzerine baskı imkanı.

CHIP Toplam Puanı: **96**
Fiyatı: 319 Euro (kötü)

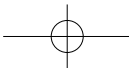
3. SIRA: HP deskjet 5652

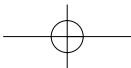

Gerek metinlerde, gerekse de resimli baskılarda iyi bir çözüm sunuyor.

- Baskı kalitesi çok iyi.
- Çok yönlü kullanım.
- Başarılı yazılım desteği ve ergonomi.

CHIP Toplam Puanı: **91**
Fiyatı: 145 \$ (iyi)

17” MONİTÖRLER

Sıra	Marka	CHIP Top. P.	Fiyat/Performans	Fiyat (\$ + kdv)	Convergence	Contrast Seviyesi	Renk Skala Değerlen.	Ergonomi	Geometri	Teknik veriler Ekran tipi, Nokta aralığı (mm), Çözünürlük (pixel)
1	Sony CPD-G220P	94	■■■■■	289	76	100	97	100	95	T.CRT, 0,24 mm, 1.600 x 1.200
2	LG F700P	80	■■■■■	191	77	50	94	90	90	Flat, 0,24 mm, 1.920 x 1.440
3	ADI Microscan G700i	80	■■■■■	190	74	50	93	89	93	T.CRT, 0,24 mm, 1.600 x 1.200
4	Samsung SyncMaster 757 NF	79	■■■■■	191	76	50	90	88	92	NaturalFlat, 0,25 mm, 1.920 x 1.440
5	Samsung SyncMaster 757 DFX	78	■■■■■	192	75	50	88	88	90	D.Flat, 0,20 mm, 1.920 x 1.440
6	Philips 107B4	77	■■■■■	159	73	50	84	90	90	D.Pitch, 0,25 mm, 1.600 x 1.200
7	Miro 17F95	77	■■■■■	155	72	50	87	89	87	Dot Pitch, 0,25 mm, 1.600 x 1.200
8	LG T710BH	76	■■■■■	110	70	50	90	85	85	Flat, 0,20 mm, 1.280 x 1.024
9	Sony CPD-E220E	75	■■■■■	250	57	50	94	86	92	T.CRT, 0,24 mm, 1.280 x 1.024
10	liyama VisionMaster Pro 410	74	■■■■■	255	43	50	90	91	100	D.Tron, 0,25 mm, 1.600 x 1.200

19” MONİTÖRLER

Sıra	Marka	CHIP Top. P.	Fiyat/Performans	Fiyat (\$ + kdv)	Conv.+ Geo. P.	Ergonomi	Yatay Frekansı	Düşey Frekansı	Boyutları (GxYxD)	Teknik veriler Ekran tipi, Nokta aralığı (mm), Çözünürlük (dpi)
1	Sony G400	98	■■■■■	449	96	100	30-96 kHz	48-120 Hz	446 x 464 x 461	Trinitron, 0,24, 1.600 x 1.200
2	LG 995FT	95	■■■■■	295	96	94	30-96 kHz	50-160 Hz	470 x 480 x 470	Flat Square Tube, 0,24, 1.600 x 1.200
3	Philips 109P	95	■■■■■	315	95	94	30-110 kHz	50-160 Hz	456 x 469 x 438	Flat Square Tube, 0,25, 1.920 x 1.440
4	Philips 109P4	95	■■■■■	305	97	95	30-111 kHz	50-160 Hz	460 x 450 x 450	Flat Square Tube, 0,24, 1.920 x 1.440
5	LG Flatron EZ T910BU	94	■■■■■	245	97	90	30-98 kHz	50-160 Hz	443 x 458 x 450	Flat, 0,24, 2.048 x 1.536
6	NecFP950	94	■■■■■	593	100	85	31-110 kHz	55-160 Hz	442 x 456 x 447	Grill Pitch, 0,25, 1.600 x 1.200
7	Hyundai ImageQuest Q995	92	■■■■■	251	90	95	30-110 kHz	50-160 Hz	436 x 431 x 456	DynaFlat-X, 0,25/0,20, 1.600 x 1.200
8	Sony E400	91	■■■■■	425	96	83	30-96 kHz	48-120 Hz	446 x 464 x 461	Trinitron, 0,24, 1.600 x 1.200
9	Hyundai ImageQuest Q910	89	■■■■■	215	85	95	30-107 kHz	50-150 Hz	436 x 431 x 456	DynaFlat-X, 0,20, 1.600 x 1.200
10	Benq V991	88	■■■■■	235	90	85	30-95 kHz	50-160 Hz	466 x 455 x 463	Flat Square Tube, 0,25, 1.600 x 1.200

600 \$ ALTI LAZER YAZICILAR

Sıra	Marka	CHIP Top. P.	Fiyat/Performans	Fiyat (\$ + kdv)	Office Baskı Hızı	Grafik Baskı Hızı	Resim Kalitesi	Grafik Kalitesi	Ergonomi+ Servis	Teknik veriler Çözünürlük, Bellek
1	Lexmark T430	98	■■■■■	600	100	96	98	93	95	1.200 dpi, 32 MB
2	DELL 1700N	96	■■■■■	490	98	93	95	96	95	1.200 dpi, 32 MB
3	HP LaserJet 1160	93	■■■■■	319	91	96	95	93	90	1.200 dpi, 16 MB
4	Xerox Phaser 3450	93	■■■■■	595	93	95	96	91	90	1.200 dpi, 32 MB
5	Panasonic KX-P7305	90	■■■■■	367	88	93	89	92	90	1.200 dpi, 16 MB
6	HP LaserJet 1020	79	■■■■■	149	78	79	78	75	80	1.200 dpi, 2 MB
7	Brother HL-2040	77	■■■■■	179	79	80	57	75	75	1.200 dpi, 8 MB
8	Samsung ML-1610	77	■■■■■	159	69	82	77	75	80	1.200 dpi, 2 MB
9	Konica Minolta PagePro 1300W	75	■■■■■	119	74	81	67	73	75	1.200 dpi, 8 MB

1. SIRA: Lexmark T430

Gerek hız gerekse baskı kapasitesi açısından liderlik koltuğuna oturmayı başaran bu yazıcın genel toplamdaki birinciliği sürpriz olmadı.

- Yüksek baskı kalitesi
- Yüksek baskı hızı.
- Çift taraflı baskı

CHIP Toplam Puanı: 98
Fiyatı: 600 \$ (iyi)

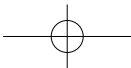
5. SIRA: Panasonic KX-P7305

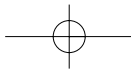

Mükemmel bir fiyat/perfor-
mans oranı ve yüksek baskı
kalitesi.

- Yüksek baskı kalitesi
- Çift taraflı baskı
- Düşük baskı hızı

CHIP Toplam Puanı: 90
Fiyatı: 367 \$ (çok iyi)

ANAKART INTEL775

Sıra	Marka	CHIP Top. P.	Fiyat/Performans	Fiyat (€+ kdv)	Performans	Stabilite	Birlikte gelenler	Servis/Dokümantasyon	Yonga seti	Teknik veriler (Ram, Audio, Lan,Wlan)
1	Asus P5AD2 Premium	99	■■■■■	200	100	100	98	92	i925X	DDR2-600, 7.1 HDA, 2 x 1 Gbit, 54 Mbit
2	Gigabyte GA-8I955X Royal	98	■■■■■	200	99	100	96	100	i955X	DDR2-667, 7.1 HDA, 2 x 1 Gbit
3	Asus P5GD2 Premium	98	■■■■■	150	96	100	100	100	i915P	DDR2-600, 7.1 HDA, 2 x 1 Gbit, 54 Mbit
4	MSI P4N Diamond	97	■■■■■	210	99	92	100	92	nForce4	DDR2-667, 7.1 Creative HDA, 2 x 1 Gbit
5	MSI 945G Neo Platinum	95	■■■■■	140	100	99	90	83	i945G	DDR2-667, 7.1 HDA, 1 Gbit
6	Asus P5LD2 Deluxe WFl - TV	95	■■■■■	240	99	92	92	92	i945P	DDR2-667, 7.1 HDA, 1 Gbit, 54 Mbit
7	Epox 5NVA + SLI	94	■■■■■	200	99	98	87	83	nForce4	DDR2-667, 7.1 AC97, 1 Gbit
8	Foxconn 925XE7AA	93	■■■■■	190	100	100	87	67	i925XE	DDR2-667, 7.1 HDA, 2X1 Gbit
9	MSI 915P Neo2	92	■■■■■	85	99	100	79	92	i915P	DDR2-533, 7.1 HDA, 1 Gbit
10	Foxconn 955X7AA8EKRS2	92	■■■■■	180	99	100	85	67	i955X	DDR2-667, 7.1 HDA, 2X1 Gbit

YENİ

YENİ

YENİ

ANAKART AMD 939

Sıra	Marka	CHIP Top. P.	Fiyat/Performans	Fiyat (+ kdv)	Performans	Stabilite	Birlikte gelenler	Yapısı	Servis/Doküman.	Teknik veriler (Chipset, USB2.0, Network, Sound Chip)
1	MSI K8N Diamond	96	■■■■■	245 \$	100	100	93	71	100	Nvidia nForce4 SLI
2	Gigabyte GA-K8NXP SLI	93	■■■■■	238 \$	94	90	97	88	87	Nvidia nForce4 SLI
3	DFI Lanparty nF4 SLI-DR	92	■■■■■	240 \$	97	88	86	100	96	Nvidia nForce4 SLI
4	Asus A8N-SLI Deluxe	92	■■■■■	187 \$	91	88	100	88	74	Nvidia nForce 4 SLI
5	Gigabyte GA-K8NXP-9	91	■■■■■	200 \$	94	88	91	88	57	Nvidia nForce4 Ultra
6	Tyan Tomcat K8E S2865AG2NRF	91	■■■■■	220 €	100	88	84	77	61	Nvidia NForce4 Ultra
7	MSI K8N Neo 4 Platinum	90	■■■■■	243 \$	88	94	92	85	61	Nvidia NForce4 Ultra
8	ECS KN1 Extreme	90	■■■■■	130 \$	97	89	87	68	65	Nvidia nForce4 Ultra
9	Abit AX8	88	■■■■■	110 \$	88	89	86	94	65	VIA K8T890
10	Foxconn Winfast NF4UK 8AA-8EKRS	88	■■■■■	95 €	84	88	96	85	68	Nvidia nForce4 Ultra

YENİ

1. SIRA: MSI K8N Diamond

MSI K8N Diamond yüksek performans çözümü arayanlara özel.

- SLI ile çift ekran kartı takılıyor
 - PCI yuvaları ve genişleme yuvaları
 - 64 bit işlemci gücü
- CHIP Toplam Puanı: 96**
Fiyatı: 245 \$ (orta)

2. SIRA: Gigabyte GA-K8NXP SLI

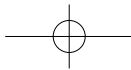
SLI özelliği kullanılırsa bile, yüksek performans tahtına güçlü bir aday.

- En son teknolojileri barındırıyor
 - Geniş overclock seçenekleri
 - Ek kablolu ağ kartı
- CHIP Toplam Puanı: 93**
Fiyatı: 238 \$ (orta)

DİJİTAL VİDEO KAMERA

Sıra	Marka	CHIP Top. P.	Fiyat/Performans	Fiyat (+ kdv)	Görüntü Kalitesi	Ses Kalitesi	Ergo-nomi	Birlikte gelenler	Servis Döküman.	Teknik veriler (Çözünürlük, Zum, Ağırlık)
1	Canon XM2	94	■■■■■	3.350 \$	96	91	100	83	100	3 x 0,47 Mpixel, 20X, 1.200 g
2	Canon XL2	92	■■■■■	6.026 \$	100	80	92	81	98	3 x 0,8 Mpixel, 20X, 2410 g
3	Sony DCR-VX2100	92	■■■■■	3.154 \$	100	93	86	100	46	3 x 0,45 Mpixel, 12X, 1.500
4	Sony HDR - FX1	91	■■■■■	3.590 €	92	85	100	83	96	3 x 1,12 Mpixel, 12X, 2.177 g
5	Panasonic NV-GS400	87	■■■■■	1.630 \$	87	86	92	88	70	3 x 1,07 Mpixel, 12X, 700 g
6	JVC GR-PD1	85	■■■■■	2.400 €	93	78	80	77	87	1,18 Mpixel, 10X, 1.270 g
7	Sony DCR-PC350	84	■■■■■	1.313 \$	87	85	88	83	59	3 x 0,31 Mpixel, 10X, 440 g
8	JVC GR-DX307	81	■■■■■	630 €	93	74	82	73	60	1,33 Mpixel, 10X, 435 g
9	Canon MVX35	80	■■■■■	950 €	85	89	75	81	50	2,2 Mpixel, 10X, 470 g
10	Panasonic NV-GS75	80	■■■■■	880 €	84	82	93	65	70	3 X 0,54 Mpixel, 10X, 490 g

YENİ

DİJİTAL FOTOĞRAF MAKİNELERİ

Sıra	Marka	CHIP Top. P.	Fiyat/Performans	Fiyat (+ kdv)	Görüntü Kalitesi	Ergo-nomi	Beraber. Gelen Don.	Servis/ Doküman.	Optik Zum	Teknik veriler USB, AV Out, ağırlık
1	Sony DSC-F828	89	■■■■■	1072 \$	97	86	95	67	7 X	2.0, AV Out, 940 g
2	Sony Cyber-shot DSC-H1	87	■■■■■	499 €	96	94	80	67	12 X	2.0, AV Out, 591 g
3	Panasonic Lumix DMC-FZ20	86	■■■■■	599 €	85	94	95	50	12 X	2.0, AV Out, 556 g
4	Canon PowerShot Pro1	86	■■■■■	1007 \$	96	80	100	67	7 X	2.0, AV Out, 545 g
5	Nikon Coolpix 8800	86	■■■■■	1300 \$	100	96	56	86	10 X	2.0, AV Out, 680 g
6	Minolta Dimage A2	85	■■■■■	820 €	83	96	87	83	7 X	2.0, AV Out, 643 g
7	Nikon Coolpix 8400	85	■■■■■	929 \$	98	88	63	86	3,5X	2.0, AV Out, 470 g
8	Fujifilm FinePix E550	84	■■■■■	485 \$	94	83	77	67	4 X	2.0, AV Out, 261 g
9	Casio Exilim EX-Z750	83	■■■■■	220 €	87	69	87	86	3 X	2.0, AV Out, 158 g
10	Olympus Camedia C8080	83	■■■■■	1007 \$	93	80	90	86	5 X	2.0, AV Out, 720 g

YENİ

ÇOK İŞLEVLİ YAZICILAR

Sıra	Marka	CHIP Top. P.	Fiyat/Performans	Fiyat (+ kdv)	Office Baskı Hz	Grafik Baskı Hz	Resim Baskı Hz	Grafik Kalitesi	Resim Kalitesi	Teknik veriler Çözünürlük, bağlantı
1	Epson Stylus Photo RX700	93	■■■■■	445 \$	99	100	100	71	95	5.760 x 1.440 dpi, USB 2.0
2	Canon Pixma MP760	92	■■■■■	432 \$	94	100	100	100	96	4.800 x 1.200 dpi, USB 2.0
3	Epson Stylus Photo RX620	82	■■■■■	334 \$	95	100	100	100	76	5.760 x 1.440 dpi, USB 2.0
4	HP Photosmart 2610 All-in-One	82	■■■■■	469 \$	96	87	98	83	84	4.800 x 1.200 dpi, USB 2.0
5	HP OfficeJet 6210	80	■■■■■	400 \$	98	85	80	98	81	4.800 x 1.200 dpi, USB 1.1
6	Epson Stylus CX6600	79	■■■■■	409 \$	87	89	95	100	84	5.760 x 1.440 dpi, USB 2.0
7	HP PSC 1610	79	■■■■■	149 €	96	72	71	93	87	4.800 x 1.200 dpi, USB 1.1
8	Canon SmartBase MP390	76	■■■■■	275 \$	98	87	89	50	59	4.800 x 2.400 dpi, USB 2.0
9	HP OfficeJet 6110	74	■■■■■	335 \$	100	94	87	46	44	4.800 x 1.200 dpi, USB 2.0
10	Brother MFC-620CN	74	■■■■■	330 \$	82	74	68	34	34	600 x 1.200 dpi, USB 2.0

YENİ

YENİ

YENİ

5. SIRA: HP OfficeJet 6210

6210 ile dijital kameralardaki resimler doğrudan yazdırılabilir.

- ✓ Çok iyi metin baskısı
- ✓ Çok iyi metin kopyalama hızı
- ✗ Kötü tarama kalitesi

CHIP Toplam Puanı: 80
Fiyatı: 400 \$ (orta)

6. SIRA: Epson Stylus CX6600

Özel mürekkepleriyle hemen hemen tüm kağıtlara kaliteli baskı imkanı sunuyor.

- ✓ İyi donanım özellikleri
- ✓ İyi tarama kalitesi
- ✗ Yavaş

CHIP Toplam Puanı: 79
Fiyatı: 409 \$ (iyi)

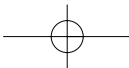
PCIe EKLAN KARTLARI

Sıra	Marka	CHIP Top. P.	Fiyat/Performans	Fiyat (€ + kdv)	3B Performs	Donanım Özellikleri	Kutu İçeriği	Belleği	CHIP	Grafik Yongası
1	Gigabyte GV-NX78X256V-B	92	■■■■■	450	98	80	87	256 MB	430 MHz	GeForce 7800 GTX
2	Gainward CoolFX PP 3500PCX GS	90	■■■■■	900	100	77	95	256 MB	490 MHz	GeForce 7800 GTX
3	Gigabyte GV-RX80L256V	84	■■■■■	290	75	84	92	256 MB	400 MHz	Radeon X800 XL
4	PowerColor GameFX X850XT	81	■■■■■	480	84	96	100	256 MB	520 MHz	Radeon X850 XT
5	GeCube Radeon X850 XT	80	■■■■■	450	95	71	82	256 MB	520 MHz	Radeon X850 XT
6	MSI RX800XT-VTD256E	80	■■■■■	580	96	100	59	256 MB	500 MHz	Radeon X800 XT
7	Asus Extreme AX 800XT Platinum	79	■■■■■	380	99	96	58	256 MB	520 MHz	Radeon X800 XT PE
8	Asus Extreme 6800GT	79	■■■■■	300	94	88	88	256 MB	350 MHz	GeForce 6800 GT
9	PowerColor GameFX X800XL	79	■■■■■	455	88	96	73	256 MB	400 MHz	Radeon X800 XL
10	PowerColor GameFX X800XT	78	■■■■■	520	96	91	56	256 MB	500 MHz	Radeon X800 XT

YENİ

YENİ

YENİ

100 \$ ALTI EKRAN KARTLARI

Sıra	Marka	CHIP Top. P.	Fiyat/ Performans	Fiyat (\$ + kdv)	3B Performs	Donanım Özellikleri	Kutu İçeriği	Belleği (MB)	CHIP/ B.F. (Mhz)	Grafik Yongası
1	MSI RX9550 TD128	45	■■■■■	69	40	30	90	128 MB	250/200	Radeon 9550
2	Sapphire Radeon 9550	41	■■■■■	74	38	18	85	128 MB	250/200	Radeon 9550
3	Sapphire Radeon 9550	41	■■■■■	92	38	17	85	256 MB	250/200	Radeon 9550
4	Asus A9550 GE	40	■■■■■	86	37	14	90	128 MB	250/200	Radeon 9550
5	HIS 9550 SE	38	■■■■■	100	34	15	85	256 MB	250/200	Radeon 9550
6	HIS 9550 SE	31	■■■■■	75	25	16	85	128 MB	250/200	Radeon 9550
7	MSI RX9550SE-TD128	31	■■■■■	64	24	16	90	128 MB	250/200	Radeon 9550
8	Gecube 9550 Encore	29	■■■■■	76	22	18	85	128 MB	250/200	Radeon 9550
9	Asus A9250 GE	19	■■■■■	83	10	8	85	256 MB	240/200	Radeon 9250
10	MSI RX9250-T128	13	■■■■■	45	2	5	90	128 MB	240/166	Radeon 9250

100 \$ - 200 \$ ARASI EKRAN KARTLARI

Sıra	Marka	CHIP Top. P.	Fiyat/ Performans	Fiyat (\$ + kdv)	3B Performs	Donanım Özellikleri	Kutu İçeriği	Belleği (MB)	CHIP/ B.F. (Mhz)	Grafik Yongası
1	ASUS Radeon 9600XT	87	■■■■■	160	87	80	95	128 / DDR	500 / 600	Radeon 9600XT
2	Powercolor 9600XT Bravo Edition	86	■■■■■	160	90	80	68	128 / DDR	500 / 600	Radeon 9600XT
3	Gigabyte 9600XT	83	■■■■■	161	87	74	75	128 / DDR	500 / 600	Radeon 9600XT
4	HIS 9600XT	82	■■■■■	165	91	44	63	128 / DDR	500 / 650	Radeon 9600XT
5	Leadtek A360 TDH	82	■■■■■	160	77	100	91	256 / DDR	425 / 500	GeForce FX5700
6	Inno3D 5700 Ultra	81	■■■■■	171	92	29	68	128 / GDDR3	475 / 900	GeForce FX5700 Ultra
7	FIC 9600XT	79	■■■■■	145	87	59	50	128 / DDR	500 / 600	Radeon 9600XT
8	MSI FX5700	74	■■■■■	134	81	14	90	128 / DDR	425 / 550	GeForce FX5700
9	Abit Siluro FX5700	72	■■■■■	170	77	59	55	256 / DDR	425 / 500	GeForce FX5700
10	Asus V9570TD	71	■■■■■	179	78	29	75	256 / DDR	425 / 500	GeForce FX5700

1. SIRA: Asus Radeon 9600XT

Soğutucunun VPU'nun yanında bellek modüllerini de örtmesi, esnek bir kullanım sağlıyor.

- Yüksek performans
- Analog video girişi
- Başarılı fiyat performans oranı

CHIP Toplam Puanı: **87**
Fiyatı: 160 \$ (iyi)

5. SIRA: Leadtek A360 TDH

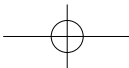
Üzerindeki analog video girişi sayesinde, çok yönlü bir kullanım sunuyor.

- İyi donanım özellikleri
- Başarılı soğutma
- Zengin kutu içeriği

CHIP Toplam Puanı: **82**
Fiyatı: 171 \$ (iyi)

200 \$ ÜSTÜ EKRAN KARTLARI

Sıra	Marka	CHIP Top. P.	Fiyat/ Performans	Fiyat (\$ + kdv)	3B Performs	Donanım Özellikleri	Kutu İçeriği	Belleği (MB)	CHIP/ B.F. (mhz)	Grafik Yongası
1	Asus V9999 Ultra Deluxe	93	■■■■■	475	98	74	82	256 / GDDR3	400 / 1100	GeForce FX6800 Ultra
2	Asus AX 800XT	88	■■■■■	485	90	84	79	256 / GDDR3	520 / 1120	Radeon 800XT
3	MSI 6800GT	88	■■■■■	501	92	51	100	256 / GDDR3	350 / 1000	GeForce FX6800GT
4	MSI RX800 Pro T256	82	■■■■■	505	77	100	100	256 / GDDR3	475 / 900	Radeon X800PRO
5	Leadtek A400GT	82	■■■■■	536	89	38	79	256 / GDDR3	350 / 1000	GeForce FX6800GT
6	Asus 9999 Gamer	78	■■■■■	370	79	74	72	256 / GDDR3	350 / 1000	GeForce FX6800
7	Leadtek A400 TDH	71	■■■■■	370	71	64	79	128 / DDR	325 / 700	GeForce FX6800
8	Leadtek A380 Ultra TDH	66	■■■■■	505	58	100	83	256 / DDR	475 / 950	GeForce FX5950 Ultra
9	Gigabyte 9800XT	62	■■■■■	478	60	64	75	256 / DDR	412 / 730	Radeon 9800 XT

CEP TELEFONLARI

Sıra	Marka	CHIP Top. P.	Fiyat/Performans	Fiyat (€+ kdv)	Telefon fonk.	Multi-medya	Veri/ mesaj	Pratik	Ağırlık	Teknik veriler (Boyut ve özellik)
1	Sony Ericsson k750i	95	■■■■■	445	92	100	89	96	102 g	100 x 47 x 21 mm, Digicam, e-Mail, BT, IR, ser, USB
2	Sony Ericsson W800i	94	■■■■■	509	88	99	93	95	101 g	100 x 47 x 21 mm, Digicam, e-Mail, BT, IR, USB
3	Nokia 6630	94	■■■■■	449	100	96	100	89	130 g	110 x 60 x 24 mm, Digicam, e-Mail, BT, USB
4	Nokia 6230i	94	■■■■■	345	88	97	91	96	99 g	103 x 45 x 99 mm, Digicam, e-Mail, BT, IR, USB
5	Siemens S65	93	■■■■■	249	95	84	88	98	104 g	109 x 48 x 21 mm, Digicam, e-Mail, BT, IR, USB, ser
6	Nokia 6680	92	■■■■■	609	97	98	100	85	136 g	108 x 55 x 20 mm, Digicam, e-Mail, BT, USB
7	Nokia 6230	92	■■■■■	245	89	84	93	97	97 g	103 x 45 x 20 mm, Digicam, e-Mail, BT, IR, USB
8	Sony Ericsson S700i	91	■■■■■	370	85	100	83	94	132 g	107 x 49 x 27 mm, Digicam, e-Mail, BT, IR, ser
9	Sharp V902	91	■■■■■	800	92	94	93	89	149 g	111 x 51 x 27 mm, Digicam, e-Mail, BT, IR, USB
10	Motorola E1000	90	■■■■■	599	92	94	91	88	140 g	114 x 52 x 23 mm, Digicam, e-Mail, BT, USB

15" LCD MONİTÖRLER

Sıra	Marka	CHIP Top. P.	Fiyat/Performans	Fiyat (\$ + kdv)	Görüntü kalitesi	Ergonomi	Birlikte Gelenler	Tepki süresi (ms)	Servis Doküman.	Teknik veriler (Alan büyüklüğü, maks. çözünürlük, piksel aralığı (mm), maks. kontrast, maks. parlaklık)
1	SONY SDM-S53	98	■■■■■	340	93	90	90	18	80	15", 1.024 x 768, 0,297, 500:1, 300m ²
2	PHILIPS 150B	82	■■■■■	290	59	92	85	18	100	15", 1.024 x 768, 0,297, 450:1, 250m ²
3	SAMSUNG 153V	80	■■■■■	290	60	81	90	20	95	15", 1.024 x 768, 0,297, 300:1, 250m ²
4	SONY SDM-HS53	78	■■■■■	350	57	83	90	20	80	15", 1.024 x 768, 0,297, 400:1, 250m ²
5	SAMSUNG 152V	76	■■■■■	290	52	81	90	20	95	15", 1.024 x 768, 0,297, 350:1, 250m ²
6	HYUNDAI IMAGE QUEST Q15	72	■■■■■	280	47	84	85	20	80	15", 1.024 x 768, 0,297, 300:1, 250m ²
7	BEKO BTM-15JA	67	■■■■■	275	36	83	90	20	80	15", 1.024 x 768, 0,297, 350:1, 300m ²
8	BEKO BS-15L	67	■■■■■	280	36	82	90	20	80	15", 1.024 x 768, 0,297, 350:1, 250m ²
9	OLIVETTI LC 157M	59	■■■■■	270	36	80	85	21	80	15", 1.024 x 768, 0,297, 300:1, 300m ²

17" LCD MONİTÖRLER

Sıra	Marka	CHIP Top. P.	Fiyat/Performans	Fiyat (\$ + kdv)	Görüntü kalitesi	Ergonomi	Birlikte Gelenler	Tepki süresi (ms)	Servis Doküman.	Teknik veriler (Alan büyüklüğü, maks. çözünürlük, piksel aralığı (mm), maks. kontrast, maks. parlaklık)
1	HYUNDAI ImageQuest L72S	96	■■■■■	354	95	80	90	8	80	17", 1.280 x 1.024, 0,264, 700:1, 300m ²
2	SONY SDM X73	95	■■■■■	545	92	78	90	12	80	17", 1.280 x 1.024, 0,264, 400:1, 300m ²
3	SAMSUNG 172X	93	■■■■■	505	86	77	90	12	95	17", 1.280 x 1.024, 0,264, 500:1, 270m ²
4	PHILIPS 170T4	88	■■■■■	699	62	100	85	14	100	17", 1.280 x 768, 0,297, 600:1, 450m ²
5	SONY SDM-HS73P	85	■■■■■	459	67	82	90	11	80	17", 1.280 x 1.024, 0,264, 500:1, 400m ²
6	SONY S73	84	■■■■■	485	66	83	90	12	80	17", 1.280 x 1.024, 0,264, 500:1, 250m ²
7	LG 1730S	83	■■■■■	369	63	90	99	16	90	17", 1.280 x 1.024, 0,264, 450:1, 250m ²
8	ASUS PG 17	83	■■■■■	339	65	83	90	14	90	17", 1.280 x 1.024, 0,264, 550:1, 250m ²
9	LG 1720B	82	■■■■■	401	60	80	90	16	90	17", 1.280 x 1.024, 0,264, 450:1, 250m ²
10	BENQ FP 783	82	■■■■■	435	57	90	95	12	85	17", 1.280 x 1.024, 0,264, 500:1, 300m ²

1. SIRA: HYUNDAI ImageQuest L72S

Hyundai ImageQuest serisi ile şıklık ve kaliteyi buluşturmayı sürdürüyor

+ Düşük güç tüketimi.
 + Benzersiz yanıt süresi.
 + Net ve keskin görüntü
Toplam CHIP Puanı: 96
Fiyatı: 354 \$ (çok iyi)

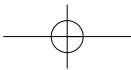
7. SIRA: LG 1730S

Sunduğu teknik özellikleri ve ergonomisi ile gözden kaçmaması gereken bir seçenek.

+ 12 ms'lik erişim zamanı
 + Döner taban, dahili güç adaptörü
 - Dijital girişi yok

Toplam CHIP Puanı: 83
Fiyatı: 369 \$ (çok iyi)

DVD YAZICILAR

Sıra	Marka	CHIP Top. P.	Fiyat/ Performans	Fiyat (\$ + kdv)	DVD okuma prf. puanı	CD okuma prf. puanı	DVD yazma puan	CD yazma puanı	Servis ve Dok.	Teknik veriler (DVD yazma, DVD yeniden yazma, DVD okuma, Cd yazma, Cd yeniden yazma, Cd okuma, Bellek)
YENİ 1	Philips DVDR16STK	94	■■■■■	152	100	89	98	95	96	16X, 8X, 16X, 48X, 32X, 48X, 2 MB
2	NEC ND-3540A	93	■■■■■	77	98	85	98	92	95	16X, 8X, 16X, 40X, 32X, 40X, 2 MB
3	LG GSA-4163B	92	■■■■■	75	98	83	98	94	93	16X, 4X, 16X, 48X, 24X, 48X, 2 MB
4	NEC ND-3520A	91	■■■■■	80	100	83	96	95	95	16X, 8X, 16X, 48X, 24X, 48X, 2 MB
5	Plextor 712A	91	■■■■■	149	88	100	99	90	45	12X, 4X, 16X, 48X, 24X, 48X, 8 MB
6	AOPEN DUW1608/ARR	88	■■■■■	75	81	92	98	90	36	16X, 4X, 16X, 48X, 32X, 48X, 2 MB
7	Samsung TS-H552	87	■■■■■	75	81	83	88	95	60	16X, 4X, 16X, 32X, 24X, 40X, 2 MB
8	ASUS DRW-1604P	85	■■■■■	80	81	76	78	95	53	16X, 4X, 16X, 32X, 24X, 40X, 2 MB
9	Lite On SOHW-1613S	85	■■■■■	95	77	82	79	90	100	16X, 4X, 16X, 40X, 24X, 40X, 2 MB
10	Philips DVDR-1640P	84	■■■■■	85	70	46	79	90	90	16X, 4X, 16X, 40X, 24X, 40X, 2 MB

4. SIRA: NEC ND-3520A

Satın aldığınız yazıcı kanat-
lanıp uçsun istiyorsanız, bu
yazıcı iyi bir seçim olabilir.

- Yüksek performans
- Çift katman desteği
- Beraberinde yazılım gelmiyor.

Toplam CHIP Puanı: **91**
Fiyatı: 80 \$ (iyi)

7. SIRA: Samsung TS-H552

Uygun fiyatlı DVD yazıcı
almak istiyorsanız, bu yazıcı
sizi memnun edebilir.

- Fiyat/ performans oranı.
- Yüksek CD yazma hızı.
- Kutu içeriği.

Toplam CHIP Puanı: **87**
Fiyatı: 75 \$ (çok iyi)

CD YAZICILAR

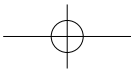
Sıra	Marka	CHIP Top. P.	Fiyat/ Performans	Fiyat (\$ + kdv)	Audio CD Yazma	Data CD Yazma*	Data CD Yazma**	CD Okuma Perfor.	Ergonomi Birlikte G.	Teknik veriler Okuma / Yeniden yazma / Yazma, Ön bellek
1	LG GCE-8525B	93	■■■■■	32	85	100	100	90	100	52/32/52, 2 MB
2	Samsung SW-252	86	■■■■■	41	78	100	100	66	100	52/24/52, 8 MB
3	Plextor Premium	83	■■■■■	99	97	95	91	55	80	52/32/52, 2 MB
4	Plextor PX-W5224TA	83	■■■■■	61	100	94	87	58	70	52/24/52, 2 MB
5	LG GCE-8523B	82	■■■■■	39	75	67	97	89	85	52/24/52, 2 MB
6	Benq CRW5524P	75	■■■■■	41	52	49	87	97	100	52/24/52, 2 MB
7	Aopen CRW5232	67	■■■■■	32	49	45	99	67	80	52/32/52, 2 MB
8	Mitsumi CR-48ETE	67	■■■■■	41	41	40	97	75	80	52/24/52, 2 MB
9	Philips PCRW5224	65	■■■■■	38	52	49	82	67	70	52/24/52, 2 MB
10	MSI CR-52-A2	61	■■■■■	45	31	29	88	76	85	52/24/52, 2 MB

*CD'den yazma, **HDD'den yazma

TARAYICILAR

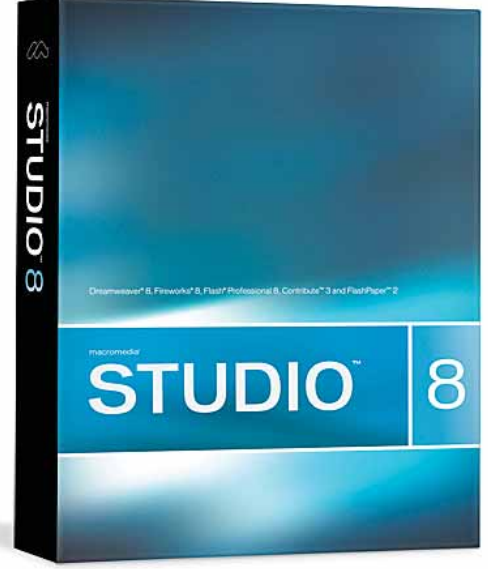
Sıra	Marka	CHIP Top. P.	Fiyat/ Performans	Fiyat (\$ + kdv)	300 dpi RRTH	600 dpi GGTH	300 dpi RRTK	600 dpi GGTK	Ergono- mi	Teknik veriler Çözünürlük, Renk kalitesi, Arabirim
1	Epson Perfection 3170 Photo	94	■■■■■	235	17	55	96	100	90	3.200 x 6.400 dpi, 48 bit, USB 2.0
2	Canon CanoScan 3200F	92	■■■■■	164	20	42	95	97	85	1.200 x 2.400 dpi, 48 bit, USB 2.0
3	Canon Lide 80	85	■■■■■	236	39	73	89	87	93	2.400 x 4.800 dpi, 48 bit, USB 2.0
4	HP Scanjet 4670	83	■■■■■	201	24	125	95	95	100	2.400 x 2.400 dpi, 48 bit, USB 2.0
5	Benq S2W 7400UT	77	■■■■■	161	66	55	87	88	80	2.400 x 4.800 dpi, 48 bit, USB 2.0
6	Mustek BearPaw 4800TA Proll	77	■■■■■	83	48	39	86	86	80	2.400 x 4.800 dpi, 48 bit, USB 2.0
7	Canon Lide 30	73	■■■■■	85	47	287	89	85	80	1.200 x 2.400 dpi, 48 bit, USB 1.1
8	Genius ColorPage HR-7X SLIM	71	■■■■■	96	55	130	80	84	80	1.200 x 1.200 dpi, 48 bit, USB 1.1
9	Genius ColorPage HP-6X SLIM	71	■■■■■	71	69	88	78	82	82	600 x 1.200 dpi, 48 bit, USB 1.1
10	Mustek BearPaw 2448 CS Plus	70	■■■■■	60	46	59	78	84	75	1.200 x 2.400 dpi, 48 bit, USB 2.0

R.R.T.H.: Renkli Resim Tarama Hızı, G.G.T.H.: Gri tonlarında Grafik Tarama Hızı, R.R.T.K.: Renkli Resim Tarama Kalitesi, G.G.T.K.: Gri tonlarında Grafik Tarama Kalitesi

İÇİNDEKİLER

- 144 **Ayın Shareware'leri**
Sizin için seçtiklerimiz
- 146 **Freeware Deluxe**
En iyi bedava yazılımlar
- 150 **Windows Vista**
Longhorn'un adı konuldu
- 156 **Yeni yazılımlar testte**
Program incelemeleri
- 164 **iPod Tuning**
Daha fazla ipod keyfi
- 168 **Yeni XP ipuçları**
Windows'a doping
- 178 **Online emülasyon**
Emülatörlerin keyfi
- 182 **Macromedia Captivate**
Etkileyici sunumlar
- 186 **Symbian dosyası -6**
Sekreteriniz görev başında

İflah olmaz tasarım tutkunlarının yeni ilacı hazır

Macromedia Studio 8

Macromedia, etkileyici online tasarımlar geliştirmeye ve sürdürmeye imkan sağlayan tanınmış araç seti Studio'nun 8. sürümünü çıkardı.

■ Ödüllü Macromedia Dreamweaver 8, Macromedia Flash Professional 8 ve Macromedia Fireworks 8 ile ana üretkenlik araçları Macromedia Contribute 3 ve Macromedia FlashPaper 2'yi bir araya getiren Studio 8, üst seviye ifade, verimlilik ve kolaylaştırılmış iş akışı ile web siteleri, etkileşimli medya ve mobil içerik hazırlanmasında önemli avantajlar sağlıyor. Studio 8, iş akışında iyileştirmelerle birlikte ürün özelliklerinde birçok ilki de beraberinde getiriyor. Contribute ve Flash Paper'ın eklenmesi tasarımcılar ve geliştiricilere web içeriğinin sürdürülmesi ve sitelerinin bakımının yapılması noktasında maliyet tasarrufu sağlayan akıcı bir yaklaşım sağlamış. Studio 8 aynı zamanda çağ atlamış video kodlama araçları sunuyor. Yeni CSS özellikleri ve XML için görsel yazarlık araçları, web sitelerine ve uygulamalara stil ve derinlik katıyor.

Flash platformu daha uyumlu

Studio 8 araç seti ve içerdiği yazılımlar, Macromedia Flash platformunun ana uygulama bileşenleri olarak öne çıkıyor. Macromedia Flash Platformu, zengin içerik, uygulama ve iletişim deneyimlerinin farklı tarayıcılar, işletim sistemleri ve internet aygıtlarından gösterilmesine imkân sağlıyor. Studio 8 ile birlikte, Studio 8'in bir parçası ya da ayrı bir ürün olarak Dreamweaver 8 de pazara sunuluyor. Dreamweaver

8, Macromedia'nın web siteleri ve uygulama tasarım ve geliştirme yazılımının son sürümü. Yeni Dreamweaver 8 daha kolay tasarım için geliştirilmiş Cascading Style Sheet (CSS) tasarım görselleştirmesi, XML veri beslemeleri ile sürükle-bırak entegrasyonu, XML ve XSLT için geliştirilmiş kod öneri desteği, geliştirim sürecini akıcı hale getiren büyütme ve kod genişletme ve Flash video içeriğinin web sitelerine yerleştirilebilmesi için daha kolay seçenekler getirmesi gibi özellikler sunuyor.

Flash Professional 8 ise, etkileşimli web siteleri, dijital deneyimler ve mobil içerik hazırlamak için kullanılan yazılım. Geliştirilmiş grafik performansı, yeni grafik efekt yetenekleri, yeni animasyon kontrolleri, script editör kullanılabilirliği, Flash Video özellikleri ve iş akışı entegrasyonu, öncü video düzenleme ve kodlama araçları, daha önce mümkün olmayan bir şekilde zengin ve derin web içeriklerinin hazırlanmasına imkan tanıyor. Fireworks 8 ise birçok yeni ve gelişmiş özellikler sunmakta. Grafik tasarımcılar ve web uygulama geliştiricileri şimdi artık CSS stili açılır menüler, 25'den fazla yeni blend mode'la deney yapma imkânı, yeni dosya biçimlerinde aktarım ve Dreamweaver 8 ve Flash Professional 8 ile geliştirilmiş geçişli (roundtrip) düzenleme deneyimine kavuşuyorlar.

Bilgi: www.medyasoft.com.tr

Sohbeti sokaklara taşıyın**MSN Messenger artık cepte**

Cep telefonunuzdan MSN Messenger'daki kontak listenizde bulunan arkadaşlarınızla yazışabilmenizi sağlayan Ceptemsn yazılımı ücretsiz olarak kullanıma sunuldu. Symbian işletim sistemi uyumlu Series 60 platformu cep telefonlarından yazışabilmenizi sağlayan Ceptemsn uygulamasını Mobizz Yazılım geliştirdi. Tamamen Türkçe ve basit bir arayüze sahip olan ceptemsn ile .Net Passport hesabıyla MSN ağında oturum açmış herhangi bir kullanıcı ile yazışmanız mümkün. Kullanımı kolaylaştırmak amacıyla kontaklarınızla yazışabilmeniz için gereken her

türlü özelliğe sahip olan ceptemsn'in arayüzü ve menüleri yazışma hızınızı artırmaya yönelik tasarlanmıştır. Bedava olan ceptemsn'e sahip olmak için, ister www.ceptemsn.com'dan programı bilgisayarınıza indirip cebinize aktarabilir, isterseniz de wap.ceptemsn.com adresinden doğrudan cebinize indirip yükleyebilirsiniz. Arkadaşlarınızla yazışmaya başlamak için tek gerekli olan .Net Passport kullanıcı adı ve şifrenizi girdikten sonra GPRS bağlantınızın kurulabilmesi için operatörünüzü seçip oturum açmak.

Bilgi için: www.ceptemsn.com

S.A.D. Movie Jack 4 Mobile**Filmleri minik ekrana sığdırın**

Program korunmamış filmleri sabit disk üzerinden okuyor ve 128 ya da 256 MB büyüklüğündeki bellek kartlarına uyan dosyaları oluşturuyor. Taşınabilir aygıtların ekranları çok küçük olduğu için, Movie Jack bir filmin kalitesini pek fazla düşürmeden, uygun bir bit oranıyla kodlayabiliyor. Üreticiye göre, çok sayıda taşınabilir

aygıt destekleniyor. Değişik cep telefonlarının yanı sıra, filmler Gameboy Advance, Sony Playstation PSP, Pocket PC 2002/2003 ve de Gizmondo konsolu üzerinde çalışacak hale getirebiliyor. Giriş biçimleri olarak MPEG 1, 2, 3 ve WMV ve de MJPEG kabul ediliyor.

Fiyatı: Yaklaşık 40 Euro.

Bilgi için:

www.video-intern.com

GRAFİK DÜZENLEME

Hangi grafik düzenleme yazılımını tercih ediyorsunuz?

Kaynak: CHIP Online

Photoshop üstünlüğü: Katılımcıların üçte ikisi Photoshop kullandığını açıkladı. Paintshop Pro bile %10'u yakalayamıyor.

CHIP | EYLÜL 2005

Pelikan
Printer Supplies

Sarf Malzemede
Yüksek Kalite ve
Ekonomik Fiyatın
Tek Buluşma Noktası

Inkjet Kartuşlar

Lazer Toner

Faks Filmleri

Fotoğraf Kağıtları

Şeritler

KOYUNCU
www.koyuncu.com.tr

Koyuncu Elektronik Bilgi İşlem Sis. San. ve Dış Tic. A.Ş.
Emek Mh. Ordu Cd. No: 18 Sarıyer/İstanbul
Tel: (216) 528 88 88 Faks: (216) 590 08 47

KISA... KISA...

► **On2 codec'i hızlanıyor**
On2 firmasının video codec'i artık daha hızlı çalışacak. Üreticiye göre programın performansı yüzde 40 kadar yükseliyor. Yavaş veri işleme, kalite itibarıyla rakiplerine kafa tutan codec için ana eleştirisi noktasıydı. **Bilgi için: www.on2.com**

► **WinZip para istiyor**
Amerikan yatırım firması Vector Capital WinZip üreticisi WinZip Computing'i devraldı. Kullanıcıları şimdi daha zor zamanlar bekliyor, çünkü aracın şimdiye kadar ücretsiz olan terfileri için ilerde ödemede bulunmak gerekecek. Bu da yazılımın popülerliğini kaybetmesine neden olabilir. **Bilgi için: www.winzip.com**

EDİTÖRLERDEN NOTLAR

Kadir Tuztaş,
Editör

Deneme sürümü

Dergiyle birlikte verdiğimiz CD'lerin içinde tam sürümlerin yanında çoğu zaman, kullanışlı pek çok programın deneme sürümünü bulmak da mümkün. Bu yazılımlar şartırtıcı biçimde hayatınızı kolaylaştırabilir, sorunlarınıza çare olabilir. İşiniz eya hobi-lerinizle ilgili pek çok küçük ama kullanışlı yazılım küçük bir lisans ücreti karşılığında tam kullanıma açılıyorlar. Deneme sürümleri yardımıyla yazılımları satın almadan belli bir süre için veya belli özellikleri kısıtlanmış olarak deneyebilir, para ödemededen önce test edip ödeyeceğiniz paraya değip değmeyeceğini ölçebilirsiniz.

Üç küçük yazılım paketten ayrıldı
Nero'yu parçaladılar

Kullanıcılar Nero paketi ile gelen üç küçük yazılımı ayrı olarak, yani Nero-Suite olmaksızın da kullanabilecekler. Recode 2'nin yanı sıra üretici, ShowTime 2 ve Media-Home'u da tek başına çalışan araçlar olarak ayırmış bulunuyor. Söz konusu üç program,

ilgilenenler için 30 günlük test sürümü olarak indirilebiliyor. Deneme süresinden sonra terfi için 30 Euro ödeyenler başka iki programı da elde ediyor: PhotoSnap ve Vision Express 3. Yani Nero böylelikle aynı anda beş ses – video aracını “Nero Digital Pro” adı altında bir araya topluyor. Bu paket uygulayıcıya videoların ve slayt gösterilerinin kodlanması, montajı ve işlenmesine ilişkin tüm önemli programları sunuyor. Nero Home ile üretici tüm çoklu ortam dosyalarını basit ve hızlı bir biçimde özel ağlarda dağıtabilen Streaming video için bir uygulama teslim ediyor. **Bilgi için: www.nero.com**

Profesyoneller için Peer-to-Peer
ShareDirect 1.3

Sıkça büyük veri kümeleri göndermek zorunda olanlar e-postanın olumsuz yanlarını bilir. Yetersiz posta kutuları ve güvensiz veri aktarımı, bilgi akışını güçleştirir. Laplink'in ürettiği ShareDirect 1.3 büyük veri dosyalarının iletiminde yardımcı oluyor. Dosya paylaşma yazılımının yeni sürümü internet üzerinden tam dizinlerin ya da dosyaların başka kullanıcılarla takas edilmesine izin veriyor. Geliştiriciler basit kullanımı ve güvenli aktarımı ön planda tutmuş. Yazılım kendi kendini yapılandırıyor ve birkaç saniye içinde, şifreli bir bağlantı

kuruyor. Temel sürümünün yıllık fiyatı 40 Euro. Bunun içersine yazılım ve aylık 50 MB veri hacmi dâhil. Laplink aktarım hacmi daha büyük paketler de sunuyor, bunlar için fiyatlar kademelendirilmiş: 3 GB'lık en büyük paket yılda 220 Euro tutuyor. **Bilgi için: www.laplink.de**

TuneUp Utilities

Windows'un gazına basın

Popüler ince ayar aracı TuneUp Utilities'in tutkunları bunu bekliyordu: Eylül ayında, son sürümden hemen hemen iki yıl sonra, 2006 sürümü çıkıyor. Yapımcıların açıklamasına göre tek değişen aracın kullanımı ve arayüzü değil. Yeni sürüm, Internet Explorer'ın yanı sıra Firefox'u da optimize edecek. Tümleşik açılış

yöneticisi, Windows başlangıcında yüklenen programların tehlikeli casus ya da kötü niyetli kod içerip içermediğini ayrıntılarıyla gösteriyor. Ayrıca, TuneUp Styler ile kullanıcı, örneğin Windows'un başlangıç ekranını zahmetsizce değiştirebiliyor. **Fiyatı: 40 Euro.**

Bilgi için: www.tune-up.com

Ringtone Media Studio
Telefon zilinizi
besteleyin

Ebeveynler dikkat: İnternette sunulan ve çoğunlukla çok pahalı olan zil seslerini satın almadan önce Ringtone Media Studio'ya bir göz atın. 20 Euro'luk bu hesaplı araç sayesinde kullanıcılar cep telefonu için kendi seslerini belirleyebiliyor, ekran koruyucu hazırlayabiliyor ve farklı ses dosyalarını çalma tonlarına dönüştürebiliyor. Ringtone Media Studio'nun ilginç bir yönü de her cep telefonuyla uyumlu olan birkaç yüz farklı zil sesiyle gelmesi. Hatta cep telefonu için video görüntüleri oluşturulabiliyor. **Bilgi için: www.avanquest.com**

Longhorn hazır
İsim değişikliği:
Windows Vista

Microsoft'un uzun zamandır merakla beklenen, Longhorn kod adına sahip yeni nesil kullanıcı işletim sisteminin resmi adı “Windows Vista” olarak açıklandı. Windows Vista'nın ilk beta sürümü, yazılım geliştiricileri ve IT profesyonellerini hedefliyor.

Windows Vista, kişiselleştirilebilen ayarları ile resimleri organize etme, bilgisayar üzerindeki dosyaları arama, elektronik ortam üzerinde birçok kişiyle iletişim kurma ve birlikte çalışma gibi değişik imkanları beraberinde getiriyor. Windows Vista, içerdigi gelişmiş kullanım imkânlarıyla IT profesyonellerinden yazılım geliştiricilere, bilgi çalışanlarından ev kullanıcılarına kadar tüm bilgisayar kullanıcılarının gereksinimlerine cevap veriyor. Vista'nın ilk beta sürümünün kullanıcılarla 3 Ağustos 2005'de tanıştı. **Bilgi: www.microsoft.com/**

TOP DOWNLOADS EN POPÜLER 10 ARAÇ

1. **Mozilla Firefox 1.0.6** Internet Explorer'ın tahtını zorlayan internet tarayıcı
2. **AntiVir PersonalEdition Classic** Virüslerden korunmanın ve kurtulmanın yolu
3. **All-in-One Secretmaker 4.1.9** Sisteminizi gizlice denetlemeniz için başarılı bir program
4. **Spyware Doctor 3.2** Son ayların baş belası casus yazılımları engelleyen program
5. **Ad-Aware SE Personal Edition** İşletim sisteminize sızan ajan yazılımlardan kurtulun
6. **WinZip 9.0 SR-1** Dosyaları sıkıştırıp, .ZIP dosyalarını açabileceğiniz program.
7. **Skype 1.0.3.57** Offline mesajlaşmaya ve sesli iletişim sağlayan sohbet programı
8. **Adobe Acrobat Reader 7.0** PDF görüntüleme yazılımının son sürümü.
9. **ICQ 5.0** Mesajlaşma yazılımı ICQ'nun kamera ve ses destekli sürümü
10. **RegCleaner 4.3.0.780** Kayıt defterinizi temiz tutmanın kolay yolu

eCHIP'TE YER ALANLAR
eCHIP Code SHAREWARE

Spyware Doctor 3.2 ☉

Her derdin ilacı

Her geçen gün daha da büyüyen casus yazılım sorunu popülaritesini koruyor. Yazımız hazırlanırken Windows 2000 kullanan sistemler risk altındaydı.

Windows işletim sistemi, en çok kullanılan işletim sistemi olması dolayısı ile son derece kolay bir hedef olarak görülüyor. Doğal olarak tüm saldırılar en çok zarar verilebilecek işletim sistemini hedef alıyor. Bu tehlikelerden korunmak için yapmanız gere-

ken ya casus yazılım engelleyici si bulunan bir anti virüs programı kullanmak ya da tek başına çalışan bir casus yazılım engelleyici kullanmak. Spyware Doctor 3.2, çabuk tarama ve zararlı dosyaları sisteme bulaşmadan önce engelleyen çoklu koruma sis-

temleriyle, son derece başarılı bir program. Programın başarılı arayüzü kullanıcı dostu bir görünüm sunuyor.

Spyware Doctor diğer programlardan farklı olarak tarama hızlarında etkileyici performans sunuyor. Tam sistem tarama işlemini beş dakikadan (sisteme bağlı olarak değişebilir) kısa sürede tamamlayan programda, tarama sonuçları açık ve net şekilde görüntüleniyor. Bu da kullanıcıya casus yazılımın dosya konumu, tehdit seviyesi ve tehdidin kendisi hakkında ayrıntılı bilgi sağlıyor.

Spyware Doctor gelişmiş özellikleriyle gerçek zamanlı koruma sağlarken, pop-up engelleyici, tarayıcı izleyici ve keylogger önleyici de içeriyor. Elle tamamlanması gereken güncelleme işlemi, sorunsuz çalışıyor.

Bilgi için: www.pctools.com

Doktor ayağınıza geldi: Komple bir güvenlik programınız yoksa, sisteminizin olmazsa olmazları arasında olan casus önleme programlarından Spyware Doctor 3.2 iyi bir seçenek.

BİRAZ DA EĞLENMEYE NE DERSİNİZ?

► Lego Creator ☉

Hepiniz hayatınızın bir döneminde Lego'lar ile uğraşmışsınızdır. Şu sıralar Lego dünyası çeşitli gelişim ve değişimler içerisinde olmasına rağmen, sanal hayata girdiğinden beri her zamankinden daha renkli görünüyor. Lego Creator size yaratıcılığınızı keşfetme fırsatı veriyor. Hayal edin, sanal olarak oluşturun ve adım adım gerçeğini yapın.

► TAK320 ☉

Son derece keyifli ve heyecanlı bir arama kurtarma oyununa hazır olun. Tamamı 3 boyutlu objelerle hazırlanmış bir arama kurtarma oyunu olan TAK320'de bir pilotu canlandırabilirsiniz. 16 görevden oluşan TAK320, eğitim uçuşu, F16 kurtarma, deprem, kargo, S.O.S, sel, denizaltı, komandolar bölümlerinden oluşmakta. Bu arada oyun tamamen Türkçe.

► Cumhuriyet ☉

Tarihimizi sürekli olarak sadece kitaplardan öğrenmekten bıkanlar ve ikinci dünya savaşı yabancı oyunlardan bıkanlar için Eurosoft'tan başarılı bir oyun. Cumhuriyet adını taşıyan oyunda 1.100 adet cumhuriyet tarihi sorusu bulunuyor. Gerçeğe uygun tasarlanmış olan modeller, cumhuriyetin kuruluşunu resmediyor. Oyunda ilerlemek için sorulara doğru cevap vermelisiniz.

► F-16 Savaşan Şahin ☉

Çok özledığımız oyunlar arasında Atari döneminden River Raid vardır ki bu oyunu bilmeyen yok gibidir. İşte o sınırlı grafikleriyle halen daha oynanan River Raid tadındaki F-16 Savaşan Şahin son derece başarılı yer dokusu, çevre alan görüntüsü ve etkileyici patlama efektleri ile bilgisayarınızda bulunması gereken keyifli oyunlardan.

Video Convert Master 3.1 ☉ İşini ustasına bırakın

Video biçimleri arasında kayboluyor ve videoları istediğiniz biçime dönüştürecek programı bulmakta zorlanıyorsanız, yapmanız gereken işi Video Convert Master'ın yeni sürümü 3.1'e bırakmak. TV, web kamerası, DV veya benzeri cihazlardan görüntü yakalayabilen program, video dosyalarını yüksek hızda ve yüksek kalitede istediğiniz biçime dönüştürebiliyor.

Ayrıca program ile DVD/VCD /SVCD biçiminde medyalar oluşturmanız da mümkün. Böylece

internetten indirdiğiniz türlü türlü video dosyalarını tek bir standarda çevirmeniz ve CD'ye yazıp ev sinema sisteminiz de seyretmeniz de mümkün. Programda bulunan e-posta modu ile web için optimize edilmiş kayıtlar yapmak da imkân dâhilinde. Basit ve kullanışlı bir arayüze sahip olan program ile ev videoları oluşturmak kolay, ancak videoları montajlamak ve ayırmak konusunda biraz antrenmana ihtiyaç var.

Bilgi için: www.mcfunsoft.com

All Media Fixer 5.01 ☉ Medya dosyalarınızı silmeyin

İnternette indirilen kısa filmlerden birinin veya uzun uğraşlar sonucu bulduğunuz, üstüne üstlük sabırla inmesini beklediğiniz bir video dosyasının bozuk çıkması ne kadar sinir bozucu bir durumsa, tamir edilebilirliğinin bulunması da bir o kadar güzel aslında. DivX filmlerden hatırlayacağınız Dr.DivX benzeri bir program olan All Media Fixer 5.01, oynatılmayan hatalı dosyaları tamir edebili-

yor. Her sistemde bulunmasını tavsiye ettiğimiz bu basit ama işlevsel programın düzeltbildiği biçim sayısı da bir hayli fazla. WMA, WMV, ASF, WM, ASX, AVI, VOB, RM, MP3, MP2, MP1, MPA, MPGA, MPG, MPEG, MPA, DAT, WAV, JPEG ve BMP dosyalarını düzeltabilen All Media Fixer, son sürümü 5.01 ile GIF formatına da destek vermeye başlamış.

Bilgi için: www.realconvert.com

Pocket DivX Player 0.8 ☉ Multimedya dosyaları cebe indi

Windows işletim sisteminde yapabildiklerinizi cep bilgisayarında yapmanızda pekala mümkün. Eğer siz de bir cep bilgisayar sahibi iseniz, databank gibi kullanmaktansa ürünün hakkını vermek üzere ilk olarak bu başarılı ücretsiz oynatıcıyı yükleyebilirsiniz. 10 bant ekolayzıra sahip olan oynatıcı, ARM destekli cihazlarda sorunsuz çalışabiliyor. Desteklediği video biçimleri Divx, Open-DivX, Avi, MPEG-1 FFMPEG mpeg video kod çözücüsü. Ses dosyaları ise: MP3 ve Layer I + II ses MAD MP3 kod çözücüsü.

Bilgi için: www.projectmoyo.com

Audio Edit Magic 7.5 ☉ Sihirli değnek

Çok işlevli, görsel bir ses düzenleme programı olan Audio Edit Magic, çeşitli ses verisi dosyalarını dalga formunda düzenlemenize, filtrelemenize, çeşitli efektler uygulamanıza ve dosya biçimini dönüştürmenize izin veren başarılı bir program. Program birçok ana ses biçimini desteklerken, 20 ayrı ses efekti ve 6 filtreyle son kullanıcıların hizmetinde. Eğer temel ihtiyaçlarınızı karşılayacak işlevsel bir müzik düzenleyici arıyorsanız Audio Edit Magic son sürümüyle ideal bir başlangıç noktası olabilir.

Bilgi için: www.Mp3EditMagic.com

KISA... KISA...

► Memeo 1.50.1010 ☉

Memeo, verilerinizi hiç yorulmadan tek tıklamayla yedekleyebilmesinin yanı sıra, daha önce belirlediğiniz dosyaları siz üzerinde çalışırken dahi, akıllı bir şekilde arka planda arşivleyebiliyor. Daha sonra, saniyeler içerisinde ister belirlediklerinizi, ister diskin tamamını kısa süre içerisinde geri yüklemeniz mümkün.

Bilgi için: www.tanagra.com

► SurfMonitor for Schools and Businesses 2.5 ☉

SurfMonitor for Schools and Businesses, adından da anlaşılacağı üzere okul ve işyerlerinde istenmeyen görüntülerin engellenmesi için ideal bir çözüm oluşturuyor. Ağ yöneticisi için düşünülmüş başarılı bir grafik arayüze sahip olan program Microsoft ISA ile entegre çalışabiliyor.

Bilgi için: www.csoftlab.com

► Free Picture Finder 3.41 ☉

İnternet aleminde resim bulmanın yolu genelde Google'ın resim arama modundan geçiyor. Ne var ki ücretsiz resim aramak her zaman o kadar kolay olmuyor. Free Picture Finder ile internette ve kendi diskinizde bulunan resimleri anahtar kelimeye göre arattırmanız mümkün. Program sadece resim aramayı değil, aynı zamanda resimlerinizi albüm mantığında organize etmeyi de sağlayan özelliklere sahip.

Bilgi için: www.fatesoft.com

► DC++ FasterDownloads ☉

DC++ programında en çok tutulan eklentilerden bir tanesi de kullanıcıya zaman kazandıran FasterDownloads 2.0 eklentisi. Bu yararlı ve küçük program, otomatik olarak daha fazla iyi kaynak araştırması yapıyor ve bant genişliğini normal DC++ motoruna göre daha iyi optimize ediyor. Ayrıca yarım kalmış ve hatalı dosyalarda da belirgin bir başarı oranına sahip.

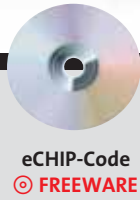
Bilgi için: superacceleratorsoftware.biz

FREEWARE

deluxe

Ücretsiz akıllı araçlar: CHIP, her ay bu sayfalarda en kullanışlı ve yeni ücretsiz araçları tanıtacak. Ayrıca en sevdiğiniz araçlar için yeni yayınlanan güncellemeleri de buradan takip edebileceksiniz.

» Ayın Freeware'leri

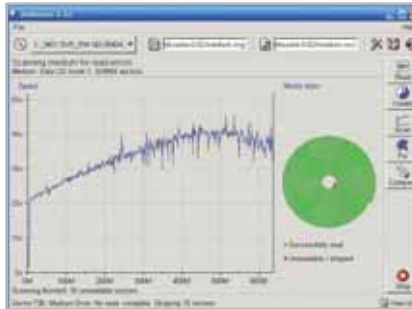
- Dvdaster 0.61**
Sağlam CD/DVD'ler
- BuyerTools Reminder 1.2**
eBay açık artırmalarını yönetir
- KeyTweak 2.11**
Klavye yerleşimini değiştirir
- Real Alternative 1.37**
Real Player alternatifi
- Hitman Pro 2.0.10**
Spyware'e karşı eksiksiz koruma
- ViewTCP 1.6**
Ağ bağlantılarınızı gözetim altında tutar
- FlyakiteOSX 2.0**
Windows için Apple arayüzü
- FlashGot 0.5.9.3**
Firefox için download yöneticisi
- iPodder 2.0**
MP3 Blog'larını PC'nizde toplar
- Desktop Sidebar 1.05 Build 90**
Longhorn görünümünde yan çubuğu
- RegCompact.NET 1.8**
Kayıt Defteri optimizasyonu
- Photofiltre**
Dijital fotoğraf optimizasyonu

YENİ GÜNCELLEMELER

- DirectX Eradicator 2.0
- iTunes 4.8
- Registry System Wizard 1.6.3
- Nero CD-DVD Speed 3.80
- Gaim 1.3.0
- Paint.Net 2.1b

1 Sağlam CD/DVD'ler

DVDISASTER

► Dvdaster ile önemli CD ve DVD'lerinizi okuma hataları veya çizikler sonucunda ortaya çıkan veri kayıplarına karşı koruyabilirsiniz. Araç, bunun için iki işlev sunuyor. İlk olarak, en iyi sonuç için CD/DVD yazıldıktan hemen sonra bir hata düzeltme dosyası oluşturabilirsiniz. İkinci bir yol olarak Dvdaster'ı veri taşıyıcınızı kontrol etmek için de kullanabilirsiniz. Verilerinizi, hata düzeltme dosyası yardımıyla kurtarabilirsiniz.

İpucu: Araç, *Read* düğmesine tıklayarak yazılabileceğiniz imajları kullanarak çalışıyor. Hata düzeltme dosyasını oluşturmak için *Create* e tıklayın veya okuma hatalarını bulmak için *Scan* düğmesine tıklayın. Bozulmuş verileri kurtarmak istiyorsanız hata düzeltme dosyasını seçin ve *Fix* düğmesine tıklayın. <http://dvdaster.berlios.de/en/index.html>

İŞLETİM SİSTEMİ
DİL

Win 98, Me, 2000, XP
İngilizce

2 Açık artırma takibi

BUYERTOOLS REMINDER

► Artık bir eBay açık artırmasının sonunu asla kaçırmayacaksınız. BuyerTools, sadece gerçekleşen artırmaları hatırlatmakla kalmıyor, sahip olduğunuz teklif ajanı sayesinde otomatik olarak internet bağlantısı kurarak teklif de verebiliyor.

İpucu 1: BuyerTools Reminder açık artırmaları ücretsiz olarak SMS ile de hatırlatabiliyor. Yapmanız gereken, cep telefonunuzu online olarak kaydetmek. Bunun için *File / Settings / Appointments and Transactions* sekmesine cep telefonunuzu girin ve *Register Now* düğmesine tıklayın.

İpucu 2: Araç, balon ipuçlarını kullandığı için bu özelliği açabilir veya kapatabilirsiniz. Bunun için *File / Settings / View* sekmesindeki mavi renkli bağlantıya tıklamalısınız.

www.buyertools.com

İŞLETİM SİSTEMİ
DİL

Win 98, Me, NT, 2000, XP
İngilizce

3

Klavye yerleşiminin değiştirilme KEYTWEAK

► Her seferinde istemeden [CapsLock] tuşunu etkinleştiriyorsunuz? Bu noktada KeyTweak yardımcı olabilir. Bu araç yardımıyla tuşlara özel görevler atayabilirsiniz.

İPUCU: Araç standart olarak Amerikan klavye yerleşimini gösteriyor. Ancak öğrenme modunu etkinleştirerek tuş yerleşimlerini değiştirebilirsiniz. KeyTweak, bu çalışma modunda hangi tuşa basıldığını öğreniyor. Eğer hatalı bir işlem yaparsanız *Restore All Defaults* düğmesini kullanarak standart ayarlara geri dönebilirsiniz.

<http://webpages.charter.net/krumsick>

İŞLETİM SİSTEMİ
DİL

Win NT, 2000, XP
İngilizce

4

Alternatif Real oynatıcı REAL ALTERNATIVE

► Devamlı olarak tanıtım mesajları ve pencereleri ekrana getiren Real Player'dan sıkıldıysanız Real Alternative ve Media Player Classic'ten oluşan ücretsiz takım yardımcı olabilir. Kurulum programı her iki aracı tek bir seferde yüklüyor. Böylece Media Player Classic, Real biçimi de dahil olmak üzere tüm biçimleri oynatabiliyor.

İPUCU: www.codecguide.com adresinden Quicktime alternatifini de bulabilirsiniz. Bu araç, aynı Real Alternative gibi QuickTime dosyalarında çalışıyor.

www.codecguide.com

İŞLETİM SİSTEMİ
DİL

Win 98, Me, 2000, XP
İngilizce

5

Çepeçevre koruma HITMAN PRO

► Hitman Pro'yu bir kere çalıştırdığınızda, araç internetten birçok casusluk önleyici program yüklüyor, bunları otomatik olarak kuruyor ve ardından PC'nizi casusluk araçlarına karşı tarıyor. Kurulum programları arasında Ad Aware, Spybot Search & Destroy, Spyware Blaster ve CW Shredder bulunuyor. Aynı zamanda bu programların güncellemeleri de otomatik olarak yükleniyor.

İPUCU: Çok fazla download gerçekleştirdiği için programın geniş bant internet bağlantıları ile kullanılması daha iyi olacaktır.

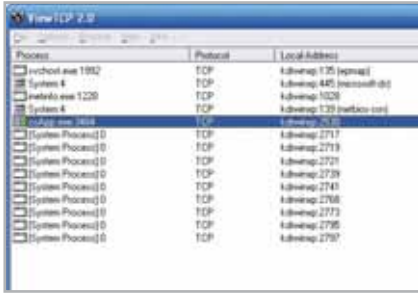
www.hitmanpro.nl

İŞLETİM SİSTEMİ
DİL

Win 2000, XP
İngilizce

6

Ağ kontrolü VIEWTCP

► ViewTCP isimli araç, ağ bağlantılarınızı denetim altında bulunduruyor. Araç bütün yerel ve uzak adres bağlantıları ile bunların durumlarını listeliyor.

İPUCU: Eğer bir sistem işlemi hakkında ayrıntılı bilgi edinmek istiyorsanız *Process Properties* komutunu çalıştırmalısınız. Takip eden pencerede dosya ismini ve konumunu görebilirsiniz. Bilinen işlemler hakkında daha ayrıntılı bilgi için de üreticinin web sayfasına göz atabilirsiniz. Bunun için *Details* düğmesine tıklamanız yeterli.

<http://mwti.net/antivirus/viewtcp.asp>

İŞLETİM SİSTEMİ
DİL

Win 9x, NT, 2000, XP
İngilizce

7

MAC görünümündeki Windows FLYKITE0SX

► Eğer Windows altında çalışmak zorunda olmanıza rağmen MAC kullanıcı arayüzü daha çok hoşunuza gidiyorsa, Flykite-OSX'i mutlaka denemelisiniz. Bu araç tüm Apple tasarımını Windows altında taklit ediyor. Geliştiriciler, açılış ekranından, düğmelere ve ekran koruyucularına kadar her şeyi düşünmüş.

İPUCU: Yazılımın kurulumu sırasında iki havuz arasında seçim yapabiliyorsunuz. Bu sırada RK Launcher'ı değil de ObjectDock'u seçmelisiniz.

<http://osx.portraitofakite.com>

İŞLETİM SİSTEMİ
DİL

Win XP
İngilizce

»Yeni güncellemeler

Her ay bu bölümde ünlü ücretsiz yazılımların yeni sürümleri hakkında bilgi bulabileceksiniz.

DirectX Eradicator 2.0

Yeni: DirectX'in kaldırılması için kullanılan araç artık İngilizce hariç diğer dillerdeki Windows sürümlerini ve 98, Me sistemlerini de destekliyor. Ancak XP SP2 ile çalışmıyor.

iTunes 4.8

Yeni: Güncel Quicktime oynatıcı artık kurulumla entegre edilmiş ve iTunes Music Store geliştirilmiş.

Registry System Wizard 1.6.3

Yeni: Küçük hatalar giderilmiş.

Nero CD-DVD Speed 3.80

Yeni: Yeni sürüm ISO dosyalarını da destekliyor, bazı hatalar giderilmiş, sürücü desteği daha da geliştirilmiş.

Gaim 1.3.0

Yeni: Geliştiriciler, programın yeni sürümde MultiMessenger'in bazı güvenlik sorunlarını gidermişler.

Paint.Net 2.1b

Yeni: Arka plan katmanı artık kilitli değil, resim büyüklüğü değişimi iyileştirilmiş, hızlı program başlangıcı, EXIF desteği, hata düzeltmeleri ve daha fazlası.

8

Firefox download yöneticisi
FLASHGOT

► Bazı dosya indirme yöneticileri Firefox web tarayıcısıyla çalışmaz. Ancak Flashgot adlı yazılım, Firefox ile GetRight, FlashGet veya LeechGet gibi dosya indirme yöneticileri arasında bir köprü kuruyor. Flashgot eklentisi, sayfa üzerindeki tüm nesnelerin bilgisayara kaydedilebilmesi için kısayol menüsüne ek komutlar ekliyor.

İPUCU: İlgili araç yüklü olduğu sürece istediğiniz dosyaları, download bağlantısına sağ tuşla tıklayarak Flashgot yardımıyla doğrudan başlatabilirsiniz.

www.flashgot.net

İŞLETİM SİSTEMİ Win 9x, Me, NT, 2000, XP
DİL İngilizce

9

PC'nizde MP3 Blog'ları
IPODDER

► MP3-Blog olarak adlandırılan Podcast'lar, son zamanlarda oldukça yaygınlaştı. iPodder isimli araç kaydolduğunuz Podcast'leri topluyor ve sabit diskinize kaydediyor. Bu şekilde elde ettiğiniz MP3'leri sadece iPod'unuzda değil aynı zamanda bilgisayarınızda da dinleyebilirsiniz.

İPUCU: İsteddiğiniz Blog'ları iPodder'a eklemek için Subscription sekmesindeki yeşil daire içerisindeki artı simgesine (Add new Feed) tıklayın ve takip eden penceredeki URL kutusuna Podcast'in adresini girin.

<http://ipodder.sourceforge.net>

İŞLETİM SİSTEMİ Win 2000, XP
DİL İngilizce

10

Longhorn tarzı yan çubuk
DESKTOP SIDEBAR

► Yeni Microsoft işletim sisteminin bazı avantajlarını herkesten önce kullanmak mı istiyorsunuz? Eğer cevabınız evetse, Desktop Sidebar aracını mutlaka denemelisiniz. Bu, Longhorn'un yan çubuğunu anımsatıyor ve RSS haberleri, hava durumu tahminleri, borsa bilgileri veya sistem performansı ile ilgili çok ilginç ve pratik bilgiler görüntülüyor. Sidebar'ın eklentilerini kullanarak işlev yelpazesini de istediğiniz gibi genişletebilirsiniz.

İPUCU 1: Çubuğun içeriğini istediğiniz gibi değiştirebilirsiniz. Bunun için değişiklik yapmak istediğiniz başlığın nesne menüsündeki *Panel Properties* komutunu çalıştırın. Örneğin, yaşadığınız şehrin hava durumunun görüntülenmesi için, ismini İngilizce olarak yazmalısınız. Burada standart olarak İstanbul seçili. Benzer şekilde *Panel Properties* üzerinden RSS Feed'lerine de ulaşabilirsiniz. Bunun için RSS bağlantısını *Add / RSS / Atom Newsfeed URL* altından ulaşabileceğiniz metin kutusuna kopyalamalısınız.

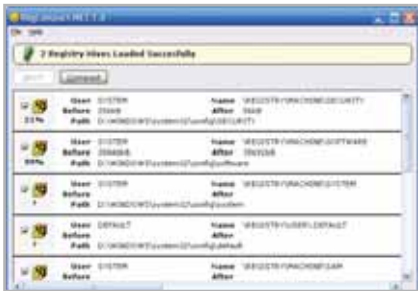
İPUCU 2: Hızlı Başlat çubuğunun hemen üzerinde birçok işlev sunan küçük bir metin alanı mevcut. Buraya gireceğiniz bir ifade Google'da ve diğer arama motorlarında, Amazon, eBay veya online sözlükler içerisinde aranacaktır. İfadenin nerede aranacağını ise alanın hemen yanındaki ok simgeli düğmeye tıkladıktan sonra açılan kısayol menüsünden seçebilirsiniz. Google'da arama yapmak içinse ifadenin başına soru işareti koymanız ve [Enter] tuşuna basmanız yeterli. Buradan basit hesaplamaları da gerçekleştirebilirsiniz. Bunun için yapmanız gereken ise ilk olarak bir eşit işareti koymak.

İPUCU 3: Program web sayfasında Desktop Sidebar için çeşitli eklentiler bulabilirsiniz. Bunları kurmak için *Options / About / Plugins / Install* düğmesine tıklamanız yeterli. Bu sayede örneğin *Başlat* menüsü, kapat düğmesi veya açık olan pencerenin bir görüntüsünü ekleyebilir ve böylece görev çubuğunun işlevlerini genişletebilirsiniz.

www.desktopsidebar.com

İŞLETİM SİSTEMİ Win 98, Me, NT, 2000, XP
DİL İngilizce

11

Kayıt Defteri optimizasyonu
REGCOMPACT.NET

► Kayıt Defteri'ni düzenlemede yardımcı olan RegCompact.Net, Kayıt Defteri bilgilerini eskilere kıyasla daha küçük olan yeni ve optimize edilmiş dosyalara yazıyor. Çalışması için gerekli olan tek şey ise .NET Framework'ün kurulu olması. Ayrıca araç otomatik olarak güvenlik yedekleri oluşturuyor.

İPUCU: RegCompact.NET, çalıştırıldığında ilk olarak Kayıt Defteri dosyalarını kontrol ediyor. Ardından *Compact* düğmesine tıklayarak optimizasyon işlemini başlatabilirsiniz. Son olarak Windows'u yeniden başlatmalısınız.

www.experimentalscene.com

İŞLETİM SİSTEMİ Win NT, 2000, XP
DİL İngilizce

12

Dijital resim optimizasyonu
PHOTOFILTRE

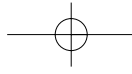
► Photofiltre yüzün üzerindeki filtre ve efekt ile sadece kırmızı göz ve renk hatalarını gidermekle kalmıyor, aynı zamanda resimlerinize gerçekten çok eski görünümlerini sağlıyor veya farklı motifleri bir arada kullanmanıza izin veriyor.

İPUCU 1: http://photofiltre.free.fr/frames_en.htm adresindeki dil dosyası yardımıyla arayüzün Türkçe olmasını sağlayabilirsiniz.

İPUCU 2: Üreticinin web sayfasında bulabileceğiniz eklentiler yardımıyla programın işlev yelpazesini genişletebilir ve örneğin, GIF animasyonları üzerinde de çalışabilirsiniz.

<http://photofiltre.free.fr>

İŞLETİM SİSTEMİ Win 98, Me, 2000, XP
DİL İngilizce

Nihayet Windows Vista

Nefes kesici manzara

Uzun süredir Longhorn adı ile bildiğimiz Microsoft'un yeni nesil Windows'u, temmuz sonunda nihayet gerçek adına kavuştu, Windows VISTA... Bu yazımızda, çiçeği burnunda Windows'un Beta sürümünü inceliyor ve final sürümde yer alacak özelliklere bir göz atıyoruz.

Bu ismin arkasındaki hikâye ise, aslında Microsoft'un Windows Vista ile hayatımıza sokmayı amaçladığı kavramlar ile çok örtüşüyor. Vista, sözlüğe baktığınızda görebileceğiniz gibi, Türkçede "manzara" kelimesine karşılık geliyor. Günümüzde dünya üzerinde milyonlarca insan her gün yaptıkları işleri daha iyi yapabilmek ve bu yarışta yerlerini almak için bilgisayarlarına güveniyor. Ancak insanın bilgisayara uyum göstermeye çalışması ve bilgisayardan en iyi sonucu almaya çalışması, bugünden sonra yeterli olmayacak.

Bugün artık Vista Beta1 ile bilgisayarların insanlara uyum sağlamaya çalıştığı günlerin başlangıcındayız. Vista ile günlük işlerini yapan kişilerin bir sürü bilgi ve görsel dağınıklık içinde kaybolmasının engellenerek, kişilerin sadece o an kendileri için ne önemli ise ona ulaşmasının

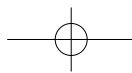
sağlanması ve kullandığınız makineden en yüksek geri dönüşün alınması amaçlanmış. Yeni çıkan MS ürünlerini yakından takip eden ve beta sürümlerinden itibaren kurup kullanmayı sevenler bilirler, bazı Windows sürümleri bir şeylerin başlangıcını, yapı taşını oluştururken, bazı Windows sürümleri biraz daha performans ve güvenilirlik anlamında sistemin oturtulmaya çalışılması gibidir. Windows Vista Beta 1'i sizler için incelerken gördüğümüz manzara çok hoşumuza gitti. Microsoft bir anlamda iki harfli uzantı geleceğini de koruyor aslında. Bildiğiniz gibi Windows sürümleri 95, 98, NT, Me, XP şeklinde gidiyordu. Windows Vista'nın ise Windows VI şeklinde kısalma ile kullanılacağını tahmin ediyoruz. Bildiğiniz gibi "VI" Roma rakamıyla "6" demektir, Microsoft bu sayede aynı zamanda 6. nesil Windows'u da temsil etmiş oluyor.

Vista'nın sunucu tarafında bir devamı olacak mı diye incelediğimizde en azından 2007 yılına kadar bu tip bir ürün görünmüyor. Ancak Longhorn Server adı altında bu tip bir çalışma, henüz beta1 seviyesine gelmek üzere gibi duruyor.

Windows'ların en yenisi hala beta aşamasında

Burada sizler için bazı özellikleri incelerken, Vista'nın henüz beta1 olması yüzünden, piyasaya çıkmaya hazır olacağı günkü haliyle arasında bir uçurum olduğunu söylemek gerekiyor. Bu aslında beta bir ürün için gayet normal ve beklenen bir gelişme. Yazı boyunca size Beta1'de başlangıcını gördüğümüz ama daha sonraki betalarda ve özellikle sürüm satışa hazır hale geldiğinde karşımıza gelecek özelliklerden bahsedeceğiz.

Microsoft dünya çapında 10.000 beta

Kontrol sizde:
Hangi programların
ulaşılabilir olacağını
Vista ile ayarlamak
mümkün.

kullanıcıya bu ürünü dağıttı. Ek olarak binlerce MSDN kullanıcısı da bu ürünü test edip, geri bildirim sağlamak ya da kendi ürünlerini Vista uyumlu hale getirmek için ürünü indirmiş durumda. Microsoft bu kişilerden ürün ile ilgili geri bildirimi toplarken, 2006 yazına bu ürünü yetiştirebilmek için hızla devam ediyor.

Sistem gereksinimleri henüz kesinleşmiş değil

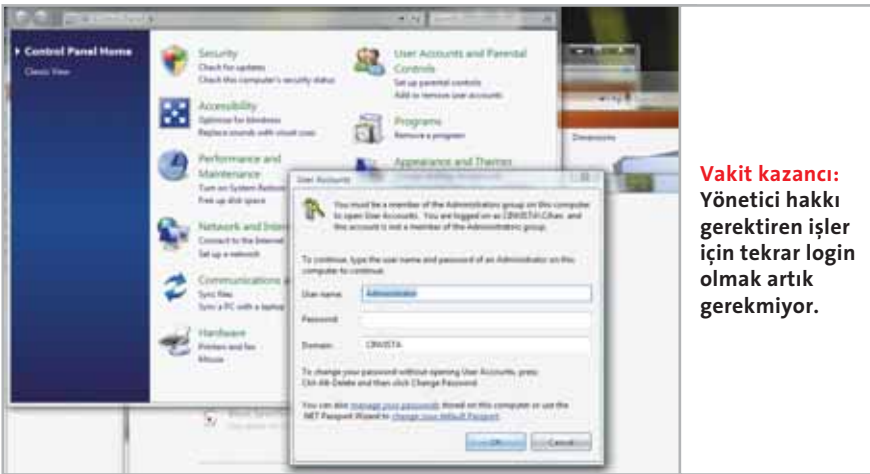
Sözü daha fazla uzatmadan, sistem gereksinimlerinden bahsederek incelemeye başlayalım. Sistem gereksinimleri belki bir sene daha kesin olarak belli olmayacak, mutlaka değişecektir. Ancak Windows Vista'nın, en azından "Windows XP ile çalışır" sertifikasını taşıyan makinelere ihtiyaç duyacağı kesin. Windows Vista'nın görsel farklılıklarını hissedebilmek için ekran kartı belirleyici bir rol oynuyor. Bu ekran kartının Vista'nın sürücü modelini destekleyebilmesi gerekiyor. Bunu aslında 3B (üç boyutlu) desteği olması gerekir, diye düşünebiliriz. Windows Vista Beta1 kurulumuna baktığımızda, işletim sisteminin diskimizde 5 GB yer kapladığını görüyoruz. Vista'nın 1 GB RAM taşıyan bir makinede gayet performanslı ça-

lıştığını söyleyebiliriz.

Microsoft'un <http://www.microsoft.com/technet/windowsvista/evaluate/hardware/vistarcpc.msp> sitesinden verdiği yönlendirmeye baktığımızdaysa 512 MB'ın minimum Vista için gereken minimum RAM miktarı olacağını düşünüyoruz. Bu, aslında 1 GB RAM'i çok da parlak bir bellek miktarı olmaktan çıkartıp, standart olarak zaten bulunması gereken RAM sınıfına sokuyor. Bu arada, MSDN üyesi olan ve Vista'nın betasını indirmeyi düşünenlere ufak bir hatırlatma: Vista 2,5 GB boyutunda.

Kullanıcı hakları cephesinde ne gibi yenilikler var?

"Kullanıcıya ne kadar hak vermeliyim?" sorusu, aslında sistem yöneticilerinin en büyük sorunlarından biridir. Bildiğiniz gibi, Windows XP'de birçok temel Windows uygulamasında değişiklik yapmak (hatta saati değiştirmek) ya da ufak bir program kurmak bile sistemde yönetici hakkı gerektiriyor. Eğer kullanıcıyı olması gereken haklar ile sisteme eklemesiniz, her ufak yükleme ya da yönetici hakkı gerektiren iş için sistem yöneticisi olarak makinenin başına gitmeniz gerekir. An-

Vakit kazancı:
Yönetici hakkı
gerektiren işler
için tekrar login
olmak artık
gerekmiyor.

**BAZI BAĞLANTILAR
ELİNİZİ KOLUNUZU BAĞLAR**

Geleceğin teknolojisi
kablosuz iletişim,
hareket özgürlüğü
demektir.

Sizi sınırlayan
kablolardan kurtulun,
kablosuz iletişime,
özgürlüğe geçin.
AirTies ile geçin!

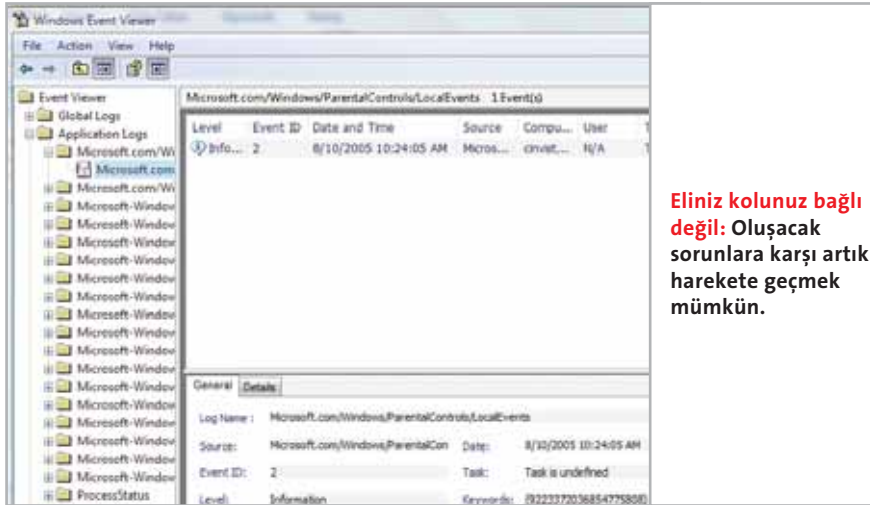
AirTies
wireless networks

cak kullanıcıya sistem yöneticisi hakkı verirsiniz de, makineyi casus yazılımlar ve virüsler gibi tehlikelere karşı bir anlamda korunmasız bırakmış olursunuz.

Burada iki tip makine ortamından bahsedebiliriz. Birinci tip, aslında daha büyük firmalarda yüklemelerin otomatik olarak (SMS vs.) yapıldığı ortamlardan oluşuyor; bu tip ortamlarda kullanıcı haklarını biraz daha kısıtlamak mümkün. İkinci tip ise biraz daha küçük ortamlar ki, bunların yüzde doksanında kullanıcıların sistem yöneticisi hakları ile çalıştığı bir gerçek. Genel uygulamaya baktığımızda, çoğu yöneticinin vakit yitirmek için kullanıcılara aynı zamanda yerel yönetici (local admin) hakkı verip, çok doğru olmasa da sorunlarını çözdüklerini görüyoruz.

Kullanılacak programları belirlemek ve kısıtlamak size kalmış

Vista'da sisteme sistemde yönetici hakkı olan biri olarak girmek ile built-in administrator hakkı ile girmek arasında bazı farklar yaratılmış. Siz kullanıcı olarak sistemde yönetici (administrator) grubunda olabilirsiniz, ancak o makinedeki günlük işlerinizin birçoğu yönetici hakkı gerektirmez. Bu şekilde, makinede çalışırken eğer yönetici hakkı gerektiren bir iş yapacak olursanız (söz gelimi Control Panel'de bir değişiklik) sistem size o ekranı "unlock" diyerek yönetici hakkı ile açmanıza olanak tanıyan bir düğme sunuyor. Böylece aslında biraz da kullanıcı eğitimi düşünülmüş. Bir kullanıcının, sistem yöneticisi bile olsa, hangi noktada sistemi etkileyebilecek bir değişiklik yaptığının farkına varması ve buradan ileriye, sorumluluğunun farkına vararak girmesi sağlanmış.

Eliniz kolunuz bağlı değil: Oluşacak sorunlara karşı artık harekete geçmek mümkün.

Güç sizde artık:
Aileler çocukların yalnızca hangi oyunları oynayabileceğine değil, ne zaman oynayabileceğine de karar verebilecek.

Size kalmış: UAP ayarlarından, yönetici şifresi sorarak ayar yapıp yapılamayacağını belirleyebilirsiniz.

Vista, kullanıcılara daha farklı özelleştirilmiş haklar verilmesine olanak tanıyor. Böylece kullanıcılar sistem yöneticisi kullanıcı hakları ile yönetici hakları arasında kalan yeni ve kendi özelleştirebileceği yeni bir ara hak düzeyine sahip olabiliyor.

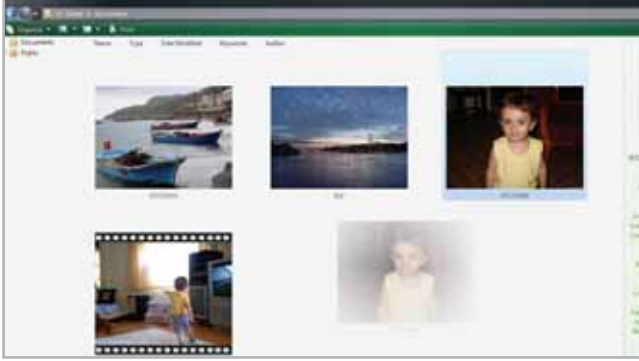
Bir kullanıcının yapacağı bir değişiklik

yönetici hakkı gerektiriyor ise, sistemden kullanıcının çıkıp yöneticinin girmesi ve değişikliği yapıp tekrar sistemi kapatması gerekiyordu. Vista'da ise kullanıcı, yapmak istediği işlem yönetici hakkı gerektiriyor ise direkt yönetici şifresini soran bir ekran ile karşılaşılıyor. Bu şekilde sadece o işlem için, kimsenin tekrar sisteme "login" yapması gerekmiyor. Sadece yöneticinin gelip şifresini yazması ile sorun çözülebiliyor. Bu özellik, istenirse *Turn UAP Settings On or Off* kısmından kapatılabiliyor.

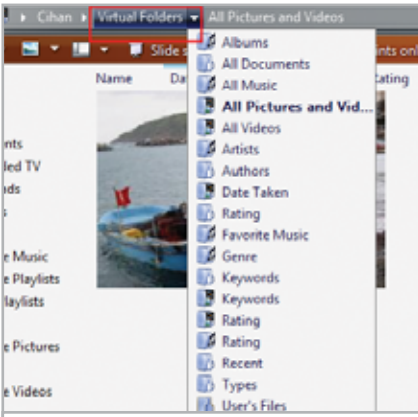
Vista ile internet çocuklar için de güvenli

Evde ise ailelerin çocuklarının oyun saatlerini ve oynayacağı oyunları kısıtlamasını sağlayan aile kontrolü "Parental Control" özelliği geliyor. Bu özellik, makine üzerinde kurulmuş ya da çocuğunuzun daha sonradan kurabileceği oyunlar için kısıtlama yapmanızı sağlıyor. Bildiğiniz gibi, içerikleri sınıflandıran belli kurumlar var. Bu noktada, söz konusu kurumların verdiği notları kullanabiliyorsunuz. Beta1'in içinde bu kurumlardan sadece ESRB'nin verdiği notlar görünüyor, ancak firmaların hızla çeşitleneceğinden eminiz.

Diyelim ki Mehmet ve Aslı isminde iki çocuğunuz var. Vista'yı yükledikten sonra sisteme ilk giriş yapışınızda Control Panel'den *Parental Control*'e gidiyorsunuz. Çocuklarınızın profili karşınıza geliyor; daha sonra her bir çocuğun yaşına uyan kategoriye seçtiğinizde, bu değerlendirme sisteminin bu ve daha küçük yaşlar için onayladığı oyunlar oynanabilir hale geliyor. Burada ayrıca kumar oyunlarını, şiddet içeren oyunları yasaklamanız ya da makineye kurulu oyunları tek tek gözden

Sınırsız ölçüt:
Her bir nesne için
artık çok sayıda
anahtar sözcük
belirlenebiliyor.

Sanal klasörler: Aradığımız dosyaya
daha kolay ulaşmak için düşünülmüş
yollardan biri.

geçirip dilediklerinize onay vermeniz mümkün. Makine üzerindeki oyunları değerlendirirken üç seçeneğiniz var: Tamamen kapatabilir, açabilir ya da o oyun için bu değerlendirme sistemlerinden birini seçip, bu şartı geçme şartıyla çalışabilir diyebilirsiniz. Beta2'ye bu konuda yapılacak ekleme ise, oyunların oynanabilme saatlerini belirleme olanağı olacak (ki bunun ailelerin çok hoşuna gideceğinden eminiz).

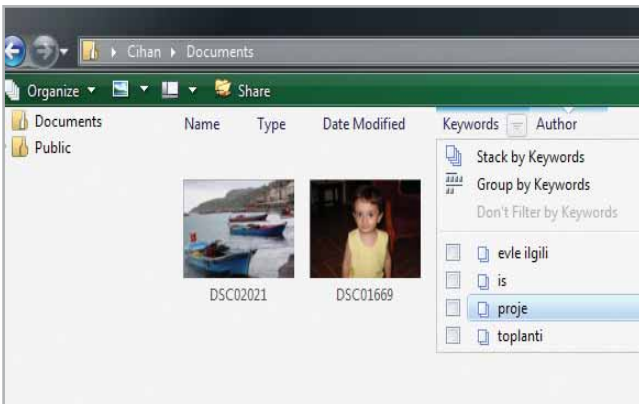
Vista, güvenlik konusunda yeni özelliklerle donatılmış

Bir başka yaygın sorun da, klasörleri ya da dosyaları tek tek şifrelemek mümkün de

olsa, makinenin çalınması durumunda içindeki bilgilerin görülme ihtimalinin ortadan kaldırılamamasıydı. İşletim sistemine girilemese bile sabit disk sürücünün başka bir makineye takılıp bilgilerin aktarılması hiç de karmaşık ve zor bir işlem değildi. Longhorn bu konuda şöyle bir çözüm getirecek: Trusted Platform Module (TPM) ile tek bir klasörü değil, tüm diski şifrelemek mümkün.

Üstelik buna sistem dosyaları ve hibernation sırasında saklanan dosyalar da dahil. Makineyi açabilmek, ancak bir şifre taşıyan TPM ile mümkün olacak. Bu sistem, makinenin her açılışında diski başka bir ortama takılmış ve erişilmiş olma ihtimaline karşı kontrol edecek. Böyle bir erişim olmuş ise sistemi ancak kurtarma modunda açabileceksiniz ve sistem kurtarma anahtarı (recovery key) ya da şifresini sağlamadan bu moda giriş yapmanız da mümkün olmayacak. İlk olarak Windows XP SP2 ile tanıştığımız güvenlik duvarı, Vista'ya da benzer arayüz ve işlevler ile taşınmış görünüyor.

Burada ek olarak getirilen özellik ise, güvenlik duvarı ayarlarının sistem yöneticileri tarafından Group policy ile değiştirilebilmesi. Diğer bir özellik ise, sistem yöneticilerinin uygulamaları (anında mesajlaşma uygulamaları gibi) engelleyebilmesi ve uygulamadan çıkmanın bile önlenbilmesi.

Arama anahtarı:
Anahtar kelimeler
her noktada
aradığınız bulma
konusunda yardımcı
olacak.

ADSL'DE LİMİTİNİ BİL!

Download ederken nerede
duracağınızı biliyor musunuz?

AirTies biliyor!
Size de söylesin.

ADSL'e limitli tarifeyle
bağlananlar için
ADSL SAYACI
sadece AirTies'da!

AirTies
wireless networks

Açıklama: Sisteminizi düzgün olarak çalıştığı en son güne geri döndürmek artık çok daha kolay.

Şu anda bu konuda bir şey görememiş olsak da daha sonraki betalarda göreceğimizi bildiğimiz bazı özellikler, zararlı (malware) programların yüklenmesinin engellenmesi ile alakalı olacak. Ayrıca bu tarz kodları sistemden temizlemeye yarayan küçük bir araç da sistemde yüklü gelecek.

Sistem yöneticilerinin hoşuna gidecek bir başka özellikse, Event log'a gelecek bir Event'e karşılık bir uygulama ya da görev (task) çalıştırılabilmesi. Ayrıca tüm Event'lerin istenirse tek bir ekrandan takip edilmesi de mümkün olacak.

Vista'nın kullanım ile ilgili çarpıcı özellikleri

Vista, son kullanıcı için son derece kolay bir ara yüz hazırlamış. Tabii yeterli ekran kartı desteği aldığınızda, kolaylığının yanında görsel açıdan da son derece zengin bir bilgisayar deneyimi yaşamanız mümkün. Buna karşın, bazı özellikleri Beta1 ile çalıştırmamız maalesef mümkün değil.

En başta, yazının başlangıcında da değindiğimiz "aradığınızı bulma" işlevinden bahsedelim. Aradığınız şey, ister Start menüsünde yer alan bir program olsun

ister bir dosya, Vista ile bulmak çok daha kolay. Eğer aradığınız şey Start menüsünde yer alan bir program ise, tek yapmanız gereken alta bu iş için yer alan kutuya, aradığınız şeyi yazmaya başlamanız. Program doğrudan menüden taranarak karşınıza geliyor.

Eğer aradığınız şey bir dosya ise, artık o dosyaya ulaşmak için çok daha fazla seçeneğimiz olacak. Her bir dosyaya bir sınıf (rating), anahtar kelime verebiliyorsunuz. Eğer bu dosya resim ise, o resmin çekildiği tarih ve hatta çekim yapılan makinenin modeli bile bu resim için bir özellik olarak yer alıyor. Daha sonra arama yaptığınızda bu alanları birer arama kistası olarak belirlemeniz mümkün. İsterseniz, bir arama kistasını kayıt etmeniz ve bu kriteri daha sonra kullanabilmeniz de mümkün.

Start menüsünde ilk olarak karşılaştığınız Search kutusu, size hemen hemen her pencerede eşlik ediyor. Bu şekilde, aradığınız dosyayı bulmanız sağlanmış. Ancak arama ölçütlerinde de bazı değişiklikler yapılmış. Bu alandan bir arama yaptığınızda, kullandığınız kelimenin mutlak dosyanın adı olması gerekmiyor. Bu kelime, o dosyanın anahtar kelimesi ya da

o dosyanın içinde geçen bir kelime, hatta dosyayı oluşturan kişinin adı bile olabilir. Eğer söz konusu olan bir programsa, üreticisi de olabilir. Örneğin aradığınız, oyunlar klasöründe bir oyunsa, "M" harfini yazdığınızda, Microsoft'un yazdığı oyunlar da listede görünecektir.

Sanal klasörler (Virtual folder) ise dosyanın nerede durduğu fark etmeksizin, istediğiniz özellikteki klasörlerin, arkada çalıştırılan ve kayıt edilen bir arama mekanizması ile, tek bir klasör altındaymış gibi görünmesini sağlıyor. Ancak bir dosya birden çok klasörün kistasına uyuyorsa hepsinin altında görünüyor ve kayıp dosya arama olayında bize biraz daha kolaylık sağlıyor.

Diyeelim ki bir klasör altındaki dosyalardan birine erişmek istiyorsunuz. Dosyalara verdiğiniz anahtar kelimeler arama kategorilerinden biri olan anahtar sözcüğün altında listeleniyor. Böylece sadece buradaki istediğiniz anahtar kelimeyi seçmeniz bile, üzerinde çalışmak istediğiniz dosyayı bulmada son derece faydalı oluyor. Vista'da, eskiden olmayan çok ufak bir ayrıntı da düşünülmüş: XP sistemlerinde, eğer bir domain'e üye değilseniz kullanıcılar arasında geçiş yapabiliyordunuz, ancak domain'e üye olduğunuz anda bu özellik kayboluyordu. Vista'da ise domain'e üye olsanız da kullanıcılar arasında geçiş yapabiliyorsunuz.

Yine kurtarma ile alakalı özellikler Windows Xp ile başlayan ve çok hoşumuza giden özelliklerdi. Windows Vista bu özellikleri bir adım daha öteye götürmüş ve daha farklı şekillerde, kullanıcıların anlayabileceği dilde bir arayüz geliştirmiş.

► Vista sunumlarda en büyük yardımcınız

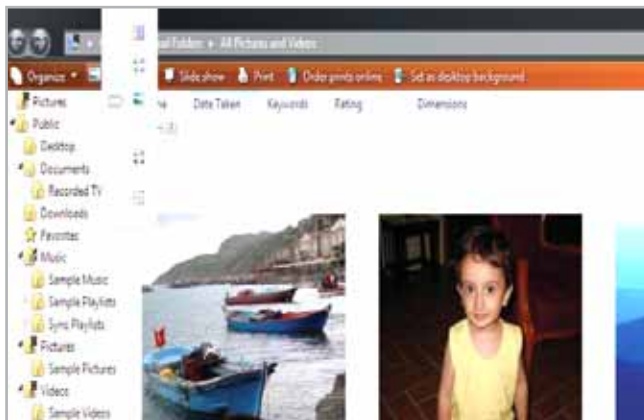
Eğer bu Vista makinenizle sık sık sunum yapmanız gerekcekse başka bir ufak özellik de sizin için: Vista'da *Presentation* ayarlarını açıp kapatmak için görev çubuğuna bir programcık konmuş. Bu özelliği açtığınızda, kişisel olarak kullandığınız ve diyelim ki çocuğunuzun resminin olduğu arka plan yerine, sunum için seçtiğiniz arka plan görünüyor ve Messenger gibi anında mesajlaşma yazılımlarından ya da sistemden gelebilecek her türlü pencere engelleniyor.

► Dosyalara zum yapabilirsiniz

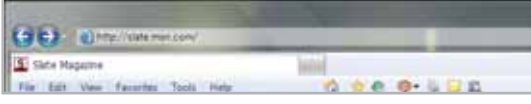
Dosyalara zum yapmak da işinizi kolaylaştıracak bir başka özellik. Bunun yanında tüm menüler seçtiğiniz dosya tipine göre değişebiliyor. Yani eğer seçtiğiniz

Başlamak daha kolay: Start menüsü eskiye kıyasla artık çok daha rahat yönetilebiliyor.

Yakınlaşın: Zum seçeneği menüden seçilerek ulaşılabilirdi gibi, bir fare hareketi ile de erişilebilen kullanışlı bir seçenek.

IE 7.0 arama çubuğu: IE 7.0'ın ara yüzü eskiye kıyasla daha kolay anlaşılır hale gelmiş.

dosya bir resim dosyası ise, menüde *Set as default background* seçeneği kendiliğinden çıkıyor.

► Side bar kolaylık sağlıyor

Side bar Vista'nın getirdiği yeniliklerden bir diğeri. Uygulamaları üzerinde çalıştırabileceğiniz ve bir arada görebileceğiniz bir alan. Çubuğun üzerinde, Resimlerim klasöründe duran resimlerin sıra ile dönerken, farklı haber merkezlerinden gelen haberleri de yine bu alandan takip etmeniz mümkün olacak.

Eğer çok sayıda uygulama açtıysanız bu uygulamalar arasında kaybolmak işten bile değildir. O anda üzerinde çalıştığınız dosyayı bulmak için tek tek pencerelere bakmanız bile gerekebilir. Bu soruna çözüm olması için, eskiden beri var olan ve [Alt]+[Tab] ile ulaşılan, uygulamalar arasında geçiş yapmayı sağlayan alan, üç boyutlu hale getirilmiş. Bu sayede, söz gelimi beş adet açık Media Player uygulamasında çalışan farklı medya dosyaları varsa, bu dosyaları görev çubuğunda çalışırken görebiliyor ve hangisine geçmeniz gerektiğini her birine teker teker bakmadan, bir defada anlayabiliyorsunuz.

Start butonuna basıp programlara erişme bakımından da bazı farklar var. Artık menüler birbiri arkasına değil, birbirinin üstüne açılıyor, dolayısı ile pencereye sığmayan büyük menülerden aradığınızı daha kolay bulabildiğimiz menüler terfi etmiş oluyoruz.

Araç senkronizasyon özelliği ile PC, te-

Kolay baskı: Web sayfalarının yazıcıdan okunaklı biçimde çıktısını almak artık çok daha kolay.

lefon, PDA ve senkronizasyon gerektirebilecek araçlarla senkronizasyonu, ek bir program yüklemeye gerek kalmadan bu alandan yönetmek mümkün.

Internet Explorer 7.0 da Vista'yla birlikte görücüye çıkıyor

Internet Explorer 7.0 da tepeden tırnağa yenilenmiş bir şekilde, Windows Vista ile birlikte tekrar hayatımıza giriyor. Aslında IE7.0'ın iki sürümü mevcut: Birisi "stand alone" yani tek başına olan, diğeri ise Windows Vista içinde yer alan "built-in" sürümü. Bu konuda daha fazla bilgi için <http://www.microsoft.com/windows/IE/ie7/default.msp> sitesini ziyaret edebilirsiniz. IE 7.0'ın Beta2'sinin Vista'dan bağımsız olarak bu yıl içinde çıkması bekleniyor. Nihai sürümün ise Windows Server 2003 Service Pack 1, Windows XP SP2, Windows XP 64 bit sürümü ve elbette Windows Vista'da olması bekleniyor.

IE7.0 ile ilgili CSS konusunda yapılan gelişme uzun süredir beklenen bir gelişmeydi. Bildiğiniz gibi CSS web sitesi geliştirme konusunda çok kullanılan bir standart. Ancak IE6.0'ın sayfaları gösterirken kullandığı bazı tag'lar, sayfada yerleştirme ve görüntüleme konusunda sorunlara neden oluyordu, bu yüzden web sitesi tasarlamanın iki standart için aynı siteyi tekrar geliştirmek zorunda kalıyorlardı.

Web sayfalarının çıktısını almak istediğimizdeyse IE web sayfasını sıkıştırarak bir sayfa boyutuna indirgeyecek. Böylece daha düzgün çıkışlar almamız mümkün olacak. İnternet üzerinde arama yapmak için başka bir web sitesine gitmenize de gerek kalmayacak. IE7.0 size hemen arama butonunun yanında sunduğu bir liste ile istediğiniz arama motoru üzerinden aramanızı yapabilmenize imkân verecek.

IE7.0'ın arayüzünü çok daha yalın ve kolay bulduk. Ayrıca sayfaları sekmeler şeklinde görebilme olanağı çok hoş olmuş. Sayfaların sekmeler şeklinde görülmesi uzun süredir beklenen özelliklerden biriydi. ■

Cihan Baykal, cihanb@chip.com.tr

BAĞLANTILAR

<http://www.vistaarticles.com/>
<http://www.microsoft.com/technet/windowsvista/default.msp>
<http://www.microsoft.com/technet/>

CHIP | EYLÜL 2005

**KAT KAT FAZLA
ADSL KAPSAMA ALANI**

Çok katlı binalarda kablosuz ağ kurmak artık çok kolay.

AirTies, bütün kablosuz ADSL modemlerin karşılaştığı "duvar sorunu"nu çözüyor.

MESH TEKNOLOJİSİ
(En Geniş Kapsama Alanı)
Sadece AirTies'da

AirTies
wireless networks

0212. 212 82 20 / www.airties.com

İÇİNDEKİLER

158

Telefon yönetim yazılımı
Oxygen Phone Manager 2.7

İnternet tarayıcı
Netscape 8

Veritabanı yazılımı
FileMaker Pro 7

160

Video konferans yazılımı
Polycom Videoconferencing

Video düzenleme yazılımı
Combustion 4

Masaüstü yayıncılık yazılımı
Adobe Indesign CS2

162

Dijital fotoğraf kütüphanesi
İzmir Fotoğrafları

İnternet tarayıcı
Internet Explorer 7 Beta

Güvenlik yazılımı
McAfee Internet Security 2005

Yeni Yazılım TESTLERİ

Yazılım dünyasındaki firmalar, her geçen gün daha fazla özellik içeren yazılımlarla kullanıcıların karşısına çıkıyorlar. Bunlar arasından en çok dikkat çekenleri, yazılım testi sayfalarımızdan inceleyebilirsiniz.

■ Firefox'un internet tarayıcısı alanında yaptığı etkiyi çığa benzetmek mümkün. Mozilla ekibi, yola çıktığında böylesine geniş bir etki yaratacağını tahmin etmiyordu. Tarayıcının bilgisayar sistemlerindeki yerini almaya başladığı ilk günlerde, sıradan bir Internet Explorer alternatifi olacağı zannedilen Firefox, bugün 75 milyon indirme sayısı ile beklenenin çok ötesinde bir güce ulaştı. Bu ay yazılım incelememizde iki farklı tarayıcı incelemesi bulunuyor. Bunlardan birisi Netscape, diğeri ise Internet Explorer. İki eski rakipten Netscape, eski günlerinden halen çok uzak. Ücretsiz olmasına rağmen pek az sistemde yer bulabilecek olan Netscape'in 8. sürümü çökmelerle boğuşuyor. Firefox'a benzemeye çalışan Netscape gibi, Internet Explorer 7 Beta da benzeri özelliklerle donatılmış. Ancak çarpıcı bir yeniliğe rastlamak mümkün değil. Sizde tahmin edeceğiniz üzere Firefox ve 10 milyon indirme sayısına ulaşan Thunderbird artık sıradan al-

ternatifler değil, çok güçlü birer Mozilla ürünü. Bu ay inceleme sayfalarımızda bulabileceğiniz diğer ürünler arasında güvenlik yazılımı olan McAfee Internet Security 2005'in yanı sıra Eurosoft firmasının içerik arayışı içerisindeki tasarımcıların imdadına yetişen Ege-Akdeniz Fotoğrafları ve Discreet'ten 4. sürümüyle başarılı bir video düzenleme yazılımı olan Combustion yer alıyor. Bir veritabanı yazılımı olan FileMaker Pro 7 de ilerleyen sayfalarda yer alan ürünlerden. Eğer Access'te veritabanı yaratma konusunda biraz deneyiminiz varsa, FileMaker Pro 7 kullanmaya hemen alışabilirsiniz. Bu veritabanı uygulaması, kolay bir şekilde web'de de yayınlanabilen veritabanları kurmanıza olanak tanıyor. Yazılımla beraber gelen bir sürü şablon sayesinde Access kullanmayı bilmeyenler bile kolayca veritabanı oluşturabiliyorlar.

yazilim@chip.com.tr

DEĞERLENDİRME

CHIP, yazılımların kalitesini 0 ile 10 arasında bir puanlama sistemiyle değerlendiriyor ve buradaki üç kriter olan işlevsellik, ergonomi ve kaynaklar 4:3:3'lük bir ortalamayla toplam değerlendirmeye giriyor.

Kriterlerden işlevsellik, yazılımın görevini ne derece yerine getirebildiği sorusuna cevap veriyor. Burada ne kadar az hata yaptığı ve ne kadar fazla özelliğe sahip olduğu değerlendirilmeye giriyor.

Ergonomide ise CHIP, yazılımın dokü-

mantasyonunun ve kullanılabilirliğinin kalitesini değerlendiriyor. Kullanım kitapçığı ne kadar anlaşılır ve kapsamlı? Online yardım alınabiliyor mu? Asistanlar mevcut mu?.. gibi sorulara cevap aranıyor. Kaynaklarda ise donanım ile uyumluluğa puan veriliyor. Bu toplam puanlamadan sonra CHIP ayrıca fiyat ve performans değerlerini tavan puan 100 üzerinden değerlendiriyor. Bu değerlendirme, yazılımın verilen paraya değermediğini gösteriyor.

TOPLAM CHIP PUANI

çok iyi	■■■■■	(100–90 Puan)
iyi	■■■■■	(89–75 Puan)
orta	■■■■■	(74–60 Puan)
vasat	■■■■■	(59–45 Puan)
kötü	■■■■■	(44–20 Puan)
çok kötü	■■■■■	(19–0 Puan)

FİYAT/PERFORMANS

çok iyi	■■■■■	(100–90 Puan)
iyi	■■■■■	(89–75 Puan)
orta	■■■■■	(74–60 Puan)
vasat	■■■■■	(59–45 Puan)
kötü	■■■■■	(44–20 Puan)
çok kötü	■■■■■	(19–0 Puan)

CHIP ONLINE

Geçmiş sayılarda tanıtılan ürünlerden bazılarını www.chip.com.tr/yazilim adresinde bulabilirsiniz.

Telefon yönetim yazılımı**OXYGEN PHONE MANAGER 2.7**

CHIP PUANI

FİYAT/PERFOR.

SİSTEM Windows XP/2000/98
BİLGİ www.opm-2m.com
FİYATI 14.95 GBP

İnternet tarayıcı**NETSCAPE 8**

CHIP PUANI

FİYAT/PERFOR.

SİSTEM Windows XP/2000/98
BİLGİ www.netscape.com/ns8
FİYATI ÜCRETSİZ

Veritabanı yazılımı**FILEMAKER PRO 7**

CHIP PUANI

FİYAT/PERFOR.

SİSTEM Windows XP/2000
BİLGİ www.filemaker.com
FİYATI 299 \$

CEP TELEFONLARINI YÖNETMEK ÇOK KOLAY: Oxygen Phone Manager, cep telefonlarının tüm özelliklerinin yönetilmesine olanak veren bir yazılım. Birçok telefonla uyumlu olan bu yazılımla cep telefonunuzu kablo, kızılötesi veya Bluetooth bağlantısı kullanarak yönetebilirsiniz. Windows Explorer tarzı bir arayüze sahip olan Oxygen Phone Manager'da dosya yapıları solda, içerik alanı ise sağda gözüküyor. İlk bağlantıda, daha sonra değiştirebilmeniz için telefonun içindeki tüm verilerin alınması tavsiye ediliyor. Yazılım sayesinde cep telefonunuzda bulunan adres defterini, takvimi, yapılacak işler listesini, mesajları, resimleri ve ses dosyalarını düzenleyebilirsiniz. Yazılımın kolay kullanılabilir bir arayüze sahip olması, büyük avantaj sağlıyor. Kullanıcılar cep telefonlarında yer alan tüm bilgilere kolayca erişebiliyor. Oxygen Phone Manager sayesinde cep telefonunda yer alan verilerin yedeğini almak da mümkün. Bu yedekler Excel dosyası gibi değişik biçimlerde kaydedilebiliyor. Yazılımda gördüğümüz tek sorun, bazen verileri çiftler çiftler kaydetmesi. Yazılımın bir diğer dezavantajı ise göreceli olarak pahalı olan lisans fiyatı. Kullanıcı sayısına göre lisans alınması zorunluluğu, yazılımın fiyatını artırıyor.

SONUÇ: Cep telefonundaki adres defterini, ajandayı, ses ve müzik dosyalarını yönetmek için ideal bir yazılım.

- + Kolay kullanım
- + Komple yedek alabilme
- Bazen mükerrer kayıt girebiliyor

FIREFOX GÖRÜNÜMLÜ NETSCAPE: İnternet tarayıcı savaşları, AOL Time Warner'ın son bombası Netscape 8 ile iyice kızışacağı benziyor. İnternette ücretsiz olarak yüklenebilen Netscape 8, 297 KB'lık bir online kurulum dosyasına sahip. Bu dosyayı indirdikten sonra, online kurulum başlıyor. Netscape 8, eski sürümle benzer bir arabirime sahip. Bunun yanında üç adet güzel ve yeni tema seçeneği gelmiş. Kullanıcılar istekleri doğrultusunda temaları değiştirebiliyor. Netscape 8, Firefox ile büyük benzerliklere sahip. Sekmeli tarama özelliği, entegre arama kutusu, şifre yöneticisi bu benzerliklerin başında geliyor. Ayrıca Netscape 8, Firefox için yazılmış birçok eklentiye de destek veriyor. Yazılımın bir diğer artışı anti-spyware ve anti-phishing konusunda. AOL, bu tür sitelerin kara listesini tutuyor ve istenirse bu sitelere erişim engelleniyor. Ama yaptığımız testlerde AOL'un kara listesi birçok bilinen phishing sitesini tanıyamadı. Tarayıcı, bilinmeyen siteler için Gecko motorunu kullanırken, bilinen siteler için IE motorunu kullanıyor. Netscape 8, birçok yeni özelliğe sahip olsa da, sorunları yok değil: Sık sık çökmesi ve çok fazla sistem kaynağı kullanması, bizce ciddi bir sorun.

SONUÇ: Firefox'a benzemeye çalışan Netscape 8, sürekli çökmesi ve yüksek sistem kaynağı kullanması yüzünden sınıfı geçmeyi başaramıyor.

- + Sekmeli tarama
- + Güvenlik özellikleri
- Sıkça çöküyor

KOLAY KULLANIMLI VERİTABANI: Eğer Access'te veritabanı yaratma konusunda biraz deneyiminiz varsa, FileMaker Pro 7 kullanmaya hemen alışabilirsiniz. Bu veritabanı uygulaması, kolay bir şekilde Web'de de yayınlanabilen veritabanları kurmanıza olanak tanıyor. Yazılımla beraber gelen bir sürü şablon sayesinde, Access kullanmayı bilmeyenler bile kolayca veritabanı oluşturabiliyorlar. Şablonlar ev, iş ve eğitim olmak üzere üç ana başlık altında geliyor. Bu ana başlıklar da ayrıca alt başlıklara ayrılıyor. Örnek vermek gerekirse, bir çalışanlar veritabanı oluşturacaksanız, işbölümü altında insanlar bölümüne bakmanız gerekiyor. Veritabanında her alan 2 GB'a kadar veriyi tutabiliyor. Alanlar grafik arabirimi ile istenilen şekilde değiştirilebiliyor. Yazılım aynı zamanda ilişkisel veritabanlarının da oluşturulmasına olanak tanıyor. Veritabanları önceden tanımlanmış kullanıcılara erişim kontrolü dahilince paylaştırılabilir. Ayrıca FileMaker Pro'nun içinde bulunan mini web sunucusu veritabanının diğer kullanıcılara web üzerinden paylaştırılmasına olanak tanıyor. FileMaker Pro 7, önceki sürümüne göre birçok yeni özelliğe sahip. Kullanımı kolay rahat bir veritabanı uygulaması arayanlar bu yazılımı tercih edebilirler.

SONUÇ: Yeni şablonlar ve gelişmiş kullanıcı arabirimi ile FileMaker Pro 7 göz dolduruyor.

- + Şablonlar
- + Kolay kullanım
- Script özellikleri yeterli değil

Video konferans yazılımı

POLYCOM
VIDEOCONFERENCING

CHIP PUANI
FİYAT/PERFOR.

SİSTEM Windows XP/2000
BİLGİ www.polycom.com
FİYAT 149 \$

Video düzenleme yazılımı

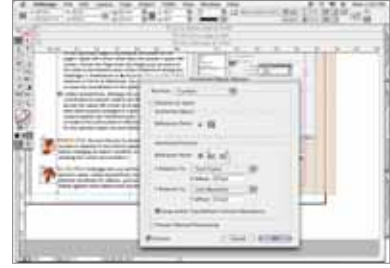

COMBUSTION 4

CHIP PUANI
FİYAT/PERFOR.

SİSTEM Windows XP/2000
BİLGİ www.discreet.com
FİYAT 995 \$

Masaüstü yayıncılık yazılımı

ADOBE INDESIGN CS2

CHIP PUANI
FİYAT/PERFOR.

SİSTEM Windows XP/2000
BİLGİ www.adobe.com
FİYAT 669 \$

İLETİŞİMİNİZ KOPMASIN: Ev kullanıcıları ve ofis çalışanları arasında video konferans uygulamak istiyorsanız, Polycom PVX 6 ideal bir yazılım. Polycom PVX 6 ister evde bir geniş bant bağlantısı ile kullanılabilir, istenirse de ofis ortamında LAN üzerinde çalışıyor. Kolayca kurulabilen yazılım, IP'leri otomatik olarak tespit edebiliyor. Eğer Internet Connection Service veya Automatic Private Addressing kullanılıyorsa, IP adresinin elle girilmesi gerekiyor. Eğer WAN üzerinden görüşme yapmayacaksanız veya VPN kullanmıyorsanız, yapılandırma ekranında herhangi bir değişiklik yapmanız gerekmiyor. Aynı zamanda video postayı da destekleyen Polycom PVX 6, video posta dosyalarını .asf uzantılı olarak kaydediyor. 30 saniyeye kadar kaydedilebilen video postalar, kurulu e-posta istemcisine otomatik olarak iletiliyor. Polycom PVX 6'nın performansı tamamen ağ koşulları ve trafiğin durumu ile ilgili. Eğer iyi bir bağlantıya sahipseniz çok iyi performans elde edebiliyorsunuz. Bunun yanında yazılımı kullanarak uygulama paylaşımı, beyaz tahta gibi gelişmiş özelliklerden de faydalanabiliyorsunuz. Polycom PVX 6'nın görünür en büyük eksikliği ise, sadece PC'den PC'ye video konferans yapmaya olanak tanınması. Gelişmiş video konferans cihazlarına sahip kişilerle video konferans yapmak mümkün değil.

SONUÇ: Giriş seviyesinde video konferans çözümü arayanlar tercih edebilir.

- Kolay kurulum
- Video posta
- Sadece PC'den PC'ye çalışıyor

CAYIR CAYIR COMBUSTION: Önceden Discreet olarak tanınan Autodesk Media and Entertainment, Combustion'ın yeni sürümü ile karşımıza çıkıyor. Zaten çok güçlü olan yazılım, bu yeni sürümüyle daha da iyi olmuş. Yeni bir arayüze sahip olan Combustion 4'te çalışma alanı ile araç çubuğu birbirinden ayrılmış. Bunun yanında, yeni sürümde yeni filtreler ve yeni düzenleme araçları bulunuyor. Kolay navigasyon sistemi, programın öğrenimini kolaylaştırıyor. Combustion'ın en önemli özelliklerinden birisi diğer Autodesk/Discreet ürünleri sıkı entegrasyonu. Bu sefer de C4, büyük ağabeyi Flame'deki Diamond Keyer konseptini kullanıyor. Bu sayede renkler üzerinde daha fazla kontrol sağlanıyor. Graphics Buffer da önemli yeniliklerden birisi. RPF ve RLA teknolojisi üzerine kurulan bu özellik, sayesinde eskiden 3DS Max ile yapıp RPF ve RLA biçimine aktararak kullanılabilen, sis derinliği, ışıklandırma gibi özellikler şimdi doğrudan yazılımın içinden yapılabilir. Bunun yanında yeni boyama araçları, B-Spline araçları, kanal filtreleme gibi araçlar Combustion 4'ü güçlendiren diğer yeni özelliklerin arasında yer alıyor. 995 dolara fiyata sahip olan Combustion 4 biraz pahalı, ama sunulan gelişmiş özellikler göze alınırsa, ürünü çekinmeden alabilirsiniz.

SONUÇ: Yeni arayüz, ve yeni özellikler zaten güçlü bir yazılım olan Combustion'ı mükemmel hale getirmiş.

- Yeni arayüz
- G-Buffer
- Biraz pahalı

MÜKEMMEL SAYFA TASARIMLARI İÇİN:

Uzun zamandır beklenen Adobe Indesign CS2, sonunda piyasada. Adobe, Indesign'ı yeni sürümünde tamamen nesne tabanlı bir hale getirmiş. Yeni sabitlenmiş nesneler metin, grafik veya her ikisi birden olabiliyor. Bu nesneler bir kere tanımladığınız zaman, sabitleniyor. Metin ne zaman oynarsa, yarattığınız obje de onunla beraber hareket ediyor. Indesign CS2'de bunun gibi birçok yeni düzenleme özelliği bulunuyor. Yazılımın yeni sürümünde gelen bir diğer güzel özellik ise 28 ayrı dilin desteklendiği sözlük. Bu sözlükler istenildiği gibi güncellenebiliyor ve yeni kelime listeleri ile genişletilebiliyor. Yazılımın beğenmediğimiz yanlarına gelirsek: Adobe Indesign CS2'de, en popüler masaüstü yayıncılık yazılımı QuarkExpress'in dosyaları hala desteklenmiyor. Bunun yanında, ne ilginçtir ki Indesign CS2 ve CS arasında dosya alışverişi yapmak da büyük bir sorun olabiliyor. CS'de ilk önce dosyaları interchange biçiminde kaydetmeniz ve daha sonra bir eklenti kullanarak açmanız gerekiyor. Eğer dosyalarınızda karmaşık biçim özellikleri varsa açmaya bile uğraşmayın. Tüm bunların yanında, Indesign CS2 birçok yeni özelliğe sahip olan, harika bir yeni sürüm olarak nitelendirilebilir ve ödenen her kuruşu hak ediyor.

SONUÇ: QuarkExpress'in en büyük rakibi, yeni özellikleriyle daha güçlü.

- Yeni düzenleme araçları
- 28 dil destekli sözlük
- Quark dosyalarını açamıyor

Dijital fotoğraf kütüphanesi**İZMİR FOTOĞRAFLARI**

CHIP PUANI ■ ■ ■ ■ ■ ■

FİYAT/PERFOR. ■ ■ ■ ■ ■ ■

SİSTEM Windows ME/XP/2000/98SE
BİLGİ www.eurosoft.com.tr
FİYAT 19 \$

İnternet tarayıcı**INTERNET EXPLORER 7 BETA**

CHIP PUANI ■ ■ ■ ■ ■ ■

FİYAT/PERFOR. ■ ■ ■ ■ ■ ■

SİSTEM Windows XP
BİLGİ www.microsoft.com
FİYAT ÜCRETSİZ

Güvenlik yazılımı**McAfee INTERNET SECURITY 2005**

CHIP PUANI ■ ■ ■ ■ ■ ■

FİYAT/PERFOR. ■ ■ ■ ■ ■ ■

SİSTEM Windows XP/2000
BİLGİ www.mcafee.com
FİYAT 50 \$

MONİTÖRÜN İÇİNDEKİ EGE VE AKDENİZ:

Türkiye'nin turizm başkenti olarak adlandırabileceğimiz İzmir, aynı zamanda birbirinden eşsiz manzaralarıyla da bilgisayarlarımızda masaüstü duvar kağıdı olarak yerini alıyor. Eurosoft'un piyasaya sürdüğü İzmir Fotoğrafları Kütüphanesi, bu konuda hazırlanmış özgün çalışmalarından bir tanesi ve İzmir fotoğrafları konusunda arayış içerisinde olanların imdadına yetişiyor. 1.000 adet profesyonel ve yüksek kalitede İzmir fotoğrafı, tasarımlarınıza ilham kaynağı olacaktır. Tasarım işiyle uzaktan veya yakından ilgilenenlerin CD kütüphanesinde mutlaka bulunması gerektiğine inandığımız ürünün, barındırdığı resim sayısı dikkate alındığında, maliyeti bir hayli düşük sayılabilir. Broşür, internet sayfası, el broşürü, reklam, davetiye, katalog, okul projeleri, yazılı raporlar, tanıtımlar, ve daha birçok dokümanda kullanabileceğiniz, telif gerektirmeyen 1.000 adet İzmir fotoğrafını kelime işlemcinizde ve masaüstü yayın ve çizim programlarınızda da değerlendirebilirsiniz. Her fotoğraf ortalama 250 K yer kaplıyor ve JPEG biçiminde bulunuyor.

SONUÇ: Basılı dokümanlarınızı İzmir Fotoğrafları ile daha da güzelleştirmek istiyorsanız 19 dolar ödeyerek siz de bu kaynağa sahip olabilirsiniz. Özellikle kaynak sıkıntısı çeken tasarımcılar için oldukça makul.

- ⊕ 110 dpi'lık 1.000 fotoğraf
- ⊕ Telif gerektirmiyor
- ⊕ Düşük maliyet

NİHAyet GELDİ: Internet Explorer 7'nin ilk beta sürümü çıktı. Bu sürüm sadece yazılım geliştiricilere özel ve internetten açık olarak indirilemiyor. Beta 1, Internet Explorer 7'nin belli bir gelişim noktasına geldiğini gösteriyor. Yeni sürüm birçok yeni özellik ve geliştirme içeriyor. Bu özelliklerin başında "dinamik güvenlik" olarak nitelendirilen özellik geliyor. Phishing için kullanılan sitelere erişim, dinamik güvenlik özellikleri sayesinde engellenebiliyor. Gelişmiş güvenlik özellikleri yanında Internet Explorer'ın tasarımı da değiştirilmiş. Alternatif tarayıcılardan alıştığımız sekmeli tarama özellikleri, araç çubuğu üzerinden arama yapabilme, web sayfasını sayfaya sığdırarak yazdırma özelliği, gelişmiş kullanıcı arabirimi gibi yeni özellikler Internet Explorer 7'de göz dolduruyor. Bunun yanında RSS desteği ve RSS sayfalarını kaydedebilme özellikleri de oldukça güzel. Internet Explorer 7'nin önümüzdeki aylarda halka açık beta sürümünün piyasaya sürüleceği tahmin ediliyor. Internet Explorer'ın piyasada yerini almasıyla tarayıcı savaşları da hareketlenecek. Netscape 8'inci sürümünü piyasaya sürdü, Firefox her geçen gün yeni kullanıcılara ulaşıyor. Internet Explorer 7 piyasanın dengeğini nasıl değiştirecek, beraberce izleyeceğiz.

SONUÇ: Gelişmiş güvenlik özellikleri ve RSS desteği ile Internet Explorer 7, rakiplerine meydan okuyor.

- ⊕ Dinamik güvenlik
- ⊕ RSS desteği
- ⊕ Sekmeli tarama

GÜVENLİĞİN İSVİÇRE ÇAKISI: İsviçre çakısı değerlidir çünkü içinde birçok özelliği barındırır. McAfee Internet Security 2005 de aynı İsviçre çakısı gibi her amaca hizmet eden bir ürün. Ürünün içinde ağ güvenliğini sağlayan birçok yazılım bulunuyor. Bunlar McAfee VirusScan 9.0, McAfee Personal Firewall Plus, McAfee SpamKiller 6.0 ve Privacy Service. Eğer sadece anti virüs ve güvenlik duvarı özellikleri için bir ürün arıyorsanız, McAfee Internet Security Suite 2005 sizin için iyi bir çözüm olacaktır. Ama sizin için spam koruma ve mahremiyet koruma özellikleri önemliyse, daha fazla özelliğe sahip olan Zone Alarm Security'i tercih edebilirsiniz. Güvenlik ürünlerini toplu paket olarak almanın iki önemli avantajı var: Birincisi, beraberinde getirdiği fiyat avantajı, ikincisi de kolay kurulum ve yönetim özellikleri. McAfee Internet Security 2005, kullanıcılarına bu iki avantajı da sağlıyor. Özellikle ev kullanıcıları ve küçük ofisler, güvenlik seviyelerini artırmak için bu ürünü tercih edebilirler. 50 dolarlık uygun fiyatı ile dikkat çeken ürün, çok iyi bir online desteğe de sahip. Hacker saldırılarının her geçen gün arttığı, virüslerin yayılması nedeniyle hızlandığı günümüzde, paket güvenlik yazılımlarının önemi daha da artacak gibi gözüküyor.

SONUÇ: Kolay yönetilir olması ve uygun fiyatı ile McAfee Internet Security 2005 iyi bir seçim.

- ⊕ Kolay kurulum
- ⊕ Uygun fiyat
- ⊖ Spam önleme özellikleri zayıf

iPod Tuning

iPod'un gizli hazineleri

Bu ufaklık, Apple'ın açıkladıklarından çok daha fazlasını yapabiliyor. Buradaki ipuçları ile şık MP3 çalarınızdan maksimum oranda faydalanacaksınız.

IPod, tüm MP3 çalarlara örnek teşkil ediyor. Binlerce şarkı saklayabiliyor, kullanımı çok kolay ve tabii ki görünümü çok şık. Apple'ın devrim yaratan MP3 çaları ile ilgili bilgi vermediği veya dile getirmeyi unuttuğu her şeyi bu özel yazımızda açıklıyoruz.

1 iPod'daki parçaların PC'ye kopyalanması

iPod veritabanı içerisindeki şarkılar normalde yabancı bir bilgisayara kopyalanmıyor. Ancak ücretsiz olarak dağıtılan SharePod (© eCHIP-Code iPod) aracı ile bu engeli rahatlıkla aşabilirsiniz. Araç, cihaz üzerindeki parçaları istediğiniz bilgisayara kopyalıyor, iPod veritabanını ağ üzerinde paylaşma açmanıza izin veriyor ve ayrıca kesinlikle bilgisayara kurulması da gerekmiyor.

SharePod'u kullanabilmek için iPod'unuzu Disc Mode'a (Bk. Kısa İpuçları) getirin ve SharePod.exe dosyasını oynatıcının kök dizinine kopyalayın. Böylece kurulumu işlemi tamamlanmış olacak. Ardından iPod'unuzu istediğiniz bilgisayara bağlayabilir ve daha sonra cihaz üzerindeki şarkıları söz konusu bilgisayara kopyalamak için SharePod'u Bilgisayarım altından çalıştırabilirsiniz. Eğer cihaz eksik sistem dosyalarını sorarsa bunları <http://sturm.t35.com/sharepod> adresinden temin edebilir ve "C:\Windows\System32" klasörüne kopyalayabilirsiniz.

DİKKAT:

CHIP, tüm ipuçlarını dikkatli bir şekilde test etti. Ortaya çıkan hasarlardan ne CHIP ne de Apple sorumlu tutulamaz. Bunun sonucunda cihaz garanti dışında kalabilir. Başlamadan önce iPod'unuz üzerinde bulunan tüm verileri lütfen yedekleyin.

Eğer müzik veritabanını yerel ağ üzerinden diğer bilgisayar kullanıcılarına paylaşmak istiyorsanız, iPod'u ağ bağlantısı olan bir bilgisayara bağlayın. Windows gezgini penceresindeki iPod sürücüsü simgesine sağ tuşla tıklayın ve *Paylaşım ve Güvenlik* komutunu çalıştırın. Takip eden penceredeki *Bu klasörü paylaş* seçeneğini işaretleyin ve ardından SharePod aracını çalıştırın. Şimdi *Tools / Options* komutunu çalıştırın ve yabancı kullanıcıların SharePod'a erişmelerine izin vermek için *Allow P2P sharing...* seçeneğini işaretleyin. Artık ağa dâhil olan tüm kullanıcılar *Ağ Bağlantıları*m altından bilgisayarınızın ismini ve paylaştırdığınız iPod sürücüsünü kullanarak SharePod'a ulaşabilirler.

2 iPod'un özel grafikler ile süslenmesi

iPod da tabii ki kişiselleştirilebilir bir cihaz. iPodWizard (© eCHIP-Code iPod) yardımıyla cihazdaki tüm grafikleri ve yazı tiplerini istediğiniz gibi değiştirebilirsiniz. İlk olarak "iPodWizard Essential Pack" paketini ve ardından "Modern" (buradaki çizgi yazım hatası değil) gibi tamamlanmış bir resim paketini (cihaz teması) www.ipodwizard.net forumlarından temin edin. Ardından her iki dosyayı da tek bir klasör içerisine açın.

iPod Updater'ın en güncel sürümünün yüklü (Bk. Kısa İpuçları) olup olmadığını kontrol edin, değilse yükleyin. Ardından yüklü olan ".exe" dosyasının bir güvenlik yedeğini oluşturun. Bunu standart olarak "C:\Program Files\iPod\iPod

» Devamlı ihtiyacınız olan kısa ipuçları

Bu kısa ipuçları ile iPod'unuzu daha konforlu, güvenli ve rahat kullanacaksınız.

1 Cihaza reset atılması: Eğer iPod hiçbir tepki vermiyorsa genellikle yeniden başlatmak gerekir. Bunun için Apple logosu görünene kadar [Menü] ve [Seçim] tuşlarına aynı anda basmanız yeterli olacaktır. Birinciden üçüncü nesle kadar olan iPod'lar için [Çal] ve [Menü] tuşlarına basın, Shuffle sırasında cihazı kapatın ve yaklaşık beş saniye sonra yeniden açın. Eğer reset gerçekleşmezse cihazı güç kaynağından kapatın ve işlemi tekrar edin. Eğer bu da bir sonuç vermezse sistem geri yükleme yardımı olabilir.

2 iPod'un güncelleştirilmesi: Firmware güncellemeleri ile hatalar giderilebilir ve cihaza yeni özellikler kazandırılabilir. Güncellemeye ihtiyacınız olup olmadığını öğrenmek için iPod'unuzu bilgisayara bağlayın, iPod Updater'ı çalıştırın (iPod CD'sindeki kurulum) ve burada görüntülenen yazılım sürümünü <http://www.apple.com/ipod/download/> adresindeki ile karşılaştırın. Eğer daha yeni bir sürüm varsa mutlaka yüklemelisiniz. Ardından Updater aracını çalıştırın ve *Update* düğmesine tıklayın.

3 iPod'un harici disk olarak kullanımı: Disc Mode'undayken iPod'a istediğiniz gibi veri aktarabilirsiniz. Bu çalışma modunu, iTunes'a gerek kalmadan bir kısayol tuş bileşimi yardımıyla etkinleştirebilirsiniz. Bunun için ilk olarak yukarıda anlatıldığı gibi bir reset atın. Apple logosu ekrana geldiğinde Disc Mode yazısı ekrana gelene kadar [Geri] ve [İleri] (birinciden üçüncü nesle kadar) veya dördüncü nesilde [Seç] ve [Çal] tuşlarına aynı anda basın. Ardından reset atarak normal çalışma moduna geri dönebilirsiniz.

Updater” altında bulabilirsiniz. Bu sayede gerekirse orijinal işletim sistemini tekrar yükleyebilirsiniz.

Resimlerin değiştirilmesi: Şimdi “iPod-Wizard.exe” dosyasını çalıştırın ve daha sonra *Open Updater* komutuyla iPod Updater’ı açın. Paket, iPod için tüm güncellemeleri içerdiğinden, *Firmware* altından cihazınızın sürümünü seçmelisiniz:

1.1.5:	1. ve 2. nesil iPod’lar
2.2.3:	3. nesil iPod’lar
3.2.5:	iPod mini
4.3.0.2:	4. nesil iPod’lar
5.4.1:	iPod photo

Yaptığınız ayarları *Load* ile onaylayın. Ardından *Pictures* ve *Fonts* başlıkları altında orijinal resimleri ve yazı tiplerini bulabilirsiniz. Kullanılan tüm resimleri tamamlanmış bir tema ile değiştirmek için *Pictures* altından *Load All*’u seçin ve ardından biraz önce tema paketini açtığınız klasörü işaretleyin. Yaptığınız değişiklikleri *OK* ile uygulayın. Ayrıca isterseniz görüntülenen resmi de *Load Bitmap* ile değiştirebilirsiniz. iPodWizard, kendi resimlerinizi otomatik olarak gri tonlarına dönüştürebilir, ancak kullanacağınız resimlerin boyutlarını kendiniz değiştirmelisiniz.

Yazı tipinin değiştirilmesi: iPod yazı tipini değiştirmek için de bu sefer *Fonts*

üzerine tıklayın ve *Index* menüsündeki sekmenin hemen altından iPod’un ana yazı tipini işaretleyin:

iPod	Ana yazı tipi
1. ve 2. nesil	15
3. nesil	28
4. nesil	13
photo	24
mini	31

Eğer tema kendi yazı tipini beraberinde getiriyorsa (BMP biçiminde ve buna ait IFM dosyası ile beraber) bunu *Load bitmap* seçeneğiyle yükleyebilirsiniz. Eğer bilgisayarınızda bulunan bir yazı tipini kullanmak istiyorsanız *Make Font* üzerine tıklayın, takip eden pencereden yazı tipini seçin ve *OK* düğmesine tıklayarak onaylayın. Son olarak *Write* seçeneğine tıklayarak Firmware içerisine yazabilirsiniz.

Değişikliklerin yüklenmesi: İçerisinde değişiklik yaptığınız Firmware’i iPod’a yazmak için Updater’ı çalıştırın. Eğer iPod Updater, Firmware’in zaten güncel olduğunu söylerse yazılımı kapatın ve ardından iPodWizard klasöründe bulunan “iHack” aracını çalıştırın. Bu, iPod üzerindeki bir sistem dosyasını değiştirir ve böylece Updater’ın eski bir sürümünün yüklü olduğunu düşünmesini sağlar. iPod’un *Bilgisayarım* penceresinde görüntülediğinden emin olun. Ardından “iHack” üzerinde cihazınızın gösterildiği düğmeye tıklayın, örneğin üçüncü nesil bir iPod için “3G”, iPod sürücüsünü seçin ve *OK* üzerine tıklayarak onaylayın. Artık istediğiniz gibi değiştirdiğiniz Firmware’i Updater yardımıyla iPod üzerine yükleyebilirsiniz.

Yapılan tüm değişiklikleri geri almak için de “iHack” aracını yeniden çalıştırın ve ardından orijinal Updater’ı başlatın.

3 Cihazın yeni işlevlerle donatılması

iPod, MP3 çalar haricinde kendiliğinden bazı ekstra işlevlere de sahip. Cihazınıza kuracağınız bir Linux sürümü ile çeşitli küçük oyunlar, yeni müzik biçimleri desteği veya bir resim görüntüleyici gibi birçok yeni özellikten faydalanabilirsiniz. Üstelik bunun için eski müzik çalma ve yapılandırma seçeneklerinden fedakârlık yapmanıza da gerek yok. Üçüncü nesil iPod’lar kulaklığın mikrofon olarak kullanılması ile dikte cihazı görevi de yapabiliyor. Kullanabileceğiniz her bir işlev hak-

kında ayrıntılı bilgi için www.ipodlinux.org/Manual adresine göz atabilirsiniz. Eğer birinci veya ikinci nesil bir iPod’a sahipseniz cihazınıza Linux yüklemeyen önce yazılımın 1.4 sürümünün kullanıldığından emin olmalısınız. Aksi takdirde iPodLinux düzgün bir şekilde başlatılamaz.

Linux kurulumu: Cihazınızı Disc Mode’una (Bk. Kısa İpuçları) alın ve Linux Installer dosyasını (© eCHIP-Code iPod) açın. Ardından “ipodlinux-installer.exe” dosyasını çalıştırın, seçeneklerin hiçbirine dokunmayın ve daha sonra ekrana gelen yönergeleri izleyin. Kurulum sonrasında iPod’u yeniden başlatın. Eğer gerekirse cihazı Reset’leyin (Bk. Kısa İpuçları).

Linux’un başlatılması: iPod, standart olarak Apple işletim sistemi ile açılır. Bu nedenle iPod Linux’u çalıştırmak için Reset sonrasında [Geri] tuşuna basılı tutmalısınız. İlk olarak *Settings* altından kontrast ayarını yapmalı ve ayarları *Safe Settings* üzerinden kaydetmelisiniz. Eğer tek-

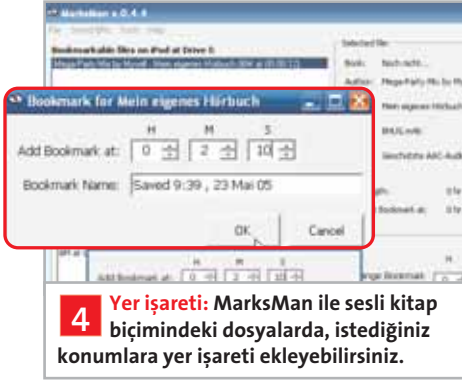
» iPod Top-Box

eCHIP’teki iPod özel bölümünde iPod ve iTunes için en iyi araçlar bulunuyor.

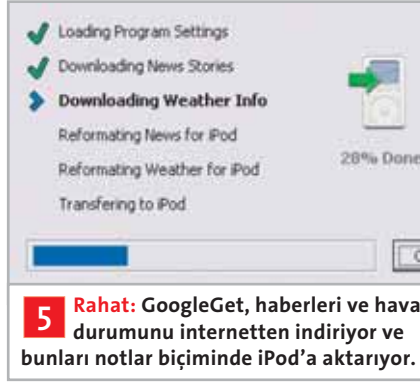
eCHIP-Code
© iPOD

- **SharePod 1.8.1:** iPod’un müzik veritabanının yabancı bilgisayarlara açılması, iPod’un ağda paylaşılması
- **iPodLibrary 1.2b:** LIT, PDF, HTML ve TXT biçimindeki elektronik kitapları notlar halinde kullanıcıya aktarır.
- **iPodWizard 1.07:** iPod işletim sisteminin grafik ve yazı tiplerinin istenildiği gibi değiştirilmesine izin veriyor.
- **iPodLinux-Installer 1.2.1:** iPodLinux-Installer 1.2.1: iPod’a sayısız ekstra işleve sahip özel bir Linux sürümü yüklüyor.
- **Palm2iPod 1.1:** Palm PDA’larının adres defteri ve takvimlerini Apple’ın oynatıcısı ile eşitliyor.
- **iStory Creator 4.0 Beta:** iPod için metin biçiminde etkileşimli hikayeler, bulmacalar ve oyunların hazırlanması.
- **iPod Agent 1.0.1:** Outlook’taki e-postalar, randevular, görevler, kişiler ve notları iPod’a aktarılması. (Shareware)
- **Pod Player 1.3.5:** Bilgisayara bağlı bir iPod üzerindeki parçaları çalıyor ve kopyalıyor.
- **MarkAble 1.0.9:** MP3 ve WAV veya Audio CD gibi biçimleri iPod uyumlu dinleme kitaplarına dönüştürüyor. (Shareware)
- **MarksMan 0.4.3:** iPod dinleme kitaplarındaki yer işaretlerinin yedeklenmesi, düzenlenmesi veya kaldırılması.
- **GoogleGet 1.3.2:** Google iletilerini ve hava durumu bilgilerini Web’den doğrudan iPod’a yüklüyor.
- **iArt 3:** iTunes için internetteki farklı kaynaklardan albüm kapakları yüklüyor. (Shareware)
- **iRemote 1.9b:** iTunes için arayüzler oluşturuyor ve iTunes komutları için kısayol tuşları atıyor.
- **ml_ipod 1.20:** iTunes’a gerek kalmadan parçaları ve şarkı listelerini iPod’a aktaran Winamp eklentisi.
- **iPodder 2.0:** Podcast’lerin bulunması, abone olunması ve otomatik olarak download edilmeleri.
- **k-pod 0.96:** k-pod, POP ve IMAP hesaplarındaki e-postaları alıp iPod’a aktarıyor.
- **euPod Pro 1.6:** Avrupa’daki iPod’ların 100 desibellik ses şiddeti sınırlamasını kaldırıyor.
- **EphPod 2.75:** Outlook kişilerini de senkronize edebilen ve çift şarkıları bulan bir iTunes yedeği.

• işaretli yazılımları eCHIP’te bulabilirsiniz

4 Yer işareti: MarksMan ile sesli kitap biçimindeki dosyalarda, istediğiniz konumlara yer işareti ekleyebilirsiniz.

5 Rahat: GoogleGet, haberleri ve hava durumunu internetten indiriyor ve bunları notlar biçiminde iPod'a aktarıyor.

rar Apple OS ile çalışmak isterseniz *Rebot iPod* altından *Absolutely* seçeneğini kullanmalısınız.

iPod 4 için özel durum: Geliştiricilerin, kaydırma tekeri bulunan dördüncü nesil, mini ve photo için resmi olarak iPodLinux desteği mevcut değil. Ancak CHIP'te yaptığımız incelemelerde kurulum sırasında hiçbir sorun yaşamadık.

Kurulumun tamamlanmasının ardından, şayet "start" ve "podzilla" dosyaları iPod'un kök dizini içerisine bulunmuyorsa bunları, kurulum klasöründen cihazın kök dizinine kopyalamanız gerekebilir. Son olarak cihazı, reset atarak yeniden başlatmalısınız (bk. 164). Orijinal durumun geri yüklenmesi: Kurulum programı, yükleme sırasında orijinal iPod bilgilerinin bir yedeğini oluşturur. Söz konusu yedek, kurulum programını çalıştırdığınız klasör içerisinde saklanır. İleride Linux'u iPod'unuzdan silmek istediğinizde ilk olarak cihazı Disc Mode'da çalıştırmalı ve bilgisayarınızdaki kurulum dosyasını "-r" (tırnak işaretleri olmadan) parametresi ile başlatmalısınız. Bunun sonucunda, alınan yedek geri yüklenecektir. Eğer sorun yaşanırsa iPod, iPod Updater'ın sahip olduğu geri yükleme işleviyle eski durumuna geri döndürülebilir. Ancak bunun sonucunda iPod üzerindeki tüm parçalar ve bilgileri maalesef siliniyor.

4 Parçalara yer işaretlerinin eklenmesi

iPod'un kendisi, sesli kitaplar için yer işareti işlevine zaten sahip. Bu sayede cihaz, dinleyicinin kaldığı yerden devam edebilmesine veya belirli bölümleri doğrudan atlayabilmesine olanak sağlıyor. Bu özelliği istediğiniz tüm AAC dosyalarına ekleyebilirsiniz. Bu, özellikle uzun internet radyosu kayıtları için kullanışlı bir işlev.

İlk olarak Windows gezginini kullanarak istediğiniz AAC dosyasının bulunduğu klasörü açın. Ardından *Araçlar / Klasör Se-*

çenekleri / Görünüm sekmesini etkinleştirin ve buradaki *Bilinen dosya türleri için uzantıları gizle* seçeneğindeki işareti kaldırın. Farenin sağ tuşunu kullanarak dosyanın üzerine tıklayın ve *Ad Değiştir* komutunu çalıştırın. Ardından dosyanın ".AAC" olan uzantısını ".M4B" olarak değiştirin. Parçayı iTunes'a ekleyin ve ardından iPod ile senkronize edin. Artık bu dosya iPod üzerindeki dinleme kitapları altında listelenecek ve ileride dinlemeye kaldığınız yerden devam etmeniz mümkün olacak. Bu yer işaretleri müzik dinlediğiniz sürece de kullanılabilir. Hatta söz konusu yer işaretleri ileride iTunes'a da aktarılacaktır.

Dosyalarınıza yeni yer işaretleri eklemek için bunları, ilk olarak ücretsiz olarak dağıtılan MarksMan (eCHIP-Code iPod) aracını kullanarak açın ve ardından *Add* düğmesine tıklayın. Şimdi işaretin eklenmesini istediğiniz süreyi belirleyin, bir isim, örneğin şarkı ismi girin ve son olarak bu yer işaretini OK ile kaydedin.

5 iPod'un özel grafikler ile süslenmesi

Şık bir tasarıma sahip olan oynatıcı sadece müzik çalmakla kalmıyor, aynı zamanda nispeten oldukça kullanışlı bir not işlevi de sunuyor. GoogleGet ise bu işlevden faydalanan. Ücretsiz olarak dağıtılan bu araç sadece tek bir tıklama ile istediğiniz dildeki en yeni Google haberlerini ve hava durumu tahminlerini internetten indiriyor, iPod notları şeklinde biçimlendiriyor ve bunları cihaza aktarıyor.

GoogleGet'in çalışması için, gerekirse programın <http://googleget.markwheel.net> adresindeki ana sayfasından temin edebileceğiniz iki adet VisualBasic sistem dosyası gerekiyor. Aracı ilk çalıştırdığınızda bir yapılandırma penceresi ekrana gelir. Buradaki *iPod Drive Letter* altından *Detect At Startup* seçeneğini işaretleyin ve *File News* altına ise notların saklanacağı klasör ismini (örneğin "Haberler") girin.

Ardından *News Options* altından istediğiniz dili seçmelisiniz. Daha sonra yaşadığınız yerin hava durumu bilgilerini alabilmek için *Weather Options* altından *Find your Local ICAO Code* düğmesine tıklayın. Bunun sonucunda ekrana gelen web sayfasından yaşadığınız yere en yakın hava alanını bulun ve bunun ICAO kodunu GoogleGet seçeneklerindeki *Weather Location* altına girin. iPod'unuzu ileride bilgisayara bağladığınızda bir internet bağlantısı kurun ve GoogleGet programını çalıştırın. Aktarım işlemini onaylayın. Hepsi bu kadar! Ancak aracın çalışabilmesi için iPod'un sabit disk modunda olması gerektiğini unutmayın.

6 iPod sabit diskinin tamiri

iPod'unuzu koşarken yere düşürdünüz ve şimdi zarar görüp görmediğini öğrenmek istiyorsunuz. Cihaz bu tür durumlar için sabit diski kontrol eden ve gerekirse hasarları tamir eden bir hata tespit aracına sahip. Söz konusu programı başlatmak için ilk olarak cihaza Reset (bk. 164) atmalısınız. Ardından Apple logosu göründüğünde parmaklarınızı birazcık çalıştırmanız gerekiyor. Şimdi sabit disk analizi başlayana kadar aynı anda [Geri], [İleri], [Menü] ve [Seçim] tuşlarına basın. Tüm kontrol işlemi diskin büyüklüğüne bağlı olarak 15 ile 20 dakika kadar sürecektir. Ancak isterseniz kontrol işlemi yarıda kesebilirsiniz. Bunun için de [Seçim] tuşuna yaklaşık üç saniye basılı tutmanız yeterli. Cihaz, işlem sonucunu beş simge-den birini kullanarak gösterecektir:

Kontrol işaretli CD: Herhangi bir sorun bulunamadı.

Çarpı işaretli CD: İşlem, kullanıcı tarafından kesildi.

Ünlem işaretli CD: Tarama hata verdi, yeniden başlangıç veya Reset sonrasında tekrar deneyin.

Üzgün iPod: Veri kurtarma başarısız oldu. iPod'un profesyonel tamire ihtiyacı var.

Ok işaretli CD: Bazı hatalar bulundu ancak bunlar tamir edildi. Bu durumda işlemin ardından iPod Updater ile sistemi yeniden yükleyin. Bunun için iPod Updater'ı çalıştırın ve *Restore* düğmesine tıklayın.

! Dikkat: Sistem geri yükleme sonucunda cihaz üzerindeki tüm parçalar ve şarkı listeleri silinecektir. ■

NH / Kadir Tuztaş, ktuztas@chip.com.tr

En yeni Windows ipuçları

Garantili sonuç veren XP ipuçları

Birkaç koz kartı sayesinde Windows'unuz en önemli Linux işlevlerini kullanabilir ve XP Home sürümünü Professional'a dönüştürebilirsiniz.

» Bu yazıda

Henüz bilmediğiniz birçok yepyeni ipucu. Ayrıca CHIP, kullanışlılıktan çok zararlı olan sözde performans ayarlarının maskesini kaldırıyor.

Aynı anda dört masaüstü **168**

Dahili saldırıların engellenmesi **169**

Kısa süreli yönetici hakları **169**

Açılış ekranının yenilenmesi **170**

Ağ bağlantılarının gösterilmesi **172**

MAC adresinin değiştirilmesi **172**

Tanınmayan virüslerin savuşturulması **174**

Linux bölümlerinin okunması **174**

XP Home altında kullanıcı izinleri **174**

Active Directory'nin aranması **176**

Ekran görüntülerinin yazdırılması **176**

Koz kâğıdıyla oynamak iyidir, ancak elinizdeki tüm kâğıtların as olması kadar değil elbette. CHIP, elindeki kâğıtları masaya yatırıyor ve Windows XP altında aynı anda birden fazla masaüstü ile nasıl çalışabileceğinizi, yönetici haklarını kısa bir süre için de olsa bir script yardımıyla nasıl kullanabileceğinizi veya Professional sürümünden tanıdığımız erişim haklarını XP Home altında nasıl kullanabileceğinizi gösteriyor. Elimizdeki kozlar, Windows'un Linux işletim sistemi ile baş edemeyeceğini düşünen tüm Linux kullanıcılarını ikna edecek türden.

Burada tahammül edemeyeceğimiz tek şey ise hileli kâğıtlar ile oynamak. CHIP, takip eden sayfalarda etkili ipuçlarının etkili olduğu iddia edilen maskesini kaldırıyor ve bunların neden çalışmadığını gösteriyor. Ve oyun oynamak eğlenceli olduğu için son olarak Windows programcılarının "just for fun" yani sadece eğlence için işletim sistemine gizledikleri özellikleri göstereceğiz. Bu sayede tüm

Solitaire oyunlarını hiç çaba harcamadan kazanabilirsiniz.

1 Sanal masaüstlerinin kullanılması

Araç: Deskman.exe

Windows kullanıcıları genellikle, bir kullanıcıya aynı anda çok sayıda masaüstü kullanma imkânı tanıyan Linux arayüzü KDE'ye imrenir. Ancak üreticinin sunduğu US Powertoys for XP paketindeki bir araç yardımıyla Windows altında da aynı anda dört tane kullanıcı arayüzüne sahip olabilirsiniz. Bunun en iyi tarafı ise çok az sistem kaynağına ihtiyaç duyması.

Bu aracı ister eCHIP'ten (© eCHIP-CODE XP İpuçları) yükleyebilir, ister www.microsoft.com adresindeki web sayfasından temin edebilirsiniz. Bunun için arama satırına "Deskman.exe" yazın. Ardından ulaşacağınız US Powertoys sayfasının sol tarafındaki *Virtual Desktop Manager* başlığının altındaki *Deskman.exe* bağlantısına tıklayarak dosyayı indirin. Aracı yükledikten sonra görev

çubuğuna sağ tuşla tıklayın ve açılan kısa-yol menüsündeki *Araç Çubukları / Desktop Manager* komutunu çalıştırın. Şimdi görev çubuğunda, üzerinde dört tane kare bulunan bir tane ve hemen yanında da üzerinde rakamlar olan dört tane simge görebilirsiniz. Bunlar, kullanabileceğiniz dört masaüstünü temsil ediyor. Çalıştığınız bir masaüstünü saklamak için ilk olarak üzerinde rakam bulunan, örneğin “2” ve ardından da dörde bölünmüş bir kare olan düğmeye tıklayın. Artık bu masaüstüne sadece “2” düğmesine tıklayarak ulaşabilirsiniz. Benzer şekilde üç tane daha masaüstü yerleşimini kaydedebilirsiniz.

İpucu: Microsoft’un açıklamalarına göre US Powertoys, Windows’un sadece Amerikan sürümlerinde çalışıyor. Ancak yaptığımız incelemede Türkçe XP’de herhangi bir sorun yaşamadık.

2 Dahili saldırıların engellenmesi

Araç: regedit

Windows tarafından oluşturulan yönetici hesabını kullanan bir saldırgan, gizli klasör paylaşımları üzerinden sabit diskinizi okuyabilir veya yazıcınıza ulaşabilir. Bilgisayarını hiç kimseye paylaşmayan ve sistemine yabancı hiç kimsenin erişmesini istemeyen XP Professional kullanıcıları, gizlenmiş klasörleri kaldırabilir ve bu sayede bilgilerinin çalınmasını engelleyebilir. Bunun için aşağıdaki işlemleri gerçekleştirmelisiniz:

Başlat / Denetim Masası / Performans ve Bakım / Yönetimsel Araçlar altındaki *Bilgisayar Yönetimi* simgesine çift tıklayın. Buradaki *Paylaşılan Klasörler / Payla-*

şılar altından, uzaktan bağlantı ile ağ programları arasında haberleşmeyi mümkün kılan Windows’un kendisinin oluşturduğu Administrator hesabını, olası yazıcı ve faks ile IPC paylaşımlarını görebilirsiniz. Klasör isimlerini takip eden Dolar işaretleri ise bunların gizli olduklarını gösterir. Örneğin, “C\$” üzerine fare-nin sağ tuşunu kullanarak tıklayın ve *Paylaşımı Durdur* komutunu çalıştırın. Bunun sonucunda Windows, paylaşımı kaldırmadan önce iki kere uyarıda bulunur. Her iki mesajı da *Evet* düğmelerine tıklayarak onaylayın.

! Dikkat: Artık ağdaki başka bir kullanıcı “C:\” sürücüsündeki bilgilere erişemeyecektir. Bu paylaşımları ancak bilgisayarınız bir ağa dahil değilse ve yabancıların hiçbir şekilde sabit diskinize erişmelerini istemiyorsanız kaldırmalısınız.

Burada engelleyemeyeceğiniz tek paylaşım “IPC\$”’dir. Ancak diğer bilgisayarlar Inter Process Communication, yani işlemler arası haberleşme üzerinden PC’niz ile bağlantı kurabilecekleri için bu, can sıkıcı bir durumdur. Bu ipucu sayesinde sadece sürücülerinize erişimi engelleyebilir ancak PC’nin kendisine ulaşılmasını önleyemezsiniz.

Paylaşımları durdurduktan sonra *Bilgisayar Yönetimi* penceresini kapatın. Windows’un bir dahaki açılışında bu klasörleri yeniden oluşturmasını engellemek için Kayıt Defteri Düzenleyicisi’ni açın. Şimdi “HKEY_LOCAL_MACHINE\SYSTEM\CurrentControlSet\Services\lanmanserver\parameters” anahtarını açın ve buradaki “AutoShareWks” kaydının değerini “0” olarak değiştirin. Aynı işlemi hemen altındaki “lanmanworkstati-

on” anahtarı için de uygulayın. Ardından Kayıt Defteri Düzenleyicisi’ni kapatın ve bilgisayarınızı yeniden başlatın. Artık bilgisayarınızdaki veriler çalınmaz.

3 Script yardımıyla yönetici hakları

Araç: MakeMeAdmin

Bir kullanıcı, güvenlik nedenleri ile sınırlı bir kullanıcı hesabı ile çalışmayı tercih ediyor olabilir. Örneğin, bir kullanıcının güvenlik ayarlarını değiştirmek için kısa bir süreliğine yönetici haklarına ihtiyaç duyarsanız ücretsiz bir script’ten faydalanabilirsiniz.

Microsoft’ta kıdemli danışman olarak görev alan Aaron Margosis’in weblog’una http://blogs.msdn.com/aaron_margosis/archive/2005/03/11/394244.aspx adresinden ulaşabilir ve söz konusu script’i indirmek için buradaki MakeMeAdmin.Zip (© eCHIP-Code XP İpuçları) bağlantısına tıklayabilirsiniz. Şimdi ZIP arşivini açın ve içerisindeki “MakeMeAdmin.cmd” dosyasını istediğiniz bir klasöre kopyalayın.

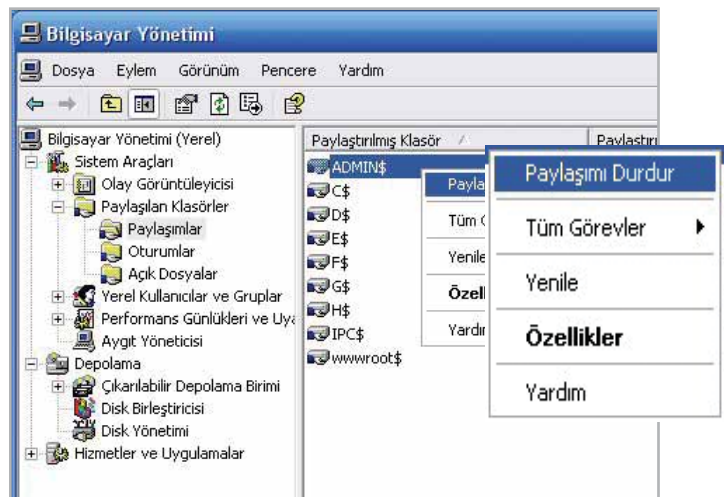
Artık bu script’i çalıştırmak için “MakeMeAdmin.cmd” dosyasına çift tıklamanız yeterli olacaktır. Takip eden DOS penceresinde ilk olarak yönetici parolasını ve ardından sınırlı kullanıcı hesabınıza ait parolayı girin. DOS penceresinin siyah arka planının kırmızıya dönüşmesi artık yönetici haklarına sahip olduğunuzu gösterir. İşlemin başarılı bir şekilde sonuçlanıp sonuçlanmadığını kontrol etmek için DOS penceresine aşağıdaki komutu girin:

```
secpol.msc
```

Eğer herhangi bir sorun yoksa normalde →

1 Dörtlü kazanır: US Powertoys paketindeki Deskman sayesinde Windows XP’de aynı anda dört masaüstü ile çalışabilirsiniz.

2 Casusların engellenmesi: Bilgisayar Yönetimi penceresi üzerinden gizli sürücülerin paylaşılmasını engelleyebilirsiniz.

HİLELİ KARTLAR

MASKESİNİ DÜŞÜRDÜK:
GÜNCEL WINDOWS BLÖFLERİ

Maalesef yayınlanan her ipucu gerçekten çok fazla bir hız veya performans artışı sağlamıyor. Hatta bunlardan bazıları, tam tersi bir sonuç bile ortaya çıkartabiliyor. CHIP, en ünlü yanlış ipuçlarının maskesini kaldırıyor.

L2 ön bellek iyileştirmesi

Yanlış: Windows XP, standart ayarları ile işlemcinin tümleşik L2 ön belleğin maksimum 256 KB'ını kullanabilir. Bir Kayıt Defteri değişikliği ile bu değeri artırabilir ve Windows'un daha hızlı çalışmasını sağlayabilirsiniz.

Gerçek: Kernel'in Hardware Abstraction Layer (HAL) adındaki bir parçası sistem açılışı sırasında işlemciye, kullanılabilir L2 ön belleğin boyutunu sorar ve aldığı cevabı Windows'a aktarır. Eğer ön bellek büyüklüğü herhangi bir nedenden ötürü sorgulanamıyorsa XP, tüm Windows NT sistemlerinde olduğu gibi 256 KB'lık bir değer atar. Söz konusu söylenti bu nedenle ortaya çıkmıştır. Pentium II'den itibaren tüm işlemciler Hardware Abstraction Layer'in L2 ön belleği sorgulamasına izin verir. Intel, bu işlevi "L2 Cache Design" olarak adlandırıyor. Daha eski işlemciler genellikle maksimum 256 KB L2 ön belleğe sahip oldukları için bu ipucu hiçbir işe yaramaz.

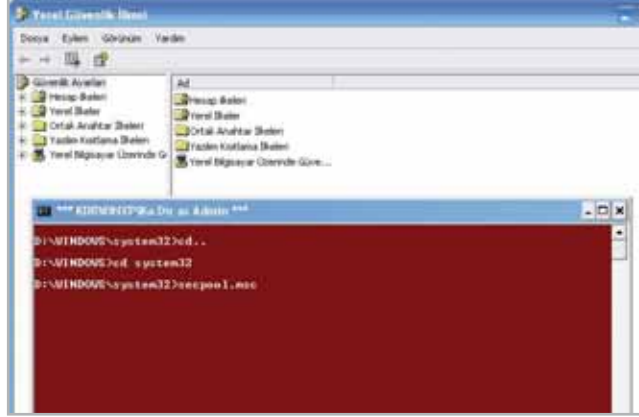
IOPageLock'un Kayıt Defteri'nden artırılması

Yanlış: "IOPageLock" değerinin Kayıt Defteri'nden artırılması ile işletim sisteminin çekirdeğine (Kernel) daha çok sistem belleği atanabilir. Bu değişiklik, önemli komutlar doğrudan hafızadan çalıştırılabileceği için Windows'u hızlandırır.

Gerçek: Bu ipucu Windows NT4'te ve hemen hiç değiştirilmeden Windows 2000 altında gerçekten de etkili oluyordu. Ancak Microsoft, Windows 2000 için Service Pack 1 ile bu işlevi açık bir şekilde devre dışı bıraktı. Bu durumu, kendisi işletim sistemi çekirdeğini geliştiren Jamie E. Hanrahan www.cmkrnl.com adresindeki web sayfasında da onayladı.

Sonuç: Bu ipucu SP1'den itibaren Windows 2000 sistemlerinde ve tabii ki Windows XP işletim sisteminde de geçersiz.

Devamı 172

3 Tam erişim: MakeMeAdmin, sınırlı kullanıcı hesabı ile çalışırken yönetici haklarını kullanmanıza imkan sağlıyor.

sadece yöneticilerin erişime izni olan *Yerel Güvenlik İlkesi* penceresi açılır. Şimdi güvenlik ayarlarını istediğiniz gibi değiştirdikten sonra iletişim penceresini kapatın. Ardından tekrar normal kullanıcı hesabı ile çalışmaya devam etmek için DOS penceresini de kapatın. Son olarak kontrol etmek için *Başlat / Çalıştır* komutunu kullanarak "secpool.msc" dosyasını çalıştırın. Bunun sonucunda gerekli izinlere sahip olmadığınız için sadece bir hata mesajı ile karşılaşacaksınız.

4 Açılış ekranının değiştirilmesi

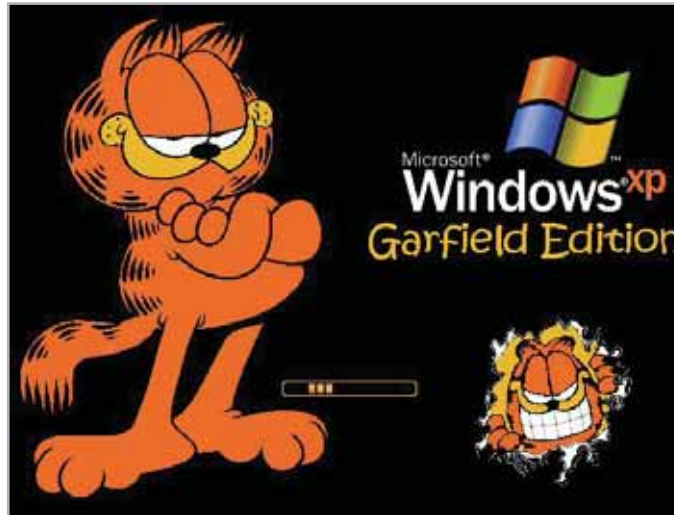
Araç: Resource Hacker

Windows XP'nin açılış ekranı, işletim sistemi çekirdeğine (Kernel) entegre edildiği için kolay kolay değiştirilemez. Ancak bir kaynak editörü yardımıyla Kernel üzerinde çalışabilir ve açılış ekranını istediğiniz gibi değiştirebilirsiniz.

! DİKKAT: Kernel içerisinde yapılacak değişiklikler Windows için ağır sonuçlara neden olabilir. Bu nedenle söz konusu ipucunu uygulamadan önce tüm önemli verilerinizi mutlaka yedeklemelisiniz.

Ücretsiz olarak dağıtılan Resource Hacker aracını www.users.on.net/John-son adresinden temin edebilir veya doğrudan eCHIP'ten (© eCHIP-Code XP İpuçları) yükleyebilirsiniz. Programı kurduktan sonra Windows gezginini kullanarak "Windows/systemw32" klasöründe bulunan "ntoskrnl.exe" dosyasının bir yedek kopyasını oluşturun ve bunun ismini, örneğin "nt_resim.exe" olarak değiştirin.

Artık ihtiyacınız olan tek şey kendinize ait bir açılış resmi. Bu resim mutlaka Bitmap biçiminde, 640 x 480 piksel büyüklüğünde ve 16 renk derinliğinde olmalıdır. Gerekirse resminizi, Paint Shop Pro gibi bir resim işleme aracı yardımıyla uygun şekilde değiştirebilirsiniz. Eğer resim işleme programınız Windows paletini destekliyorsa, resminizi bu şekilde kaydetmelisiniz. Aksi takdirde XP'nin görüntülemesi sırasında renk bozulmaları meydana gelebilir. Şimdi Resource Hacker aracını çalıştırın ve *File / Open* komutunu kullanarak "nt_resim.exe" dosyasını açın. Ardından *Action / Replace Bitmap* komutunu çalıştırın ve *Open file with new* →

4 Özel açılış ekranı: ResourceHacker yardımıyla, Windows XP çekirdeğine gömülü açılış ekranını değiştirebilirsiniz.

bitmap komutunu kullanarak kendi hazırladığınız açılış resmini seçin. Ardından *Replace* düğmesine tıklayın ve dosya içeriğinde yaptığınız değişiklikleri kaydedin. Son olarak Resource Hacker'ı kapatın.

Windows'un yeni resmi kullanarak açılabilmesi ve ciddi bir durum karşısında eski XP'ye geri dönebilmek için, açılış dosyanızda bazı değişiklikler yapmalısınız. Bunun için farenin sağ tuşunu kullanarak *Bilgisayarım* üzerine tıklayın ve *Özellikler* komutunu çalıştırın. Ekrana gelen penceredeki *Gelişmiş* sekmesinde bulunan *Başlangıç ve Kurtarma* başlığı altındaki *Ayarlar* düğmesine tıklayın. Şimdi *Düzenle* düğmesine tıklayarak "boot.ini" dosyasını açın, buradaki Windows XP açılış satırını kopyalayın ve doğrudan orijinal satırın altına yapıştırın. Ardından kopyaladığınız satırın sonuna aşağıdaki parametreyi ekleyin ve dosyayı kaydedin:

```
/Kernel=nt_resim.exe
```

Şimdi Windows'u yeniden başlatın ve açılış menüsündeki yeni kaydı seçin. Bu durumda kendi hazırladığınız açılış resmi ekrana gelecektir. Eğer sadece tek bir Windows bölümüne sahipseniz "boot.ini" dosyasını yukarıda anlatıldığı gibi bir kere daha açın. Yazı imlecini içerisinde değişiklik yaptığınız Kernel'ı gösteren satırın başına taşıyın ve aşağıdaki açılış ifadesini ekleyin:

```
default=
```

Bu sayede açılış menüsüne herhangi bir seçim yapmadığınız zaman, otomatik olarak bu Windows sürümü yüklenecektir.

5 Ağ bağlantılarının görüntülenmesi

Araç: regedit

Başlat menüsünün sağ üst tarafındaki, aralarında Bilgisayarım ve Belgelerim klasörlerinin bulunduğu tüm kayıtlar, *Başlat* menüsü özelliklerindeki ayarları etkinleştirildiği sürece, içlerindeki öğeleri alt menüler üzerinde gösterebilir. Bu sayede sürücülere ve alt klasörlere hızlı bir şekilde ulaşabilirsiniz. Ancak Ağ Bağlantılarım klasörü maalesef programcılar tarafından açık bir şekilde göz ardı edilmiştir. Bu klasörün sahip olduğu nesnelerin alt menü üzerinde görüntülenmesi için de Kayıt Defteri'nde değişiklik yapmalısınız. Bunun için aşağıdaki işlemleri gerçekleştirmeniz gerekiyor: İlk olarak Kayıt Defteri Düzenleyicisi'ni açın ve buradaki

5 Başlat menüsü değişikliği: Kayıt Defteri'ndeki küçük bir değişiklik ile Başlat menüsündeki Ağ Bağlantıları klasörü de alt menü biçiminde açılabilir.

"HKEY_CURRENT_USER\Software\Microsoft\Windows\CurrentVersion\Explorer\Advanced" anahtarını etkinleştirin. Şimdi *Yeni / DWORD Değeri* komutunu kullanarak "Start_ShowNetPlaces" adında bir kayıt ekleyin ve bunun değerini "2" olarak değiştirin. Artık bilgisayarınızı yeniden başlattıktan sonra Ağ Bağlantıları klasörünün de alt menü olarak açıldığını görebilirsiniz.

6 MAC adresinin değiştirilmesi

Araç: SMAC 1.2

Kimliklerini belli etmeden internette sörf yapmak isteyenler şu ana kadar sadece IP adreslerini gizliyorlardı. Ancak tecrübeli saldırganlar, tüm dünyada her bir ağ kartı için tek olan MAC adreslerinin (Media Access Control) yardımıyla bu tür kullanıcıları rahatlıkla tespit edebiliyorlar. Shareware olarak dağıtılan bir araç yardımıyla MAC adresinizin olduğundan farklı görünmesini sağlayabilir ve böylece kimliğiniz tespit edilmeden gezinebilirsiniz. Yazılımı sınırsız bir şekilde kullanabilmek için de 10 Euro'yu gözden çıkarmanız gerekir.

İlk olarak eCHIP'te (© eCHIP-Code XP İpuçları) bulabileceğiniz SMAC 1.2 programını kurun ve aracı çalıştırın. Programı kontrol etmek için kullanabileceğiniz deneme sürümü, sadece tek bir MAC adresinin değiştirilebilmesine izin veriyor. Program ana penceresindeki *Active MAC Address* başlığı altından ağ kartınızın sahip olduğu ve *Update MAC* düğmesini kullanarak atayabileceğiniz yeni MAC adresini ise *New Spoofed MAC Address* altından görebilirsiniz. Bilgisayarı yeniden başlattığınızda etkinleşecek olan yeni

YANILTIÇI KARTLAR

MASKESİNİ DÜŞÜRDÜK: GÜNCEL WINDOWS BLÖFLERİ

Boş hafıza Windows'u hızlandırır

Yanlış: Bir Batch dosyası veya özel araçlar yardımıyla sistem belleğini boşaltarak Windows'un çok daha hızlı ve akıcı çalışması sağlanabilir.

Gerçek: Windows, ileride ihtiyaç duyacağı geçici dosyaları genellikle sistem belleğinde saklar. Eğer hafıza düzenli olarak temizlenirse, Windows bu dosyaları sabit disk üzerinde saklamak zorunda kalır. Sabit diske erişmek belleğe erişmekten daha uzun sürdüğü için de Windows, bu ipucu sonucunda hızlanmak yerine yavaşlar.

Önce Windows'u daha sonra bilgisayarı kapatın

Yanlış: Eğer Windows'u sonlandırmadan önce bilgisayarı kapatırsanız çok kötü sonuçlar ortaya çıkar. Sabit disk zarar görebilir veya yeniden açılış sırasında ağ bağlantısı kurulamayabilir.

Gerçek: Eğer sabit diskiniz çalışırken bilgisayarı kapatırsanız, dosyanın tamamı disk üzerine yazılamayacağı için aslında okunamaz bir dosyanız olacaktır. CHIP, Windows XP Home yüklü bir bilgisayarı birkaç gün süreyle doğrudan kapatarak bir dayanıklılık testi yaptı. Bu sırada Word gibi birçok programı açık tuttuk ve tabii ki ağ ve internet bağlantılarını da sonlandırmadık. PC, her şeye rağmen sorunsuz bir şekilde çalışmaya devam etti.

Büyük hafızalarda sistem ön belleğinin artırılması

Yanlış: Eğer 512 MB'tan daha fazla sistem belleğine sahipseniz "DisablePagingExecutive" ve "LargeSystemCache" Kayıt Defteri öğelerini değiştirebilirsiniz. Böylece sistem performansını artırabilirsiniz.

Gerçek: Bu kesinlikle doğru değil. Her iki kayıt da Windows değişikliklerinin ne sıklıkla sistem dosyalarına kaydedileceğini ve benzeri değişikliklerin ne sıklıkla sabit diske saklanacağını belirler.

MAC adresini "ipconfig /all" komut satırı ifadesini kullanarak kontrol edebilirsiniz. **İpucu:** MAC adresleri belirli bir sisteme göre dağıtılır ve ilk bitler üreticileri belirten kodları saklar. Örneğin, Realtek'in kodu 00-20-08'dir. Tüm ağ kartı üreticilerinin kodlarına da <http://mapne.com/Ethernet/vendor.html> adresinden ulaşabilirsiniz. →

HİLELİ KARTLAR

MASKESİNİ DÜŞÜRDÜK:
GÜNCEL WINDOWS BLÖFLERİ

Eğer sabit diske erişim sayısı azalır, kaydedilmek için bekleyen veriler hafıza üzerinde daha uzun süre saklanır. Bunun sonucunda uygulamalar ve hizmetlerin kullanabilecekleri hafıza alanı da küçülür. Böylece devamlı olarak gerekli hafıza alanının boşaltılmasını bekleyen yazılımlar daha da yavaş çalışır. Buradaki tek istisna ise farklı bir hafıza denetimine sahip olan Windows 2000 Server gibi özel Windows sürümleri. Söz konusu ipucu bu sistemlerde olumlu sonuç veriyor.

Bazı tarayıcılar daha yavaş

Yanlış: Bazı Avrupa ülkeleri hızlı tarayıcıları kopyalayıcı olarak sınıflandırıyor. Tüm bu tür cihaz üreticileri, özel bir lisans vergisi ödemek zorunda kalmamak için cihazlarını özel olarak yavaşlatmış sürücüler ile sunuyor ve böylece söz konusu vergiden tasarruf edebiliyor. Cihazın daha hızlı çalışması için de yabancı bir ülkeye ait sürücünün kurulması yeterli oluyor.

Doğru: Böyle bir şey söz konusu değil. İlgili lisans vergisi yavaş cihazlar için de geçerli olduğu için cihazın sürücü ile özellikle yavaşlatılması kesinlikle gereksiz. Ancak çok eski bir tarayıcıya sahipseniz, yabancı bir ülkeye ait farklı bir sürücü kullanmayı deneyebilirsiniz.

7 Tanınmayan virüslere karşı koruma

Araç: A² Free, HiJackFree

Sabit diski kontrol eden ve en yeni virüs imzalarını üreticinin web sayfasından düzenli olarak indiren klasik virüs tarayıcıları; zararlıları, imzalarının yardımıyla

tespit edebilir. Buna karşılık herhangi bir ücret ödmeden kullanabileceğiniz anti virüs ve güvenlik duvarı yazılımları için tamamlayıcı bir araç olan A Squared ise Truva atı, internet solucanı, numara çeviriciler veya casusluk araçlarını davranışlarından tanır. Bu sayede, imzaları olmadığı için normal virüs tarayıcılar tarafından tespit edilemeyen zararlıların tehlikelerini de rahatlıkla savuşturabilirsiniz. Ayrıca HiJackFree yardımıyla da Hijacker saldırılarına karşı koyabilirsiniz.

Her iki aracı da eCHIP'ten (© eCHIP-Code XP İpuçları) yükledikten sonra isterseniz tüm diskinizi zararlı araçlara karşı tarayabilirsiniz. Background Guard ise sahip olduğu IDS (Intrusion Detection System), saldırı tespit sistemi sayesinde çalışan tüm programların davranışlarını inceliyor ve tespit ettiği zararlıların çalışmasını engelliyor. Kapsamlı bir analiz aracı olan HiJackFree ise tecrübeli kullanıcıların her tür Hijacker'ı, casusluk araçlarını, Truva atlarını ve solucanları tespit etmelerine ve bunları silmelerine yardımcı oluyor.

8 Linux bölümlerinin okunması

Araç: Ext2 sürücüsü

Windows disk bölümlerinin yanında bir de Linux işletim sistemine sahip olan kullanıcılar, her iki işletim sisteminin veri alışverişinde bulunabilmesi için şu ana kadar hep üçüncü bir bölüm oluşturmak zorundaydılar. Bunun nedeni ise Windows'un Ext2 dosya biçimini kullanan Linux bölümlerini okuyamaması. Ancak ücretsiz olarak dağıtılan bir sürücü yardımıyla artık Windows da Ext2 biçimindeki bölümleri okuyabiliyor. Bunun için gerekli olan Ext2 Installable File System for Windows'u www.fsdriver.org adresinden temin edebilir veya eCHIP'ten kura-

bilirsiniz. Bu sürücüyü yükledikten sonra tüm Linux bölümlerine her Windows uygulamasını kullanarak ulaşabilirsiniz. Bu, gerekirse Denetim Masası'ndaki IFS Drives üzerinden değiştirebileceğiniz bir sürücü harfi olacaktır.

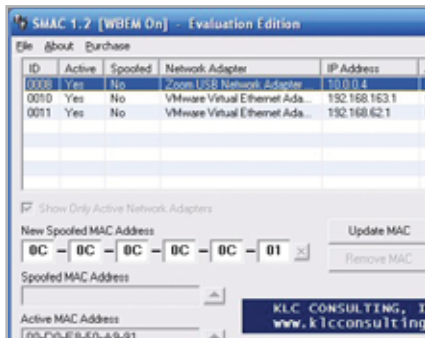
İpucu: Eğer Windows bölümünde yeteri kadar boş alan kalmazsa takas dosyasını Linux disk bölümüne taşıyabilirsiniz. Bunun için farenin sağ tuşunu kullanarak *Bilgisayarım* simgesine tıklayın ve *Özellikler* komutunu çalıştırın. Takip eden pencere-deki *Gelişmiş* sekmesinde bulunan *Performans* başlığı altındaki *Ayarlar* düğmesine tıklayın. Şimdi, buradaki *Gelişmiş* sekmesini etkinleştirin ve *Değiştir* düğmesine tıklayın. Artık takas dosyasının oluşturulacağı konum için Ext2 şeklinde biçimlendirilmiş olan sürücüyü seçebilirsiniz.

9 XP Home'daki erişim izinleri

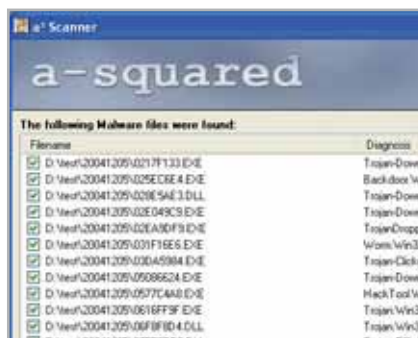
Araç: XV132, regedit

XP Home Edition kullanıcıları, XP Professional altında dosya ve klasörlere erişim izinlerinin belirlendiği *Güvenlik* sekmesini göremez. Aslında XP Home da söz konusu sekmeye sahip, ancak görüntülenmesi "rshx32.dll" dosyası tarafından engelleniyor. Bu dosyayı devreden çıkartarak dosya ve klasör özelliklerindeki *Güvenlik* sekmesine ulaşabilirsiniz.

eCHIP'te (© eCHIP-Code XP İpuçları) bulabileceğiniz XV132 programını kurun. Ardından *File / Open* komutunu kullanarak "Windows\System32\rshx32.dll" dosyasını açın ve *Adres / Goto* komutu ile ekrana gelen pencereye "95D" (onaltılık) veya "2408" (onluk) adresini yazın. Bu satırdaki "65" değerini "61" olarak değiştirin. Bu sayede DLL dosyasının Kayıt Defteri'ndeki "OptionValue" ögesini aramasını ve *Güvenlik* sekmesini serbest bırakmasını sağlayabilirsiniz. Dosyayı, Windows'un di-

6 Hileli: SMAC, yabancı PC'leri farklı MAC adresi ile şaşırtıyor. Korsanlara karşı bir önlem olarak kullanılabilir.

7 Daha güvenli: A2 Free ve HiJackFree, anti virüs ve güvenlik duvarı yazılımlarının eksiklerini tamamlıyor.

8 Veri alışverişi: Sürücüsü sayesinde Windows, Linux bölümlerini de sorunsuz bir şekilde okuyabiliyor.

9 Home'dan Professional'a: "rshxp.dll" dosyasını değiştirerek güvenlik sekmesinin görünmesini sağlayabilirsiniz.

ğer görevleri için orijinal dosyaya ihtiyaç duyulmasından dolayı "rshxp.dll" gibi farklı bir isim altında System32 klasörüne kaydedin. Eğer orijinal dosya içerisinde değişiklik yaparsanız, sistem dosyası kontrolü ile devamlı sorun yaşayabilirsiniz. Şimdi birkaç Kayıt Defteri ögesini değiştirdiğiniz dosyaya uygun olarak ayarlamalısınız. Bunun için Kayıt Defteri Düzenleyicisi'ni başlatın ve "HKEY_LOCAL_MACHINE" ögesini seçin.

Düzen / Bul komutunu kullanarak kendisi de şifreli bir anahtar içerisinde bulunan "InProcServer" alt anahtarındaki "rshx 32.dll" dosyasına ait kaydı arayın. Buradaki Dize Değeri'ni aşağıdaki şekilde değiştirin ve Kayıt Düzenleyicisi'ni kapatın:

rshxp.dll

Artık farenin sağ tuşunu kullanarak bir

11 Şişpak ekran görüntüsü: Purrint.exe isimli araç, ekran görüntülerini, doğrudan yazıcıya gönderiyor.

klasöre tıklayıp kısayol menüsündeki *Paylaşım ve Güvenlik* komutunu çalıştırdığınızda XP Professional'dan tanıdığımız *Güvenlik* sekmesi de XP Home altında ekrana gelecek.

Böylece her kullanıcının söz konusu klasöre erişim haklarını belirleyebilirsiniz. Eğer tüm bu işlemleri gerçekleştirmek istemiyorsanız ücretsiz olarak dağıtılan FileSecPatch (© eCHIP-Code XP İpuçları) aracını da kullanabilirsiniz.

10 XP Home'daki erişim izinleri

Araç: XV132, regedit

Dizin hizmeti Active Directoy, kullanıcılar, gruplar, hizmet alanları ve ağa özel çeşitli bilgileri saklar. Örneğin, ağdaki belirli bir programa hangi kullanıcıların eriştiğini görebilmek için özel bir arama penceresine ihtiyacınız var. Windows

2000 kullanıcıları bu arama penceresine hızlı bir şekilde ulaşabilirler, ancak bu, Windows XP altında saklanmıştır. Arama penceresini açmak için *Başlat / Çalıştır* komutunu kullanarak aşağıdaki ifadeyi yazın:

rundll32 dsquery,OpenQueryWindows

Ancak bu pencereyi kullanabilmek için tabii ki Active Directory hizmetini çalıştırmış olmanız gerekli. Aksi takdirde sadece bir hata mesajı ile karşılaşabilirsiniz.

11 Pratik ekran görüntüleri

Araç: Purrint.exe

Örneğin, çalışma ekranınızın yazıcı çıktısı almak için ekran görüntülerini şu ana kadar hep bir grafik işleme aracını kullanarak panodan kopyalamak zorundaydınız. Ancak ücretsiz olarak http://dana.ucc.nau.edu/~tsr_22/apps/#purrint adresinden dağıtılan Purrint.exe (© eCHIP-Code XP İpuçları) aracını kullanarak tüm bu zahmetten kurtulabilirsiniz.

Ekran görüntüsü almak için [PrintScreen] tuşuna bastığınızda yazdırabileceğiniz, kaydedebileceğiniz veya daha önceden olduğu gibi Windows panosuna kopyalayabileceğiniz bir ön izleme penceresi ekrana gelir.

Eğer bu pencere ekrana gelmezse, görev çubuğundaki simgesini kontrol ederek Purrint aracının çalıştığından emin olmalısınız. ■

MH / Kadir Tuztaş, ktuztas@chip.com.tr

WINDOWS XP'NİN JOKERİ

» Kimsenin hesaba katmadığı rafine çözümler

Eğer tüm kozlarınız da işe yaramazsa, elinizde kalan bir iki jokeri kullanabilirsiniz. Bir hile yardımıyla tüm Solitaire partilerini kazanın ve kısmen mantıksız olsalar da eğlenceli Windows işlevlerini keşfedin.

Her zaman kazanın

Her Solitaire oyununu kazanmak mı istiyorsunuz? Oyunu her seferinde mükemmel bir şekilde kazanmak için yapmanız gereken tek şey [Alt]+[Shift]+[2] tuş bileşimini uygulamak.

Galibiyet sevinci: Basit bir kısayol tuş bileşimiyle tüm Solitaire oyunlarını galibiyet ile sonlandırabilirsiniz.

Rakibiniz kaybedsin

Freecell oyununda da rakibinizi masadan silebilirsiniz. Bunun için [Ctrl]+[Shift]+[F10] tuş bileşimini uygulayın ve ekrana gelen penceredeki *Durdur* düğmesine tıklayın. Ardından herhangi bir karta çift tıkladığınızda rakibiniz otomatik olarak kaybedecek.

Rakibe izin yok

Bill Gates'in Internet Explorer'ın bedava dağıtılan rakibinden ne kadar rahatsız olduğunu Internet Explorer'ın adres çubuğuna aşağıdaki ifadeyi yazarak öğrenebilirsiniz:

About:Mozilla

Bunun sonucunda "mshtml.dll" dosyası tarafından çalıştırılan bir mavi ekran görünecek. Söz konusu mavi ekran bilgisayarını çökertmediği için panik yapmanıza gerek yok.

Her şeyin bulunması

Neden hep tek bir dosyayı arayasınız ki? Bir kez de sabit disk üzerindeki tüm dosyaları aramak için Windows'un arama işlevine şu ifadeyi girin:

catch.me.if.you.can

Ancak bu arama işleminin büyük bir sabit diskte oldukça uzun sürebileceğini göz önünde bulundurup biraz sabırlı olmalısınız.

Emülatör oyunlarını online oynayın...

Online emülatör rehberi

Eskiden Atari salonlarında oynadığımız o zevkli oyunları, şimdilerde emülatör yazılımları yardımıyla bilgisayarlarımızda da canlandırıp nostalji yaşayabiliyoruz. CHIP bu ay emülatör oyunlarını internet üzerinden diğer kullanıcılarla online olarak oynayabilmeniz için gerekenleri tüm detaylarıyla açıklıyor.

Bugün her köfle başına iki veya üç internet kafenin düştüğü ülkemizde, daha internetle tanışmadan önceki popüler mekânlar olan Atari salonlarındaki oyun makinelerinin başında hangimiz vakit geçirmedik ki? Her türden oyunu büyük bir zevk ve merak içinde oynadığımız o dönemleri özlememek tabii ki elde değil. Bilgisayarların evlerimize yavaş yavaş girmesiyle birlikte popülaritesini yitirmeye başlayan oyun salonlarında oynadığımız ve tabiri caizse “jeton canavarı” olan oyunları, emülatör adı verilen küçük yazılımlar yardımıyla evde bilgisayarlarımızda da oynayabilmemiz, hepimize çok güzel bir nostalji yaşıyor hiç kuşkusuz.

Gerekli emülatör yazılımlarını bilgisayarımıza kurup yapılandırdıktan sonra bu oyunları rahatlıkla bilgisayarımıza karşı oynayabiliyoruz. Ama internet üzerinden online olarak başka kullanıcılarla oynamanın ve emülatör oyunları turnuvalarına katılmanın zevki bir başka olurdu herhalde. Bu ayki yazı konumuzun temelini, emülatör oyunlarını internet üzerinden bir başka kullanıcıyla nasıl oynayabileceğiniz oluşturuyor.

Ayrıca en popüler emülatör yazılımlarının nasıl kullanılacağı, kendi oyun sunucunuzu nasıl kuracağınız ve eski oyunları nereden bulabileceğiniz de yazımız içerisinde yer alıyor.

MAME32 (Multiple Arcade Machine Emulator): En popüler emülatör

MAME32, Windows işletim sistemi üzerine kurularak emülatör oyunlarını rahatlıkla çalıştırabileceğiniz başarılı bir emülatör yazılımı. Oyun çeşitliliğinin hayli yüksek olması, bu emülatörün kullanıcılar tarafından daha fazla tercih edilmesini sağlıyor. Yazılımın birçok farklı sürümü mevcut ve hemen hemen hepsinin ayarları ay-

nı şekilde yapıyor. Örneğin biz yazımızda MAME32k 0.90 sürümünü kullanacağız ve bu sürümün sonundaki k harfi, oyunları internet üzerinden online olarak oynayabilmemizi sağlayacak olan Kaillera sistemini desteklediğini gösteriyor. Yani MAME32'nin kullanacağımız bu sürümüne, oyunları online oynayabilmemizi sağlayan Kaillera eklentisi entegre edilmiş bulunuyor.

MAME32k 0.90 sürümünü dergiyle beraber sizlere sunulan eCHIP'ten kolayca bilgisayarınıza kaydedebilirsiniz (eCHIP Code: MAME32k). Kaydettiğiniz Mame32k90.zip dosyasını, dizin yapısını koruyarak sabit diskinize açın ve daha sonra emülatörün çalışabilmesi için MAME32k 0.90.exe dosyasını çalıştırın. Bu aşamada MAME32 emülatörü ile oyunları çalıştırabilmeniz için belirli yapılandırma- lar yapmanız gerekecek.

MAME-32 emülatörünün ayarları şu şekilde gerçekleşiyor

Sabit diskinizde bulunan oyunların dizinlerini programa tanıtıp bu sayede algılanmasını ve MAME32 ile rahat bir şekilde oynanabilmesini sağlayabilmeniz için programın Options menüsünden Directories menüsüne girin. Karşınıza gelen pencerede açılır menüde bulunan ROM seçeneğine tıklayıp yan taraftaki Browse düğmesine basın ve emülatör oyunlarınıza

Ayarlar: Oyuna girdikten sonra [Tab] tuşuna basarak ayar penceresini ekrana getirebiliyorsunuz.

Kaillera: Kaillera desteği bulunan bir MAME32 emülatörü ile rahatlıkla internet üzerinden oyun oynayabilirsiniz.

Dizinleri tanıttın: MAME32 emülatörüne oyunları, yani ROM dosyalarını sakladığınız dizinin yolunu gösterin.

kaydettiğiniz dizini gösterin. Daha sonra programın ana penceresine dönüp sol kısımdan Available sekmesine geçin ve [F5] tuşuna basarak emülatörün, gösterdiğiniz oyun dizinindeki oyunları algılamasını sağlayın. Yani siz elinizdeki emülatör oyunlarınızı belirli bir klasör altında topluyorsunuz ve biraz önce bahsettiğimiz gibi bu klasörü Options menüsündeki Directories kısmından programa tanıtıp oyunlarınızı rahatlıkla oynayabilecek duruma geliyorsunuz. Bu aşamadan sonra, istediğiniz oyunu üzerine çift tıklayarak çalıştırabilirsiniz. Emülatörün diğer tüm ayarlarını Options menüsündeki Default Game Options seçeneğine tıklayarak açabileceğiniz ayar penceresinden halledebiliyorsunuz. Oyunları çalıştırdıktan sonra klavyenizden [Tab] tuşuna basarak açacağınız menünün Input General bölümünden, oyun kontrolünü sağlayacak tuşlarınızı ayarlayabiliyorsunuz. Daha sonra oyunları belirlediğiniz tuş takımlarıyla rahatlıkla oynayabilirsiniz. Standart olarak yapacağınız yapılandırmalar bu şekilde.

MAME32k ile online oyun oynayın: Gerçek rakiplerin zevki bambaşka

MAME32 emülatörü ile online olarak diğer internet kullanıcılarıyla oyun oynayabilmeniz için yazımızın önceki bölümünde sözünü ettiğimiz gibi MAME32k 0.90 sürümünü eCHIP'ten bilgisayarınıza kurduğunuz ve yukarıda anlatılan adımları uygulayarak oyunları problemsiz bir şekilde çalıştırıp oynayabildiğinizi varsayıyoruz. Bu aşamadan sonra bir oyun sunucusuna bağlanarak online oyun oynayabilmemizi engelleyecek herhangi bir problem yok. İyi bir internet bağlantısı, Kaillera destekli bir emülatör yazılımı ve internet üzerinden oynamak istediğimiz oyun-

lar bilgisayarımızda hazır duruyor.

Şimdi ilk adım olarak MAME32k emülatörünü çalıştırın ve File menüsünden KAILLERA for NetPlay seçeneğine tıklayın. Bu aşamadan sonra Kaillera Client çalışacak ve internet üzerindeki oyun sunucularının bir listesini indirecektir. Pencerenin alt kısmındaki Username bölümüne kullanmak istediğiniz kullanıcı adınızı yazıp listeden istediğiniz herhangi bir oyun sunucusunu seçin ve Connect düğmesine basarak sunucuya giriş yapın.

Giriş yaptığınız sunucunun penceresi de Kaillera Client penceresi üzerine açılacaktır. Bu pencerede genel bir sohbet bölümü bulunuyor ve sunucuya bağlı diğer kullanıcılarla iletişiminizi bu bölüm aracılığı ile sağlıyorsunuz. Bunun dışında Current games bölümünde ise sunucu üzerinde o an oynanan oyunları ve hangi emülatör ile oynandığı yazılıyor.

Burada dikkat edilmesi gereken bir nokta var: Bağlı olduğunuz sunucuya sadece MAME32k emülatörü ile bağlanan kullanıcılar olmayacak. Kaillera desteği bulunan diğer emülatörler de bu sunuculara bağlanabilir ve siz ancak MAME32k ile bağlanan kullanıcılarla oyun oynayabilirsiniz. Eğer sunucu üzerinde bir kullanıcı ile oyun oynamak isterseniz öncelikle Current games bölümündeki Version satırını kontrol edin ve MAME32k ile bağlanan kullanıcıları tespit edin. Daha sonra Users alanına bakarak oyuna girmesi için oyuncu beklenip beklenmediğini kontrol edin. Örneğin bu alanda 1/2 yazıyorsa bu 2 kişilik bir oyun için 2. kullanıcının beklenmediği anlamına gelir. Unutmayın, iki tarafın karşılıklı oyun oynayabilmesi için aynı oyunun her iki tarafın da bilgisayarında bulunması gerekir. Her şey uygun durumda ise oyuncu bekleyen yani Status →

bölümünde *Waiting* yazan oyuna giriş yapmak için oyunu seçip *Join* düğmesine basın ve oyunu açan kullanıcının onayını bekleyin. Eğer sizinle oynamayı kabul ederse oyun başlayacak ve beraber oynayabileceksiniz.

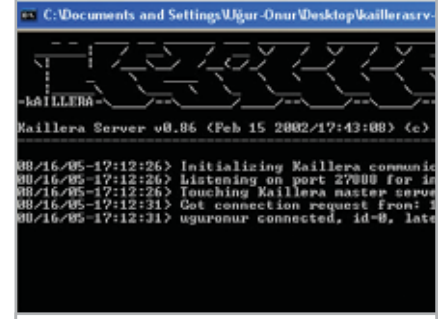
Oyun kurucu siz olup, arkadaşlarınızı davet edebilirsiniz

Diyelim ki bağlandığınız sunucuda bulunan oyunları oynamak istemiyor ve kendiniz bir oyun kurarak bir başka kullanıcının katılımını beklemek istiyorsunuz. Bunun için bağlı olduğunuz sunucu penceresinin alt kısmında bulunan *Create new game* düğmesine basın. Sisteminize yüklü olan oyunların bir listesi açılacak ve istediğiniz oyunu seçerek işlemi tamamlamış olacaksınız. Bu aşamadan sonra diğer oyuncunun katılımını bekleyecek ve eğer uygun bir oyuncu bulursanız onay vererek oyunun başlamasını sağlayacaksınız. Kaillera Server adındaki küçük bir programla dilerse kendi oyun sunucunuzu hayata geçirebiliyorsunuz. Yapmanız gereken işlemler çok basit. Öncelikle eCHIP'te bulunan Kaillera Server programını bilgisayarınıza yükleyin (eCHIP Code: Kaillera Server). Daha sonra yüklediğiniz zip dosyasını bilgisayarınıza açıp, "kaillera

Final Fight: Emülatör dünyasının en popüler oyunlarından biri. Cody, Guy ve Hagar'ı hatırlamayan var mı?

rasrv.exe" dosyasını çalıştırın. Bütün yapmanız gerekenler bu kadar, sunucunuzu kurdunuz. Oyun oynamak istediğiniz kullanıcıya "kaillerasrv.exe" dosyası çalışır durumdayken sunucu açtığınız makinenizin IP adresini verirsiniz, karşı taraf, kurdüğunuz sunucuya doğrudan IP numaranızı yazarak bağlanabilir. Bunun için MAME32k yazılımı ile Kaillera Client'ı yazımızın önceki bölümünde anlattığımız gibi çalıştırıp *Enter IP* bölümüne sunucunuzun IP numarasını yazması ve 27888 numaralı porttan bağlanması gerekir. Örneğin sunucu IP numarası 85.190.245.218 ise, *Enter IP* bölümüne 85.190.245.218:27888 yazmalıdır. Unutmayın ki oyun su-

Sunucu oluşturun: Kaillera Server isimdeki küçük programla kendi oyun sunucunuzu kurabiliyorsunuz.

nucunuz "kaillerasrv.exe" dosyası çalışır durumdayken etkindir ve uygulamayı kapatırsanız sunucu pasif duruma geçecektir. Kaillera Server klasörü içinde bulunan "kaillerasrv.conf" dosyasını herhangi bir metin editörü ile açarak üzerinde düzenlemeler yapabilirsiniz. Örneğin giriş yapan kullanıcılar için bir karşılama mesajı yazabilir, sunucuya kaç kişinin aynı anda bağlanabileceğini belirleyebilir ve daha birçok ince ayar yapabilirsiniz.

Bütün bu işlemler sonrasında emülatör oyunlarını internet üzerinden başka kullanıcılarla oynamanızı sağlayacak tüm adımları gerçekleştirmiş olduk. Kaynak siteleri kutucuğuna göz atarak emülatör ve oyunlar hakkında geniş içeriklere sahip web sayfalarına ulaşabilirsiniz.

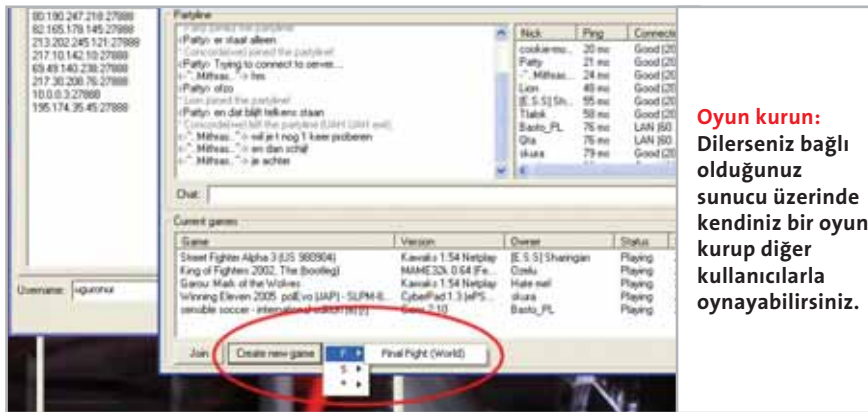
Online emülatörler yasal mıdır, değil midir? Tartışmalı bir konu

Emülatör yazılımlarını tek başına bilgisayarınızda bulundurmanız yasalara aykırı bir durum teşkil etmez. Fakat bunun yanında, bu emülatör sistemleri ile oyun oynayabilmeniz için oyunların orijinallerine de sahip olmanız gerekiyor. Aksi takdirde edinmiş olduğunuz oyunlar, yani ROM dosyaları, yasalara ve etik değerlere ters düşecektir. Şimdiye kadar bazı oyun firmalarının kapanmış olması ve bunun yanında, geçen zaman diliminde herhangi bir kullanıcıya yaptırım uygulanmamış olması, bir tabiatın olmadığını gösteriyor. Ama bu durum bundan sonra hiç olmayacağı anlamına da gelmiyor. ■

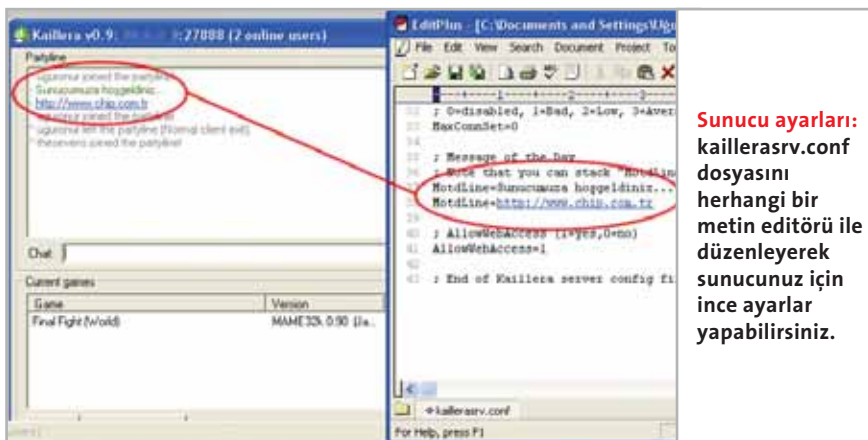
Uğur Seven/Onur Seven, uguronur@chip.com.tr

KAYNAK SİTELER

<http://www.emulasyonturkiye.com>
<http://www.rom-world.com>
<http://www.emuasyulum.com>
<http://www.romnation.net>
<http://www.roms2go.com>
<http://www.emuviews.com>

Oyun kurun: Dilerseniz bağlı olduğunuz sunucu üzerinde kendiniz bir oyun kurup diğer kullanıcılarla oynayabilirsiniz.

Sunucu ayarları: kaillerasrv.conf dosyasını herhangi bir metin editörü ile düzenleyerek sunucunuz için ince ayarlar yapabilirsiniz.

Macromedia'nın yeni yıldızı...

Captivate ile muhteşem sunumlar

RoboDemo'yu geçtiğimiz yıl satın alan ve geliştiren Macromedia, "Captivate" adlı bir şaheser yarattı. Bu sihirli yazılım, etkileşimli sunum hazırlamada kullanıcılara büyük kolaylıklar sağlıyor. CHIP, Macromedia Captivate ile her türlü çalışmanızda kullanabileceğiniz dinamik sunumların hazırlanışını anlatıyor.

Macromedia firması, geçtiğimiz yıl bünyesine kattığı RoboDemo yazılımını yepyeni bir kimliğe büründürerek Captivate ismiyle kullanıcılara sundu. Yazılımın temel amacı bilgisayar ekranında olan biten tüm hareketi kaydederek (capture), bunu etkileşimli bir sunum şekline getirmek. Bu sunumlarla ses ekleyerek daha etkili çalışmalar yaratabilir ve bunları Flash (.SWF) biçiminde kaydederek kullanabilirsiniz.

Etkileşimli CD çalışmaları veya web sayfalarınızda yayınlanmak üzere eğitim sunumları hazırlamak için ideal olan yazılım, bünyesindeki ek araçlarla bu işi çok

pratik ve kolay bir şekilde yapabilmenize olanak sağlıyor. Standart bir bilgisayar kullanıcısından, Program üzerine hizmet veren büyük şirketlere kadar geniş bir kullanıcı kitlesine hitap ediyor.

Bu yazılımla, hazırladığınız eğitim sunumlarını izleyen kullanıcıların, gereken yerlerde sunuma katılarak yönlendirme seçeneklerine sahip olabilmelerini sağlayabiliyorsunuz.

Adım adım:
Etkileşimli sunum hazırlama

Adım 1- Kayıt alanını belirleme:

Macromedia Captivate yazılımını bu ayki eCHIP CD'mizden bilgisayarınıza kolayca kurabilirsiniz (© eCHIP-Code Captivate). Programı çalıştırdığınızda ilk adımda *Record or create a new movie* seçeneği ile yeni bir kayıt yapmayı işaretliyorsunuz. Bundan sonraki bölümde, oluşturacağınız sunumun ebadını belirtmelisiniz. Bu adımları sırasıyla uyguladıktan sonra seçenekleri değerlendirebilirsiniz.

Application: Bu seçenek ile devam ederseniz, sizden sisteminizde o an çalışmakta olan programlardan birini seçmeniz isteniyor. Mesela, Word çalışıyorsa ve siz Word'ü seçerseniz, yazılım sadece Word penceresini kapsayarak buradaki görüntüyü kaydeder.

Custom size: Bilgisayar ekranının belirli bir bölümünün görüntüsünü kaydetmek isterseniz, burada kayıt alanının boyutlarını piksel olarak belirtiyorsunuz. Mesela 640 x 480 piksel olarak ayarlarsanız görüntü bu boyutlarda olur ve masaüstünüzün bu ebatlar çerçevesindeki herhangi bir alanını seçip görüntü kaydını başlatabilirsiniz.

Full screen: Masaüstünün tümünü kaydedecek şekilde görüntü kaydetmek isterseniz bu seçeneği, yani tam ekran kayıt seçeneğini seçip devam edebilirsiniz.

Adım 2- Görüntü kaydı

Kayıt alanını seçtikten sonraki aşamada ekrana gelen küçük pencere içindeki *Re-*

Ebatlar: Görüntü kayıt alanını belirlemedeki 3 farklı seçenek, kullanım kolaylığı sağlıyor.

cord düğmesi ile görüntü kaydını başlatılabiliyorsunuz. Kayıt başlayınca bilgisayar ekranındaki tüm aksiyon ve yaptığınız her işlem adım adım kaydediliyor. Sunumu sonlandırmak için ise görev çubuğundaki Macromedia Captivate simgesine tıklamanız ve görüntü kaydını durdurmak için sizden onay isteyen pencereyi *Yes* butonuna basarak geçmeniz yeterli.

Macromedia Captivate ile görüntü kaydı, yani capture işlemi yapmak için sadece bu adımları gerçekleştirmemiz yeterli. Ama işimiz sadece görüntü kaydını başlatıp gereken yerde sonlandırmakla bitmiyor tabii ki. Hazırladığımız sunumları içerik ve görünüm olarak süslemek,

Kayıt başlıyor: *Record* düğmesine bastığımızda kırmızı çerçeve içindeki tüm görüntü aksiyonları kaydedilecek.

Vurgulamalar: Captivate, sunumlarınızda belirli bölümleri vurgulayabilmeniz için birçok araç sunuyor.

onları izleyen kullanıcıların gerekirse müdahale ederek etkileşimli bir şekilde takip edebilmelerini sağlayabilmek için, hazırladığımız bu görüntüyü belirli aşamalardan geçirmemiz gerekiyor.

Adım 3- Sunumu zenginleştirin

Diyelim ki bir eğitim sunumu hazırlıyorsunuz ve kaydettiğiniz görüntünün belirli bölümlerinde vurgulamalar yapılması gerekiyor. Bu bölümlerde "text box"ların, yani metin kutularının görünmesi ve çeşitli mesajların bu metinlerle izleyiciye aktarılması, sunumu zenginleştirdiği gibi, daha kolay anlaşılabilir hale getirebilir.

Tüm bunların dışında, hazırladığınız görüntü kaydının belirli bölümlerine tetiklemeler atayarak sunumun izleyicinin katılımı ile devam etmesini sağlayabilir ve yanlış yönlendirmelerde hata vererek kullanıcıyı uyarmasını sağlayabilirsiniz. Bu sayede hazırladığınız eğitim sunumları, bunlardan yararlanacak insanları yönlendirerek hem doğru yolu bulmalarını hem de kullanıcının hedeflenen bilgiyi daha kolay kavramasını sağlayacaktır.

Kayıt işlemini sonlandırdıktan sonra görüntü kaydını Macromedia Captivate yazılımının arabirimine aktarmış olacaksınız ve burada bölümler halinde görünecek. Düzenleme yapmak istediğimiz bölüm üzerine tıklayıp *Edit* sekmesine geçerseniz, seçmiş olduğumuz görüntü karesi ekrana gelecek ve bu görüntüye istediğimiz eklemeleri yapabileceğiz. Bahsi geçen tüm bu vurgulama ve tetikleme araçları yazılımın *Insert* menüsü altında yer alıyor. Metin veya vurgulama kutucuklarından hangisini kullanmak istiyorsanız o seçeneğe tıklayarak görüntü karesine ekliyorsunuz ve daha sonra özellikler bölümünden görüntünün kaçınıcı saniyesinde

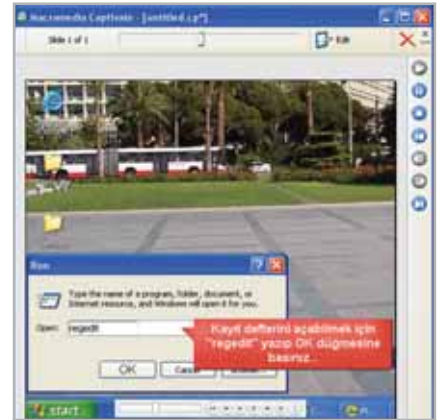
görünüp kaybolacağı gibi diğer ayarlamalarını yapıyorsunuz.

Sunumu etkileşimli hale getirmek için kullanabileceğiniz üç adet seçenek var:

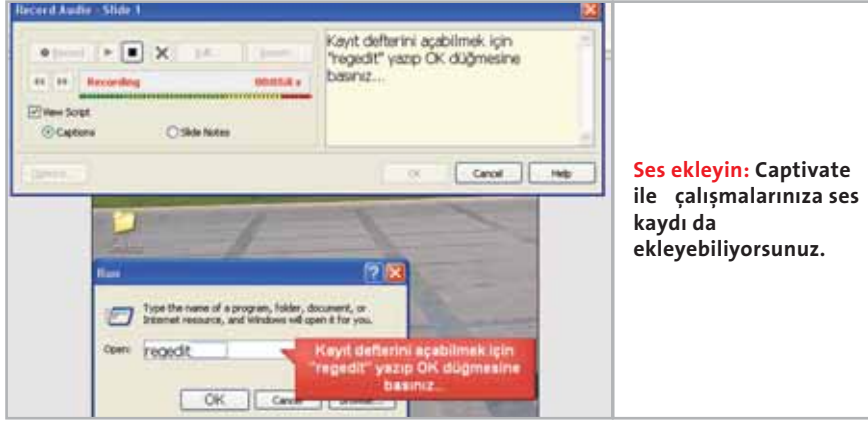
Click Box: Kullanıcıları eğitecek sunumlar hazırlıyorsanız, izleyicinin katılım sağlaması için, sunumun istediğiniz bir karesine bu seçeneği ekliyorsunuz ve sizin belirlediğiniz bir alanı kapsamasını sağlıyorsunuz. Kullanıcı, sunumun yönlendirmesi ile o alana fare imlecisi ile tıklarsa tetikleme gerçekleşiyor ve sunum kaldığı yerden devam ediyor.

Text Entry Box: Web sayfalarında arama kutucuğu olarak sıklıkla rastladığımız bu metin kutucuğunu sunumlarınızda da kullanabilir ve kullanıcının bu metin kutucuğuna sizin belirlemiş olduğunuz değeri girmesi halinde sunumun devam etmesini sağlayabilirsiniz.

Button: Çalışmalarınızda buton kullanabilir ve bu butona tıkladığında meydana →

Kullanıcı katılımı: Sunumlarınızı etkileşimli hale getirerek kullanıcıların katılımını sağlayabilirsiniz.

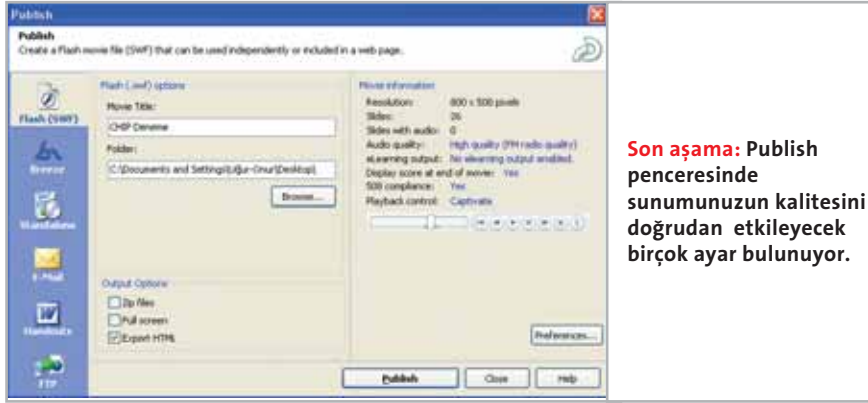

gelmesini istediğiniz tetiklemeği belirleyebilirsiniz.

Adım 4- Ses ekleyin

Macromedia Captivate yazılımı ile hazırladığınız sunumları ses ile destekleyerek anlatımın daha da etkili bir şekilde kullanıcılara aktarılmasını sağlayabilirsiniz. Ekrandaki görüntüyü anlatan bir dış ses

görüntüyü izlemeye başlamadan önce bir giriş animasyonu ile sunumun içeriğinin izleyiciye aktarılması iyi olacaktır. *Insert* bölümünde bulunan *Blank Slide* seçeneği ile boş bir kare oluşturun. Daha sonra aynı menüde bulunan *Text Animation* ile yeni bir metni çalışma alanına ekleyin. Daha sonra ise özellikler penceresinden istediğiniz efekti seçin. Giriş veya çıkış

izleyicinin sunumu kavramasında şüphesiz çok yardımcı olacaktır. Yazılımın içindeki *Audio* özelliği ile rahatlıkla ses kaydı yapabilir ve hazırladığınız görüntülere ekleyerek bu şekilde bir çalışma hazırlayabilirsiniz. Bunun için arabirimin üst kısmında bulunan *Audio* düğmesine tıklayarak kayıt penceresini ekrana getirin. Mikrofonunuzun takılı olduğundan eminseniz *Record* düğmesi ile ses kaydını başlatabilirsiniz. *Stop* düğmesi ile kaydı sonlandırdığınızda, yazılım ses kaydını otomatik olarak içerisinde bulunduğunuz kayıt parçasına ekleyecektir. Bu aşamadan sonra sunumun o bölümünde görüntünün yanında kaydettiğiniz ses de kullanıcı tarafından dinlenebilecek.

Adım 5- Animasyonlar

Hazırladığınız sunumların başlangıç veya bitiş bölümleri için animasyonlu giriş ve çıkış kareleri hazırlayabilirsiniz. Kullanıcı

hazır bulunan .avi, .swf veya .gif animasyonunu çalışma alanına ekleyebilir ve sunum içerisinde görünmesini sağlayabilirsiniz. Bunun için ise *Insert* menüsünde bulunan *Animation* seçeneğini kullanmanız gerekecek.

Adım 6- Kayıt işlemi

Macromedia Captivate ile hazırladığınız sunum çalışmalarının son aşamasında, artık ekleyeceğiniz başka bir materyal kalmadıysa swf olarak kaydedebilirsiniz. Bunun için program arabiriminde bulunan *Publish* düğmesine basın ve ilk sekme olan *Flash (SWF)* bölümünü ekrana getirin. Bu bölümde hazırladığınız sunum ile ilgili birçok ayara hükmedebiliyorsunuz. Mesela sunumda kullanılan ses kalitesi veya programın otomatik olarak eklediği ve üzerinde görüntüyü ileri geri sarma, durdurma gibi düğmelerin bulunduğu çubuğun renklerini, biçiminin nasıl olmasını istiyorsanız ayarlayabiliyorsunuz. Bu kısımda yapacağınız ayarlamalar, oluşturacağınız sunumun kalitesi ve boyutunu etkileyecektir. *Movie Title* bölümüne başlık yazın, *Folder* bölümünde ise dosyanın kayıt edileceği yeri belirleyin. Son olarak "*Publish*" düğmesine basarsanız çalışmanız .swf dosyası biçiminde kaydedilecektir.

Sonuç olarak Macromedia Captivate kendi alanında rakip tanımayan çok başarılı bir yazılım olarak dikkat çekiyor. Etkileşimli sunum çalışmalarınızda programın birçok pratik aracı sizlere büyük kolaylıklar sağlayacak. Hiç şüphesiz ki yazılımın derinliklerine indikçe yeni özelliklerini keşfedeceksiniz. Böylelikle kullanım çeşitliliğini artırdıkça, her defasında daha farklı ve daha yaratıcı sunumlar hazırlamanız çok da zor olmayacak. ■

Uğur Seven, Onur Seven, uguronur@chip.com.tr

DİJİTAL GELECEK SAYILARDA

Symbian işletim sistemine sahip bir cep telefonunuz varsa yapabileceğinizin sınır tanımıyor. Yeni yazı dizimiz Symbian'ın kullanım alanlarını ayrıntılı olarak tanıtmayı hedefliyor.

BÖLÜM 1: E-POSTA VE HABER GRUPLARI CEBİNİZDE

BÖLÜM 2: CEP TELEFONU MU WEB KAMERASI MI?

BÖLÜM 3: CEPTE OYUN KEYFİ

BÖLÜM 4: CEPTE SİNEMA KEYFİ

BÖLÜM 5: OFİS UYGULAMALARI DA CEBİNİZDE

BÖLÜM 6: DİJİTAL SEKRETERİNİZ GÖREV BAŞINDA

BÖLÜM 7: PC'Yİ CEPTE YÖNETMEK

Symbian'ın tüm marifetleri VI:

Sekreteriniz görev başında

Gündelik hayatın yoğunluğunda randevuları, doğum günlerini anımsamak, önemli çağrılarını yanıtlamak ya da gereksiz görüşmelerle vakit yitirmemek, başarılı bir sekreter olmadan imkânsız. Symbian işletim sistemli cep telefonunuzu kişisel bir dijital sekretere dönüştürecek tüm yazılımları bu yazıda bulabilirsiniz.

Symbian işletim sistemli, akıllı telefonlar kullanıcılarına kişisel zaman yönetimi konusunda katkı sağlama noktasında da iddialı. Aslında günümüz cep telefonlarıyla birlikte gelen standart yazılımların iletişim işlevlerine ağırlık verdiği söylenebilir. Yine de birkaç üçüncü parti yazılımla cihazın PDA benzeri yeteneklerini ön plana çıkarmak mümkün. Bu yazılımlar, ajanda görevini üstlenmekle yetinmeyip tüm çağrılarını otomatik yanıtlama, istenmeyen numaralardan gelen mesaj ve görüşme taleplerini reddetme, dilediğiniz görüşmeleri kaydederek not almanızı kolaylaştırma gibi farklı özellikler kazandırabiliyor.

Symbian işletim sistemi bünyesindeki ajandanın tüm kullanıcıların taleplerine yanıt verebildiğini söylemek güç. Oysa Papyrus adlı yazılımla (www.sbsh.net) S60 arabirimli telefonunuzu daha pratik bir ajandaya dönüştürmeniz mümkün. Yazılımın en büyük artısı, kişiselleştirilebilir nitelikte farklı görünüm modlarını desteklemesi. *List* ve *Grid* görünümleri haftalık programınızı farklı biçimlerde listeliyor.

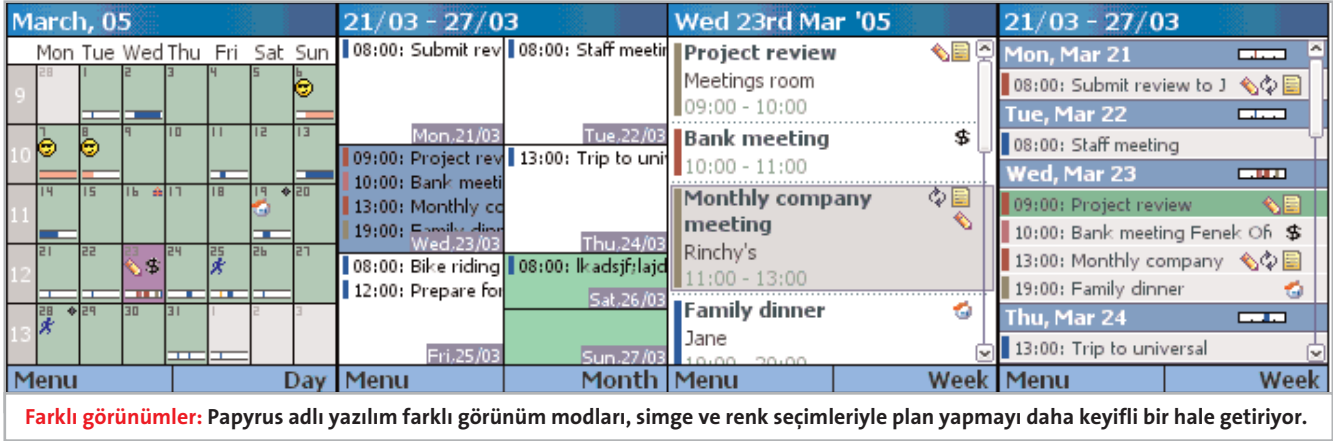
Monthly, yani aylık görünümde ise farklı simge ve çubuklarla hangi günlerin diğerlerinden daha yoğun olduğu rahatlıkla anlaşılabilir. Kaydedilen randevuların tümü için farklı alarm,

kategori, renk ve hatta simge belirlemek mümkün. Papyrus'ta oluşturulan randevuların tümü doğrudan standart ajandanıza da aktarılıyor.

Günlük programınız her an telefon ekranında

Günlük programının her an cep telefonunuzun ekranında yer almasını isteyen kullanıcılar için Windows Mobile işletim sistemindeki Today ekranı oldukça başarılı bir çözüm olarak değerlendirilebilir. Active Today adlı yazılım (www.cibenix.com) S60 arabirimli telefonların tümünde yer almayan bu özellikten yararlanmanızı sağlıyor.

Telefonun "masaüstünü" kişiselleştiren bu yazılım, günlük programla birlikte okunmamış SMS, MMS, e-posta sayısı gibi bilgilere de yer veriyor. *Options / Settings / Set Favourites* menülerinden tek tuşla erişmek istediğiniz beş yazılım ya da web sayfasını belirleyebilirsiniz. Bu yazılımların simgeleri her an telefon ekranında yerini alıyor. *Settings* menüsünden ayrıca operatör logosunu değiştirebilir ve otomatik tuş kilidini etkin hale getirebilirsiniz. *Display Settings* menüsünden duvar kâğıdını, arka plan ve font renklerini değiştirmek de mümkün.

► Bırakın çağrılarınızı sekreteriniz yanıtlasın

Cep telefonuyla görüşme yapmanızı engelleyecek kadar gürültülü bir ortamdayken dahi erişilebilir olmak isteyebilirsiniz. Benzer bir durumda, sizi aramaları halinde örneğin patronunuza işe geç kalacağınızı, dostlarınıza ise akşamüzeri onlarla buluşacağınızı söyleyen bir yanıtı önceden oluşturmak için AutoPilot adlı yazılımdan (www.killermobile.com) yararlanabilirsiniz. Bu amaçla öncelikle *Voice Clips* ekranından farklı ses kayıtları gerçekleştirmelisiniz. Yazılım, gelen aramaları o kişiye özgü SMS'lerle de yanıtlayabiliyor. Her iki durumda da *Call List* menüsünden özel yanıt verilmesini istediğiniz kişileri tanımlamanız gerekiyor. Daha sonra *SMS Response* alanına mesajınızı girmeniz yeterli. AutoPilot aynı zamanda sizi rahatsız etmesini istemediğiniz numaralar için kara liste özelliğine de sahip. *Call List* penceresinde *Response Type* menüsünden tanımlanan numaradan gelen çağrıları reddedilmesi için *Reject Call*'u seçmeniz yeterli. Yazılımın ses kaydı özelliği dijital telesekreter için operatörünüze olan ihtiyacı ortadan kaldırıyor. Bunun için *Settings* penceresinde *Save Voice Message* için *Yes*'i seçmelisiniz. Aynı ekranda *Clip File* alanından standart telesekreter mesajını da seçmeyi unutmayın. AMR biçiminde kaydedilen sesli mesajları *Inbox* penceresinden dinleyebilirsiniz.

► Reklam SMS'lerini engellemek

Özellikle reklâm içerikli mesajların çoğaldığı şu dönemde SMS ve MMS'leri de filtrelemek isteyebilirsiniz. Blackball, sesli çağrıları da engelleyebilen yazılımlardan biri. Ancak asıl dikkat çekici özelliği SMS ve MMS filtresi de sunması. Filtreleme özellikleri iki gruba ayrılıyor. Bunlardan ilkinden yararlandığınızda yani kara liste oluşturduğunuzda listedeki numaralardan gelen mesajları engellerken, *List Options / Type*'tan *Whitelist*'i seçtiğinizde, seçilenler hariç tüm mesajlar bloke ediliyor. Oluşturduğunuz listeye eklediğiniz kişi ya da gruplar için *Entry Options / Expiration Date* altından engellemenin süresini de belirleyebilirsiniz. *Seçenek / View Log* menüsünden, reddedilen çağrı ve mesajların listesine her an ulaşabilirsiniz.

Her koşulda kalem ve kâğıda ulaşarak not almak mümkün olmayacağından bazı telefon görüşmelerinizi kaydetmek isteyebilirsiniz. CallRecorder adlı yazılım (www.smartappz.de) arka planda çalıştırıldığında, gelen ve giden çağrılardan yalnızca istenenleri ya da tümünü saklayabilirsiniz. Bunun için *Rules* menüsünden kişi, grup ve bilinmeyen numaralar için *Set Actions* ko-

mutuyla kural belirleyin. *Ask before record* seçildiğinde, çağrı aldığınız anda seçim yaparak kaydı başlatabilirsiniz. *Options / Setting* menüsünden *Sound Folder* olarak hafıza kartını seçmeyi unutmayın. Aksi takdirde telefonunuzun kısıtlı hafızası kısa sürede tümüyle dolabilir. *Send via Infrared/Bluetooth/Email/MMS* ile kaydı bilgisayarınıza ya da bir diğer cep telefonuna aktarabilirsiniz.

► Hava tahminleri seyahat öncesinde cebinizde

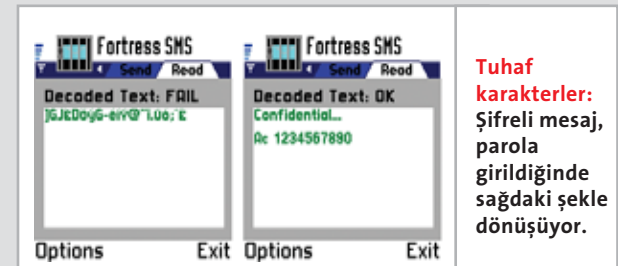
Başarılı bir dijital asistanın görevlerinden biri de iş seyahatleri ya da tatilleriniz öncesinde hava koşulları, yerel saatler, uçuş bilgileri konusunda güncel bilgilere ulaşmanızı sağlamak. WorldMate 2005 (www.mobimate.com) bu alandaki en başarılı yazılımlardan biri. Yazılımın ana penceresinden beş ayrı kentin saatlerini öğrenebilirsiniz. *Weather* menüsü İstanbul, Ankara, Bursa ve İzmir'in de aralarında yer aldığı 350 şehrin beş günlük hava durumu tahminini sunuyor. Bunun için *Change City* menüsünden kenti belirleyip *Weather Update*'i seçmeniz yeterli. WorldMate 2005'le, internet üzerinden güncellenen bilgilerle 163 farklı para birimini birbirine dönüştürebilirsiniz. *Flight Status* penceresiyle belli başlıyabancı havayolu şirketlerinin uçuş bilgilerini, rötar sürelerini cep telefonunuza taşıyor. ■

Ozan Ali Dönmez, ozand@chip.com.tr

→ AYIN PRATİK ARACI

Fortress SMS

Fortress SMS, gizlilik taşıyan mesajlarınızın alıcısına 128 bit şifreleme kullanılarak ulaştırılmasını sağlıyor. Karşı tarafın, aynı yazılım yüklü olsa dahi SMS içeriğine ulaşması ancak sizin belirlediğiniz parolayı girmesiyle mümkün. Fortress SMS'in deneme sürümünde yalnızca üç karakterden oluşan parolalara izin veriliyor. Yazılım, UIQ ve S60 arabirimleriyle uyumlu. Bilgi için: <http://my-symbian.com>

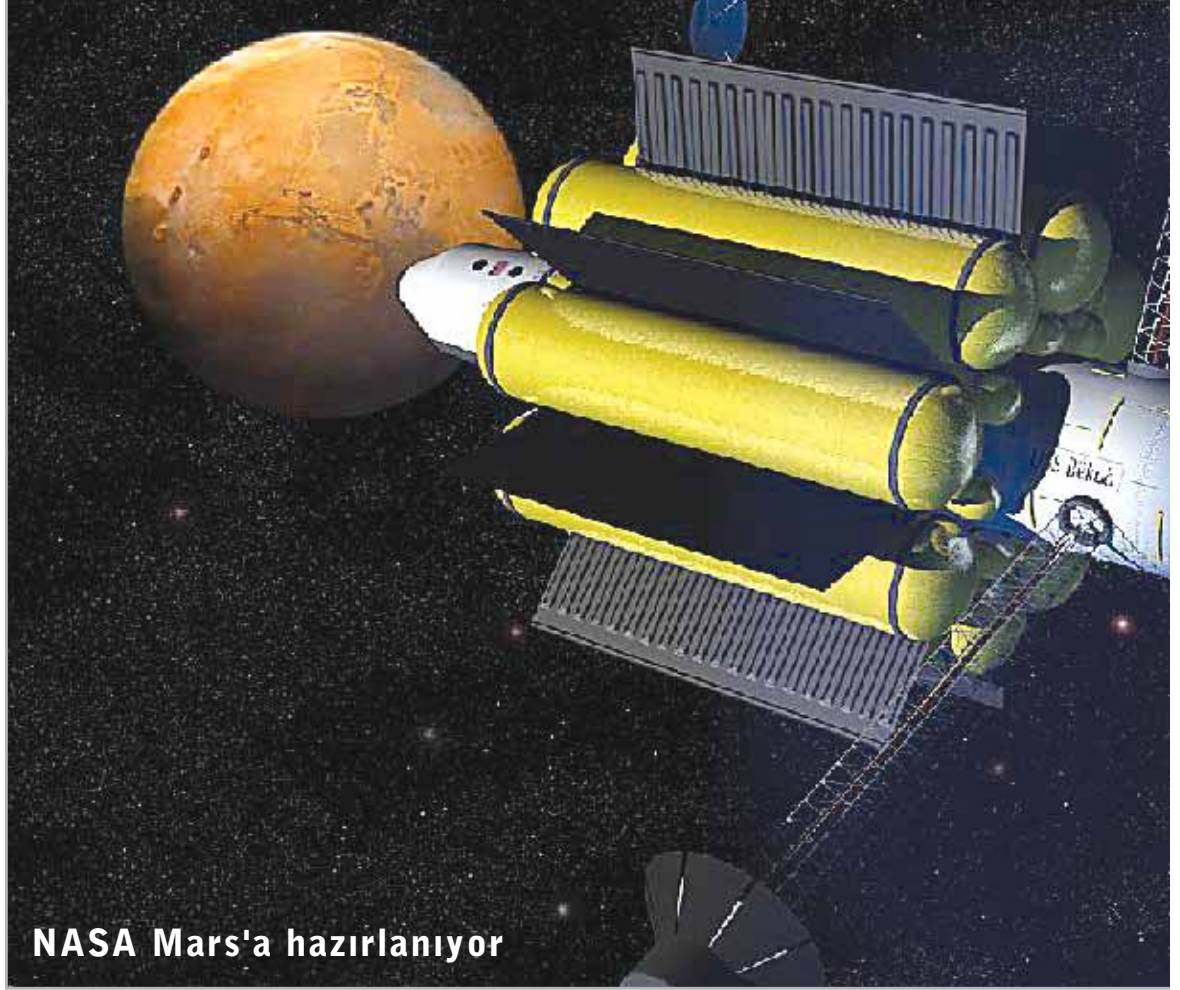

İÇİNDEKİLER

192

Yüksek teknoloji
Teknolojik yeni ürünler

194

Günümüzde Einstein
Yerçekimi dalgaları

NASA Mars'a hazırlanıyor

Füzyon motorları kalkışa hazır

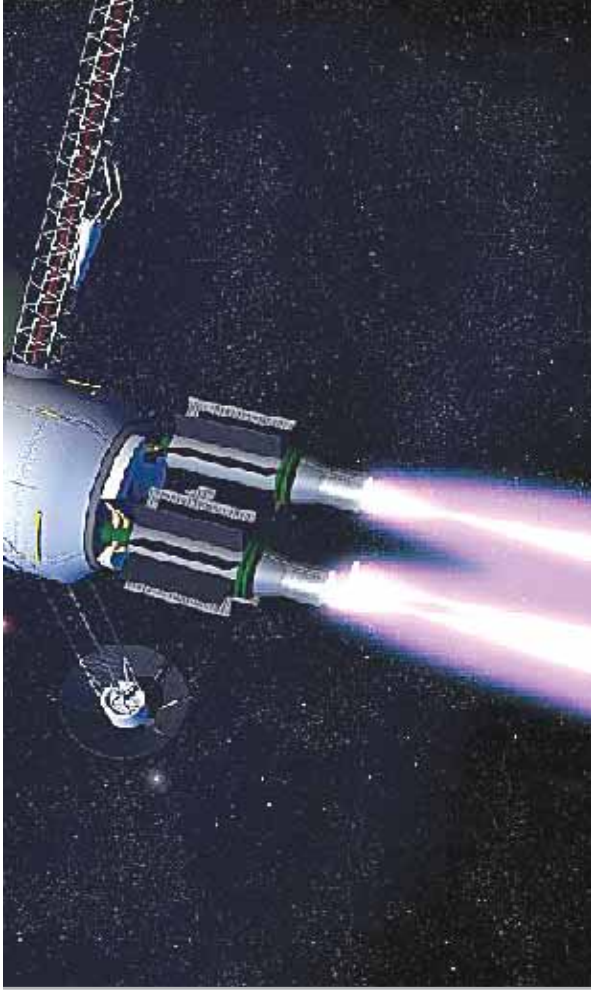
Uzay mekiklerini iten teknoloji ile Mars'a gitmek yıllarca sürüyor. Ama bilim adamları bu yolculuğu iki aya indirmenin yolunu buldu.

■ Mars'a gönderilen robotların hikâyelerini basından takip edenler, bugün kimi kaybolan, kimisi sorunlara rağmen görüntü göndermeye devam eden Mars robotlarının, dünyadan yola çıkış tarihlerinin yıllar öncesine rastladığını hatırlayacaktır. İnsanoğlunun şu anda uzay gemilerinde kullandığı motor teknolojisi o kadar yavaş ki, en yakınımızdaki gezegen olan Mars'a ulaşmak için bile yıllar gerekiyor. Elbette bu kadar uzun bir süre boyunca içindeki uzay adamlarına gerekli oksijeni ve gıdayı depolayacak dev bir uzay gemisi inşa etmek ve Dünya'dan kaldırmak için yapılacak harcamanın, dünya çapında bir ekonomik krize ve enflasyona neden olabilecek kadar büyük olacağı tahmin ediliyor. Dolayısıyla, kimse şu andaki uzay mekiklerinin motorlarında kullanılan teknoloji ile Mars'a gitmeyi göze alamı-

yor. Ancak bilim adamları, uzay gemisine 300 kat daha fazla güç ve hız verecek füzyon teknolojisi üzerinde çalışıyorlar. Üstelik ilk testler başarılı sonuçlar verirken, NASA'nın da artık heyecanlandığı ve hazırlıklara başladığı göze çarpıyor. Mars'a bir an önce insanlı uçuş yapmak artık NASA'nın öncelik sırasında en üst sırada. Geçen yıl düzenlenen dünya yörüngesine ulaşma yarışması da, NASA'nın artık uyduları tamiri, uzay istasyonu inşası, astronot taşıması gibi "ayak işi" yörünge uçuşlarını sivil uzay gemilerine bırakıp, enerjisini Mars yolculuğuna harcamak istediğinin göstergesi kabul edilmişti.

Füzyon: Güneşe hükmetmek

Füzyon, güneşin yüzeyinde meydana gelen nükleer reaksiyonları tanımlamak için kulla-

nılan bir terim. İki hidrojen atomu, çok yüksek ısı altında çarpıştığında ortaya helyum4 atomu ile muazzam miktarda enerji çıkıyor. Bu işlem güneşin alevden bir topa dönmesine neden olsa da, Dünya'ya ısı ve ışık sağlayarak hayat veriyor. Nasa'daki bilim adamları uzay gemilerine itici güç verecek yeni ve güçlü motorlar yaratmak için füzyonu kullanmaya çalışıyorlar ama önlerinde önemli sorunlar var.

Füzyon, gerçekleşmek için çok büyük boyutta ısıya ihtiyaç duyuyor ki, o sıcaklıkta tüm maddeler plazma halinde bulunuyor. Plazma, iyonize gaz anlamına geliyor ve maddenin dördüncü hali olarak biliniyor. İlkokulda öğretilen maddenin üç haline (katı, sıvı ve gaz) ek olarak, yıldızların yüzeyi gibi yüksek ısıdaki ortamlarda maddeler dördüncü bir hale, plazmaya dönüşüyor. Bu kadar sıcak bir maddeyi herhangi bir kaba yerleştirmek mümkün olmadığı için füzyon uzun süre bilimkurgu olarak kaldı. Çoğu bilim adamı, sıcak plazmaya ihtiyaç duymadan gerçekleştirilecek ve dünyanın enerji sorununu çözecek soğuk füzyon için onlarca yıl araştırma yaptı. Soğuk füzyon hayali Hollywood için bile çekiciydi. Konu hakkında onlarca film çekildi. Ancak fü-

yonu soğuk bir ortamda gerçekleştirmek yerine, sıcak plazmayı içine yerleştirebilecekleri bir kap arayan Nasa'daki bilim adamları, çok iletken bir madde olan plazmayı, manyetik alanların içinde havada asılı tutarak sabitlemeyi başardılar. Böylece, füzyon motorlarının atası olabilecek plazma motorları mümkün hale geldi ve testler de devam ediyor. Plazma motoru, yüksek ısıdaki iyonize gazın kontrollü biçimde egzozdan atılmasıyla çalışıyor. Bilim adamları küçük plazma motoru modelleri üzerinde başarılı denemelere devam ediyorlar ve hem füzyon motoru hayalini gerçeğe döndürmek için gerekli deneyimi kazanıyor, hem de şimdiden yörüngedeki uyduları yönlendirmek ve hareket ettirmek için daha kullanışlı olan plazma motorlarını pratiğe geçirmenin yollarını arıyorlar.

Mars'a yolculuk iki ay

Bir uzay gemisinin gövdesine hapsedilmiş sıcak plazmanın içinde güneş yüzeyindeki benzer füzyon reaksiyonları oluşturmak mümkün olduğunda, Mars'a yolculuk süresi iki aya inecek. Üstelik Nasa'nın tahminlerine göre insanoglu bu ileri nükleer teknolojidenden çok da uzak değil. Bu yüzyılın ortasına geldiğimizde Mars'a gidip gelen uzay gemileri ve Mars yüzeyinde araştırma yapan astronot haberleri çok sıradan olacak. Füzyon motorları çalışmaya başladığında uzay gemilerinin hidrojen yakan motorları, bir ay boyunca gemileri Mars'a doğru hızlandırmak için çalışacak. Ardından motorlar 180 derece dönecek ve bir ay boyunca da gemiyi yavaşlatmak için çalışacak. Üstelik bu teknoloji ile sadece Mars'a değil, güneş sistemindeki her gezegene ulaşmak mümkün olacak. Dünya'ya en uzak gezegen bile sadece iki yıllık bir yolculukla ulaşılabilir duruma gelecek ve güneş sisteminde dolaşan ge-

Çok ağır: Mevcut uzay mekikleri Mars yolculuğu için yetersiz. Gerekli boyuta sahip mekikleri üretmek mümkün değil.

milerin yakıt sorunu da kalmayacak. Yakıtı tükenen gemi, yakındaki bir gezegenin atmosferine girip bolca bulunan hidrojeni emerek tanklarını dolduracak ve yeniden atmosferden çıkıp yolculuğuna devam edecek.

Nasa'nın şu anda test ettiği iki yeni model motor var. Bunlardan birinin adı VASIMR, diğeri ise GDM. VASIMR iç içe geçmiş üç manyetik odanın içine hapsediği sıcak plazmayı kullanarak hızlanan bir plazma motoru. GDM ise tek bir yakıt odasının içinde uzun manyetik teller yardımıyla sıcak plazmayı hapseden ve kontrollü olarak manyetik alanın bir ucunu açıp, plazmanın dışarı çıkmasına izin veren bir sistem.

Yakın gelecekte, plazma motorları kullanılmaya başlandığında çoğu insan bu isimleri hiç duymayacak bile. Haber bültenlerinde sadece uzak bir gezegene bir uydü gönderildiğini veya Mars'a yeni bir robot yollandığını seyredecek pek çok insan, o görevlerde kullanılan teknolojinin adını ve içeriğini hiçbir zaman bilmeyecek veya ilgilenmeyecek. Bununla birlikte, yakın gelecekteki uzay görevleri, güneşin gücünü taklit etmeye çalışmamızın meyvesi olan plazma ve füzyon motorları ile gerçekleşecek. ■

Bilgi için: www.nasa.com

Cem Şancı, cemsanci@chip.com.tr

SpaceShipOne: Nasa artık "Ayak işi" olarak tanımladığı yörünge uçuşlarını özel uzay şirketlerine havale edecek veböylece Mars'a ddaklanacak.

YÜKSEK TEKNOLOJİ

Duvarlarınız zamanı yansıtın

Projektör saat

Oregon Scientific şirketinin ürettiği saatler hem zamanı gösteriyor hem de hava durumu tahmini yapabiliyor. Ürün ayrıca oda içindeki ısıyı ölçüyor. Ev dışına yerleştirilen kablosuz küçük aparatı ile hava durumu hakkında bilgi veren, hatta basıncı, rüzgarı ölçebilen ve ilerleyen saatler için hava tahmini yapabilen cihazın en göze çarpan özelliği ise ekranındaki bilgileri duvara yansıtabilmesi. Böylece saat ve hava durumu devamlı göz önünde. Yağmur beklenen bir günde şemsiyesiz dışarı çıkmamak için...

Fiyatı: 75 dolar

Bilgi için: www.oregonscientific.com/eng/

Creative Zen Vision

Multimedya çalar

Creative'in yeni multimedya oynatıcısı Zen Vision, geniş ekranı ve kullanıcı dostu menüleri ile taşınabilir multimedya oynatıcılar arasında kolayca sıyrılıyor. Apple'ın iPod tasarımını andıran beyaz çizgisi ile şık görünen cihaz, uzaktan kumanda ile yönetilebiliyor. Şarj istasyonu sayesinde araçlara yerleştirilebilir veya masaüstünde de kullanılabilen cihaz ile radyo dinlemek de mümkün. Yolda 13 saat müzik dinlemeye veya 4,5 saat video izlemeye izin veren Zen Vision'un ekranı 640 X 480 boyutunda video oynatabiliyor. Bu kalite, en yakın rakibinin iki katı yüksek çözünürlük demek. Henüz piyasaya çıkmayan ürün için Creative ön sipariş kabul ediyor.

Fiyatı: 400 dolar

Bilgi için: www.creative.com

Yüksek teknoloji kapınızda

RFID kapı kilidi

RFID teknolojisini iki ay önce CHIP dergisinde tanıtmıştık. Batının bu gözde yeni teknolojisi, çok düşük maliyetle veri depolayabilen kablosuz bir sistem. Cihaz aslında mağazalarda hırsızlığa karşı ürünlerin üzerine yapıştırılan manyetik etiketlerden çok farklı değil. Ancak kullanım alanları çok geniş. Bir firma, RFID teknolojisi kullanarak kapı kilitleri üretmiş. Kilit, belirlediğiniz pin kodlarının, kilidin ve anahtarın üzerine kodlanması ile çalışıyor. Eğer anahtarlardan birini kaybederseniz kilidi değiştirmeye gerek yok, yeni bir pin kodu üretmek, kaybolan veya çalınan anahtarı geçersiz kılmaya yetiyor.

Fiyatı: 300 dolar

Bilgi için: www.thinkgeek.com

Gelişen teknolojinin en son örnekleri

Saat kaç kit? Saat kolunda abi

Walkie-talkie saat

Cem Yılmaz'ın Kara Şimşek dizisini tiye aldığı reklam kampanyası ile hatırladık ki, 1980'lerde bir kol saati vasıtası ile başka biri ile konuşmak büyük bir olaymış. Artık cep telefonları sayesinde unutulmuş bu fanteziyi gerçekleştirmek zor değil. İnternette küçük elektronik cihazlar satan her web sitesinde kolaylıkla bulunan walkie-talkie saatler ile birkaç yüz metre mesafe içinde cep telefonu kullanmadan arkadaşlarınızla haberleşmeniz mümkün.

Fiyatı: 40 dolar

Bilgi için: www.firebox.co.uk

Yeni taşınabilir multimedya merkezi

i-Bead 700 Multimedya çalar

i-Bead 700 modeli multimedya çalar, renkli ekranı ile video oynatabilen, müzik çalabilen, veri depolayan bir cihaz. Sadece tasarımın fotoğraflarını yayınlayan üretici firma iBead, henüz cihazın teknik özellikleri hakkında açıklama yapmadı. Ancak piyasadaki benzer ürünlerle rekabet edebilmesi için onlarca gigabayt depolama kapasitesi, onlarca saat çalışma süresi, farklı dosya biçimi desteği gibi teknik özelliklere sahip olacağı bekleniyor. Cihazın üzerindeki LCD ekranının, ürünün toplam boyutuna oranının küçük tutulmasına, enerji tasarrufu amacını taşıdığı, dolayısıyla şarj etmeden uzun süre çalıştırmanın mümkün olacağı düşünülüyor.

Fiyatı: Belli değil

Bilgi için: www.ibead.co.kr

Şarj için büfelere muhtaç değilsiniz

Scotty: Güneş enerjili şarj cihazı

Sokağın ortasında cep telefonlarının şarjı bitenler için belli bir ücret karşılığında sokağa elektrik prizi uzatan büfeleri görmüş olmalısınız. Merkezi semtlerin kalabalık noktalarındaki bu büfelerin şarj hizmetinden faydalanmak için, hem yanınızda şarj cihazının bulunması hem de telefonunuz şarj olana kadar beklemeniz gerekiyor. İnternette satılan Scotty isimli cihaz ise belinize veya sırt çantanızın üzerine takabileceğiniz küçük bir şarj cihazı ve bedava güneş enerjisi ile çalışıyor. Aynı anda hem 2 tane AA pil şarj ediliyor veya telefonunuza uygun bir kabloyu da beraberinde sipariş etmişseniz, doğrudan cep telefonunuza enerji sağlayabiliyor.

Fiyatı: 45 dolar

Bilgi için: www.selectsolar.co.uk

EIN
STEIN
YIL
2005

100 yıl önce Albert Einstein, birkaç ay içinde dünyamızı değiştiren bir çok makale yayınladı. Einstein'ın kuantum ve görecelik teorisinin kaldırım taşlarını oluşturan bu yazıları olmasaydı, bugün günlük yaşamımızda kullandığımız birçok teknolojik cihazı kullanamıyor olacaktık. CHIP, dört bölümlük bir yazı dizisiyle Einstein'ın düşüncelerinin günümüzde bile halen nasıl bir çok araştırma projesine temel oluşturduğunu açıklıyor.

Günümüzde Einstein

Uzaydaki ve zar

Bilim adamları, uzaydaki yerçekimi dalgalarının, dünyamız üzerindeki mesafeleri değiştirdiğini kanıtlamak istiyorlar. Bilim adamlarının bu çok büyük çaptaki verilerden oluşan bir gelgit olayını değerlendirmesine, yine benzer büyüklükte bir bilgisayar ağı yardımcı olacak.

Uzayın derinliklerinde gerçekleşen bir olayın gezegenimizi fiziksel olarak etkilemesi, nispeten az rastlanan bir durumdur. Büyük bir galaksideki yıldızın muhteşem bir süpernova patlaması eşliğinde yaşamına veda etmesi, kaba bir tahminle 100 senede üç defa gerçekleşir. Einstein'ın varsayımlarına göre bu tip bir olayın zaman ve mekân üzerinde çok yönlü etkileri bulunur. Hızlandırılmış diğer kütleler de (birbirleri etrafında dönen nötron yıldızları, çift yıldızlı güneş sistemleri ya da kara delikler), uzayda ışık hızıyla hareket eden yerçekimi dalgaları oluşturmaktadır. Bugüne kadar uzay hakkında öğrendiğimiz her şey, bize ışık formundaki elektromanyetik dalgalar, radyo dalgaları ya da gama ışıması olarak geldi. Yalnız uzayda bulunan nesnelerden çok azı ışıyor, geri kalan kısım ise karanlık.

Yalnız yerçekimi dalgaları, bahsettiğimiz karanlık kısımlardan da geliyor ki bu kısım uzayın büyük bir bölümünü oluşturmaktadır. Yerküre üzerindeki küçük çapta yamulmalar bilim adamlarına, uzayın karanlık kısmı ve aynı zamanda uzayın nasıl oluştuğuna dair umut vaat eden bilgiler sunuyor. Bu yerçekimi dalgalarını ölçebilecek ilk insanın Nobel ödülünü alacağına kesin gözle bakılıyor. Einstein bile bu dalgaların doğrudan ölçülüp ölçülemeyeceği konusunda ikileme düşmüştür. Dalgalar, önlerine çıkan her şeyi eğip büküyor ama bunu çok küçük ölçekte yapıyor. Üç kilometrelik bir mesafe, kısa bir süre için bir protonun çapının binde biri kadar değişme gösterebiliyor.

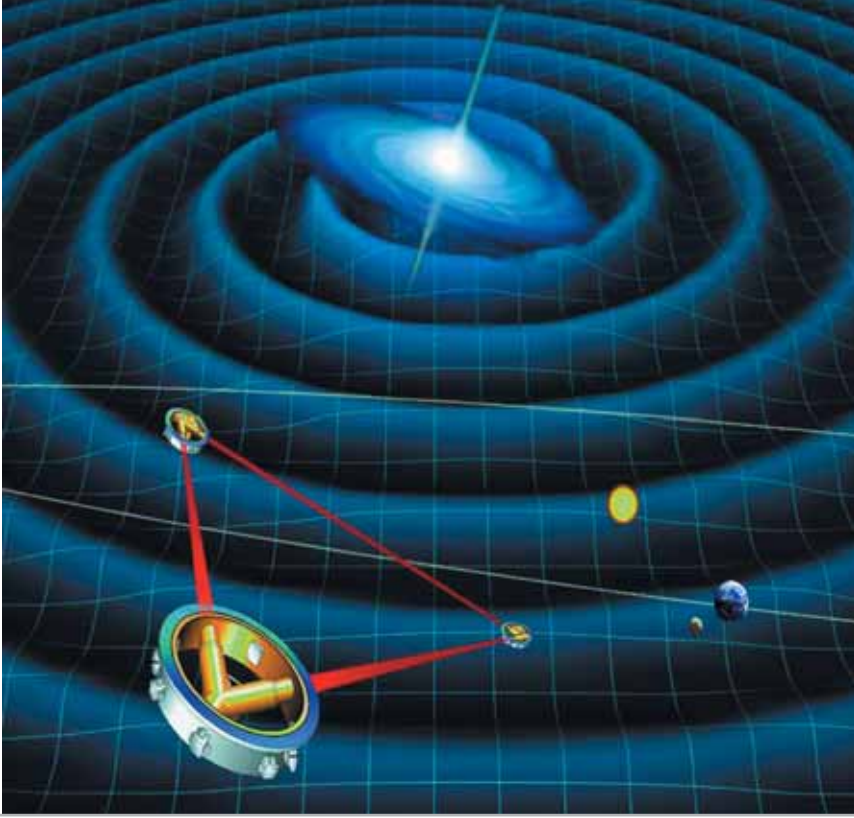
mandaki dalgalar

BÖLÜM 1	Yerçekimi dalgaları
BÖLÜM 2	Bilgisayar teknolojisi
BÖLÜM 3	Uydu navigasyon
BÖLÜM 4	$E = mc^2$

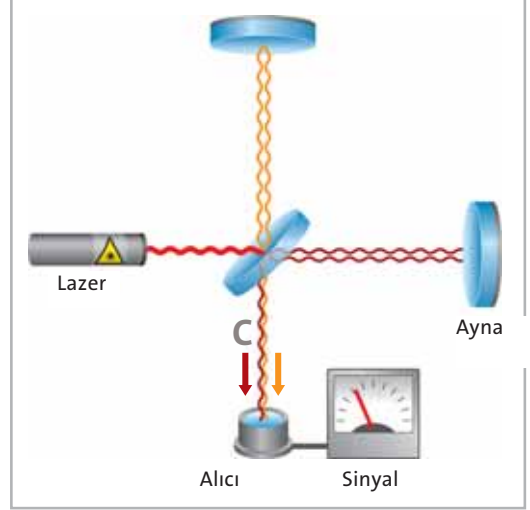
BÜYÜK
DİNLEME
SANTRALI

Uzaydan gelen yerçekimi dalgaları (büyük resim Andromeda galaksisini gösteriyor) dünya üzerindeki şeyleri çok kısa bir zaman aralığında eğip bükerek etkiliyor. Bilim adamları Hanover'in güneyinde bunu kanıtlamaya çalışıyorlar. Her biri 600 metrelik kollara sahip olan GEO600 algılayıcısına kuşbakışı bakıldığında birbirine dik kolların oluşturduğu yapı göze çarpıyor (sağdaki fotoğraf). Açılan çukurda, içinde vakumlu ortam yaratılmış iki adet 60 santimetre genişliğinde demir boru ve bunların içinden geçen lazer ışını bulunuyor (soldaki resim). Yer çekimi dalgası yüzünden uzunlukta oluşan değişim, lazer ışınlarının üst üste gelmesine ve enterferansa yol açıyor.

Kaynak: Albert Einstein Institut

BÖYLE ÖLÇÜLÜYOR

Dünya üzerinde kurulmuş olan yerçekimi algılayıcıları da, uzay projesi LISA da aslında lazer interferometreleri. Burada yarı geçirgen bir ayna yardımıyla lazer ışınları A ve B yollarına, yani ölçüm kollarına ayrılıyor. Aynadan geri yansıyan lazer ışınları tekrar C sinyaline dönüştürülüyor, şayet ölçüm kollarından birinin uzunluğu değişirse enterferans meydana geliyor.

LISA UZAYDA

Dünya üzerindeki ölçüm teknikleri, sınırlandırılmış boyutlara sahip. Ama uzayda bu sınırlar ortadan kalkıyor. LISA, üç tane yer çekimi dalgası algılayıcısından oluşan ve kenarları beş milyon kilometre uzunluğunda bir üçgen şekilli uydur takımı. LISA'nın 2013 yılında fırlatılması planlanıyor.

Şimdi bilim adamları bu ufaklık değişimi ölçebilecek cihazlara sahip. Dünyanın beş farklı yerine bu iş için tasarlanmış büyük algılayıcılar yerleştirilmiş. Bunlardan biri olan Geo600, Hannover'in güneyindeki boş bir arazide bulunuyor. Bir yerçekimi dalgası algılayıcıya ulaştığında, dik açıyla konumlandırılmış iki lazerin ölçücü kolları arasında farklı bir çakışma oluşuyor. Tekrar üst üste bindirilen lazer ışınları sayesinde bilim adamları, uzaydan gerçekleşen bir olayın, bu sistemi saniyenin binde bir kaç kadar sürede etkileyip etkilemediğini anlıyor (bk. üstteki grafik).

2002 yılında algılayıcının kurulmasından bu yana, cihaz üzerindeki geliştirmeler sürekli daha uzun zamanlı ölçümleri mümkün kılıyor. En son yapılan altı haftalık ölçüm sonrasında Potsdam'daki Albert Einstein Enstitüsü'nden proje yöneticisi Dr. Karsten Danzmann, elde edilen iyimserliği sergilemekten kaçınmıyor: "Elimizdeki cihazlarda öyle bir hassasiyete ulaştık ki, artık bir şey ölçüp ölçmediğimizi bile anlayamıyoruz." Bu,

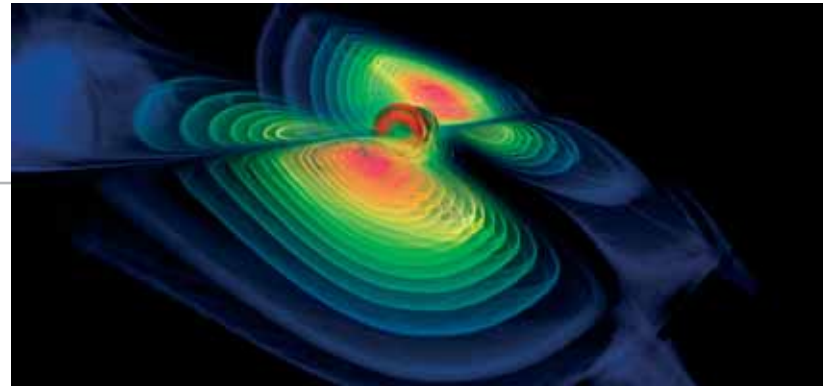
KARA DELİKLERİN DANSI

İki tane birbirine geçmiş kara deliğin bilgisayardaki canlandırmasında, olası yerçekimi dalgalarını rahatça görebiliyoruz. Algılayıcılar tarafından toplanan verilerdeki kalıpları belirleyebilmek için, bu tip bilgisayar hesaplamalarına ihtiyaç duyuluyor.

altı ay sürecek olan bir sonraki ölçümde ya da birkaç yıl içerisinde yapılacak ölçümler için geçerli bir durum.

Geliştirilen algılayıcılar birkaç milyon ışık yılı genişliğindeki alanı dinleyebiliyor. Bu değer, kendi Samanyolu'muz ve sonrasındaki galaksiler Samanyolu olan Başak Takımyıldızına kadar uzanıyor. Danzmann, bekledikleri sinyallerin neye benzemesi gerektiği konusunda çok kesin varsayımlara sahip: "Ölmekte olan bir yıldızın birkaç milisaniyede bir atan kalbinden, saniyede yüz defa birbirinin etrafında dönen nötron yıldızlarının sinyallerine kadar her şeyi gözlemleyebiliriz." Bunlara arasında sürekli artan karmaşık ve boğuk sese sahip olan çift yıldızlı bir güneş sisteminin yüksek bir gürültü yaşama veda etmesi de dâhil.

Buna rağmen uzun zamandan beri ölçtükleri her sinyal, uzaydan gelen zaman-mekân bükülmelerine ait değil. Olası ölçüm hataları, cihazın ne kadar hassas üretildiğini gösteriyor. Hannover'deki bilim adamları hemen yanlarındaki arazide çalışan traktörün yaydığı sinyali fark etmekle kalmıyor, aynı zamanda dalgaların boyu on santimetreyi aştığında 200 kilometre

EINSTEIN@HOME

Bu ekran görüntüsünde, bildiğimiz türden basit bilgisayar verilerinin bilim adına kullanılışını görüyoruz. Grid bilgisayar projesi Einstein@Home, o anda gökyüzünün hangi kısmında ölçüm yapıldığını, kendi etrafında dönen bir küre üzerinde bilgisayar kullanıcısına gösteriyor.

ötedeki kuzey denizi sahilini bile sinyallerin arasından belirleyebiliyorlar. Interferometre gösteriyor ki, herkesin bildiği gelgit olayı sadece denizde gerçekleşmiyor. Aksine yeryüzü de ayın periyodik hareketinden etkileniyor. Diğer ülkelerde bulunan algılayıcılarda da sorunlara rastlanıyor. Tokyo'ya yakın bir yere gömülen cihaz, şehirdeki araç trafiğinin yaydığı titreşimlerden etkilenabiliyor. Kuzey Amerika'ya yerleştirilen algılayıcılar bazen yakınlardaki tomruk kesim işlerinden ya da fırtınalardan etkileniyor. Yanlış ölçüme yol açan gürültü kaynakları, lazer borularının elastik yapısındaki yayılanmaları tetikliyor. Ölçüm verilerinde yanlışlıklara sebep olan her veri parçası, uluslararası karşılaştırmalara uygun olmalı: Sadece, birden fazla algılayıcı tarafından yakalanan sinyallerin yerçekimi dalgaları olma ihtimali yükseliyor ve bu sinyaller daha detaylı incelemeye alınıyor.

Neredeyse tamamı gürültüden oluşan veri yığınlarından ilgerini çekebilecek sinyalleri filtrelemek her şeyden önemli. Sinyal kalıplarını tanımlayabilmek, muazzam bir işlem gücü gerektiriyor. "Teraflop kapasiteli işlemciler bize yaradı", diye devam ediyor Danzmann. "Bugün var olan bütün bilgisayarları bir araya getirseniz bile, yapmaya çalıştığımız şey için yeterli olmuyor." Bilgisayarlar, topladığımız verilerin için sinyallere ait belirli şablonlar arıyor. Sadece arama için kullanılan filtreyi hazırlamak bile son derece zahmetli çünkü yerin hareketleri, gözlemci açısından düşünüldüğünde sürekli değişiyor. Zor olan başka bir konu ise bilinmeyen bir frekansa ve bilinmeyen bir konuma sahip pulsarların yerini belirleyebilmek.

Bilim adamlarının şansına, karşılaştıkları sorun tam da geniş çaplı paralel işlemci mimarisine uygun. Albert Einstein Enstitüsü'nde yönetici olan Prof. Bernard Schutz "Şu ana kadar hiçbir süper bilgisayar bu büyüklükteki veriyi yeterince hızlı değerlendirep analiz edemedi, neyse ki birçok bilgisayar bir araya geldiğinde bu başarılabilir." diyerek, Amerikalılarla geliştirdikleri bu çözümün, ne kadar sevindirici olduğunu belirtiyor. Projenin adı Einstein@Home ve uzaylıları arama projesi Seti@Home için kullanılan isimle benzerlik taşıyor. Benzerlik sadece isimde kalmıyor çünkü burada da Berkeley Üniversitesi'nde geliştirilen Boinc adlı yazılım kullanılıyor. İşlemci görevleri, bilgisayarlarını kullanmadıkları zamanlarda, gereken kaynakları projeye açan kişilerin sahip olduğu binlerce bilgisayara dağıtılıyor. Yerçekimi dalgaları arayışında başvurulmuş bu ağ ile her katılımcının bilgisayarı, uzayın belirli bölümü temsil eden bir veri paketi gönderiliyor ve işlendikten sonra sunucuya geri yollanıyor. 600 saatlik ölçümün ardından oluşan 30 GB'lık veriyi kabaca analiz edebilmek için, 18 milyon saatlik işlemci gücü gerekiyor. Kulla-

» "Kozmik gürültü içerisindeki arayışlarımız, samanlıkta iğne aramak gibi."

Prof. Bruce Allen, Einstein@Home Proje Yöneticisi

nıcı, işlem sırasında bir ekran koruyucuyla karşılaşıyor. Bu ekran koruyucu üzerinden kendi bilgisayarının uzayın hangi bölümünü incelemeye aldığını görebiliyor. Bilinen pulsarlar ve süpernova artıkları önceden belirtilmiş. Bilim adamları algılayıcılar yardımıyla uzaydaki titreşimleri ölçmek konusunda iyimser ama sizin de bildiğiniz gibi, dünyadaki en büyük interferometrelerin boyutları sınırlı. Kara deliklerden gelmesi beklenen çok düşük sinyaller için, daha büyük algılayıcılar gerekiyor. LISA (Laser Interferometer Space Antenna) takma adlı uzay interferometresinin 2013 yılında uzaya fırlatılması planlanıyor. Sahip olduğu 5 milyon kilometrelik ölçüm kolu sayesinde, bu aygıtın uzayın karanlık kısmında kalan yer çekimi canavarlarını da belirleyebilmesi bekleniyor. ■

MF / Mete Pınar, mete@chip.com.tr

BAĞLANTILAR

<http://www.physik.uni-augsburg.de/annalen> Einstein'ın orijinal el yazıları

<http://www.einsteinjahr.de> Eğitim ve Araştırma Bakanlığı'nın Einstein yılı ile ilgili bilgileri

www.einstein-online.info Max Planck Enstitüsü'nün Einstein'ın görelilik teorisinde yaptığı yer çekimi araştırmaları

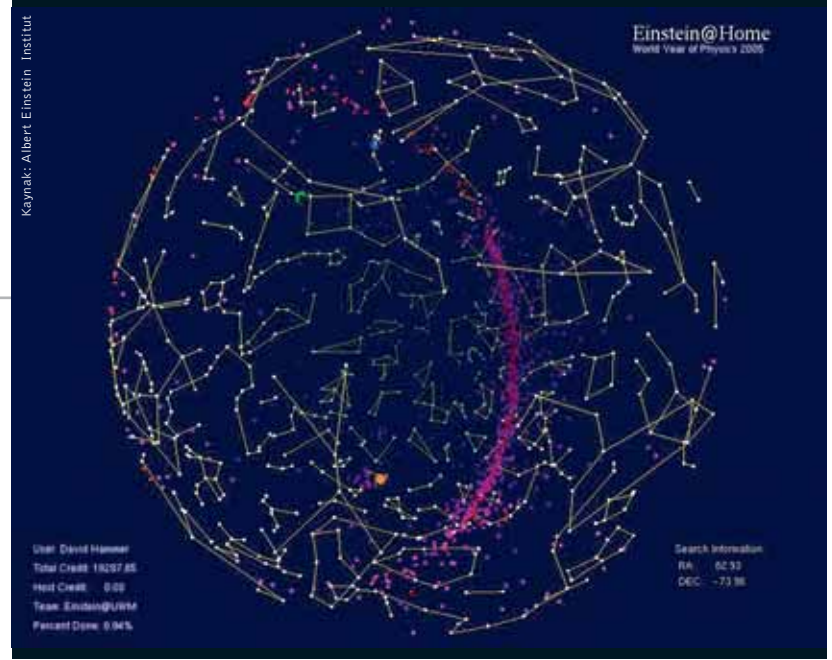
einstein.phys.uwm.edu Einstein@Home projesinin ana sayfası

www.physics2005.org/events/einsteinathome/index.html

Fizik Yılı'yla ilgili bir sayfa, aynı zamanda Einstein@Home konusunda açıklamalar bulunuyor

www.geo600.uni-hannover.de Alman yerçekimi dalgaları algılayıcılarının ana sayfası

lisa.nasa.gov Uzay interferometresi LISA

İÇİNDEKİLER

- 204 Açık artırma siteleri
Online müzayede rehberi
- 208 Firewall ipuçları
Yeterince güvende değilsiniz
- 216 Google hegemonyası
Süper güç Google
- 218 Anonim sörf
Web kimliğinizi gizleyin
- 226 Browser oyunları
Online oyun eğlencesi
- 228 Nokia sensor
Bluetooth ile arkadaş bulun

WiMAX bisikletçilerden daha hızlı çıktı

WiMAX'ın ilk denemesi Tour de France'taydı

Dünyaca ünlü bisiklet yarışını takip eden yüzlerce uluslararası gazeteci ve yetkili, WiMAX ile sağlanan hızlı internet erişiminden oldukça memnun kaldı.

■ WiMAX, teknoloji dünyasında heyecan yaratan bir kelime. 50 kilometre menzili bulunan kablosuz bağlantı teknolojisi, kullanıcılarına çok yüksek hızda ve kablosuz olarak internete bağlanma imkânı veriyor. Ancak henüz çok yeni olan bu teknolojinin uygulamalarında sorunlar çıkabiliyor. Intel ve France Telecom / Orange, 18 Temmuz'da Pau'da düzenlenen Tour de France bisiklet yarışlarında, ön-WiMAX geniş bant kablosuz teknolojisini test etmek için işbirliği yaptı. Etkinliği izleyen yüzlerce uluslararası gazeteci ve yetkili, bir Wi-Fi hotspot yoluyla WiMAX iletim hattına bağlanarak gerçekleştirilen hızlı ve kolay internet erişiminden oldukça memnun kaldı. Bu çözüm, basın odasına düşük maliyetli, geniş bantlı internet bağlantısı sağladı. Geniş bantlı simetrik bağlantılar sayesinde, basın mensupları yüksek boyutlu multimedia içeren bilgileri dünya çapındaki merkezlerine, DSL'e göre daha hızlı ve daha etkin bir şekilde gönderebildiler.

Bisikletçiler asfaltta, telekomcular klavye başında zamanla yarıştı

Tour de France'ın her yeni aşamasında France Telecom / Orange elemanlarının, yeni yarış alanlarının her birine tüm teknik donanımı bir

gecede kurması gerekiyordu. WiMAX ile kablo döşenmeksizin, taşınabilir ve hızlı kurulum (1 saat içinde) sağlanarak, teknik elemanların zamanından büyük tasarruf edildi.

Intel WiMAX Pazarlama Müdürü Gilles Karolkowski konuyla ilgili olarak şunları belirtti: "Intel ve France Telecom / Orange arasındaki işbirliği, genişbant kablosuz erişimin yeni potansiyelini gösteriyor. Tour de France bilgi merkezindeki denemenin sonuçları ve WiMAX'ın gerçek olduğunun gösterilmesi bizi çok memnun etti."

Deneme, WiMAX teknolojisinin kullanımında şu avantajları sağladı:

- ▶ Varolan teknolojilerle şeffaf "işbirliği",
- ▶ Kolay ve hızlı kurulum,
- ▶ Tour de France'da mobil çalışma imkânı,
- ▶ Servis kalitesinde esneklik,
- ▶ Kritik görevli uygulamalar için güçlü altyapı.

Pau'daki WiMAX denemesi bir başarı olarak değerlendirildi ve Tour de France 2006'da bu teknolojinin tekrar kullanılması istendi.

WiMAX, Worldwide Interoperability for Microwave Access'in (Dünya Çapında Mikrodalga Erişimi için Birarada Çalışabilirlik) kısaltılmış hali.

Bilgi için: www.intel.com

"Her saatte acıkmaya hakkınız var"

Aşeren hamileye Yemeksepeti

"Her saatte acıkmaya hakkınız var" düşüncesiyle hareket eden yemeksepeti.com, üyelerinin taleplerini de dikkate alarak yeni bir hizmet başlattı. Yemeksepeti.com üyeleri artık gece saat 03.00'e kadar sipariş verebilecekler. Artık ister gece ister gündüz, karnınız ne zaman acırsa acıksın, yemeksepeti.com'dan sipariş verebileceksiniz. İstanbul, Ankara ve İzmir'de internet üzerinden hem

Türkçe hem de İngilizce hizmet veren, Digitürk 525. kanaldan ve SMS yoluyla sipariş kabul eden yemeksepeti.com, günde yaklaşık 6.000 kişiden sipariş alıyor. 100.000 kayıtlı üyeye sahip bulunuyor. Yemeksepeti.com, üyeleri için hazırladığı çok özel sürprizlere önümüzdeki aylarda yenilerini eklemeyi hedefliyor.

Bilgi için:
www.yemeksepeti.com

Turkcell ara bağlantısını tamamladı

Milleni.com Türkiye

Avrupa'nın önde gelen telekom operatörleri arasında bulunan Milleni.com Türkiye, uzak mesafe iletişim lisansına sahip olarak arama kartlarıyla kullanıcılara hizmet veriyor. Turkcell ile gerçekleştirdiği ara bağlantı çalışmalarını tamamlayan Milleni.com Türkiye, Turkcell numara-

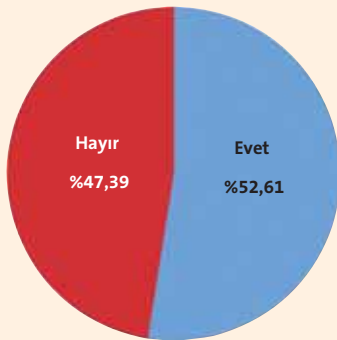

ralı cep telefonlarını arayan müşterilerine çok daha yüksek kaliteli görüşme olanağı sunmaya başladı. Milleni.com Türkiye ile Turkcell arasında oluşturulan arabağlantı; İstanbul Avrupa Yakası, İstanbul Anadolu Yakası, Ankara, İzmir, Diyarbakır, Adana, Erzurum ve Trabzon olmak üzere 8 ayrı noktadan ulusal trafiğin, Ankara ve çok yakında İstanbul Anadolu yakası olmak üzere 2 ayrı noktadan uluslararası trafiğin sonlandırılması çerçevesinde hayata geçirildi.

Bilgi için: www.milleni.com.tr

İNTERNET ÖZGÜRLÜKTÜR

Mobil cihazlarla internete bağlanıyor musunuz?

Kaynak: CHIP Online

Kablosuz bağlantı: Kullanıcıların yarısından fazlası mobil cihazlarla kablosuz olarak internete bağlandıklarını ifade ediyor. Mobilte kullanıcılar arasında hızla önem kazanıyor

Temponuz tavana vursun!

SanDisk™'ten müzik tutkunları için harika bir MP3 çalar. Tek bir AAA pil ile 15 saat kesintisiz, kristal berraklığındaki ses kalitesiyle müzik dinleyebilirsiniz. SanDisk® Digital Audio Player, MP3, WMA, WMA-DRM gibi tüm yaygın müzik formatlarını destekler. Beraberinde gelen şeffaf kılıfı ve kol bandı her ortamda müzik dinleyebilmenizi kolaylaştırır. Geliştirilmiş dijital FM Stereo Radyosu ve ses kayıt özelliğinin yanı sıra, şarkıcı ve şarkı isimlerini görebileceğiniz aydınlatmalı, çoklu satırlı LCD grafik ekranıyla, SanDisk™'in MP3 çalar standartlarını ne kadar yükselttiğini görün.

SanDisk
STORE YOUR WORLD IN OURS™

turanlı

Turanlı Elektronik İthalat San. ve Tic. Ltd. Şti.
Tel: (0212) 216 05 20 (pbx) Faks: (0212) 216 05 25
www.turanli.com.tr e-mail: SanDisk@turanli.com.tr

İTERNET ÜCRETLERİ

superonline	superonline.com (212) 310 0000
Aylık	18,9 YTL
tt net	ttnet.net.tr (212) 444 0145
Aylık	9,5 YTL
turknet	turk.net (212) 444 0077
Aylık	15 YTL
e-kolay	e-kolay.com (212) 478 0478
Aylık	15 YTL
trnet	tr.net (312) 295 9000
Aylık	13 YTL
işnet	iş.net (312) 306 21 00
Aylık	14 YTL
anet	anet.com.tr (212) 336 1919
Aylık	11 YTL
Webbee	webbee.com.tr
Aylık	14 YTL
Mynet	mynet.com.tr
Aylık	8,9 YTL
ADSL	www.ttnet.net.tr
256/64 Kbps	49 YTL
512/128 Kbps	99 YTL
Kotalı (256)	29 YTL
Kotalı (512)	49 YTL

EDİTÖRDEN NOTLAR

Cem Şancı,
Haber Müdürü

Bonzai kedi

Sürü posta (Spam) göndericileri, deneyimsiz kullanıcıları kandırmak için değişik yöntemler kullanıyorlar. Mesela www.bonsaikitten.com gibi uydurma web sitelerinde minik, şirin, yavru kedilerin küçük kavanozlara sokularak nasıl dekoratif süsler yapılabileceği anlatılıyor. Sonra mail e-posta grupları kullanarak kamuoyu oluşturuluyor: "Bu iğrenç siteyi kapattırma için kamuoyu oluşturmaya çalışıyoruz. lütfen kampanyayı yürüten kişiye, (bilmemkim@hotmail.com) ben de sizinleym diyen bir e-posta gönderin." Gönderilecek e-postanın bir web sitesinin kapatılması için hiçbir anlamı olmadığını bilmeyen kedi severler hem e-postadaki bağlantıya tıklayarak hem de e-posta göndererek (ayrıca e-postayı bütün tanıdıklarına göndererek) aktif e-posta adreslerini sürü postacıların eline teslim ederken, sürü postalar tarafından kolayca kandırılacak "değerli" müşteriler olduklarını da ispatlıyorlar.

İrtifa kazanmak net'siz kalmaya bahane değil

Uçaklara kablosuz bağlantı

■ Boeing'in birimlerinden biri olan Connexion by Boeing ile Intel, uçaklarda yüksek hızlı kablosuz internet hizmetini geliştirmek ve yaygınlaştırmak için anlaşmalarını duyurdu. Anlaşmaya göre, şirketler Intel Centrino mobil teknolojiye dayanan dizüstü bilgisayarların yapılandırılmalarıyla uyumluluk testini başarı ile tamamladı. Böylece uçaklarda ilk

internet erişim hizmetini sunan Connexion by BoeingSM, Intel'in Kablosuz Uyumluluk Sertifikasyonu ile donatıldı.

Connexion by Boeing, özel ve devlet kurumlarının jetlerindeki kullanıcıların yanı sıra, ticari uçaklar ve onların yolcuları için sunulan tek yüksek hızlı internet, veri ve eğlence bağlantı hizmeti niteliğinde. Kablosuz Uyumluluk Sertifikasyonu yoluyla Intel, son kullanıcıların deneyimlerini olumsuz yönde etkileyebilecek olan hizmet kalitesi, kapsama alanı ve devre dışı kalmaya ilişkin sorunları belirlemek ve bunları en

aza indirmek için, kablosuz servis sağlayıcılarla birlikte çalışıyor. Bugüne kadar bu sertifikasyon programı, dünya çapında 70.000'den fazla hotspot'u çalıştıran 103 servis sağlayıcıda uygulandı. Intel Mobil Platformlar Grubu Pazarlama Direktörü Keith Kressin konuyla ilgili şunları belirtti: "Intel ve Connexion by Boeing, uçuş sırasında zamanlarını geçirmek için yeni seçenekler arayan yolculara güvenli hizmet sağlayan yüksek hızlı uçak Wi-Fi hizmetini test etmek için geniş kapsamlı bir işbirliği gerçekleştirdi.

Bilgi için: www.intel.com

Gator ve Microsoft ortak mı oluyor?

Birken iki oldular

Microsoft'un canını Spyware Claria (daha önce bilinen adıyla, baş belası Gator) sıkıyor. Söylenilere göre Redmond, önüne geçemediği ve dünyadaki her internet kullanıcısını mutlaka təciz etmiş olan bu saygısız casus yazılımı üreten firmayı satın almayı planlıyor, ancak şu nokta açık değil: Microsoft bu satın almayı insanlığı kurtarmak ve Gator olarak bilinen "kıymetli zararlısını" dünyadan silmek için mi planlıyor, yoksa kimsenin önü-

ne geçemediği bu spyware'i kendi menfaatleri adına insanların bilgisayarlarından bilgi toplamak için mi kullanmak istiyor? Bu noktada, Microsoft'un geliştirdiği spyware yazılımından Gator'un otomatik olarak silinmesi seçeneğini kaldırması, şüpheleri azdırıyor.

Bilgi için: www.microsoft.com

Spyware'den koruyor
ZoneAlarm 6 ile
alevi harlayın

Ücretsiz ve popüler güvenlik duvarı yazılımı ZoneAlarm'ın yeni 6. sürümü, gelecekte casus programlardan da koruyacak. Üretici, Zone Labs programını saldırılara karşı daha iyi donanmış olmak için Web'deki en yeni verileri toplayan bir "Defense-Net" ile teçhiz etmiş bulunuyor. Popüler ZoneAlarm özel kullanım için ücretsiz kalmayı sürdürüyor.

Bilgi için: www.zonelabs.com

Microsoft Baseline
Security Analyzer
2.0

Daha düne kadar ücretsiz yazılıma karşı olan Microsoft, işletim sistemine saldırıları minik yazılımlarla koruyor. Microsoft'tan ücretsiz küçük bir yazılım, Windows'u güvenlik açıkları ve başka zayıf noktalara yönelik olarak sınıyor. Yeni olan örneğin keşfedilmiş güvenlik açıklarının daha iyi bir gösterimi ve başka bilgisayarları uzaktan bakım ile tarama olanağı.

Bilgi için: www.microsoft.com

ABD mahkemesi P2P'yi mahkûm etmişti
P2P'ye gerekçeli karar

Dünya çapında yankı uyandıran bir dava sonucunda en yüksek ABD mahkemesi Peer-to-Peer hizmeti veren Grokster'i ve Morpheus'u (StreamCast Networks), telifli eserlerin kopyalanmasında suç ortağı kabul ederek mahkûm etmişti. Mahkemenin görüşünce, takas bor-saları, kullanıcıların onların altyapısı üzerinden işledikleri telif hakkı ihlallerinden sorumluydu. Bu karar

ABD'de P2P hizmeti vermeyi imkânsız hale getiriyordu. Ancak dikkatli incelendiğinde ve kararın uzun gerekçe raporu okunduğunda bunun P2P'nin sonu anlamına gelmediği anlaşıyor: P2P hizmeti veren servisler, kullanıcılarını telifli eserleri paylaşmalarını konusunda uyardıkları ve üzerine düşenleri yaptıkları sürece, işlenen suçta ortak sayılamayacak.

Türkçe internet adres dönemi başlıyor Eklentilere son

Güney Kore merkezli Netpia'nın Türkiye'ye getirdiği "Türkçe İnternet Adresi" sistemi web adreslerinde hiçbir ön ve son eke gerek bırakmıyor, adreslerde doğrudan gerçek isimler kullanılabiliyor. Çalışmalar tamamlandığında gerçek ve tüzel kişiler, herhangi bir ön (www) ya da son (com, org, net, vb) eke gerek kalmadan, Türkçe karakterleri (ğ, ı, ü, ş, ö, ç) ve boşluğu da kapsayacak şekilde Türkçe internet adresi [Adres: İstanbul Defterdarlığı] alabilecekler. Aynı şekilde, e-posta adreslerinde de Türkçe gerçek isimler [To: Nilgün Öztürk@şirket ismi] kullanılabilecek. Deneme çalışmalarına katılanlar, birçok web sitesine doğrudan Türkçe internet ad-

reslerini kullanarak, yalnızca gerçek isimleriyle ulaşabilecekler. Ek olarak katılımcılar, arzu ettikleri Türkçe internet adreslerini geçici bir süre için ücretsiz edinebilecekler. Türkçe internet adresi almak için <http://www.netpia.com.tr> web sitesini ziyaret ederek kayıt yaptırmak yeterli oluyor. İnternet Servis Sağlayıcı ve diğer üçüncü partiler de İsim Sunucu yazılım ve yönergelerine aynı web sitesinden ulaşabiliyor.

Bilgi için: www.netpia.com.tr

Botzor.exe solucanına dikkat

Yeni tehdit yayılıyor

Hızla yayılan yeni bir solucan güvenlik firmalarını alarma geçirdi. İlk defa temmuz sonunda kendini gösteren ve bulaştığı bilgisayarların Windows klasörlerine Botzor.exe olarak kopyalanan

solucan, Microsoft tarafından henüz yeni keşfedilmiş bir açığı kullanarak yayılıyor. Solucanın bulaştığı bilgisayarlar hacker'lar tarafından uzaktan kontrol edilebiliyor. Windows 95, 98, ME, 2000 ve XP kullanıcılarının şikayet raporları güvenlik şirketlerine ulaşırken, Microsoft sadece Windows 2000 sistemlerinin tehdit altında olduğunu iddia ediyor.

Bilgi için: www.sophos.com

İletişim güvenliğinde yeni çağ

Elektronik imza hazır

Elektronik imza ile ilgili toplumu bilinçlendirmek amacıyla hazırlanan Elektronik İmza Portalı, Telekomünikasyon Kurumu Başkanı Dr. Tayfun ACARER tarafından resmen açıldı. Elektronik İmza Portalının amacı, kamuoyunu e-imza, elektronik sertifika teknolojileri ve hizmetleriyle ilgili doğru, güvenilir ve sürekli olarak bilgilendirmek.

talı, Telekomünikasyon Kurumu Başkanı Dr. Tayfun ACARER tarafından resmen açıldı. Elektronik İmza Portalının amacı, kamuoyunu e-imza, elektronik sertifika teknolojileri ve hizmetleriyle ilgili doğru, güvenilir ve sürekli olarak bilgilendirmek.

Bilgi için: www.e-imza.gen.tr

Daha güvenlisi var!

Sandisk® Cruzer® Titanium

Cruzer® Titanium. Sadece SanDisk®'ten. Nihayet en zor şartlara bile göğüs gerecek bir USB 2.0 Flash bellek geliştirildi. Neredeyse yok edilemez bir Titanium kasa içine yerleştirilmiş, yaklaşık 1000 kg basınca dayanıklılığı bağımsız laboratuvarlarca* da onaylanmıştır. Aynı zamanda 15 MB/s (100x) hızıyla standart USB belleklerden 3 kat daha hızlıdır. Güvenliği olağanüstü yükseltilmiş CruzerLock™ yazılımı ile şifrelemek istediğiniz çok özel dosyalarınıza sadece sizin ulaşmanızı sağlar. Bir USB bellekte aradığınız, yüksek performans, inanılmaz mekanik dayanıklılık, geliştirilmiş güvenlik ve çok şık bir tasarım ise, 5 yıl garantili SanDisk® Cruzer® Titanium tam size göre.

*Daha detaylı bilgi için www.turanli.com.tr web sitemizi bakabilirsiniz.

Sandisk® Cruzer® Mini ve Micro

Tarz ve sağlamlık arayanlara iki farklı seçenek... SanDisk® Cruzer® Mini ve Micro serileri ile tüm önemli dosyalarınızı cebinizde taşıyabilirsiniz. Bir kaç gram ağırlığında olan Cruzer® Mini ve Micro USB 2.0 belleklerin kullanımı da son derece basittir. Cruzer® Mini ve Micro USB portu olan tüm bilgisayarlara kolayca takılır ve kullanılabilir. Böylece önemli verilerinize, resimlerinize, müzik dosyalarınıza anında ve hızlı bir şekilde erişebilirsiniz. SanDisk® Cruzer® Mini ve Micro serisi ile dosyalarınız her gittiğiniz yerde yanınızda ve güvende.

SanDisk
STORE YOUR WORLD IN OURS™

turanlı

Turanlı Elektronik İthalat San. ve Tic. Ltd. Şti.
Tel: (0212) 216 05 20 (pbx) Faks: (0212) 216 05 25
www.turanli.com.tr e-mail: SanDisk@turanli.com.tr

İnternet açık artırmaları

Bit pazarına nur yağdı

İnternet açık artırmaları sayesinde, oturduğunuz yerden kalkmadan eskilerinize alıcı bulup, yeni ve ikinci el eşyalar satın alabilirsiniz. eBay’le başlayan açık artırma çılgınlığı, Türkçe benzerleri sayesinde ülkemizde de bir internet fenomeni olmak üzere.

İnternette bir şeyler satılabileceği fikri, ilk ortaya çıktığı zamandan bu yana, birçok girişimcinin aklını kurcaladı. Bunlardan büyük çoğunluğu bu işe cesaret edemedi ve klasik ekonomi çarklarının birer dişlisi olarak ticaret hayatını sürdürdü. O zaman buna cesaret edenler ise şimdi dünyanın en zenginleri listesinde yerlerini aldılar. Yeni ekonomi kavramını da beraberinde getiren internet, bir bilgi kaynağı olma amacını koruyor. Fakat bunun yanında, belki de başlarda hiç düşünülmeyen iş kolları yaratarak, bir hayat biçimi haline geldi. İnternete bağlı bir bilgisayarınız varsa, evinizden hiç çıkmadan tüm ihtiyaçlarınızı karşılayabilmeniz, banka hesaplarınızı yönetebilmeniz ve işinizi evinizden idare etmeniz mümkün. Online alışveriş konusunda artık kulaktan kulağa, veya e-postadan e-postaya aktarılan sayısız başarı öyküsü arasında, işe bir garajda kitap satarak başlayan Amazon.com’u mutlaka duymuşsunuzdur. Amazon.com yeni ürünler satıyor ve muazzam bir çeşitlilik sunuyor. Peki bir o kadar ünlü olan eBay’e ne demeli?

Her şeyi başlatan eBay oldu

eBay (www.eBay.com) artık kendisi için “küçümsenmeyecek” sözcüğü komik kalan bir web sitesi. eBay’i kimse azımsayamaz

demek daha doğru olur. Zira eBay, 26 farklı ülke için yerel siteye sahip, dünyanın en büyük açık artırma pazarı. İçerisinde milyonlarca ürün barındıran, bunlardan yüz binlercesinin kolayca satılabildiği eBay’in sırrı ne olabilir?

İnsanların açık artırma sitelerini tercih etmek için çeşitli sebepleri var. Bunların başında düşük fiyat geliyor. İkinci el bir ürüne, yenisinden çok daha ucuza sahip olabilirsiniz. Çeşitli satış metodlarıyla güvenlik de sağlanıyor. Yani paranızı bir dolandırıcıya kaptırma şansınız, eğer bu metodlarla satış yapmayan bir satıcıdan ürün almıyorsanız, pek yok. Son faktör ise bir açık artırma kazanarak istediğinizi elde etmenin doyumsuz keyfi. Amerika gibi yıllardır internetle iç içe yaşayan bir toplumda, bunun aşırı örneklerini görebilmek mümkün. Elindeki tüm parayı, eBay’de gördüğü gerekli gereksiz her şeyi satın almak için harcayanlar, artık fantastik örneklerden ziyade gerçek yaşam öyküleri halini aldı.

1995 yılında, Pierre Omidyar tarafından kurulan eBay, kurulduktan iki sene sonra bir marka haline gelmek için çalışmalara başladı. Ekibe katılan Meg Whitman, Hasbro gibi uluslararası markalar için çalışmıştı. Hepsı 20 yılın üzerinde sektör deneyimine sahip elemanlarla çalışmaya başlayan eBay’de bugün, ra-

Açık artırmada eBay farkı: En popüler açık artırma sitesi eBay, ürün çeşitliliği ve toplam ürün sayısı kadar, detaylı arama seçenekleriyle de kendisini arattırıyor.

kipleri arasında Amazon ve Yahoo'nun açık artırma bölümleri de olmasına karşın, dünyadaki online açık artırma trafiğinin yüzde sekseninden fazlası dönüyor.

Detaylı arama ve kategorilerle aradığınızı bulun

eBay, hiç bitmeyecekmiş gibi gelen sayısız kategoriye ayrılmış durumda. Bu kategorilerin içerisinde de alt kategoriler yer alıyor. Bu da spesifik bir eşya arayanların işini oldukça kolaylaştırıyor. Her kategori altında farklı arama seçenekleri bulunması da kullanıcılara rahatlık sağlayan bir diğer etken. Örneğin spor ayakkabı arıyorsanız, ayakkabı numaranızı girerek sadece ayağınıza uyan ayakkabıların listelenmesini sağlayabilirsiniz. eBay gibi bir tek kategoride on binlerce eşya listelenen bir ortamda böyle bir seçeneğin olmaması, kullanıcıların işini zorlaştırdığı gibi, sitenin kazanacağı önemli bir miktar gelirden de olmasına yol açabilir.

Açık artırma siteleri aslında kullanıcılar arasında bir köprü oluşturuyor. Üyeler ilan bırakıyor, başka üyeler bu ilanın açık

GÜVENLİ AÇIK ARTIRMA REHBERİ

» 10 adımda açık artırma

- 1- Açık artırma sitesini iyice incelemeyen üye olmayın.
- 2- Sitenin üye sözleşmesini okuyun ve size sunacağı güvenlik şartlarını öğrenin.
- 3- Neye teklif verdiğinizi iyi bilin. Satıcının yazdığı ürün tanımını okuyun, varsa fotoğrafını inceleyin. Ürünün teknik özelliklerini bularak karşılaştırın.
- 4- Teklif yapmadan önce, ürünün satış fiyatını öğrenin. Başka web sitelerinde de ürünün ikinci el fiyatını ve kullananların herhangi bir sorun yaşayıp yaşamadığını bulabilirsiniz. Fiyatının çok altında satılan ürünlere teklif vermeyin.
- 5- Satıcının daha önceki satışlarını inceleyin. Verilen yorumlar ve puan bu konuda size yardımcı olacaktır.
- 6- Satıcıya aklınıza takılan her soruyu sorun, tüm siteler alıcı satıcı arasındaki mesajlaşmayı kabul ediyor. Tatmin edici yanıtlar almazsanız, teklif vermeyin. Eğer alışverişi elden yapmanız teklif edilirse yapmayın, çünkü bu sayede sitenin size sunduğu güvenli alışveriş imkanı ortadan kalkacaktır.
- 7- Ürünün garantisi olup olmadığını öğrenin.
- 8- Taşıma ve kargo masraflarını kimin ödeyeceğine bakın.
- 9- Verebileceğiniz en yüksek fiyatı belirleyin ve bu fiyatın üzerine çıkmayın. Satın almak zorunda kalabilir, almazsanız da kötü yorum ve puanlar alabilirsiniz.
- 10- Teklif verdikten sonra, varsa ürün numarası ve gösterim adresini kaydedin.

Billionton Bluetooth, Notebook ve PC'nizin kablo bağlantısı olmadan cep telefonunuzla haberleşmesine olanak sağlar.

Oyun, mp3, resim, melodi yüklemek artık çok kolay...

Bluetooth sayesinde bilgisayarınızdaki cep telefonuna uygun oyun, mp3, resim ve melodileri cep telefonunuza yükleyebilir, e-postalarınızı kontrol edebilir ve internete bağlanabilirsiniz. Nerede olursanız olun e-posta ya da internete bluetooth ve cep telefonu yardımıyla girebilirsiniz. Network ağına bağlanabilmeniz yanı sıra bluetooth olan başka cihazlarla da bağlantı kurabilirsiniz.

Bluetooth Class2 10m USB Adaptör

Özellikleri:

- Class2
- Bluetooth V 1.1 uyumlu
- UB UHCI/OHCI spec 1.1 uyumlu
- USB arayüz
- 10 metre uzaklıkta çalışma

Bluetooth Class1 100m USB Adaptör

Özellikleri:

- Class1
- Bluetooth V 1.1 uyumlu
- UB UHCI/OHCI spec 1.1 uyumlu
- USB arayüz
- 100 metre uzaklıkta çalışma
- Tek, Çift Kutuplu Anten

Bluetooth Class1 100m PCMCIA Adaptör

Gizlenebilir anten

Bluetooth Class2 10m CF Adaptör

*Bluetooth uyumlu cep telefonu ve operatör desteği gerektirir.

**3YIL
GARANTİ**

Turanlı Elektronik İthalat San. ve Tic. Ltd. Şti.
Selahattin Pınar Cad. No: 4 Kat: 2 Mecidiyeköy 34387 İstanbul
Tel: (0212) 216 05 20 (pbx) Faks: (0212) 216 05 25
e-mail: billiontone@turanlı.com.tr www.turanli.com.tr

turanlı

64 BIT, 32 BIT'E KARŞI

İnternet adresi	www.gittigidiyor.com	www.pazaryerim.com	www.sahibinden.com
Ödeme şekli	Kredi kartı / Havale	Kredi kartı / Havale	Kredi kartı / Havale
Etkin açık artırma sayısı	100.000+	30.000+	100+
Listeleme			
Süre	3 / 5 / 7 / 10 gün	3 / 5 / 7 / 10 gün	3 / 5 / 7 / 10 gün
Tek ürün	0,35 - 1,40 YTL	Ücretsiz	Ücretsiz
Çoklu ürün	2,5 YTL	Ücretsiz	Ücretsiz
Vitrin	1,5 YTL	4 YTL	30 YTL (Haftalık)
Anasayfada görüntüleme	0,35	3 YTL	45 / 20 / 10 YTL (Haftalık)
Renkli arkaplan	-	0,75 YTL	9 YTL (Haftalık)
Kalın yazı	0,35 YTL	0,5 YTL	2 YTL
Küçük fotoğraf gösterimi	Ücretsiz	Ücretsiz	1,5 YTL
Satış alt limiti belirleme	0,35 YTL	1 YTL	Ücretsiz
Satış komisyonu	% 10	% 10	% 5
Dükkan/Mağaza	25 / 50 / 250 YTL (aylık)	-	295 / 495 YTL (6 / 12 ay)

kaldığı süre içerisinde teklif yükseltiyorlar. Süre dolduğunda en yüksek teklifi veren kişi ürünü satın almaya hak kazanıyor. Buradan sonra ödeme devreye giriyor. Örneğin eBay'de sıklıkla PayPal üzerinden ödeme yapılıyor. PayPal kredi kartı ile para aktarmanızı sağlayan bir web sitesi. Üye e-posta adreslerini referans alan www.paypal.com'da site üyesi olan bir kullanıcının e-posta adresine para göndermek mümkün. Ancak PayPal, e-Bay için sabit bir komisyon alıyor. Ayrıca PayPal'ın artık Türkiye'deki bankalara para göndermemesi yüzünden eBay'de satış yapmak pek tercih edilen bir seçenek değil. Alıcılar için bu durum geçerli değil, sadece para göndermeden önce kredi kartının ve kimliğin fotokopisini PayPal'a faksleyerek hesabınızı etkin hale getirmeniz gerekiyor.

Güvenli para aktarımı ile garantili alışveriş

Biraz da ülkemize dönelim ve bizdeki örneklerle bakalım. Online alışveriş sitelerine rağbet her geçen gün artıyor. Hepsiburada, Hipernex, estore gibi siteler hemen her şeyi satarken, İdeefixe tıpkı Amazon gibi kitapla başladığı satış işinde ilerleyerek farklı kategorilerde ürünler satmaya başladı. Online alışverişte yeni trend ise cep telefonları. Birçok cep telefonu satış sitesi büyük promosyonlarla insanları kendilerine çekiyor. Online satış kısmının diğer yüzünde ise açık artırma siteleri var. Şimdilik bu sitelerin sayısı bir elin parmaklarını geçmiyor, fakat bu kendilerine bağımlı bir kitle edinmelerinin önünü açarak, yerli eBay'ler olmalarını sağlıyor.

Yerli açık artırma sitelerindeki güvenli ticaret sistemleri, satı-

cı ve alıcıların mağdur olmasını önüyor. Alıcı bir ilanda gördüğü ürünü satın almak için önce parayı siteye ödüyor. Web sitesi, alıcının parasını kendi hesabında tutarak, satıcıya ödemenin yapıldığını bildiriyor. Satıcı ürünü yoluyor ve site üzerinden kargo bilgilerini giriyor. Kargo şirketleri web sitesi üzerinden veya telefonla fiş numarası bilgisi verildiğinde kargonun durumunu alıcıya bildiriyorlar. Alıcı ürünü teslim aldıktan sonra, site üzerinden ürünün sorunsuz olduğunu onaylayarak, paranın karşı tarafa geçmesini sağlıyor. Elbette bu üç adım için de belirli zaman limitleri var. Bu süreçte bir problem çı-

karsa, web sitelerinin yardım hatları devreye giriyor. Ürün alıcı eline ulaşmazsa veya gelen ürün hatalı/sorunlu olursa, alıcı durumu siteye bildirebiliyor. Daha sonra alıcı ürünü geri kargolayarak para iadesini alabiliyor.

Hem açık artırma hem seri ilan yayınlanıyor

► **www.sahibinden.com:** Sahibinden.com, hizmet vermeye bundan beş sene önce, bir seri ilan sitesi olarak başladı. Emlak, taşıt, eleman, kitap ve bunun dışında birçok kategoride ilan bırakabilir veya ilan sahipleriyle iletişim kurabilirsiniz. Ücretsiz üye olunan sitede, her iki hizmetten de aynı şifreyle faydalanabilirsiniz.

Sahibinden.com'da açık artırma listelemeleri ücretsiz yapılıyor. Ancak ilk kez yapıyorsanız cep telefonunuzu sisteme tanımanız gerekiyor. Cep telefonu numaranızı sisteme girdikten sonra sistem size bir telefon numarası ve rastgele harf ve rakamlardan oluşan bir mesaj metni belirliyor. Bu kısa mesajı belirlenen telefon numarasına gönderdikten birkaç dakika sonra üyelüğünüz etkin hale geliyor ve açık artırma yapmaya başlayabiliyorsunuz. Açık artırmalara teklif vermek içinse sadece üye olmanız yeterli.

Sahibinden.com'da ilan verenlerin bir avantajı daha var. Verdiğiniz ilanlar sistemde AjanımSMS sistemine kayıtlı üyelere de ulaşacak ve ilgilenen AjanımSMS üyeleri size doğrudan cep telefonundan ulaşabilecekler. AjanımSMS hizmeti, belirlenen kriterlere göre yayınlanan ilanları üyelere ücretsiz ulaştıran Ajanım hizmetinin SMS üzerinden yapılan hali. AjanımSMS'in farkı, site üzerinden parayla kontör satın alındığı zaman bu hizmetten

Enteresan ürünler sizi şaşırtmasın: GittiGidiyor'da rastladığımız bu ürün bir Benelüks yol haritası.

Revaçtakiler: Pazaryerim'de en çok teklif alan ürünleri görebilmek için ayrı bir seçenek var.

Doğrudan sonuç: Sahibinden.com'un arama kısmında çeşitli özelliklere göre aradığınız ürünü bulmak kolaylaşıyor.

Pazaryerim.com

Elektronik ANA KATEGORİSİ

Kategori: Cep Telefonları

Elektronik Kategorisindeki Tüm Ürünler

İmprezo Ürünler

En Popüler Ürünler

Öncelikli gösterim seçeneği: Ek bir fiyat ödeyerek ürünlerinizin Vitrin bölümünde gösterilmesini sağlayabilirsiniz.

yararlanılabilmesi. Bir diğer hizmet de sanal mağaza açılabilmesi. Bunun için sabit bir ücret ödemek gerekiyor. Mağaza üyeliğiniz onaylandıktan sonra, listelediğiniz ürünlerin yanında bir Mağaza simgesi beliriyor. Bu simgeye tıklayan ziyaretçiler, satışı-taki diğer ürünlerinizi de görebiliyor.

Sahibinden.com'un son yeniliği olan Sahibinden Hesabım, önceden para yatırılarak kredi kartı veya banka havalesi kullanımı azaltmayı hedefliyor.

Açık artırma için sanal bir mağaza açabilirsiniz

► **www.pazaryerim.com:** E-kolay.net'in online hizmet olarak başlattığı Pazaryerim, 2004 yılından bu yana yayında. "Türkiye'nin Online Pazaryeri" sloganıyla yayınlanan site, açık artırmalar kadar yeni ürün satışlarına da yoğunlaşmış durumda. Yeni ürünler sitede "Yep Yeniler" başlığında bulunabiliyor. Ücretsiz üye olunan Pazaryerim'de, üyeliğinizin etkin hale gelmesi için e-posta hesabınıza ve cep telefonunuza kısa mesajla gelen kodları etkinleştirme ekranına girmeniz gerekiyor. Aksi takdirde, hesabınız kullanıma açılmadığından sitenin hizmetlerinden faydalanamıyorsunuz. Site bireysel ve kurumsal kullanıcılara hitap ediyor. Eğer aynı üründen birden çok satmak istiyorsanız, çoklu satış yapabilirsiniz. Sitenin bir özelliği de kullanıcıların alışveriş sonrası birbirlerine yorum yazabilmesi. Bu yorumlara bakarak, daha önce açık artırma kazanıp daha sonra parasını ödemeyenleri görebilir veya ürün göndermekten vazgeçenlerin ürünüyle vakit kaybetmeyebilirsiniz.

Türkiye'nin ilk açık artırma sitesi

► **www.gittigidiyor.com:** GittiGidiyor, 2000 yılından bu yana online açık artırma yapıyor. Tam 5 senelik ömrüyle en eski Türkçe açık artırma sitesi olan GittiGidiyor, üyelik konusunda en rahat site. Geçerli bir e-posta adresiniz olması üyelik için yeterli. E-bay benzeri bir yapıya sahip olan sitede, kullanıcılar ön planda. Ürün satan veya ürününe teklif veren kullanıcının o ana kadar yaptığı alışverişleri ve bu alışverişlerden aldığı yorumları görebilirsiniz. Puan sistemini kullanması ve belirli sayıda alışveriş yapanları kurdeleyle ödüllendirmesi de, ürün tercihi yaparken kolaylık sağlıyor. Kullanıcı adının yanında daha önce yaptığı işlem sayısı ve kurdele görülebiliyor. Kurumsal kullanıcılar için de dükkan hizmeti bulunan GittiGidiyor, kullanıcı ve açık artırma sayısının çokluğuyla da oldukça popüler. ■

Aytun Çelebi, aytun@chip.com.tr

oynat **kaydet** kullan depo
çek kullan **taşı** oynat kaydet kullan
depola çek **depola** kaydet

SanDisk CompactFlash®, SD™, MultiMediaCard, SmartMedia™ ve Memory Stick®'leri ile yeni nesil dijital cihazların ihtiyaç duyduğu en yüksek performansı en geniş ürün yelpazesıyla sunmayı sürdürüyor...

Artık kart okuyucuları ve dijital fotoğraf görüntölme cihazları ile birlikte herkes için uygun bir taşınabilir bellek çözümü bulmanız mümkün... Üstelik flash bellek standartları yaratıcısı ve dünya lideri SanDisk güvencesiyle...

**Orijinal Memory kullanın,
SanDisk kullanın.**

SanDisk
More Memory. More Possibilities.

Turanlı Elektronik İthalat San. ve Tic. Ltd. Şti.
Selahattin Pınar Cad. No: 4 Kat: 2 Mecidiyeköy 34387 İstanbul
Tel: (0212) 216 05 20 (pbx) Faks: (0212) 216 05 25
e-mail: SanDisk@turanlı.com.tr www.turanli.com.tr

turanlı

Güvenlik duvarınız ne kadar güvenli?

Güvenlik duvarı mı, yoksa sadece duş perdesi mi? CHIP, güvenlik duvarı korumasının gerçek sınırlarını gösteriyor ve gerekli araçlar da dâhil olmak üzere, etkili bir güvenlik stratejisi sunuyor.

Kanunen suçlu olan korsanlar ve hatta kötü niyetli spekülörler, bilgisayarınıza gizlice casusluk programları yükliyor, bilgilerinizi topluyor ve en kötü ihtimalle PC'nizin kontrolünü ele geçiriyorlar. Sisteminize ulaşmak içinse web tarayıcıları veya mesajlaşma yazılımları gibi internete bağlanan uygulamalardaki ve Windows işletim sistemindeki güvenlik açıklarını kullanıyorlar. Hemen hemen her gün yeni bir güvenlik açığı tespit ediliyor ve yayınlıyor. Ve bir açığın tespit edilmesi ile özel virüsler, solucanlar ya da casusluk araçları kullanarak gerçekleştirilen ilk saldırı arasındaki süre devamlı kısılıyor.

Birçok kullanıcı, kendisini korumak için mucizevi silah olarak düşündüğü güvenlik duvarlarına güveniyor. Ancak bu yazıda da görebileceğiniz gibi, bu yazılımlar internetten gelen tüm saldırılara karşı etrafı koruma sağlamıyor. Etkili bir savunma için basit birkaç önlemden çok daha fazlası gerekiyor. CHIP, sisteminizi korsan saldırılarına karşı korumak ve zararlıları engellemek için en ince ayrıntısına kadar düşünülmüş bir güvenlik konsepti geliştirdi.

» Bu yazıda

Mükemmel yazılım bileşimi: Saldırıları karşı ancak bu şekilde korunabilirsiniz.

Casus araçlar: Casuslara karşı nasıl etkili bir savunma yapabilirsiniz? **209**

CHIP'in tavsiyesi: Hangi güvenlik duvarı türü gerçekten koruyor? **210**

Solucanlar: Bulaştığı sistemlerdeki önlemler ve zararın azaltılması **212**

Hacker: Internet korsanlarının etkili çalışma yöntemleri **214**

Atölye: Eski bilgisayarınıza profesyonel güvenlik duvarı kurun **214**

Casus araçlar

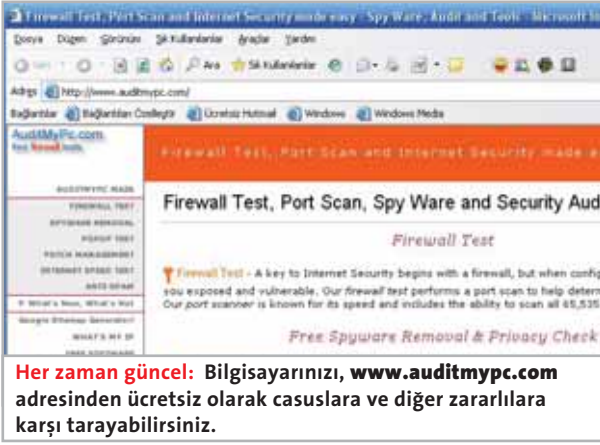
İstenmeyen bilgi toplayıcılarına karşı neredeyse hiçbir güvenlik duvarı para etmiyor. Casusluk araçlarının nasıl çalıştıklarını ve kendinizi nasıl koruyabileceğinizi gösteriyoruz.

■ Son zamanlarda Windows için internet kaynaklı en büyük tehdit, fark edilmeden kullanıcı hakkında topladığı bilgileri firmalara ve korsanlara gönderen Spyware, yani casusluk araçlarıdır. Amerikalı yazılım üreticisi Webroot'un yaptığı bir araştırmaya göre, şu anda dünyadaki neredey-

den bilgisayarınıza ulaşıyor. Son zamanlarda, tarayıcınızı başka sayfalara yönlendiren Hijacker'lar listenin en üst sıralarını ele geçiriyor. Güvenlik duvarlarıysa, yetkilendirilmiş bir yöntem kullanılarak, genellikle bir kullanıcı işlemi sonunda sisteme erişen casus yazılımları tespit edemiyor.

Sorun: Asıl saldırı, casusluk aracı işletim sistemine sızdığı ve topladığı bilgileri dışarıdaki bir kaynağa aktardığı zaman başlıyor. Bu, pratik olarak hiçbir güvenlik duvarı tarafından yüzde yüz engellenemez. Nitekim casusluk aracı geliştiricileri, güvenlik duvarını kandırmak için devamlı olarak yeni hileler kullanıyor. Buna rağmen güvenlik duvarları da genel bir temel koruma sunuyor.

Casus yazılım, güvenlik duvarı tarafından serbest bırakıldığından emin olduğu Internet Explorer'da bir web sayfası açıyor ve topladığı bilgileri adrese ekliyor. Zaten tüm sorgular web sunucusu üzerinde saklandığı için söz konusu bilgiler buradan rahatlıkla okunabiliyor. Spyware, bunun için görünmeyen bir pencereden faydalandığı

se her PC üzerinde casusluk araçları bulunuyor. Üstelik ortalama 28 farklı bileşen halinde. Bilgisayarınızda kaç tane casusluk aracı bulunduğunu www.auditmypc.com adresinden gerçekleştirebileceğiniz bir test ile öğrenebilirsiniz.

Casusluk araçları her geçen gün daha da akıllanıyor ve silinmeleri zorlaşıyor. Örneğin, Root Kit'ler. Bu çok gelişmiş araçlar arka planda çalışarak basılan tüm klavye tuşlarını kaydediyor ve böylece parolaları tespit ediyor. Ayrıca Windows'un derinliklerine saklandıkları için varlıklarını da çok rahat bir şekilde gizleyebiliyor.

Casusluk araçları genellikle spam'den ve şüpheli dosya indirme hizmetlerinden kaynaklanıyor. Örneğin, Kazaa Media Desktop ve diğer P2P programları, tanımlarda kullanmak üzere kullanıcı bilgilerini toplayan bir grup Adware aracını da beraberinde yüklüyor.

Buna karşılık elinizden gelen tek şey, web sayfalarındaki ve aldığınız e-postalarındaki tanımsız bağlantı ve dosyalara tıklamamak. Ne var ki casusluk araçlarının büyük bir kısmı Internet Explorer üzerin-

landığı sürece, kullanıcının ruhu bile duymuyor. Bu durumda sadece belirli güvenlik duvarı türleri (Bk. CHIP Tavsiyesi: En Etkili Güvenlik Duvarları) yardımcı olabiliyor.

Gerçi bir masaüstü güvenlik duvarı giden tüm veri paketlerini engelleyecek şekilde ayarlanabilir. Ancak bu tür bir engelleme hiçbir zaman çözüm olamaz. Eğer engellediğiniz bir ağ trafiğini kontrol etmek için Ethereal ve buna ait Pcap sürücülerini yükleyecek olursanız, bu takip yazılımı, her şeye rağmen ağ trafiği olduğunu gösterir. Bunun nedeni Pcap sürücüsünün, güvenlik duvarının kullandığından bir kademe alta ulaşılabilmesidir. Ethereal aracını ve ihtiyaç duyduğu Pcap sürücüsünü eCHIP'ten (© eCHIP-Code Güvenlik) yükleyebilirsiniz.

Bazı masaüstü güvenlik duvarları (örneğin ZoneAlarm) Pcap ve Ethereal'in çalışmasını, bu programlar veritabanlarında imza olarak bulundukları için engeller. Ancak yazılımsal güvenlik duvarını kandırmak için Pcap'ın başka bir sürümünün kullanılması yeterli. Güvenlik duvarına

sahip bir yönlendirici veya basit bir güvenlik duvarı kullanılıyorsa, casus programlara karşı savunmanız çok daha vahim durumda demektir. Normalde web paketlerinin içeriklerini incelemek yerine, sadece gönderici ve alıcı adreslerini kontrol ettikleri için her iki önlem de casusluk yazılımlarına karşı herhangi bir koruma sağlamaz. Casus programcık, çaldığı bilgileri normal bir web veya e-posta trafiği gibi görünecek şekilde paketleyerek, söz konusu hassas bilgilerin güvenlik duvarını aşıp internete erişmesini mümkün kılar. Aslında şu anda dâhili bir virüs tarayıcısına sahip olan güvenlik duvarı kutuları da mevcut, ancak bunlar büyük ağlar için planlandıklarından entegrasyonu zor ve oldukça pahalı cihazlar. Örneğin, NetScreen firmasının NS-5GT 003 modeli yaklaşık olarak 500 Euro.

Bu önlemler ve araçlar yardımcı olabilir:

- 1 Casus önleme programı:** Spybot Search & Destroy, ücretsiz bir yazılım olmasına rağmen hemen tüm casusluk araçlarını bilgisayarınızdan temizleyebilir. Bu aracı eCHIP'te (© eCHIP-Code Güvenlik) bulabilirsiniz.
- 2 Güvenlik duvarı:** Ücretsiz olarak dağıtılan Sygate Personal Firewall (www.sygate.com) temel koruma sunuyor. Ancak bunu mükemmel bir şekilde kullanabilmek için ilk olarak konu üzerinde çalışmalısınız. Bu güvenlik duvarını eCHIP'te (© eCHIP-Code Güvenlik) bulabilirsiniz.
- 3 Anti virüs yazılımı:** Bir virüs tarayıcı, belirli casus yazılım sürümlerini aramak ve diğer zararlılara karşı korunmak için yardımcı olabilir. Kaspersky Anti-Virus, kullanımı kolay arayüzü ve başarı oranları ile göz dolduruyor. Bu programın deneme sürümünü eCHIP'te (© eCHIP-Code Güvenlik) bulabilirsiniz.
- 4 Windows güncelleme:** Güncel tehdit- →

» Bu araçlar koruyor

Korsanların, solucanların ve casusluk araçlarının bilgisayarınıza erişmesine izin vermeyin! En önemli koruma programlarını eCHIP'te bulabilirsiniz.

- Kaspersky Anti-Virus Personal Pro
- Spybot-Search & Destroy
- Pcap kütüphanesi ile Ethereal
- ZoneAlarm
- Sygate Personal Firewall
- M0n0wall

lere karşı korunabilmek için sadece Anti Spyware yazılımlarını değil, işletim sisteminizi de en güncel durumunda tutmak zorundasınız. En iyisi Windows güncellemelerinin otomatik olarak gerçekleşmesine izin vermenizdir. Bunun için *Başlat / Bilgisayarım* üzerine sağ tuşla tıklayın ve açılan kısayol menüsündeki *Özellikler* komutunu çalıştırın. Buradaki *Otomatik Güncelleştirmeler* sekmesindeki *Otomatik (Önerilir)* seçeneğini etkinleştirin.

5 Kullanıcı haklarının sınırlandırılması: Casusluk araçları, sadece yönetici olarak sisteme giriş yaptıysanız sisteminize kurulabilir. Sonra da sahip olduğunuz haklar Internet Explorer üzerinden casusluk araçlarına aktarılır.

Bu nedenle, internette sörf yapmaya

başlamadan önce sınırlı bir kullanıcı hesabına geçmeniz daha iyi olur. Windows XP altında kullanıcı haklarını, Denetim Masası'ndaki *Kullanıcı Hesapları* altından sınırlandırabilirsiniz. Bunun için hesap türü olarak *Sınırlı* seçeneğini işaretlemeniz yeterli. Böylece söz konusu hesap, Guest hesabından biraz daha fazla hakka sahip olacağı için ileride sörf yapmak için bunu kullanabilirsiniz.

Casusluk araçları sorununun artık Microsoft da farkında. Internet Explorer'ın 7. sürümünden itibaren kullanıcı-

Etkili koruma: Bilgisayarınızı, Kaspersky Anti Virus yardımıyla casusluk araçları ve virüslerden koruyabilirsiniz.

dan bağımsız olarak daha az sistem hakları sunulacak ve böylece daha fazla güvenlik sağlanmaya çalışılacak. Internet Explorer'ın geliştiriciler için Beta sürümü kısa bir süre önce yayınlandı. →

CHIP'İN TAVSİYESİ: EN ETKİLİ GÜVENLİK DUVARLARI

» Bu güvenlik duvarı türleri internet tehlikelerine karşı etkili

Son kullanıcılar tarafından en çok tercih edilen güvenlik duvarı türü, Windows XP'nin de sahip olduğu masaüstü güvenlik duvarları. Ancak burada tanıttığımız donanımsal güvenlik duvarları birçok yönden daha güvenli.

Masaüstü güvenlik duvarları

Yazılım, internete çıkan ve buradan gelen tüm erişimleri düzenler ve çalışan uygulamaları takip eder.

Avantaj: Bir program internete bağlanmak isterse güvenlik duvarı bir hata kontrolü oluşturur ve kullanıcıya, bağlantıya izin verip vermediğini sorar. Güvenlik duvarı, programın daha sonraki bağlantı denemelerinde ise güncel durumu kaydettiği hata kontrolü ile karşılaştırır. Eğer program değiştiyse kullanıcının onayını bir kez daha ister. Masaüstü güvenlik duvarlarının kullanımı kolaydır ve bilgisayar için temel bir koruma mekanizmasıdır.

Dezavantaj: Masaüstü güvenlik duvarlarının en büyük dezavantajı ise koruması gereken sistemin bir parçası olmasıdır. Güvenlik duvarını kandırdıktan sonra saldırı doğrudan sisteme erişebilir. Ayrıca bu araçlar çok fazla sistem kaynağı tüketir.

Masaüstü güvenlik duvarı tavsiyemiz

► Sygate Personal Firewall
Bedava dağıtılan bu profesyonel araç, birçok ücretli programla aynı işlev yelpazesine sahip.

Fiyatı: Ücretsiz

Bilgi için: www.sygate.com

Güvenlik duvarlı DSL yönlendirici

Modemli veya modemsiz birçok DSL yönlendirici basit ama etkili olmayan bir güvenlik duvarına sahiptir.

Avantaj: Masaüstü güvenlik duvarlarının aksine, bu tür yönlendiriciler sadece dışarıdan içeriye gelen portları kapatabilir. Yani en önemli avantaj, bir saldırı durumunda hedefin bilgisayarın kendisi değil, yönlendirici olmasıdır. Bu durumda, sadece internet bağlantısında sorun olsa da yerel ağ içerisinde çalışmaya devam edilebilir.

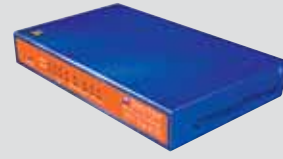
Dezavantaj: Güvenlik duvarı, web paketlerini analiz edemediği için her türlü içeriği geçirir. Bu cihazların en zayıf noktası ise standart bir parola ile donatılmış ve çoğunlukla genel olarak bilenen bir Master parola sahip web arayüzleridir. Korsanlar, söz konusu parolaları özel internet sayfalarından temin edebilir. Bunlara karşı tek koruma ise Firmware güncellemeleridir.

Güvenlik duvarlı yönlendirici tavsiyesimiz

► Linksys WRT54GS
Resmi olmayan bir Firmware güncellemesi ile basit güvenlik duvarından etkili bir güvenlik duvarı elde edilebilir.

Fiyatı: Yaklaşık 95 \$ + KDV

Bilgi için: www.linksys.com

Güvenlik duvarı kutusu

Donanımsal güvenlik duvarı olarak da adlandırılan "Firewall Box" tek görevi bağlı olduğu ağları birbirinden ayırmak olan, tek başına çalışan bir bilgisayardan başka bir şey değildir.

Avantaj: Donanımsal güvenlik duvarı, normalde, sahip olduğu güvenlik duvarını en ince ayrıntısına kadar yapılandırılabilen çok işlevli bir cihazdır. Bunun için ağ ve iletişim protokolleri hakkında temel bilgi sahibi olmak gerekir.

Dezavantaj: Kullanılabilen kurallar ve bunların anlamları hakkında bilgisi olmayanlar, güvenlik duvarında farkında olmadan açık bırakabilecekleri için tehlikeler ile karşılaşabilir. Ayrıca bu tür özel donanım bileşenleri nispeten pahalı ve özel veya tek başına çalışan kullanıcılar için uygun değil.

Güvenlik duvarı kutusu tavsiyemiz

► Eski PC'niz ve bu ücretsiz yazılım ile kendi donanımsal güvenlik duvarınızı hazırlayabilirsiniz (Bkz. Atölye). CHIP'in M0n0wall çözümü profesyonel olarak kullanılabilir.

Fiyatı: Ücretsiz

Bilgi için: www.m0n0.ch

Solucanlar

İnternet kaynaklı zararlılara karşı en iyi koruma, başarılı bir virüs tarayıcısı kullanmak. İyi şekilde ayarlanmış bir güvenlik duvarı ile de zararları en aza indirebilirsiniz.

■ Yeni kurduğunuz ve hiçbir güvenlik önlemi olmayan bir Windows bilgisayarı ile internette sörf yapmaya başladığınızda ilk solucanın bilgisayarınıza ulaşması beş dakika bile sürmeyecektir. “Blaster” ve “Sasser” ise bu alandaki en ünlü zararlılar. İnternet solucanları, işletim sisteminin güvenlik açıklarını kullanan dışarıdan gelen saldırılardır. Örneğin, “Blaster” isimli solucan gerekli yamanın yüklü olmadığı Windows’a RPC (uzaktan bakım için ağ arayüzü) üzerinden 135 numaralı portu kullanarak erişir ve bir tampon bellek taşması (Bk. Solucan Saldırıları: Know How) gerçekleşmesine neden olur.

Korkutucu tampon bellek taşmalarını engelleyen NX korumasına sahip 64 bit işlemciler, bu saldırılara karşı korumalı. Ancak bu çözümün de korsanlar tarafından kırılması çok uzun sürmeyecektir. Yüzde yüzlük bir koruma mümkün olmadığı sürece, ihtiyaç duymadığınız tüm Windows hizmetlerini kapatmalı ve mutlaka bir güvenlik duvarına sahip olmalısınız.

Güvenlik duvarları yardımıyla ilk olarak internetten gelen saldırıları engellemek için tüm portları kapatın ve ardından ihtiyaç duyduğunuz portları adım

SOLUCAN SALDIRILARI: KNOW HOW

» Buffer Overflow nasıl oluşur?

Blaster, Code Red, Slammer; tüm bu solucanlar aynı programlama hatasından faydalanıyor: O meşhur tampon bellek taşmasından. Tampon bellek taşmasında işlemlerin ve değişkenlerin nasıl kullanıldıkları önemlidir. Çalıştırılan her program belleğin başında bulunurken değişkenler, yani çalışma sırasında oluşturulan veriler en sonunda saklanır.

Söz konusu ikinci bölüm Stack, yani yığın olarak adlandırılır. Programcılar, çok sık kullanılacak olan kodları uygulamanın ihtiyaç duyduğu zaman çağıracağı alt

programlarda saklarlar. İşlemci, bu tür bir alt program çağırıldıktan sonra ana programa geri döner.

Bunun için de yığına kaydettiği geri dönüş adresini kullanır ve işte her şey bu noktada meydana gelir. Eğer programcı, bir değişken için çok küçük bir hafıza alanı ayırdıysa, daha önceden bahsettiğimiz geri dönüş adresinin üzerine yazılabilir. Eğer saldırgan, bunun üzerine yazmayı başarır, program akışının yönünü değiştirebilir ve bir Truva atı kodunun çalıştırılmasını sağlayabilir.

adım serbest bırakın. İster Windows XP’nin sahip olduğu ve SP2 ile geliştirilen güvenlik duvarını kullanın ister profesyonel bir yazılıma sahip olun, takip etmeniz gereken süreç her zaman aynıdır.

Problem: Güvenlik duvarları, kurbanına spam iletileri veya mesajlaşma programları ile ulaşan solucanları engelleyemez. En ünlü solucan ise 2000 senesinde büyük bir karışıklığa neden olan “I-love-yo-u”dur. İlgili uygulama, burada e-posta istemcisi, yetkilendirilmiş bir internet bağlantısı kurduğu için salt güvenlik duvarları, e-postaların içeriklerini kontrol etmez ve böylece solucan, sorunsuz bir şekilde sisteme erişebilir.

Bu önlemler ve araçlar yardımcı olabilir:

1 Virüs kontrollü e-posta sunucusu: Hemen hemen tüm servis sağlayıcılar ve ücretsiz e-posta hizmetleri son zamanlarda

virüs kontrollerini posta sunucusu üzerinde yapmaya başladı. Ancak bu her zaman ücretsiz bir hizmet olarak sunulmuyor. Yahoo ve Hotmail gibi dünya çapındaki e-posta hizmetleri gelen iletileri ücretsiz olarak virüs taramasından geçiriyor ve Spam filtresi ile süzüyor.

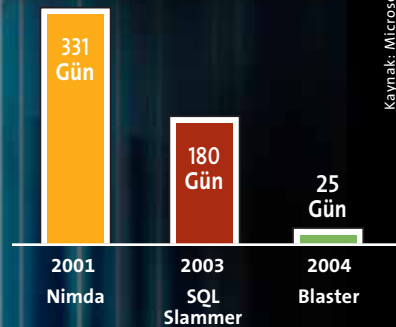
2 İşletim sistemi güncellemesi: Tüm güncellemeleri yüklediği sürece Windows XP’ye hiçbir solucan saldıramaz. Çünkü saldırılar genellikle güncellemeler yayınlandıktan sonra gerçekleşiyor.

3 Virüs tarayıcılar: Ek olarak yüksek başarı oranına sahip bir anti virüs aracının yüklenmesi gereklidir. Bunun için tavsiye ettiğimiz Kaspersky Anti-Virus’un deneme sürümünü eCHIP’te (© eCHIP-Code Güvenlik) bulabilirsiniz.

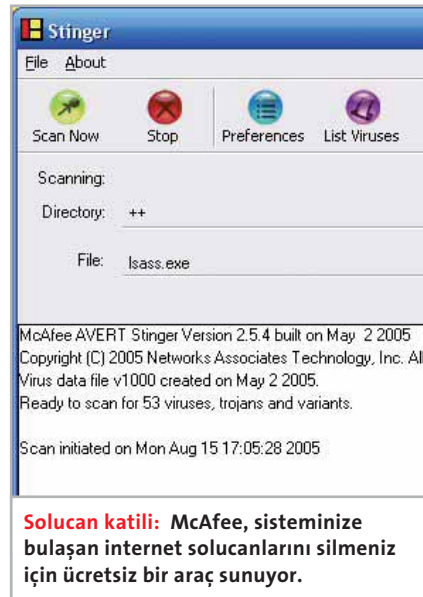
4 Solucan katilleri: Sisteminizi bir solucan girdikten sonra ancak özel programlar yardımıyla temizleyebilirsiniz. Bunun için Microsoft’un her ay yeni bir sürümünü yayınladığı Malicious Software Removal Tool’u tavsiye edebiliriz. Bu programı ister otomatik Windows güncelleme (<http://windowsupdate.microsoft.com>) ister www.microsoft.com/security/malware-remove/default.msp adresinden temin edebilirsiniz. Ayrıca bilgisayarınızı McAfee Stinger (© eCHIP-Code Güvenlik) ile de devamlı taramalısınız. Çünkü bir aracın göremediğini diğeri bulabilir.

5 Güvenlik duvarı: Bu, zararın sınırlandırılmasında yardımcı olur. Solucanların yayılmak için kullandıkları portları kapatarak başka bilgisayarlara bulaşmasını engelleyebilirsiniz. Bu görev, bir masaüstü güvenlik duvarı veya güvenlik duvarı kutusu yardımıyla başarılı bir şekilde yerine getirilebilir (Bk. CHIP Tavsiyesi: En Etkili Güvenlik Duvarları).

» Korsanlar hep daha hızlı saldırıyorlar

Güncellemeler önemli: Nimda virüsü, güvenlik açığı tespit edildikten 331 gün sonra ortaya çıkmış. Blaster’in çıkması ise sadece 25 gün sürmüştü.

Solucan katili: McAfee, sisteminize bulaşan internet solucanlarını silmenizi için ücretsiz bir araç sunuyor.

Hacker

Korsanların hedefini bulan saldırıları karşısında genellikle yazılımsal güvenlik duvarları bile dayanamaz. Buna rağmen nasıl korunabileceğinizi burada bulabilirsiniz.

■ Korsanlar, tek başına çalışan bilgisayarlara genellikle saldırı yapmaz. Ancak çok küçük de olsa bu ihtimalin var olması, sizin büyük bir potansiyel tehlike altında olduğunuzu gösterir.

Casusluk araçları ve kurtlar geniş ölçüde “aptal” ve kontrolsüz olarak hareket etseler de korsanlara, bir bilgisayara veya ağa ulaşmalarını sağlayacak bilgileri sızdırır ve çabalarının karşılığını alıp almadıklarını etkin bir şekilde kontrol eder.

Bunun sonucunda bir korsan saldırısını tespit etmek çok daha zordur. Saldırıları, ancak kurbanın sistemdeki anormallikleri fark etmesi ve örneğin hata protokollerini yorumlaması sonucunda ortaya çıkarılabilir.

Güvenlik duvarları, bilgisayarınıza gelen tüm bağlantıları engelleyerek internetten kaynaklanabilecek tüm saldırıları teorik olarak savuşturabilir. Bu durumda sadece kullanıcının izin verdiği portlara gelen isteklere cevap verilir.

Problem: Ancak pratikte durum daha farklı. Güvenlik duvarları birçok durumda erişimlere otomatik olarak kural atar ve belirli uygulamalar ile portları ilişkilendirir. Bu durumu engellemek için güvenlik duvarının ayarlarını elle değiştirmelisiniz.

Bu önlemler ve araçlar yardımcı olabilir:

1 Güvenlik duvarı kurun: Masaüstü güvenlik duvarları ile donanımsal koruma cihazları arasında seçim yapabilirsiniz.

Firewall Box: Aslında en iyi çözüm olarak öne çıkıyor, ancak donanım bileşenleri oldukça pahalı. Bu nedenle kendi güvenlik duvarınızı bedava nasıl yapabileceğinizi sağ taraftaki kutu içerisinde anlatıyoruz.

Masaüstü güvenlik duvarı: Üzerinde Firewall yazan tüm programlar, korsanlar ve benzeri tehlikelere karşı koruma sağlayamaz. Sizler için eCHIP’e koyduğumuz ücretsiz güvenlik duvarı yazılımı

ATÖLYE

» Eski PC’den profesyonel güvenlik duvarına

Profesyoneller ağlarını korumak için donanımsal güvenlik duvarlarından faydalanır. Ancak her zaman pahalı donanımlara gerek yok. Eski bilgisayarınız ve ücretsiz bir yazılım da işinizi görebilir.

1 Donanım: ADSL bağlantıları için 64 MB hafızalı eski bir 486 PC yeter de artar bile. Eğer bir de disket sürücüsüne sahipse, ileride güvenlik duvarı ayarlarını kaydetmek için bir sabit diske de ihtiyacınız olmaz. Ayrıca ağların fiziksel olarak da ayrılması için iki tane ağ kartı gereklidir.

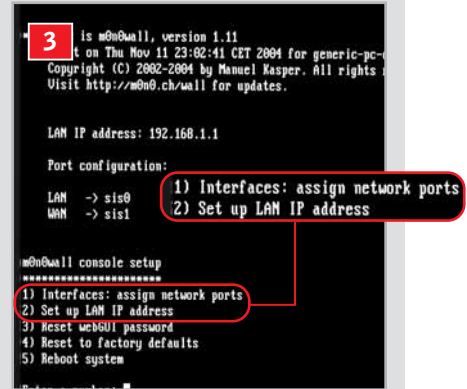
2 Kurulum: Ücretsiz olarak dağıtılan MONOWall, kullanımı oldukça kolay olan bir açılış imajı biçiminde donanımsal güvenlik duvarı işletim sistemi. Bu imaj dosyasını eCHIP’te (© eCHIP-Code Güvenlik) bulabilirsiniz. İmaj dosyasını Windows altında Nero ile açabilir ve CD’ye yazabilirsiniz. Ancak daha önce eski bilgisayarınızın sürücüsünün ve BIOS’unun CD’den açılışa izin verip vermediğini kontrol etmelisiniz.

3 Adres atamaları: Sistem açıldıktan sonra basit bir metin arayüzü ekrana gelir. İlk olarak “1” numaralı menü altından iki ağ denetleyicisini ayarlayın. Bunun için ağ kablusunun takılı olması gerekli. Daha sonra “2” altından her iki ağ kartının da IP adreslerini girmelisiniz. Bundan sonra internet bağlantısını kesin.

4 Web yapılandırması: Geri kalan ayarların tamamını ağdaki başka bir bilgisayar üzerinden rahatlıkla gerçekleştirebilirsiniz. Bunun için yapmanız gereken tek şey tarayıcı penceresine güvenlik duvarının IP adresini girmektir. Güvenlik duvarı standart olarak “192.168.1.1” adresine sahiptir ve kullanıcı arayüzüne “http://192.168.1.1” adresini kullanarak ulaşabilirsiniz. Kullanıcı ismi ve parolası ise “mono”.

5 Temel yapılandırma: İlk olarak temel ayarları gerçekleştirmek için web kullanıcı arayüzündeki *General Setup* başlığını etkinleştirin. Buradan DNS sunucusunu girebilirsiniz. Ayrıca, ileride kayıtları analiz ederken saldırının asıl gerçekleşme zamanını uzun süre düşünmemek için sistemin saatini de ayarlamalısınız. Ancak burada yapmanız gereken en önemli şey kullanıcı ismi ve parolasını değiştirmek. Çünkü güvenlik açısından standart isim ve parola bilgilerini asla kullanmamalısınız.

6 Güvenlik duvarı kuralları: Güvenlik duvarının kalbini oluşturan kuralları *Firewall* menüsü altından ayarlayabilirsiniz. Buradan ayarlayabileceğiniz kuralları ve hangilerinin daha mantıklı olduğunu ise www.mon0.ch/wall/documentation.php altından öğrenebilirsiniz. Kuralları tanıladıktan sonra internet kablusunu tekrar takın. Artık donanımsal güvenlik duvarınız MONOWall kullanıma hazır durumda.

Sygate Personal Firewall (© eCHIP-Code **Güvenlik**) oldukça iyi bir koruma sağlıyor. **Yönlendirici güvenlik duvarı:** En az korumayı, bir web kullanıcı arayüzü üzerinden yönetilebilen dâhili güvenlik duvarına sahip bir yönlendirici sunar. Bunları, şu anda piyasada olan birçok DSL ve W-LAN yönlendiricisinin üzerinde bulabilirsiniz.

Bunların birçoğu, değiştirilmesine izin verilmeyen tek bir yönetici parolasına sahiptir ve söz konusu parolaları internetteki bazı sayfalarda rahatlıkla bulabilirsiniz. Bu cihazlarda da güvenlik açıkları çıkabilmesine rağmen birçok kullanıcı, hâlihazırda çalışmakta olan sistemine zarar vermek istemediği için güncellemeleri yüklemeyi reddediyor. Sahip olduğunuz cihazın üreticisinin web sayfasını düzenli olarak kontrol etmeli ve yeni yayınlanan Firmware sürümlerini yüklemelisiniz.

5 Garip davranışlara dikkat: Korsanlar, geniş bir alana ulaşmayan ve sadece hedefteki kurbanı e-posta atarak güvenlik duvarını aşmaya çalışan özel olarak hazırlanmış Truva atları kullanırlar.

Manufacturer	Product	Revision	Protocol	User ID	Password
3COM	CoreBuilder	7000/6000/3500/2500	Telnet	debug	
3COM	CoreBuilder	7000/6000/3500/2500	Telnet	tech	
3COM	HiPerARC	v4.1.2	Telnet	adm	
3COM	LANplex	2500	Telnet	debug	
3COM	LANplex	2500	Telnet	tech	
3COM	LinkSwitch	2000/2700	Telnet	tech	
3COM	NetBuilder		SNMP		ADMIN

Gizli kodlar: Korsanlar, Router'lara yönetici olarak erişmelerini mümkün kılacak birçok modele ait Master parolayı özel web sayfaları üzerinde rahatlıkla bulabiliyor.

Eğer alıcı, hiç düşünmeden *Tamam* düğmesine tıklayarak söz konusu zararlı yazılımı açarsa masaüstü güvenlik duvarı devre dışı kalabilir. Ancak bu durumla

çok az karşılaşılır. Her türlü belirtiye dikkat ederek kuvvetli bir koruma sağlayabilirsiniz. ■

VP / Kadir Tuzaş, ktuztas@chip.com.tr

mavibilgisayar

www.mavibilgisayar.com
Türkiye'nin Online Alışveriş Sitesi

Ankara'nın Donanım Alışveriş Mağazası

Kızılay Mağaza

Güvenilir Satış

Geniş Ürün Yelpazesi

Uzman Teknik Destek

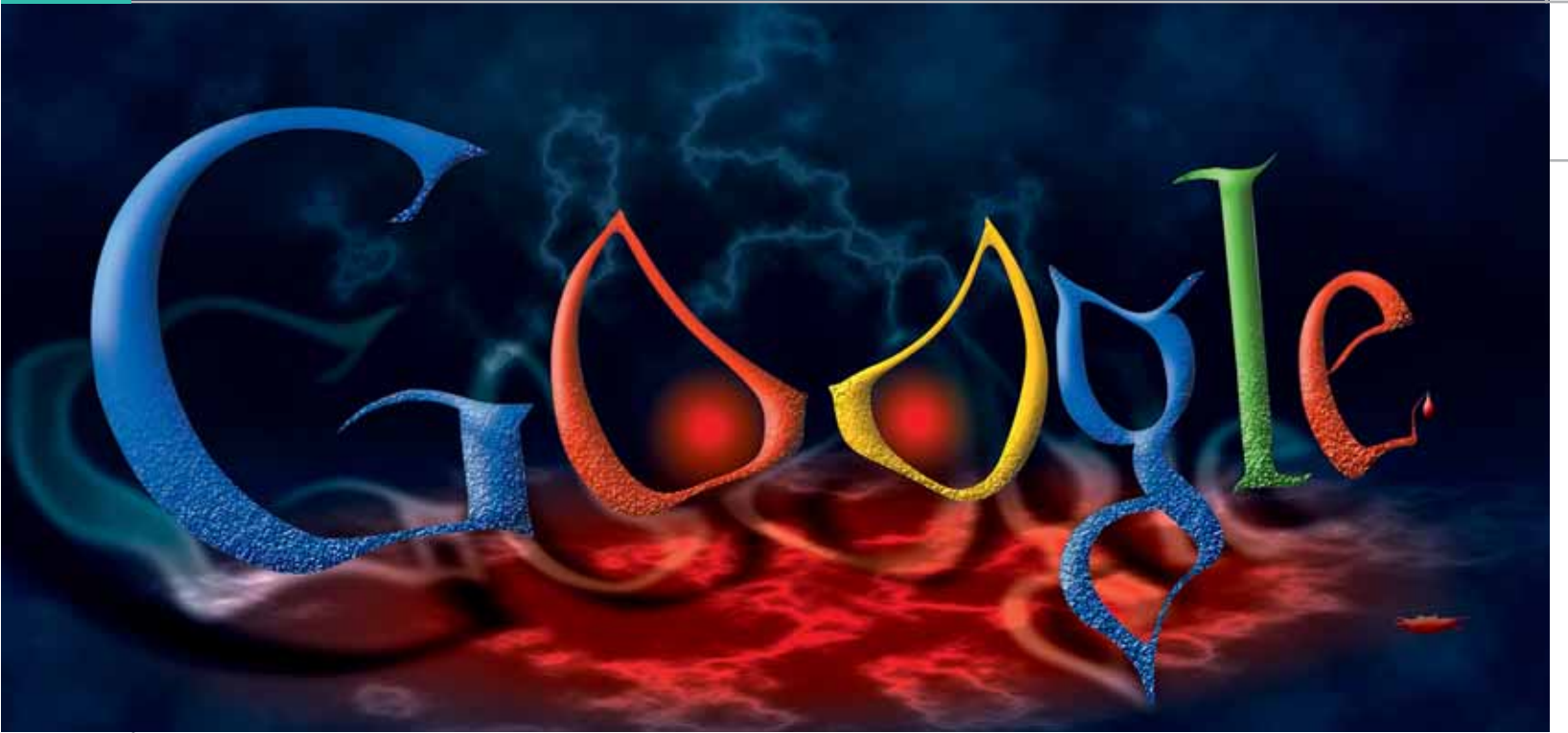
Mavi Bilişim Bilgisayar Teknolojileri ve Yazılım Hizmetleri Ltd. Şti.

Kızılay Mağaza

Şehit Adem Yavuz Sok. No:6/D KIZILAY / ANKARA
Telefon:(0312) 418 18 85 Fax:(0312) 418 24 33

Demirtepe Mağaza

GMK Bulvarı No:47/G Demirtepe / ANKARA
Telefon:(0312) 230 10 15 Fax:(0312) 230 10 18

Çocuklarınız için güvenli bir internet

Google ne kadar kötü?

**HEDEF
NOKTASI**

İki üniversite öğrencisi bir arama motoru projesine başladıklarında sloganları “Don’t be evil”dır (kötü olmayın). Borsaya girişlerinin ardından bu iddia artık hayli tartışmalı bir konumda.

► Google 1998 sonunda tam bir başarı öyküsü olarak başladı. Başka hiçbir arama motoru kullanıcıların dileklerine bu kadar mükemmel hizmet etmiyor, hiç kimse tamına ihtiyaç duyulan sonuçları bu kadar hızlı sunmuyordu. 2005 yılında da Google, çoğu sörfçü için Web’de 1 numara. Ne var ki aradan geçen zaman zarfında, firma rakip tanımayan bir aç gözlülük sergiledi. Saf arama işlevi artık yeterli de-

ğil: Google artık, TV programına da yer açıyor, en yakın pizzacıyı gösteriyor ve uydu perspektifinden her yere züm yapabiliyor. Google yaşamımızın tüm alanlarında. Ancak bu, verilerin mahremiyetine inananların hoşuna gitmiyor ve bilgi çeşitliliğinin azalmasından endişe edenler, “arama motoru tekeline karşı alternatifler” talep ediyor. CHIP, Google’ın en çok eleştirilen yönlerini araştırdı.

İyi niyet: Kurucular Larry Page ve Sergey Brin, dünyayı Google ile daha iyi bir yer yapmayı kendilerine hedef seçmişlerdi.

1

Google da sizinle birlikte sörf yapıyor

► Google’ın ilk başarılı hamlesi AdSense idi. İnternette reklâm sunmak için şimdiye kadarki en akıllıca yol. Bunun ardında yatan fikir şu: Reklâmlar her zaman güncel Web sayfasının metnine uyuyor. Siz çim biçme makineleri hakkında bir makale okuyorsanız Google aynı sayfada çim biçme makineleri ve satı-

cıları ile ilgili reklâmları gösteriyor. Önceleri yalnızca arama motoru bu tür reklâmları gösterebiliyordu, ama iki yıldır başka Web sayfaları da AdSense programına katılabilir. Google Web’deki reklâm piyasasını devrime uğrattı. Rahatsız edici yan etkisi ise artık birçok küçük sayfanın Google’a bağımlı olması.

2

Gmail ve veri koruyucuların çığılığı

► Google AdSense fikrini mantıken ikna edici bir biçimde düşünmeye devam etti ve Gmail’i başlattı. Başlangıçta 1 GB kapasiteli bir e-posta hizmeti idi bu. Rakipleri olan Yahoo ve benzerlerinin işleri bir gecede sekteye uğradı çünkü bu firmalar büyük e-posta hesapları için para talep

ediyordu. Google’ınki ise ücretsizdi. Ancak Google Gmail sayfalarında da AdSense yoluyla reklâm yansıtıyor. Bir yazılım postanızı okuyor, hangi reklâmı göreceğinizi belirliyor. Gmail’in başlangıcından beri, veri koruyucular müşterilere daha fazla özel alan ayrılmasını istiyor.

3 Haberler taraflı mı?

► Üniversite öğrencisi Eric Ulken, master çalışması için ABD başkanlık seçimleri örneğinde Google haberlerinin bağımsızlığını incelemiştir. Sonuç: Google'ın tam otomatik hazırlanmış haberler sayfası (news.google.com) tıpkı rakip Yahoo'nunkiler gibi, tarafsız. Aradaki tek fark şu: Google, weblog'lar gibi daha birçok "konvansiyonel olmayan" kaynakları da haber arayışına bağlıyor. Böylece bazı haberlerde daha güçlü bir politik kutuplaşma görülebilir. Ama toplamda haberlerde seçim adaylarından hiçbirine öncelik tanınmadı.

Ancak Google, Almanya'da son olarak sert bir eleştiriyi sineye çekmek zorunda kaldı. Google Almanya'nın haber sayfası, radikal sağcı "National Zeitung"u haber kaynağı olarak kullanmıştı. Bir protesto sağanağından sonra, arama motoru, bu yayını bilgi kaynakları arasından çıkarttı.

5 Öznel arama isabetleri

► Hollandalı arama motoru uzmanı Hank van Ess'in de belirttiği gibi, Google, Web sayfalarını değerlendirmek için artık insanları da kullanıyor. Google şimdiye kadar tam otomatik endeks bakımıyla övünüp tarafsızlık iddiasında bulunabiliyordu. Ne de olsa bilgisayar koduna rüşvet verilemez. Ama Google artık sayfaların derecelendirilmesi için açık yönergeler veriyor ve nasıl notlandırılacağını tayin ediyor. Bu şekilde, belli Warez arama motorlarının spam olarak değerlendirilmesi mümkün olmayacak. Sayfaların değerlendirilme süreci biraz karmaşık. "Rasgele sorgu değerlendirmesi üzerine ilkeler" kısmında arama sonuçlarının "elzem" ile "alakasız" arasında değişen beş basamağa bölünmesi isteniyor. Google sözcüsü Stefan Keuchel'e göre, değerlendirme programı şimdiye kadar gizli tutulmuş.

6 Google güvenlik açıklarını gizliyor mu?

► Google Web'de sörfü hızlandırmak istiyor. Ama bunun altında yatan, basit bir vekil sunucu (Proxy) kullanımı değil, kullanıcı davranışlarının tüm ayrıntılarıyla araştırılması. Google, internet sörfçülerinin tıklama alışkanlıklarını inceliyor ve böylece, kullanıcının bir sonraki adımda sayfanın hangi bağlantısına tıklayabileceğini, görece başarılı bir şekilde kestirebiliyor. Bu bağlantının ardındaki Web sitesi de Google Proxy tarafından kullanıcıya gönderiliyor. Ancak Web hızlandırıcının Beta sürümünde bir açık var: Google, kullanıcıların isim ve şifreyle giriş yapmasını gerektiren sayfaları da ön belleğinde depoluyor; böylece kullanıcı bir foruma anınsızın başka bir kullanıcının hesabıyla girebiliyor ve diğer kullanıcının kişisel mesajlarını görebiliyordu. Bu hatanın tes-

Bug: Google'ın WebAccelerator'ı sörfçüleri sahte kullanıcı adı altında internet forumlarına sokuyor.

pitinin üstünden daha birkaç saat geçmeden, Google'ın sitesindeki Web Accelerator beta sürüm başvuru formu kaldırıldı. Ancak firma hatayı hiçbir şekilde kabul etmiyor ve Google Almanya'nın halkla ilişkiler müdürü Stefan Keuchel, CHIP'in yönelttiği soruları "Azami katılımcı sayısına ulaştık, o yüzden yeni kullanıcı kabul etmiyoruz" diye geçiştiriyor.

4 Google masaüstü

► Google'ın masaüstü araması, arama motorunun kullanıcıların bilgisayarlarına doğru ilk adımıydı ve Houston'daki Rice University öğrencilerinin farkına vardığı gibi, beraberinde büyük bir de hata getiriyordu: Masaüstü arayışının sonuçları, kullanıcı bir arama sorgusu başlatır başlatmaz Google.com'a gönderiliyor ve böylece Google, arama sonuçlarını Web'den ve kendi kişisel verileriyle birleştirilmiş olarak göstermek zorunda kalıyor. Ama bundan yararlanan bir yazılım, küçük bir hile ile bu sonuçları başka Web sayfalarına da gönderebiliyordu. Aradan geçen süre zarfında Google bu hatayı ortadan kaldırdı.

7 Google - rakipsiz arama makinesi

► İnternet krizi yerine başarı: Borsaya girişinin (Ağustos 2004) üzerinden daha bir yıl geçmesine karşın işletme 80 milyar dolar değere ulaştı. Bu, Medya devi Time Warner'dan bile fazla. Ayrıca Google kalitesiyle bir numara olmayı başar-

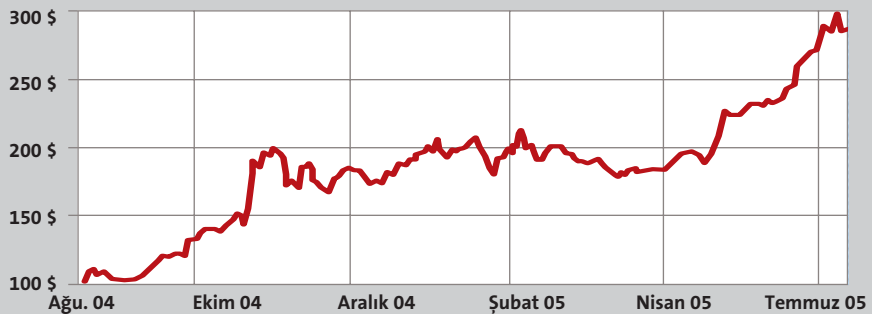
mış durumda ve bu elde tutması zor konum yüzünden de en küçük hatası bile tüm tepkileri üzerine çekiyor.

Sörfçüler de eleştiri oklarını, söz gelimi EPIC 2004 gibi kışkırtıcı Flash filmler yoluyla yöneltmekten çekinmiyorlar artık.

Google'ın asıl sorunu, güçlü bir rakibinin bulunmaması. Microsoft'un Web arama motoru MSN bile, en iyi arama motorunun hangisi olduğu sorusuna, şaşırtıcı bir şekilde isabetle yanıt veriyor:

Bilgi için: www.google.com

Google hisse senedi kuru

Anonim sörf

İnternet için kamuflej

Web'deki hareketlerinizin kolayca gözetlenebileceğini biliyor muydunuz? CHIP, internette kimliğinizi gizleyen ve arkanızda bıraktığınız izleri silen en başarılı programları test etti ve ayrıca ücretsiz araçlarla web kimliğinizi nasıl gizleyebileceğinizi bu yazıda açıklıyor.

Avrupa ve Amerika'da politikacılar, interneti aradıkları bütün bilgileri bulabildikleri bir kaynak olarak kullandıkları için, webde gezinmek hoşlarına gidiyor. Ama batılı politikacılar interneti aynı zamanda suçlular, suç örgütleri ve teröristlere açık bir alan olarak görüyorlar. Bu yüzden internette gezenlerin hareketlerini gelecekte daha iyi izlenmesini ve bütün bağlantı bilgilerinin en az bir sene boyunca saklanmasını istiyorlar. Veri güvenliği ile ilgilenenler, politikacıların bu yasa tasarılarına karşı bir cephe oluşturmuş durumdadır.

Tartışmalar sırasında unutulmuş bir şey var: İnternetteki her hareketinizin göz kırpmadan izlendiği gerçeği. Online rek-

lâm verenler, kullanıcıların arkalarında bıraktığı izleri inceleyerek, internette sörf yapanların tam profillerini çıkartabiliyor. Bunun sonucunda internette sörf yapanlar tam hedefe yönlendirilmiş banner reklamları, her yerden fırlayan açılır pencereler, spam e-postalar ya da ad-ware ile rahatsız ediliyor.

Yasalar gayet açık: İnternetteki gizliliğiniz, aslında yasal hakkınız

Veri avcılarına ve toplayıcılarına karşı o kadar da savunmasız sayılmazsınız. İnternet tarayıcınızda yapacağınız bazı özel ayarlar (bk. 219'daki kutu) ya da gizliliğinizi sağlayacak programlar sayesinde sörf yaparken gerçek kimliğinizi maskele-

yebilir ve böylelikle kişisel verilerinizin koruyucusu olabilirsiniz. Üstelik bu yasak değil: İnternetteki gizliliğinizi sağlamak adına yapacağınız şeyleri yasaklayan hiçbir yasa yok. Aksine, konuyla ilgili yasalar uyarınca internette anonim olarak ya da başka bir kimlik altında dolaşabilirsiniz. Çeşitli üniversitelerin ortaklaşa çalışmasıyla hayata geçirilen açık kaynak kodlu JAP programını kullanan AN.ON, bir gizlilik hizmeti projesini desteklemeye başlıyor. AN.ON, veri koruyucularının ve yasa koyucuların bahsettiği "İnternette Gizlilik Hakkı" konusunun temelini oluşturuyor.

Bedava dağıtılan JAP programının yanında CHIP, piyasaya çıkan beş güncel

» Bu testimizde

Altı tane aracı test ediyoruz: ArchiCrypt Stealth, GhostSurf 2005, JAP, Steganos Internet Anonym Pro, Cyber Ghost 2004 ve Winsweep 3

Alternatif: Özelleştirilmiş internet tarayıcısı ayarlarıyla bedava gizlilik kazanabilirsiniz. **219**

Arka plan: AN.ON gizlilik projesindeki yardımcı PROXY'ler nasıl çalışıyor? **222**

programı da test etti ve internetteki mekamlı gözlerden korunmak istediğinizde aslında hangi programı kullanmanız gerektiğini belirledi. Ürün yelpazesi, fiyatları 50 Euro'ya ulaşan Tenebril GhostSurf Platinum 2005 ve Steganos Internet Anonym Pro 7'yi de kapsıyor. Testimize katılmak için gereken en önemli ölçüt şu: Programlar başlatıldıkları andan itibaren otomatik olarak gizliliğinizi sağlamak zorunda ve kullanıcı bunun için internet bağlantısı ya da Proxy sunucularla ilgili hiçbir ön ayar yapmamalı.

TAVSİYE: Çeşitli yazılımların deneme sürümlerini kullanmak isterseniz, tek seferde sadece bir program yüklemeye özen gösterin. Birden fazla programı aynı sisteme kurarsanız, programlar birbirlerinden kötü şekilde etkileniyor ve gizliliğini koruma özelliklerini kaybediyor.

Bu gizlenme tekniğiyle görünmez olabilirsiniz

Test ettiğimiz programlar iki değişik teknik kullanıyor. JAP, AN.ON projesinden bildiğimiz Mixcascades kullanıyor. Bu tekniğin nasıl işlediğini merak ediyorsanız, [220]'deki kutucuktan öğrenebilirsiniz. Testimize katılan 5 adayımız gizleyici Proxy sunucular kullanıyor. GhostSurf kendine ait Proxy sunucusunu kullanırken, diğer programlar halka açık sunuculara başvuruyor.

Bunun çalışma prensibi şöyle: İnternette sörf yaparken içerik için gönderdiğiniz talepler, belirli internet sunucularına doğrudan gitmiyor, onun yerine bir Proxy sunucusu üzerinden ulaşıyor. Bu sunucu sizin IP adresinizi kendi IP adre-

siyle değiştiriyor ve hedefteki sunucu artık sadece bu IP adresini görebiliyor. Böylece kimliğiniz gizleniyor.

Her şeye rağmen bir Proxy sunucu kullanmak bile arzu ettiğiniz gizliliği tam olarak sağlayamaz. İnternet tarayıcınız, gönderdiğiniz her sayfa talebinin ilk satırında bir dizi bilgiyi hedef sunucuya gönderir (http request).

► Bu bilgi sayesinde hedef sunucu sizin IP adresinize hangi verileri göndermesi gerektiğini belirler.

► Hangi programı kullanarak internette sörf yaptığınızı tespit eder.

► İşletim sistemiyle ilgili bilgiler ve izin verilen uygulamaların belirir. (Java ve ActiveX gibi)

► Eğer bulunduğunuz sayfaya Google gibi bir ara bağlantı sayfasından geldiyseniz, bu bilgi de sayfa talebinizin başlık kısmına eklenir.

Gizleyici Proxy, başlık kısmındaki bütün bu bilgileri yok etmek zorundadır. Bu gereksinimi yerine getirdikten sonra ikinci problem ortaya çıkar: Web sunucuları, kendileri üzerinden geçen trafikle ilgili bilgileri arşivler.

Bunun anlamı, hangi IP adres, hangi zamanda hangi sayfayı talep etmiş, hepsi bir yerde kaydedilir. Eğer gizlenmiş bir Proxy sunucunun yöneticisi bu tip arşiv dosyalarına başvurursa, bazı detaylı incelemelerden sonra kimliğinizi ortaya çıkarma ihtimali yüksek.

Kimliği gizlenmiş bir sunucuya ait trafiğin kayıtlara geçip geçmediğini ise kontrol edemezsiniz. Bu konuda üreticinin verdiği bilgilere güvenmek zorundasınız. Bu yüzden CHIP olarak test ettiğimiz programların sunucu log dosyalarını hiç kullanmamasına ya da sadece birkaç dakikalığına kullanmasına özen gösterdik.

→ Güvenlik: Sağlanan gizlilik son derece etkili

Testimize katılan programların hepsi de hiçbir mazerete yer vermeden, en azından normal HTML sayfalarında IP adresi gizleyebiliyor. Sadece GhostSurf ve Winsweep ile ayrıca JAP Mixcascades programları, şifrelenmiş https sayfalarını (online bankacılık sayfaları gibi) destekliyor.

Bu konu önemli çünkü internet tarayıcınızla bankaların https sayfaları arasındaki iletişim kendilerine özel bir protokol üzerinden sağlanıyor. Eğer bu iletişim trafiği gizlenmezse, normal HTML sayfalarını gezseniz bile bütün

ÜCRETSİZ ALTERNATİFLER

» Yardım almadan internette gizlilik

IP adresini gizlemek: Sıklıkla kullandığımız bütün internet tarayıcılardaki *İnternet Ayarları* (Internet Options) altında bulunan *Bağlantılar* (Connections) bölümünde, internet bağlantınızın sağlanacağı proxy sunucuya ait ayarları yapabilirsiniz. Aradığınız Proxy sunucusunu bulmak o kadar da zor değil, sadece zaman alan bir iş. İnternetteki www.multiproxy.org ve www.atomintersoft.com gibi sayfalardan Proxy sunucu listeleri edinebilirsiniz. Sunucunun yeterince hızlı olup olmadığını, sadece deneyerek bulabiliyorsunuz. Kendi IP adresinizin gizli olup olmadığını www.ripe.net/whois adresindeki satıra yazarak kontrol edebilirsiniz. Sanki hiç Proxy sunucusu yokmuş gibi sonuç verirse, sunucu gizleme görevini yerine getiremiyor demektir. Sadece listede bulunan sunuculara güvenmeyin çünkü doğrudan Proxy sunucunun adresini girdiğinizde "Anonymous" yazısı çıkacaktır. Gerisi tamamen karşılıklı güvene dayalı çünkü sunucuyu yöneten kişinin sizin verilerinizi nasıl kullandığı konusunda ancak fikir yürütebilirsiniz. Sunucu yöneticisi hakkında detaylı açıklamayı, www.hexillion.com üzerinden whois sorgusunu kullanarak edinebilirsiniz.

TAVSİYE: Eğer kendinizi güvenli SSL bağlantılar ya da FTP üzerinden gizlemek isterseniz, internet tarayıcınızın *Connection Options* kısmından gerekli Proxy ayarlarını (gerekirse gelişmiş ayarlar kısmından) yapabilirsiniz, yoksa uygun bağlantılarla gizliliği sağlayamazsınız.

Çerezleri silmek: Sabit diskinizdeki yazı dosyalarını silerken genellikle sorun yaşamazsınız. Sadece belirli internet sayfaları çerezleri tanımlamadığı durumlarda açılabilir, eBay.com gibi. Bu durumda internet tarayıcınızda bulunan çerez yönetimini kullanmalısınız. İnternet Explorer gerçekten de detaylı bir çerez yönetimi sunuyor, burada hangi sayfalardan gelen veri paketlerinin kabul edileceğini el ile ayarlayabiliyorsunuz. Firefox ile bunu yapmak daha rahat oluyor çünkü önceden ayarlanmış çerezlerden gelecekte kabul edilmesini istediklerinizi belirliyorsunuz, tabii bu da bir süre için çerez koruması olmadan sörf yapmanız anlamına geliyor.

Hep güncel: İnternet Anonym Pro, her başlatışınızda sunucu listelerini gözden geçiriyor ve gerekiyorsa düzenliyor.

gizlilik yok oluyor. Test birincimiz ArchiCrypt https sayfalarını doğrudan engelliyor. Bu sayfaları görüntüleyebilmemiz için gizleme olayını geçici olarak devre dışı bırakmanız gerekiyor.

Bu aslında avantajlı bir durum çünkü internet sayfalarının yüzde 99,9'u şifrelenmemiş sayfalardan oluşuyor, ayrıca alışveriş ve bankacılık sayfalarına giriş yaparken kişisel bilgilerimizi her koşulda seve seve veriyoruz. Bazı meraklı internet sayfası sahipleri ise bunun bir püf noktasını bulmuşlar: Şifrelenmiş bir sayfa yaratıyorlar çünkü birçok Proxy sunucusu https'i desteklemiyor. Bu arka kapı sayesinde veri hırsızları istedikleri bilgileri alabiliyor.

Sunucu döngüleri bir saniye ile bir dakika arasında değişen, gizleme araçları içerisinde sayıları 30'dan (Cyber Ghost, ArchiCrypt) 100'e varan (Steganos) Proxy listeleri bulunuyor.

Proxy sunucuları ne kadar hızla değişirse, gizlilik perdenizi aralamaları da o kadar zor oluyor. Sunucu değişikliklerinden daha önemli olan bir konu da çerezlerin yok edilmesi. Bu başlıkta JAP programından puan kesmek zorunda

Daha fazla güvenlik: Güvenli https bağlantısında gizlilik ortadan kalktığı için yazılım https sayfalarını engelliyor.

Yeni Mix: JAP, bağlantınızın ne kadar güvenilir olduğunu size gösteriyor, düşük olduğu durumlarda Mix değişimi yapıyor.

kalıyoruz çünkü hiçbir çerez yönetimi sunmuyor. Programın derleyicileri bu yüzden ek olarak Cookie Cookers tavsiye ediyor. Bu aracın fiyatı 15 Euro, daha önceki sürümleri ücretsiz, ama yeterli özelliklerle donatılmış. GhostSurf programından da çerez konusunda puan kırmak zorunda kalıyoruz.

Veri paketlerini tamamen ortadan kaldırabilmesi için kendinize göre ayarlar yapmanız gerekiyor, diğer programlar

çerezlere teker teker izin veriyor ama bu programda mümkün değil. Testimize katılan programlar bütün internet tarayıcılarla sorunsuz çalışıyor. Internet Explorer, Firefox ve Opera'nın ayarları otomatik olarak yapıyor.

e-Kolay veya Superonline gibi servis sağlayıcıların kendi internet tarayıcılarında ise Proxy ayarları genellikle elle ayarlanıyor: *Internet Options* altından *Connections* ve *LAN Settings* bölümündeki IP

» TEST BİRİNCİSİ

TOPLAM PUAN

BİLGİ

www.archicrypt-shop.com

FİYATI

25 Euro

FİYAT/PERFORMANS

iyi

ArchiCrypt Stealth 4

Detaylarıyla gizlilik

■ Bu programın sayısız özelliği ve karmaşık ayrıntılarıyla beğeni toplamaya şans eseri değil çünkü Patric Remus, yazılımını sekiz yıldır sürekli olarak geliştiriyor. Eğer isterseniz ArchiCrypt size her saniye yenilenen bir kimlik verebilir. Hangi verilerin gönderileceğini belirleyebilir, tümleşik çerez yönetimi sayesinde gelen çerezleri engelleyebilir ya da bilgisayarınızda depolanması gerekenlerin sahtelerini oluşturabilir. Veri talebinde bulunan sunucunun kimliğini gizlemek konusunda, türünün tek örneği diyebiliriz, yani Google'dan bir talep geldiğinde Proxy hedef sunucuyu yanıltabiliyor. Sörf yaparken sağladığı hız da gayet iyi. Sunucu listelerini güncellemek ve çözümlmek hiçbir programla bu kadar hızlı olmamıştı. Yalnız programın karmaşık arayüzüne alışmak biraz çaba istiyor.

» UYGUN FİYAT

TOPLAM PUAN

BİLGİ

http://anon.inf.tu-dresden.de/index_en.html

FİYATI

Ücretsiz

FİYAT/PERFORMANS

Çok iyi

JAP

Bedavaya koruma

■ JAP programının bütün özelliklerini iki anahtar kelime ile özetlemek gerekirse performanslı ve ücretsiz diyebiliriz. AN.ON projesindeki Mix-Proxy'lerden gelen cascades şu anda en güvenilir gizleme aracı. Bu klasik görünüşlü gizleme programının kamufraj özelliğinin yanında başka hiçbir ek özelliği yok. Çerez yönetimi sunmaması, açık kaynak kodlu bu programa güvenlik kategorisinde puan kaybettirdi ama bunun testimizdeki ağırlığı fazla değil. Çünkü JAP tarafından tavsiye edilen Cookie Cooker eklentisi, yüksek performanslı ve güvenilir bir çerez önleyici olarak görev yapıyor. Yazılımın güncel sürümüne 15 Euro vermek istemeyenler, eski sürümleri ücretsiz kullanabilirler. Bu haliyle JAP, güvenliğe önem verenler için elzem bir yazılım.

adresine "127.0.0.1" (ya da "localhost") yazın ve port olarak 8080 girin.

TAVSİYE: Yüklemeden sonra her ihtimale karşı gizleme programınızı güncelleyin. Yazılımınız sadece bu yolla güncel bir sunucu listesine kavuşabilir. Testimizdeki uygulamaların yarısından fazlası, ancak gerekli güncellemeler yapıldıktan sonra doğru düzgün çalışmaya başladı.

→ Hız: Çoğu uygulama sizi biraz yavaşlatır

Proxy sunucular üzerinden geçiş ya da Mixcascades kullanmak internet hızınızın düşmesine yol açar. Bu konudaki verimsizlik bütün test adaylarımızda göze çarpıyor. Birçok proxy sunucu arasında hızla geçiş yaparken hızınızdaki düşüşün etkisini iyice hissediyorsunuz. Kendi sunucularına sahip GhostSurf ve ArchiCrypt test adaylarımız arasında en hızlılarıydı, çünkü öyle gözüküyor ki program üreticisi Tenebril masrafı gözden çıkartıp yeterli kapasiteye sahip bir sunucu kullanmaya başlamış.

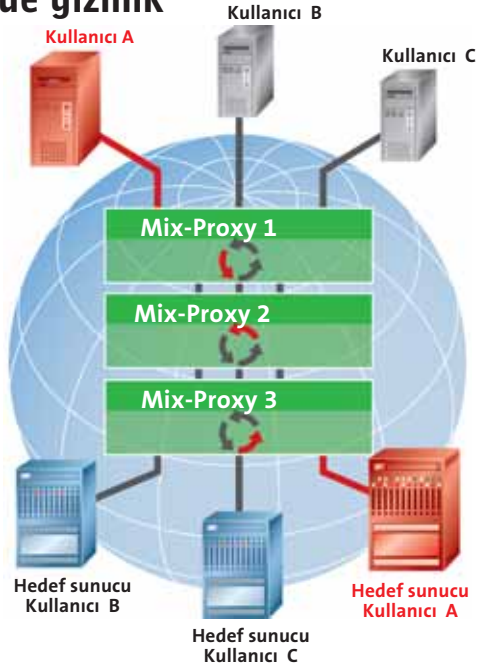
Böylece hiçbir hız düşüşüne rastlamıyoruz, üstelik site yapısında da bahsetmeye değer bir sorun çıkmıyor. Internet Anonym Pro 7 ve JAP programları kabul edilebilir düzeyde bir yavaşlama ile çalışıyor. Karşılaştırmak gerekirse sağladıkları hız yaklaşık 128 Kbps hızındaki ISDN bağlantısına eşit ki, bu da internette rahatça gezinmenize yetiyor. Buna rağmen Steganos ile kamuflejınızı düşürmeden gezinti yapmak için önce gerekli sunucu taramasını el ile başlatarak yeterli hıza ulaşabiliyorsunuz. Bu sayede program, kullanıma açık olan 100 tane sunucunun hızlarını ölçüyor ve internette gezerken hızınızı yüzde 10'dan fazla düşürebilecek sunucuları listeden çıkartıyor. Bu tarama ve tespit sonucunda geriye 60 ila 70 tane sunucu kalıyor.

Winsweep ve Cyber Ghost programlarının sunucuları arzu ettiğiniz gizliliği sağlıyor ama öte yandan internette gezmenize izin vermiyor. Bunun yanında, testimizde hüsrarla sonuçlanan birçok durumla karşı karşıya kaldık. Winsweep test sırasında girmeye çalıştığımız sayfaların beşte birinde başarısız oldu, CyberGhost ise denediğimiz sayfaların yüzde yetmişini görüntüleyebildi. Testimizin bitiş çizgisini göremediğimiz durumlarda, tek bir sunucuya ulaşamadığımız bile oldu. Programın bu gibi zayıf yönlerinin tamamını kapatacak olan sürümü yazın sonlarına doğru piyasaya sürülecek. İroniye

AN.ON PROJESİ BÖYLE ÇALIŞIYOR

» Mix Proxy sayesinde gizlilik

Bilgisayar kullanıcıları JAP istemcisini kullanarak şifreli bağlantılar üzerinden AN.ON sunucularına bağlanıyor. Burada veriler dönüştürülüyor ve JAP yöneticisinin güvenli olarak nitelendirdiği şirketlerin ve kuruluşların Mix Proxy'lerine iletiliyor. Her bağlantı en az üç Proxy karışımından oluşan bir kanaldan geçiriliyor. Her bir kullanıcıya ait veriler burada karmaşık bir süreçten geçtikten sonra birbirleriyle karıştırılıyor, böylece sunucu yöneticisi verilerin hangi istemciden geldiğini ve bağlantının başındaki kullanıcının kim olduğunu tek seferde söyleyemiyor. Gizlilik açısından önkoşul ise Mix Proxy'lerin test süresince yeterli sayıda kullanıcıya sahip olması, ki testimiz sırasında yeterli sayıda kullanıcı hep bulunuyordu.

bakın ki test adaylarımızdan sadece bu iki program, Proxy listesindeki en hızlı sunucular üzerinden internette gezmenizi sağlayan seçenek ile donatılmış ama ne yazık ki bu da hız artışına bir fayda sağlamıyor. 56K modem ile bağlandığınızda internet sayfası, Winsweep ve Cyber Ghost'tan daha hızlı açılıyor.

→ Ergonomi: Kolay kullanım ve olası sorunlar

Bütün gizleyici programlar yüklemeyen sonra kullanıma hazır hale geliyor, tabii daha önce de değindiğimiz gibi servis sağlayıcılara özel internet tarayıcılarıyla ilgili sorunları göz ardı edersek. Gözlemlerimiz sırasında JAP programında bir hantıkapa rastladık: Program yükleme sırasında varsayılan internet tarayıcınızda Proxy ayarlarını yapıyor, yani internette gezerken JAP'ı devre dışı bırakmak ister-

seniz, bunu kendiniz yapmalısınız. Bütün programları bilgisayarın açılışla beraber çalışmaları için ayarlayabiliyorsunuz.

Hiçbir programın kullanımı bir alışma safhası gerektirmeyen, test birincimizi kullanmadan önce elinizin biraz alışması gerekebilir elbette, ama bu da çok çeşitli özelliklerle donanmış olmasının bir sonucu diyebiliriz. İnternetteki gizliliğinizi sağlayan programlar ağ trafiğini belirli portlar üzerinden yönlendirdiği için, bir yerde diğer programlarla çakışmaları mümkün. Mesela Steganos Internet Anonym Pro 7, Google Desktop Search ile pek anlaşamadı, hatta hiç çalışmadı desek yeridir. Windows Güncelleme özelliği de nedense bazen gizleyici programlara karşı tavrı takındı.

Bilgisayarınızda çalışan diğer programlarla olası çakışmaları, sadece ArchiCrypt Stealth ile engelleyebilirsiniz. Çakışma yapan programları, sahip olduğu beyaz listeye kendiniz ekliyorsunuz ve bu programlar o andan sonra ArchiCrypt tarafından rahatsız edilmiyor. Diğer test adaylarımızla bir sorun yaşadığımızda, sadece gizlemeyi devre dışı bırakarak sorunu giderebildik. ■

AH / Mete Pınar,
mete@chip.com.tr

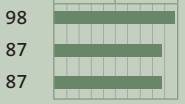
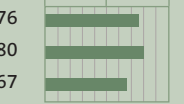
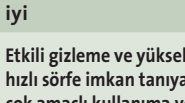
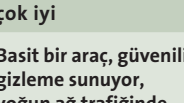
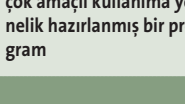
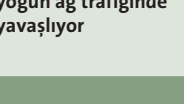

SONUÇ

■ Sinir bozucu reklâmlar ve internetin sürekli gözetlenmesi yüzünden internetteki gizliliğiniz her geçen gün daha fazla önem kazanıyor. Test ettiğimiz gizleyici programlar bunun sağlanması için güvenilir bir yardım sunuyor, tabii bu gizlilik internette rahat ve hızlı bir şekilde sörf yapmanıza engel olabiliyor. ADSL ile yakaladığınız yüksek hızdan fedakârlık etmeniz karşılığında arzu ettiğiniz gizliliği sağlayabiliyorsunuz, buna rağmen testimize katılan programların çoğunluğu size yeterli internet hızını sunuyor. Winsweep ve Cyber Ghost'un sörf yaparken hızınızı düşürmesi, hatta bazen sayfaların hiç açılmaması kesinlikle kabul edilebilir bir durum değil. Buna rağmen üreticiler 20 Euro fiyat koymuşlar. Bu bedeli ödedikten sonra daha güvenilir bir program beklemek, her kullanıcının hakkı olsa gerek.

Diğerleriyle karşılaştırdığımızda ArchiCrypt Stealth 4 ve AN.ON istemcisi JAP, tavsiye edebileceğimiz programlar. İki gizleyici de güvenilirlik ve kullanım kolaylığı arasında ciddi bir dengeye sahip. JAP, ücretsiz açık kaynak kodlu bir proje olarak basit arayüzüyle herkese hitap ediyor. Programdaki Aşıl topuğu, önemli bir öge olan ve programda bulunmayan çerez yönetimi. Ama isterseniz bu eklentiye de internetten yükleyebilirsiniz. Çok yönlü özellikleri ve iyi düşünülmüş konsepti ile testimizdeki hiç kuşkusuz en iyi gizleyici uzmanı olan ArchiCrypt, sadece internetteki gizliliğinizi sağlamakla kalmıyor, kuşkulu içeriklere karşı da koruyor. Kendi yazdığınız script'lerle programın kullanılabilirliğini bir kat daha arttırabilirsiniz. Bu yönleriyle program, diğer programlara göre öncü konumda ve örnek alınması gereken özelliklerle donatılmış.

Ürün	ArchiCrypt Stealth 4	JAP	
Üretici	Patric Remus	AN.ON	
İnternet	www.archicrypt-shop.com	anon.inf.tu-dresden.de	
Fiyatı	25 Euro	Ücretsiz	
Toplam puan	91 	76 	
Güvenlik (%40)	98 	76 	
Hız/Erişilebilirlik (%40)	87 	80 	
Kullanım (%20)	87 	67 	
Fiyat/Performans (%20)	iyi	çok iyi	
Sonuç	Etkili gizleme ve yüksek hızlı sörf için uygun, çok amaçlı kullanıma yönelik hazırlanmış bir program	Basit bir araç, güvenilir gizleme sunuyor, yoğun ağ trafiğinde yavaşlıyor	
Güvenlik			
Kullanılan teknoloji	Herkese açık, gizleme Proxy'leri	Mix-Proxy-Cascades	
Proxy sayısı/Cascades	30 civarında	5	
Kendi proxy'nizi eklemek	•	—	
Https desteği	• (https sayfaları bloke ediyor)	•	
Çerez yönetimi	• (kendine özgü çerez kurallarıyla)	— (Sadece Cookie Cooker eklentisiyle)	
Diğer özellikler	İçerik talebinde bulunan sunucunun kimliği de gizlenebilir	Gizleme özelliği Cascades kullanıcılarının sayısına bağlı	
Desteklediği tarayıcılar	IE, Firefox, Opera; AOL ve T-Online tarayıcıları el ile ayarlanıyor	IE, Firefox, Opera, AOL ve T-Online tarayıcıları	
Hız/Erişilebilirlik			
Proxy bağlantılarının hızı	İyi ile çok iyi arasında	İyi	
Ölçülen ortalama ping süresi	40 ms	64 ms	
Gezilen sayfaların erişilebilirliği	Neredeyse 100 %	Neredeyse 100 %	
Kullanım			
Ergonomi	Arayüz biraz karmaşık, biraz alıştıktan sonra kullanım kolay	Teknolojisi fazla ayara ihtiyaç duymadığı için kullanımı kolay	
Proxy sunucularının güncellenmesi ve doğrulanması	Program açılışında otomatik	Var (MixProxy)	
Testimiz süresince diğer programlar üzerinde gözlemlediğimiz etkileri	yok	Yok	
Kişisel ayarlar	Sunucu kimliği değiştirilebilir	Kullanılacak portu kendiniz belirleyebilirsiniz	
Ek özellikler (değerlendirmeye alınmadı)	Eklenti ve script'lerle özellikleri genişletilebilir	Yok	

• = var — = yok

■ ■ ■ ■ ■ Değerlendirmedeki kutucuklar, CHIP'in buradaki puanlama anahtarına göre belirleniyor. 100–90 Puan = 5 Kutucuk, 89–75 = 4 Kutucuk, 74–60 = 3 Kutucuk, 59–45 = 2 Kutucuk, 44–20 = 1 Kutucuk, 19–0 = 0 Kutucuk.

3

4

5

6

Steganos Internet Anonym Pro 7	GhostSurf 2005 Platinum	Winsweep 3	Simon Tools Cyber Ghost 2004
Steganos	Tenebril/Avanquest	Frank-Oliver Dzewas	S.A.D.
www.steganos.com	www.avanquest.com	www.winsweep.net	www.s-a-d.de
50 Euro	50 Euro	13 Euro	20 Euro
68	65	63	53
Punkte 0 50 100	Punkte 0 50 100	Punkte 0 50 100	Punkte 0 50 100
68	40	94	77
77	87	41	21
53	70	47	70
orta	orta	iyi	yeterli
Düzenli ve hızlı bir araç, ne yazık ki el ile proxy girişini desteklemiyor	Testteki en hızlı gizleyici çünkü üretici firmanın sunucularını kullanıyor	Güvenilir gizleme, yavaş proxy sunucular sıralamada yükselmesini engelliyor	Kötü oluşturulmuş sunucu listesi programı yavaşlatıyor ve başarısız olmasına yol açıyor
Herkese açık, gizleyici proxy	Kendi gizleyici sunucusu	Herkese açık, gizleyici proxy'ler	Herkese açık, gizleyici proxy'ler
100 civarında	1	Yaklaşık 45	Yaklaşık 30
—	—	•	•
—	•	•	—
• (Kendine özgü çerez kurallarıyla)	• (Kendine özgü çerez kuralları yok)	• (Kendine özgü çerez kurallarıyla)	• (Kendine özgü çerez kuralları yok)
Tavsiye edilen girişler el ile değiştirilebiliyor	Yok	Yok	Proxy sunucular seçerken kriterleri belirleyebiliyorsunuz
IE, Firefox, Opera; AOL ve T-Online tarayıcıları el ile ayarlanıyor	IE, Firefox, Opera; AOL ve T-Online tarayıcıları el ile ayarlanıyor	IE, Firefox, Opera; AOL ve T-Online tarayıcıları el ile ayarlanıyor	IE, Firefox, Opera; AOL ve T-Online tarayıcıları el ile ayarlanıyor
İyi	İyi ile çok iyi arasında	Yeterli	Yeterli
154 ms	32 ms	167 ms	160 ms
% 90 civarında	Neredeyse 100 %	%80 civarında	%70 civarında
Anlaşılır ve alışkın olduğumuz bir arayüz, kullanımı kolay, sunucu tespiti uzun sürüyor	Basit kullanım öğeleri sayesinde anlaşılır arayüz, az sayıda el ile ayar	Detaylar alışma süresi gerektiriyor, sunucu güncellemesi ve tespiti çok uzun zaman alıyor	Açık ve anlaşılır fakat fazla detaylı. Tarayıcıyı yeniden başlattığımızda gizleme devreye giriyor
Kendiniz belirliyorsunuz	Var (Kendi proxy sunucusu)	Her program açılışında	Kendiniz belirliyorsunuz
Google Desktop Search çalışmıyor	Yok	Yok	Yok
Yok	Kişisel gizleme kuralları	Mevcut en hızlı sunucu ile internette gezilemek	Mevcut en hızlı sunucu ile internette gezilemek
Yok	Şifreleme, reklam önleyici, AcitveX engellemesi	Açılır pencere önleyici ve iz yok edici	Antispy özellikleri, iz yok edici, anti spam araçları

NASIL TEST ETTİK?

■ Gizleme araçları güvenlik, hız ve kullanım adlı üç başlık altında değerlendiriliyor. Ağırlıklar tamamen temel gereksinimlere göre ayarlandı: Testimize katılan programlar hem kimliğinizi güvenilir şekilde gizleyebilmeli, hem de internette gezerken yeterli hızı sağlayabilmeli.

► Güvenlik

Bu başlıkta değerlendirdiğimiz özellik, programlar tarafından kullanılan teknolojinin (Proxy ya da Mixcascades), internet sayfasına gönderilen verileri kişisel bilgilerinizden arındırıp arındırmadığıdır. Ayrıca Proxy sunucuları belirli zaman aralıklarında değiştirebilen ya da istediğiniz sunucuyu kendiniz ekleyip kullanmanıza olanak veren programlar artı puan aldı. Bir başka önemli güvenlik ölçütü ise https biçimindeki sayfaları desteklemesi ve etkili bir çerez yönetimi.

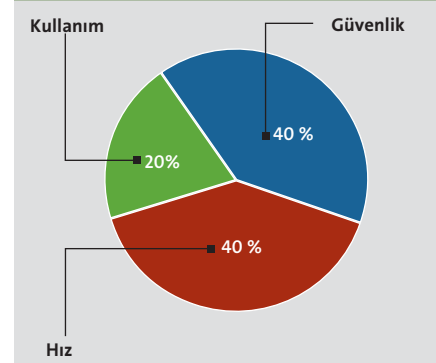
► Hız

Kural basit: Gizlenmiş olan internet bağlantısı ne kadar hızlı ise, kazanılan puan da o kadar çok. Kişisel intibalarımıza (sayfa oluşturma hızı gibi) sunucunun ortalama ping süresini de katarak puanlamaya devam ettik. Erişilebilirliği ölçmek için her programla çok çeşitli zaman aralıklarında internet sayfalarından oluşan bir listeyi kullandık. Listemizdeki sayfalardan ne kadar azı görüntülenebiliyorsa, program da o kadar az puan alıyor.

► Kullanım

Programın arayüz tasarımının yanında, diğer programlarla ne kadar uyumlu çalıştığını da gözlemledik ve diğer programlar üzerindeki olumsuz etkilerin nasıl azaltılabileceğini araştırdık. Bir başka kıstas ise kişisel ayarların kesin bir şekilde alınabilmesiydi. Test tablomuzdaki ek özelliklerden iz yok edici, bu puanlamaya dâhil değil.

TEST KRİTERLERİ

İnternet tarayıcınız üzerinden oyun oynayın...

Browser'dan oyun zevki!

Gün içerisinde biraz eğlenmek ve stres atmak için bilgisayarın başına geçtiğimizde ilk aklımıza gelen şey, şüphesiz oyun oynamaktır. CHIP bu ay sizlere sadece bir internet bağlantısı ve web tarayıcısı sayesinde oynayabileceğiniz birbirinden zevkli Browser tabanlı oyunları ve bunları nereden bulabileceğinizi anlatıyor.

Oyunlar, bilgisayarlarımızın olmazsa olmazları arasında ilk sırada yer alan ve günlük hayatın getirmiş olduğu stres ve yorgunluktan kısa süre de olsa kurtulmamızı sağlayan dostlarımızdır. Bu ay sizlere, bazen birkaç CD'den oluşan ve sabit diskinizde hatırı sayılabilecek ölçüde yer alan oyunlardan bahsetmeyeceğiz. Günümüzde internetin kesintisiz ve hızlı hale gelmesiyle birlikte Browser (internet tarayıcısı) üzerinden oynanan online oyunlar da bir hayli popüler oldu. Bilgisayarınıza kuracağınız birkaç eklenti sayesinde, internet üzerindeki birçok online oyun sitesine girerek birbirinden eğlenceli oyunları oynama şansına sahip olabilirsiniz. Üstelik bu oyunlar ba-

zen büyük paralar harcanarak yapılmış oyunlardan bile daha eğlenceli olabiliyor ve zamanın nasıl geçtiğinin farkına bile varmıyorsunuz.

Browser tabanlı oyunları çalıştırmak için neler gerekli?

İnternet üzerinden browser tabanlı oyunları oynayabilmeniz için, öncelikle oynayacağınız oyunun ihtiyaç duyduğu eklentiye bilgisayarınıza yüklemeniz gerekiyor. Günümüzde bu tarz oyunlar için kullanılan en yaygın eklentiler Flash, Java ve Shockwave eklentileridir.

Bu eklentileri bilgisayarınıza yüklemek için yapmanız gereken ilk şey, öncelikle tarayıcı tabanlı bir oyun sayfası açmak.

Böylece sistem bilgisayarınızı araştırarak ve eğer eklenti yüklenmemişse veya güncel bir sürümü çıkmışsa, sizi yönlendirerek yüklemenizi isteyecektir.

Yükleme işlemleri tamamlandıktan sonra tarayıcı tabanlı oyunları oynayabilmeniz için önünüzde herhangi bir engel kalmayacaktır.

En gözde browser tabanlı oyun kaynakları burada!

Gün geçtikçe popüleritesini artıran bu türden oyunları bünyesinde barındıran birçok oyun portalı, yayın hayatına başladı. Amaçları, browser tabanlı bu zevkli oyunları meraklıları ile buluşturup onlara hem eğlenceli dakikalar yaşatmak, hem de

3D Groove: Sitede bir hayli ilginç ve kaliteli 3B oyunlar bulmanız mümkün.

Çok eğlenceli: Bazen karşınıza bağımlılık yaratacak derecede eğlenceli oyunlar da çıkabiliyor.

kendi aralarında yarışmalarını sağlamak olan bu sitelerde, bazen o kadar ilginç ve insanı monitör başına çivileyecek oyunlara rastlamak hiç de sürpriz olmuyor. Yazımızın bundan sonraki bölümünde, bahsi geçen oyun portallarının en iyi ve en popülerlerine yer vereceğiz.

► **3D Groove**
<http://www.3dgroove.com>
Tür: Shockwave

3D Groove, bir hayli kaliteli 3 boyutlu oyunlara ulaşabileceğiniz başarılı bir web sayfası. Site içerisinde eğlenceli vakit geçirmenizi sağlayacak birçok Shockwave tabanlı oyun bulunuyor ve özellikle çocukların ilgisini çekebilecek oyunlara yer verilmiş. Ücretsiz oyunların yanında, belirli bir ücret karşılığında sitedeki diğer oyunlara da ulaşabiliyorsunuz.

► **Mousebreaker**
<http://www.mousebreaker.com>
Tür: Flash

Web tabanlı oyun sitelerinin en popülerleri arasında yer alan Mousebreaker, Spor, Bulmaca, Aksiyon vs. gibi birçok kategori altında onlarca Flash oyununa ulaşabileceğiniz bir online oyun portalı. En sık oynanan oyunları site anasayfasından takip edebilir ve bu sayede ziyaretçilerin en çok ilgi gösterdiği oyunlara kısa

yoldan ulaşabilirsiniz.

► **ArcadePod**
<http://www.arcadepod.com>
Tür: Java ve Flash

ArcadePod, Java ve Flash teknolojisi kullanılarak hazırlanmış, internet tarayıcınız üzerinden rahatlıkla oynayabileceğiniz birçok oyunu bünyesinde barındırıyor. Site içerisinde bulunan arama sistemini kullanarak kendi zevkinize göre oyunlara kolayca ulaşabileceğiniz gibi, beğendiğiniz oyunlara puan vererek sıralamada yükselmesini sağlayabiliyorsunuz.

► **Miniclip**
<http://www.miniclip.com>
Tür: Flash

Miniclip.com web sayfasını ziyaret ederek, birbirinden ilginç ve eğlenceli oyun-

Eklenti: Oyunları çalıştırmak için, oyunun ihtiyaç duyduğu eklentiye sisteminize yüklemeniz gerekiyor.

ları oynayıp güzel vakit geçirebilirsiniz. İki yüzün üzerinde oyunu ziyaretçilerine sunan Miniclip, Flash oyun siteleri arasında hayli sağlam bir yere sahip. Site içerisindeki başlıca oyun kategorileri; Sport, Action, Adventure, Puzzle, Shhot'em Up, Dancing ve Shows olarak sıralanıyor.

► **Shockwave**
<http://www.shockwave.com>
Tür: Shockwave

Shockwave.com, birbirinden kaliteli ve ücretsiz Shockwave oyunlarına ulaşabileceğiniz bir web sayfası. Sitede belirli kategoriler altında sunulmuş, tek başınıza oynayabileceğiniz oyunların yanı sıra, multiplayer oyunlara da yer verilmiş. Shockwave.com'daki oyunları oynayabilmeniz için siteye üye olmanız gerekiyor.

► **Candystand**
<http://www.candystand.com>
Tür: Shockwave

Araştırmalarımız sonucu ulaştığımız browser tabanlı oyun portalları arasında en kaliteliyelerinden biri de Candystand. Bu sitede de kategoriler altına alınmış birçok oyuna ulaşabiliyorsunuz. Ama şunu açıkça ifade etmek gerekiyor ki, sitedeki oyunların kalitesi karşısında şaşırmamak elde değil.

► **Arcade Machine**
<http://www.arcademachine.com>
Tür: Java ve Shockwave

Arcade Machine oyun portalı ana sayfasından seçiminizi yaparak hem Java hem de Shockwave oyunlara ulaşmanız mümkün. Bunun yanında, sitede bulunan sohbet odası sayesinde, diğer ziyaretçilerle sohbet etme imkânı bulabiliyorsunuz. Eğlenceli vakit geçirmek için ziyaret edebileceğiniz oyun portalları arasında alternatifiniz olabilir. ■

Uğur Seven, Onur Seven, uguronur@chip.com.tr

FPS: Karşınızda oldukça başarılı bir aksiyon oyunu.

Nokia sensor

Sohbet cebe taşındı

Nokia'nın kullanıcılara sunduğu yazılım ile, Bluetooth desteği olan cep telefonları, birbirlerinden anında haberdar olabiliyor ve ücretsiz mesajlaşabiliyor. Symbian işletim sistemiyle çalışan yazılım, hem ekonomik haberleşme sağlamasıyla hem de kullanışlılığıyla SMS'e alternatif.

Cep telefonları'nın ülkemizde ilk çıktığı zamanları hatırlayanlarınız vardır. Ağırlıkları yarım kiloya kadar varan bu cihazlardan mesaj yazmak bile bütün modellerde geçerli değilken, SMS gönderebilmek, cep telefonu satın almada karar vermek için önemli bir kriterdi. Günümüzde cep telefonlarının geldiği noktayı anlamak için geçmişten biraz bahsetmemek olmaz. Dergi sayfalarımızda, sadece günümüzdeki iletişim teknolojilerinden değil aynı zamanda gelecekte kullanacağımız sistemler hakkında da detaylı bilgiler bulabiliyorsunuz. Cep telefonlarının gelecek kuşaklarda neleri getireceği ise kullanıcıları oldukça heyecanlandırıyor.

Anında mesajlaşma, ülkemizde de sık kullanılan ve keyifle gerçekleştirilen uygulamalardan biri. Anında mesajlaşma yazılımları da bu orana uydurarak, en çok kullanılan yazılımlar arasında. Ülkemizde, milyonlarca MSN veya ICQ kullanıcısının olduğu bir gerçek. Cep telefonlarındaki gelişimlerle beraber, artık anında mesajlaşma yazılımları da cebimize girdi. Örneğin ICQ'yu ya da MSN Messenger'ı

cep telefonumuza yükleyebiliyoruz. Bilgisayarımızdaki listeler, olduğu gibi cep telefonumuza geliyor ve iletişim için mekândan bağımsız olarak özgürce hareket edebiliyorsunuz.

Bir zamanlar bazı cep telefonu operatörleri, bu yazılımların kullanmamız için gerekli olan GPRS hizmetini ücretsiz veriyordu. Ancak bu uygulamalara olan talep nedeniyle, şu anda hemen hemen bütün operatörler, GPRS hizmeti için ücret talep ediyor ve istenilen ücretler de sizi her yerde, anında mesajlaşma keyfinden biraz uzaklaştırabiliyor. Yine de özgürlüklere set çekilemiyor. Cep telefonu kullanıcılarının istekleri doğrultusunda bazı uygulamalar da, web sitelerinden indirilebiliyor. İşte onlardan biri de Nokia Sensor.

Nokia Sensor nedir?

Nokia Sensor, Symbian işletim sistemini ve Bluetooth teknolojisini destekleyen cep telefonları için geliştirilmiş bir yazılım. Yazılım ile, Bluetooth kullanarak haberleşme mesafenizde, aynı yazılımı yüklemiş olan diğer cep telefonu kullanıcıları ile ile-

tişimi keyifli hale getirebiliyorsunuz.

Neler gerekli?

Öncelikle cep telefonunuzun Nokia modellerinden biri olması gerekiyor. Ne yazık ki bu, Nokia'nın tüm modelleri için geçerli değil. Bu konu hakkında detaylı bilgiyi ve telefonunuzun bu yazılımı destekleyip desteklemediğini nokia.com/sensor adresinden öğrenebilirsiniz.

Bir diğer ihtiyacınız da Symbian işletim sistemi ve Bluetooth teknolojisi. Yazılım, Symbian sayesinde kurulup, donanımınızla en iyi şekilde çalışabiliyor. Mesajlaşma ve haberleşme işlemini ücretsiz yapabilmek için de Bluetooth teknolojisini kullanıyor. Bu nedenle de mesajlaşmadan ya da dosya transferinden dolayı herhangi bir ücret ödemeniz gerekmiyor.

Yazılımın kurulumu

Yazılım, Nokia kullanıcılarına ücretsiz olarak sunuluyor. Yazılımı indirmek için aşağıdaki adımları kolayca siz de uygulayabilirsiniz.

► Nokia.com/sensor adresine gidin.

► *Download the Sensor application now* butonuna basın.

► *Choose Phone Model* seçeneğinden önce cep telefonunuzun modelini seçin.

► Bu sayfa içerisinde ikinci adım olan *Select Language* seçeneğinde ise, uygun dili seçin. (Türkçe bu listede bulunmuyor)

► Dil seçimini de tamamladıktan sonra sayfaya bazı seçeneklerin eklendiğini göreceksiniz. *Download File* bağlantısına tıklayarak, dosyayı bilgisayarınıza indirin.

Dosya indirme işlemi tamamlandıktan sonra, bu dosyayı cep telefonunuza göndermeye geliyor. Bunun için, cep telefonunuz ile bilgisayar arasında daha önce sağladığınız iletişim tekniklerinden birini kullanın. Bu adımda seçenekleriniz, imkanlarınıza göre fazla olabilir. Bir Bluetooth adaptörünüz varsa, dosyayı, kablolu olarak bilgisayardan cep telefonunuza aktarabilir ya da cep telefonunuzun kullandığı hafıza kartına bir kart okuyucu vasıtasıyla kopyalayabilirsiniz. Dosyayı aldıktan sonra çalıştırmanız ve kurulumu gerçekleştirmeniz kısa süre alacaktır. Kurulum sağlandıktan sonra, cep telefonunuzun menüsüne *Nokia Sensor* seçeneği de eklenecektir.

Yazılımın kullanımı

Kurulumunu kolayca tamamladığınız Nokia Sensor'un kullanımı da bir o kadar basittir. Biraz vakit ayırırsanız siz de sürprizlerle karşılaşabilirsiniz. Öncelikle kendinize bir profil oluşturmanız gerekiyor.

- Menüden *Nokia Sensor*'ü seçin.
- *My folio* seçeneğine tıklayın.
- *Options* menüsünden *Edit* seçeneğini işaretleyin.
- Telefonunuzun seçim tuşlarını kullanarak, önce bir fotoğraf, sonra bir kullanıcı adı ve isterseniz kısa bir açıklama yazın. *Nokia Sensor* seçeneğinin hemen altında *Scan* seçeneğini göreceksiniz. Bu seçeneği aktif hale getirdiğinizde, etrafınızda sizin hiç bilmediğiniz ama aynı zamanda Nokia Sensor kullanan cep telefonu kullanıcılarının listesini göreceksiniz.

Bu adımda arama, Bluetooth alanınızla sınırlıdır. Yazılımı kullanan kişi sayısı, ülkemizde şimdilik çok fazla değil. Bunun nedeni ise bu yazılımdan birçok kişinin haberdar olmaması. Ülkemizdeki cep telefonu kullanıcılarının ücretsiz iletişime olan talebi, zamanla bu yazılıma olan ilginin artışı konusunda bize ipucu veriyor. Ama siz, bu yazılımı herkesten önce CHIP okuru olarak ilk deneyenlerden oldunuz bile. Listenizde bulunan bir Nokia Sensor

ADIM ADIM NOKIA SENSOR

1. Başlatın:
Nokia Sensor kurulumunu tamamladıktan sonra cep telefonunuzdan çalıştırın. Kısa sürede program çalışacak ve kullanıma hazır hale gelecektir.

2. Arayın:
O alan içerisinde başka Nokia Sensor kullanıcılarını arayın. Arama alanı telefonunuzda var olan Bluetooth kapsama alanı ile aynıdır.

3. Seçin:
Söz konusu alan içerisinde sizden başka Nokia Sensor kullananlar listelenecektir. Listedenden beğendiğiniz herhangi bir kullanıcıyı seçin.

4. Mesaj gönderin:
Tamamen ücretsiz olarak listenizdeki kişilere ücretsiz resimli mesaj yollayabilirsiniz. Gönderilen mesajlar tıpkı SMS gibi diğer tarafa iletilecektir.

5. Mesaj alın:
Gönderdiğiniz mesaja karşılık alarak sohbeti daha da koyulaştırabilirsiniz. Mesajlar fotoğraf ekleyebildiğinizi unutmayın.

kullanıcısına görüntülü mesaj yollayabilirsiniz. İşin bundan sonrası size kalıyor.

İnce ayarlar ve püf noktaları

Şimdi Nokia Sensor'u en iyi şekilde kullanmak için bazı püf noktalarını açıklayalım...

- Menüden *Nokia Sensor*'ü seçtiğiniz zaman *Preferences* seçeneğini de göreceksiniz. Buraya tıkladığınızda, aşağıdaki değişiklikleri yapmanız mümkün.
- *Sensor Tone* seçeneğini *On* yapıp açarak, diğer Nokia Sensor kullanıcıları çevrimiçi

olduklarında ses ile uyarılacaksınız.

► *Block List* seçeneğinde ise, sizi çevrimiçi görmesini istemediğiniz kişileri ekleyebilirsiniz.

► *Otomatik Startup* seçeneğini aktif hale getirdiğinizdeyse, telefonunuz açılır açılmaz Nokia Sensor de otomatik olarak başlayacaktır.

► *Download Folder* alanında, başka Nokia Sensor kullanıcılarından gelen dosyaları biriktirebilirsiniz. ■

Hakkı Alkan, alkan@chip.com.tr

İÇİNDEKİLER

- 231 **Ayın hatası**
Isınan P4 işlemci
- 232 **USB Stick Tuning**
Daha işlevsel bellekler
- 238 **Cep'ten PC kontrolü**
PC-Cep bağlantısı
- 240 **Tam sürümler**
Tam sürüm programlar
- 248 **Tips&Tricks:**
Pratik ipuçları

Ayın ipucu

Esnek, güvenli ve hızlı sörf

Opera, uzun bir aradan sonra yayınladığı yeni sürümüne eklediği işlevler sayesinde Firefox ve Mozilla ile baş edebilecek bir tarayıcı sunuyor.

■ Opera'nın 39 dolarlık sürümünden başka, bir de menü çubuğunun hemen yanında reklam alanına sahip olan ücretsiz sürümü mevcut. Ayrıca Opera 8, fare hareketlerinin haricinde sesli denetime sahip ilk tarayıcı olarak göze çarpıyor. Diğer yeni kullanım ve güvenlik işlevleri ile açık kullanıcı arayüzü ise resmi tamamlıyor. Opera'nın standart sürümü, Firefox gibi, sadece 4 MB büyüklüğünde.

Ses denetiminin etkinleştirilmesi

Şu ana kadar sadece İngilizce sürümü bulunan programda ses denetimini etkinleştirmek için *Tools / Preferences* komutunu çalıştırın ve ekrana gelen pencereadaki *Advanced* sekmesini etkinleştirin. Ardından pencerenin sol tarafındaki *Voice* kategorisini seçin ve *Enable voice-controlled browsing* seçeneğini işaretleyin. Ekrana gelen iletişim penceresini onayladıktan sonra yaklaşık 10 MB büyüklüğündeki ses kütüphanesi indirilecek. Ardından yapmanız gereken tek şey tarayıcıyı yeniden başlatmak. Böylece ses denetimi etkinleşecek.

Mikrofonunuz olmasa da Opera'nın ses işlevlerinin bir kısmını kullanabilirsiniz. Örneğin, bir web sayfasındaki veya e-postadaki bir metni seçin ve [V] tuşuna basın. Bunun sonucunda Opera, seçili metni okuyacak. Ancak Opera şu ana kadar sadece İngilizce desteğine sahip olduğu için İngilizce vurgulama kuralları ile okunan Türkçe metinler pek anlaşılır değil. Eğer ses kartınıza bağlı bir mikrofonunuz varsa, Opera'nın neredeyse tüm işlevlerini sesle çalıştırabilirsiniz. Bunun için gerekli olan tüm komutları yapılandırma kısmında bulabilirsiniz. *Tools / Preferences* komutunu çalıştırın ve *Advanced* düğmesine tıklayın. Daha sonra *Voice* kategorisini etkinleştirin ve *Edit* düğmesine tıklayın. Takip eden pencere üzerinden her bir bölümü, ses komutlarını ve ilgili işlemleri görebilirsiniz. Sesli komut vermek için

[Scroll Lock] tuşuna basmalı ve her komutu "Opera" kelimesi ile başlatmalısınız.

Favori sayfaların hızlı çağırılması

URL'lerin girildiği alan, buraya fare ile tıklanıldığında otomatik olarak açılan bir başlangıç çubuğu ile donatılmıştır. Buradan başlangıç sayfanıza veya sık kullanılanlar kayıtlarınıza hızlı bir şekilde ulaşabilirsiniz. Sadece buradan ulaşılabilen sevdiğiniz sayfalar listesi ise oldukça ilginç bir işlev. Bunun için başlangıç çubuğundaki *Top 10* düğmesine tıklayın. Açılan menüden en çok ziyaret ettiğiniz ilk on sayfanın listesini görebilirsiniz. İnternet izlerinizi sildiğinizde Opera'nın dinamik olarak tuttuğu bu listedeki kayıtlar da otomatik olarak silinir.

Güvenlik bilgilerinin kontrolü

Adres çubuğunda URL'nin hemen yanında ekrana gelen sarı renkli bir çubuk, güvenli web sayfalarını belirtir. Buradaki kilit üzerinde görünen küçük rakamlar şifrelemenin kalitesini "0" (Web sayfasında güvenli olmayan script bileşenleri var) ile "3" (3 DES veya 128 Bit CES ile kuvvetli şifreleme ve 900 Bit'ten uzun açık anahtarlar) arasında derecelendirir. Bu çubuğa tıklayarak daha ayrıntılı bilgi alabilirsiniz. Takip eden penceredeki (i)General(i) sekmesinden sahibi ve sertifika kaynağı ile geçerlilik süresi ve şifreleme protokolü hakkında bilgi edinebilirsiniz. (i)Details(i) sekmesinde ise sertifika hakkında daha ayrıntılı bilgilere ulaşabilirsiniz. Bunun için sertifikanın yanındaki küçük üçgen üzerine tıklayın. Bunun sonucunda sertifika kaynağı, seri numarası veya genel anahtarı (1024) bilgilerine ulaşabilirsiniz. Opera, normalde otomatik olarak alınan ve bu sayede doğrudan web sayfasına ulaşmanızı sağlayan sertifika kaynaklarının ve yayınlanan sertifikaların bir listesini tutar.

Hayata renk katmak lazım

Telefonunuzu değiştirmeden yenileyin!

Aynı telefonu uzun süre kullanmak bazıları için rahatsız edici olabilir. Cep telefonu firmaları da bunu dikkate alarak, değiştirilebilir kapak gibi kişiselleştirilebilir özellikler geliştiriyor.

Sadece kapak veya tuş takımını değiştirmeyi yeterli bulmayanlar için yeni bir telefona sahip olmak cazip olabilir. Kullanıcılar, telefon ekranında farklı renkler, farklı simgeler yenilenmiş menüler görmek isterler. Ancak, cep telefonlarını yenilemek için artık değiştirmek gerekmiyor. Logizmo'nun temaları, tüm menüyü değiştirerek telefonlara yepyeni bir görüntü kazandırıyor.

Logizmo'nun geniş tema arşivi, tek bir telefona yüzlerce farklı görüntü kazandırıyor. Telefonun sadece arka planını değil, tüm menüsünü değiştiren temalar, favori takımlardan güzel mankenlere, popüler dizilerden ünlü şarkı-

cılara, sevimli hayvanlardan fantastik figürlere kadar birçok farklı görseli içeriyor. Temalar Nokia ve Sony Ericsson telefonlarda kullanılabilir. Tema yüklemek için öncelikle seçilen tema wap.logizmo.com'dan indirilebiliyor.

Logizmo'nun temaları www.logizmo.com.tr adresinden, ayrıca gazete ve dergilerde yayınlanan listelerden seçilebiliyor. Logizmo cep telefonu kullanıcıları için katma değerli hizmetler üretmesiyle ön plana çıkan bir firma. Logizmo'nun web sitesinden cep telefonunuzu daha pratik kullanmak için gerekebilecek başka servisleri de inceleyerek gerekli bilgileri edinebilirsiniz.

OKUYUCU İPUCU

Etkin kullanıcı isminin tespiti

Bilgisayarınızı kimlerin, ne zaman kullandığını öğrenmek istiyorsunuz. Bunun için kaydolun kullanıcı ismini tespit etmeli ve kendi Log dosyanızı oluşturmalısınız.

İpucu: Bu isteğinizi kısa bir script yardımıyla gerçekleştirebilirsiniz. Aşağıdaki kaynak kodu bir metin düzenleyiciye girebilir ve daha sonra "username.vbs" gibi bir isim altında kaydedebilirsiniz:

```
Option Explicit
Dim WshNetwork
Dim strUsername
Dim strLogFile
Dim objLogFile
Dim objFileSystem
strLogFile = "C:\Temp\LOGON.LOG"
Set objFileSystem = CreateObject("Scripting.FileSystemObject")
Set objLogFile = objFileSystem.OpenTextFile (strLogFile, 8, true)
Set WshNetwork= CreateObject("WScript.Network")
strUsername = WshNetwork.UserName
objLogFile.Write "Logon: " & Date & " " & Time & " - " & strUsername & vbNewLine
objLogFile.Close
```

İlk olarak script içerisinde kullanılacak olan beş değişken tanımlanıyor. Ardından "strLogFile" değişkenine kayıt dosyanın tutulacağı yer ve ismi giriliyor. Bir sonraki adımda "Set" komutu yardımıyla "objFileSystem" ve "objLogFile" isimli iki nesne oluşturuluyor. Ardından

Biri bizi gözetliyor: Bilgisayarınızda çalışan kullanıcıların isimlerini ve çalışma zamanlarını kısa bir VBScript yardımıyla öğrenebilirsiniz.

"objLogFile" için objFileSystem'in OpenTextFile yöntemi kullanılıyor ve burada ilk parametre olarak dosyanın konumu ve ismi girilirken ikinci parametre ise dosyanın sonuna yeni satırlar ekleneceğini belirtiyor. Sonuncu parametre ise dosyanın, eğer mevcut değilse oluşturulmasını sağlıyor. Ardından "WScript.Network" türündeki "WshNetwork" nesnesi gerekiyor. Bu, normalde yazıcılar ve sürücüler gibi paylaşılmış kaynaklara ulaşmak için kullanılır. Ayrıca "ComputerName", "User Domain" ve "UserName" gibi özellikleri ile üzerinde çalışılan bilgisayarın, kayıtlı kullanıcının ve dahil olunan domain ismi gibi bilgilere de ulaşılabilir.

Şimdi söz konusu "UserName" özelliğini kullanarak elde ettiğimiz bilgiyi ileride kullanabilmek için "strUsername" değişkenine yazacağız. Daha sonra kullanıcı simi, tarih ve saat bilgilerini "objLogFile.Write" yöntemi ile Log dosyasına yazıyoruz. Son olarak "objLogFile.Close" ile de dosyanın kaydedilmesini ve kapatılmasını sağlıyoruz. Artık bu dosyayı "All Users" profilinin başlangıç klasörüne ekleyerek sisteme kaydolun tüm kullanıcıların listesini tutabilirsiniz.

SÜRPRİZ YUMURTA

► Winamp geliştiricilerinin renkli sürprizi: Winamp geliştiricilerinin isimlerini hazırladıkları sürprizle beraber görmek için Winamp'ın ana penceresine sağ tıklayın ve açılan *nesne* menüsündeki *Nullsoft Winamp* komutunu çalıştırın. Şimdi ekrana gelen penceredeki *Credits* kartını etkinleştirin. Burada müzik eşliğinde hareket eden halkalar ve resimleri ile beraber geliştiricilerin isimleri ekrana gelir. Eğer sağ tuşla çift tıklarsanız tam ekran olacak ancak [Shift] ve [Ctrl] tuşları basılıyken sağ tuşla çift tıklarsanız arka plan değişecektir. Bu sürpriz yumurta için Cem Türker'e teşekkürler.

AYIN KİTABI

PhotoShop CS

Resim düzenleme dendiğinde akla gelen ilk yazılım olan Adobe Photoshop, artık piyasa standardı oldu. Amatör ve profesyonel fotoğrafçıktan tutun da grafik tasarıma varınca ya kadar birçok alanın "olmazsa olmaz"ı olan yazılımın 8. sürümü, yani Photoshop CS, bu kitabın konusunu oluşturuyor. Kitabı, grafik tasarım üzerine yazdığı çok sayıda eserden olduğu kadar, profesyonel müzisyen kimliğiyle de tanıdığımız Gökalep Baykal kaleme almış. 688 sayfalık kitap, gerek yeni başlayan gerekse belli bir seviyeye gelmiş Photoshop kullanıcılarına çok sayıda örnek sunuyor. Örnek uygulamalar herkesin kolayca anlayacağı bir dil ve görsel destek ile açıklanıyor.

Bilgi için: Pusula Yayıncılık
www.pusula.com.

USB belleğin getirdikleri

USB bellekten maksimum verim alın

USB belleğiniz sadece veri taşımaktan çok daha fazlasını yapabilir. Doğru ipuçları ve araçlar ile cihazının gerçek potansiyelini ortaya çıkarabilirsiniz.

Cebinizde taşıyabileceğiniz USB bellekler ile önemli bilgilerinizi devamlı olarak elinizin altında tutabilir veya ihtiyaç duyduğunuz dosyaları bir arkadaşınızdan anında alabilirsiniz. Bu cihazların çok yönlü yeteneklerini akılcı bir şekilde kullananlar, bunlardan iddialı görevler için de faydalanabilir. Böylece pratik veri taşıyıcılar, PC'ler için kontak anahtarı görevini yerine getirerek, parolalarınızı saklayan, yedekler oluşturan ve istediğinizde tüm sık kullanılanlar kayıtlarının bulunduğu bir tarayıcı açan mobil büro olarak da kullanılabilir. CHIP, tüm bu işlevleri ve diğer ipuçlarını sizler için derledi. Ayrıca **234**'te USB bellek satın alırken dikkat etmeniz gereken noktaları bulabilirsiniz. Son olarak, bu yazı içerisinde geçen yazılımları da tabii ki eCHIP'te (© eCHIP-Code **USB Araçları**) bulabilirsiniz.

1 USB bellek yedeği oluşturmak

Küçük veri taşıyıcılarına çok çabuk alıştık ve hayatımızın bir parçası haline getirdik. Ancak dikkat! Bu bellekler çok küçük oldukları için çok kolay kaybedilebiliyor. Üstelik taşıdıkları bilgilerin hiçbir yedeği yoksa, tüm dosyalarınızı kaybetmeniz de cabası. Bu nedenle belleğinizi düzenli olarak sabit diskinize yedeklemelisiniz. Yedekleme işlemini ister manuel olarak gerçekleştirebilir, ister Microsoft'un bunun için özel olarak geliştirdiği ve www.microsoft.com/windows/partner-pack/desc/ufd.htm adresinden temin edebileceğiniz USB Flash Drive Manager (© eCHIP-Code **USB Araçları**) aracından faydalanabilirsiniz.

USB Flash

Drive Mana-

ger'in kuru-

lum dosyası

sadece 650

KB büyüklü-

ğünde ve ça-

lışmak için en

az Microsoft

.NET Framework

1.1'in yüklü olmasını

gerektiriyor. Program çalıştırıldıktan sonra ekrana gelen İngilizce kullanıcı arayüzü, USB bellek işlevlerinin altı kategori altında listelendiği bir pencere bulunuyor. Bu sayede araç merkezi yönetici gibi işlem görüyor: Her bir dosyayı ayrı ayrı kopyalayabiliyor, tüm USB bellek içeriğini sabit diske kopyalayabiliyor ve isterseniz taşınabilir belleğin ismini değiştirmenize izin veriyor. En önemli özelliği ise tek tıklama ile Runtime bileşenlerini otomatik başlangıç olarak belleğe aktarabilmesi. Bu sayede cihaz her bağlandığında USB Flash Drive Manager otomatik olarak açılıyor. Böylece güvenlik konularında düzenli olarak uyarılacak ve USB bellek üzerindeki dosyaları konforlu bir şekilde yedek olarak sabit diskinize kopyalayabileceksiniz. Ancak veriler bu sırada sıkıştırılmış bir imaj dosyası içerisinde saklanmayacak. Bu, sabit diskinizden boş alan çalsa da, gezgin penceresini kullanarak istediğiniz zaman yedek dosyalarınıza ulaşabileceksiniz.

2 Verilerin şifrenlenmesi

Eğer küçük veri taşıyıcınızı kaybolursa, sadece yedeğine sahip olmanız bütün so-

PC'siz veri alışverişi

Manhattan'ın USB SYNC BOX denetleyicisi bir USB belleği dijital fotoğraf makinesini, başka bir belleğe bağlayabiliyor. Bu sayede bir taşıma ortamındaki bilgileri, herhangi bir bilgisayar bağlantısına gerek kalmadan diğerine aktarabiliyorsunuz.

Fiyatı: Yaklaşık 60 \$ + KDV

Bilgi için: www.manhattan.in.th

eCHIP'TEKİLER

» Çok yetenekli USB bellek

USB belleğiniz, doğru araçlar yardımıyla, örneğin bilgisayarınız için güvenlik görevlisi rolüne soyunabilir. Gerekli tüm araçları eCHIP'te (© eCHIP-Code USB Araçları) altında bulabilirsiniz.

Portable Firefox: Zip dosyasını USB belleğinize açarak tüm sık kullanılanlar kayıtlarını ve yapılandırmanızı taşınabilir saklama ortamı üzerine kaydeden eksiksiz bir web göz atıcısına sahip olabilirsiniz.

Thunderbird: Mozilla e-posta istemcisinin güncel sürümü USB bellek üzerinde çalışabiliyor. Böylece e-posta istemcinizi yanınızda taşımanızı mümkün kılıyor.

EasyCrypto: Bu uygulama yardımıyla USB belleğinizdeki bilgileri de hızlı ve güvenli bir şekilde şifreleyebilirsiniz.

MobileAssistant: Bu küçük program büyük işler yapabiliyor: USB bellek yardımıyla bilgisayar erişimlerini kontrol ediyor ve kişisel masaüstü ayarlarını yanınızda taşımanızı mümkün kılıyor.

Microsoft USB Flash Drive Manager: Araç, USB belleklerinin denetimi için dosyaların kopyalanması gibi standart işlevlere sahip bir pencere arayüzüne sahip. Ayrıca bellek yedeklerinin oluşturulmasını da mümkün kılıyor (Bk. İpucu 1).

runlarınızı çözmez. Bellek üzerindeki verilerin ayrıca meraklı gözlerden de gizlenmesi şart. Sonuç olarak USB belleğiniz aslında hiç istemeyeceğiniz biri tarafından bulunabilir ve firma sunumları veya maaş hesaplarınız gibi çok önemli bilgiler yanlış ellere geçebilir. Bu nedenle mobil bellekler üzerindeki hassas bilgilerin devamlı olarak şifrelenmesi gerekiyor.

USB belleklerinindeki verileri şifrelemek için EasyCrypto Deluxe (© eCHIP-Code USB Araçları) programını kullanabilirsiniz. Ücretsiz olarak dağıtılan bu araç, istediğiniz sürücüler üzerindeki dosyaları (tabii USB belleklerdeki de) şifreleyebiliyor. Bunun için ana menüdeki *Add* komutunu çalıştırın ve bellek üzerindeki şifrelemek istediğiniz tüm dosyaları seçin. Bir klasörün tamamını seçmek maalesef mümkün değil, ancak farklı klasörlerde bulunan dosyaları seçerek şifreleme listesine ekleyebilir ve böylece tüm şifreleme görevlerini tek bir işlem sonucunda yerine getirebilirsiniz.

Şifrelenecek dosyaların listesini tamamladıktan sonra bir parola girin ve *Encrypt Now* düğmesine tıklayın. Programın şifrelediği dosyalar gezgin penceresinde kırmızı bir simge ile görüntüleniyor ve otomatik olarak EasyCrypto Deluxe ile ilişkilendiriliyor. Dosyanın üzerine çift tıklamanız ve parolayı girmeniz, şifrelemeyi kaldırmak için yeterli.

Şifrelenmiş dosyaları EasyCrypto Deluxe'un yüklü olmadığı bilgisayarlarda kullanmak için de iki seçeneğiniz var:

1. Programın, yaklaşık olarak 1,8 MB büyüklüğündeki kurulum dosyasını da USB bellek üzerinde taşıyın.
2. Parola ile korunmuş, kendiliğinden

açılan bir arşiv dosyası oluşturmak çok daha şık bir çözüm olacaktır. Bunun için pencerenin altındaki *Create Archive* düğmesine tıklayın ve *Create self extracting* seçeneğini işaretleyin. Daha sonra *Options* altından *128 Bit Key* seçeneğini işaretleyin. Geri kalan işlemler aynen yukarıda anlatıldığı gibi.

3 Windows için yedek anahtar

Erişim şifresinin unutulması gerçekten can sıkıcı bir durum. Windows parolasını hatırlayamayanlar, en kötü ihtimalle işletim sistemine hiçbir şekilde erişemezler. Bu tür bir durumla karşılaşmamak için USB belleğinizi ikinci bir anahtar haline getirerek, Windows'a girmek için kullandığınız parolayı unuttuğunuz zamanlarda yardım alabilirsiniz.

Kullanıcı parolasının USB belleğine saklanması Windows XP'nin kendisine ait bir özellik ve bunun için ekstra bir araç da gerek yok. İlk olarak Denetim Masası'ndaki *Kullanıcı Hesapları*'nı açın ve listeden kullanıcı hesabını seçtikten sonra pencerenin solunda bulunan *Unutulan parolayı önle* bağlantısına tıklayın. Ancak bu bağlantıya tıklamadan önce Windows'un "userkey.psw" dosyasını üzerine yazacağınız USB belleği bilgisayarınıza takmanız gerekiyor.

Bundan sonra işletim sistemini açmak istediğinizde, kullanıcı parolasını unuttuğunuzu fark ederseniz, söz konusu USB bellek, açılış sırasındaki parola sorgusunu uygun şekilde cevaplar. Böylece, ikinci anahtarınız Windows kullanıcı hesabını sorunsuz bir şekilde yüklemenize yardımcı olur.

Ancak bundan sonra USB belleğinizi →

USB PORTLU ARABA RADYOSU

USB portlu araba radyosu

Araba için MP3 destekli CD oynatıcılar son zamanlarda oldukça moda. Ancak Lenco CS171 USB gibi cihazlar USB belleğinizi de araba radyonuza takmanıza ve buradaki parçaları dinlemenize imkan sağlıyor. Böylece CD yazma derdinden kurtulabilir ve yüksek kapasiteli bellekler ile çalma süresini uzatabilirsiniz.

Fiyatı: Yaklaşık 79 Euro

Bilgi için: www.lenco-audiovideo.com

USB destekli müzik seti:

Raflardaki yerlerini yeni yeni almaya başlayan USB destekli mikro müzik setlerinin dünyadaki öncülerinden birisi de Aldi'nin MCD 7000 modeli. Cihaz, sadece CD'lerdeki değil takılan USB bellek üzerindeki MP3 dosyalarını da çalıştırıyor. Müzik seti 192 Kbps'lik örnekleme değerine kadar çalışabiliyor.

Fiyatı: Yaklaşık 79 Euro

Bilgi için: www.aldi.com

Çok işlevli USB çakı:

Victorinox, entegre bir USB belleğe sahip olan İsviçre çakısını yaklaşık olarak bir sene önce piyasaya sundu. Firma, bu pratik tasarım nesnesini uçakta da yanınıza alabilmeniz için çakısı olmayan İsviçre USB belleğini piyasaya sunmaya hazırlanıyor.

Fiyatı: Yaklaşık 175 Euro (1 GB'lık model)
Bilgi için: www.victorinox.com

USB BELLEK SATIN ALMA REHBERİ

» Ucuzdan uzak durun

USB belleği satın aldıktan sonra pişman olmamak için ilk olarak aşağıdaki özellikleri kontrol etmelisiniz.

Performans: Yüksek kapasiteli bellekler, tamamının yazılması için gereken süre uzadıkça çok çabuk sinir bozabilir. Bu nedenle High Speed USB 2.0 standardını destekleyip desteklemediğine ve açıklanan yazma hızına dikkat etmelisiniz. Bu, birçok üretici tarafından CD-ROM'lardakine benzer şekilde "x" ile ifade edilir. Örneğin, 90x'lık bir USB belleğe yaklaşık 13,5 MB/s hızla yazılabilir. Etkili bir şekilde çalışabilmek için minimum 50x hızında bir cihaz satın almalısınız. Bu konudaki hız rekoru ise 133x ile 512 MB'lık Verbatim Store n' Go Professional cihazına ait (www.verbatim.com).

İpucu: Yarı saydam belleklerin denetleyicilerini görebilirsiniz. Eğer üzerinde bir kanguru resmi varsa, teknoloji lideri M Systems'e ait ve hızlı cihazlar kategorisinde demektir.

Yazma koruması: Çok az cihazda bulunsa da, donanımsal yazma koruması çok önemlidir. Bu, bir kaydırma çubuğu ile etkinleştirilebilir. Yazma koruması için en önemli senaryo ise USB bellek üzerindeki bilgilere bulaşmadan, virüslü sisteme bir virüs tarayıcısı aktarmak.

Cihaz boyutları: Birçok PC kasasındaki USB portları yan yana bulunur. Bu, birden fazla kalın USB fişini aynı anda kullanmak istediğinizde sorun çıkartabilir. Bu nedenle ince bir cihaz satın almaya dikkat etmelisiniz.

çok daha dikkatli bir şekilde korumalısınız. Çünkü artık USB belleğinizi eline geçiren herkes, kullanıcı hesabınıza istediği gibi erişebilecektir.

4 Asma kilit olarak USB bellek

USB belleğinizi MobileAssistant yazılımı yardımıyla Dongle'a dönüştürerek farklı türde bir erişim anahtarı daha elde edebilirsiniz. Bu durumda söz konusu bilgisayarın açılabilmesi için ilgili USB bellek mutlaka takılı olmalıdır. Artık saldırganların şansı kalmadı!

İlk olarak MobileAssistant (© eCHIP-Code USB Araçları) yazılımını yükleyin. Kurulumun başarılı bir şekilde sonuçla-

nabilmesi için kurulum sırasında sisteme bir USB belleğin takılı olması gerekli. Ardından Options / Install USB Tools komutunu çalıştırın. İlk olarak Windows sisteminde yönetici haklarına sahip olup olmadığınızı kontrol edin ve aksi takdirde yönetici hesabını kullanarak açın. Ardından Options / USB PC Security komutunu çalıştırın ve USB bellek çıkarıldığı zaman işletim sisteminin nasıl davranacağını belirleyin. Eğer üst taraftaki Shutdown Computer seçeneğini işaretlerseniz sistem açılışında USB belleğe ihtiyacınız olacaktır. Eğer USB bellek açılış sırasında takılı olmazsa bilgisayarınız kayıt penceresinin hemen ardından kapanacaktır. Aşağıdaki seçenek grubu (Shutdown Computer, Lo-

goff Current User ve Lock Workstation) ise USB belleğin çalışma sırasında çıkarılması sonucunda ne olacağını belirler.

Söz konusu özel kilit işlevi, hem işyerinde hem de çocuk kilidi olarak oldukça kullanışlı. Ancak bu USB bellek kullanım alanı da kendine has riskleri beraberinde getiriyor. Bu nedenle Dongle olarak kullandığınız belleği, herkesin ulaşamayacağı güvenli bir yerde saklamalısınız.

5 Masaüstünüzü yanınızda taşıyın

MobileAssistant yazılımını bir kere kurduktan sonra, Dongle haricinde birçok kullanışlı özelliğinden faydalanabilirsiniz. Sıkça başka bilgisayarlarda çalışmak zorunda kalanlar ve bu nedenle farklı masaüstü ayarlarından rahatsız olanlar bu araç yardımıyla tüm yapılandırmalarını, sık kullanılanlar listelerini, Cookie'lerini, belgelerini ve kişiler kayıtlarını USB belleklerine aktararak kendi çalışma ortamlarını gittikleri her sisteme taşıyabilirler.

MobileAssistant, henüz kurulum sırasında sisteme bağlı olan USB belleği tespit eder ve ardından otomatik olarak kullanım sihirbazını çalıştırır. Buradan hangi klasör ve bilgileri doğrudan bellek üzerinden kullanmak istediğinizi belirleyebilirsiniz. Eğer sadece Mobile Desktop seçeneğini işaretlerseniz, program tüm çalışma ortamınızı USB belleğe kaydedecek ve PC ile senkronizasyonunu sağlayacak. Şimdi başka bir bilgisayarda çalışmak için yukarıdaki gibi ayarladığınız USB belleği takın ve üzerindeki "MOBASS.EXE" dosyasını çalıştırın.

Takip eden penceredeki Logon düğmesine tıklayın. Bunun sonucunda ekrana gelen bir sorgu penceresinden sonra ken-

>>> USB BELLEK ALANINDAKİ EN İYİ ÜRÜNLER

USB cihazlar için sunucu:

Keyspan USB Server var olan bir bilgisayar ağına bağlanıyor ve dört tane USB 1.1 cihazını ağa sunuyor. Birçok kullanıcı bu sayede USB belleklere, USB sabit disklerle ve tabii ki USB yazıcılara veya tarayıcılara ulaşabiliyor. Bunun için aygıtın doğrudan bir ağ yönlendiricisine bağlanması yeterli oluyor.

Fiyatı: Yaklaşık 115 Euro

Bilgi için: www.keyspan.com

USB portlu yönlendirici:

Yeni bir kablosuz ağ kurdunuz ve buna USB cihazlarınızı da eklemek istiyorsanız Asus'un WL 500g modeli kablosuz ve dört tane de kablolu ağ bağlantısının yanında iki tane de USB portuna sahip. Bu sayede USB belleğinizi yönlendiriciye takarak FTP üzerinden kullanabilirsiniz. Tabii ki USB yazıcıları ve web kameralarını da bağlayabilirsiniz.

Fiyatı: Yaklaşık 180 YTL

Bilgi için: www.asusturk.com

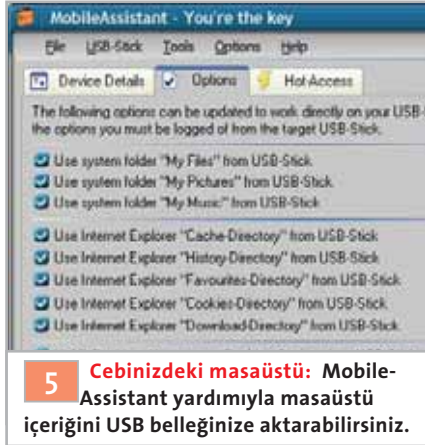

Voice over IP:

Siemens'in M34 USB modeli alışılmamış bir işlev sunuyor: Bu cihaz bilgisayara bağlandığında DECT telefonları ile haberleşiyor ve daha önceden kurulmuş olan VOIP yazılımı (Skype) için bir arabirim hazırlıyor. Bu sayede ucuza kablosuz ağ telefon görüşmeleri mümkün oluyor.

Fiyatı: Yaklaşık 100 Euro

Bilgi için: www.siemens.com

5 Cebinizdeki masaüstü: MobileAssistant yardımıyla masaüstü içeriğini USB belleğinize aktarabilirsiniz.

di bilgisayarınızdaki Windows masaüstünü, tüm kişisel ayarlarınızı, sık kullanılanlar listenizi ve belgelerinizi kullanabilirsiniz. İşiniz bittikten sonra bilgisayar-daki oturumunuzu kapatırken MobileAssistant, bilgisayarın ayarlarını eski haline getirecek ve daha önceden seçilmiş olan masaüstü ekrana gelecektir. Ayrıca kendi bilgilerinizde yaptığınız tüm değişiklikler de aynı zamanda USB bellek ile eşlenecek ve böylece mobil ofisiniz, her zaman güncelliğini koruyacak.

MobileAssistant'ın deneme sürümü sadece 15 dakika sonunda otomatik olarak kapanıyor. Eğer programdan memnun kalırsanız yaklaşık 20 Euro karşılığında satın alabilirsiniz. Bu sayede ayrıca adres ve parola kayıtlarınızı da şifreleyebilirsiniz.

6 Taşınabilir Firefox kurulumu

USB belleğiniz ihtiyacınız olan tüm dosyaları ve masaüstü ayarlarınızı barındırdıktan sonra mobil ofisinizi bir de kendi web tarayıcınız ile mükemmel hale getirebilirsiniz. Eğer devamlı olarak kendi programlarınızı kurma izninizin olmadığı yabancı bilgisayarlarda çalışmak zorunda kalıyorsanız alternatif Firefox sürümü "Portable Firefox" tam size göre!

Kurulum için Portable Firefox'un (© eCHIP-Code USB Araçları) arşiv dosyasını USB belleğinizin ana dizinine kopyalayın ve buraya açın. Daha başka bir işlem yapmanıza gerek yok. Artık taşınabilir tarayıcınızı istediğiniz zaman "PortableFirefox.exe" dosyasına çift tıklayarak doğrudan USB bellek üzerinden çalıştırabilirsiniz. Tarayıcıyı daha hızlı çalıştırmak için taşınabilir belleğin kök dizinine bir kısayol da oluşturabilirsiniz. Bu taşınabilir web tarayıcı çözümü, ayrıca tüm sık kullanılanlar kayıtlarını ve ayarlarınızı doğrudan olarak bellek üzerinde saklayacak ve böylece hangi bilgisayarda çalışırsanız çalışın, devamlı elinizin altında olacaktır.

7 USB bellekteki posta istemcisi

Firefox'un avantajlarından memnun kalanlar aynı zamanda e-posta istemcilerini de yanlarında taşımak isteyebilirler. Yine Mozilla ailesinin bir üyesi olan Thunderbird posta istemcisi bu isteğinizi yerine

getiriyor. Thunderbird'ün 0.7 sürümünden itibaren normal kurulum işlemi USB bellek üzerinde de çalıştırılabilir. Böylece özel bir "portable" yani taşınabilir sürümüne de gerek kalmıyor.

Posta istemcinizi her zaman yanınızda taşımak için ilk olarak Thunderbird kurulum programını (© eCHIP-Code USB Araçları) çalıştırın ve ekrana gelen menüden kullanıcı tanımlı sürümü seçin. Ardından hedef klasör olarak USB belleği gösterin ve burada "Thunderbird" adında bir klasör oluşturun. Taşınabilir bellek üzerindeki alandan tasarruf etmek için sözlükleri ve kalite geri besleme ajanını devre dışı bırakabilirsiniz. Şimdi Windows gezginini kullanarak yeni Thunderbird klasörünü açın ve burada "Profil" adında bir alt klasör oluşturun. Normal bir metin editörü çalıştırın ve Thunderbird klasörü altında "Thunderbird.bat" isminde bir yığın dosyası oluşturun. Aşağıdaki satırı bu dosyanın içerisine ekleyin:

```
start thunderbird.exe -Profile -
"profile/"
```

Artık taşınabilir posta istemcinizi çalıştırmak için bu dosyayı kullanacaksınız. Programı ilk çalıştırdığınızda e-posta bilgilerinizi (kullanıcı ismi, posta sunucusu, parola) ve daha sonra e-posta hesabı bilgilerinizi girin.

İpucu: Tools altından Spam filtresini etkinleştirerek tanıtım e-postalarını etkili bir şekilde engelleyebilirsiniz.

8 Verilere hızlı erişim

USB belleğiniz artık tüm kişisel masaüstü bilgilerinizi saklıyor, kendi üzerindeki web göz atıcısını ve e-posta istemcisini kullanıyor, Windows'a erişimi kontrol ediyor ve hatta parolayı unuttuğunuz zamanlarda sisteme ulaşmanızı bile sağlıyor. Geriye sadece USB bellek üzerindeki bu bilgilere hızlı bir şekilde erişilmesini sağlamak kaldı. USB belleğin veri aktarımında gerekli hızlara ulaşabilmesi için ilk olarak satın alma tavsiyelerine (bk. 234) dikkat etmeli ve ardından birazcık destek olmalısınız. Bunun için *Aygıt Yöneticisi* altından USB belleğinizi seçin ve buradan cihazınızı maksimum performans için ayarlayın. Artık yazma ara belleği yüksek performans için etkinleşeceğinden dolayı USB belleğinizi kesinlikle doğrudan çıkarmamalı ve ilk olarak işletim sistemi altından bağlantısını kesmelisiniz. ■

JB / Kadir Tuztaş, ktuztas@chip.com.tr

GELECEĞE BAKIŞ

» Küçük cihazlar, büyük gelecek

Intel, 1996 yılında Apple Firewire bağlantı noktasının ardından USB 1.0 standardını geliştirdiğinde asıl amaç tek bir kablo ile çalışma alanının derli toplu olmasını sağlamaktı. Ancak özellikle 2.0 standardının yayınlanmasından sonra ortaya çıkan çeşitli USB ürünleri, bu teknolojinin imkanlarını gözler önüne serdi. Şu anda üzerinde çalışılmaya devam edilen heyecanlandırıcı projeler de USB cihazların başarı hikayesinin sona ermeyeceğini gösteriyor. Bu cihazların üç farklı kullanım alanını aşağıda bulabilirsiniz:

Araba: Pazar araştırma firması Gartner'de analist olarak çalışan Joseph Unsworth, USB Stick'lerin motorda hata tespiti için kullanılabileceğini ve elde edilen sonucun tüm tamir ve bakım geçmişi ile

saklanabileceğini düşünüyor. Stick'ler aynı zamanda çakmak kapağı olarak kullanılabilecek.

Hasta bilgileri: MedicAlert firması, kişisel hastalık bilgilerinin saklanacağı bir USB Stick'i ABD'de piyasaya sundu. Kan grubu, alerjiler veya röntgen resimleri gibi önemli bilgilere, örneğin bir kaza anında hızla ulaşılabilmesinin haricinde, gizli olması gereken hasta bilgileri de şifreli olarak saklanabilecek.

Yazılım pazarı: Yeni, büyük bir alan olarak USB Stick yazılım pazarında patlama yaşanabilir. Kullanıcılar, kurulum gerektirmeyen özel yazılım sürümleri ile Stick'i istediği cihaza bağlayabilir ve bir oyun konsolunda olduğu gibi istediği yazılımları çalıştırabilir.

PC ve cep telefonu bağlantısı

Cepten PC kontrolü

Teknolojilerin iç içe geçtiği bir çağda yaşıyoruz. Televizyonunuz ve tost makineniz henüz aynı dili konuşmasalar da, cep telefonunuz PC'nizi floAt yazılımı sayesinde kontrol edebilir, aynı şekilde telefonunuzun işlevlerini de PC'niz yüklenbilir.

Teknoloji yazarlar, teknolojik araçların yakın bir zamanda, birbirleriyle anlaşacaklarına değinmekten vazgeçmiyor. Yazılarda, bir fare tıklamasıyla buzdolabınızdaki yiyecekleri donmaktan kurtaracağınıza, TV kumandasını kullanarak ekmek kızartma makinenizi programlayacağınıza ve PC'nizi bir anahartlığın ucundaki minik kumanda ile uyku moduna geçirebileceğinize işaret ediliyor.

Gelecekte bir gün, tüm elektronik cihazlarınız kolayca birbirleriyle veri alışverişinde bulunabilecek, ancak o aşama için henüz erken. Bununla birlikte, şu an cep telefonu ve PC'niz kolayca bilgi alışverişinde bulunabilir. Bilgi alışverişi diyerek kast ettiğimiz, adres defteri, dosya veya fotoğraf aktarmak değil; PC'nizden SMS göndermek, PC'nizdeki filmleri cep tele-

fonunuzdan vereceğiniz bir komutla oynatabilmek gibi yeni işlevler. Ayrıca bu işlemler için hiçbir ücret ödemek zorunda değilsiniz!

Cep telefonunuzun işlevleri

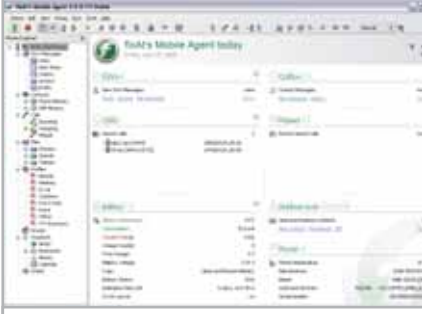
Tüm bunları floAt adındaki, etkileyici bir yazılım paketi gerçekleştiriyor. Resmi olarak Sony Ericsson T610 serisi için geliştirilen yazılım, diğer cep telefonlarıyla da çalışabiliyor. FloAt, bir mobil iletişim yazılımı. Basitçe anlatmak gerekirse, PC ve cep telefonunuz arasındaki iletişimi kuruyor. Açık kaynaklı olan bu yazılımı, <http://fma.sourceforge.net> adresinden edinebilirsiniz. 3,7 MB yer kaplayan kurulum dosyası, bir çevirmeli ağ bağlantısıyla bile kolayca edinilebilir. Sistem gereksinimlerine baktığımızda güçlü bir PC'ye gerek olmadığını görüyoruz. Windows iş-

letim sistemi ve Sony Ericsson T610 cep telefonu yeterli. İki cihaz arasındaki bağlantıyı sağlamak için, bilgisayarınızda Bluetooth, veri aktarım kablosu veya kızılötesi bulunması gerekiyor.

Yazılım her üç yöntemi de kullanarak iletişim kurabiliyor, ancak bizim tavsiye ettiğimiz Bluetooth kullanmanız. Çünkü Bluetooth hem daha büyük bir mesafeden bağlantı kurabiliyor hem de kızılötesi gibi cep telefonunu belirli bir pozisyonda sabitlemenize gerek bırakmıyor. Eğer bilgisayarınızda Bluetooth yoksa, bir USB Bluetooth Dongle satın alarak, (yaklaşık fiyatı 30 dolar + KDV) bilgisayarınızı cep telefonunuzla konuşur hale getirebilirsiniz.

floAt'lamaya başlamak

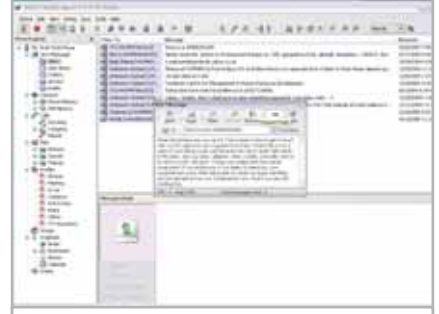
floAt yazılımını kurmadan önce, Bluetooth cihazınızın sürücülerini kurun. floAt,

Mesaj yazmak: SMS yazmak zor mu geliyor? Siz de cep telefonu yerine PC'nizden yazın.

Rehber: Eğer bilgisayarda yaparsanız, telefon rehberini düzenlemek çok daha kolay.

Sesli görüşme: Bilgisayar üzerinden cep telefonu görüşmesi yapmak hayal değil.

size, bunu Windows üzerinden yapmanızı öneriyor. Eğer Windows XP kullanıyorsanız, Servis Paketi 2'yi de sisteminize kurmalısınız. Böylece sisteminizde Bluetooth özellikleri beliriyor.

Servis Paketi 2'yi kurduktan sonra, Bluetooth Dongle'ı bilgisayarınızın USB yuvasına yerleştirin ve gerisini Windows'a bırakın. PC ve cep telefonunuzun anlaşmasına başlamak için, Denetim Masası'nı açın ve *Bluetooth Cihazlar* simgesine tıklayın. Cep telefonunuzun Bluetooth özelliğini etkinleştirin. Böylece PC'niz cep telefonunuzu tanıyacaktır.

Bu işlemi tamamladıktan sonra, floAt yazılımını kurun ve çalıştırın. Yazılım çalıştıktan sonra, *Connect* yazısına tıklayarak, yazılımın cep telefonunuzun ayrıntılarını ekrana getirmesini bekleyin. Bu detaylar arasında marka, model, GSM operatörü gibi bilindik verilerin yanı sıra, çalışma ısı, kalan batarya ömrü gibi teknik veriler, son aranan numaralar ve alınan mesajların da yer alması şaşırtıcı.

PC'niz telefon oluyor

floAt'ın yaptığı başlıca şeylerden birisi, PC'nizin, cep telefonunuza ait çoğu basit işlevi ele alması. Böylece cep telefonunuz PC üzerinden kontrol edebiliyorsunuz. Eğer bir kulaklığınız ve mikofonunuz varsa, telefon açıp, gelen çağrıları yanıtlatabilirsiniz. Kısa mesaj (SMS) alıp gönderebildiğiniz gibi, konuşmaları sabit diskinize kaydedebilirsiniz. Cep telefonunuza elinizi bile sürmeden tüm bunları Bluetooth'lu bir PC üzerinden halledebilirsiniz.

PC üzerinden cep telefonu ile konuşmanın oldukça rahat olduğunu söyleyebiliriz, özellikle kısa mesaj yazarken PC klavyesi kullanmanın avantajını yaşayacaksınız. floAt, kısa mesajların cep telefonu hafızasını doldurup, işlem yapmayı da yavaşlatmasını engelliyor. Kısa mesajlarınızı PC üzerinde arşivleyebilir ve cep tele-

fonunuzdaki kıymetli hafızayı boş tutabilirsiniz. Eğer gerekli ayarı yaparsanız, kısa mesajlarınızın bir kopyası otomatik olarak PC'nize de gelecektir.

Toplu kısa mesaj gönderileri için sabit gruplar oluşturarak, daha sonra seçilen gruba tek bir mesajı gönderebilmek ise floAt'ın sunduğu konforun bir göstergesi. Bunun dışında, diğer dikkate değer özellikler arasında, PC üzerinden adres defteri yönetimi, hazırlanan notları PC'den cep telefonuna veya cep telefonundan PC'ye aktarma ve fotoğraf değiş tokuşu geliyor. Hatta isterseniz PC'de bir tuşa dokunarak, cep telefonunuzun kamerasını çalıştırıp fotoğraf dahi çekebilirsiniz.

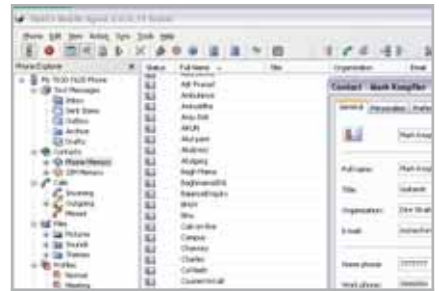
Telefon PC'yi kontrol ediyor

Eğer cep telefonunuzu PC'den kontrol etmek size eğlenceli geldiyse, floAt'ın masa-daki kartları değiştiren diğer yeteneği de hoşunuza gidecektir. Bizim de en çok beğendiğimiz özellik, floAt ile cep telefonunu kullanarak PC'yi yönetebilmek oldu. Yazılımla bağlantıyı sağladıktan sonra, cep telefonunuzun menüsünde yeni bir seçenek ortaya çıkıyor. Görünüşte zararsız bu menü, aslında bir alışveriş listesini andırıyor ve PC'nizin kontrolünü ele geçirmeyi sağlıyor. Bir diğer deyişle, cep telefonunuz PC'nizin uzaktan kumandası haline geliyor. Ev eğlencesine düşkün kullanıcılar bu sayede, bir kaç tuşa basarak medya oynatıcısını çalıştırabilirler. Ancak bu ve dosya izleyip çalıştırma, floAt'ın marifetlerinden sadece birkaçı.

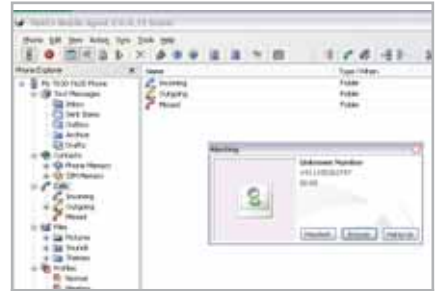
Ofis kullanıcıları da bu özellikten faydalanabilir. Örneğin bilgisayarda bir sunum çalıştırıp, slaytlar arasında geçiş yapabilirler. Eğer gösteriş yapmak isterseniz, floAt cep telefonunuzun joystick'i ile fare imlecini yönetmenizi ve masaüstünde tam kontrole sahip olmanızı sağlıyor. Belki inanmayacaksınız ama floAt ile monitörünüzü bile uzaktan kapatabilirsiniz.

floAt olağanüstü gibi görünüyor, değil mi? Ancak bu yazılımın da bazı dezavantajları bulunuyor. Nadir karşılaştığımız olsak da, cep telefonunuz bilgisayarın yakınında ve Bluetooth kapsama alanı içerisinde olsa bile, bağlantı kuramadığı olabiliyor. Yazılım çok nadiren kilitleniyor veya bağlantıyı koparıyor. Böyle durumlarda bilgisayarınızı yeniden başlatmak işe yarıyor. Yazılım hakkında verebileceğimiz bir iyi haber var: Hala geliştirilmeye devam ediyor ve düzenli olarak yeni sürümler piyasaya çıkıyor. Her yeni sürümde eskilerdeki hatalar ve açıklar yamamarak yeni özellikler sunuyor. Eğer diğer floAt kullanıcılarıyla iletişim kurmak isterseniz, <http://www.mobileagent.info/forums> adresindeki forumları ziyaret edebilirsiniz. ■

Aytun Çelebi/aytun@chip.com.tr

Kolay transfer: Fotoğraf, melodi ve diğer veriler cep telefonu ile bilgisayar arasında aktarılabilir.

Veri alışverişi: Resimlerinizi ve bilgilerinizi PC'niz ve telefonunuz arasında rahatlıkla aktarabilirsiniz.

» ADIM ADIM TAM SÜRÜM PROGRAMLAR

Ashampoo WinOptimizer 2005

Optimizasyon

Ashampoo WinOptimizer 2005, temizlik, performans ve dosya araçları ile Windows'un yükünü hafifleterek daha hızlı, temiz ve sağlam olmasını sağlıyor.

■ Windows'un performansını koruması ve veri artıklarını bünyesinde toplamaması için devamlı olarak kontrol altında tutulması gerekir. Bu, hem doğal bir süreç hem de Windows tasarımının bir sonucu. Bu nedenle, Windows'u söz konusu artıklardan temizlemek için ister kendi donatılarını kullanabilir, ister bu amaç için özel olarak geliştirilmiş ve kullanıcıya daha çok işlevi bir arada sunan programları tercih edebilirsiniz. Kendi alanındaki en iyi programlardan olan Ashampoo, sunduğu yedi farklı modülün haricinde, sisteminizi tek tıkla optimize etmenizi sağlayan bir işleve de sahip. Programın tam sürüm anahtarını elde etmek için program açılışında ekrana gelen penceredeki *Get Free Key* düğmesine tıklayın ve gelen internet sayfasına e-posta adresinizi girin. Bundan sonra e-posta adresinize gönderilen anahtarı kullanarak programı tam sürümüne güncelleyebilirsiniz.

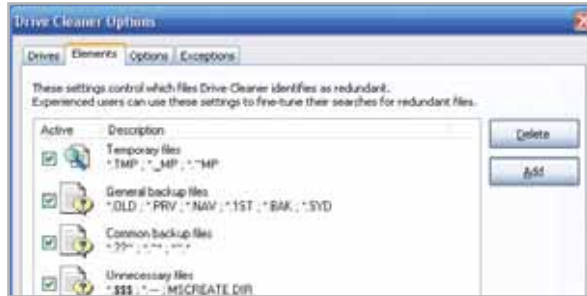

Ashampoo WinOptimizer 2005'in tam sürümünü eCHIP'ten hemen yükleyebilirsiniz.

1

Temizlik modüllerinin kullanımı

Drive Cleaner aracını kullanarak sabit diskinizdeki artık dosyaları bulup temizleyebilir ve bu sayede kullanılabilir boş alanı artırabilirsiniz. Bu aracın sahip olduğu varsayılan seçenekler, sadece güvenli bir şekilde silinebilecek olan nesneleri tespit eder. Buna karşılık, kendi çalışma yönteminizi *Options* düğmesine tıklayarak belirleyebilirsiniz. Registry Cleaner ise Windows Kayıt Defteri'ndeki artık kayıtları tespit eder ve temizler. Bu sayede sisteminizin daha hızlı ve güvenli çalışmasını sağlayabilirsiniz. Program her ihtimale karşı yapılan değişikliklerin yedeklerini alır. Internet Cleaner, internette gezirken sisteminizde kaydedilen geçici dosyaları ve güvenliği tehdit edebilecek bilgileri bulur ve siler. *Options* düğmesine tıklayarak ulaşabileceğiniz seçenekler arasında, ilk olarak kullandığınız tarayıcıyı seçmelisiniz (her tarama için bir tane).

2

Performans modüllerinin kullanımı

StartUp Tuner, Windows açıldığı zaman hangi programların otomatik olarak yüklendiğini Kayıt Defteri girdileri ile görüntüler ve bunlardan istemediklerinizi silmenize izin verir. *StartUp Tuner*, bu sırada Kayıt Defteri'ndeki otomatik başlangıç ile ilgili bütün kayıtları araştırır ve bunun en büyük avantajı, normalde Sistem Yapılandırma Yardımcı Programı'ndaki *Başlangıç* sekmesi üzerinde görüntülenmeyen programlara dahi ulaşabilmesidir. Ayrıca *Program Ekle/Kaldır* listesini de görüntüleyerek buradan istediğiniz değişiklikleri yapabilirsiniz. *Windows Functions* altından işletim sistemi donatıları arasında bulunan "Scandisk", "Disk Birleştiricisi" ve "Sistem Geri Yükleme" araçlarına da ulaşabilirsiniz. Bu araçları düzenli aralıklarla kullanıp diskinizin en uygun hale getirerek sisteminizin daha güvenli ve performanslı olmasını sağlayabilirsiniz.

3

Dosya araçları ve hızlı optimizasyon

Sisteminize yeni yüklediğiniz programlar, dosya uzantılarını bilginiz haricinde kendileri ile ilişkilendirebilir ve dosyaların istemediğiniz bir program ile açılmasına neden olabilir. WinOptimizer 2005'in sahip olduğu File Associator aracı ise sisteminizde tanımlı dosya uzantılarını listeliyor ve bunları istediğiniz program ile hızlı ve kolay bir şekilde ilişkilendirmenize tanıyor. Windows kullanılarak sildiğiniz herhangi bir dosya yeniden oluşturulabilir. Bu nedenle hassas verilerinizi özel araçlar yardımıyla silmelisiniz. File Wiper, dosya ve klasörlerinizi herhangi bir veri kurtarma aracı ile yeniden oluşturulamayacak şekilde diskinizden silebilir. Eğer tüm modüllerle tek tek uğraşmak istemiyorsanız 1 Click Optimization işlevini kullanarak Drive Cleaner, Registry Cleaner ve Internet Cleaner araçlarını tek bir seferde çalıştırabilirsiniz.

Caligari TrueSpace 3.2

3B'ye ilk adım

Caligari TrueSpace 3.2 ile üç boyutlu tasarım alanındaki yeteneğinizi keşfedebilir ve hiçbir ücret ödmeden profesyonel sonuçlar elde edebilirsiniz.

■ Üç boyutlu tasarım dünyasına adım atmak için çuvalla para harcamanıza veya deneme sürümlerinin sınırlı çalışma imkanları arasında sıkışıp kalmanıza gerek yok. CHIP'in tam sürümünü verdiği Caligari TrueSpace 3.2 ile üç boyutlu tasarım alanındaki yeteneğinizi keşfedebilir ve hiçbir ücret ödmeden profesyonel sonuçlar elde edebilirsiniz. Bir üç boyutlu modelleme programından bekleyebileceğiniz tüm işlevlere sahip olan yazılım, ayrıca animasyon, fiziksel simülasyon ve gerçekçi karakter animasyonları yaratabilmek için Inverse Kinematic (kısaca IK) araçlarına da sahip. Bu sayede, bir karakterin burnuna dokunması için yapmanız gereken tek şey, parmak ucunu burna doğru hareket ettirmek. Bunun sonucunda, kolun geri kalan hareketi IK tarafından hesaplanıyor. Programın tam sürümünü kullanabilmek için ilk olarak http://forms.caligari.com/forms/ts32_free.html adresindeki formu eksiksiz olarak doldurmalısınız. E-posta adresinize gönderilecek olan seri numarasını kullanarak, Caligari TrueSpace 3.2'yi tam sürüm haline getirebilirsiniz.

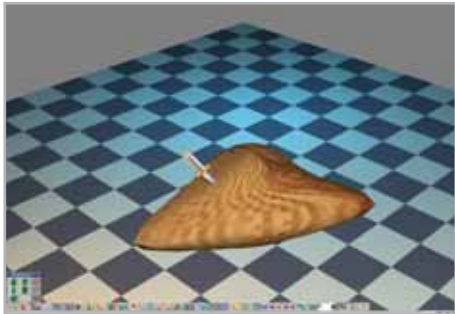

Caligari TrueSpace 3.2'nin tam sürümünü eCHIP'ten hemen yükleyebilirsiniz.

1

Caligari TrueSpace temelleri

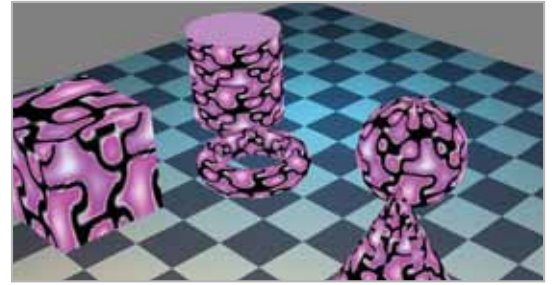
TrueSpace 3, iki farklı çalışma moduna sahiptir. Bunlardan program açılışında otomatik olarak başlayan *Building* modu ile kendi üç boyutlu nesnelerinizi veya dünyanızı yaratabilir ve burada gezinebilirsiniz. Bunun haricinde, istediğiniz zaman *Browsing* moduna geçerek Virtual Reality Modeling Language (VRML 1.0) yardımıyla internetteki üç boyutlu dünyaları da ziyaret edebilirsiniz. Programda en çok yapacağınız işlemlerden biri olan çizimin ise *Bounding Box* (bu mod ancak gerek duyulduğunda program tarafından etkinleştirilir), *Wire* (telkafes çizim modu), *Solid* (nesnelerin gölgelendirildiği ve kaplamaların görüntü- lendiği) ve *Photorealistic* (nesnelerin Render işlemi sonrasındaki görü- nümüleri) olmak üzere toplam dört modu var. TrueSpace 3.2'nin çalışması ile ilgili birçok ayarı ise *File / Preferences* komutu ile ulaşabileceğiniz pencere üzerinden gerçekleştirebilirsiniz.

2

Modelleme araçları ile tasarım

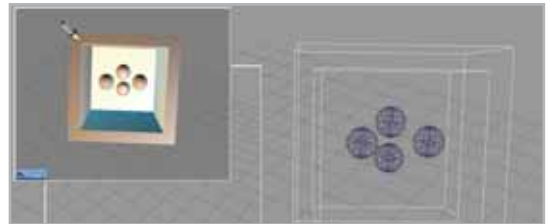
Program; Point Edit Tools, Sweep Tool Variants, Deformation Tools, 3D Boolean Operations, Metaballs, Plasti-Form, Polygon ve Text Tools olmak üzere birçok modelleme aracına sahip. Eğer kendi modellerinizi tasarlamakla vakit kaybetmek istemiyorsanız, programın içerdiği bir grup ilkel üç boyutlu nesneyi de kullanabilirsiniz. Eğer üç boyutlu modelleme ile temel bilgiye sahip değilseniz ilk olarak bu modelleme araçları üzerinde çalışmalı, nerede ve nasıl kullanılacaklarını öğrenmelisiniz. Örneğin, *Point Edit* aracı seçtiğiniz ve üzerinde değişiklik yaptığınız özel noktalara, nokta gruplarına, özel kenarlara, kenar gruplarına, özel yüzeylere ve yüzey gruplarına göre değişiklik gösterir. Araç seçimi içeriğe göre değişebilir veya isterse- niz tek bir içeriğe göre sınırlandırabilirsiniz. Hangi *Point Edit* seçim aracını seçerseniz seçin, ilgili denetim masası otomatik olarak açılacaktır.

3

Animasyon ve fiziksel simülasyon

Eğer karmaşık nesneler veya canlı karakterler üzerinde çalışıyorsanız üç boyutlu tasarımın en zor kısmı animasyonlardır. Ancak TrueSpace sahip olduğu animasyon, fiziksel simülasyon ve belki de en önemlisi Inverse Kinematic işlevleri sayesinde işinizi oldukça kolaylaştırıyor. Animasyon grubunu kullanarak anahtar çerçeveler, yollar, fiziksel simülasyonlar ve IK yardımıyla hareketli sahneler hazırlayabilir ve değişiklikler yapabilirsiniz. Animasyon aracını seçtiğinizde üzerinde animasyonu oynatmak, kaydetmek, anahtar çerçeveleri silmek ve çerçeveler arasında hareket etmek için kullanabileceğiniz düğmelerin bulunduğu bir panel ekrana gelir. Basit bir animasyon oluşturmak için yapmanız gereken tek şey nesnenin ilk ve son çerçevelerdeki konumunu belirlemek. Geri kalan işlemi TrueSpace üstlenecek ve aradaki hesaplamaların hepsini kendisi gerçekleştirecektir.

» ADIM ADIM TAM SÜRÜM PROGRAMLAR

Sothink SWF Decompiler 2002

Animasyon parçaları

Flash filmlerinin nasıl yapıldıklarını sadece izleyerek öğrenemezsiniz, ancak SWF Decompiler ile parçalayarak tüm bileşenlerini inceleyebilirsiniz.

■ Sothink SWF Decompiler'ı, Flash filmlerini parçalamak ve bileşenlerini ortaya çıkarmak için kullanabilirsiniz. Program, seçilen Flash animasyonlarını analiz ettikten sonra, sahip olduğu kaynakları türlerine göre sınıflandırıyor. SWF veya EXE türündeki tüm Flash filmlerini destekleyen program ile istediğiniz tüm film bileşenlerini rahatlıkla çıkartabilir ve ayrıca kaydedebilirsiniz. Internet Explorer'ın geçmiş bilgilerini de tarayan program ile daha önceden izlemiş olduğunuz Flash animasyonları üzerinde de çalışabilirsiniz.

Windows gezginine benzeyen kullanıcı arayüzü ile sabit disk veya ağdaki SWF dosyalarına rahatlıkla ulaşmanızı sağlayan SWF Decompiler, dosyanın üzerine tıkladığınızda animasyonu otomatik olarak parçalayıp tüm bileşenlerini *Resources* bölümünde görüntülüyor. Ayrıca bileşenleri tek tek görmenize ve sesleri kaydetmeden öncede dinlemenize izin veriyor. Buradan kaydettiğiniz şekil, resim ve ses dosyalarını ise Sothink Glanda altında kullanabilirsiniz.

SWF Decompiler 2002'nin tam sürümünü eCHIP'ten hemen yükleyebilirsiniz.

1

SWF Decompiler'ın çalıştırılması

Sothink SWF Decompiler 2002, Glanda'ya entegre edilmiş ve bu nedenle kullanabilmek için ilk olarak bu programı yüklemelisiniz. Ardından ister Sothink Glanda'nın kontrol panelindeki *Import* düğmesine tıklayarak, ister *Başlat / Sourtec / Sothink Glanda / SWF Decompiler* komutunu kullanarak çalıştırabilirsiniz. Ayrıca web sayfaları üzerindeki Flash animasyonlarını da doğrudan programa aktarmak için Internet Explorer'a eklenen *SWF Decompiler* düğmesini kullanabilirsiniz. Bu düğmeye tıkladığınızda web sayfasında bulunan tüm animasyonların listesinin bulunduğu bir pencere ekrana gelir. Daha sonra söz konusu listeden istediğiniz animasyonları seçebilirsiniz.

2

SWF Decompiler çalışma alanı

Programın sahip olduğu sade ama başarılı kullanıcı arayüzü gezgin, önizleme ve kaynak olmak üzere üç bölüme ayrılmıştır. Pencerenin en sağında bulunan gezgin alanını kullanarak sabit disk veya ağ üzerindeki klasörleri gezilebilir ve hemen altındaki alanda ise seçili olan klasördeki SWF dosyalarının listesini görebilirsiniz. Burada ki *Goto* düğmesini kullanarak doğrudan Internet Cache klasörüne, Windows masaüstüne, Belgelerim'e, Bilgisayarım'a ve Ağ Bağlantılarım klasörlerine gidebilirsiniz. Program, sahip olduğu Flash oynatıcısı ile kaydettiği filmleri ve bunların içerdikleri bileşenleri de ayrı ayrı oynatabiliyor. SWF Decompiler, incelediği Flash filmlerinin içeriklerini türlerine göre gruplayıp (resim, hareket script'leri, ses, yazı tipleri, çerçeveler ve metinler) bunların ayrıntılarını kaynaklar bölümünde görüntülüyor.

3

SWF dosyasının kaydedilmesi

Bir SWF dosyasının içeriğini incelemek için, ilk olarak gezgin penceresindeki simgesine tıklayın. Bunun sonucunda Sothink SWF Decompiler, Flash animasyonu incelemeye başlayacak ve önizleme penceresinde görüntüleyecek. Program, tespit ettiği bileşenleri gruplar (şekiller, resimler, sesler, yazı tipleri, metinler, parçalar, düğmeler, çerçeveler) halinde pencerenin sağ tarafındaki kaynaklar bölümünde listeliyor. İncelemek istediğiniz bileşenleri listeden seçerek önizleme penceresinde görüntülenmelerini sağlayabilirsiniz. Kaydetmek istediğiniz bileşenleri ise önündeki kontrol kutucuğuna tıklayarak işaretlemeli, *Export* düğmesine tıklamalı ve kaydedilmesini istediğiniz klasörü seçerek *OK* düğmesine tıklamalısınız.

ADIM ADIM TAM SÜRÜM PROGRAMLAR

Sothink Glanda 2001a

Flash animasyonlar

Hızlı ve kolay bir şekilde profesyonel Flash animasyonları hazırlamak istiyorsanız, CHIP'in tam sürümünü verdiği Glanda Sothink tam size göre.

■ Sothink Glanda, yeni başlayan veya nispeten tecrübeli kullanıcılar için geliştirilmiş bir Flash geliştirme aracı. Flash animasyonlarını geliştirerek internet yayıncılığı platformunda bir çıkış açan Macromedia'nın Flash programına alternatif olan bu aracı kullanarak, hiçbir ücret ödmeden albümler, hareketli tanıtımlar veya hareket düğmeleri/menüleri gibi birçok profesyonel Flash filmi hazırlayabilirsiniz. Eğer Flash çalışma ortamıyla da yeni tanışacaksanız, Sothink Glanda 2001a nispeten daha sade ve anlaşılır olan kullanıcı arayüzü ile çalışmanızı kolaylaştıracak.

Glanda ile bir animasyon hazırlamak için programın sahip olduğu şablonlardan birini kullanabilir veya kendi tasarımınızı hazırlayabilirsiniz. Ayrıca kendi şekillerinizi çizebilir veya dışarıdan alabilir, bunun haricinde resim yükleyebilir, metinler oluşturabilir ve bunların hepsini sahne üzerinde istediğiniz gibi yerleştirebilir, biçimlendirebilir veya renklerdenirebilirsiniz.

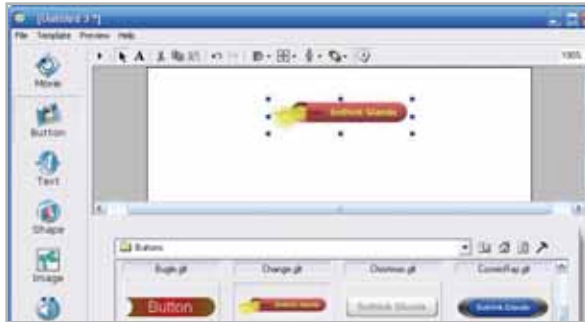

Glanda 2001a'nın tam sürümünü eCHIP'ten hemen yükleyebilirsiniz.

1

Kullanıcı arayüzü ve temel prensipler

Sothink Glanda'nın oldukça sadece olan kullanıcı arayüzü temel olarak kontrol, özellik ve tasarım / özizleme olmak üzere üç bölüme ayrılmış. Kontrol bölümü üzerinde Flash animasyonlarını hazırlamak için kullanacağınız *Movie*, *Button*, *Text*, *Shape*, *Image*, *Sound*, *Link* ve *Import* düğmeleri bulunuyor. Bunlardan birine tıkladığınızda ise ilgili özellik bölümü ekrana geliyor. Hazırladığınız animasyonu ve yaptığınız tüm işlemlerin sonuçlarını ise herhangi bir Flash oynatıcıya veya tarayıcı penceresine gerek kalmadan anında tasarım/özizleme bölümünde görebilirsiniz. Özizleme modunu etkinleştirmek içinse, araç çubuğundaki *Preview* düğmesine tıklamalısınız.

2

Glanda ile Flash animasyonu

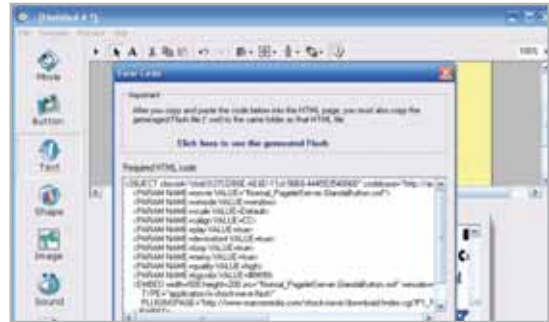
Glanda ile bir animasyon hazırlamak için programın sahip olduğu şablonlardan birini kullanabilir veya *File / New / Blank* komutu ile boş bir animasyon açabilirsiniz. İlk olarak kontrol panelindeki *Movie* düğmesine tıklayın ve açılan özellik bölümünden çalışma alanı büyüklüğünü belirleyin. Ardından *Background* altındaki renk kutusundan istediğiniz arka plan resmini seçin ve *Quality* açılır listesinden de *High* seçeneğini işaretleyin. Daha sonra ekleyeceğiniz nesnenin kontrol panelindeki düğmesine tıklayın. Örneğin, bir düğme eklemek için *Button* düğmesine tıklayın. Şimdi açılan özellikler penceresinden istediğiniz düğmeyi seçin ve fare yardımıyla sahne üzerinde istediğiniz konuma yerleştirin. Metin eklemek için ilk olarak araç çubuğundaki *Add Text* düğmesine tıklamalı ve *Text* özelliklerini daha sonra kullanmalısınız.

3

Animasyonun saklanması ve yayınlanması

Animasyonu tamamladıktan sonra artık HTML sayfalarına ekleyebilirsiniz, ancak öncesinde uygulamanızı kaydetmelisiniz. Bunun için *File / Save* komutunu çalıştırın ve uygun bir isim altında kaydedin. Ardından *File / Publish* komutunu çalıştırdığınızda Flash efektinizin HTML kodunun görüntülediği *View Code* penceresi ekrana gelir. Bu kodu daha önceden hazırladığınız bir HTML sayfasına eklemek için *Insert to File* düğmesine tıklayın ve söz konusu dosyayı açın. Bunun sonucunda dosyanın HTML kodu *Insert Code to File* kutusunda ekrana gelecektir. Buradan işaretçi istediğiniz noktaya yerleştirin ve *Insert* düğmesine tıklayın. Bu esnada *Copy Support files to the same directory* seçeneğinin işaretli olmasına dikkat edin.

» ADIM ADIM TAM SÜRÜM PROGRAMLAR

Project Dogwaffle

Tasarla, canlandır

CHIP, 2B ve 3B web çalışmalarınız veya animasyon araçları ile sanal sanat ve resim dünyasına adım atabileceğiniz etkili bir araç sunuyor.

■ 1997 yılında, profesyoneller tarafından kullanılan “ağır topların” dezavantajlarını ortadan kaldırmak için başlayan Dogwaffle projesi, dijital fotoğraflar ve animasyonlar için hızlı veya gerçek zamanlı renk filtreleri, özel efektler ve çok sayıda entegre doğal ortam fırçaları ile donatılarak günümüze kadar gelmiş. Profesyoneller için, profesyoneller tarafından geliştirilen Dogwaffle, etkili kullanıcı tanımlı ve hareketli fırçalara, fraktal parçacıklı fırçalara, tam tablet desteğine, katmanlara, sanatçı kılavuzlarına, güçlü renk eğrilerine, şaşırtıcı metin araçlarına, gökyüzü, kar ve ıslak boya için özel efektlere ve ayrıca genellikle 3B tasarımlarda kullanılan mercek parlamaları efektlerine ve hatta doğrudan Alpha modunda boyama yapılmasına imkan sağlayan tam Alpha desteğine sahip. Project Dogwaffle, bu özellikleri ile nesne ve renklerin dünyasını keşfetmek isteyen kullanıcılar ile web sanatçılarına, oyun içeriği geliştiricilere, karikatürist, tasarımcı ve dijital fotoğraf ile geleneksel animasyon sanatçılarına uygun.

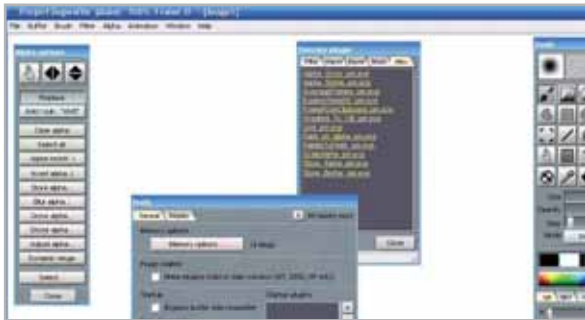
Project Dogwaffle'in tam sürümünü eCHIP'ten hemen yükleyebilirsiniz.

1

Project Dogwaffle'in temelleri

Project Dogwaffle'in kullanıcı arayüzü diğer birçok grafik işleme programı ile hemen aynı ve buradaki temel iletişim penceresi, üzerinde fırçalardan doğal boyama araçlarına ve çizim araçlarına metin araçlarına kadar çalışırken kullanacağınız tüm araçların bulunduğu *Tools* penceresi.

Program ile çalışmaya başlamadan önce *File / Prefs* ile ulaşabileceğiniz seçenekleri kontrol etmeniz de fayda var. Özellikle *Memory Options* altından işleminizi kaç adım geri alabileceğinizi, *Default Resolution* altından uygulamayı çalıştırdığınız zaman standart olarak kullanılacak olan çalışma alanı büyüklüğünü belirleyebilirsiniz.

2

Temel çizim ve metin araçları

Tools menüsünün en üstünde kullanılan fırça ve kaplama ile üzerinde çalıştığınız resmin önizleme alanları bulunuyor. Bunun hemen altında bulunan doğal boyama araçları düğmesini kullanarak, programın belki de en önemli işlevlerinden biri olan doğal araçlara ulaşabilirsiniz. Bunun hemen yanındaki dörtgen ve daire ise isimlerinden de anlaşıldığı gibi söz konusu geometrik şekilleri çizmek için kullanıyor. Bunların hemen yanındaki *Paint Fill* aracını kullanarak da şekillerin içerisini istediğiniz renkle doldurabilirsiniz. *Alpha Channel Lasso* ile daha sonra yapacağınız değişiklikler için resmin bir kısmını seçebilir ve daha sonra bu seçili alanı fırça olarak da kullanabilirsiniz. Buradaki metin aracı yardımıyla çalışma alanınıza metin ekleyebilirsiniz.

3

Özel efektler ve animasyonlar

Daha önceden resim işleme programı ile çalışmış olan kullanıcılar Project Dogwaffle'in *Filters* menüsünde sahip olduğu efektler ile çalışmakta zorlanmayacaklar. Ancak program çok sayıda özel efekte ve eklentiye sahip olduğu için çalışmaya başlamadan önce örnek resimler üzerinde bunları tek tek denemeli veya hafızanızda yeteri kadar alan ayırarak geri adım sayısını yüksek tutmalısınız. Böylece yaptığınız işlemleri rahatlıkla geri alabilirsiniz. Project Dogwaffle, ayrıca çeşitli türlerde animasyonlar hazırlayabileceğiniz etkili bir canlandırma alt sistemine sahip. Bu sayede kendi animasyonlarınızı hazırlayabileceğiniz gibi, çeşitli türlerden çerçeve sekanslarını açarak üzerinde istediğiniz gibi çalışabilirsiniz.

Broderbund ClickArt Fonts 3 Deluxe

Profesyonel ilanlar

CHIP'in tam sürümünü verdiği ClickArt Fonts 3 Deluxe ile sıradan masaüstü yayınlarını profesyonel tasarımlara dönüştürebilirsiniz.

■ Ofis paketlerindeki metin düzenleyiciler veya asıl amaçları resim işleme olan programlar yardımıyla hazırlamaya çalıştığınız masaüstü yayınları, bu programlar ile yapabileceğiniz kısıtlı olduğu için bir süre sonra sıradanlaşabilir. Eğer sıra dışı tebrik kartları, broşürler, ilanlar veya kartvizitler hazırlamak istiyorsanız bunun için özel olarak geliştirilmiş olan Broderbund ClickArt Fonts 3 Deluxe programını kullanabilirsiniz.

ClickArt Gallery, her tür amaç için kullanabileceğiniz binlerce grafiğe (resimlere ve fotoğraflara) sahip. Etkili arama işlevi ile Clipart'lardan fotoğraflara kadar tam olarak ihtiyacınıza uygun olan doğru grafiği rahatlıkla bulabilir veya kendi grafiklerinizi ekleyebilir ve kendi fotoğraf ve grafik koleksiyonunuzu da ClickArt Gallery'e ekleyebilirsiniz. Entegre resim ve fotoğraf editörleri yardımıyla da rahatlıkla grafikler üzerinde çalışabilirsiniz.

ClickArt Fonts 3 Deluxe'un tam sürümünü eCHIP'ten yükleyebilirsiniz.

1

ClickArt Gallery'nin kullanımı

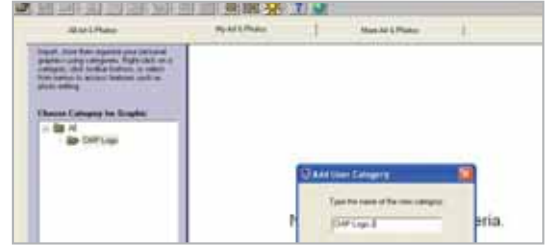
ClickArt Gallery ana penceresi, *All Art & Photos*, *My Art & Photos* ve *More Art & Photos* olmak üzere 3 sekmeden meydana geliyor. *Bunlardan All Art & Photos* üzerinden projelerinizde kullanabileceğiniz binlerce grafiğe ulaşabilirsiniz. Üzerinde değişiklik yaptığınız grafikleri ve kendi resimleriniz ile fotoğraflarınızı ise *My Art & Photos* sekmesi üzerinde saklayabilirsiniz. Son olarak da *More Art & Photos* sekmesi üzerinden internetteki sayısız grafiğe ulaşabilirsiniz. Bu kadar seçenek arasından ihtiyacınıza ulaşmak her zaman kolay olmaz. Bunun için *Basic* ve *Advanced Search* işlevlerini kullanabilirsiniz. *Basic*, yani basit aramada çizimler ve fotoğraflar, grafik türleri ve kategorileri seçebilirsiniz. Buna karşılık *Advanced*, yani gelişmiş aramada ise ayrıca içeriğini ve hangi koleksiyon içerisinde bulunduğunu da seçebilirsiniz.

2

Grafiklerinizi organize edin

ClickArt Gallery, programa eklediğiniz, taradığınız veya kaydettiğiniz grafikleri saklayıp, *My Art & Photos* sekmesinde görüntülüyor. Kendi grafiklerinizi daha iyi organize edebilmek için yeni kategoriler oluşturabilir, grafiklerinizi bunların içerisine taşıyabilir, yeniden adlandırabilir veya artık ihtiyaç duymadığınızda silebilirsiniz. Yeni bir kategori oluşturmak için ilk olarak *My Art & Photos* sekmesini seçin, ardından *File / New Category* komutunu çalıştırın. Takip eden *Add User Category* iletişim penceresine oluşturduğunuz kategorinin ismini girin ve *Ok* düğmesine tıklayın. Bunun sonucunda yeni kategori alfabetik olarak eklenecektir. Kendi oluşturduğunuz bir kategorinin ismini değiştirmek için de ilk olarak kategoriyi seçin, *Edit / Rename Category* komutunu çalıştırın ve yeni ismi girdikten sonra [Enter] tuşuna basarak işlemi onaylayın.

3

Kaynakların ve araçların kullanımı

ClickArt Fonts Deluxe 3 paketinde bulunan *Advanced Drawing*, kendi grafik tasarımlarınızı yapabileceğiniz veya ClickArt Gallery içerisindeki grafikler üzerinde çalışabileceğiniz kolay ve çok işlevli bir çizim aracı. Bu aracı kullanarak kendi grafiklerinizi, özel metin efektlerinizi ve daha fazlasını tasarlayabilirsiniz. Bir grafiği *Advanced Drawing* aracı ile açmak için yapmanız gereken tek şey, üzerine çift tıklamak.

Photo Workshop ise projelerinize eklediğiniz fotoğrafları ve grafikler, düzeltmenize veya değişiklikler yapmanıza imkan sağlıyor. Bu aracı kullanarak grafikleri keşebilir ve yönlendirebilir, renk, parlaklık ve odak ayarları yapabilir, ilginç fotoğraf efektleri ekleyebilirsiniz. Ancak Photo Workshop'u sadece tüm fotoğraflar ve bitmap resimlerinde kullanabilirsiniz. Eğer seçili grafik bitmap değilse *Photo Workshop* düğmesi devre dışı kalacaktır.

CHIPUCU KATALOG
EYLÜL 2005 İNDEKS

WINDOWS

248

- 1 Windows XP: USB bellek yazma korumasının kullanımı
- 2 Windows 98, Me, 2000, XP: Tanınmayan dosya türlerinin ilişkilendirilmemesi
- 3 Windows XP: Uzaktan bakımın SP2'de etkinleştirilmesi
- 4 Windows XP: Sistem yeniden başlangıçlarının engellenmesi
- 5 Windows XP: Kullanıcı hesabına göre program erişimi
- 6 Windows 98, Me, 2000, XP: Dosyaların yeniden adlandırılması
- 7 Windows XP: Eski sürücünün geri yüklenmesi

UYGULAMALAR

252

- 8 Excel XP, 2003: Hücrelerin hızlı ve esnek kopyalanması
- 9 Access 97, 2000, XP, 2003: Birincil anahtarların sonradan belirlenmesi
- 10 Excel 97, 2000, XP, 2003: Sayfa korumasına rağmen otomatik filtre

İLETİŞİM&INTERNET

253

- 11 Web Sayfası: Ana sayfanızdan MP3 yayınları
- 12 Firefox: Sık kullanılanların iki satır görüntülenmesi
- 13 Firefox: Standart domain uzantısının değiştirilmesi

TIPS & TRICKS

Donanım ve yazılım sorunları bilgisayar kullanıcılarının günlük hayatlarının bir parçası. CHIP size sorunları güvenli bir şekilde çözebilmeniz için önerilerde bulunuyor ve rehberlik ediyor.

1 Windows XP

USB bellek yazma korumasının kullanımı

USB belleğinizdeki önemli verileri yanlışlıkla sildiniz ve eskiden kullandığınız disketlerdeki gibi mekanik bir yazma korumasına sahip olmayan USB belleğinizle aynı sorunu bir kere daha yaşamak istemiyorsunuz.

İPUCU: USB belleğiniz için Service Pack 2'den itibaren Windows XP altında manuel olarak yazma koruması kullanabilirsiniz. Bunun için bir Kayıt Defteri öğesi yeterli. Söz konusu yazma korumasını çalışma sırasında geçici olarak kaldırmak için, gerekli olan kayıtları bir REG dosyası içerisine yazın. Bu sayede ilgili kayıtları REG dosyasına çift tıklayarak değiştirebilirsiniz. Not Defteri gibi bir metin düzenleyici açın ve aşağıdaki satırları yeni bir dosyaya girin:

Windows Registry Editor Version 5

1 Kısa süreli izin: USB hafıza cihazlarına yazmak için erişime izin verebilir veya engelleyebilirsiniz.

```
[HKEY_LOCAL_MACHINE\SYSTEM\CurrentControlSet\Control\StorageDevicePolicies]
"WriteProtect"=dword:00000001
```

Bu metin dosyasını, örneğin "USB_yazmakoruması.reg" adı altında Windows klasörüne saklayabilirsiniz. Ardından son satırı aşağıdaki şekilde değiştirin:

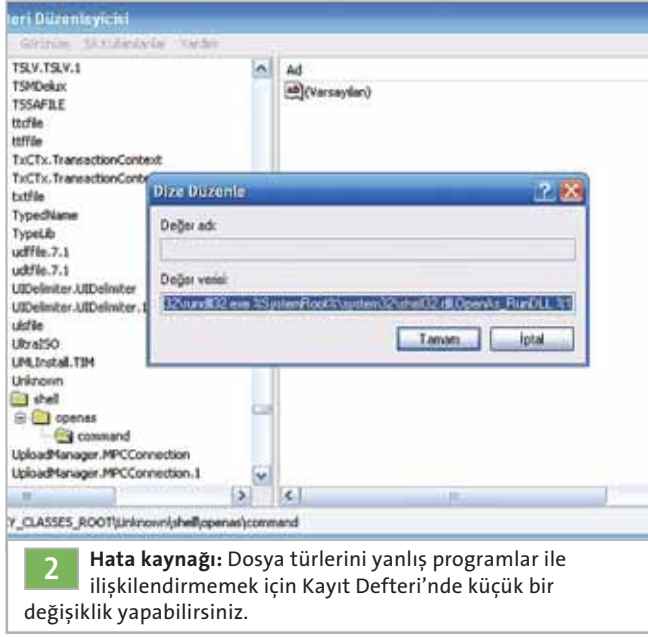
```
"WriteProtect"=dword:00000000
```

Değişiklik yaptığınız dosyayı "USB_korumayıaç.reg" adı altında yine Windows klasörüne saklayın. Bu sayede dosyalar, herhangi bir konum bilgisinin girilmesine gerek kalmadan doğrudan çağrılabilir.

Oluşturduğunuz dosyalara hızlı bir şekilde ulaşmak için masaüstünüze kısayollar oluşturabilirsiniz. Bu sayede yazma korumasını etkinleştirmek veya kaldırmak için sadece çift tıklama yeterli olacaktır.

Komut satırı kullanmak isteyenler de *Başlat* menüsündeki *Çalıştır* komutunu kullanarak "USB_yazmakoruması.reg" yazdıktan sonra *Tamam* düğmesine tıklayabilir ve gelen uyarı penceresini *Tamam* düğmesine tıklayarak kapatabilirler. Yazma korumasını kaldırmak için de aynı yoldan "USB_yazmakorumayıaç.reg" dosyası çalıştırılabilir.

Bu yöntemi kullanarak, örneğin sisteminize bağlı bir dijital fotoğraf makinesindeki hafıza kartına yazılmasını da engelleyerek, fotoğraflarınızın yanlışlıkla silinmesini önleyebilirsiniz. Ancak bu yöntemin veri hırsızlığına karşı bir önlem teşkil etmediğini göz önünde bulundurmalısınız. Nitekim tecrübeli kullanıcılar söz konusu engeli rahatlıkla aşabilir.

2 Hata kaynağı: Dosya türlerini yanlış programlar ile ilişkilendirmek için Kayıt Defteri'nde küçük bir değişiklik yapabilirsiniz.

2 Windows 98, Me, 2000, XP

Tanınmayan dosya türlerinin ilişkilendirilmemesi

Bilgisayarınızda kayıtlı olmayan bir dosyaya çift tıkladığınız zaman Windows, ekrana getirdiği bir iletişim penceresi ile açmak için kullanacağı programı seçmenizi ister. Ancak söz konusu dosyanın seçtiğiniz programla ilişkilendirilmesini sağlayan seçenek standart olarak işaretlidir. Yanlışlıkla uygun olmayan bir programla ilişkilendirmemek için söz konusu seçeneği devre dışı bırakmak istiyorsunuz.

İPUCU: Söz konusu seçeneği Kayıt Defteri'nde yapacağınız küçük bir değişiklikle devre dışı bırakabilirsiniz. Ancak bunun için bilgisayarınızda kullandığınız dosya türlerinin doğru programlar ile ilişkilendirilmiş olmalarına dikkat etmelisiniz. Ardından *Başlat/Çalıştır* komutu ile ekrana gelen penceredeki aç kutusuna "regedit" yazdıktan sonra *Tamam* düğmesine tıklayarak Kayıt Defteri Düzenleyicisi'ni açın.

Şimdi "HKEY_CLASSES_ROOT\Unknown\shell\openas\command" anahtarını açın. Bunun sonucunda pencerenin sağ tarafında ekrana gelen "(Varsayılan)" kaydının değeri aşağıdaki gibidir:

```
%SystemRoot%\system32\rundll32.exe %SystemRoot%\system32\shell32.dll,OpenAs_RunDLL %1
```

Bu, tanınmayan bir dosya türüne tıkladığınızda gerçekleşecek olan işlemi belirtir. Şimdi bu kaydın üzerine çift tıklayın ve ekrana gelen iletişim penceresindeki değerin sonundaki "%1" parametresini "%2" olarak değiştirin. Ardından *Tamam* düğmesine tıklayın ve Kayıt Defteri Düzenleyicisi'ni kapatın. Bundan sonra *Birlikte Aç* penceresindeki söz konusu seçenek devre dışı kalacak ve böylece dosya türleri ile programları yanlışlıkla ilişkilendirmeniz engellenecek.

Dosya türlerinin ilişkilerini ileride değiştirmek için, değişiklik yaptığınız kaydın değerini eski haline döndürmeniz yeterli olacak.

3 Windows XP

Uzaktan bakımın SP2'de etkinleştirilmesi

Yönetici olarak ev ağındaki bazı istemcileri uzaktan denetliyorsunuz. Ancak bunlardan birine Service Pack 2 yükledikten sonra söz konusu bilgisayara erişemeyeceğinizi ve denetleyemeyeceğinizi belirten bir hata mesajı ile karşılaşıyorsunuz.

İPUCU: Microsoft'un yönetim konsolundaki bir denetleme programı ile uzaktan bir bilgisayarla bağlantı kurmak için söz konusu bilgisayarın 445 numaralı TCP portunu serbest bırakması gereklidir. Ancak Windows'un sahip olduğu güvenlik duvarı, Service Pack 2'den itibaren, buraya gelen veri trafiğini engelliyor.

Ancak istemci taraftaki 445 numaralı TCP portunu etkinleştirerek uzaktan bakım bağlantısı kurabilirsiniz. Bunun için *Başlat* menüsündeki *Çalıştır* komutu ile ekrana gelen penceredeki *Aç* kutusuna aşağıdaki satırı girin ve *Tamam* düğmesine tıklayın:

```
netsh firewall setportopening TCP 445 ENABLE
```

Ancak bu işlemi yaparken, açılan her bir portun aynı zamanda güvenlik riskini artırdığını da göz önünde bulundurmalısınız.

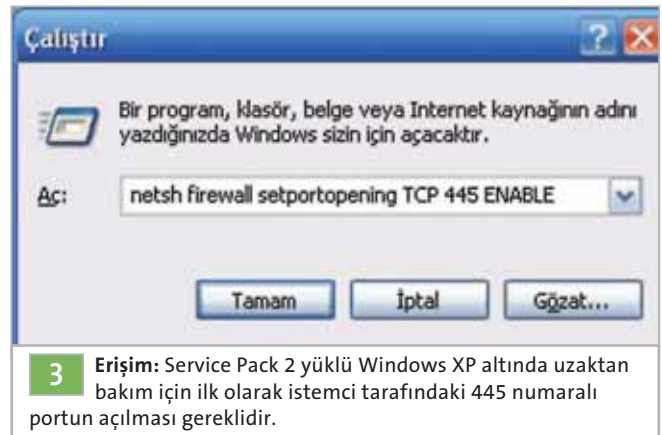
4 Windows XP

Sistem yeniden başlangıçlarının engellenmesi

Service Pack 2'yi yüklediğinizden beri sisteminiz zaman zaman yeniden başlıyor. Bunun sonucunda işlemlerinizi yarım kalıyor ve daha fazla veri kaybı yaşamamak için söz konusu beklenmeyen yeniden başlatmaları engellemek istiyorsunuz.

İPUCU: Söz konusu sürpriz yeniden başlatmaların kaynağı, Windows'un güncellenmesi sonrasında sistemin yeniden başlatılmasını gerektiren otomatik güncellemeler olabilir. Bu durumda Windows, sistemin otomatik olarak yeniden başlatılacağına dair bir uyarı mesajı ekrana getirir ve daha sonra beş dakikalık bir geri sayım başlatır. Eğer bu süre içerisinde bilgisayarınızın başında oturmuyorsanız sistemin yeniden başlatılmasını engelleyemezsiniz. Ancak bu işlemden, önemli güvenlik güncellemelerini atlamak için kapatmamalısınız.

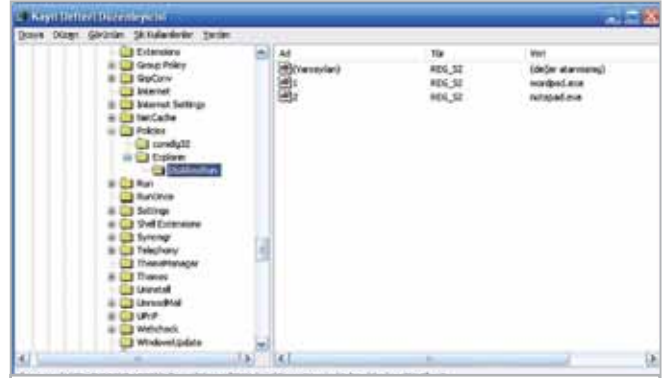
Bir Kayıt Defteri öğesi yardımıyla sistemin, kayıtlı kullanıcı ile otomatik olarak yeniden başlatılmasını engelleyebilirsiniz. →

3 Erişim: Service Pack 2 yüklü Windows XP altında uzaktan bakım için ilk olarak istemci tarafındaki 445 numaralı portun açılması gereklidir.

4 Gece vardiyası: Windows'u Microsoft'un yeni yayınladığı güncellemeleri sadece gece kontrol edecek ve yükleyecek şekilde ayarlayın.

5 Kesin kurallar: Bu anahtarı kullanarak, etkin kullanıcı hesabının hangi programları çalıştırma izninin olmadığını tek tek belirleyebilirsiniz.

açıklarının kapanması için, gerekirse sistemi en kısa sürede yeniden başlatmalısınız.

5 Windows XP

Kullanıcı hesabına göre program erişimi

Ailedeki herkesin bilgisayarınızda kendi kullanıcı hesapları var ve örneğin, çocuklarınızın şiddet içeren oyunlar gibi belirli programlara erişmesini engellemek istiyorsunuz.

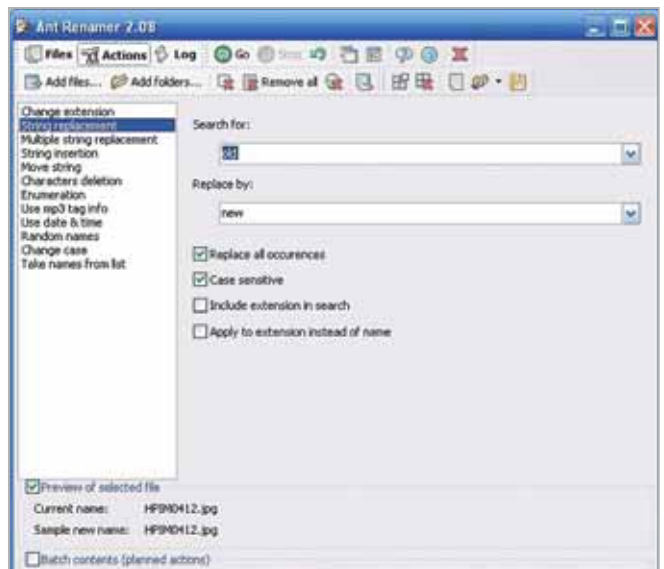
Bunun için Kayıt Defteri Düzenleyicisi'ni açın ve "HKEY_LOCAL_MACHINE\SOFTWARE\Policies\Microsoft\Windows\WindowsUpdate\AU" anahtarını etkinleştirin. Ardından, farenin sağ tuşunu kullanarak pencerenin sağ tarafındaki boş alana tıklayın ve *Düzen / Yeni / DWORD Değeri* komutunu kullanın ve "NoAutoRebootWithLoggedOnUsers" adında bir kayıt oluşturun. Sonra *Düzen / Değiştir* komutunu çalıştırın ve değerini "1" olarak değiştirdikten sonra *Tamam* düğmesine tıklayın. Kayıt Defteri Düzenleyicisi'ni kapatın.

Artık Windows daha önceden de olduğu gibi yeni güncellemeleri sorgulayacak, bunları indirecek ve sisteminize yükleyecek. Eğer sistemin yeniden başlatılması gerekiyorsa bir uyarı penceresi ekrana gelecek, ancak bu işlemi sizin yapmanız gerekecek. Bu sayede verilerinizi yedeklemek için yeteri kadar zamanınız olacaktır. Ancak sisteme herhangi bir kullanıcı kayıtlı olmadığı zaman sistem önceki gibi otomatik olarak yeniden başlatılır.

Ayrıca otomatik güncelleme zaman planını da kendi çalışma alışkanlıklarınıza göre belirleyebilirsiniz. Eğer bilgisayarınız geceleri de çalışıyorsa, güncellemelerin uyuduğunuz bir zaman aralığında yapılmasını sağlayabilirsiniz. Bunun için Denetim Masası'ndaki *Otomatik Güncelleştirmeler* simgesine çift tıklayın ve buradaki *Otomatik (Önerilir)* seçeneğini etkinleştirin. Hemen altındaki kombinasyon alanlarını kullanarak güncelleme zamanı için *Her gün* saat 03:00'ı seçebilirsiniz. Eğer bilgisayar bu svakitekapalı ise Windows, güncellemeleri bir sonraki sistem açılışında kontrol eder. Bu durumda sistemi yeniden başlatabilirsiniz, ancak bu sırada önemli bir güncellemeyi kaçırmadığınızdan emin olmalısınız. Yaptığınız değişiklikleri *Tamam* düğmesine tıklayarak onaylayın.

Eklediğiniz Kayıt Defteri ögesi ancak sistem yeniden başlatıldıktan sonra etkili olur ve çalışan bir geri sayım sürecini kesemez. Windows güncellemelerinin tamamlanması ve güvenlik

İPUÇU: Kayıt Defteri'ni kullanarak belirli programlara ister herkesin ("HKEY_LOCAL_MACHINE") ister sadece etkin kullanıcının ("HKEY_CURRENT_USER") erişmesini engelleyebilirsiniz. Bunun için ilgili kullanıcı hesabını kullanarak sisteme dahil olun, Kayıt Defteri Düzenleyicisi'ni açın ve buradan istediğiniz başlığın altındaki "Software\Microsoft\Windows\CurrentVersion\Policies\Explorer" anahtarını seçin. Ardından *Düzen / Yeni / DWORD Değeri* komutunu kullanarak "DisallowRun" adında bir kayıt oluşturun, üzerine çift tıklayarak açın ve değerini "1" olarak değiştirin. Daha sonra değerini "0" yaparak bu işlevi devre dışı bırakabilirsiniz.

6 Yeniden adlandır: Ücretsiz olarak dağıtılan Ant Renamer, dosyaların yeniden adlandırılması için birçok kullanışlı seçenek sunuyor.

Şimdi *Düzen / Yeni / Anahtar* komutunu kullanarak "DisallowRun" adında bir anahtar oluşturun. Bu, etkin kullanıcı hesabının erişmesini engelleyeceğiniz programların listesini tutacaktır. Programları kara listeye eklemek için de aşağıdaki işlemleri gerçekleştirmelisiniz. *Düzen / Yeni / Dize Değeri* komutunu kullanarak ismi ardışık sayılar şeklinde olan, örneğin "1", "2", "3" ve bu şekilde devam eden bir dize değeri oluşturun. Ardından dize değerini üzerine çift tıklayarak açın ve değerini uygulamanın dosya ismi olarak, örneğin "wordpad.exe" şeklinde değiştirin. Sistem yeniden başlatıldıktan sonra, bu kullanıcı hesabı söz konusu programları başlatamayacaktır. Eğer "regedit.exe" dosyasını tüm kullanıcılar için yasaklayacak olursanız, kimse Kayıt Defteri Düzenleyicisi'ne ulaşamayacak ve bu değişiklikleri geri alamayacaktır.

Eğer sadece belirli programların kullanılmasına izin vermek istiyorsanız Windows, daha pratik bir işleve sahip. Bu sayede ilk olarak tüm programları yasaklayabilir ve daha sonra sadece izin verilenleri listeleyebilirsiniz. Bunun için "\\Software\\Microsoft\\Windows\\CurrentVersion\\Policies\\Explorer" altında değeri "1" olan "RestrictRun" adında bir *DWORD Değeri* ve ardından aynı isimde bir anahtar oluşturun. Yukarıda anlatıldığı gibi izin verdiğiniz programların bir listesini oluşturun. Ancak burada da "explorer.exe" gibi bazı programlara kesinlikle izin vermede dikkat etmelisiniz.

6 Windows 98, Me, 2000, XP

Dosyaların yeniden adlandırılması

Aynı şablona göre isimlendirdiğiniz birçok dosyanız var ancak maalesef bir yazım hatası yapmışsınız. Zaman kaybetmemek için dosya isimlerini tek tek değiştirmek istemiyorsunuz.

İPUCU: Bu isteğinizi ücretsiz olarak dağıtılan Ant Renamer aracı yardımıyla gerçekleştirebilirsiniz. Sadece 916 KB büyüklüğündeki Ant Renamer aracını <http://www.antp.be/software/renamer> adresinden temin edebilirsiniz. Bu arşiv dosyasını sabit diskinizde istediğiniz bir klasöre açın ve kurulum dosyasını çalıştırın. Program, ilk çalıştırıldığı zaman ekrana getirdiği bir listeden kullanıcı dilini seçmenizi ister.

Program ana penceresinde ilk olarak *Add Files* düğmesine tıklayın. Takip eden iletişim penceresinden ismini değiştirmek istediğiniz dosyaların bulunduğu klasörü ve ardından dosyaları seçin ve *Aç* düğmesine tıklayarak listeye ekleyin. Farklı klasörlerdeki dosyaları almak için de *Add Files* komutunu birden fazla kullanabilirsiniz.

Bir sonraki adım olarak *Actions* düğmesine tıklayın ve bunun sonucunda ekrana gelen sol taraftaki işlem listesinden istediğinizi, örneğin *String replacement* işlemini seçin. Ardından bu işlemle ilgili parametreleri girin. Seçili olan *String replacement* için gerekli olan parametreler değiştirilecek ve yerine yenisi gelecek olan karakterler ile *Replace all occurrences* gibi ek seçeneklerdir. Son olarak *Go* düğmesine tıklayarak işlemi başlatabilirsiniz.

7 Windows XP

Eski sürücünün geri yüklenmesi

Sürücüsünü güncelledikten sonra, yazıcınız çalışmamaya başladı. Şimdi, sistemin en son geri yükleme noktasını kullanmadan eski konfigürasyonunu geri yüklemek istiyorsunuz.

CHIP | EYLÜL 2005

BİLGİ TEKNOLOJİLERİ AKADEMİ PROGRAMI (BTAP)

Network Technologies Academic Program

Ağ Teknolojileri Akademi Programı

Bu program kapsamında katılımcılar;

Bilgisayar Donanımı; Ağ Kavramları ve Aygıtları; Microsoft Windows Server 2003 sistemlerinin kurulumu, yapılandırılması, yönetimi, sorunlarının giderilmesi; Microsoft Exchange Server ile mail sisteminin kurulması, yönetilmesi; Microsoft ağları üzerindeki güvenlik yapılandırılması; Cisco ağlarının temelleri ve router cihazlarının yapılandırılması; Linux işletim sisteminin temelleri, kurulumu, yapılandırılması ve yönetilmesi; Teknik Terimlerin kullanımı; Konularında bilgi sahibi olacaklardır.

Eğitim Sonunda Alınabilecek Sertifikalar

Comptia A+ : N + - MCP - MCSA - MCSE - MCSE:M:S CCNA

Software Technologies Academic Program

Yazılım Teknolojileri Akademi Programı

Bu program kapsamında katılımcılar ;

Bilgisayar Donanımı; Ağ Kavramları ve Aygıtları ; Microsoft Windows Server 2003 Yönetimi ; Programlamaya Giriş; Microsoft .NET Framework Yapısı; Visual Basic .NET ile Programlama ; Visual C# .NET ile Programlama ; SQL Server Yönetim ve Transact-SQL ile Programlama ; ADO. NET ile Veritabanı Programlama; ASP .NET ile Web Programlama; XML Web Servisleri; Konularında bilgi sahibi olacaklardır.

Eğitim Sonunda Alınabilecek Sertifikalar

Comptia A+ : N + - MCP - MCDBA - MCAD- MCSD.Net

MCSE	MCSD.NET	CCNA	CCNP
Microsoft Certified Systems Engineer	Microsoft Certified Solution Developer with .NET	Cisco Certified Network Associate	Cisco Certified Network Professional
LINUX	ECDL	WEB GRAFİK	
Linux Systems Expert	European Computer Driving License	Freehand MX Dreamweaver MX 2004 Fireworks MX 2004 Flash MX 2004 Adobe Photoshop	

Mayasoft

Microsoft
CERTIFIED
Partner

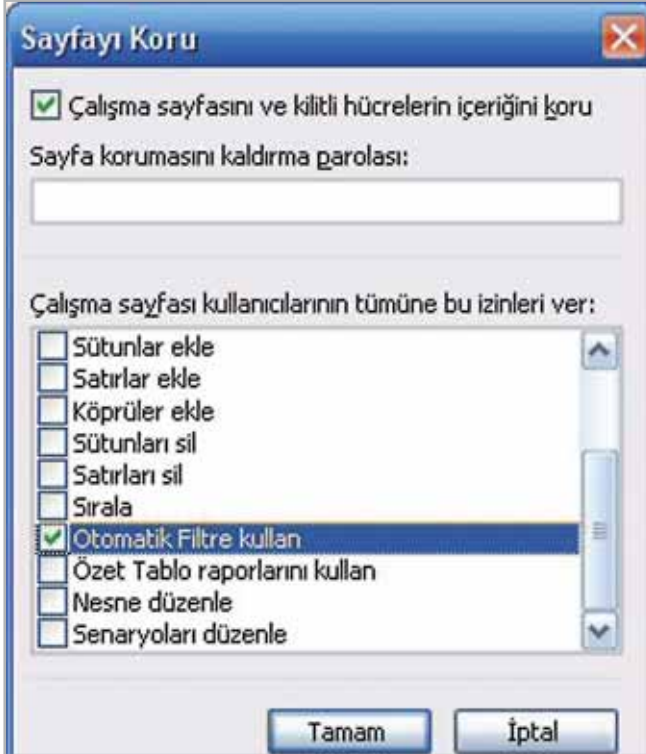
Barbaros Bulvarı Okal İşhanı No:9 Kat: 2,3,4 Beşiktaş - İstanbul
Tel: 0 212 236 82 88 - 236 82 87 Faks : 0 212 236 82 89
info@mayasoft.com.tr www.mayasoft.com.tr

**İNDİRİM
KUPONU**

**%15
HAFTA SONU
EĞİTİMLERİ**

**%25
HAFTA İÇİ AKŞAM
EĞİTİMLERİ**

**%50
HAFTA İÇİ GÜNDÜZ
EĞİTİMLERİ**

10 **Koruma filtresi:** Doğru seçenekleri işaretleyerek daha önceden oluşturduğunuz filtreleri korunmuş sayfalarda da kullanabilirsiniz.

ruması için bir de parola girin ve *Tamam* düğmesine tıklayarak etkinleştirin. Artık koruma altına aldığınız sayfa üzerinde daha önceden varolan filtreleri kullanabilir, ancak yeni filtre oluşturamaz veya silemezsiniz.

Bunun için alternatif olarak küçük bir makro da kullanabilirsiniz ki bu, 97 altındaki tek seçeneğinizdir. *Araçlar / Makro / Makrolar* komutunu çalıştırın, makronuz için "Filtreli_Sayfa-Koruması" gibi bir isim girin ve son olarak *Oluştur* düğmesine tıklayın. Takip eden VBA Düzenleyicisi penceresine aşağıdaki kaynak kodu girin:

```
Sub Filtreli_SayfaKorumas'()
ActiveSheet.Protect userinterfaceonly:=True
ActiveSheet.EnableAutoFilter = True
End Sub
```

Ardından VBA Düzenleyicisi'ni kapatarak Excel'e geri dönün. Eğer ileride sayfa korumasını, bu makroyu kullanarak etkinleştirirseniz otomatik filtreleri kullanmaya devam edebilirsiniz.

11 Web Sayfası

Ana sayfanızdan MP3 yayınları

Hazırladığınız web sayfanızda MP3 yayını yapmak istiyorsunuz ancak bütçeniz bunun için uygun bir sunucu satın almaya elverişli değil.

İPUCU: Hiçbir ek yazılıma gerek kalmadan web sayfanızdan yayın yapabilirsiniz. Bunun için sadece bir sınırlamayı kabul etmelisiniz. Sunucudan gerçek bir yayın sırasında ses kalitesi mümkün olan aktarım hızına bağlı olarak dinamik bir şekilde değişir →

CHIP | EYLÜL 2005

infotek

YÜZLERCE DivX FİLM BİNLERCE MP3 MÜZİK PLAYER VE DEPOLAMA BİR ARADA

40 GB 249\$

INFOTEK USB2.0

Divx Video, MP3 Media Center

SADECE PLAYER DEĞİL!

* AYNI ZAMANDA TAŞINABİLİR DİSK
* ARAÇ KİTİ VE UZAKTAN KUMANDA YANINDA HEDİYE

YEPYENİ OTG ÖZELLİĞİ

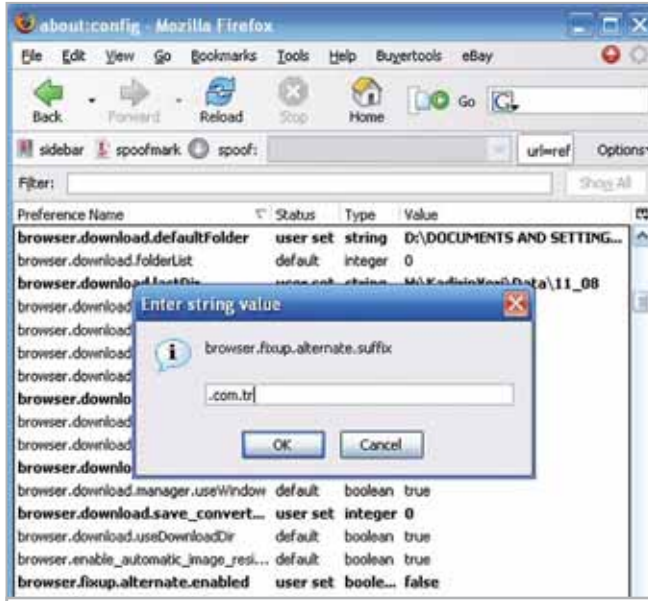
TÜM DIGITAL FOTOĞRAF MAKİNELERİ
TÜM DIGITAL KAMERALARDAN
HAFIZA KOPYALAYABİLME ÜSTELİK
DEFALARCA !!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!

info teks
BİLGİSAYAR

www.infoteks.com.tr

Merkez : Atatürk Bulvarı Beyaz Saray Apt. No : 10/1 Ambarlar Yolu Cad.
(Sıhhiye Metro İstasyonu Çıkışı) Sıhhiye/ANKARA

Tel : +90 (312) 230 12 13 - 230 21 22 Fax : +90 (312) 229 86 15

13 Adres ekleri: Firefox'un adres satırına girdiğiniz ifadelerle koyulacak olan ön ve son ekleri istediğiniz gibi belirleyebilirsiniz.

çeği için söz konusu yayının kalitesini önceden belirlemelisiniz. Eğer web sayfasını ziyaret eden kişinin internet bağlantısı hızı yeterli olmazsa müzik parçalarını kesik kesik dinlemek zorunda kalacaktır.

Örneğin, 128 KBit/s ile kodlanmış bir MP3 dosyası DSL bağlantısını hiç zorlamazken, 56 K'lık bir modem kapasitesinin çok üstündedir. Bunun için en iyi yöntem her bir parçanın farklı veri aktarım oranları kullanılarak sıkıştırılmış sürümlerinin oluşturulması. Bunun sonucunda, kullanıcılar kendileri için en uygun olan sıkıştırma oranını seçebilirler. Modem kullanıcılarının da parçaları akıcı bir şekilde dinleyebilmeleri için veri aktarım oranı 30 KBit/s'yi aşmamalı.

Artık web sayfanızı yayını eklemek için aşağıdaki işlemleri gerçekleştirmelisiniz: Burada başvurulacak olan hile, web sayfasındaki bir bağlantı ile lokalizasyon dosyasının çağırılmasıdır. Bu, sadece MP3 dosyasına işaret eden bir metin dosyasıdır. Bunun için bir metin düzenleyici yardımıyla, aşağıdaki içeriğe sahip bir metin dosyası oluşturun:

[http://www.\[KendiWebSayfanız\].com/muzik/stream1.mp3](http://www.[KendiWebSayfanız].com/muzik/stream1.mp3)

Bu dosyayı "stream1.m3u" adı altında kaydedin. MP3 biçimi için her lokalizasyon dosyasının "M3U" uzantısına sahip olması gereklidir. Normalde bu dosya türleri şarkı listeleri barındırır. Yani bu dosyaların, içerisine arka arkaya çalınmasını istediğiniz MP3 dosyalarına ait bağlantılar ekleyebilirsiniz. Bu dosyayı, MP3 dosyaları ile web sitenizdeki müzik klasörüne kopyalayın. Aynı yöntemi sadece MP3 dosyaları için değil, aynı zamanda VQF ile kodlanmış müzik parçaları için de kullanabilirsiniz. Bu durumda ilgili lokalizasyon dosyasının uzantısı VQL olacaktır.

Web sayfanızın normalde sorunsuz bir şekilde işlem görmesi gereklidir. Ancak bazı durumlarda sunucu yapılandırmasında değişiklik yapmak zorunda kalabilirsiniz. Bunun için aynı klasör içerisinde veya bir üst katmanda ".htaccess" dosyası oluşturun veya mevcut dosya içerisinde değişiklik yapın. Bu dosyaya aşağıdaki satırları ekleyin:

```
AddType application/octet-stream mp3
AddType audio/x-mpegurl m3u
AddType audio/x-twinvq vqf
AddType audio/x-twinvq vql
AddType audio/x-twinvq vqe
```

Yukarıdaki ilk satır MP3 dosyalarının ikilik düzende indirilen uygulamalar olduğunu belirtiyor. İkinci satır ise M3U dosyalarını standart müzik oynatıcısı ile ilişkilendiriyor. Son üç satır ise müzik dosyalarının "twinvq" eklentisi ile oynatılan müzik dosyaları olduklarını söylüyor. Eğer sadece MP3 dosyalarını kullanıyorsanız bu satırları kullanmayabilirsiniz.

12 Firefox

Sık kullanılanların iki satır görüntülenmesi

Sık kullandığınız web sayfalarına Bookmark araç çubuğunu kullanarak hızlı bir şekilde ulaşabilirsiniz. Ancak çok sayıda sık kullanılan kaydına sahipseniz, bunlardan bazıları çubuk üzerinde görünmez. Bunlara ulaşabilmek için ilk olarak çubuk sağa doğru kaydırmak zorunda kalırsınız. Böylece hızlı ulaşım avantajı da kaybolur.

İPUÇU: Sık kullanılan kayıtlarının tamamını görebilmek için ikinci bir satır kullanabilirsiniz. Ancak bunun için ilk olarak "userchrome.css" dosyasında değişiklik yapmalısınız.

İlk olarak Firefox'u kapatın ve Windows Gezgini'ni kullanarak "C:\Documents and Settings\[Kullanıcı İsmi]\Application Data\Mozilla\Firefox\Profiles" klasörünü açın. Burada kendi profilinize ait kullanıcı klasörüne girin ve buradaki "CHROME" alt klasöründe bulunan "userchrome.css" dosyasını bir editör yardımıyla açın. Aşağıdaki satırları bu dosyanın sonuna ekleyin:

```
/*Çok satırlı sık kullanılanlar araç çubuğu*/
#bookmarks-ptf {display:block}
#bookmarks-ptf toolbarseparator {display:inline}
```

Dosya içerisinde yaptığınız değişiklikleri kaydedin ve kapatın. Firefox, bir sonraki açılıшта, eğer sık kullanılanlar kayıtları tek bir satıra sığmazsa, söz konusu araç çubuğunu uygun şekilde genişletecek. Eğer burada yaptığınız değişikliklerin sonucunu göremezseniz muhtemelen yanlış kullanıcı profili ile çalışmışsınızdır. Bu durumda bilgisayarınızda başka "userchrome.css" dosyası olup olmadığını kontrol edin ve bulduklarınızı da uygun şekilde değiştirin.

13 Firefox

Standart etki alanı uzantısının değiştirilmesi

Web adreslerini girerken ön ve son ekler ile ayrıca uğraşmak istemiyor ve bu nedenle "www" ve "com.tr" eklerini Firefox'un koymasını istiyorsunuz.

İPUÇU: Firefox, standart kurulum sonrasında yazılırken eksik bırakılan adres kısımlarını tamamlar, ancak bunun için varsayılan olarak "com" ekini kullanır. Bu durumu değiştirmek için adres çubuğuna "about:config" yazın ve [Enter] tuşuna basın.

Ekrana gelen yapılandırma düzenleyicide *browser.fixup.alternate.suffix* ayarını bulun. Farenin sağ tuşunu kullanarak üzerine

tıklayın ve açılan kısayol menüsündeki *Modify* komutunu çalıştırın. Şimdi bu ayarın değerini istediğiniz gibi değiştirin (örneğin “com.tr”) ve *Ok* düğmesine tıklayın. Artık ileride CHIP Türkiye’nin web sayfasına gitmek için yapmanız gereken tek şey adres satırına “www.chip.com.tr” yerine sadece “chip” yazmak olacaktır.

İsterseniz adresin başına koyulacak olan ekleri belirleyen *browser.fixup.alternate.prefix* ayarını da istediğiniz gibi değiştirebilirsiniz. Ancak bunun için en iyi değer tabii ki “www”. Her iki durum için de *browser.fixup.alternate.enabled* ayarının değeri *true* olmalıdır.

14 Firefox

Parolaların görüntülenmesi ve korunması

Internet formlarının otomatik olarak doldurulmaları çok pratiktir ancak bir dezavantajları vardır. Devamlı girmek zorunda kalmadığınız parolaları rahatlıkla unutabilirsiniz. Bu nedenle parolalarınızı görmek için kaydedilen bilgilere ulaşmak isteyebilirsiniz.

İPUCU: *Tools / Options* komutunu çalıştırın ve açılan pencerenin sol tarafındaki *Privacy* kategorisini etkinleştirin. Şimdi sağ taraftaki listedeki *Saved Password* kaydının yanındaki artı simgesine tıklayın. Bunun sonucunda ekrana gelen *View Saved Passwords* ve takip eden iletişim penceresindeki *Show Passwords* düğmesine tıklayın. Ekrana gelen uyarı mesajını *Yes* düğmesine tıklayarak geçin. Artık kullanıcı ismi ve parolalarının saklandığı web sayfalarının bir listesini görebilirsiniz. Aradığınız bilgilere buradaki listeden ulaşabilirsiniz.

! DİKKAT: İsteyen herkes bu yöntemi kullanarak bilgisayarınızda sakladığınız veya sörf yaparken kullandığınız parolalara ulaşabilir. Eğer diğer kullanıcıların bilgisayarınıza ulaşma imkanları varsa *View Saved Passwords* düğmesi altındaki *Set Master Password* düğmesine tıklayarak, söz konusu önemli bilgilere ulaşmadan önce cevaplanması gereken bir parola oluşturmalsınız. Bunun için parolaların görüntülediği pencereyi kapatın ve daha önceden açtığınız *Options* penceresindeki *Set Master Password* düğmesine tıklayın. Ardından kullanmak istediğiniz parolayı iki kere girin ve *Ok* düğmesine tıklayın.

14 Veri deposu: Eğer bilgisayarınıza başkalarıyla paylaşmak zorunda kalıyorsanız saklanan parolaların saklanması için mutlaka bir ana şifre oluşturmalsınız.

Lisans mezunları ve yöneticileri!

Sakarya Üniversitesi e-MBA ile bilişim teknolojilerinin verdiği eğitim imkanlarını da kullanarak istediğiniz zaman ve mekanda kariyerinizi geliştirme fırsatı...

- ✓ İsteddiğiniz an ve istediğiniz yerden eğitim fırsatı
- ✓ Zaman ve mekan rahatlığı
- ✓ İnteraktif bir ortam, Sohbet Odaları, Forum,
- Bilgi Dosya Paylaşımı ve Transferi

Kayıtlar

Başvuru Tarihi	: 11 Temmuz 2005
	: 2 Eylül 2005
Kesin Kayıtların İlanı	: 5 Eylül 2005
Kesin Kayıt Tarihi	: 12 Eylül 2005
	: 26 Eylül 2005
Bahar Yarı Yılı Başlangıcı	: 3 Ekim 2005

Esentepe Kampüsü Sosyal Bilimler Enstitüsü 54187 Serdivan / SAKARYA

Detaylı Bilgi İçin:

www.emba.sakarya.edu.tr

emba@sakarya.edu.tr

GELECEK SAYIDA...

EKİM 2005

Pratik

Biri sizi gözetliyor

Webde veya işyerinde PC başında yaptığınız hareketlerin gözetlenemeyeceğini düşünüyorsanız yanılıyorsunuz. Yeni gözetleme araçlarını ancak iş işten geçtikten sonra fark edebilirsiniz. CHIP, işinizden olmamanız için bu araçlara karşı nasıl korunabileceğinizi açıklıyor.

İnternet

Yeni Firefox

Daha hızlı, daha güvenli: Yeni, güçlü özelliklerle tilki gibi kurnaz Firefox internet tarayıcınızı artık çok daha etkili kullanabilirsiniz.

Yazılım

Gizli Service Pack

Microsoft'a körü körüne güvenmektense, tehlikeli güvenlik açıklarını kendiniz de hemen kapatabilirsiniz. CHIP, en iyi yamaları, eklentileri ve sürücü güncellemelerini sunuyor ve aynı zamanda yazılımlarınızı yeni işlevlerle donatıyor.

Windows & .NET Magazine Eylül 2005

KAPAK KONUSU:

Script'ler hata verdiğinde ne yapmalı!

Rutin işlerinizi pratikleştirmek için hazırladığınız VBScript'ler hata verip durduğunda sorunun kaynağına inmenizi sağlayacak kapsamlı bir kılavuz

Alışveriş Rehberi:

Çok amaçlı mobil araçlar

Bir PDA'nın gücünü mobil bir telefonun seçenekleri ile birleştiren 19 mobil araç sizler için inceledik.

Windows Server 2003

Resource Kit Araçları

DNS problemlerini çözen, kümeleri test eden ve CD-ROM / DVD sorunlarına çözüm getiren araçları yakından tanıyın.

Güvenliğe giden yolda Cisco

Eğer Cisco IOS komut satırı ile sık sık çalışan biri iseniz, VLAN ve ACL'leri kullanarak varolan makine parkınızda izo-

le güvenlik test laboratuvarı oluşturabilirsiniz.

Yardım masalarını rahatlatın

Yardım masası operasyonlarını tekrar ele alıp yeniden yapılandırarak IT departmanında ciddi maliyet avantajları sağlamak olası.

Tor ile İnternet'te Gizlilik

Kendinizi İnternet'te kötü niyetli kullanıcılarından gizleyin, saman altından su yürütün.

Daha sağlam bir IIS 6.0

Windows 2003 Server ve IIS 6.0 plat-

formunu daha güvenli bir web sunucusu haline getirmek için pratik ipuçları.

SQL Server 10i:

Yöneticinin Rehberi

SQL sunucularında güvenlik ve yedekleme konusunda uzman olmak için bu makaleyi adım adım takip etmeniz yeterli.

Kurumsal

Anti-Virüs çözümleri

2004 yılının en iyi 5 kurumsal e-posta anti virüs yazılımını sizler için inceledik.

"BT Profesyonellerinin Yatırım & Çözüm Rehberi..."

www.winnetmag.com.tr